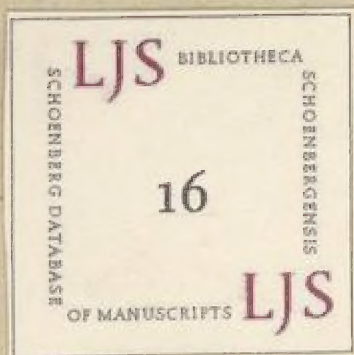
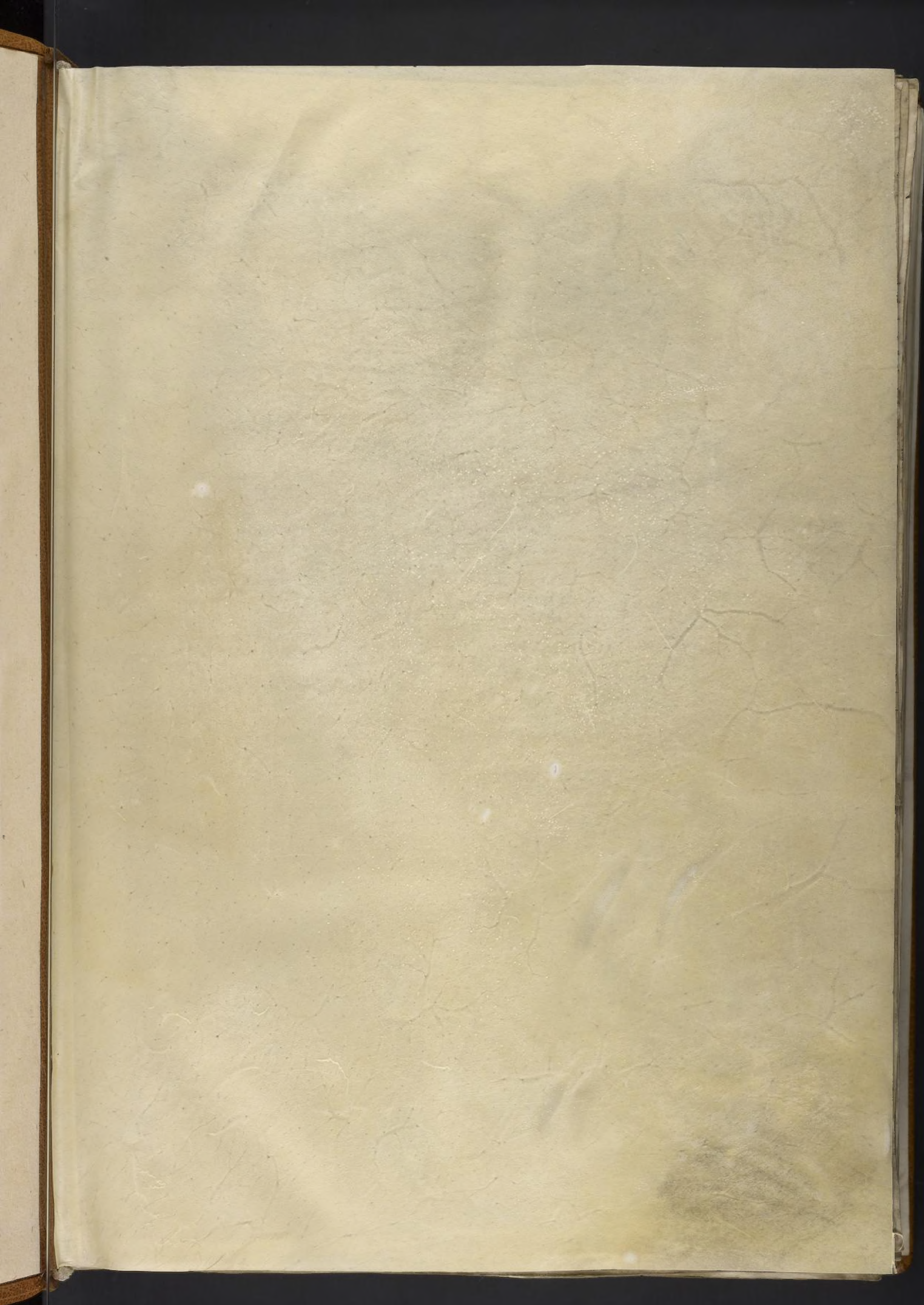
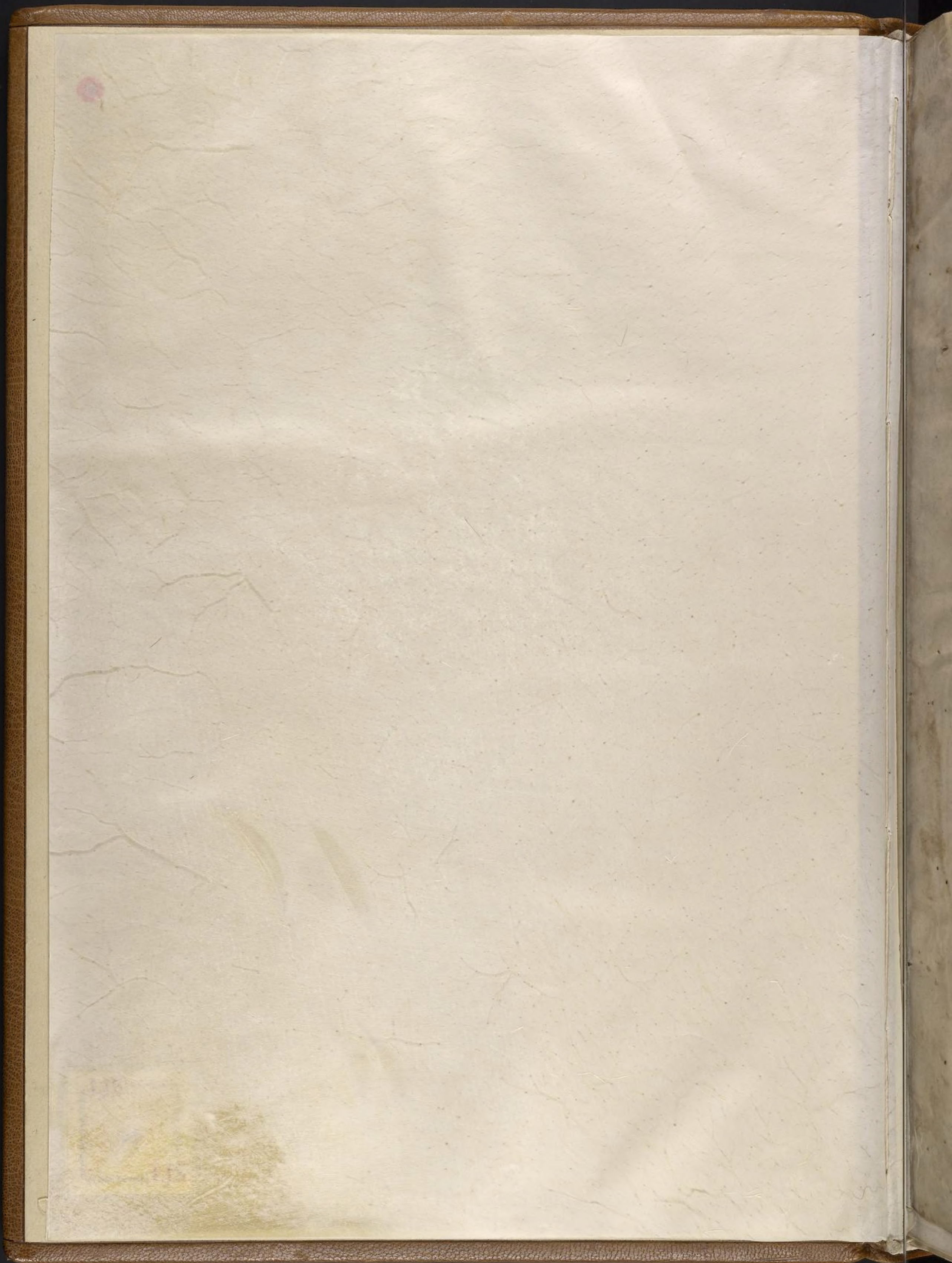

24

Phillipps. 2d
24654

De impio karoli humore. **xlvi**
De castione gallie. **xlvi**
De hastingu et rollone. **xlvi**
De fridone et actibus. **xlvi**
De regis et fuga rollone. **xlvi**
De quibusd alio mei. **xlvi**
De antio illis temporis. **xlvi**
De huc se eodem. **xlvi**
De gillone tormentorum. **xlvi**
De ostensa karolo. **xlvi**
De qualiter patrem suum. **xlvi**
De in tormentis et amiculum. **xlvi**
De suum in delens. **xlvi**
De fine. **xlvi**
De impio karoli et. **xlvi**
De impio armulfi. **xlvi**
De patientia et bonis actibus. **xlvi**
De regis elfredi. **xlvi**
De quibusd mactentibus. **xlvi**
De illius temporis. **xlvi**
De conversione rollone. **xlvi**
De relatione corporis sui. **xlvi**
De bonis finis sui. **xlvi**
De domo dugnacensis. **xlvi**
De electione formosi. **xlvi**
De in pium et dissensu. **xlvi**
De fine armulfi. **xlvi**
De impio ludmici. **xlvi**
De papatu. **xlvi**
De impio comadi. **xlvi**
De initio ordinis dugnacensis. **xlvi**
De institutoribus eius. **xlvi**
De miraculis sui. **xlvi**
De hinc de eodem. **xlvi**
De ceteris eventibus suis. **xlvi**
De impio comadi. **xlvi**
De initio impio hinc. **xlvi**
De echelstano rege. **xlvi**
De anglie et britone eius. **xlvi**
De duacione eius et miris. **xlvi**
De tuisimilis. **xlvi**
De ceteris eventibus. **xlvi**
De illius temporis. **xlvi**
De ex finis miraculis. **xlvi**
De sancti odonis. **xlvi**
De successoribus eius. **xlvi**
De maiolo. **xlvi**
De impio othomo. **xlvi**

et neca regis. **xlvi**
De ceteris. **xlvi**
De illius temporis. **xlvi**
De hinc de. **xlvi**
De origine. **xlvi**
De bonis eius. **xlvi**
De miraculis eius. **xlvi**
De suscepe monachatus. **xlvi**
De incensione domus. **xlvi**
De visione stelliferi. **xlvi**
De qualiter factus est abbas. **xlvi**
De gnostomensis et pognonit. **xlvi**
De mortem regis. **xlvi**
De qualiter idem factus est. **xlvi**
De entomensis. **xlvi**
De qualiter insidias. **xlvi**
De aboli contra se. **xlvi**
De qualiter factus est. **xlvi**
De cantuariensis archiepiscopus. **xlvi**
De constantia eius. **xlvi**
De et quibusd miraculis eius. **xlvi**
De electione divina. **xlvi**
De in eius adversarios ostensa. **xlvi**
De prophetia eius. **xlvi**
De contra domum regiam. **xlvi**
De et transitu eiusdem. **xlvi**
De quibusd eventibus. **xlvi**
De sub impio othomo. **xlvi**
De edgaro rege et dno. **xlvi**
De iustitibus anglie. **xlvi**
De visione eius. **xlvi**
De super futuris statu regni. **xlvi**
De sanctitate et. **xlvi**
De iustitia eiusdem. **xlvi**
De obitu sancti. **xlvi**
De et dissensione cleri. **xlvi**
De initio et pfectu. **xlvi**
De ecclesie sancti. **xlvi**
De quibusd alio. **xlvi**
De facis reliquis quas. **xlvi**
De impio othomo. **xlvi**
De regni et sed eduardo rege. **xlvi**
De castione finae. **xlvi**
De othone et echelredo rege. **xlvi**
De bello othomo. **xlvi**
De grecos et morte eiusdem.

De impio othone **pcn.**
De et bna sa mthia abbe
De mthia regim **pcn.**
De ad hugone capeth
De transitu sancti **pcn.**
De cantuariensis **pcn.**
De mthia eius p. obitum
Dhuc de eodem **pcn.**
De quibzdam uentibus
illius temporis **pcn.**
De gerberto papa et p. au
eius studis et mthia
De thesauro sube **pcn.**
unio quos fructu quesit
De ceteris qui tunc **pcn.**
querentes intererunt et a
denomibus sunt illi **pcn.**
De p. magne a qua g. b. t.
responsum accepit mortis sue
De sancto odilone **pcn.**
clugniacensi et bonis et n. p.
De mthia p. eum **pcn.**
diuinitus ostens **pcn.**
Dhuc de eodem **pcn.**
De ualiter idem pater me
moriam de functo instituit
et benedictum p. p. a. u.
supplens liberauit **pcn.**
De transitu eius abbe p.
De ceteris eius **pcn.**
illustribus illius temporis
De quadam victoria **pcn.**
othonis et morte eiusdem

Item tabula
vicesima quinta lib.

Sequitur consequens
vicesimus quintus lib.

vine in marmoreis regum amica-
 tias expectabat: ut sub eisdem re-
 gibus christians refrigerium aliqd
 proderet. fuit aut amplo corpe
 ac robusto. statuta imminente et
 apice tripitis actundo. amicie re-
 uerenda. facie leti. voce clari. in-
 litudine prospera. deniq communi-
 catione. Ceteraq cotidiana qm
 ferulis pdebant. ppet assam qm
 qm denatores verulz misere solebat
 qua ille libenc qm illo alio cibo
 uestebatur. In cenandū aut aliqd
 actioama aut leatōre audiebat. le-
 gebant et hystorie antiquozū re-
 geste. Delectabatur aut libris sci-
 augustini. pcpue his qui de ciui-
 tate dei pntulati sūt. Vm vero et
 omis potus ad eo pous erit on bi-
 bendo. ut semper ad cenam plusq
 ter biberet. Estate post cibū mēdi-
 amū pomozū aliqd sumēs et somel
 bibens. depositis vestibz et calciame-
 tis uelut noctu solitus erat duabus.
 aut tribz horis quiescere. Noctibus
 sic dormiebat: ut sompni quat aut
 quinquies nō solim expugnando s
 etiam surgendo mtriperet. **Sigibertus.**
 Igitur anno primo imperii sui: ha-
 rolus per omne imperiū suū le-
 gatos ad faciendū iudiciū et iu-
 sticiam dirigit. et legis capitula
 pxi. instituit. **Cronographus.**
 Id karolus per vniūsum mūdū
 ad indagandū noua et actus a obis
 scōrum mīcios misit. q per psuar-
 dum monachū in vniū volumē
 opilati fecit. Jeronim. n. ac beda
 et flozus h fecant ante. sed non in-
 tegre. hic aut diebz singlis anota-
 uit ea. Inuentū est aut q diebz sin-
 gulis occurrebant plusq. ccc. festi.
 Ideoq statuta est ut diceretur. et aliez
 plūmōzū scōrum et c. Cum aaron
 quoq rege psum. qui exptea india
 totum pene tenebat orientem: tale
 habuit in amicitia concordiam. ut

h gēam eius om qui erant in toto
 terrarum orbe. regū ac pncipi am-
 icie pponeret. solū q illū honore
 ac magnificencia sibi colendū iudi-
 icaret. **Helincius. vld. libro. ---**
 Amymilū qui et aaron rex psum
 elefantem quē solim habebat ha-
 rolo misit. cui elefantis nomen
 erat abulabat. et pter eum mīha
 mīta. Imperatore apud spoletū coi-
 stente pōie hat. man hora noctis
 secūda. tremotus maximus factus
 est. qui tota ocussit italiam. Quo
 motu. tectū basilice bē pauli apli
 magna ex pte cū suis tabibz cecidit.
 et in quibusdam locis. urbes et mo-
 tes corruerūt. Eodem anno qdam
 loca circa regnū in germania et
 in gallia tremuerūt. pestilencia
 ppter moliciē hylm tempis facta
 est. legati karoli ab aaron amū
 dementes: m cetera munera etiā
 corpora sanctorum. cyprian marti-
 ris cartbagmensis epi. et spati pmi
 sallicitanorū et caput pantaleonis
 martiris in franciam afferūt. h nō
 ē ubi posita sūt. patriarcha ihe-
 rosolimitan: pro benedictione cla-
 ues domini sepulcri et loci calua-
 rie. et clauēs ciuitatis et montis
 cum uexillo karolo misit. **mm.**
De constantinopolitans impera-
toribus. Sigibertus. m. m. m.

In ipso anno quo karolus as-
 sumpsit romani impri:
 hūene impatp a nichesoro impio
 deposita exilio relegit et ibi morit.
 Ipse autem constantinopoli impauit
 annis dm. Quo tamē a vulgari-
 ai mltis ordinis senatorū pempto.
 stauricius filius eius impauit
 anno. i. Quo deposito michael ans
 n. leo. vii. anichael. xv. Theophilus
 xv. anichael et theodora annis. xi.
 demē michael solus. vii. Quo a
 basilio interfecto. Idem basilus ans
 vbi. impetuit. post hūc filius

eius leo: annis. xvm. Deinde con-
stantinus filius eius cum patre
suo alexandro. s. eius leonis fratre
impavit anno. l. alexandro ante
mortuo. constantinus impavit annis.
xxxix. post hoc stephanus et gsta-
tus egferentes iusta patris sui
severitate a muemili leuitate se
collocati: dispositis in palacio misionis
psem de palati solio depomiti: et
conso ei ut moris est: capite ad vi-
entia mfula in qua cenobito philo-
sophabantur tismittunt. Nec minus
post ad quatuor ex gdicto gferdis-
sent: et de poratu sedendi in se con-
sulto defueret. dato signo a viis
ostantim filii leonis impatoris am-
bo fructus solio deturbant: et con-
sis capitis ad idem monastium
quo psem tismittunt: et ipsi ad phi-
losophandū ai monachis tismittuntur.
Ita euacuato palacio ab
usu impatoribus. ipse constantinus
et romanus filius eius impavit
annis. xvi. Quo defuncto niphophorus
impavit annis. x. hinc timens a
filio suo impio expelli. q. senex
erat: eos cumuere uolebat. et
mater iohanni suavit ut ei occide-
ret. et imparet. Sic q. fons est: et
impavit annis. vi. Ex inde de con-
stantinopolis impio taceatur. s. s. s.
ab anno dñi. dcc. lxxviii. **Chiosus.**
haculus aut indignatibz contra
se constantinopolitane impatoribz
ppter mudiam impatori nomis
sibi a romane impofiti: magna
illoa pacencia et magnanimitate
tulit. Et q. suspectam eius poten-
ciam diebant. crebas eos sibi lega-
comibz summissimo fese gfilicbat.
iii. Qualiter harolus iuxta Piuina
reuelationem libetavit termin
sanctam.

Hic dicitur q. eo tempore quo ha-
rolo datus est imperium ro-
manum piamba iherosolimitan

de ciuitate expulso a paganis.
Veni constantinopolim ad impa-
torem constantinum et filium eius le-
onem. et ai eo iohannes neapoli-
sacra: et dñi iherosolimitan archiepiscopus.
Quos ille ad harolū misit ai epistola
iohannis piambe manu ipso gsta-
tum scripta. et ai duobz pfatis fue-
rit alii duo legati hebrei. ysaac
et sumuel. in aut epistola ultra pte
scripta erat. Quadam nocte in estasi
fui audi ante lectū meū quēdam ui-
uentem stantem: qui me blande do-
cens papillū tetigit. et ait. Consta-
tine rogasti dñi auxilium ad hanc rem.
Dce accipe harolū magnū regem
gallie: et ille in dño pugnatores
Et ostendit michi quēdam militem
armatū et occutū et locutū suū
rubeū hincem. ense pcutit. cuius
manubriū erat purpureū. hasta
altissima: cuius cuspis sepe flamas
emittebat. et in manu tenebat as-
sidem auream. Et ipse senex plexa
barba. Vultu decoro. statum pceris:
cuius oculi fulgebant tanq. stelle. et
crinis caput albescebat. Age iam
auguste dñi iussuombz dei refugit
obediū. minime poterit culpam
euadere. Emmanuel: germani hui
in dño gaude: memor eius fugere
laude. iusticie zona lumbos. caput
atq. corona pte subingat. te
opus honore q. stringat. pñ opus
est facto: dñi quo iussu dicto. Ego
tunc fundim. dñi pcepta scdm.
Hic ape constantinus septies expule-
rat paganos ab iherosolimis: s. in
pualuerat. In legem regim pñsq.
inuenit: et epistolas tunc dñi. ab
plebis. rex lacrimarū cepit. psepul-
cro dñi. has epistolas iussit rex eppe-
nere turpimū archiepiscopi coram
omni populo. quibz audias omnes
pñsq. regem pñbantur. Quo au-
dito: mox rex edicū pposuit. ut omē
qui possent arma fene. uent. feni.

contra paganos. et qui non uideret
 ipse et filii eius. Fuit. m. minor
 esset. Itaque maiorem exatum q̄ ugi
 ana hūisset aggregauit. et p̄fecti
 sū. Cum uenissent aut̄ cis iherlm̄
 in memorie quodam. qd̄ dix̄ duci
 diem spacio solet trāsi. in quo erant
 grifones. ursi. leones. et tygres. et
 alia fere diuise. Karolus putans se
 illud trāsi die ingressus est.
 cum exatū adueniente nocte et co
 ntu erant. scilicet. precepit. q̄m
 metari. Transiit aut̄ noctis noctis
 silencio. rex in lecto suo acubens in
 choro uisualmos. Et cū diceret. hū
 isum. Deduc me hūc in semina ma
 torum q̄ apam uolui. ecce ad aures
 eius vox cuiusdā alitis q̄pe lectum
 eius clamantis audita est. Quam
 qui aderant audientes expectati sūt.
 Rex autem p̄salmos gemitum usq̄
 ad illum locum. Educ & custodia
 animam meam. Qd̄ cum diceret
 ales it̄m clamauit. France qd̄ dias.
 France quid dias. Hanc alitem per
 secutus est rex p̄milia semina. donec
 recognouerit alitem quē die p̄rito
 amiserat. P̄milia dicit. qd̄ ab illo
 tempe cepit audire alites sic loque
 tes in illa terra. fugatis paganis
 et recuperata terra. petiuit rex lice
 ciam repatriandi. ab imperatore con
 stantinopolitano et iherosolimitano.
 patriarcha. Quē p̄ vni diem reti
 nuit imperator apud constantinopo
 līm. et m̄m fecit parari ante por
 tas ciuitatis alia diuisi ḡnis et co
 lions. et aurī et gemas. Karolus aut̄
 ne mudamus uideret si m̄m accipere
 quesiuit q̄silium a p̄cibz suis quid
 facere deberet. Qui responderunt.
 a nullo eum debere aliquod m̄m
 accipere pro labore quē pro solius
 dei amore suscepit. Qui laudans
 consiliū iussit omibz suis. ut om̄s
 res appositis nec respirare digna
 rentur. **v. De sacris reliquiis quas**

inde aquisgranum detulit.

Cum tandem adiuvantus et coactus
aliquos minus pro amore dei
accipere petiit de reliquis passio-
nis dñice. Immo q̄ consilio indicatum
est: tādianā deum omib; nostris.
et vñ. p̄sonis grecis. que electe sūt
ad hoc sciatū dīuendū. Tercia
die karolus p̄cā sua confessus ē
ebriomo archiepiscopo. Deinde utq;
cetera psalmos cū letania meliorū.
Cum autē daniel ne apollitū an-
tistes apuisset thetā in qua sp̄mea
corona erit. tanto vider eymde eymē.
ut om̄s putarent se in paradiso ēē.
Tūc karolus p̄stātus in paup̄me-
tū. plēn̄ fide orauit dñm: ut q̄p̄
gloriam nom̄is sui. miracula sue
passionis et resurrectionis renoua-
ret. Et cū ouisset statim rostellatus
demens lignū infudit. et mebra
uit: et flores emittē fecit. Tantaq;
lux ann̄ odore affuit: ut om̄s sua
vestimenta celestia ēē putarent.
Cumq; daniel adimā forape robur
ip̄ius ligni secare inciperet. Tūc
magis et magis florere cepit. Tūc
karolus in arbores pallio q̄ ad h̄
q̄panulat suscepit de florib; a m̄
pleuit. Vantū suū de p̄tū. De hinc
aliū Vantū ad suscipiendas fū-
nas q̄pannis: tradidit illū cū flori-
bus ebriomo archiep̄o. Cumq; vñ
usq; occū placuiss̄ impedit. ēdit:
ille putans se accepisse et iste de-
disse. usq; Vantū dereliquit: qui
vere dñi hore sp̄as pependit in
aere. Cumq; altū Vantū rex spi-
ritus impleffet. et illud ep̄o tūdere
voluisset. iudit illū p̄m̄ pende-
re in aere. Post h̄ cum flores de Van-
to eicere arperet: quī sūt in manā.
Et hoc manna modo est apud
sanctum d̄p̄m̄ suū. Quod a m̄lis
putatus ēē de illo manna antiq;
quod pluit dom̄inis in deserto.
Om̄s egrī qui ibi aderant: ad odore

via stellarum qm in celo videte sigt
q tu cum magno exercitu ad expu-
gnandum gentem paganorum est
tam ad liberandum te meum et ad
distandum sacro fagu meum ab his
homo usq ad galeam inuis es: et
post te omni populi a tempore pnti usq
ad finem seculi. Taliter appuit aplo
liarolo. ubi mabz. post hoc pcepit
harolus illuc cum magno exercitu.
Cumq obsideret pampilonia tribus
mensibus. et eam capere non posset.
ppter muros inexpugnabiles: orauit
sem iacobum ut ppter bonam noit
sui daret ei capere ciuitatem. Tunc
muri funditus corruerunt. Qui de sacro
ceris baptizari voluerunt. respuant
ad vitam: qui noluerunt occisi sunt.
Hinc auditis mirabilibz omis urbes
se dederunt: et facta est tota eia sub
tributo. Deinde distans sacro fago deit
ad petroniam: et insipit ibi in mari
lanceam suam. agens deo gmaat et
sancto iacobo: qui eum illuc usq pdu-
xit. Postea iuit per totam hyssa-
mam: a mari usq ad mare. In galea
tut acquisiuit. xiii. urbes. int quas
compostella tuc erit pua. In hyssa-
ma sunt urbes. pp. di. int quas est
esca de qua fuit vniuersis. in qua sole-
bant esse tures. de. In petronia fit
argentum optime. In ciuitate acem
tina iacet bis torquatus qui fuit bti
iacobi cliens. ad cui sepulchru arbor
oliue diuinitus florens maturis fruct-
ibus hominatur. per vnu quemq
annum in eius solempnitate. factus
man. Tota terra hyssanorum tuc sca-
tolo subiecta est. terra. s. alandalus.
terra per. d. u. terra castellanorum.
terra mantoz. tellus nauarorum.
tellus portugalorum. tellus sara-
cenorum. tellus alauan. tellus bica-
iorum. tellus basileoru. tellus basile-
rum. tellus palangoru. Harum debui
quasdam sine pugna cepit harolus.
Quasdam cum bello magno et arte

maxima. lucnam dilem que est in
dalle utraque nequunt cape: donec
ad olum. Nouissime vero obsedit
eam: m. mensibus. Et facta ptece
deo et sancto iacobo ceciderunt muri ei.
et est destit usq in hodiernu diem.
Quida em guiges at anima in me-
dio eius surrexit. in quo m. pisces
habentur. Hec sunt urbes quas haro-
lus maledixit: qd hoc q fuit labore
eas acquisiuit. et idcirco sine luitore
pmanet. usq in hodiernu diem. lu-
cerna. Dentosa. caparra. adama. di.
**De ydolis que subierunt in ecclesiis
quas edificauit.**

Omnia ydola et simulacra que
tunc in hyssama muerunt
penitus destruxit: pter ydolu quod
est in terra alandalus: quod vocatur
salancadis. i. deus adis. Tadis et em
pprie dicitur locus ille: sala ambie
interpretatur deus. Tndit aut sac-
cem q ydolum istud malhom et dnm
inueret suo nome subleauit: et
qinda legionem demonu arte magna
in eo figillauit. Et legio cum fecit
illud ydolum obtinet: qd a nullo
vngm frangi potuit. Cum aliquis
ppristianus ad illud appropinquat: sta-
tim pelliatur. Et cum aliquis san-
cem causa adorandi. aut deprecandi
malhom et accedit: recedit in colu-
mis. Si forte sup illud cuius quilibz
se deposuerit: ilico moritur. Est aut
lapis antiquus in margine maris.
opere sancemco optime sculptus sup
cerum situs: deorsum latus et qua-
dratus. De sursum frictus. et tante
altitudinis. qm solet dolare co-
rnis in sublimis. sup quem eleuati
est ymago illa. de aurantio optimo
in effigie homis fusa: sup pedes suos
erecta. faciem hns usq in diem: et
clauem qinda ingentem in manu
dextra tenens. Que si clausa uti si-
uicem aut de manu eius adet: ano
quo rex futurus in gallia natus

fuerit: qui totam hispaniam optinens
legibus in notissima tempore sub
iugabit. mox ut sanctorum diceret
clauem lapsam: gressus suos in terra
repositis omnes fugient. Et cum
q. reges et principes dederit karolo:
ecclesiam beati iacobi tunc per tres
annos in illis horis gromans aug
mentum. Antistitem et canonicos
secundum regulam sancti iusticiarii in
tuit. eamque timentabilis et palleis
et libris decore ornauit. De resi
duo autem et argento misit q. de his
spania attulit: fecit has ecclesias. be
nigne burgensis aquisgran. be. iacobi:
in ead. villa. Item be. iacobi apud
urbem biterren. Item be. iacobi apud
tolosam. Item be. iacobi in gasconia:
int. urbem apam et sancti iohannem
sordue. uia iacobina. Item be. iacobi
apud parisiis. inter sanctam et mo
nem martini. Et propter has abbacia
as multas p. multum. **De re
tu karoli magni in hispania
in hystoria karoli.**

Rex paganus africanus col
lectis exercitibus hispaniam acquisiuit:
electis et munitis custodiis opacul
et urbem quos karolus reliquit.
Quibus auditis karolus collectis
magnis exercitibus reuersus est in his
paniam: et cum duobus exercitibus nullo
de anglens pater rollandi. Cum
autem apud baionam urbem baselap
ebacis karoli hospitatus esset: q.
miles romanus nomine egrotus
et morti propinque accepta pma et
eucharistia eundem sanguineo suo
procepit ut equum quem habebat ven
deret et p. illis et regem daret.
Quo mortuo ipse sanguineus equum
c. sol. uendidit et p. abis et po
abus et vestibus belicis expendit.
Transactis autem. xv. diebus. ap
paruit ei nocte in extasi. dicens.
Amas meas pro redemptione ad

mec in elemosina tibi ad danda
commendauit: scias deum omnia crimina
mea michi dimisisse. Et quia mu
ltis elemosinam meam retinuit:
scias me in p. xxx. dies in penam
tartareis fuisse. te autem in eodem loco
infernali unde egressus sum. die
castima ponendum. Et me in qui
diso futurum. Quibus dictis discessit.
Tunc factus ille euigilauit. Et
cum ead. die narraret sociis sompnu
suum. subito factus est clamor in aere.
Velut leonum. luporum. et ursorum.
Et ecce ille subito anptus est a di
monibus: in locum diuino iudicio si
bi destinatum. Quiescit a sociis. cum
v. die sup. quidam montem altissimum
mortuus iacens. toto corpore colliso i
uentus est. Qui mons m. dicitur
distabat a loco in quo repositus fuerat.
Ibi demones eum quiescent. et duo lau
gio malum suum mare. . .

**De pugna eiusdem contra arigo
landum.**

Post hec arigolandus man
dauit karolo bellum secundum uelle
suum. ut. xv. gtra. pp. ut. pl. cont
pl. ut. e. gtra. e. ut. mille contra
mille. ut. duos cont. duos. ut. vni
contra vni. arissi sue g. e. milites
a karolo. gtra. e. et miferi sunt
sanctem. Deinde mittitur. alii. e.
ab arigolando cont. e. qui omnes
interfecti sunt. Deinde misit ar
igolandus. et. contra. et. qui sunt
ocisi sunt. Deinde misit duo milia
quorum quidam occisi sunt et alii fugati.
Tertia die reat arigolandus secus
suas. et cognouit de mentem karolam.
Et mandauit ei ut sequenti die ple
narit si uellet bellum faceret. Ad
ab utroque confectus est. tunc asiterunt
quidam opustiam: qui sero ante diem
belli arma sua bellica studiosissi
me pparentes hastas suas erectas
infixerunt in terra. ante castra usque
flumen in pratis qui dicitur ceta.

In quo loco postea beatorum marti-
rum facili et punitu basilica in-
gens et optima iussa et auxilio
karoli constructa est: et magna
milla et pringuisima. Istas hastas
summo mane corticibus et frondibus
decoratis inueniunt. huius qui in acie
proxima martirem palmarum adepturi
erant in dei fide. Et ad modum mul-
tes absiderunt eas pro terram. Et
indites que remanserunt in terra in
modum pincitum et se postea in illa
grua generant arbasia. Cuius solutio
in illo loco apparens. Cuius etiam
illozorum multe hastas de lignis fin-
guntur. amara res. magni et gaudii
animabus. et ingens corporibus detri-
mentum. Quid plura. Die austina
occisa fuit. pl. christianorum. et dup-
milo rollandi pater. et equus karoli
peremptus. Tunc karolus frans pedes
cum duobus milibus christianorum
peritum euaginat. spatam suam
nomine gaudiosam: et cruciatum
multos furecinos per mediu. ad
ueffacem autem die: ausi sunt
faucem et christianam in castis. alia
die de hinc karolo in auxilium. m.
marqsi de loco ytalie: cum quatuor
milibus uitorum bellatorum. Ad ut
aggolandus agnouit in fugam ip-
se est. Et tunc karolus cum suis exer-
tibus remeant in galliam. **Chro-
nographus.** Anno mpm karoli. in-
anares. q. huius longo cont. ficos
bello. p. domini: a deo sua fortitudine
p. q. fuit dimmuti: ut qui alios uis-
lascessere solebant: iam nec ab aliis
tueri se ualerent. Nam omnis eorum
in hoc bello nobilitas et gloria pnt.
et quicquid pecunie ac thesauri per
tot secula terrarum orbem incedo
sibi ogessant. Eorum nunc francoen
uictorie cessit: nullo q. d. m. bello. in
milla spoliis q. t. tate franca diti-
ta fuit. Eodem anno luna ter obsa-
rata est: et sol semel. acies q. magm

tudinis inueniunt. sunt in acie.
Sigibertus. Anno mpm sui
v. karolus impator per manum
pauli dyacom sui decerpens optia
optima q. q. de scriptis catholicorum
patrum. lectiones diuinaq. festinitate
conuenientes. p. cunctis anni in
ecclia legendas compilar fecit. **De quibusdam incidencibus il-
lins temporis.** **E**o tempore cum ad amien-
missus ab aaron ad exat-
dam lacum: cum uenisset in terra
uisus archam sancti nicholai gre-
re: p. ea q. t. uat aliam. Et p. tem-
tate presumpta: totum amisit clas-
sem. tempestare inuenit. p. seque.
p. die. h. l. feduam luna. x. di. facta
eclipsis solis in medio die. stante.
utroq. sideris in p. b. p. te agri. stam
in h. l. fuit eclipsis lune. et appu-
erit acies in eadem nocte. inue. via
gntudinis. et sol stetit in. x. p. te
p. fuit: et luna in. x. p. te. d. uigms.
flam et stella. m. uat. x. di. h. l. apl
uisa est in sole q. p. uia macula
m. f. tam paululu. stupus medio
centio eiusdem sideris. que a nob
v. m. dies q. p. uat. Et q. p. m.
m. uat. ut exint nubib. impedientib.
anotari non potuit. Item. p. h. l.
septembis. lune fuit eclipsis. h. o
notis. m. sole in. v. p. u. uigms
existente. luna in. v. p. te. p. fuit. Sic
q. ab anni supioris septembra. usq.
ad septembrem p. sentis. luna ter
obscurata est: et sol semel. legatus
regis p. fuit. nomine abdella. detu-
lit impatori karolo munia: papi-
lionem et tentoria. atq. uario colore.
inue. magnitudinis et pulchritudinis.
Erant. n. omnia. biffima. tam tento-
ria q. fines. diuisis tincta colorib. et
pretea pallia. multa. sena. p. ciosa.
et odores aromatati: et dngenta et
balsamul. et m. f. p. h. ologul. ex au-
riculo arte mecanica m. f. f. p. a

compositis. In quo .vii. horarum cur-
sus ad clepsidram utebantur. cum
totidum eras pilulis. que ad comple-
tionem horarum utebantur: et assu-
suo subiecti sibi combatu faciebant
timore. additis in eodem eiusdem mu-
siquilibz qui per .vii. fenestras com-
pletis horis exibat: et impulsu e-
gressione sue tonitru fenestras que p-
erant apertae clauderent. et alia multa
erant in orologio illo. fuerunt etiam
milia. et duo candela ex auro
calce. inter magnitudinis et proce-
ditur. **De translatione corporis**

sancti bartholomei apostoli. actor.
Anno sequenti qui fuit ab in-
carnatione dñi. dccc. lxxv. le-
gitur fca translacio sci bartholomei
apli de insula lipitana inuentam.
Suprauentem. n. sanctam p-
mulum depopulati sunt. et rēpen-
tes sepulchri apli disperserunt ossa et
mox illis discedentibus. idem apostoli
bartholomeus. p. in sionem ap-
tandam monacho greco qui fuit illi
ecclesie custos dicens. Surge collige
ossa mea. que dispersa sunt. Qui illi
respondit. Quare ossa tua collige
aut aliquid honorem tibi impendi
debeam? cum tu p-
misi nos et p-
misi deleri a paganis. At ille ait.
p. longa annorum curricula meis
precibus tuis usq. secus ostendit. si
multiplicata sunt mala ipsius mms.
pro eo iam abire non potui. Tu sur-
ges et fac ut dixi. Quomodo inquit
ea inuenire poteris. qui n. dispersa sunt
nescis? ait autem ap-
lus. Nunc dabo
ad colligendum ea: et que uideris re-
splendere ut ignem hoc leua. quia
ipsa sunt ossa mea. Qui statim iussa
optulens. recondidit ea diligenter in locu-
lo: et abiit. relicto ibi p-
cio suo. Cumq.
exquirendis sanctis illuc longo
bardum uent navigare uenit dei in-
uentum ibi monachum. et sancti apli
corpus tulerunt. et abiecerunt. Equie-

mentes autem sanctam curabatur
nauem illam in qua fuit corpus ap-
lū. ita ut spēs euadendi no-
esset. Tunc subito facte sunt densissime
tenebre ante sanctorum naues:
ita ut nescirent quo p-
gerent. Et ap-
ta est naus illa. Exiit autem ad illa
ingenti cum honore b-
uentu dupue
corpus fuit et in altario recondidit.
Anno ab incarnatione dñi. dccc.
ip. v. dñi. mensis octobris. .xv.

**Qualiter huius exercitus ap-
landi explorauit enim fugauit
turpiter. et cetera**

Anno ap-
landi congregauit
gentes multas sanctos. man-
de. moabitis. et hyopes. parbos affi-
cinos. psas. regem arabū. regem a-
lepanū. regem bugie. regem agabie.
regem budana. regem malochi. re-
gem matiorie. regem meque. regem
sibile. regem audabe. et dēit usq. ad
vibem gasfomam agmū. et cepit
eam. et mandauit huius ut dēmet
ad se pacifice cum p-
misi turma.
p-
misi ei. ip. equos bonos auro
et argento et ceteris gans. si suo impio
subiacet. hoc autem dicebat. quia
cum agnosce noluit. ut postea. ad
annuū huius huius. dēit tū duob.
misi. forciū usq. ad m. mliana
p-
misi urbem agmū. et dēmit ibi illos
oculis. et dēmit tū h. mli. usq.
et montem qui est p-
misi vibem. Unde
potest ciuitas uidet. ibi dēmit
illos. et mutatis uestibz suis optimis.
si huius. clipeo. retro dēmit tū fuso.
fluit mox est mliis in tempe belli.
cum dno solo mliis dēmit ad urbem.
Qui dēmit p-
misi ad ap-
landi. ad que
cum dēmit. dēmit huius m-
fuit nos ad te. dēmit ut ap-
m-
h. mliis. et dēmit tū mliis. et
effia tuus. dēmit p-
misi ad illam tū. h. dē
tū p-
misi si dñi illi dēmit qd p-
misi es. Qui respondit. ut dēmit ad
huius. et expectarent enim huius.

colis longitudine et latitudine totam
terram cooperiebatur duabus diebus.
Spacio duodecim militationum in lon-
gitudine audiebatur sonitus et fre-
mitus altissimi. **De colloquio
inter karolum et aragolandum
et de nece aragolandi.**

Karolus vidit in lingua sam-
aritanam cum esset iuuenis:
apud toletum. Demens igitur aragolandus
ad colloqui in karolo datus trebisi-
merit pacem. quod illi quoque milites
videntur. meliorem legem ditorum
sequebantur. aragolandus igitur sub hy-
pocrito. ubi milites christianos. contra. po-
suerunt. et interfecit sunt sanctam.
Deinde. xl. contra. xl. et iterum diti
sunt sanctam. Deinde. r. contra. r.
et fugerunt christianos. Item. cc. contra.
cc. et interfecit sunt omnes sanctam.
Item mille contra mille. et occi-
ditur omnis sanctam. Tunc aragolan-
dus afflicto legem christianorum
meliores esse: statuit ut in crasti-
num baptizaretur. In crastino tra-
ditam data turba emidi et redidit.
Demus aragolandus ut baptizaretur.
Et vidit karolus ad mensam seden-
tem: et insperavit adire sedentem.
Inter quos erant quidam in militem
habitu. quidam in monachi. quidam
in monachi. et interrogavit de uno
quoque ordine. dicens autem quidam
pro. xiii. pauperes in infirmo habitu.
ad terram sedentes sine mensa. et lin-
teaminibus. parvo cibo et potu contenti:
quiescent qui erant. Qui karolus si est
gens dei. inueni dominum nostrum ihesu
quod sub mulo. xiii. apostolus coradie qui
sunt. ad aragolandum. aragolandus
fuit: qui sic inueni dominum suum
per. et in crastino te resident felices sunt.
et feliciter comedunt et bibunt et munda-
untur et inueni dominum suum per
et frigore. et longe a te inueni sunt
quiescent. aragolandus dicitur dicitur
deus suos qui famulus eius ita fecit.

legem tuam quam dicitur de bono
nec ostendisti falsam. Et accepit si-
cencia scandalizatus. Et dicit
ad suos. et baptizatus demus. mada-
uit et bellum in crastino. Tunc intelli-
gens karolus quare natus bapti-
zari: omnes pauperes quos in crastino
inueni: diligenter percurrit. et ex-
treme inueni et alium et potum ho-
norifice illis per dicit. In crastino
sic tanta fuit sedes pauperum. et
cuius aragolandus in crastino usque
ad bases in singulis natus. Et
cuius aragolandus in crastino sunt inueni
pauca milia interfecit sunt. Rex
sabe et rex edul: tunc paucos fu-
gerunt. Et dicit deus christianos ei-
peditate. ducti veluti sunt: ut colle-
rent spolia occisorum. Et cum veluti
homines autem et argentos a rege sa-
be et a rege edul: qui latabant
in insulis interfecit sunt: omnes usque
ad mille. In crastino per cepit na-
uicorum. nonne fuit: madauit
bellum karolo. karolus autem regnavit
demus: ut ostenderet: fili est qui
tunc erat in bello. Et erat in crastino
die armatis omnibus: apparuit inueni
signum crucis dominice in humis
montuorum. tunc super fortis. et
ut vidit karolus: reversus est in o-
ratorio suo: ne periret in bello.
Pacto autem bello: et paucos fu-
erunt tunc milia. aragolandus
suo ad oratorium. regit eos quos in-
clusit in armatos. **De sterminio
aragolandus et conficiendi rollandi
contra eum.**

Post hoc inueni est karolus
loquutus in gerantibus
quidam nomine sterminio
de genere poliarthi: quem admodum
babylone inquit eum. xpi. milibus
turcorum ad karolum debellandum.
hic lanceam aut sagittam non for-
midabat: dicitur enim. xl. fortis pos-
sederat. aragolandus natus adit.

Egressus gigas ab urbe: prout singu-
laris certamen. amicitia cont' enim o-
patus datus. Quem nemo ut solus
in campo asperit: aut suavit' p'p'ia
illius. Et illico enim cum armis suis
brachio dextro amplexatus. portauit
leuiter q' ouem auctis uidentibz: mox
p'p'ia erat autem statua eius cubi-
torum. vii. facies eius longas q' b'm
albus: crassus b'm palmi. Brachia
et arma eius: m' cubito p. Dignit'
trui palmorum. q' post hoc missus
est contra eum renatus de alba spina.
et portauit eum solo brachio in
micerem oppidi. post hoc duo siml'
mittuntur. constantinus romani rex.
et ocellus comes: et portauit eos in
micerem siml'. vnu ad dextram alium
ad sinistram. post hoc mittitur b'm
albus: et illos siml'iter misit in car-
cerem. post hoc lirolus nemine
ausus est mittere. rollandus autem
p'p'ia episcopus. vno impetuit a
rege licencia: qui adhuc iuuenis
erat: iuxta cont' eum. Quem gigas
statim arripuit sola manu dextera
sicut p'p'ia: et misit eum ante se
super eam suam. Ennig illius por-
taret. n'p'is oppidum. rollandus col-
lectis viribz in diu confisus arripuit
eum per mentem. et reiecit eum for-
at' retro sup' equum. et ceciderunt
ambo simul ad terram de equo. statim
ambo pariter eleuauerunt de terru:
et ascenderunt equos. ap' rollandi e-
uaginata spina. que diuenda dicebat.
gigantem putans occidere: equum ei
solo b'no ictu per medium crucida-
uit. Ennig gigas stans pedes eleua-
set et spatam suam ut eum p'p'ia:
festinans rollandus p'p'ia eum i
brachio quo tenebat spatam: et in-
clit eum lesit: si tamen spatam ei
expulset. Tunc fractus amisso
gladio putans eum percutere: pu-
gnis solo p'p'ia equum suum in fronte.
Qui statim corruens mortuus est.

De hinc ambo sine gladio: et pedi-
tes usq' ad nonam pugnis et lape-
dibus pugnaverunt. Die aut' adue-
niente: impetuit gigas a rol-
lando trebas usq' manifestum: et dispo-
suerunt inter se: ut iustitia in bel-
lum sine equis et lanceis querneret.
et sic usq' ad hospitium suum reuersus
est. **De uento offlatu et nere-**
ferenti.

Hic die primo diluculo redi-
it. fractus in artulit gla-
dium: si nichil ei ualuit: q' rollando
secum baculum quendam. reuertitur
et longum artulit: eum quo tota
die eum p'p'ia: et minime lesit:
p'p'ia etiam eum magnis et
formidibz lapidibz qui in campo ha-
bundanter erant. usq' ad midiem
et ledere non potuit. Tunc impet-
tus trebis a rollando: gigas sompno
p'p'ia dormite cepit. rollando
vero vir alacer et mobilis anime.
tulit lapidem et sup'posuit capiti
eius: ut libenter dormiret. fern-
catus itaq' postq' sompno refectus
est: euigilauit. et sedit: vno eum rol-
landus: et cepit eum interrogare quo-
tam fortis eet. q' gladium ut ba-
culum ut lapidem non formidabat.
ad quem ille. dulciari non possum.
nisi per umbilicem. Quo audito
rollandus tacuit: et q' non intel-
lexisset. aurem audit. Tunc cepit
eum gigas interrogare de lege appi-
ana. Et cum optime per omnia res-
pondisset rollandus: ait gigas.
tali pacto tecum pugnabo. q' si vi-
est: hoc fides q' ap'p'is ego victus
sum. et si falsa tu dictus. Et sic gen-
dici iugiter opprobrium. victoris aut
laus et honor metem. fiat iquit
rollandus. Tunc usq' paratur ad
pugnam: et rollandus eum aggre-
ditur. gigas autem recit artu de spata sup'
rollandum. si rollandus saltans ad
leuam excepit. ictum in baculo suo.

Quo absaso. ut ait in eum gigas.
Et arripens eum leuit' inclinauit
ad terram. Tunc rollandus. muoca
to. in auxilium xpi dno filio dei et
beato virginis marie. deo donante
crepit se paululum. et reuoluit eu
sub se. Et misit manum ad nuclie
eius. et pinxit eum parum in
umbilico. et euasit ab eo. Tunc alle
grete se voce cepit vocare malumet.
dicens malumet. succurre mihi
deus meus. q. iam morior. ad huc
vocem occurrentes sanctum. auxilium
eum. portantes manibus eius op
dum. rollandus autem iam ad suos
maioribus redierat. Tunc xpiam dna
duatu sanctum qui feracitatem
ferebant. ingenti impetu ingruu
dabam. Sicq. pempto gigante iude
et castrum cepit. et pugnatore
de castris eripuit. **in qualiter**
karolus cordubam cepit totam
hispamam ecclia bti iacobi subiacet
Post huc karolus corduba
ubi enim ad pugnam expec
tabant. rex cibilie et rex cordube.
Cumq. iubente karolo appropinquet
prima turba militum morp. cont
pnam paganorum. venerunt ante
singulos equos eorum. singuli pe
dites. habentes lanias barbatas et
cornueas similes demonibz. tenetes
singuli singula tympana q. manibz
fortit' percutiebant. Quorum sonus
mor ut equi morum audierunt.
et terribiles eorum similes uiderunt.
extremi fugere cepit. et reliqui nullo
modo valebant. Mane fco. karolus
cepit ut omni equorum capita
lanceis et pennis delarentur. et
aures obtundantur. Sicq. pceden
tes ad pugnam occiderunt eos usq.
ad iudicem. si non usq. ad iudicem.
nem. Nam omnes satracum quoad
duatu erant. circa plautium. q.
du boues traherent. super quibz
sepillium eorum leuatum erat. et

ut erat. q. nemo de bello fugiebat.
q. dnu signum erectum uideret. Et
cum karolus agnouisset. missus
est in medias acies usq. ad uexillum.
q. spata sua absedit. et mor illi
fugerunt. quorum. dnu. q. testa fuit.
In castris altum maior cordube red
didit. uelam karolo. tali pacto q. ppe
baptizaretur. et urbem de illo tenet.
Tunc karolus diuisit tunc hispa
me pugnatorebus suis. ut sup. dnu
est. Et nemo postea illum in hispa
ma ausus est impugnare. Post h
karolus diuisit maioribus et aribus
suis in hispania. iuxta ad scm iaco
bum. Et quos in illa p. xpianos
cepit edificauit. apostolus autem
aut pemit. aut in epiliu in gallia
misit. Et constituit p. ciuitates epos
et p. b. Et fecit osiliu in urbe o
postellai. et instituit amore bti iaco
bi. ut omnes p. p. p. et reges
xpiam hispaniam et galeciam. epo
sancti iacobi obedirent. in illo osilio
ego tuorum cum. ap. epis eccliam
bti iacobi et altare regnu karoli
lit. ubi dedicauit. Et subiungunt rex
ecclie totam terram hispanie et
gallecie. et dedit ei in dotem p. p.
ut diuisisset possessores diuisiuiusq.
dnu totius hispanie et gallecie. m.
mimos annuatim darent. et ab omi
fuitate liberi essent. Et constituit in
die illa. ut ecclia illa daretur sedes
apostolica. et iuge epales. et regales
corone. per manus eiusdem ep. iuxta
ad honorem sancti iacobi prebebat.
sicut per scm iohannem fructum
eius factum erat in alia apud eph
su. Ephesus est ad dexteram. apostel
la ad sinistram. Et ita completa est corp
petri. in euangelio. Et hec tres
sunt p. p. p. sedes i. orbe
romana. galeciana. ephesina. sicut
petrus et iacobus p. omibz eplis
a domino instituti sunt. et ad se
creta eius vocati. **in de p. dione**

ganalonis in bello runcuallis.

Erat tunc apud sesar augu-
stus. n. reges sancem marce-
nus et beligandus frater eius. missi
ad adiuvando habylonis de pside. ad
hispamiam. qui karoli impio subia-
cebant. et ei suiebant in curia
ficta. hinc mandavit karolus per
ganalonem ut aut baptisma suscep-
erit. aut tributum ei redderent. Qui in-
fuit ei. xxx. equos honoratos auro.
et argento. ceteris qz gazis hispa-
niis. et. cccc. equos honoratos di-
no dulcissimo et puro pugnatoribus
ad potandum et mille formosas sa-
necenas. Ganalono aut. xv. equos
honoratos auro et argento et palleis
fructulans obulerunt. ut pugna-
tores karoli in manus illorum traderet.
Qui pecuniam accepit. et concessit
et firmavit eum eis pactum pdi-
comis. maiores pugnatores unum
solum mo accepit. milites nulla
tenus. si minores sustulerunt. Tunc
consilio ganalonis karolus transiit poto
asereos. et fecit ultimam custodiam de
curissimis suis principibus. rolland
et olivero cum maioribus pugnato-
ribus in tertia ualle. Cum. xx. qz
alioz xpianorum. Tunc martiris.
et beligandus. cum. l. milibus saca-
canorum primo mane exierunt de ne-
moribus et collibus ubi de consilio ga-
nalonis duobz diebz. et n. noctibus
latuerunt. Et fecerunt. n. fmas mia
xx. milia. aliam. xxx. pma. pp.
milium cepit pnu. pcurere nostros.
qui conasti ceciderunt eos a mane usqz
ad tram. Et ne unus quid ex. xv.
milibus euasit. Statim vero alios
tanta rete furigatos. muaserunt
alia. xxx. milia et pufferunt mo-
a maiora usqz ad minorem. Ad idco
eis origit. qz pcedentibus noctibus duo
sancemico eben plures eorum cum
mulieribus pagamis et xpianis et
quas secum milia de gallia adibat.

formati fuerunt. ibi qd omnes pu-
gnatores interfecti sunt. pter rolland
et balduinu. et tedricu. Turpinu
et ganalonem. cum rege erant.
**vii. de nece marsili et transitu
rollandi principis**
Peracto illo bello cum rediret
rollandus. inuenit quedam
sancem atum in nemore latere.
quem ligauit fortit ad arborem.
Et ascendit in montem quedam de-
epploraret illos. et vidit qz milia
erant. et redit retro ad diam ru-
cual. Et insonuit tuba ebucnea.
ad cuius vocem redierunt ad eum ex
xpianis. cuncti ex centum et redit
ad sancem que lignuerunt. Quem
cum soluisset extraxit gladio mado
est ei mortem nisi ostenderet ei mar-
tirit. hinc qd duxit pcam usqz ad
agmina paganoz. qui ostendit a loge
martiru cum equo rufo. et clipeo po-
tundo. Tunc rollandus illo dimisso.
rescriptis duobz ammatu ad bellum
dei. irruit sup eos. Et vidit ibi queda-
m alios statum maiorem que uno
ictu secuit per medium cum equo
suo. ita qz una pars equi ex milite
cecidit ad dextram. et alia ad sinistram.
qd sancem videntes illos fugerunt.
dimittentes martiru in campo cum
pauas. Quem fugientem rollandus
inter alios ostentus pstatuit ibi. et
soti rollandi interfecti sunt. Rollandus
aut. n. lanceis grossis et lapidibus
grauit paussus euasit. Beligandus
autem frater marsili cum suis re-
cessit ab illis regionibus. Tedricus aut
et balduinus. n. nemora latitabant.
karolus autem cum suis exercitibus
iam montem transierat. et quod
factum fuerat ignorabat. Rollandus
valde fessus et de nece pociora valde
dolens venit usqz ad pedem portu
risere. et ibi sub arbore quadam iux
lapidem marmoreum. qui ibi erectus
erat sup runcuallum in prato opti-

mo. equo desiluit. Sobaeat autem adhuc
spatam suam diueridam. que inter
pretatur diuū etiam. cum ea da.
q. prius deficeret brachū qm spatā.
Et erat pulcherrima opere: mox pallis
accumine. et nimia claritate resplen
dens. capulo eburneo et candido. cruce
aurea. sup sine deaurata. pmo betal
hno: note dei alfa et ibi insculpta. hanc
ann euaginasset. et lacrimosis vocali
eam deplorasset. nolens eam frangi.
perussit hno utri lapidem. s. lapide
a sumo usq. ad deorsum diuiso. sana
eam eduxit. deinde tuba sua tam for
titer insomuit. Qd statū cels eius tu
ba q. mediu passa est. et bene colli
eius et nervi rupti fuisse sentitur.
Quis eor usq. ad aures karoli an
gelico ductu puenit. p. om. milia
distantis a rollando. illico ganalonus
volentem regem reddere dissuasit.
Inctis enim facinare causa denandi.
Cum q. rollandus sup herbam pa
laceret supuenit laltūm. fater ei.
Qui ille inuit ut aquam preberet.
quia valde sitiebat. Quā cum ille
quereret et non inueniret. Videns
eum mori. p. om. ascendit equ
eius et iuit post karolinū. ap. ad
uenit teduū. q. valde super eum
lugens: inuit ei ut confessione
se inueneret. accepit autem eodem
die rollandus eucharistiam et delias
in suorum confessionem fecerit. anq.
ad bellum ner. q. iste mos erat semp
pugnaturus int nos. ut prius con
ficerentur et committerent. Rolland
g. inter cetera. tūba dulcissime sue
confessionis tenens. pellem et carne
suam circa mammillas suas et exhi
cebat ter. et manne ista videbo den
saluatorem. Et mittens manus suas
sup oculos suos. fil. tribus uicib.
aut. Et oculi isti conspectui sunt.
Sic q. tradidit spm. dicens. iam p. ad
donante mitico. q. oculus non vi
dit. nec auris audiuit. et in cor homi

non ascendit. gl'ificauit. et de
gentibz. sc. et diuinem fudit in oibz
qui mortui erant in bello. et in
p'ia. fil. iulii. **cap. de exequiis rella
di et ultione mortis eius et oliuier.**
Entem die dñi ego triumphans
militiam missam p' defuncto
toram rege. in dulle liuoli nuptis
in extasi. audiui choros in celestibus
cantantes. ignorans quid h' esset.
Omnes illi ad alia ensiemur. ecce
tuena tenorum milium. q' se nupti
adiens. p'etam q' fano ante me
trifacit. Quibz dñi quid fertur. nos
inquit. maritum portamus ad nuptia
cubiculum nrm cum milibz amictu
fert ad supna. Hanc visionem dñm
post missam referent liuola. ecce h'c
dñm sup equu tollandi qui nati
ut omnia. et qualis tollendi neli
queat. ap' omibz exultantibz et
reio reduntibz. p'one liuolus tol
landum exultatione muerit. uocem
elismi. brachis sup pectus in motu
cruas posuit. et super eum uolens
accingit clamore magno. et ibi illa
nocte tentoria sua fixit. et corpus ei
mirt et aloe et balsamo odumbrat
exequias magnas precibz et lumina
ribz et ignibz p' nemora accensis tota
illa nocte acti pegerunt. In missa
mrm primo diluculo p'p'unt ad a
lios fratres nostros occisos. et multo
est ibi oliuier iacens cuspis in offi
cie crucis extensus. in i' palis in tra
siris cum. m' retortis fortis nepo.
et a collo usq' ad ungues pedum et
manuum cunctis acutissimis. ex
natus. uuluis et lancis et sagittis
et spicis perforatus. et magnus ie
ubus laculorum actus. tunc flen
tibus omibz. iunxit rex p' regem
omnipotentem. q' non cessaret
post paganos auerere. quod se illos
muerit. ap' eo post illos dñm
om' sue tñ milia. sol stetit imo
bilis. et p'longatus est dies illo.

Ex p[re]s[ent]e et min[us] circa illud op[er]is
 eodem tempore reuelatum est
 regi liaro per angelum ut
 mitteret Valencianus et diligentissime
 requireret ubi sanctus salm[us] cum disci-
 pulo requiesceret. Et ei dictum est quod
 tres noctes continuas invenit quod sit
 quodente eos genardus. Et adductus est
 genardus et Vinogradus filius Vi-
 negari[us] filius qui illos interfecerat.
 Et iussit rex genardus et Vinogradus
 amputari brachia et oculos eius. Tunc
 genardus autem suo oculos in eum. Et
 imposuit super corpus sancti super plaustrum
 ut adducerent ad ecclesiam sancti Be-
 nigni et non potuerunt movere adduc-
 ta multitudo boni. Et relinquere
 res in plaustris duos boves tantum
 promiserunt illos ne quo vellent. Et
 cum prima festinatione perierunt
 illa duo boves ad ecclesiam sancti mi-
 nini in qua sanctus salm[us] orare consue-
 uerat. Iussit Valencianus et ibi posita
 fuerunt. Et dedit liarus sancto salmo
 terram partem illius sicut. **E**t
 venerunt duo fratres quidam diu-
 ficiorum ad regem liarolum con-
 querentes de fratre suo quod hereditatem
 suam eis auferret. Adiuventos super
 hoc a rege respondit se nichil eis
 auferre. Rex autem fecit eum in
 nocte super corpus sancti salm[us] quod nichil
 sciret suis debet ex his que pete-
 bant. Qui cum uideret letus statim
 medius eripuit et per seculum alium
 stercorea periecit et exiit sanguis
 ex oculis eius et auribus et ore et
 naribus. Et post duas horas vitam
 finivit. Genardus quoque cecidit.
 Dedit quicquid habebat sancto salmo.
 Vinogradus autem filius eius
 cum venisset ad ecclesiam in qua
 sanctus quiescebat. et oraret sibi
 daret veniam: omota est tota ecclesia.
 Qui tunc factus et confusus in sa-
 gram. venit ad monasterium sancti
 amandi et ibi permansit lugens

et penitens omnibus diebus vite sue.
 Genardus quoque pater eius am-
 sis corporalibus oculis spirituales rece-
 pit. residens in domo sua et peni-
 tenciam agens. Vinogradus ante
 finem venit ad sanctum salm[us] et postquam
 ante corpus eius cum multis iheremias
 lacrimantem cepit. lumen in domino ordo.
 et usque ad diem mortis sue paruit
 greges in silicio sancti salm[us].
cap. De transitu liari magni et
eius eueq[ue]nis. Egbertus.

Anno m[ille]m[us] sui. m[ille]m[us]. liarolus
 imperator gloriosus regno et
 impio suo pacato et dilatato. sanctu-
 quoque ecclesie sancte religiose ordinato:
 mortuus et sepelitus aquis. Anno
 etatis sue. lxxv. Qui per magnitudinem
 operum agnominatus est magnus: cuius
 vitam emardus descriptus. **hermannus**
 habuit preterea tres filios. liarolum.
 videlicet pipinum et ludouicum. huius
 et in filias. rotundem. egam. et gilla.
 habuit etiam alias duas filias. de
 fastidi upore sua. Cum autem lia-
 rolus finem vite sue cerneret mini-
 nere. ludouico filio suo quem aqua-
 tamen regem suum ordinavit. coro-
 nam imperialem reliquit. **cap. m[us]**
 Etiam apud viennam in ecclesia an-
 altare orans. Et cum inextinguibile in ex-
 tinguibile. psalmum. deus in adiutorium
 meum. Vidi terrarum spiritum ag-
 mina infinita. p[er]ire et tendere loca
 nigram. quos de quibus filis et ipso
 p[er] longe insequeretur. lento gradu.
 Cui dixi quo tenditis. aquas feram
 inquit ad mortem liaroli: ut eius
 spiritum ad terram inpiam. Time. ego
 adiuo te p[er] nomen domini nostri ihesu christi.
 ut pacto remeare ad me redeas.
 Tunc modicum morati. uis expleto
 psalms ad me redderetur. eodem ordine.
 Et dixi nouissimo: cui primo loquutus
 fueram. Quid existis. Valencianus
 inquit sine aqua tot et tantos la-
 pides. et ligna multa basilicarum

suam in sua statu suspendit. qd
magis ampendetur bona eius q
mala. et deinde animam eius nob absu
lit. Et hinc dicit euamit. Obiit
dono l. febuar. Sepultus est aq
qm in ecclesia rotunda bte virginis.
Ab ipso tempore quo ab hispania disces
sit. usq ad diem mortis sue assidue
egrotavit. Et q salute pfectum
in hispania mortuus die amulsiura
eorum semp. vii. uncia argenti. et
totid talenta auri et vestes et ci
bana paupibz erogavit. i. p. d. l. l.
iuli. et totid psalteria et missas et
vigilias cantari fecit. In hoc exemplo
datur intelligi quia qui ecclesiam
edificat regnum dei sibi parat.
Chronographus. Sepultus est q aq
qm formosissima toto romanorum
orbe appellata honorificentissime. ha
colus: sup eius tumulum. extructus
est archus deauratus. Insuperunt
ibi leo qp cum pncipibz romanis.
et archiepi. et epi. multi. duces
et comites. et abbates alii q. mnu.
Corpus defuncti uestibz imp q festine
inducentes. auream capiti coronam
imposuerunt. Dem sup auream ca
thedra q iudicem viventem sedere
fecerunt. ac sup eius gemma tertia
m. euangelistaru. aureis liris
scriptum collocaverunt: ita ex matris
dextera tertia. sinistra vero sceptru
tenebat aureu. Cathemula quoq
auream opademati conuoluerunt.
et cathedre sup quam sedebat. ne
caput defuncti decideret affixerunt.
Et et scutu aureu qd ei roman fecer
ant. ante faciem eius statuerunt.
et archu lapideum in quo sepulch
eius pncipis replentes aromatibus.
monumentum sternerie sigillantes
clauserunt. **xxv. De imperio lu**
dovici pn et actibus eius.

Ludovicus igitur pns. ludovici
magnum imperatoris filius. p
quis obitu romanu obtinens impe

rium. Anno dñe incarnationis.
dccc. xiiii. mudi scilicet. dñe. Sal. lxxv.
vii. impavit armis ferme. xxiiii.
Chronographus. Eodem anno p
seder qp stephan. vii. mensibz. Et
mor gallias veniens honorifice a
ludovico impatore est susceptus
hic pontifex pns. Captivos milites
q franciam redemit: ac ppsos sedibz
restituit. post. vii. menses roma
reliquit. eximie diem elapsit: eiq
in apostolica sede successit. Bernardus
rex italie filius ppsim. nepos
imperatoris ludovici. conspuacione
fco contra eundem imperatorem accu
satur de reus maiestatis. adiudica
tus. primo quidem regno et oculis.
De hinc etiam vita pnatut. **hugo**
ubi supra. hic quid ludovicus impator
fuit dñe clementissime n. Unde
cum iuxta suorum levitate mox
rem publicam dispoñet. tulit sine
militis aduersionibz plenu. tam a li
bis qm a regni pccatibz crudeliter
implignatus. fuit tamen semper
pceptum dñi feruentissim ex
cutor: et legis sancte strenuissim
ppagator. Congregatis nepe epibz.
et nobilissimis viris: fecit componi
et ordinari librum canonum nre
mam continentem. Ipse domq que
ceperunt depom ab epibz et aliis
balthei generis et aliis honorati. et
singula auro compta et expulsee
vestes. et alia secularia parit dona
menta. pñerit pñerit quedam scilicet
libz legibz capitula: per notari ge
mit etiam ferentissim impator
filios. in. ex emigra. pñerit pñerit
sua: scilicet lotharum. pñerit. atq
ludovicu. Et ex sua dñe fida nobe
indithi genuit. Ludovicu regem
francorum. pñerit lotharum im
peratore pñerit dñi et
a pñe benignissimo sup. pñerit
constitutus roma venit: et die pa
ste in ecclesia beati petri a pastall

papa coronam cum nomine augusti
suscepit. **Syngbertus.** Anno ludo-
uici. vi. aquisgranensi conventu ha-
bito. p. dispositionem ludouici impa-
toris episcopus q. et abbatem aliqua ca-
pitula ad usus regularem monachorum
posita sunt addita: et multa scripta
compilatione facta. et ceterorum et ceterorum
sanctimonialium regule constituta
sunt. Anno eius septimo. paschalis
ipsi corpus sancte marie uirginis ma-
rie. lamine inuenit. aurum dela-
tum indumentis sanguine ipsius
adhuc infusis. Et ipsam et corpora
sanctorum valeriani sponsi eius. et
cibureti. et maximi. urbem quoque
pape. in ecclesiam a se eis edificatam
transposuit. **xxviii. De quibusdam
incidentibus illius temporis.**

Anno eius. d. m. in thuringia
cespis longitudine pedum. l.
et latitudine. viii. altitudine sesqui-
pali sine manibus de terra. passus
et sublatus est. et ultra pedes. xvi.
translatus est. In saxonia tellus et mos
ageris limite. d. m. longe iturrit.

Anno nono eleuatio facta iustitiam
confessio lobiensis celebratur. lothario
a patre in italiam directo. et a pa-
scali pp. consecrato. rome quidam no-
bilis. p. m. n. p. pro eo q. p. m. o. r. e. s. e. e.
iusto biderentur ad fidelitatem lotha-
rii impatoris. Q. d. c. m. e. n. t. u. e. c. i. a.
in ipm pascalem papam introque-
retur. pp. se apud impatores se ex-
cusat. et de hoc crimine coram pplo
et legatis impatoris rome cu ma-
gno episcopo mio. se iureiurando ex-
purgat. Terre motus factus est.
multe ville et domus celesti igne
cremantur. homines et animalia
ictu fulminum epaminantur. fruges
grindine vastantur: cum ipa grindi-
ne veri lapides immensi ponderis
cadunt. Et h. prodigia grandinis. ho-
minum mortalitas subsequitur.

In territorio tullenensi uilla omnia

quella duodenis post sacrum co-
munionem in pasta a sacerdote
susceptam. p. m. p. p. menses pa-
ne deinde omni cibo et potu p. m.
emut abstinent. et post ad comu-
nem vitam hominum redit. **Anno**
p. eugeni romane ecclesie. x. d. m.
p. p. d. e. t. corpora sanctorum seueri
inueniatis ep. et uxoris eius d. m.
cencie et filie innocencie. ab otga-
rio archiepo magnificia translata sunt.

In gallia ante solstitium estuiale
aere in tempestatem repente co-
ludo: ingens figneturum glaciei
cum gaudio cecidit: cuius longi-
tudo pedes. xv. latitudo. vi. grossi-
tudo. ii. pedes habebat. **I**n
michaelis impatoris me. a. e. t. a. mu-
nem detulerunt ludouico libros d. m.
m. s. i. a. n. o. p. a. g. i. t. e. a. b. i. p. o. c. o. n. s. c. r. i. p. t. o. s.
de ierarchia. i. sacro p. n. c. i. p. a. t. u. i. p. e.
tente. i. p. o. l. u. d. o. u. i. c. o. d. e. g. r. e. c. o. i. n. l. a. t. i.
m. m. t. r. a. n. s. l. a. t. o. s. Q. u. i. l. i. b. e. r. p. u. s. i. u. s. i. n.
i. p. o. s. a. c. i. m. i. t. u. r. s. e. s. t. o. m. i. s. s. i. s. i. n. t.
et cum gaudio suscepti. Q. d. g. a. u. d. i. u.
uirtus sancti martiris auxit. x. d. m.
egrotis in ipa nocte ibi sanatis. Val-
andus leodicensis episcopus. corpus sa-
hucbri t. n. s. f. e. r. t. a. l. e. o. d. i. o. a. d. a. n. d. a. g. u. i.
monastium. **xxviii. De rabano
et scriptis eius et strabo disci-
pulo eius.**

Rabanus sophista et sui temporis
poetarum nulli secundus fuit
albas fuldensis. qui multa de scripturis
suis differuit. Qui etiam librum de
laude sancte crucis figuram varietate
distinctum. difficili et mirando poe-
mate composuit: et scripto pp. sancto
petro offerendum. misit. Item tractatus
in libro sapientie et in ecclesiastico: ad
otgarium archiepiscopum edidit. hic tamde
ex abbate fuldensi magnicie archiepiscopus
ordinatus est. ubi celebrata synodo
iussu ludouici regis. multa ecclesie
utilia decreuit. **Acto.** Scripsit q.
de laude crucis. libros. ii. De institutione

dentorum t. i. sup. genesis libros
m. sup. exodum t. m. sup. numi
t. i. sup. regu. t. m. sup. palapomeno.
t. m. sup. iudici. t. m. sup. hesp
t. i. sup. libri sapientie. t. m. sup.
ecclesiasticum. l. p. sup. ieremia. t.
sup. libri machabeorum. t. m. super
matthei. t. m. super actus aplos.
t. i. scripsit preter her. et de natis
verum et plura alia. huius discipuli
fuit strabo: qui eo dicente prima
excepit. et super quosd. libros pentha
thenci gmatologia qda. edidit. lib. in
bam de laude crucis. p. m. metricos
est: partim p. salant. De quo pau
cos flores qui sequitur excepisti. et
singularem posui p. m. metricos. de
inde p. salant. volo. De dicta eius
metrica de laude crucis.

Crucis que sum es uoco de
dicata trophico.

Crucis que xpi es cur bndicta tropho.

Crucis que excellis toto et dnaris
olimpico.

Crucis dup oniso lato q. redemptio
mundo.

Crucis p. patriarcharum laudabilis actio
signat.

Crucis q. prophetarum diuino fante
iussa.

Crucis ap. apostolicarum pandit. t. i. rite
trophico.

Crucis et xpi chorus effuso iure
cruore.

Crucis alma crucis: en fabrica sca
salutis.

Crucis thronus hic regis: h. i. munda
munda.

Crucis concis xpi scriptum cele
stia. monstrant.

Crucis distensis q. alis brachia tensa notat.

Crucis sacra crucis: ueneranda
fulget amari.

Crucis uestit. honor. letis loquor
h. i. nacon.

Crucis sacra tu et m. es regis victoria
xpisti.

Est orbi toti dñi quoq. passio iura.

Crucis leu domini decoratur luce
corusta.

Crucis et lignis sociantur laude sa
cra.

Crucis etna dei es laus. dñus in arte
poliorum.

Crucis superis placita es: crucis huius
et. munda mundo.

Crucis memet clemens rogo
xpe tuere. O pie iudex. xpi. dñi.

Crucis xpisti de eodem.

Passio xpisti celum sustentat:
mundum regit: tantum p. fodit.

In ea confirmantur angeli. redimunt
p. p. confirmantur. munda. Inde timor

ductus fideles a pena liberat: tristitia
salubris penitentes a peccatis munda.

concupit boni fructus virtutum et
munda: gaudium dñe spe confidentes

lenfiant. hanc auctor omni sibi mi
chiam p. dñi et construi voluit. ut

in ipa omnia restauraret omnia
et coadunaret omnia per ihesum

xpistum dñm nostrum. O vere bo
na et sca crucis xpi: quis te metetur

enarrare potest aut q. digne lauda
re que celestium archanoz q. a es re

uelat. m. m. m. dei sacra conser
uatur. sacramentorum xpi. ydonea di

spensatur. In te angeli gaudia sua
accumulata conspiciunt. In te hoies

in salutis sue cognoscunt. m. te
miser iustam retributionem fraudis

sue percipiunt. q. reterita renouas.
p. m. m. m. m. p. m. m. m.

perdita. requiris: m. m. m. m. m. m.

lapsa restituis et in viam pacis di
rigis. Tu etiam regis es victoria: ce

lestis milicie leticia. frigenarum
quoq. p. m. m. m. m. m. m. m.

tatis epibico. m. m. m. m. m. m. m.

Tu m. m. m. m. m. m. m. m. m. m.

Tu cum egrotos medians. tu g. m. m. m. m. m. m. m.

him m. m. m. m. m. m. m. m. m. m.

volentes letificans. Tu status recte

credenti. Tu fletus bñ opanti.
 tu habitudo rite p̄seueranti. Et
 quicquid de redemptione mundi p̄
 cogitari. quicquid lingua rite loq̄
 ad laudem tuam decentissime p̄ne
 aptari. q̄ quicquid in te laudatur.
 tuasq̄ in te p̄p̄ regi deputatur.
 Tibi dñe ih̄u x̄p̄e huiles preces of
 ferat. et ois nota p̄soluo. q̄ michi
 p̄cedi in p̄p̄ate dignatus es hono
 rem sancte crucis tue amemulaz
 deantur. et cōmitem omniū
 m̄m salutem q̄ suis meis p̄dicare.
 nec me ab incepto retardauit q̄p̄
 confidit delictorū. si magis michi
 fiducia tribuit. q̄ hoc in carmine
 celebrarem. in quo p̄p̄a regni desu
 x̄p̄i. et totū mūdo deam omniū.
 delictorū redisti. *xxxvi. Adhuc de*

eadem in secundo libro.
Salue corpus dei veneranda q̄
 sapientia. lumen et dñs es
 orbis terrarum. que et dei laus.
 et amica virtus. et clara philoso
 phia. Apud ceticolas tigenas q̄ in
 desunt diges. quam magis de
 impialem uident. thomē q̄m ferule
 tormentum. Quia impator et rex
 hostes. p̄p̄a regni sibi in te et po
 testatem in celo et in terra acquiuit.
 hostes superauit. et mūdum recon
 siliauit. O p̄p̄am apli uexillum.
 fiamē qua cum hoste p̄cedimur.
 bellum te obsecro. ne tua uirtute
 meum p̄pectus infirmū. bñdico.
 ut dignum laudibz eē. regis in
 ta triumphum. Daleam deamur.
 quoniam salūz celestia sūnt. et eterna.
 dño federe iungas. pactū q̄fiteris.
 et mortis vincula dissoluas. Qua
 drign virtutū audiam. m̄ coram
 sancte crucis docent apata. ostan
 dit. sacam feriem sperum. ex p̄p̄a
 p̄cedentem in triumpho uictorie.
 q̄s x̄p̄i consecantur. et p̄eius pas
 sione p̄ficia. et totū orbē ad impe
 trandū. fructus p̄cedat et ad p̄p̄a.

scendam etiam beatitudinem. Dñs
 em est animi habitus. nature de
 cus. uite ratio. morum nobilitas.
 et uite modatio que cuncta o sancta
 aru religiosi homibz tradidit. et
 cuncta sūnt bñplacita deo et sa
 lubria. Depms. dñs ois suauis
 sūnt. et expansione pulcherrimū sū
 dum latissima. Ortus deliciarum in
 compabilis. affluens ubi late lagissi
 ma. floribz dñat et folijs uberrim
 iocundissima. Et uis consolatio est
 fidelibz spes sancte crucis. et maria
 tribuit laudibz. q̄ bonitatem nos fa
 cit scire creatoris. Quis x̄p̄i dñs est
 iustorū. p̄sensus ad celum. Nota de
 m̄fimis ad sup̄iora nos t̄iens. dñs
 et ianua regni. p̄p̄a erecta diui
 num. t̄nisa sūnt m̄mēdat amorē.
 Cuius amoris integritate. x̄p̄us
 nobis ostendit. ac suo exemplo nos
 instruit. qui dilectum adam suam
 in cruce moriens. p̄ amias suis po
 suit. et nos id facere docuit. *xxxvii.*

Oratio eiusdem rubam ad dñm.
Hunc amorem o dñs semp lau
 dabilis tu pone in mei et timor
 noyū. atq̄ carnalis affectus q̄cul
 recedant. ut gloria sancte crucis
 aucta et multiplicata mecum in
 dea p̄fessione et digna laude me
 emm p̄fiet. ap̄a q̄ michi carmine
 et amore p̄maneat uenerabil semp
 in ore meo. laus et epulatio i corde
 sempiterna. Vos igit p̄cor celestes an
 gelorum plebes amias q̄ iustorū
 qui in conspectu maiestatis dñe
 ueniat epulatio. ut sicut sine
 cessante allaluya et amen deo p̄p̄o
 meum cantatis. Ita quoq̄ nostrum
 sortem p̄cedat adiuuare studeatis.
 q̄m beatitudinem deam q̄m tene
 tis iam p̄fite. tunc et nos ab p̄p̄a
 x̄p̄i gratia mereamur accipere. de
 quoq̄ dñe ih̄u x̄p̄e. q̄m aduersus in
 digne uiuos et mortuos. et appare
 bit signū tuū in celo. plangent

deponitur aliqz mlti qui cum eo
indicationem ludouici impatoris
conspiciunt / dampnant et exi-
conogly liantur. **Anno. xxiii. northmann**
gallias inuit impetuit: et a frisonibz
tributum accipit: northmann quid
origine dan sunt: et lingua bar-
bari northmann qñ septentrionales
significat. homines dicti sunt: eo qñ pmo ab illa
mudi pte venerunt. **Anno. xxv.**
ludouicus impator filio suo lothario
sub fide ad se venientia reconciliatur.
ei qñ dignitatem impñ et regni dñat
coronam. Cometes in signo auctis ap-
paret: et p aligñ dies plim in flua
stellam ignicula p celum distat
re videntur. **xxv. De imperio lo-**
tharii et deinde illius temporis
Igitur anno. xxv. impñ sui
ludouicus moratur: et lotha-
rius solus impñ usurpans impat
anno. xxv. cepit aut anno domini
dccc. xli. mudi scilicet. m. dccc. m.
eius anno pmo. karolus et ludouicus
filii impatoris delentes se a frō suo
lothario debita regni pte diuisi
contra insurge parant. **Anno**
eiusdem. m. cometes in signo equatim
apparuit tribz fratribz: de pñcone
regni discordantibz: conferitur inter
eos pugna in pago antistodensi
apud villam fontanens. et tanta
fides deing facta est: ut nulla etas
meminerit tantam stragem homi-
nū fuisse factam in gente francoz: et
ita eoz vires ibi attenuate sunt: ut
iam nec suos timos ab eptis tueri
possent. victoria tamen ludouico et
karolo puenit. hñs tempbz floruit
theodulfus abbas floriacensis. post-
modum ep̄c auelianensis. de quo re-
fertur qñ illos. dñs quos in die pal-
marum singulis annis ecclie galliar
deantare in usu hñt ip̄e composuit.
i. gloria laus et honor. rñ. Quos tñ
ip̄e ludouico impatore secus domum
in qua ep̄ul dormebatur apud ande-

gani triseru nte deantaret. audient
impator et missus illius iussit: eum
absolu. **Anno. m. fergus romane**
ecclie centesim pñdet. ad eius electi-
onem confirmandam: ludouicus filio
impatoris lotharii a parte missus:
ab eodem ip̄m regem longobardoz
unctus est. auiur inuentu occupat
descripto in tres ptes regno ad urbe
gallie dudum conuenit et in
se pacificantur: et dñis et acceptis
mutem facimentis. quibz ad descrip-
tis sibi ptes regni tuendas reuertit

Karolus accepta occidentalia re-
gna a batarnico oceano usqz ad mo-
sam fluium in qua pte exiit et mo-
nomen francie remansit. ludouico
orientalia regni cesserunt omnis
scilicet gñania usqz ad rehm flu-
entia. et aliqua tñns rehm tueri
tes ann. pagis adiacentibz pñbi
copiam. lothario qui maior natu-
erit: et impator appellabatur omnia
italie regna tenuit cum ip̄a roma:
nec non et pñciam et mediam pte
francie in scaldim et rehm.
pñutato nomine ab eo denotatur lo-
tharingia. post frim y diuisionem:
karolus regnat in francie. annis. xxx.
m. ludouicus frater eius in gñania
annis. xxiii. **conogly.** hñc lud-
uicus. viii. duces. boemoz tñ suis
baptizari fecit. pñzo regni karoli
fr̄s eius cognometo calui northmann
genuit impat. et usqz parisiis na-
uigio venit. Cum frisonibz tribz pte
hñs confliat. et in duobz pñis vic-
tores existit. Co tñe sanctus adalphi-
bituricensis archiep̄c claret: cuius
festum est. vii. kal. iulii. et in cenobio
sūlpitii iacet. **xxv. Adhuc de**
eodem anno.
Ano. vii. leo. vi. romane ecclie
pñdet. hñs dñeuit. ut dñ
missat. sacra solempnia celebrant.
nullus eo laus in pñdo stare ul
sele ul ingredi pñmat. nisi tñ

sacra plebs ad administrationem suam officii constituta est. Decretum enim ut octave assumptionis sancte marie in ecclesia romana celebrarentur. quod antequam fieret. **Anno** domini: abbas fuldensis ordinatus magnifice archiepiscopo celebrata. Synodo magnifice iussu ludovici regis militum ecclesie vestigia deluit. **Quedam** pseudo prophetia dicens in statu diem iudicii magnificam sollicitudinem: ita ut etiam aliquos sacri ordinis ad se inclinaret. Que ab archiepiscopo concepta confessa est se per suggestionem cuiusdam presbiteri quodam causa hic fecisse. **Anno** nono sancta helena imperatrix a suo filio constantino magno primo huius nominis imperatore romae in ecclesia sanctorum marcelli et petri martyrum in maseleo purpureis sepulta ad franciam ac clauis giso monacho transferta: et in dyocesi remensi magna francorum gratulatione excolitur. **Anno** eiusdem. vi. reliquie sancti demetrii interpres per lotharium imperatorem in gallias missus: et apud indam honorifice conditus. fames valida graminam attulit: ita ut etiam pater filium suum deuorare voluerit. Quo tempore abbas archiepiscopus militum principibus benignitatem exhibuit. **Anno** eiusdem. vii. karolus rex francorum filios fratris sui patris regis pipini et karolini regnum inquitantes cepit: et in monasterium attonis in monasterium tradit. **Chronographi** hoc tempore rex anglorum ad eulphum qui primo totius anglie monarchiam obtinuit: romam pergit: et coram leone papa sancto petro quod usque hodie in anglia soluit: i. de una quas domo minuit argentum per annum obtulit. Eo quoque tempore hudegalis et petrus et sancton. et lem. et thurcon. et alii ciuitates a northmannis pagano capte sunt: qui ex dacia quidam de m. et erupunt: si quis tandem in gallie

mariti me quod dicitur ab eis northmannia resederunt. **Syngibertus**. **Anno** domini: northmanni per mare britanniam hostia legis ingressi: uel nonneti inuadunt: episcopus sabbo sancte pasche baptismum celebrantem trucidant: clerum et populum perunt. Inde antequam deinde thurcon occupant: et ut tempestas omnia diruit: templum etiam sancti martini incendit. **Anno** eiusdem. viii. hincmarus remor archiepiscopus in finem claret: qui vitam sancti scripsit: remigii. **Anno** eiusdem. x. de motus aeris insolita gremio: turbines tempestates: grandines fulmina: militum modis incommoda hominibus infert. Quibus etiam homines igne celesti conscripti est: ueste illesa manente. **De imperio ludouici secundum ventibus illius temporis**. **Lotharius** imperator pater inter filios regno abrenuntiat secundo: et in prima monasterio habitu monachi suscepto: non multo post dormiit: in domino. **Chronographi** de huius tamen animam in angelos et demones altitatio fuit facta: angeli siquidem animam monachi: demones imperatoris querebant: si acantibus fratribus fugati sunt demones qui corpus distabant. **Syngibertus** ludouicus filius eius a sergio papa in regem electus: anno. dccc. lvi. mudi vero. m. d. vii. impati annis. xvi. lotharius domi frater eius: lotharingiam tenet. **Anno** ludouici primo. magnus hincmarus martirizatur: abbas e regie vite et sancti archiepiscopi obit. **Anno** eiusdem secundo. nicholaus romane ecclesie antipapa: quo ad dominationem. ludouicus imperator sua presencia roborauit: colome omni tempestate: populo in basilicam sancti petri confugiente: subito fulmen instar ignei draconis basilicam feriit: ac penetrauit: et tres homines

missis quibz locis. p. dno ita in morte
deceat. alios etiam. in eodem impetu
semmuos reliquit. **A**nno tercio.
fimo sup. crudelitate karoli regis
fui apud ludouicum fratrem eius expo
sulant. et eum ad regna dñi super
sa contra leuolum mutant. Qd
ille inosilite aggreffus: turpe alie
nis excessit. fimo in ppoctia magni
tina: malis spūs eiudens neqcie
sue dedit iudicium. Nam pmo lapides
iaciendo et parietes domoz quasi
malleis pulsando. inde manifeste
loquendo. fuita etiam pendo: infor
dia int. bimos seminando: homies
inquietabat: Deniq; animos om
contra dñi hoien q mouit. q. p.
eius pta ceteri talia petentur: cui
fruges in dñi rociatis incendit.
qui dñi: mansit statim domus
illa exuebatur: ut iam ei nisi in
agris locus manendi nullus eet.
p. h. p. bñs letamas agentibz. et
bndictum agm spgrentibz. mimos
lapides iacendo mltis ciuentatis
tamd aliqui dñi quieuit. p. bñs re
cedentibz mimos flebiliter ulu
lang tamd p. bñm quemdā notat
expmors se qñ aqua bndicta fuge
batur sub cepti qñ familiaris sui
latuisse p. fessis est: accusans ei
cum filia p. uiaonis gauduisse.
Sic p. fessis institit: donec abidem
cuncta edificia incendio consumier.
xxxviii. Adhuc de eodem.

Anno eiusdem. p. mureneus
rex batoni dñm instaret
regnum francorum de populau de
fimo est ei assistere sibi sem mauri
lionem ardegaucensis urbis olim
epm. a quo m. capite baculo p. fessis
nam dei morte p. fessis. **A**nno
eiusdem. dñm. hucbertus abbas et
dux fater cedye regine. p. p. p. dñm
focoris sue cont. lotharui insurgit.
Guntari et eegandus archiepi ad
me a p. m. holas p. dñm lotharui

regis exarmati: om et suis syno
dalibz gestis que p. fessis: et
suo etiam ore conuicti eent. episto
patu et sacris gradibz exordmati.
mathematizati sunt: eiq; en lica
lis communis concessa est. **A**nno
eiusdem. ix. epistola p. fessis. Waltra
da a legato aplico. uidens lotharui
rex etiam sibi exordati conem mten
tari: tectigam uxorem suam recipit.
Et non mltum id p. fessis: q. non
multo post repudiata uxore pelicem
recepit: nec ult. ullo correctionis
modo ab ea separi potuit. **A**nno
eiusdem decimo. corpa sanctorum
eufeltes et pontiam m. tiam. dono
micholay p. ad gallias instam in
monastio uoto religiosorum sco
petro collatis honorifice ammittat.
Deo bulgallorum ad xpianissimu
cum sua gente conuictus. missis ad
eum a sede aplica sacri ordms m
m. fessis acceptis etiam a rege ludou
co subsidis adeo in fide solidatur.
ut non multo post filio maiore a
regnum ordinato: ipse abrenuciatus
seculo. monachus factus sit. h. cum
filius eius iuuenilis agens. ad gen
tilitatis cultum deller. reducere: milia
cingulo et cultu regio: resumpto
filium p. fessis cepit. et oculis eo
effossis eum in carcem traxit. et
filio iunore in regnum locato sa
cum habitum. recepit. et in eo usq;
ad finem vite p. fessis. **xxxix.**

Iterum de eodem.
Anno. an. sanccms beneuen
tana regionem m. fessis. **A**nno
ludouicus impator. ualiter occurrere
ad eius auxilium lotharui fater
eius p. fessis. mltm qd. p. fessis cum eo
faterie gessit. Et editu suo p. fessis
m. fessis aeris morbis et morfi
bus amneoz minus g. uato. q. mltm
suorum dispendio redit. **A**nno eius
xiii. michael grecor impator sensu
diminutus: a deo mente excedebat.

ut familiares suos iuberet occidi.
quos tamen ad se rediens sibi p[re]sen-
tari ep[iscop]at[us]. **A**nno. xiiii. basilis
quem michael[is] imp[er]ator pauperem ex
familia d[omi]ni abbatis sibi asseruit. et
cubiculariu[m] f[aci]t ad tantos honores p[er]-
uebat ut ab imp[er]atore appellaretur.
sepe ab imp[er]atore p[er] insamiam oc-
cidi iussus: timens ne tali occasione
occideretur: elegit ip[s]e magis imp[er]-
torem m[er]itum quam ab eo m[er]iti
et imp[er]avit annis. v. d. Corpus s[an]-
cti cui fuit discipulus sancti
benedicti. apportatum a glamafolio bur-
gundiam p[ro]pter timorem northma-
norum: transfectum ad fossatense et
nobium. q[uod] construxit sanctus ba-
bolens. sancti columbani discipuli.

Anno. v. lotharius rex roma-
ni ad arianum p[ro]p[ri]um se ep[iscop]atum
dedit. A quo d[omi]n[u]m p[er] c[on]sp[ic]uam
innocencie sue ad ep[iscop]atum
corpi et sanguis d[omi]ni tam ip[s]e q[uam]
optimates regni mutati fuissent.
et ip[s]e et omnes qui corpus d[omi]ni in
cui eo temere accipere p[re]sumpserunt
infra annu[m] p[er]ierunt. ip[s]o statim
in redeundo placente defuncto.

Anno. xvi. colome celebrata s[an]-
cto ad dedicationem ecclesie a tribus
lotharingie metropolit[an]is. imp[er]ato-
magnifico. bernulpho treuerensi.
Willeberto coloniensi cum ab eis
maior ecclesia que est sancti pet[ri].
deberet dedicari: precedente nocte
audita est sunt voces maligno[r]um
sp[irit]u[m] int[er] se dolentium et agnere
tunc se a possessis d[omi]ni sedibus deb[er]-
ere pelli. **De elfredo rege an-**
glorum. et victoria eius ex da-
nis. Helmaricus

Anno ludouici. xvi. obiit el-
fredus rex. ethelwulf filius.
post q[uod] regnavit elfredus filius el-
thelwulphi uirum qui olim a p[ro]p[ri]o leone
et d[omi]natione regiam et coronam suscep-
erat. hic regnavit annis. x. d. m.

et mensibus di. Rouen continuus
annis: cum hostib[us] pugnauit.
hic cum quadam die in insula
inclusus solus domi erat s[an]ctus p[er]
oram fluminis dispersis ad piscat[ur]
corpus curis egrum sopori cepit
dedit: et ecce sanctus cuthbertus lin-
disfarnensis quidam ep[iscop]us sic domi
eum alloquitur. Ego sum cuthbertus.
si audisti. existit me d[omi]n[u]s: ut tibi p[er]
sua m[er]itum. Anglia iam dudum pec-
catorum suorum penas luit: mo-
tand[um] indigenarum sc[ilicet] meritis
adus respecta est: tu infallibiliter
regno extorris: post paucum ep[iscop]o
in solio gloriose reponeris. Et hoc
tibi signum. Venerunt hodie p[re]s-
tores tui magna p[re]s[ent]ia multitudine
nem corib[us] euehentes. Q[uod] miru[m]
est: cum gelante aqua fluit. nil
tale spectat. Et tempus frigidu[m]:
omnem artem piscat[ur] eludit.

Tum fortune secunde compos: me-
mento liberatoris tui et eius m[er]iti.
h[ic] idem d[omi]n[u]s est. per sopor[um] ma-
tris sue. Expleat ambo sompna
sua referant: et ecce piscatores
adueniunt: cum magna p[re]s[ent]ia
copia. Non multo post. erga stultu[m]
exite ausus in quo adams teneba-
tur magne astutie p[re]cubum fecit.
Regis enim danorum int[er]it tento-
ria sub specie m[er]iti: iunus tantu[m]
sibi fidelissim[us] fruens op[er]ancia. Ibi
tanq[uam] artis ioculatorie p[ro]fessor. et
in secretiora telum admissus. omnia
archana oculis et aurib[us] p[re]cepit.
p[ro]p[ri]e q[uod] dies ibi moratus. ad elin-
giam rediit: exponens q[uod] factis o[mn]i-
bus reuult. repente sup[er] barbaros
oculosos: Quorum pl[ur]imis occisis.
reliqui cum rege suo dederunt ob-
sidem q[uod] p[ro]p[ri]am fierent: et ab
anglia discederent. Quod et factu[m]
est. Rex eorum guidem quemm[us]
guerrindum vocant. cum. xxx.
p[er]atib[us]. et omni p[er]e populo

baptizatus: et in filium ab elfredo
rege susceptus est: Ceteri ex damis
qui apostasiam esse voluerunt: cum ha-
stingu mare tunc fecerunt. **Spigiberto**
Anno quarto karolum
regem francorum de messia calamitas
in filio suo afflixit. Siquid karlo
maiori in clericali usque ad diaconatus
officium peractum ipse pater cepit
et exortauit: pro eo quod ad apostasiam con-
uersus: et omni genere nocendi regnum
periclitans. alii quidam iulianus effec-
tus erat. Porro alii filius eius karolus
dum in consilio voluisset expro-
briam cuiusdam abbatis militis
fortitudinem: et soli solus congressus
fuisse: ab eodem abbas ignorante
quis esset peremptus est. **Chronographus**
Sub hoc tempore danorum gens an-
glicam primam deservens perturbavit:
regem quoque permissum et permissi-
mum eademque capitali pena neque
condempnavit. Quos sancti caput
abscisum perminabile fuit. lupus fuit
illesum suavit: et in filia deferens
diligentissime in antea pedum
amplexus collocavit. Quod cum post
modum a plerisque quereretur: dicitur
eius fertur emississe. heu. heu. heu.
quod interpretatur sonat. hic. hic. hic.
per modum huius regis manife-
stato mittere: plebs anglorum leti-
accurrit: ubi plima miracula pe-
petrata sunt. **Spigiberto** Basilio
imperator grecorum. mox ceteris mun-
ditate ludouico regi germanorum. in
hallum. inre magnitudinis. auro.
gemisque ornatum. cum pre no mo-
dum seo crucis. **A**nno sequenti
eiusdem johannes romane ecclesie
pontifex vitam primis gregem pro-
scribit. in quatuor libellis laudabiliter
editam. karolus minor ludouici
germanorum regis filius a demonio ge-
nitus in patria patris et optimatus
eius nequitur. et in ipsa deputatione
conficitur. hoc sibi ideo contigisse

quia contra patrem suum conspu-
tionem facere volebat. **De**
pestibus illius temporis et aliis.
Anno sequenti in patria dicitur.
in diebus et in noctibus sanguis
de celo pluisse narratur. locuste gal-
liam depopulantur. innumerabiles: retens
locustis maiores. fena abarum regia
sex pedes. duos dentes. sapientia duos
hinc ut in suorum aries tuerentur volan-
tes. duos in parvas tuerentur unum
diei spiritantes: ad metenda loca
ventura multitudinem. Quia horam
nonam ad horam locum primum
deserventes: ibi solis ortu expectan-
tes: per spatium unius diei aerem vola-
bant: ipsum solis radiis obumbrantes.
Ore lato intestino extenso. omnia viri-
dia in hinc et aliorum vastabant: spa-
cium duarum annorum. in. aut. d. in
liaribus extendentes. hoc inabili
spectaculo. usque ad mare britanicum
peruenientes. tandem flatu ventorum
in profundum maris demisse sunt.
Et estu oceanum ad latus reiecit: pu-
tridine sua aere. corampro. multos
que fecerunt. Secuta fames valida.
multos consumpsit in edia: ut pene
tercia pars hominum consumpta sit in
gallia. **A**nno sequenti huiusmodi
solito asperior fuit et pluvior. nix
et gelu a hinc nonembris usque ad
finale equinoctium. ludouico regi ge-
manorum apparet in sompnis veni-
tor suus olim imperator. adiuvans eu-
per nomen sancte trinitatis. que
eum eriperet a tormentis quibus
detinebatur. ut tandem etiam re-
quiem habere mereretur. Ob hoc
ad diversa monasteria elemosinis desti-
natis: obimpe filius succurrebat. pa-
unde dabatur intelligi. quod licet in
imperator multa deo et hominibus placi-
ta fecisset: plura tamen deo contra in
regno suo fieri concessit. in quibus
graviora videbantur. quod hiesi incho-
latum non restitit: et monita

gabrielis archangelus. xii. capitulis
reprehensa. que emartio et legeda
et obsequanda obtulit. Puare non su
duitt. Northman urbem andegauis
qñ in ea habitauerunt cum suis omibz
occupante ad quam expugnandam
harolus asato salomone beitonum
multis diebz eam obsedit. Et cum
northman ad despicionem adducti
fuissent: rex multo edictu petua
ab eis accepta egressum eis admittit.
eis qz h paco pecaia faciendi locum
dedit. **Polh. De impio haroli cal-**
ui et scriptis Johanne rollone.

Hmo impn sui. xvi. ludouicus
impator mortuus. et patruus
eius. harolus rex francorum roma
ppit. et iohē pp et romane p muna
sibi consiliatis impator creatur. Anno
dm. dcc. lxxviii. madi deo. m. dcc.
polh et impat annis duobz. Et ci stat
a ludouico fratre suo bellum parat
qd se inconsulto solus implu fura
elis usurpauit. **C**ometes solito
rutilantior apparuit. Subita et
nimia aquarum inundatio: facta
est in nimio. ita ut in sapoma vil
la queta longe a torrentibz et flu
minibz remota in momento cum
hominibz et bestiis et arboribz et edi
ficiis. cum ecclia et altari pemit
absorta sit. ut nullum habitacome
remaneret. Vestigiu. Ditiones rege
suo salomone mortuo: p ptencone
regnandi intestino me se bello.
colliduntur. sicqz multi cessant a
gallie expeditione. **Ex Amas.** Anno
impn haroli. f. ludouicus rex gna
notum frater eius obit. relinque
tres filios. f. cumorem ludouicum.
et harolum qui non multo post im
pauit. et harolum magnum. ptem
annulsi impatoris. Porro harolus
de morte fratris sui gauissus. in
iusticiam qm contra fratrem coepit
contra filios fratris pfacere patris.
cum. f. milibz hominu. et eo apls

regnu eorum aggressus. colonia
usqz puenit. ludouico filio alias
occupatis: ludouicus autem humbz
missa legatione ad patruu. roga
bat ea que pacis sunt. Qui cum
impetrate non posset. cum bello
vtiliter excepit. ipm qz dictum
cum nimio exatibz dapno ac de
decore multo fugere compulit.
Tempibz huius haroli calui. co
mitatus flandrensis exordiu cepit.
Non enim flandria tuc erat tanti
nomis et opulencie sicut nunc
erunt. f. aregis francorum foresta
ris regebat. Quoz lindmeus et
inglanus et audacer sub pmpno
et harolo magno et ludouico recto
res flandrie fuerunt: nec tamē co
mites vocati sunt. Baldunus a
filio quida rapuit iudich filiam
haroli calui. ppter qd ab omē ecclia
consensu episcoporu excommunicatus
est ex pcepto haroli. De hinc ep
epoz et optinat suorum consilio
reconciliatus. harolus balduno
et iudich dedit eis flandiam in
comitatu ppetuo possidendam p
fio. et heribz suis. **Helinandus**
rollon. **H**oc tempore clauit jo
hannes scotus: ut pspicatis inge
ni. et mellite facundie. qui dudū
concrepantibz vndiqz bellozum stu
poribz in franciam ad harola cal
uium transiunt: cui rogatu se
inarchiam dyomsi anopagite. de
greco in latinu verbum e dōo tñ
tulit. Composuit etiam librum.
que p p fision mmmoy de n dūu
sione titulaui. ppter questiones
soluendas in seilem. f. tamen ei
in aliquibz ignoscatur. in quibz
a latinoz fime deuauit. Dim
in grecos acut oculos intendit.
hic succedentibz annis munifi
centia elfredi allectus venit in
angliam: et apud monasterium
malmeesbiense a pueris quos

aquisgranum. instituit apud villa
sancti dyonisi. Et qm in ecclesia
sancti dyonisi multa impulerat
que alij dederant. spmcam coro
nam domini. et vnu de clauis. et
de ligno crucis. et alia quedam ibi
attulit. Sudarium autem: apud
compendiu reliquit. Et hoc insti
tuit ipse: tpe nicholay pp: ante
qm autem relique iste ostendere
tur populo: tanta fames solebat
ee in gallia. ut asinos et caballos
comederent: que p dm miam qd
ea cessauit. Sigibertus dicit. huc
karolum in reditu a roma mortuu
fuisse mantue. Alibi legi ego. q
roma pgens obit in itinere: et se
pultus est apud magdunum in mo
nastio antonay. Post multum tps
apparuit tpe in visu noctis. cudi
monacho sancti dyonisi nomie
erehengario: et in ead nocte audi
ctico sci guttim uiromandensis
nomie nomie alfoim. dicens dxi
se ee karolum calui et ex dei
iussu eis apparuisse ut diceret
eis qd deo et sancto dyoniso displi
cebat: quod corpus eius non esset
sepultu in ecclesia sancti dyonisi. au
tanta munera p dei honore contu
lerat. fient q et dicent ludouico
filio suo et pceribz regni. ut eum
referrent. Sic q relatus est tpe
Eualteri abbatis sancti dyonisi: et
sepultus in ecclesia sancti dyonisi.
ante altare sancte tncaris. **De**
romas Iste karolus in diuisis per
franciam locis: ecclesias sanctoru:
aut edificauit aut restaurauit.
apud compendium: sanctoru cor
nelii et cypriani reliquias attulit.
in quatu aduentu responsorium
cuius apostolorum qd usq mun
cantat: ecclesia composuit. **Si**
gibertus Anno karoli calui pmo.
ingruente in germania pecorum
pestilencia. dum canes undiq col

lecti cadaveribus incumbere: ita
diffuerunt: ut nec vivi nec mor-
tui repirent. **olim. De impio**
haroli. Junioris.

Anno sequenti harolus im-
perator romam seorsum profectus.
hoscum germano uxoris sue nepoti
suam filiam ludouici imperatoris
uxorem dedit: et data ei quinciam
in regem eum coronauit: ut etiam
regibus impare videretur. Qui au-
diens fratruales suos. harlomani
et harolum contra se expectu addu-
cere. pauore solutus reditu parauit.
et in rediundum aquodam sede
clia iudeo malepotionatus man-
tue moritur. filius eius ludouicus
cognomento balbus. secundus post
diuisionem regnat. In francia am-
quos. Junior vero harolus. filius
ludouici germanorum regis. impium
adeptus est: ammentibus sibi quibus
nobilitum romanorum. Johes ante
per fatigante impium triffere ad lu-
douicum balbum: filium recens
defuncti haroli imperatoris. Cepit
autem anno dñi. dccc. lxxxv. mudi
vero. m. dccc. xlv. et impauit am-
m. s. cronica. **A**nno haroli iunio-
ris. i. Johannes per iniuriatus a
romanis. ita ut etiam in custodia
teneretur. per eo per harolo non fuisse
hac. in franciam veniens. cum rege
ludouico balbo penes annu moratus
est. Northmannos plusquam quingenta milia:
a francis in gallia cesa sunt. hoc
tempore clarebat milo monacho
sancti amandi metrice composuit.
et librum de sobrietate ad harolu
scripsit. Sub hoc milone adoleste-
bat. etiam nepos eius hualbaldis.
qui m. dñi. liberalium artium pericia
clarus. egregie propter cetem in mu-
sica clariuit. et de multis sanctis can-
tus dulci et regulari et regulari
modulatione composuit. **pol.**

De vastatione gallie per hasti-

num et rollonem. h. e. h. n. d.

Hastings fugatus ab anglia
ab elfredo rege ut sup. dñi
est: cum suis transfretauit. et pa-
rius et tuom. et multis alias
urbes que sup. sequam et ligim sit
sunt: ciuibz euacuans usque ad turren-
mare vastatus est. **Odo cluniacen-**
sis abbas. hic hastings vastatis
superioribus gallie vastatis partibus
obsedit tuom. cum annu mirus
credo pulsaretur ariete. curritur
ad corpus sancti martini. et deferunt
illud ad locum debiliorem: mortui
per diuis defensorem facientes. mox
fugerunt dam. quos tuom. per-
tuit fuit. usque ad sextum lapidem.
Ibidem edificata est ecclesia sancti marti-
ni in loco illo ubi fuit corpus subfi-
tem. ibidem erunt martini ruit
antiquarium ubi dicebatur aulam
fuisse valentiniani. aqua sedens
non dignatus est non dignatus
est assurgere martino. donec affle-
te incendio. natus assurrexit. pro-
pria huius fuge hastings venit ab
eisdem finibus rollo. Qui dñis leuo-
mibus et flandrensibus et orbibus eorum
et oppidis succensio. uenit enoma-
ni et obsedit eam: et misit per-
echnus sui ad tuom. et tunc dei
quidencia. har et ligens a deo in
undulant: de ad tuom accedere no-
possent. proinde maius monastiu
non longe a tuomis funditus edi-
fuit est. tunc ibi et ubi. monachi
gladio percussit. abbas et alii. xxviii.
in crumis latitantes euaserunt. qui
ad hoc resuati sunt. ut patrom
sui corpus persequerent. abbas in
hibitus de latebris abstractus: mul-
tis tormentis cogi potuit. ut the-
sauros ecclesie pderet. ut monachos
latitantes nemo residuus fuit. per
non martinus ecclesie regimini
perficere. Tunc abbas et illi. xxviii.
recedentibus damis a canonicis per-

martini cum reuerentia suscepti sunt.
et adducti ad urbem. et ibi aliti. tui-
actibus. vi. mensibz. rollo. cenomani
cepit. Tunc tuismissum est corpus sci
martini aueliensis: cuius custodes fue-
runt h' b' n' abbas cum. xxi. monachis
illis. et. vii. canonicis. et. vii. burge-
sibus: noui castres. qui all. in omibz. nec
cessariis prouidebant. Postea pruen-
tunt ad scm bndictu. Deinde audientes
q' rollo dnm aueliensis demisset. pre-
uerunt cableia. Post ea vero antisi-
odorum ubi inuicia. inuicta. facta st
in ecclesia sci g' m' am. **Euillius.** Cuius
aduentantes pro remedioru gratia
plurima conferenti: orta est lis p
ptitione p'caue m' t'omicos et anti-
siodorienses. Ad quam litem solu-
dam. portatur leprosus m' duor' sc'oz
corpa. auctur tota nocte huius cu-
stodia. lutescente. aurora apparuit.
pars illa leprosi que prima flat
martino tota curata. alen adhuc
remanente leprosa. Regnatur cor-
pus: et oblitur martino latus
morbidum. altero mane repectus e
totus sanus: cedente p'mano bono
u hospitis sui. **Ubi.** De p'caue et ac-
tibus el'fedi regis et fuga. **colomis.**

o tempore dani per annos. vii.
 gallias infestauerunt. donec
 tandem ab armulfo imperatore et ba
 tronis multis preliis uicti. in an
 gliam reuerſi. reſiderunt. In quo ſua
 tio: elfredus. totam inſulam pre
 id qd dani habebant. ſibi ſubdi
 uit. Qui ſindonia caput regni ma
 noſp. dedit cuiſdam primario cu filia
 ſua egelſteda. ex qua idem primariu
 nomine egelſtedu tulit. liberu. et
 ſindia et ceſbardu qui. poſt ſe
 regnarunt. hinc elfredus iam. duo
 ſemis: ex po omniſ ſuſtituere erat.
 et tunc a matre benigno ludo
 mutatus ut p munere qd in
 manibz tenebat. ſuſtiperet. ſi
 cito addiſciet. roe littaſ maſſo

audacitate siticulosa obibat. hos
libros in anglicam lingua gūit.
Orosii pastorale sancti gregorii
gesta angloꝝ sede boetium de con
solatione. Tempus diurnū ita
diuidebat. viij. horas. impendebat
in scribendo et orando et legendo
viii. in eum corporis. viii. in ex
pediendis regni negotiis. Fuit
q̃ ppter hoc in capella sua an
tela. vrm. p̃cū. edituissq̃ qui p
combustionem candelę regem de
singulis officiis admonet. Simi
diam portione omni sensui suoz
uiste distaxat acq̃uisitoꝝ. mona
steriis delegauit. Cūctos p̃terea
redditus in duas diuisit p̃tes. et
p̃ma rursus in. iii. quatuor vna
dedit m̃stis suis curialibz. scđā
opatoꝝbz quos iugit in nouarū
edū constructionibz. amuabli et
ignoto anglis. modo habebat itā
aduēis. Scđā pars reddituum
ita diuisa est. ut p̃ma daretur
pauperibz regiamis sue. Secunda
monasteriis. Tercia scolasticis.
Quarta dissimulans ecclesiis. Semp
in simi gestabat libellū. in quo
continebatur diurnus cuius
psalm. ut qñ uacaret arripet.
et percuteret. filiam catholici
uxorem dedit balduino comiti
flandrie. ex qua ip̃e hūit armul
fūm de quo sūt flandrie comites.
radulfū qui suscepit. a quō
bononie comitatu. Sepultus ē
ṽndome monasterio suo. ad cui
officinas instruendas. sufficiens
terre spaciū ab ep̃o. et canonicis
inductus ad diuapq̃. petem m̃aco
pondere publico pensitauit. Nollo
autem iste de quo sup̃d̃m est. no
bili quidem s̃ p̃ uetustatem obse
leta p̃sapia noricoꝝ elius regis
precepto p̃ia pulsus. multos
quos delas alienū ut consien
ciā celerū exagrabat. magnus

a romana urbe in franciam trans-
fertur. qui. s. calixtus. ieiunium. m.
temporum celebrari instituit. *Adm.*

De eodem.

Anno. vii. karolomano rege
francozum mortuo cuius frat-
r lubuitus iam poci anno obierat.
northmanni franciam repetunt. dice-
tes cum rege francoz tñ non cu
francis pacis pepigisse pactu. hinc
expulsi franci karolum impatore
ad auxiliandū sibi mutantes: fran-
ciam ei subiciunt. qui contra north-
mannos apud louani castia meti-
tos semel et bis ebatū misit: sibi
chil dignum fecit. Regnavit q.
karolus etiam in franciā annis
quap. **A**nno. vii. marinus roma-
ne ecclesie. c. vii. presider. huc si-
lius lotharii regis ex Waldrada pe-
lice patrum lotharingie regni
rebellando asequi sperans. godesi-
do regi northmanno. cui soror sua
gila nupsit medietate affectu
regni pmissa persuaderet ab im-
patore imperiales fisco ad libitū
sui sibi addi peteret. p. h. dñq.
impatori caratuenne putat: pñ
si daret northmanni hostes regni
in iustis regni immutaretur. Si ne-
garet iusta rebellandi cām hēd
devent. ad hoc tractandū iussu im-
patoris henrico duce et godesido
in batua ex condito quementibz
int agendū godesidus cum suis p-
mitur. Nec multo post etiam hugo
ad henrico excecatur: et nouissime
in monachū pñmie attonderur.
Apud constantinopolim basilio im-
patore mortuo: leo filius eius im-
pauit. annis. x. et. vii. anno. x.
northmanni a louanio exentes par-
obsident. Contra quos henricus
dux edictū ducens. dñm inante
equitat. in foueam quam north-
manni fecim quiquibz opperant
lapsus trucidatur. Hugo dux abbas

impe. potestatis et prudentie mo-
ritur. **A**nno. p. karoli iunioris.
ipz karolus impator cum north-
mannos nequiter expellere. tande
facto cedere concessit eis regiones
que erant ultra sequaniam: qñ
incole cont se rebellabant. Que
pars francie a northmannis north-
manna denotata est. *Adm.* **De si-**

lione tormentorum offensa karolo.

Divus karoli fertur visio in
nomine dei sibi regis regit.
Ego karolus impator dei dono rex
gmanorum. et patrum romanoz
atq impator francozum sacra noc-
te diei dñce. post celebratū noctur-
nari horati diuini officii. dñm
eum repausare. et vellem sompni
capere. Venit vox ad me triblitter.
dicens: karole exiet ate. modo spū
tuus. in hora non modica. Stata
q. sui imperis in spū: et qui me
subtulit erat candidissim. tenens
in manu sua glōnem. lincū claris-
simū rubar lucis emittentem. sicut
solent comete facere quando appa-
rent cepit q. illum disoluer. et dixit
ad me. accipe fili glōnem. incantis
et liga et nota firmiter in pollice
tue man⁹ dexte. q. p. illū ducens
in labintreas infernozum penas.
hoc dicto. precessit. me delociter
distorquens filium lucifli glōnis.
dixit q. me inq. fundissimas dal-
les igneas. que erant plene puteis
ardentibz pice et sulphure. plūdo
et cera et adipe. Ibi muem ponti-
fices. patris mei et amicalozum
meozum. Quos cum pauens int
rogare. tñ tam graua paterent
tormenta: responderut. fuim⁹ epi
patris tui. et amicaloz tuoz: et
dñm debum⁹ illos et pñm illoz
de pace et concordia admonere. sē
minuim⁹ discordias et fuim⁹ et fu-
imus inccutores malozum. Nec mē
intendimur in istis turtareis sup-

plenis et nos et alii homicidiorum
et rapinarum amatores. Huc etiam
tunc est. Huc etiam tunc est et facili-
ter venient qui similiter amant
nec facere. Et dum hoc tremebundo
asculatorem: ecce angustum demones
aduolantes cum vnicis igneis uole-
bant apprehendere filium glorie que
in manu tenebam et ad se attrahere
si reuerentibus: nemo illius glorie
non valebant alium attingere.
Deinde post equum meum currentes
uoluerunt me adinvenire et in ipso
putres sulphureos precipitare. Et
ductor meus qui portabat gloriam
uoluit super scapulas meas filium
glorie. et duplicavit illum. et
cepit me post se fortiter. sicque asce-
dimus super montes igneos altissimos.
de quibus oriebantur paludes et flumina
fluentia. et omnia metallorum genera
bullientia. ibi reperiimus multas animas
hominum et principum patris mei et simi-
lites et precipitatis alias. usque ad
capillos. alias usque ad mentum. alias
usque ad umbilicum. Et clamavit ad
me. euilando: Dum diximus amari
mus tecum et cum patre tuo et cum
fratribus tuis. et cum ciuilibus tuis
facere pacem et hominibus et rapina-
bus: per cupiditatem eterna. Ideo misisti
bullientia flumina et metallorum diu-
sa genera torquemur. Et cum ad hoc
ad hoc timidus accederem: audiui re-
tro me animas clamare. potentes
potentes tormenta patientur. Et re-
spexi et vidi super rippis flumina bulli-
entia: fornaces pitreas et sulphureas
ad plenas. magnis draconibus et
scorpionibus. et fuentibus diuisis generis.
ibi etiam vidi aliquos patris mei prin-
cipes et fratres meorum et ciuiliu-
lorum meorum dicentes michi.
Iteu nobis liare. vides quoniam flumina
habeo tormenta propter multam malicia-
am et superbiam et mala consilia que
regibus meis et tibi dedimus propter

cupiditatem: Cumque dolendo age-
mus: accurrebant ad me dracones
apertis faucibus plenis igne sulphureo.
et pice volantes me inglutire.
Et ductor meus multiplicavit super
me filium. a cuius modis claustris
superata sunt omnia eorum ignea. Et
protulit me validius. et descendimus
in vnam vallem. que erat ex vna
parte tenebrosa et ardens veluti li-
lams ignis. ex altera vero parte
tam amensissima. et splendidissima.
ut nulla ratione dicere ualeam. Vnde
me contra tenebrosam et flammam
uocant. preem. vidi quod ibi aliquos
reges de meo genere in magnis sup-
plicis. Et tunc nimis angustatus.
putavi me statim in illis suppliciis
deincedum. a gigantibus ingentibus.
qui ipsam vallem confestimabant.
genibus ignis. Et valde tremens glo-
riam. filo alligante oculos meos.
vidi claustrum uallis paulisper alligari
fieri. ibique duos fontes fluere.
vnus erat minimus calidus. alter
clarius et tepidus. et erant ibi duo
dolia. **Qualiter pauperem suum
vidit in tormentis et auinalli-
sum in deliciis.**

Cumque illuc irem filo glorie
regente gressus meos:
intencus super dolium ubi erat f-
uens aqua. vidi ibi patrem meum
ludouicum stare usque ad femora.
et dum eum nimis dolore aggrauatus.
et angore percussus: dixit. Dne. me
liare. noli timere. Ego qui reuer-
tur. rursus spiritus tuus ad corpus
tuum. et promissum te deus habet se-
me. ut vides propter que peccata ego et
omnes quos vidisti talia toleramus
supplicia. Vno enim die sum in isto
feruentis doli balneo. et altero die
in similitudine. in alio isto suauissimo
aque dolo. et hoc fit propter scelus
peccati. et sancti regni. eius. pa-
tronicus hactenus genus nostrum

regale regnavit. Et si in subuenis
 cito tu et mei epi et abbes et omis
 ordo ecclesiasticus missis e oblonibz et oio
 mibz et psalmis uigiliis et elemo
 sinis uelociter libabor de isto aque bul
 lientis dolio. Nam frater meus lotha
 rius et eius filius ludouicus sancti
 petri sancti qz romani preibz iam
 exempti sunt de istis penis. et iam
 ducti in paradisi gaudia. Dixit qz ad
 me. karole. respice sinistram. respe
 xi. et vidi duo dolia bullientia alu
 sima. Ista inquit tibi sunt spemina
 nisi te emendaueris: et penitentiam
 egeris de tuis nequandis delictis.
 Tunc cepi grauiter horere. Cernens
 autem ductor me me in tanto pa
 uore dixit ad me sequere me: ad dex
 teram luculentissime uall' paradisi.
 Et cum gderemur. contemplatus
 sum in ingenti claritate sedere cu
 gloriosis regibz lothariu' auunculu
 meum sup lapidem topaziu' inter
 magnitudinis. coronatu' dyademate
 preciosi: et iuxta eum filium eius
 ludouicum filiu' coronatum. Videns
 me comit' accessit blanda voce di
 cens. karole successor meus. uel
 in impio romanorum veni ad me.
 Scio qz p penalem locum venisti.
 Sibi est pater tuus frater meus in
 terris sibi destinatus positus. si p
 man' dei citissime de illis penis li
 berabitur. sicut et nos liberati sum'
 meritis sancti petri et pibz sancti
 romani. cui deus magni aplarium
 dedit. sup reges et sup gentes fran
 corum. Qui nisi quinquaginta ppa
 gis nostre suffragatus fuerit. iam
 desinet genealogia nostra regna
 re et impare. Vnde scio qm tolletur
 tua potestas impm de manu tua.
 Et postea paruissimis uires tpe
 tue conuulsus contra me ludouicus
 eius filius. dixit michi. Imperiu'
 quod hactenus tenuisti iure heredi
 tario: debet surripere ludouicus filius

filie mee. Et hoc dicto. uisum est in
 affore in presenciam ludouici mfa
 tulum. tunc intuens eum lotharius.
 dixit michi. Talis uidetur ee infans
 qualis ille puer fuit quem statuit
 dñs in mediis discipuloz et dixit. Ta
 lum est enim regnum celoz. dico
 uobis. qz angeli eoz sup iudent. fi
 ciem patris mei qui in celis est. tu uero
 redde illi pntem impm p filium glo
 riis qz in manu teneo. Disnodans
 qz filium de pollice dexte mee: dona
 bam illi monarchia' oem impm qz
 filium glomeris. Statimqz ipm glo
 rius fulgidum sicut nubem solis co
 adunatu' est totum in manu eius.
 Scip. post hoc factu' mirabile reuissus
 est finis meus in corpus meum. Valde
 fessus et contritus *li. De fine impe
 ri. karoli et impio armulphi.*

Post hanc uisionem dixi duobz
 annis superuixit hñs karolus
 Itaqz karolus impator zelatus uxore
 suam: p eo qz plusqz familiar' ager
 cum luitwido uercellensi epo gre
 statue in contione. se nuqz cum ea
 coisse. Illa uero uirginem se esse glo
 riata: accepto repudio monachum
 pectit. Tandem anno impm sui. vii.
 karolus corpe et animo deficiens ab
 optimaribz regm. repudiat. et ar
 mulphus filius karolomani regis fra
 truelis eius in regnum sublimatur.

Anno. si dñi. dccc. xvi. mudi ho
 m' dñe. lxx. et regnat annis. xii.
 hic armulphus. patruo suo karolo ex
 impatore etiam necessarius egenti.
 fistos in alemania delegauit: qui se
 quenti anno obiti. Romani impm
 et regnum francorum: in se discepi
 tur. In italia nempe berengari' et
 Wido. de regno contendit. finia uero
 neglecto. karolo filio ludouici balbi
 pho uix decem. regem sibi p ficiat.
 odonem filium roberti ducis. qz a north
 manis occisus sup dixim'. Rodulphus
 autem corona sibi imposita rex bur

Burgundionum. statuitur qd regnum
multo tempore durauit. **En. De pa-**
patientia et bonis actibus regis elfredi
Elfredus autem de quo supradictum
est. fuit diu litarissimus semp
valitissimus aduersus a semp aut fido aut
aliquo morbo agitur. que
eum adno pibz euegisse aut. ut in
mus illecebras amplecteretur. mudi
nas. Centurias et decimas instituit.
Et tantam pacem patrie infudit. ut
etiam qd publicanos aggeres li semite
q. quadrummum finidit. armillas au
reas iuberet suspendi. que diaconi
audientem niderent. dum non cent
qui impent. Roma et ad fin eboma
in india multa. multa misit. legati
hoc missus est sigelm. faciebatur nescio
epi qui hoc missus est sigelm. fa
rebuensio ep. Qui penetrauit in
diam militas gomas et plimaatoma
ta. inde retulit. et ptem ligni dmi
missa regi a pp marino. monastiu
vnum construxit in adelungia. ubi
olim captiuus latuerat. ibiq. iohem
abbeem instituit. ex antiqua saxonia
ortudu. alium in Wintonia qd dicit
nouu monasteriu. i. pbalum. abbe
tem constituit. Qui se durante et
archiepo mutente cognitus. qd se
puerum olim. ut fuerat. romam
eundem benigno conuenerit ho
spicio hospicio. causa euocoms
fuit. ut litarare studiu. pene ta
tue. in anglia sepulchrum sua susci
taret. mdustra. Item sctomense
monasteriu. qd sctiomalibz im
pleuit. i. et abbasan ostiauit filia
suam elphina. Habebat autem ex
sancto deidi asserionem qdam no
biliter erudit. que stuebuene fecit
epm. hic sensum librorum boeci
de consolatore planioribz uerbis
enodaluit. quos rex ipe in anglia
lingram luit. Euocauit ex menia
Wicorum epm Welficu. qui iussu re
gis dialogorum libros in anglia

gustit. post hoc regnauit edwardus
etius foris. ut mat ethelfleda ex
pna pmpre difficultate ppetuo
auico abstinent. ppetuam non q
uenne regis filie. ut tanto pculo
se amitteret. Edwardus regnauit
annis. xpm. et dedit filiam suam
editham karolo regi francorum
filio ludouici balbi. filias suas msi
tuit pmo latis erudit. mox uolo
et fuso et acui exori filias quoq.
suos pmo latis fecit in hmo. Den
regm gubnacula addidit. **En. De**
quibusdam incidentibus illis tps.

Erimo mpm annuli. i. north
man. ppius expugnare no
daleres. burgundiam aggrauantur.
et senoms urbem oppugnant. sed
non expugnant. Den a senoms pi
sius repetit. et inde repulsi. per
matronem flumiu trechas urbem
incendit. et usq. ad diuinu et tu
lum urbes aida depopulantur.

Erimo eiusdem tps. scus uas
cis in baroaria nascitur. Anno. v.
stephan. romane ecclie. cu. p. p. p.
Northman. lotharingiam repce
tes. axa leodiu cum vpiams pu
gnant et vincit. Sinderoldus
magice archieps a northmanis
Wormacia maritatus. Annuli
rep audita cede suorum a baroaria
contra northmanos pugnatuus
parat. cum. valido exat. quos
sup flumiu qui tlia d. pedestri
pilo aduersus tantam. ex eis strage
fecit. ut eximialibz multitudine
ux suspect. qui ad classem. adu
nauu ferret. Northmanorum to
sidu. t. suadua. mofa. ribmanam
et arduemia. nastando. puaganeas.
t. suare. recedit. **En. Enas.** p. p.
idem northman. alio tempore cum
arriorum obsedissent. arlorio duc
burgundie. ac roberto comite exu
ti. et in fugam reuulsi. fimer. offerisa
bee dei genitricis amissa. qm a bi

sancta. haroldus autem delevit.
Symbius claruit hoc tempore re-
 migius anthistodensis. in expon-
 tis scripturis. diuinus et humanis
 studiosus. hoc tempore claruit a
 burgundia sermo ex comite albas
 gignacensis cenobii a se fundati. q
 etiam ex dono alic comitisse costru-
 xit. clugnacii cenobii. in cellam.
 gignacensem. Anno. d. eiusdem
 haroldus rex hinc inde regem north-
 manorum. baptizari fecit. eum de sa-
 cro fonte suscepit. **Ex comitis** dicit
 qm dei erga humanam. ista est. ma.
 Northmanum siquid et dam qui regni
 francorum per annos. xl. et apud
 quos ad nichilum redierunt. ita per
 nicardii burgundie duces et rober-
 tum pisiensem comitem odonis qm
 dam regis fratrem. sunt deuicti. ut et
 ipsi dei misericordiam implorarent. et offic-
 rentur. ppriam. eunt q duces north-
 manorum tempe illo. duo cognati rol-
 lo. siac gello. consilio q accepto. haro-
 lds rex cum optimatibus suis. gillam
 filiam suam et totam neustria dedit
 neustriam dedit rollo. accepta spon-
 sione baptismi recipienti. suscepit
 autem rollonem de sone comes qm
 siensis robbus. et ex rollone robbus
 vocatus est. sedm nomen illius. Et
 hic fuit pmo dux northmanorum.
 genuit q guillelm. guillelm autem et
 arduu fratribus. et iste nicardus. riar-
 dum tunc. eius q frater robbus. qui
 apullam et spalliam et calabriam ac-
 quisit. ac deinde et alexiu imp-
 torem grecorum deuict. hic est ro-
 bertus guisfordi. p guillelm north-
 man. haroldum regem anglorum in
 bello interfecit. hinc duces northman-
 um. et reges anglorum. qui ex rol-
 lone hinc puerunt. Gellom vero ex
 conato. rex haroldus montem. blesen-
 sem tradidit. in quo asit edificans
 ibidem habundauit. accepta q uxore
 nobili genuit. theobaldum uetulu

theobaldus odonem campanensem
 ex filia gradi. imperatoris genuit qui
 dicitur est campaniens. eo q in cam-
 po natus fuit. Odo genuit odonem.
 hic est genealogia blesenciu comit-
 ex peme gellonis northman de se
 denat. hinc. **De conuersione rollo-**
ma. relatione corporis scti oemigii.
Rolus gen edwardi regis au-
 glie rollonem accepit. et apud
 am fieri fecit. et northmaniam dedit
 ei cum filia sua gilla qet das pacis
 ita ut ipse rollo teneret northman-
 am de rege francorum. sicut de dno
 suo. Tunc astantibus osulentibus ut pede
 largitoris oscularetur designatus ge-
 mibus regis aduoluit apprehensum pe-
 dem eius ad os suu sans attaxit.
 Quo resupinato. secutus est rufus
 northmanorum. stans reprehenden-
 tibus. excusat rollo frater. allegans
 talem puerie sue moram. Dedit etiam
 idem haroldus eidem rollon northma-
 miam comitatu. et britanniam q sunt
 appendices northmanie.

Rollone ad fidem quid
 relatu est corpus scti martini ab an-
 thistodis tuorum. In eius reditu. qm
 qualicunq in comodo detenti. etiam no
 apportati. etiam non rogantes. etia
 non dolentes. sunt sanati. Nam duo
 palatii de morbo suo dicto querentes.
 audientes que fiebant. omnimodo
 consilio apitatis baculis sub ascellas
 reperi magis qua fugere temptabat
 fugientesq. multi sanati sunt. Ad
 ipse postea confessi sunt. no auderes
 celare. Ingresso autem martino fines
 prochie sue tempore. beumali omnia
 frutecta destituta sunt folijs et floribus.
 et tam cerei. quam lampades accende-
 bantur igne diuinitus. missis man-
 me in duabus basilicis in eius nomine
 consecratis in maiore monastio et
 ecclesia noui castri. in qua nunc usq
 suatur. et depra lenaq. in omnibus
 ecclesiis campane diuinitus pul-

fabantur nemine tangente: factu
est hoc anno a trisuectione eius.
xxxi. Idus decembris. et synodali
auctoritate decretu est ut h. festum cele
bre ageretur: ab adalardo archiepo
turonensi. et cum prouincialibz suis.
namone auelianensi. fantic adalar
di. mamoldo cenomanesi. lupre an
degauensi et a suffraganeis. et
a suffraganeis totius prouincie epis.

ls. De bonis meritis sancti odo-

ms. clunacensis

Anno annuisti. Vm^o octo musico
episcopo tuonensi monachu
constituitur. sub bhone abbe. **Ex** **Emph**
hic utiq; fuit in me scitatis. in com
pabilis in monastica disciplina.
feruoris ac pene suo seculo singu
laris. Cuiusq; flore et industria mo
nachorum illius temporis. tepor
isus est. in ardorem. et in fidei ac re
ligionis deuotionem. Valde quippe p
ipm ac sub ipso reflexit. monastica
deuotio iam exsiccata et bti bndicti
laudabilis institutio q̄tunc in diuisis
cenobiis reuiuuit et qualiter repara
bitur etiam antiphonas et ymnos de
bto maximo dicauit. et ultimam bti
geraldi descriptis. hic a p̄fato romi
gio anthysiodoriensi. in musica et
dyaletica a p̄mo eruditus est. **Ex**
ciomnis. hic cum adhuc tuom
cam hntaret. rogatus a fratribz. ut
moralia bti gregori pp̄. sub vno eis
solimine coartaret. p̄fessus est se
hoc facere non posse. addens etiam
si facultas agendi sibi ad eēt. non
debere tamen hoc agere. ne tanta vi
ri laborem. immutare. ut aliquid dēne
uideretur. Illis in petitione p̄sistenti
bz quada nocte. dum int̄ ecclesia bti
martini q̄siete ordm̄ insisteret. su
bito ei sopn̄s obrep̄it. vidit q; in visu
stoz chor̄ deflusiūm venientem
in eandem ecclesiam descendere. et p̄t
omnes. bti ḡ. q̄m. ult̄ om̄s qui
p̄cessant. ultra et moribus splen

didum et ornatum. mox illo demerere
omnes surgit. et flexis genuibus
benedictionem petit. Qui non int'
eos. usq; deorsum descendit. s; sup
ambonem ecclie subsistit. et beati
odonem in terra pstratum vocavit
dicens. surge frater odo: noli time.
qui cum surrexisset. uidit quasi
more scriptoris sup auriculam eius
palam hentem pductum acumina
tam. et in summo fixam. Qm sumus
beatus gregorius canq; illi tunc.
ait: age secur. et pfecte opus tibi
militum. et quem composueris li
brum non delebitur. et meus stabit
metuit. Et continuo euigilans. in
tellexit qm qd viderat. de hinc
sumens volumen illud magnum
diligent' plegit. et sanctorum ptem
qm puidit. sub vno volumine com
posuit. siq; munitationem eor
opescuit. Quidam vero frater adhe
gen' nomine. Querens monastiu
secretoris locum quo posset requie
re. deuenit in finib; burgundie. il
erat monastiu abhonne. abbe con
structum. a quo ibid officiosissime
susceptus. ibi aliqui dieb; more ho
spitis amozatus est. ut mores ha
bitanciu cognoscere posset. Illic
suabantur instituta pns euria.
qd ille intuens. qm totius muniare
curauit pti odon. At ille sup'is
secum. c. volumib; librorum. mox ad
idem monastiu demigrauit. Illic q'
frater adhegen' in vna cellula se
coartans pmitente lhonne abbe
mansit in ea p terminu. pti vero
odon. quia vir scolasticus erat co
narius laboriosum stole. imposituens
magnum **vi. De electione sermo**
si portuensis in papam et disce
plone ppter ipm. Symbarius.
Inno annu. x. formosus. por
tuensis epi romane ecclesie.
evi. que fidet. cont' uoluntatem quo
rumda romanorum qui sergium

hactenus fuerant. Tandem abbas
hinc episcopi languore decubens bi-
mos episcopus accessit: et ab ordine se
deponens flebili voce clamabat: se-
rum et indignum. tali omnis pre-
fuisse. tunc manibus fratribus par-
cipit coram abbe suo. di est ad-
ductus. proclamantibus omnibus ut ordi-
naretur. Et cum nec sic vellet rede-
re et locum pastorem subire. superatus
est tandem episcopus excoicatione. *h.*

De miraculo sancti patris odonis.

Quadam nocte cum pastores
equorum obdormissent. et fo-
quida nomine gothefredus pignus oro-
ni insisteret: vir affuit. inquit equi
ascendit: et fugit. pignus vero se
maluit equum perdere: quam silentium
rumpere. abiit autem et tacitum dnu-
e pastores suscitavit: et quod conti-
gerat signo ostendit. Pax itaque
nocte. postquam mane: videtur enim su-
rem dno in loco affuit super equum
sedere. Quem apprehendentes: nuntii
quidam odoni misit. statimque ei. d.
solidos argenteos dari. precepit.
dicens. misisti te cum absque digna
mercede dnm. eo quod pro noctis
multum sustinisset. laborem.
Tempe quo seculissima gens noctis
manorum. putruum et tuorum
fines vastabat: duo fratres ex eadem
aggregatione tuorum. mittebantur.
Qui dum iter carpent: et in quibus
locum gratia quiescendi diutius
ab eisdem nocturnis nocte capti
sunt. Et capere quidem eos ac li-
gare manus eorum. Deinde minare potu-
erunt: sed eorum silentium rumpere
nequiverunt. Mane autem cum ad
locum constitutum amplius essent.
fratres ut erant ligati se paululum
ab eis sequestrantes in terra se pos-
uerunt. ut pacto psalmorum ausu
silencio finem imponeret. Rorandum
vero oratione completar. venit pater. re-
liqua nocturnorum multa pda

capta. Quorum dux cernens fratres in
terra iacere. audito quod illi. nullo modo
possent eos loqui facere. barbarica
inmanitate turgidus. inclinatus belio
ad feriendum conto irritus super eos metu
mortis eis incutiens. ceteris quoque bar-
barico ritu manibus plausum dentibus.
At illi ut erant animo constantes
in corpore. permanserunt immobiles. Quod
fiebatur iure et obscurantia sancte regule.
sub qua et mox cupiebant et ul-
lere: Sed omnipotentis manus. eorum
exhilantium spectaculum quibus in
luctum. anox omni ut ille barbarus
ad eos appropinquavit: equus salens.
Cui resistebat in obliquum resiliuit.
Sessoremque suum in terram stravit
et collisit. Quam collisionem. statim
febris letalis secuta est. Conticuerunt
omnes. et cum in stuporem ceperunt
querere inter se quid ex eis debent
facere. Tandem repto consilio. digni
et censuerunt: ut per dnm sui ducis
dnu. ex eis cederetur. Deinde cepit
forte querere: quem ex eis deberent
interimere. Sed super dnm dnos
et forte propter omnino nullo modo
diabolica. eadem poterat fors. in ut
illi obstupescerent. dicentes eos ulte-
homines esse: super quos fors eorum non
potuisset cadere. Tunc manus eorum
velociter dissoluerunt. et per viam sui
ducis obmperunt eos per interitum. roga-
re cepit. Quodam tempore dum al-
non eodem cum nauigio cum plibus
transiret. et dnu. equus alium alio
percutere uellet: utrum ferientis ta-
bula navis excepit eo. si loco ex quo
fuerat rorans cum dolaretur episcopus.
Anox ut emulsus fuit uter. tanta
per idem foramen inundatio aque ingre-
ssa est ut subito navis usque ad super-
ficiem repletur. Sic tamen plena
deo gubernante. usque ad aliam repa-
ruerunt. et usque ad deo par-
odo m-
stetit. Quo omnes fuissent ingressi.
adulanti cum iste fuisset egressus

navis abire in profundum. **Exi. ad**

huc. de eodem

Sub eodem tempore: romanis o-
rationis gratia venit. et dum
in patriam rediret: in alpes ob m-
ius instatorem eius ite occupatum
et ceptum est. Cumq; pectore vellet
locum illum tetinisset ac periculosum.
subito equus super quem sedebat te-
tendit: pedem in obliquum. et ambo
simul morgebantur in precipitium.
Tunc pater odo relictis habentibus am-
bas manus dum caderet ad celum exe-
vit: et mox rursus auctoris inter bra-
chia sua repperit. atq; in eo tam diu
se suspendit: donec eius clamoribus
qui precesserant redissent. et cu-
suscepissent. Tunc autem ille
amplius iussus non fuit. quia nec
arbor dnmq; illic videtur nec nasci-
tur. et equus ulte nq; apparuit. Quo-
dam die dnm rursus pater finis ite
haberet. quidam insignissimus lat-
muens intuens vultus eius affa-
bilitatem. ilico compunctus est cor-
de. pedibusq; eius aduolutus. ut si-
bi misetur humiliter precabantur.
At ille. Vade inquit et prius mo-
res tuos corrige: et postea monasti-
cam vitam appetere. Cumq; ille insti-
tuta precepit: et ut ad monasterium eu-
pederetur. Quid et factum est. factus q;
monachus: relinquit ad obediendum se-
ditus est. Et cum pedita eet: utiq;
et imposuerunt. s. obediencie iugum: et
studium litterarum. Quid ita deuote pa-
gebatur. ut una manu obediencie po-
nigeret. alia vero die pfectu fer-
ret. Cum autem in extimo uite labo-
raret. rogavit pater ptem. singula-
rem supplicans locutionem. Qui cu-
vernam peteret: interrogavit eum.
si in aliquo. post monachatu exi-
disset. at ille. Nudo cuidam te igno-
rante. mea culpa tumam miam
tribui: et finem pilis gregem de
cellario abstuli. Quem cum intro-

gasset. quid ex eo fecisset. refrenan-
do inquit inquit. quia dudum
male contraxi. uentrem meum
ex eo acutissimum. Tunc suspensus
patet cu eam a uisceribus eius solvere
uelleret: curis q; ei adheserat. Dna
cum fame secuta est. post hoc ad-
iecit. et ait. hac nocte pater in ce-
lis p ditionem electus sum: et obui-
auit michi gloriosissime psona
mulier. que ait. cognosce me me-
re ego. Nequaquam dnm. Et illa. Ego
inquit sum mater mie. Cui ego.
Quid iubes ut faciam dnm. At illa
respondit. post triduum venies huc.
tali hora. Quod et factum est. nam
eius die hora. qua dixat: defunctus
est. Quo tpe. dnm eet apud beatu
paulum rome: rogavit eum abbas
balduin. ut librum quem de vita
bati martini gallus et postumianus
more dialogi composuerat. ei cor-
rigeret: et glosulis elucidaret. Cui
pater et corrigeret: solutari facti
assensum prebuit: et emendandi
opam dedit. accessit fratre ochem-
ris. Inuenit dnm hore despectu si-
gnum pulcherrimum. statim sum re-
gulam relictis que in manibus tene-
bant. ecclesiam ingressi sunt. Eodi-
cem vero aptum in fiderunt reliq;
runt: et omnibus occupati obliti sunt
eum. locus autem ille ita positus
erat: ut aquam que tpe tecto la-
bit ex tribus aliis tectis una comisi-
one collecta more torrentis dno
m. loco illo decideret. ibi usq; mane
patulus liber pmaneret: et tot
mudationes aquarum in circuitu
eius ceciderunt. a quo libe dnmq;
fuit. loca scriptum vero pmaneret.
facto manet aptus est coram fratribus
lib. Cumq; attenti mirarentur:
ait. quidus pater. Quid attenta-
mini fratres. Scitis quia beati
martini uitam aqua tingere a q;
tingere trinit. Sic q; ea que apte

eum deus fecit in laudem martiri
conlucit. **h. De ceteris eveni-**
bus. Impio aradi. Egidio.

Amo comadi. n. contra ipm
comadum potentes regni
principes rebellionem meditati.
tam sapientia qm fortitudine ipi
regis ad eius gratiam reducit. Soli
arnoldus de baradam cum uxore et
filiis ad hungaros fugiens: usq; ad
mortem regis pvenit. Anno eius
impatoris. m. sancti a fipo meto.
galliam insorte. exentes calabria
et apuliam bnuentia romandru q
occupant. et fuissime italiam p
uekane. **A**mo eiusdem. d. roma
nus grecorum impator filios suos
stephanu. et gstanem. g dno suo
constantino impatore impare con
stituit. ipd constantino impatore
opere manu suaru pictura. si pul
re edendo sibi dictum querente.
harone magnithu epm aut dolo
olim adalbertu pvenit. Rex gradus
solicitantur etiam contra henricu
saxonu ducem. qpe potenciam ip
suo sibi suspecta. Ad qd cum iam
torq; aurea epe fabricasset. que col
lo ducis secum conuuantis ince
retur dolo pbitu frustratus est. Et
post tridui: morbo et angore ut
ut alii dicunt fulminis ictu mnt.
Complices etiam consili. a duce pa
tia eliminati sunt. aristo autem
exatu a rege contra henricum ta
ta sede saxonos debacati sunt in
eos n a mfinis declamaretur. il
nam cet tantus ille mfinis: qui
tantum cesorum multitudinem ca
pere posset. **A**mo sequenti q
radus rex moriens coram pncipi
bz regni regem designat. henricu
filiu orthonis saxonum ducis. **h. De**

De Suctio impem henrici pmi.

Aepit q henricus. anno. d. m.
dicit. v. m. d. d. v. m. d. d. v. m. d. d.
l. v. m. d. d. v. m. d. d. v. m. d. d.

hoc tempore clarebat me nobiles
lotharingie scis. Wilbert: qui gene
lense conobiu fundauit. qui diu
cis nobilitate et potencia clarus: cu
gulim mudane milicie deponens
anglo sancte religionis in monachio
hutu se acceperat. aptemus dux boe
mie ad xpi fidem gusus. iuste. et re
ligiose in boemia pncipatur. et post
eum. Warilans. filius eius iusticia et
fante. pelarus. cui frater suus bozi
laus nimis aduabat. **A**mo. m.
hungaris franciam. althiam. alem
nam. saxoniamp; depopulantibus.
henricus rex iuxta urbem merseburgh
congressus. uouens deo q adipsenda
uictoria se hesm symoniaci de regno
suo exaditatu. inestimabili cede es
usq; ad mentonem. pene deleuit. Rex
henricus quosq; fures aut latrones
aut pccarios manu fortes et bellis
aprob ee videbat. indulta eis denia
agros et arma dabat. et legionem ex
eis faciens. ad debellandos barbaros
exponebat: edicens eis ut ciuib; p
cecent tm mo. karolus rex francoz
cum auxilio lothariensi. iuxta urbe
sueffioni. pugnas cont. robu fcm
odons regis. Qui cont se regnu fran
corum muadebat. eum cum multis
pemit. et se et franciam henrico regi
submitit. ei q ipm ppetui federis
et amoris mnt. manu pccosi m
tiris diomsi pntensio auro gemis
q. inclusim. **A**mo sequenti. sangs
m. crucifixi uenit. mangham. facit
ille singulis qui de ymagine domini
flupit. Cum sedo dno in ymagine
sua. a iudeis fora patetur. pffer
am qui p munitionem galeriam mo
no totam italiam lamabant. q m
liam johis pp. et p auxilium ro
mam grecorum impatoris. oferta
cu eis pugna. ita attintur: ut ne d
quidem supfuit. qui non aut crucia
retur aut appetur mltis. testantib;
aplos. petrum et paulum in illo bel

lausos fuisse ad auxilium xpianorum.
Primo sequenti: rex henricus pa-
 cem cum hungaris. m. xv. annos
 firmat. karolus rex francorum a
 comite hildio captus: in custodiam
 patrone traditur: obnece roberti ducis
 ab eo pempti. **Ex cronica.** hic em
 hildius sororem iam dei robbi accepit.
 in uxorem: et ideo iudis dolose. ha
 roldum decipit. ut in hospitium eius
 duceretur. apud paronam. Et qd dolo
 eum captum in carcere retinuit.
 ubi tandem exul et maritus occubuit.
 porro uxor eius ptem suum rege
 anglozum fugit: cum filio suo p
 uulo nomine ludouico. post karolu
 uero rodulphus ricardi ducis bur
 gundie. filius electus est in rege
 a francis. et in franciam regnauit.
 vii. annis. johanes pp captus agui
 domis militibz: et in custodiam missus.
 pessime trisulatus est. posito em
 call sup os eius. **Ex hildio.** rodulphus
 rex burgundion. ab italiensibz ad re
 gnandum. et bengariu inuictus.
 qferta cum bengario pugna eoz
 victor expulsus. regnu italie. m.
 annis tenuit. **homi.** **De ethelfrano**
rege anglozum et victoris eius.

Guillelmus **homi.**
Hoc anno post edwardum. qui
 regnauit annis. xxi. regna
 uit filius eius ethelfranus. annis.
 vdi. hic ut ferunt ex concubina natus
 est. vix in tota anglia fuit ullu be
 tistum monastium. qd non ullis
 edificis ul ornamentis ul libris. ul
 pednis decorauit. Recencia mona
 stera faciebat. qd ep pfecto. decussa
 qd aliud agens artificia benignitate
 insigniebat. Sitrco regi uordamm
 brozum: dedit in uxorem mra ex
 sororibz suis. Quo post annu mor
 tuo: pnuiciam illam sibi subegit.
 vidualiu regem valensiu et con
 stantinu regem scotozum: ex suis re
 gnis expulit. Quos in postea in

fatone omutus: in antiquu statu
 subregnare pmissit: postm illi
 bellum fuit: cum ad alano filio
 eoz. qui emiens regem sibi occur
 rentem. cum exeat. mnu se si
 mulauit. et assipet in manu cy
 thara. ad tentoru regis celsam
 uenit cantans p foribz. Vn facile
 admissus est. cantando qd m psal
 lendum omnia oculis scrutabatur.
 post conuul abire iussus: pium
 caritus accepit. Ad appetere dedi
 gnans: sub se in terra deffodit. No
 taru est hoc a quodam qui olim illi
 militauit: et qfestum ethelfrano
 dem. Qui homine meufans qd ho
 stem potius positum non pdis
 set. hoc responsum accepit. Item
 sacramentum qd tibi mpx o rex
 feci. qndam ad alano feceram. Et
 admons hinc tentoru. usq dum
 ptes relictas ueniant mane. ut
 inimicum peculant exultantem.
 modesta ciuitate frangas. Adala
 nus qd nocte ad demens: epm queda
 qui despe ad exetum ueniat. cum
 omi familia occidit. vltiaq pydies.
 regem impium offendit: qui ho
 stes nichil tale ausuros putauit.
 Rex qd stratis excussus cum suis
 ad bellum auerit: gladius eius
 fortuitu euagma cecidit. Inclama
 toq deo et sco adelmo. qui ante eis
 ex antiqua stirpe ofanghens re
 ducta ad dagmam. manu muerit
 ensem: qui hodie quoq p miraclo
 suatur. in thesauro regu. Et est
 bna pte sectilis. nec vngi auri
 ul argenti receptilis. Hor dei
 donio fiet: tota die usq ad vespe
 ram indefessus. fugauit ad ala
 num cum exeat. Cecidit ibi
 rex scotozum constantinus. qfide
 annositatis et uiaas senectae
 homo aln qd reges. d. et comites.
 ph. et omis pene turba barbari
 rum. pauci qui remanserunt:

pro fide christi suscipienda confer-
uata sunt. **Lib. De dinatione eius**
et munibus eius transmissis.

Henricus regis alfredi filius. ex q̄ ge-
nuit ethelstanus. ad hunc ethelsta-
num. misit henricus gradū filius
rex theutoniarum. impator roma-
norum. sororem eius othoni filio
suo exoptulans. altam eius foro-
rem hūc ludouicus. aquitanorum
pnceps: de genere magni haroldi
supstes. **Lib. De ceteris enentibus illius**
temporis. Sigibertus. Lib. De ce-
teris enentibus illius temporis.
Sigibertus.
Anno henrici. dñi. Symeon
bulgar qui ex philosopho.
monachus ex monacho miles factus
dnabatur bulgaribus. grecos gūit
attit. Et romanus grecorum im-
pator. eius instamam facto federe
mitigauit. **A**nno eiusdem nono.
raherius lobienfis monachus. di-
uine simplicitatis. si experientia li-
batur arcu notatus. cum hilduino
qui in lotharingia epatu leodien-
sem olim ambiat in ytaliam ad
hugonem regem. regem pfectus.
uerone epus ad hugone constituit.
hilduino mediolan archiepo ordi-
nato. Item post modum a rege hu-
gone epatu pulsus quia baiuarius
fuerat papie epilatur. ubi et li-
brum de suis euipnis. luculenter
edidit. **E**ps et alia multa lege-
tibz utilia. **A**nno. p. lanceam
mirandi opis. et clauis alu christi
crucifici sanctificatam. que dñi xpi
et magni constantini impatoris fuisse.
donatu rodulfo regi burgundionum.
et ytalie a sanxone comite. rex
henricus precibz multis munibus
addita. etiam pte pnnicie sueuoz
a rodulfo comite extorqueat. et hūc
ad insigne et tutamen in xpi postis
reliquit. **A**nno. xvi. otho filius re-
gis henrici uxorem ducit. filiam
eadmudi regis anglorum. **A**nno

eam assumpsit. et loco filie hūc. qm
postea adamarunt. an domo eius. ed
wardus regis alfredi filius. ex q̄ ge-
nuit ethelstanus. ad hunc ethelsta-
num. misit henricus gradū filius
rex theutoniarum. impator roma-
norum. sororem eius othoni filio
suo exoptulans. altam eius foro-
rem hūc ludouicus. aquitanorum
pnceps: de genere magni haroldi
supstes. **Lib. De ceteris enentibus illius**
temporis. Sigibertus. Lib. De ce-
teris enentibus illius temporis.
Sigibertus.

Anno henrici. dñi. Symeon
bulgar qui ex philosopho.
monachus ex monacho miles factus
dnabatur bulgaribus. grecos gūit
attit. Et romanus grecorum im-
pator. eius instamam facto federe
mitigauit. **A**nno eiusdem nono.
raherius lobienfis monachus. di-
uine simplicitatis. si experientia li-
batur arcu notatus. cum hilduino
qui in lotharingia epatu leodien-
sem olim ambiat in ytaliam ad
hugonem regem. regem pfectus.
uerone epus ad hugone constituit.
hilduino mediolan archiepo ordi-
nato. Item post modum a rege hu-
gone epatu pulsus quia baiuarius
fuerat papie epilatur. ubi et li-
brum de suis euipnis. luculenter
edidit. **E**ps et alia multa lege-
tibz utilia. **A**nno. p. lanceam
mirandi opis. et clauis alu christi
crucifici sanctificatam. que dñi xpi
et magni constantini impatoris fuisse.
donatu rodulfo regi burgundionum.
et ytalie a sanxone comite. rex
henricus precibz multis munibus
addita. etiam pte pnnicie sueuoz
a rodulfo comite extorqueat. et hūc
ad insigne et tutamen in xpi postis
reliquit. **A**nno. xvi. otho filius re-
gis henrici uxorem ducit. filiam
eadmudi regis anglorum. **A**nno

ubi in genuensi urbe fons sanguinis
largissime effluxit. portendens for
urbis apus imminentem ruinam
q̄ eodem anno ab afflictione cum
classe illuc venientibus capti. cunctis
civibus exceptis pueris et mulierib;
captis et occis. etiam thesauros
suis est euacuata. **¶** Anno. xlviii.
inger rex russorum sciens exercitus
grecorum esse ductos contra sacrum
et ad insularum custodias dispositos.
ad expugnandam constantinopolim
cum mille et eo amplius navibus
venit ad eos de victoria iam securus.
ut grecos non occidi s̄ capti preceper.
Quibus imperator romanus cum pau
cis viriliter occurrens. cum cunctis
greco igni immecto. pene omnes cum
navibus evulsit. paucas euadentes.

¶ Anno. xlviii. propterea appule. col
sereno celo obscuratur. q̄ fenestras uo
domorum radios quasi sanguineos
emittebat. Domus eiusda sinistra
manus ferro amputata. post a
nium pene ad interitum. ei dormi
enti restituta est. cui q̄ signis mira
culi quasi sanguine almea loco
sue conuictionis notabatur. hen
ricus rex moritur. qui licet in om
nibus inimicus gloriatus fuit. quia
tamen pacificus erat. nullam opa
dedit. ut effugatis ab italia tyra
nis. qui quasi gduatini mercedem
in alter alteri. succedentes impu
dilatabant. benedictionem impia
lem accepisset. post q̄ otho filius
eius ex matilda filia theobaldi re
gis saxoni impavit. a iouis vero
ubi rex henricus sepultus est.
prope flamas in multis locis euome
bat. Obiit quoq̄ dominus odo. p̄m
abbas cumacensis. Succedit ei ad
marus. **¶** Anno. De extremis mira

culis s̄ odo. Ex gestis eius.

¶ Sanctus odo cum discipu
los suos regularibus discipuli

mis instrueret. multorum monacho
rum infatigabilem potestatem narrauit.
ut in eis mores iuueniles q̄meret.
his inquit diebus duo fratres napi
diffima nati sunt morte. non in
vno loco. nec vno die. Venies vñ
ex eis in domum cuiusda sue sororis.
vehementissime esurire se dixit. et
refectionem petiit. Cui p̄m illa
piscis habundant se h̄c respondit.
ut comederet quales et qua hora
vellet. Ille q̄ indignus piscis se fa
stidire respondit. nec iam eos se p̄
se videre dixit. Tunc armis cuiusda alio
sibi assari precepit. s̄ non ferens as
sandi maram. p̄m uictam mactat.
et in primas p̄iecit. Deinde vñ
sibi assari iussit. et armis morsum
auide suscepit. At hoc q̄ sumpsit gu
lam non transiit. nec redire potuit.
S̄ vitum cui cibo p̄didit. alius p̄m
demens ad domum cuiusda. sui p̄ntis.
statim ad comedendum quesivit. Cui
cum respondissent. quia nondum
hora edendi uenit. cum indignatione
adiecit. heu tota nocte equitando.
post multam michi obedientiam
laboravi. et nunc ieiunare me cogi
tis. Afferte ḡ michi. siquid habetis.
Cui cum dicerent. pisces se h̄c m̄i
gnatus cepit. huc et illuc oculo
p̄m uictis. Ibat autem circa
pedes eius. gallinam greg. Tunc
quasi furus baculum arripuit. et
q̄ ei placuit percussit ac furibundo
ore dixit. hec est hodie michi pi
sis. Qui autem circustabant. cum
quodam timore dicebant. licet tibi
carnem comedere par. At ille vola
tile dixit. non avo volatila. usq̄ et
piscis. Vñ h̄c originem. apposi
ta est q̄ coram eo gallina. qm̄ oca
debet iam assata. ex qua offam
abstulit. et momordit. Quem mor
sum nec enorme potuit. nec glu
tare. S̄ cum vñ p̄uauit. pugna
tamen et ruitatus p̄ mercede sue

improbis in opprobrium ante quam
moreretur assumpsit. Quidam
frater ex predicti patris odoris
congregatione illius sibi flebore
incuracionem adhibuit. super quo
facto commotus est eius animus.
quod quibus enim necessitas coegisset.
tamen absque eius licencia hoc pro
sumere non debuit. quod deinde
per quam sanguis prius effluerat
deruptus est. et quousque animi res
deret. a quocumque medicamine non
fuit restituta. In monasterio sancti he-
lie de quo beatus gregorius in
dialogo loquitur. constituit patri
odo vinum de fratribus suis propositum
nomen theodardum. Et quod dicitur
est in mente veteri. noua medita-
ri. monachi qui ibi reperiuntur. ab
esui carnis non potuerunt abstineri.
In quo videns ille cepit ex finitibus
reuerentibus pisces emere. ut vel sic
voluntati eorum satisficeret. Ex qua
repenies equi quos ei dimiserat pro
odo defecerunt. huc illucque discurre-
tes. hanc quoque eorum improbita suorum
laborem. prodictus frater patri odo
in archibus innotescere studuit.
Quo a domino petente. uallibus ipsa cum
monasterio. premittet. atque melacer.
non multum paulum uicinis monticu-
lis inuicem se clausit. et quousque
torrentis qui per eam defluebat abi-
tum inderipit. De hinc multitudinem
aquaarum collecta. lacum ex se produ-
xit. et laborem fratri abstulit. quod
pisces illi emere ultra. necessitas
non fuit. huius natalis celebra-
tur. viii. kal. decembris. Cuius di-
tini frater iohannes desertis sit.
**lxxviii. De successore eius edema-
ri et maiolo. ex gestis eius. Ex
gestis eius.**

Patero sancto odoni. ut dicitur est.
successit ademarus filius eius
suo simplicitatis. et innocentie fi-
lius. hinc in augmentatione pro-
piorum

et acquisitione quodam temporalis
fuit studiosus. et in obsequia
regulari deuotus. Ammissionem suam
temporalis. et quicquid sibi adquisitus
accideret. ponit. absque omni inuicem.
et indignatione patientissime tulit.
huius temporis beatus maiolus ma-
tiensis archidiaconus. nobilis paren-
tis. ab infanzia nobilitate emittitur.
spualibus litiis. munitus. et digni-
tatis tyrisio decoratus. ad amorem et
obsequiam monastici ordinis est
conuersus. et vi. ut ferunt anno sue
conuersionis et scilicet ab ipso emarcho abbe-
iam tota corpora ualitudine destituta.
et oculo huius prostrato. hinc finem
consilio. in locum abbatis. licet
multum renitens est subrogatus.
Erant autem in sessu eius. uoce sibi
lunus. ore facundus. uultu angelicus.
in. si. motu uel actu corpus ho-
nestus. erant fide firmus. spe certus.
gemma caritate refectus. sapia-
tibus. fortitudine robustus. Erant
ei honestas in actione. sobrietas in
consuetudine. humilitas in prosperitate.
patientia in adversitate. mansuetudo
erat effabilis. superbis terribilis. pene-
ram debuit. diffusus ut deus. non
diuisus in locum. non confusus in
actu. quantum ad hominem. dicitur
semper et idem deuotus imitator
sanctorum. et intentus auditor eorum.
Ita placere studuit hominibus. ut
deo non despolicebat. Qui aspiciat
aut huius eiusque discipulorum epi-
stas. in benedictione memoria re-
spondeant monasteria. ab ipse alia
fundamentis constructa. alia de
corruptione cum memento uirtu-
tum. ad meliorem statum reducta.
multi quoque fideliter. ut testatur
fidelissima. relatio diuersis infirmi-
tutibus afflicti. etiam de uita despa-
tes. ab eo visitati per gratiam dei
sanati sunt. et multi oculorum in
lymne. detensa per meritum eius

clarius uideri regunt. multi ut fene
a veneno spontem a morbo lupo
et anni ab incursione et illusione de
monu. per dominice crucis vexillum
dextera eius manu impressum: re
cepit salutem remedium. multi quz
in pialis flumine ab uerbis fulgura
et ceteris in modis p eum liberati
sunt. Aliquando mndele ut cubili
in negligencia ut oratione aliqua in
noctibus ante lectum eius continebat
restiti sunt qui affligunt. diuinitus
sunt lū. restitute. Aliqui cum in mo
nasterio sancti domini est. et nocte ut
sui moris erat. eiusdem martiris
liberum de principatu celesti legere
gū sompno siquiente mndela de
mani eius sūp paginam libri de plu
vit. et tūc mirabile quiddam. et in
soluam accidit. ignis enim ille sue of
ficium psequens. limum ostendit
et ceterum. paginam vero dimisit il
lesam. Obiit hic sanctus plenus di
etiam et sciente. De idus maii. sp. m.
post celebrationem sollemnitate
dince ascensionis. ad quos sepulchri
multi fenantur. nifium paralitici
erigunt et claudi. ibi cec et a demo
nibz possessi uant. et nescio cuius
generis igne terribili et impabili
abusu liberantur. **h. p. De impeno**
Othonis primi. et nece regis
Admundi. Sygbertus
Igitur post henricum impa
uit otho primus. qui cepit
anno domini. dccc. xxxviii. madi. si
m. dccc. et impauit annis. xxxviii.
huius anno i. princeps boemie ven
ti laus vir sanctus a fratre suo bo
glas. occidit. ambitione papiendi
principatus seducto. In eius ulone
rex otho bellum boglas induxit et
longa int' eos concertata. p. om.
annos p. m. p. m. est. **Ex cronica.**
hoc eam anno. rex fitoam apud
antifisturum mactat. cuius corp
in ecclesia sancte colimbe senonis

tumultatur. post eius mortem.
fuit conato in dnm consilio. in guillm
senonem archiep. in anglam in
fuit. ad edua quidam regnam fi
torem. ut filium suum ludouicum
remitteret ad regnum patris. Cui
obsequi et pamentis. adhibitis. ludo
uicum p. f. amistos accepit. et
in franciam adduxit. Qui apud lau
dum urbem datus et coronatus
est in regem. et regnauit annis
vii. **Sygbertus** Anno sequenti
italiam uexabat. hieis antio pamo
fieri. i. corpeam formam de hie
dicentur. cont' qm uibetis ueracen
suum ep. et libis et scriptis rectu
mabat. **h. p.** Anno sequenti rex otho
boisla bello superauit. at boislaus p
dictoria secutos mactauit. p. m.
pem. militie regis cum multis tru
adit. rex vero boemia deuasauit.
Guillermus hoc anno regnauit ad
mundus adelfiam frater. amorum
xviii. annis. vi. et dimidio. hic gla
stomensem ecclesiam magnis pmo
et honoribz ditauit. et confirmauit
donationem suam p. p. uilem. au
reus liris scriptum. in libro euange
licum eleganter composito. quon ead
ecclie dedit. hic omnibus ratione
quendam nomine leof eliminat.
Qui post. vi. annos regressus die
sancti augustini. cantuariensis ar
chiepi. inopin' apud puchelecece
inter conuicias. regis affecit. et au
f. tūc solebant. anglicis festis con
uicari. ob memoriam p. d. d. d. d.
sancti augustini. hic laus tunc
forte in p. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d.
rex ipe p. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d.
fuerit. Qui cum a rege solo uero.
ignitus fuisset. ceteris in una spn
montibz. rex uia accessus p. d. d. d. d.
in capillos muolat. et ad tenam
elidit. Qui latenter fiam de bagina
educat. in pectus regis m. f. o. r. t.
Qui mor' committitur est laus

Sero concurrentibus facellibus men-
bratim distemper est: non nullos quoque
famans. preuidentur huc regis sine
beatus dunstan: tunc glastoniensis
abbas: demum ante se saltantis.
gesticulacionibus. et plausibus: edocet
saeculibus. Qui mox equum ascendet
et ad curiam properans: in medio in-
tere rei geste. nunciu accepit. Sepul-
tus est in glastoniensi ecclesia. datus
in inferas nulla in qua occubuit.
Ex romas. Hinc diebus contra re-
gem ludouicum rebellant fricorum
proceres: ac super omnes hugo magnus
piscensis comes. hic fuit filius ro-
berti regis. a karolo rege in bello
fueffomco pemptus. ludouicus itaque
rex a ducibus suis circumuentus. a
northmannis capitur: et consilio
hugonis bauchini missus. publice
custodie traditur. karolus vero
maior filius eius a northmannis
aduatus rothomagi moritur. hoc
audiens imperator otho. cum ppen-
legionibus ad liberandum ludouicum
franciam aggreditur: eiusque metu
ludouicus a custodia relaxatur.
**lxx. De ceteris euentibus illius
temporis. Symbertus.**
Porro contra othonem impa-
torem rebellant euernardi
comes palatii et gilebertus dux
lotharingie. qui gerbertum fratrem
ipsius imperatoris uxorem habebat.
In itaque duo henricum fratrem
imperatoris obsessum capiunt. Cuius
pellaria sua ab imperatoris fide-
litate se inueni faciem sue applicant
suggerentes. ei regnum magis com-
petere illi in patris regno nato:
quod othoni ante regnum nato. **H**inc
autem othoni. d. gilebertus et e-
uernardus cum pposito henrico iuxta
rhemum contra imperatorem bellum
pantes: milites imperatoris offendunt.
et multi cum patris congressione
facta inter imperatorem in alio rhem

littore ante clauos domini lancee sue
infixos. in oratione pposito iuxta
terga dederunt. henrico in brachio
infixabili vulnato. Eodem anno
orta diffensione inter principes de
uarietate legis ducum deberent aius
superstitibus filii filiorum post patres
defunctos hereditare. an ex hereditatis
fructibus deberet hereditas ad pa-
trios reddere: ex regis othonis om-
niumque principum sententia cognito
veritatis commissa est gladiatores
iudicio. concessitque victoria hinc qui
censebant futurum filios debere cum
patribus hereditare. **A**nno sequenti
rex otho obsedit burgundiam opidum
alsacie. quod ludouicus rex quod milites
euernardi et gileberti tenebat. In
qua obsidione suasu frederici ma-
guntini episcopi qui anno iam ex im-
peratore defecerat. multi ab imperatore
defecerunt. eaque re alius trinis solus
rex meritis manet. Interim fideles
regis. uide videlicet. et conradus
frater hermanni suuorum ducis
euernardi et gilebertum predando
regno secute nitentes iuxta rhe-
mun inopinata aggressi acerrime
debellant: euernardo gladio pempto.
gileberto autem rhemum undis sub-
mersa ceterorum dux aliquis fugit.
qui non aut trucidaretur aut
capetur. hoc miras infideles re-
gis corde franguntur. et ludouicus
ab alsacia distedit. et rex et fideles
eius cum ipso gratulantur. Eodem
anno. ademarus clunias abbas. sub-
stituit sibi abbatem maiolum.
Guillius hoc anno guillius filius
rollonis dux northmannorum. solo
in francia occisus est. ab aliene co-
gnomento curto. clauus ad eius
cingulum inuenta est fere fami-
liaris serm. in quo inuenta sunt
indumenta monachalia. que sepe
inter bella meditabatur se gesta-
turum apud gymnegium. Quem lo-

ann a tempore hastingi defunctum.
ipse fructuosus sentibus parauerat.
et ad hunc statum qui modo est eue-
rerat. huius filius fuit richardus
lxxi. **Adhuc de eode Epigilbus**

Anno octidoms. vii. stephanus
et constantinus imperatores
filii romani imperatoris. ut videlicet
supius p[re]libatu[m] est e[ss]e ferentes
se iuxta patris sui severitate a
iuvemli levitate cohereri. Dispo-
sitis in palatio m[er]itis ignozate
altero constantino leonis imp[er]ato-
ris filio p[re]m de palatii solio de-
ponit. et consilio ei ut moris est
capite ad vicinam insulam in q[ua]
cehobite philosophabantur t[ra]ns-
mittit. Sol horribilem ethyosm
passus est. f. p. vii. hora diei tertia.
Quo die in hispania addam
rex saracenorum a indamio xpi
amissimo rege galicie in bello
superatus est. In italia cometa
m[er]e magnitudinis apparuit por-
tendens famem que secuta est.
Rex ordo corpus innocenti m[er]itis
in urbem magathaburch t[ra]nsfert.

Anno sequenti ordo imp[er]ator to-
tam lotharingiam sibi subiugavit.
resistente sibi solo metensiu ep[iscop]o a
delbone fratre ducis frederici. stepha-
nus et constantinus videntes post
patris sui depulsionem. constanti-
num filium leonis imp[er]atoris. ab
omnib[us] sibi p[re]ferri. et se iam in se-
cundis uix h[ab]ere. cum deliberarent. h[ic]
quod de patre fecerant. etiam de
constantino facere publicato eor[um]
consilio p[er] dyabolum m[er]itorem
huius consilii. cum ad conu[er]sum
ex condicio confederissent. et de p[re]-
oratu sedenti inter se consilio de-
certarent. dato signo a v[er]is constan-
tini ambo fratres solio deturbantur.
et consilio caputib[us] ad idem mona-
sterium ad q[uod] patrem transfuerunt.
et ip[s]i ad philosophandum cum mo-

nachis transmittuntur. Ita euacuato
palatio ab usibus imp[er]atorib[us] ap[er]te
constantinus et romanus filius eius
ex filia romani imp[er]atoris. imp[er]at-
amms. **lxxii.** **Adhuc de eode Epigilbus**
aus frater imp[er]atoris in urbe me-
resburch a fratre obsessus. p[ro]iec-
tis armis ad pedes eius p[re]cans
et misericordiam eius implorans.
in custodiam includitur frederico
archiep[iscop]o. magistro. acuib[us] exclu-
ditur. **Guillius.** hoc anno regna-
uit edredus tercius. ex filio edwar-
di annis ix. et dimidio cuius egro-
tantis auditio nimis beatus d[omi]-
stanus cum illuc equi acceleraret.
vocem de sup[er] sonantem audiuit.
modo rex edredus obdormiuit in
d[omi]no. **lxxiii.** **De h[uius] origine sanc-
ti dunstani et hominis eius michi.**
Ex gestis eius.

Dunstanus ex p[ar]tib[us] an-
glie fuit oriundus. parentib[us]
genere et fide nobilib[us]. matris aut
simil[is] sacro puerperio manescen-
tibus. accidit. eam cum duo et m[ul]-
titudine ap[er]ti. confluentes ad eccle-
siam beate virginis marie in gle-
stoma die purificationis eius ad-
uenisse accensis q[ue] lampadib[us] mas-
simum solemmnem m[er]uisse. Jamq[ue]
qualiter puerum i[st]um in templu[m]
inducerent. recitari ceperunt. t[un]-
repente maiestas d[omi]ni apparuit.
que om[n]i luminaria extinguit. et
totam domum caligine obtegit.
Cumq[ue] omnes nimis pauore
starent. sensu h[ab]entes. et altius
obstitibus. stuporem audierunt.
extemplo sup[er] celos emissa in templo
resplenduit. et ceru[icem] quem puer-
peram manutenebat attendit. Et
autem ap[er]tus de amisso l[um]ine mi-
rabatur. nunc maiorem adminico-
ne. simul et exultatione detine-
tur. Illuc itaq[ue] ab om[n]ib[us] p[re]c[ur]-
est. et hinc om[n]ib[us] limen p[er]tinet.

tum. Infans autem natus cum in loqui inciperet: et eandem ecclesiam cum oblationibus delatus est. Ibi quod in orationibus precorantibus apparuit. Divi et hercos habens vultus. dicens locum non multo post sublimas. puerum ibi deo relinquendum. et beatum per secula predicandum. Cum autem in tenello corpore acrimo langore fatigaretur. et iam in limine mors adesse putaretur: nocte in tempesta celestis eum medicina remisit. quoniam ei per angelicum ministerium Christus exhibuit. Confestim de lectulo dolens surgens: ad templum deo gratias acturus accurrebat. Hinc qui eius egrotanti curam gerebant stupefacti. lento quod pede vestigia eius sequentibus. et sine rei explorantibus. Nec dum medii itineris confecerat. cum maligno spiritus latitium cum multitudine stupatus. occurreret. Quamque eunti intellere contendit. qui per timore perterritus. Christum puer exclamavit. eiusque presidio vallatus virginem arripuit. quoniam in faciem obsistentis simulacri aulbas. ipsum cum omni comitatu in fugam compulsit. Denique ad portam templi veniens: si eam observantem mulierem. scalam cui amittere solebant. que signa templi faciebant. ignorantes et quasi per excessum mentis ascenderit. Iude ad altam tecti partem. qua nullus ante descensus progrediens. angelicis manibus ad solum. si intra templum deponitur. Ibi facta luce mutatus est: levi sopore effusus. Rogatus autem ut tam mirabilis euentus modum exponeret: non esse hoc. in sua constantia respondit. Sed hinc qui explorandi gratia eum sequi fuerant: de omnibus que usque ad extrema templi fastigia contigerant. clavo et phario sermone testificati sunt. Cetum vero quem et illos et puerum latuerunt. sola dei potentia mirabiliter patrata fuisse clauerunt. Scindebat juvenis

suave pudiciciam: fugere laciviam: incipit in agendi deum semper habere: finem vero eidem commendare. quoribus quoque bonis: accessit studium facere lectionis. et cum variis artibus magnifice polleret: illam quoque musicis instrumentis exercebat. speciali quadam affectione uendicabat. Denique a patre suo athelmo cantuariensi episcopo regi ethelstano famulari contestatione commendatus. et ab eo gratissime in palatio susceptus: in cunctis sapienter se agebat. nec quid surgens ad orandum deum: nec sedens ad iudicandas causas hominum. Et cum videret regem curis secularibus fatigatum. in cytharam vel in aliquo musico instrumento psallebat. Sicque tam regis quam principum corda exultabat. *hymn. De miraculo eius cythare et susceptione monachatus.*

Hinc matrone cuiusdam frequenter rogatu compellatus: ut ei stolum sacerdotalem artificio se prepararet. quoniam post ad divinos cultus aurifactoria imitatione figuraret. assumpta cytharam ad domum illius tendit: cytharam in pariete suspenderit. et opus ad quod venerat diligenter instituit. Cuius manus operi cor autem et labia deo prepararet: apparuit in domo gloria domini. cytharam parieti affixa: absque ullo moventis hominis impulsu. Inus antiphona melodia discretissima modulatione personavit. Gaudent in celis anime. si quis. Tunc puellule obstrepentes exiunt: matris familias omnesque domus clientela vociferans eum plusquam expedit ferre. Diabolus quoque invidie stimulis quosdam inflammat: qui confecto mendacis opinionem juvenis apud regem ledant. asserentes illum malis artibus indutum: nec quicquam divino auxilio. si pleneque demonum operum prestigio. Qui advertans faciem re-

que non esse eiga se sicut pueri pal-
lano: desedere parat. malens eum
deserere qm a deo deserui. Quo compo.
eius emili infidus it' obsidit: illu
equo detinet. supplicis affligit. Tan-
dem vinculis interitum in cistna
que iuxta eum depellit. donec
a quibusdam homibz inuenitur.
quoru pietate ad deum fouendus
transfertur. hoc q' p'ncipiu' hanc
et intellexit. ad qd illum nuper
diuinus cytharedus p'mouit. p'
fectus inde cognatu suum elsegum
uentane ecclesie pontificem adit.
A quo frequen' rogatus ut mona-
chu indueret. quatin' qui anglice
conuersionis inicia haberet. per se
ueritatem in habitu demonstraret.
respondit. excellenciam ee gratie.
qui in seculo conseruierit. et tamen
que digna sunt monacho fecerit.
eo qui se monasterio dedit. nec qui
qm aliud p'et qm q' sibi statutu
est. post hoc facere potuit. Alim
inquit necessitas est. Alterum li-
bertatis. ad hoc ept. Omibz aut co-
munis necessitas est. ut qui igne
Iohanne voluerit effugere. ignem
concupientie studeat extinguere.
Qui non multum exstinguitur. si
fonta eius huius sensibz non sub-
trahuntur ad her. Sed in mundo q'
cupit appetit: libertas est. homibz.
hac enim omnia: cetera nequeunt
possideri. De q' deo des quod maxime
diligis: illa desinat ha. Cumq' huc
moti verbis cotidie ept' insisteret. il-
lum in ambiguo possum grauis-
ma febris inuasit. atq' ad desperatio-
nem vite p'duxit. Tandem ex m'p'ia
in recalescens: hic ait legibz volup-
tatis renitens. Virgine me filius
Virginis. huc usq' fruatur. Virgine
me regina. Virgini habebit. arox
accito ept'o: postulat sibi dilare re-
ligionis benedictionem dari. Tunc
ept' leticia p'fusus. monachali

eum et sacerdotali gratia p'mouit.
ecclesie beate Virgins antistans.
cui cum ab inicio parentum suoz
sponsio dierat. Cumq' eum contra
dyaboli insidias instruxisset. dimisit
eum. p'gentem ad g'uarionis sue
p'ncipiu'. Ibi in ecclesia p'fate Virgi-
nis mansitabat: opans ea que pie
norma religionis exagebat. Cum
ad hanc rem cellam siue spelu'p'is
laboribz edificauit: que non tam
humam. habitaculi qm formam
gerebat. sepulchri. De enim ego qui
vidi eximo longitudo eius non am-
plius. d. pedum. latitudo vero duos
et semispedes habet. Porro altitudo
staturam hominis exprimit: si quis
inde fossa terra confiteatur. Aliter
eum neq' satis ad pectus p'ungi-
tur. agetu hostioli fenestella appit.
per qm lumen opanti irradiauit.

**Avim. De intentione demonis et
visione falliferi.**

Atrum dyabolus quem ante
habitu non finebat in pa-
lano: nunc quoq' depellere nititur.
tugurio. Fallax q' fallacem homine
ad opus imaginem: sub ostio res-
perit cellam adolescentis perit. in
misso capite fenestre inuoluit. Cer-
uens illum fabuli opere occupari.
postulat sibi quidpiam operis fa-
briari. Cuius ille nullam rem non
aditens. operi quod postulabatur
am intendit. Inim' cepit hostis
p'usa compositione sibi facere: mu-
lierum nomina inferere. luxurias
memorare. Deinde religionem o-
stendere. et deinde eadem repetere.
Tunc athleta xpi quis ees intelli-
gens: tenacula quibz ferri tenebat.
cepit ferre igne. et suppressis la-
bis xpm inuocare. Deinde sancto
furore acies coheret ea cadencia
de igne rapit. sarualem faciem in-
cludit. et totis viribz remittens mo-
strum introitus trahit. Jamq' statu

uices fumebat: cum hinc qui tene-
batur auulso quiete tenentis se ma-
nibus aufugeret: tales iniam rugitu
fremens ululatus. Quid fecit alio
iste? Temu namq; si formosa cesa-
ne erat. et ideo de eo talia clamita-
bat. azane autem congregata est ad
eum quinquaginta multitudo: scisti-
tans quis ille clamor fuisset. qui ta-
ta eos uelociter dormientes ter-
ruisset. Demons ait: furor ille fuit.
Certe vos ab illo agite: quia si uoce
uati ferre non potuistis. Deitate
dampnat: quo pacto sustinebitis.
Post hoc ieiunio et oratione contra
hostem pugnat. cum pudicitia
corpus tantam obtinuit pudicitia
corporis: ut dixi enim latere possi-
t: quicquid finisset spiritus mollis
fuisset: fama q; eius totam regio-
nem percurrit. q; aduersum eum
omni corda accendit. mulier q;
dam elysii nomine diues et nobilis
ad eum uenit: cum ex ore eius
verbum audisset. adeo dulcedine
uite eterne delectata est: ut ultis
neq; domum repetere. neq; loco di-
scedere sed cum eo uiuere et mori
diligeat. Hec tunc deuotionem
beate marie virginis. Valde fer-
uens erat: et in tantum apud eam
eius merita ualuerunt. ut si quid
necessitate coacta quippiam postu-
laret. uix aliqua morula mittere-
t: ab ea susciperet. Que cum infir-
mata moreretur. dixi sanctus dei
ecclesie os suum apertum: q; exiret
eius ad celum oculis didit: qm
sanctum in columbe specie descen-
dentem: eius corpus omni candore in-
tidius. Alarum uero remigia sim-
illantibus ignis. splendorem per
aem spargebant. Quem ille pe-
netr. p. morientis. matrone sub-
intrantem conspiciens illuc ante
uenit. Videt domum diuino splen-
dore fulgentem: audit feminam

int' cepta ueli oppans: gratias age-
tem. amantur colloqui. et dicendi
finem patienter expectat. Deinde
leuato uelo subintrat: illius stel-
lisei nomen interrogat. illa autem
modeste subridens ait. Tu stellise-
rum ante q; huc demites didisti.
et nunc cui loquar sim interrogas.
ipe qui ad hostium ecclesie tibi ap-
paruit: et me de imminente morte
tritum consolans iustitauit. Tibi
autem singulari amice gratias
refero: quia tuus semper admonito-
ribus instructa et omnibus adiuua-
te ad deum uado. Cumq; corpus
et sanguis uirgini sustinisset.
animam pariter tradidit. **xxv.**
Qualiter factus est abbas
glastonensis et recognouit
mortem eius. regis 2.

Defuncto autem rege ethel-
stano: frater eius edmundus
in ipso monasterio suscepit. si q;
distans accepta potestate super
regiam mansionem que glestonia
uocabatur. cepit angustioris ecclesie
fundamenta iacere: officinas q;
construere sicut exemplar olim
sibi ostensum ab anglo apam fa-
bricam mediente. magnum q;
monachorum gregem ibidem congre-
gare. Quibus ipse primus abbas effec-
tus. ad tantam iusticie perfectione
eos adduxit: ut ad omnes ecclesie
ecclesias ex eisdem pontifices e-
ligi. abbates assidue non cessaret.
Cum autem dux dei pater regis
deuotus bathensem ecclesiam in-
uisere preuisset. Ibi dum solitum
oraret. repente ad superna raptus.
quam cuiusdam discipuli a se no-
biliter apud glestoniam educati
omnia angelorum frequentia stipa-
tum in mensa q; lina psum ad
celum quib; conspexit: et mox
eam in manu diuine pietatis
commendans. duos quoq; loca ad

contenderet: repente ruptis fimbriis
tueri cepit. clamante omni populo du-
stantum vocibus iteratis: aduolat orae
sanctae. signum crucis e regione
machinae deingit. Nec diu man-
sancta digitos contempnit. cum tur-
bes nec vinculis astricta nec machi-
nis leuata. reuehi videbat ad locum
de quo tuere cepit. **Lyodm. Qualiter
insidias diaboli contra se super-
uit superauit. et cetera.**

Hic glorie mundanis diaboli
in speciem ac si transfusus huius
antipatu eandem aggreditur: iniecit
quod singulis pastoralis virgam quam
manu tenebat complectitur. et ad
se trahere cognatur. At ille spiritu dei
robatus. reuertitur ad se baculum
in sublime erigit. ac fugientem be-
lium sedens non prius destitit. quam
flagellum intergo illius et solus:
malis victorem suum vincere patet.
Nam per acubus publice deuoluto.
ac per hoc omni senatorio ordine of-
fense. omnium omnium voto: diuini
compellatur. Qui pergens. septimum
annu aduolat regem a meribili thoro
violenter abscipit. et ante simul
pontificem ordinem antiochenum
adducit. Itaque pellicis annu di-
abolus instigat: regis item pellex
evaluat. et ambo diuino exilium
intendant. Cumque deisset gloriola.
et fugiente regis edicto perscriptus fuisset.
ut lacrimas monachorum eius ma-
nu mitterent. ut lacrima amaro-
rum gemitus pauperum a se recedat.
audita est in atrio templi.
Vox plaudens diaboli quasi uiue-
rule archimantis. Quem sub sua
fronte suspiciens. nichil ait super
exilio meo gratulens. quod plus est
quam me redimere doleas. quam quicquam
me exulante letari valeas. Hoc dicit.
malignus abscipit. nec sic cessauit.
mulieres furentis insana: cum
omnibus qui diuini dei exulante

hospicio fouissent. perstratis. per-
tis dampnatis. quousque oculis em-
endis. ministros transmutaret. ac
clementia christi. respiciens anglos
populum tanto pastore destitutum. sustinuit
ut corda eorum contra regem impium.
Coacti quod in turbam. ipsum annu aduolat
fugientem. armis persecutus sit.
Et ipsum quid compulsum sub
inuenerit ipsum quoque per diversa loca
deuantem ultra flumen campum
compulerunt. fueruntque illius ad
gaurum regem statuerunt. Qui cele-
brato regis consilio. ad nichilatis
omnibus que a fratre eius inquis le-
gibus decreta fuerant. omnia quoque ab
eo violenter ablata restituit. et diuini
dei scilicet abbem diuini in ma-
gna gloria de exilio reuocauit. de
mox moruo impio regem edicto
et in sortem demoni translati: di-
stantis nestiens quid de eo actu esset.
in ecclesia cum preerat deuotis me-
dicamentis infuebat. et ecce sub eius
aspectu tantum colorem exultando
quasi thorum ducebat. Perstrata
tus sanctus tamen leticie: audit re-
gem obuisse. annuam quod illius stati-
tutenda gehenne: si prius hoc ex
diuino impio diuino mitterendum.
Qui pietate moris solo per perstrata.
ultim flens. non prius ab exilio
deo quiescit. quousque regis spiritum libi-
tini agnoscat. Breui autem mori-
la peracta: redit. iustus legio in-
nalis. in hoc clamores erumpens.
O. hominem fidei alienum. et ante
beneficentiam semper ingratum. ad ula-
cendas iniurias tuas veni. et ecce
adulsi. maceratum tuus confusi re-
dim. Cumque ille deinde iustis
preceptum demonibus induit: agno-
scit annuam regis angelicam virtute
et illi sublatam esse. eamque in sorte
penitentiam cedere. Tunc exultans
in domino. furores illorum tunc in
nominatione compescuit. et peccauit.

inquit homo iste in christum
peccauit et in me. Ad ergo ipse
et ego dignati sumus indulgere uos
qua temeritate audetis improbe re
prehendere. Quia scia te spiritus
quasi peluca sagitta percussit mu
saurum a vento repentinum modo
diffiliuit. **Exo vii. Qualiter factus**

est cantuariensis archiepiscopus.

Est obitum vero sancti odonis
cantuariensis archiepiscopi. rex
edgarus duxit precibus fatigatum.
interdumque sui et omnium episcoporum impu
tuitate superatum. p[ri]me metropolit[is]
anglorum. si cantuariensis p[ri]mate ac
p[ri]uilegium instituit. Quem statim
ob robur auctoritatis apostolice romae
p[re]fectum. p[ro] iohannes videtur p[ri]me
tulit. enimque pontificali decoratum.
q[uod] colupnam lucis ad illudmodum tra
genti anglorum transiit. Cumque
die aduentus sui p[ri]mo sacris altari
assistere. et ap[osto]lo dei panem viu
ficum distribuendo porrigeret. rep[er]te
creta. nibe domo coluba olim a io
hanne in iordane disci apparuit. que
quousque sacrificium conscriptum fuisse
sup[er] illum mansit. Symbolum vero
ecclesie gratia tueri uolens. acce
dit amicum regis memoriam deo sa
crato uirgino. utque duxit deice
non posset. eum quem maxime
diligebat deiret. p[er]petuatoque p[er]d
et ad publicam p[ro]p[ri]a audientiam
perlatu. dimissum dolore affectus.
mox illum redarguendum delud
alim dand al[n]atham m[er]epidus
adit. cui assurgens rex cum manu
extenderet. ut eum ad regium thro
num deduceret. ille manu dare re
nuens oculos ad illum cum indigna
tione torset. et abi. Tu pontifas
manum aude contingere. qui uir
ginem deitatis amantem munere
non timuisti p[er]cipere. nolo esse
amicus. cui ipse fuit inimicus.
Territus uerborum eius comitatus

rex. pedibus eius extemplo p[ro]sternit.
felus flebit. facit. denam h[ab]ere
p[re]catur. Quod ut uidit pontifex
expauit. p[ro]fususque lacrimis regem
lacrimis et ipse m[er]ens a terra
leuauit. Deinde cum magnitudine
p[er] amplificationem exposuisset.
et p[er]atum illum ad omem satisfaco
nem reddisset. septene ei p[ri]uilegium
induxit. ut in toto hoc spacio. corona
regni. non gestaret. ieiunium in eb
domada biennale transigeret. pauperibus
thesaurus large disperderet. Sup[er] hoc
sacrandis deo uirginibus monastium
sestome fundaret. ut qui diuam
p[er] p[er]am deo abstulisset. plures ei p[er]
fecta aggrueret. aliaque plura ei man
git. Nichilque fuit quod minus ut seque
rex impleteret. q[uam] a rectore d[omi]ne sue
p[re]ceptum fuisset. Septimo autem
anno. cum penitentie tempus ex
actum fuisset. sacer p[ro]f[er]at accitis
omnibus imp[er]i anglorum. principibus
episcopis. abbatibus coram p[ro]p[ri]a multi
tudine regi corona. imposuit. tunc
tis letantibus et deum in duxit lau
dantibus. p[ro]uerim quoque ex p[er]ca
trice p[ro]genitum. sacro fonte regere
netatum leuauit. et ap[osto]lo illi
nomine edwardo. in filium sibi
adoptauit. **Exo vii. De constantia eius**
et quibusdam miraculis eius
dem et cetera.

Eo tempore quidem comes du
xerat cognatam suam. cor
reptus ad iustitiam. parere uoluit.
ut eam relinquere. p[ro]cederet.
Ille adit regem querens de iustitia
no. rex mandauit archiepiscopo.
ut eum absolueret. Qui noluit.
Et eum graue excommunicauit. Ille
romam cum multis muneribus in
sit. ap[osto]licus mandauit dimissio.
ut eum absolueret. Absit hoc in
quit dimissio. ut causa alicuius
mortalis hominis. contempnam le
gem dei mei. Q[uod] uidens comes pe

meruit: et viscerem suam repudia-
uit. Audisti pedibus laneis indutus.
iugis qz in manu gerens cecidit
ad pedes tuam generale consilium
celebrantis et tunc pmo absolutus
est. Quodā tempore: capti sunt
tunc fabricatores fuisse monete.
Qui mox adiudicati sunt ad su-
stinendam penam tali crimini
punitam p angliam. id est ad
manuum abstusionem. Ad tuam
non latuit. Die ergo penthecostes
celebratus missam p amatum
est. utrum lex impleta est. Respo-
sum est. ppter reuerentiam diei festi.
dilatare esse penam usqz in diem
alterum. Nequaquā inquit. Ego ho-
die ad altare non accedam: donec
debitam sustinuerint penam. nā
negocium ad me respicit. Ipi em
viri in potestate eius erant. Di-
xit et p eis qui manus p ditiuri
erant multum plorans. osten-
dit de qua affectione hoc dixerit.
Quibus punitis: ascendit ad alta-
re loci facie. dicens. Nunc confido.
qz sacrificium de manu mea su-
scipiet omnipotens. In qua missa
dum diceret ecclesiam tuam qua
pacifice custodire adimare dignus
mucha columba nris videntibus
super eum descendit. et alis ex-
pansis sup caput eius. sic mansit
in silencio. usqz dum sacrificium
impletur. Quo completo. dicit
sup tubam odans pfati archiepi.
alis suis eam complexans: et ro-
stro pfati archiepi deosulans.
Vnde dimittans quociens postea
ante sepulcrum illius transiit.
semp genua flexit. et eum postea
appellauit odorem sordem. i. odo-
nem bonum. Dum autem digre-
deretur ab altari: ministris pro
signo qd acciderat in dusa euntibz
non fiat qui asulam illius susci-
peret. Que pependit in aere: nec

terram tetigit. ne suū dei a sua
intentione turbaret. Dedicabat
alī ecclesiam: cuiusdam nobilis.
ubi dum aqua deficeret ad missam.
et ille nobilis turbaretur. ut dei
passit baculo terrā. pmissa pce.
Et fons erupit: qui usque hodie
manans. nomen eius celebre facit.
Aliam quādam ecclesiam dedicabat.
qm cum inspicere non ee conuicta
alus orientem. humero suo parū
supressit eam: et mox fertur
eam ad orientem gressisse. Quada
nocte dum dormiret. qz usum rap-
tus est in signa. Et videre sibi.
uisus est matrem suam auidam
potentissimo regi in gurgio copu-
lata: sub immensa confluentium
magnatorum leticia. resonantibz
vndiqz. ymnis et laudibz in glām
illius regis. et diuisis organis con-
crepantibz. Quibz dum ipse magni-
fice delectatus intenderet. accessit
ad eum quidā iuuenis candidis-
simo tectus amictu dicens. Qua-
re omnibz aliis gaudentibz et am-
tantibus. tu solus taces in mupens
matris tue? Qui respondit se ne-
scire: quid in laudem tanti regis
cantaret. Qui ille. Vis inquit in-
stui quid cantare debeas. respon-
dit. Cupio. et ille. Cantā o rex
gentium. dñator omnium. ppter
sedem maiestatis tue da nobis
indulgentiam rex xpriste pax
alleluya. Qui sepius ille cantus
et repetens. miro modo delecta-
batur. Et pfectus: statim illa
antiphā iussit scribi. *hxx.*
De uisione diuina in eius aduer-
sario. ostensa.

Interea clericalis ordo qui
busdam in locis tanta q-
fusione agebatur. ut non solu
adita seculari excellentius in
aliquid haberet. Verum etiam in
probis actibz longe inferior iacet.

Quia de re pastores ecclesiarum turbati.
 distantes. ut pperat pmatem adent.
 res. malegestas exponunt. At ille in
 homines nepharios auctoritatis sue
 ptulit suam. aut canonice de viue
 dim. aut ecclesie excedim. Ex
 quo fin est. ut pluri ecclesiarum
 idem. dimi contempnerent apo
 sita. condicione tunc. auctoritate
 pontificis sint expulsi. Qui cum
 enim inuicem accusarent. dicitur
 amatores se esse fatentes. Sustant
 coacto consilio. Vencomiam venit.
 ibiq. ex sua. totius consilii. De ad
 uersariis. dicitur. repit. Cumq.
 ex illic. nichil sibi super conspi
 cerent. nisi regio auxilio et. pncipu
 et. pces se vertit. quibz epm. flu
 gitant. ut. mactomisse. pdone. de. ec
 clasia. expellant. expulsi. restitua
 tur. Substante. autem. dno. dei. in
 thil. q. ad. rogata. respondente.
 ecce. dñi. corporis. forma. de. villo
 ruitis. infra. et. in. editore. domi
 pte. locata. humanos. expm. ens.
 modos. omnium. voces. compesant.
 dicens. absit. hoc. ut. fiat. absit. h
 ut. fiat. ad. quam. vocem. rex. et. om
 maiores. natu. pñici. clamore. pa
 riter. et. dei. laude. auram. compleue
 runt. Et. hinc. quibz. aduersariis. iu
 uentibus. restitum. est. a. atempto
 mibz. donec. per. successionem. per
 discordia. renouata. est. Tunc. aben
 tes. et. iniquitatis. sue. defensores.
 quemd. statorum. pontificem. inge
 mosum. et. loqtem. assumentes. ad
 hominem. dei. tendit. turgens. spū
 scandalum. pponit. At. ille. qui. lo
 go. semo. et. ecce. laboribz. effundis
 iam. ppter. oronem. omnia. postpo
 fuerat. si. responsione. iactm. in. ho
 fles. inibat. Am. inquit. tanto. tem
 pore. elapso. calumpnie. causam. nō
 pretendis. nūc. autem. seneste
 tom. me. et. tactum. māt. opam.
 donec. antiquis. querolis. desuice.

compellitis. futeor. unice. uos. nolo
 am. ecce. sue. vpo. iudici. amito.
 qd. dñi. nati. dei. censum. firmant.
 anox. et. enim. domi. concussa. est. se
 nactm. sub. pedibz. solutum. hostes
 solo. pceptu. ac. ruenau. trahum
 pondere. oppressi. Vbi. vero. cum. sup
 fiantus. acubicabat. ibi. nulla. tui
 ne. suffusio. fiebat. **xxxvi. De. pro
 pheta. eius. contra. domum. regi
 am. et. transitu. eiusdem.**

B Ex. autem. edgatus. in. mata.
 mact. pceptus. eddardū
 filiu. suum. et. regni. et. morū. he
 dem. reliquit. In. aut. electione
 dñi. quibz. palatm. pñices. ac
 quiescere. nollent. dñstamus
 atempto. auctis. de. villo. qd. ex. more.
 ante. se. ferebatur. in. medio. affuit.
 eddardum. illis. ostendit. elegit.
 facinuit. patris. q. ac. magis. affet
 tum. quo. aburpit. in. impedit. Et
 illo. post. tēti. nō. cal. fraude.
 oris. et. helvedus. quem. stem. ex.
 fama. loquebatur. regni. obtinuit.
 Q. res. qñuis. mifesta. est. dñstano.
 non. tamen. consilii. fuit. resistē.
 co. q. regis. filius. et. pñici. tūc.
 heres. videretur. ee. pñici. in. die. q.
 fecit. omis. sue. post. impositam.
 coronam. fertur. dñstano. hoc. illi.
 pñici. qm. aspiciat. ad. regni.
 per. mortem. fuis. tūc. que. occidit.
 ignominosa. mater. tua. non. desi
 aet. gladius. de. domo. tua. de. si
 mine. tuo. mifestans. quousq. ac
 gnūm. tuum. in. aliena. gente.
 trāssentur. Idem. sit. beatam. dei.
 genitricem. uidere. meruit. et.
 mellissus. eius. voces. audire. qbi.
 socias. vrgines. ad. collaudandū.
 dñm. hortabatur. genes. illud. au
 men. sedulū. Contemnis. domino.
 socie. **xxxvii. Anno. autem. dñi. in.
 armati. pñ. mñ. a. mñ. patriar.
 clatus. su. vxo. mñ. natu. catu.
 autem. amiter. loq. cum. iam. de.**

omni virtutum acie finate plenus
et videndi deum desiderio fatiga-
tus: post multam ipsi exortatione.
et futurorum pronuntiationem. inter
gratiarum actionis verba. ex omni-
bus mediis effusa: vidit illos qui
se ad celeste gressu iam ante biduum
mutauerant. bonos angelos assis-
tes. et celeste sibi officium prepa-
tes. Quorum presentia felix anima
illius gemitu de huiusmodi sanc-
tissimi corporis est egressa. et in
gaudio dei sui cum honore ingres-
sa. **hoyvi. De quibusdam euentibus sub imperio orthonis. Sygibis.**

Anno orthonis vii. tunc rex
hungarorum in italiam
veniens. a modis memoris a be-
nignis pro redditu accepit. **A**n-
no eiusdem. vii. mortuo coloniensi
archiepiscopo. suscepit vir gloriosus beatus frater o-
thonis imperatoris. cui qualis
quintus ne fuerit apud deum et
homines: lector ediscat in vita
ipsius. qui rogerus luculentus sep-
sit. Quis studio translata sunt
a roma coloniā. corpora sto-
clissi. parvelli. pueri. gregori
ann baculo sancti petri. **A**nno
eiusdem. vii. ludouico filio regis
regis morituro: lotharius filius ei.
ex germana sorore imperatoris. re-
gnauit annis. xxxi. **Ex annis**
ludouici regis in ecclesia sancti
remigii sepelitus. et sub lotha-
rio rege filio eius hugo magnus
francozum dux efficitur. Nec
multo post idem hugo moritur.
et in ecclesia sancti dionysii tu-
mulari. Cui successerunt filii
eius hugo et ortho et henricus.
quorum hugo ducatum fran-
corum in loco patris est sortitus.
Guillelmus hoc anno regnare
incepit. edmundus filius edmundi
supioris regis. adolescens pe-

culans. ut supradictum est et libi
dmosus. Qui dufano corripere
se. omnes monachos in tota anglia
exiliavit. et calamitatibus affe-
cit. Ipse quoque dufano in flan-
driam expulit. malines beciense
cenobium plussquam. cetero. annis in-
habitatum. a monachis stabulum
clericorum fecit. Tunc beati ade-
lini corpus tot annis additum:
actibus de terra leuatum. et in semo
locatum est. Cui dedit rex pre-
dium amplissimum. In cetera vero
cenobia nimis inhumane sunt.
tu propter etatis lubricum. cum
propter pelias consilium. Rema-
uit annis. m. **Sygbertus. Anno**
vii. Johannes romane ecclesie.
episcopus. presidet. In italia lapis
mire magnitudinis. tonitru et
tempestate turbulenta de celo
iactus ingens miraculum ui-
dentibus prebuit. Templum ple-
risque in locis valida tempesta-
te cussa sunt. utriusque ordinis
sacerdotes ictu fulminis interie-
runt. et plura horrenda dictu
portenda monstrata sunt.

Anno. vii. prodigiosa res milico-
rum. et auis coheret. nonis
crucis inueste plurimorum ap-
parentibus: quorundam autem vesti-
bus quasi lepra sortentibus.

**hoyvi. De edgato rege et viis il-
lustribus anglie. Guillelmus.**

Edgarus filius edmundi
frater edberci. iuuenilis an-
norum. xvi. Quo nascente vi-
stans audisse fertur vocem
angelicam dicentem. pax an-
glie qui dux puer iste regnauit
re. et dufanus noster duxit.
Regnauit autem annis. xvi.
Guillelmus fere annis regnauit.
quoniam. novum monasterium
fundauit. Regem scotorum

lamadium. canbtorum. malcolmi. archipiscopatam. masefium. omnes
 q. reges Walensii. m. m. s. ad
 curiam coactos ppetuo sacrame
 to sibi obligavit. quos apud urbe
 legionu sibi occurrentes in pompa
 triumphali per fluvium deduxit. d. na
 nam impositos. in cuius proa sese
 bat. ipse. et illi remigabant. fama
 eius exat. venient eum videre sa
 pones et flandrenses. et dam. a
 quibz didicerunt tunc tempus angli
 in conditam animi ferocitatem. i.
 a saxonibz. a flandrensibz. enervat
 corporum molitiem. a d. n. s. pota
 tionem. Florebat tunc in anglia d. n.
 stannus. prius abbas glastome. post
 ep. m. Wintome. mox archiepiscopus
 cantuarie. multe in seculo pote
 rie. magne q. apud deum gracie.
 post regem elfredum. exatior
 m. m. s. areali libaliu. et socor
 regalium repator magnificus.
 Qui ut potationem gpatatari
 reseraret. claves aureas ut ar
 genteos iussit vasle affigi ut
 dum metum suam quisq. cogno
 sceret. non plus sub fluente de
 fundia ut ipse appetere. ut ap
 petere cogeret. huius discipulus
 fuit arthelwoldus ex monacho
 glastomeni abbas abbendomesle
 et post episcopus Wintomenis.
 Qui tot et tanta fecit Episcopus
 urbis d. n. s. quor et q. n. s. d. n. s. posse
 facere d. n. s. rex anglie totius.
 hic clericos expulit. de Wintoma
 et posuit pro eis monachos.
 Floruit etiam tunc temporis o. s. bal
 dus nepos o. s. m. s. archiepi. qui
 ante d. n. s. fuerat. ex monacho
 floriacensi Wingo ep. et post
 eboraci archiepi. Qui monastiu
 mamefle in quodam palustri lo
 co edificavit. tunc a Wingoza
 expulit. et posuit pro eis mona
 chos regulares. *lxxxiii. De visio*

ne eiusdem edegam super statu
 futuro. *idem.*

Edem edegam rex anglie. d. n.
 q. dam nocte die in venacione
 esset. fessus sompnoq. resolutus
 iacebat sub malo silvatico. tunc ecce
 canis femina pgnans uenaticu
 et iuxta pedes illius accubans dor
 mitantem excitavit. nam ipa
 tacente. catuli alio inclusi. m. m.
 formes et sonoros latus edidere.
 Attonitus rex oculos ad cacumē
 arboris intenderit. et vidit poma
 d. n. s. et alterum delapsa in fluvium.
 quorum collisione bullis. a catulibz
 inter se rissantibz. voce articulata
 in sonuit. *vel. his. te. i. b. n. est. tibi.*
 non multo post. undatum cum do
 lumibz agentibz. uireolus super
 aq. m. apparuit. et post uireolum.
 uireus exundans aqua. Nam alt
 prior vacuus erat. Et q. n. s. re
 bio gurgitis impulsu maiori m
 nozem urgeret. si uti aquas suas in
 illum funderet. n. q. tamen obti
 nere potuit. q. n. uireolus uacuus
 recederet. itiq. quasi supbo gestu
 uator uireum impeteret. regresso
 rex post huc visionem domi an
 prius. patefecit omnia matris sue.
 Qui tanq. sancte femine deus m. m.
 ta solebat. tenelare. Nec dicebatur
 elfiga. Que ta q. n. et dulcis erat.
 ut etiam reos quos iudiciu pala
 dampnabat. occulte redimeret. Qui
 libet p. n. s. m. s. s. p. n. s. pau
 peru statim dabat. Corpore specio
 sissima. et artificio manu p. n. s.
 tissima. et omibz operibz bonis in
 tenta. postremo g. mane. d. n. s. si
 lio suo. latitans catulorum quem
 matre quiescente dederat. significat
 q. post obitum tui quiescentibz
 illis qui modo ualent et d. n. s. n. d.
 dum nati nebulones contra dei
 ecclesiam latrabunt. quos autem
 d. n. s. poma sequuntur est alterum.

ita ut ex collisione secundi in p-
mum uideretur. Vox sonuisse. Vel.
hinc te h. inuuit. qd ex te qui ad
instar arboris magne totam in-
umbras anglia duo pcedant.
filii: fautores sibi extinguunt p-
mum. Tunc diuise p-
dicent: puenis dicitur. Vel. hinc. te.
quia mortuus regnabit in celo.
uiuus in seculo. Qd autem ius
maior. minorum implere non
poterat: significat qd gentes aq-
sonales qd maiores snt qm an-
glia post mortem tua impetret.
et quis a teo opataturum adue-
tu ruitas suas impleant nup-
in huc angulum mundi poterit
implere. s. angli m. ann maxime
iuti dicitur eas expellent.

**lypord. De sanctitate et iusticia
eiussem**

Hic edgarus rex in sanctitate
sua seuerus fuit. p-
nullus p-
mallet. p-
fortunas alienas gressari. Cum
etiam omis ghis feras sanguinis
audas ex regno eximare cogi-
tauit. Widualo regi in Walenslu
indipit: ut sibi quot annis tri-
butum. ac. lupo. solueret. Qd au-
ille. m. annis fecisset. m. defi-
tit. nullum se dicitur. pose. inue-
nie. p-
fuit. et virtutis immense. in-
ut ultro ad congediendum laces-
seret. q-
timentis. ne in tali colludio timeret.
Om estate post. pasta. naues
p-
ebat. ad occidentalem insule p-
tem cum orientali classe. et illa
remensa cum occidentali ad bo-
realem inde cum boreali ad orien-
talem remigare gressus. ut ex-
ploraret ne qd p-
lypeme et vere p-
omnes p-
ui

cias equitabat. iudicia potentioro
exquirit. ne ius violarent.
Venit aliqui cum eet adolefcent
in monastio qd citum est. Dul-
tunre. Vbi qdam puella de nobi-
libz anglorum orta. m. st-
ales in comuni hntu. m-
Qm videns et g-
pro illa. Que timens pudori suo.
mptu delum a quadam sanctimo-
nali apiti suo imposuit. et p-
ad regem iuit. Qm videns ille. qd
subito inquit. st-
es. et ablato velo. remittenti d-
ntulit. Nec sciens d-
constatus valde. Venit ad regem.
Qui venienti cum rex occurreret.
et eum ut solebat p-
vellet. dimittit manu sua tur-
bato vultu. retraxit. et eum ad
penitenciam commouit. ut s-
dm est. **Q**uodam tempe rex de-
natum p-
tur forte. secum erat. missam ro-
gavit. differre. donec rediret.
Appropinquante hora t-
sacris induitur. desubz. regem q-
expetat stans cubitis d-
tari. et lacrimis deditus. Tunc
subito sopore leuiter p-
in celum. et in mptus angelis
audit eos sancte. t-
tis vocibus aue. lyrieleyson. p-
leyson. lyrieleyson. Quorum annu-
retinens. ad se. reu-
rogat si rex aduenisset. Respon-
detur non. Iterum qd orat. et ite-
rum in celum raptus. audit ibi
alta sona voce dicens d-
sa est. Deo gracias. accurrerunt
clerici regis. rege adde d-
Quibz ille respondit. quos iam
missam audierat. nec aliam eo
die audiret. ut celebraturus
erat. Interrogatus quare. uisio-
nem apperit. et sumpto ex h-
sermone. p-
regi ne vltis

in die quinta uenatu pgeret. lina
eleyson qd in celo audiant. suos
cleros docuit. et in multis locis
hodie per angliam amatur.

**lxxvii. De obitu sancti Wiberti
et dissensione cleri Romani.**

Epigibertus.

Anno othonis. vob. sanctus
Wibertus fundator gemela
censis cenobii. apud goziam ubi
deo militabat. ppter amorem ibi
feruentis sancte religionis in xpo
domuit. Corpus eius relictum e
ad cenobiu gemelatense. **A**nno
sequenti. collecto a tota Italia apo
confilio. Johannes pp de neophitis
causis infamatur. Qui. m. euocatur.
Dum se excusatum venire cunctat.
post multa tandem eo a cunctis pp
iudicato. leo adhuc laicus electione
omn et consensu impatoris pp sub
stuitur. Sic leo ppsidens aplice
sedi. fecit ordinationes. et ea que
erant aplice. Nec longu romam
allecta fide apud impatorem. pp
recipuit iohannem. Ille synodo col
lecta leonem deposuit. et eius ge
sta cassauit. statutu quoq est. pu
blice omnium iudicio. synodum a
leone. hntam nec noranda syno
dum. p ppsidulum fauens adultis.
Quicq ergo eo ordmantur erant
dampnati. iussi sunt suam rpo
pseripcionem presentare in carta
hntinente verba. pater meus
michi sibi hnt. nichil michi debet.
Et sic depositi remiserunt in illis
gradibz. si quos habuerant. non
a leone ordmati. Si qui autem digni
iudicantur. non accepta. pus con
secratione ordmantur. iudicio ill
eodem decreto. qd et dampnatis a
constantino neophito. Romam g
a pp iohanne petua alleat. im
patorem cum paucis romae mo
rantem subito aggressi. ita ab eo
atu impatoris sunt acti. ut msi

ad impatore et a pp leone mili
tes impatoris a sede reuocarent.
usq ad mntionem romam dele
rentur. Quibz p leonem impato
ri reconciliatis. post abscessum
impatoris leo pp insidias sibi para
ri fenelens. ad impatorem fugit.
Johannes ex pp se cum uxore aucta
oblectans. a dyabolo in tempore puit.
ac sine viatico dnico moritur. Roma
in deo contin. uiametum quod im
patore fecerant. se nqm electuos
ppm in eius et filii eius othonis
consensu. bndicti sibi ppm statuit.
Benedictus romane ecclesie. rxxvii.
psidet. Impator autem roma obse
sa. romanos cede. et fame a deo affli
xit. ut leonem ppm se recepturos
pmittent. Sic bndictus reiectus.
non solum papam. s. eciam sacer
dote a leone exordmatur. **Ex co
miao** hic eciam in carcere tnsu
latus est. ab othone impatore. Ipe
autem impator. anno impn sui.
xxviii. penthece. aquisgranum celebra
uit. occurrentibz illis a stancia.
sororibz suis regina. s. francorum
gebga. matre lotharii regis. et
lauali ducis. et habide uxore hu
gonis ppsorum comitis. Ibiq omis
illa regalis ppsia tanto admilice
syntulationis iubilo affecta est. ut
omni eorum vita. nro aliquid gau
di leticie hnt equipari posset.

Epigibertus Post benedictum ique
leo romane ecclesie. rxxviii. psidet.
**lxxviii. De mris et profectu
ecclesie sancti quintini et quibus**

Dum. aliis et cetera. **A**nno
hoc tempore ecclesia sancti
quintini martiris que est
in insula sup flumina somene sita.
senobiu monachorum paucorum.
facta est. procedente deo tempe.
rescente mro fmi et aucta posses
sione redditu. ee abbacia cepit. In
quo loco adhuc duo putei. exstant.

in uno quorundam caput ipsius martyris. in altero corpus angelo reuelante inuentum fuerat. a deſignabili mat^{re} romana nomine euſebia. que pro munere euſdem officii lumen oculorum. quo antea priuata fuerat. per euſdem martyrem recepit. Et hi Inuencio anno et a paſſione ipsius martyris. ſic euenit. qui paſſus eſt martiriū. Anno ab incarnatione dñi. m. c. lxxv. Et poſtquā p̄ſata mulier religioſa ſancti martyris corpus inuenit. atq; in ſupiori loco p̄mueret oppidi q̄ antiquitus auguſta. nunc mandorum uocabatur collocauit. labentib; multis amocū currit. Sepulcrum euſdem martyris ubi nam haberetur cūctis erat incertū. Deniq; ſancto eligio nouiſſimo ecleſie pontificante. ſacta inqueſtione de euſdem martyris corpore. ſub p̄ſentia ipsius epi inuentus eſt locus in p̄ſentio terre deſoſſi. in quo p̄ſentius ille theſaurus ſuaſus. Et hoc ſecunda inuencio. ſub ſancto eligio ſacta eſt. Anno ab incarnatione dñi. m. c. lxxv. non abſq; diuine uirtutis magno miraculo. Nam cum beatus epi nocturno tempore multis luminarib; accenſis. queſitum ſoculum inueniret. et forſis qd manu tenebat p̄ſentaret. tanta ſubito odore ſuauiſſimi fragrantia. tanta q; ſupne lucis claritas circumq; emanauit. ut et p̄ſentes odore inuſito repulſentur. et abſentes ortum die aduante ſup̄muerentur. **I**ſellone metropoliſte piſcopo mortuo. deodericus q̄ſdem othoms impatoris epiſcopus ſubrogatur. hic ut legitur inſpicieus p̄mas literas nominū omnū metenſū ep̄orum quas angelus dñi dicitur deſiſſe ſancto clementi p̄mo metenſū ep̄o. et notans alias auro. alias argento. alias ſiliori metallo pro metallorum qualitate et anno

tatis. Cum videret etiam literam ſui nominis argento et p̄notata diuſe ſe ſeruat. ſe in ep̄atu tanta bona ſe reſacturū. ut ipa nominis ſui littera merito deberet auro annotari. Cuius bono intentionis inuicū. oſtendit. in renobio ſancti martyris et ſeueri dñiceni ſundato in ipſius urbis inſula. hoc tempe dñis qui xpm ſm et ydola ſimul colebant. a popone clerico in comuiuis altantib; ſup cultura dei et deorum. dñis aſſerentib; ſm xpm eē quid dñm. de os vero maiores. et antiquiores eē illo. popone econtra aſſerente ſm xpm verum deum ſolum. deū q; eē dñm in ſubſtantia. trinū in p̄ſone. rex danorum aulduſ oſdi vit. cūctis. ut fidem p̄ſentam a ſe p̄baret. teſtimonio veritatis. Et in miente clerico. In gentis ponderis ferrum ualde ignitum. manib; illis ferendum imponitur. Et cum clerico uſq; ad placitum omniū tuliffet. abſq; ulla leſione. rex p̄mitus abiecta ydolatria. ſe ſuos q; ad colendum verum deum ſolum conuertit. clerico vero ad ep̄atum p̄motus eſt. hoc tempore bulgariis dñabantur ſm ſimeonis. petrus et baranus. Quorum baranus in arte magica a deo ualebat. ut quociens uellet. lupo ut quelib; ſem ſi videretur. **Argvbm. De ſanis reliquiis quas ſanctus deodericus metis attulit.**

Inno othoms. xviii. quidam comes othoms impatoris et familiaris rome ante oculos om̄. a dyabolo acceptus. ita ut ſe ap̄m dentibus diſtenderet. iſſi. impatoris ad ap̄m johannem adductus. ut cathena ſancti petri collo eius circūdaret. dñm a fallacib; dñis ſemel et bis alia cathena ſirenti adhiberetur. nec quicquid remedi p̄ro ueneret. ubi ml diuinitis merat.

tandem dea sancti petri cathena al-
lata et collo fluentis circumdata. dya-
bolus spumans et multum clamas
abstiepit. Quia cathena deodericus
epi arepat. cum diceret se eam in
si manu absissa non dimissura. cum
dem imperator se daret ligis: a qd Jo-
hannem obtinuit ut amicum huius
cathena exsetu episcopus metur.

Anno. **xxxviii**. deodericus meten-
sum epi imperator sanguine dilecti-
one. ac familiaritate ceteris deuit-
ior. dum in publica expeditione p-
tuerit sub eo militaret. multa corpora
et pignora sanctorum de diuisis italie
locis quocumq. modo potuit collegit.
primum a marfia semelpridui con-
fessorem: cuius socii entiaii epm. ape-
nator iam substituerat. ab eme-
nis: entiaiem. martyrem. cum re-
liquis maronis et ditionis socioz
eius. a fulgimis felicianum epm
et amtiem. a perusio. asclepiodo-
tum martyrem. a spoletis: seueru
martyrem. cum gregorio spoletano
martyre. **A**ccedunt: pignora vin-
centini martyris et leuete. ab hys
quonia olim a duobz monachis in-
cipit a capua vero illuc deportata.
Amenam: alim vincencium epm
et martyrem. **A**vincencia: leonciu
epm et martyrem. **A**florencia mi-
neatem martyrem. **A**b urbe tuder-
cina: fortunatum epm et ~~martyrem~~
~~confessorem~~. **A**capphimo: lica-
am sinacusanam. virginem et marty-
rem. **A**sanctis dices spoletanorum
olim a sinacis illuc trislatam.
Afabimis pces corpeum. prochi
et iacineti martyrum. hec omnia
cum parte cathene sancti petri
apli. cum capillis eodem et san-
guine sancti stephani pthomar-
tizis. et parte articule sancti lau-
rentii martyris. a pp johanne sibi
donata. cum aliis multis sanctoz
pignoribz. ptesul deodericus in

galliam hoc anno transfudit. et in
ecclesia sancti vincenci martyris
a se in mfula uerbis constructa loca-
uit. **A**nno eiusdem. **xxxviii**. don-
romane ecclesie. **xxxviii**. ptesul.
Ottho senior impator obiit: cuius
vicem Windichildus monachus de-
scripsit: qui etiam hystoriam sape-
min usq. ad hunc annum gstraxit.
Ottho secundus impat. annis. **v**.
lxxxix. **De imperio otthonis secun-**
di et eduardo rege.

Anno huius otthonis. i. scilicet ab
incarnatione dñi. **lxxxix**. **lxxxix**.
mibi deo. **lxxxix**. **lxxxix**. **lxxxix**.
tius de quo dñi est h monastium.
uerone ptesul. ptesul. **lxxxix**.
apud lobias. **lxxxix**. **lxxxix**.
benedictus. **lxxxix**. **lxxxix**.
pides. **lxxxix**. **lxxxix**.
sanctitate et religione claret. huius
conuersionem et vitam et finem: in
supra anticipando possum. **lxxxix**.
gibet. **lxxxix**. **lxxxix**.
magnus. **lxxxix**. **lxxxix**.
nocturnus. **lxxxix**. **lxxxix**.
rex. **lxxxix**. **lxxxix**.
post quem regnauit. **lxxxix**.
lius eius. **lxxxix**. **lxxxix**.
uisa est. **lxxxix**. **lxxxix**.
qui vocatur. **lxxxix**. **lxxxix**.
ab ecclesie sue. **lxxxix**. **lxxxix**.
suscitatur. **lxxxix**. **lxxxix**.
pene monastia. **lxxxix**. **lxxxix**.
athewoldus. **lxxxix**. **lxxxix**.
uentum est. **lxxxix**. **lxxxix**.
ubi pñago dñi. **lxxxix**. **lxxxix**.
contra elenios locuta est. **lxxxix**.
tis illis. **lxxxix**. **lxxxix**.
ub solarium. **lxxxix**. **lxxxix**.
absens erat. **lxxxix**. **lxxxix**.
fidebant. **lxxxix**. **lxxxix**.
senatores. **lxxxix**. **lxxxix**.
solarium. **lxxxix**. **lxxxix**.
Omibz. **lxxxix**. **lxxxix**.
stamus. **lxxxix**. **lxxxix**.
erat. **lxxxix**. **lxxxix**.

uel pectus languerit. Omnis angli-
tut et demceps in suam dultam
relectis clerico transierit. Item
dunstanus edwardum regem fecit
congr. voluntatem optimatum et
nouit. que plurimum ne dum. In
annorum dolebat. facere. ut ipa
quo ipa regnaret. Unde nata. rede-
mte de denatione edwardo dispo-
hoc et illac foris cum sitet. ual
de oculum porrexit. et bibentem
facelles sita transibit. Ibi ostensa
fuit de celo luda. et claudus gressu
mutus uerbum recuperat. Cuius
illuc elpida regina demisset. equo
eius ibidem stans. nullis simul
motu potuit. auxiliatur equus. se-
andus quoque motu non potuit.
Tunc elpens ille clericus qui mo-
nasteria destruxat. sacro corpore
de ignobili loco leuato. regales in-
feras. apud festomam soluit. Et
post annu. iunibus quos pedicu-
los duntaxat gressus. et elpida re-
gina duntaxat peruenit. et ludo ad ar-
nem induta. et solo dormiens si-
ceruicalli. mulier pulchra et casta.
si in solens. Cuius insolentia in ed-
wardum. longa patrie acquisiuit
fuitatem. et autem apud festo-
mam mo nastium. feminatum deo
deuotum. **Amo ottho**
mo. in. obiit. fuit Waldricus ans-
burgensis epi. cuius vita qualis
fuit. monachorum gloria
patefecit. **Amo. in. sanctus**
Walterus. pragensis epi. cognomine
adbertus. sanctitate et doctrina
apud Windos claret. qui apud be-
nos martirizatus. multis mira-
culis glorificatur. **De Basta-**
ione francie per Otthonem et
ethelredo rege.

Amo. d. pacato iudic. regno:
cum ottho imperator aquis-
gram moraretur. lothar. rex fi-
corum subito ad madendam lotha-

ingiam tendit. et cedente impa-
tore qd ad pugna impatus erat.
rex post multam bastationem
reparauit. Que cum mestina
bili epatu impator psequutus.
condito die salicet. lat. octobris
franciam intrauit. Qui usq. ad
lat. decembris. quagatus fines
remenflum. laudunensiu. fues-
florum. diusa et pisenfui diusa
rede bastauit. ecclis tantum dei
omni. in muniate concessa. In
redeundo tamen. circa apenam
fluuii. ptem impedimentorum
bastauit. amfit. De hns quida
reclusus pdipit. qd omis huius ma-
li inuentores. ante septemul mo-
rerent. **Amo. d. ignee acres**
dise sunt. in celo per totam
noctem. d. lat. nouembris. **Gul-**
lemus hoc anno regnare incepit
ethelredus filius edgari et elfi-
de. qui regnauit annis. xxxv.
hic pusiolus. cum baptizaret.
circustantibz epis in sacro fonte
accidit. et sacramenta inepolauit.
Unde dunstanus turbatus. p deni-
inquit ignarus homo erit iste.
hic decem cum fratrem suu
uicatu audiret clamari. fletu
suo furentem. matrem a deo con-
mouit. ut qd flagellum ad ma-
num non habebat. acceptis an-
delis innocentem cederet. nec
prius desisteret. qm pene epa-
himc. et ipsa lacrimis infunderet.
Qua ppter tantu dnt sua. ita a
delas exhorauit. ut usq. ante se
pateretur msti lumen earum.
huius coronadi capiti. cum beato
dunstanus dyadema imponeret.
ait coram omibz. quia per mor-
tem fratris tui aspirasti ad regnu.
ppta audi. uibum dominu. hoc
dicit dominus deus. Non delebit
pam ignominiose matris tue. et
peccatum uicorum qui misfuerit

figibz.

consilio eius nequim. nisi multo
 sanguine inferorum. plucialium
 et venient sup gentem angloz
 mala. qualia non est passa usq
 ad tempus istud. **Anno. dñi. cccc. iiii.** co
 forum. landoaldi. adriam. amano.
 et alioz a Wenshouo. habame
 uico transferuntur. gaudauit ac
 multa miraculorum gloria. **De bello othome contra grecos
 et morte eiusdem.**

Anno. dñi. otho impator apu
 liam et calabriam. ytalie p
 uincias adaus regim grecorum
 appedentes. transferre ad impud
 romani conatur. maxime p
 affinitatem quam p uxorem sua
 theophomam cum impatore gre
 corum habebat. **Anno. dñi. cccc. iiii.** greci
 infensi. q impator otho. p uincias
 grecorum mueret. aduato sibi
 samacenorum auxilio impatori
 calabria bello congreguitur. In
 quo bello. omis romanorum copie
 usq ad metinonem pene delete
 sunt. Impator natando nitans e
 uadere a nautis ignorantibz eu
 capitur. et a quodam eoz qui erat
 negotiator slauoz erat agnita.
 nec pditus. p illum redelatu ad
 impatrem et deodericum mete
 sum epim. qui in ciuitate rosan
 nel euentum prestolabantur. dif
 fidiuer p slauu et epim liberat.
 Nautis quipe ad pecunias p eo
 redimendo allatas inhiantibus.
 impator ascenso equo dñi euasit.
 Omibz p infortunio rei publice
 animo qstnates. sola impator
 greca leuitate insultabat eis q
 ab ebitu sue nationis dñi eent
 romani. at p hoc cepit pmatibz
 exosa haberi. **Ex cñis hoc tempe
 rex anglorum edwardus a. nouum
 sua ut ferit ovisus dolo. marti
 ri palman accipere pmeruit
 a domino. Otho impator et lo**

tharius rex quementes super
 qdam fluium pacificantur. da
 tis sacramentis aduicem. et lo
 tharius abiit. lotharingiam
 sub eodem othone. jo hannes q
 moritur in carcere. Cuius idem
 tempus: sanctus adalbus. p dca
 ta hugaria et boemia p uicta in
 greditur. et martiris coronatur.
Ergebentus. **Anno. dñi. cccc. iiii.** otho impa
 tor tedio et angore animi deficiens.
 rome moritur. et de impatore s
 stituendo. m pmates dissentit.
 alns filio ipius othom impium
 debet certantibz. alns odio impat
 ris. a filio eius impu transferre
 dolentibz. ad henricum duem. fi
 lium henrici. qui frater pmi otho
 nis. hic henricus apm othone
 pueru factiose repton. in custo
 diam tenet. p pncipes de manu
 henrici. extorquentes in regno
 sublimant. et regnauit annis
 xix. **De imperio othonis ter
 ci et dñi. sancti mederici abba
 tis. Ex gestis eius. Ex gestis
 eius.**

Anno dñi. dñi. cccc. iiii. qui
 fuit pmi annus othonis ter
 ci. **Anno. dñi. cccc. iiii.** dñi. dñi.
 plem leuatum est patus corpus
 sancti mederici abba. ipso die depo
 sicmo eius. si nñ. xl. septembz.
 hic edue aultatis ppasso etus no
 bilis genere. cu. xiii. annos etatis
 impleffet. multis penitibz ad mo
 nasteriu eiusdem aultatis abnt.
 et ingressus tanto abstinentie
 fuit. ut in ebdomada non nisi bis
 eduli. quicqm appet. q non nisi
 pane ordaceo. ut quod uilius re
 perire poterat. et aque modico
 fiebat. Corpus vero cilio a spri
 mo oculis tegebat. et desuper
 alns fatis. inuestibz similis erat.
 Tandem mortuo abbate successit.
 ubi non honorem sed hominis se

accepisse considerans. omnibz sibi con-
missis. deus. pater apparere studuit.
ipso tempe. quid monachus eiusdem
loci cum libidinis estu gressu meret.
et hoc pro patre indicasset. ille
tunicam qua induebatur ei ad indu-
endum dixerat. Quia induta. ilico
demon. incensor. ipsius mali fugien-
do delituit. magnis vocibz procla-
mans. Salute medice. cur me
incendis. precibus tuis. Vastulum
quod diu possideam abstulisti.
et me inextinguibili incendio ma-
cipasti. Tunc sanctus divina voce cu-
mcepauit. et ille abiecit. et mo-
nachus postmodum in tanta salute
permansit. ut plime. perum virtutes
efficeretur. Alius quoq. pda patris
discipulus. ita erat dyabolica illusia-
ne subactus. ut quicunq. epi. diuino
insistere deberet. statim ut sinapros
ordine consueta. sumenda eet. antequam
gemma flecteret. ab ecclia exiret. Quia
de causa. frequenter admonitus.
non tamen. est correctus. Tunc p-
prium accepit. et benedicens. cu-
lontas pntis trahit. et ab eo
mox inimicum excludit. atq. de
diuisis regimibz iudiciis. quos fama
ad eum. peruenit. de seum bonum
expece. et sub statu sua. de se. nato
se se. aduclit. ita ut quicquid cibo
sumendum eet. p-rens. manibz ela-
boraret. fientes vero de abiectione. tri-
stes effecti. p-uastram. hennu. lon-
ge lateq. eum. p-quirunt. et tandem
muentum. cum. reducere. non pos-
sent. eum. aduclit. Qui. cu. eis. p-
stet. in heremo. reperit. et exco-
cationis. vinculo. eum. alligans.
ad hoc. monastiu. p-ducit. Vbi. multa
postmodum. salute. floruit. et
multas. infirmitates. curauit. Tan-
dem. orons. cum. p-rius. p-fici. fi-
noluit. in quo. etiam. ibnere. multa
per. in. dno. miracula. feat. Deniq.
p-rius. veniens. in. cellula. que. sub

nomine petri ap-lic fuerat. conse-
crata. in. annis. et. p. mensibz. deo. in-
litauit. Ac. de. de. vocatis. discipulis.
suis. obitus. sui. diem. indicauit. in
quo. expletis. omibz. valedicens. eis.
me. uba. orons. ad. deum. migrauit. in.
let. septembris. **ocm. De translatio-**
ne regni francorum ad hugonem
capitulum.

Anno octonis. m. ludouicus
rege francorum mortuo.
francis regnu. transference. volen-
tibz. ad karolum fratrem. lotharii
regis. patru. p. ipius. ludouici. di.
ille. rem. ad. consiliu. differt. regnu.
filiorum. usurpat. hugo. filius. hu-
gonis. parisiensis. ex. habide. socris
p-rii. octonis. impatoris. et. regnauit.
annis. ix. **Acto.** Guillus. duxit. huc
hugonem. duxisse. uxorem. filiam
edwardi. regis. anglorum. socris
ethelstani. regis. qui. longe. ante. h.
tempus. regnauit. tempore. videli-
cet. henrici. regis. theutonorum.
quibus. octonis. p-rii. Qui. octo. p-rii
duxit. uxorem. dnam. socris. eius.
dei. edelstani. istam. vero. ludouicus
aquitanorum. princeps. Terciam
que. pulcherrima. erat. duxit. isto
hugo. misit. q. p-ria. pro. ea. muna.
amplissima. donata. et. gemas
p-rias. et. p-rius. smaragdos. p-rii
auratis. plurimos. cum. phaleris.
et. bis. quoddam. ex. omidmo. ita. alatu.
ut. in. eo. et. fluctuare. segetes. et. ge-
mate. dures. et. hominu. motu. yma-
gines. videntur. et. na. lucidu. et
politu. ut. vice. specul. ymagines
metuentu. redderet. Ensem. quoq.
constantini. magni. in. quo. latic
aureis. noli. antiqui. possessoris
legebatur. in. capulo. quoq. sup. an-
sas. aur. lammis. clauis. ferreis
affixus. erat. Vnus. ex. m. qui. dmo
corpore. fuerat. affixi. lanceam
quibz. karoli. magni. qm. impator
inuitissim. totius. francenos. exi

tum ducens: quocens in hostem
ultrauit. uictor rediit: ferebatur
q̄ eadem ee que dñico lati manu in
latis impada. padisum mortalibz
aperuit. Verillam quoqz beatissim
martiris maritoni ~~maritus~~ per
cipis tebe legions: quo idem rep lu
rolus in bello hyssano qm̄libz con
sertos inimicorum amicos duxit
et fugare consueuerat. Prædema
quoqz ex auro multo. et gemis pre
ciosis. quarum splendor oculos men
tenti redibat. partiam quoqz
sancti auctis. cristallo melusam. in
ut p ipm cristallum posset dñm
color et q̄ntitas ligni. portiam
lam quoqz corone fimee eodem mo
melusam. Phœpe huius legationis
fuit aduſus filius baldum comitis
flandrie. ex filia regis edwardi. et he
lunda. sorore ethelſtam ip̄i ex pre.
Sigbertus **I**mo othoms et h
et karolus dux regnum francoen.
ex patna et aucta successione sibi
debitum. contra hugonem nepote
sui repetit: eumqz bello pugnare.
urbem laudunū cepit. hugo la
rolum in lauduno obsidet. Et sibi
obsidionis mense obsessi p̄siliences
aucta obsidionali incendio. et rep
plurimis pemptis. dux fuga euasit.

**De translati sancti dunstani
cantuariensis episcopi**
Det anno mortuus est sanctus
dunstani: cuius vitam de
scripsit othmus cantuariensis episcopus.
nulli nostro tempore scilo secundus:
in musica omnium primus **A**aoz.
hic obernus. de morte eiusdem sci
fic scribit. Instabat inquit dies a
scensionis domine: et pacis vi
gilis remansit in oratione solus.
in ecclesia dunstanus. Et cecidit et
ecce milia candidatorum multitu
do coronas aureas in caputibz ges
tiam inestimabili fulgore miran
tium. p ecclesie ianuam irrupe

ante ipm conglobati ostendit. dñi
doce eum saluans hoc modo. Sal
ue dñstane in salue. azandac tibi
quem pie desideras filius dei. qui
tū si paratus es uenias: et die
hanc ad auct gradum suspens.
nobiscum celebres. ad quod ille
impetitus manens: suscitatus est
qui cecit. cherubin inquit ac sera
phim simi. Et responde quid uelis.
Tunc ille. Hodie dies solemnyssi
mus est et maumbit michi ubi
dei plebem reficere. et hostendere
illi quomo ad hoc gaudium possit
peruenire. p̄t qd et multi quenerunt.
hic debeo illos deape. et ideo hodie
uenire non possim. Qui dixerunt.
Eia paratus esto. ut die sabbi p̄sto
sis hinc nobiscum romam uenire. et
coram summo pontifice. sanctus. sc.
sanctus. eternaliuiter canere. amuit
ille. et illi recedit. lecto utitur eo
die. ad missam euangelio loquor
est ad plebem. qualis nūq̄ loqui
fuerat. Et reſsus ad altare: cele
brauit ministeria. ubi autem ben
tim est ad benedictionem super
populum. iterum ab altari p̄dita
tuus regressus. ita ut non hñem
s angelum loqui putares. Iteru
ad altare reſsus. et data benedic
tione iterum ad ipm redit. tunc
frequentibz. Et mox ut ad loquedu
os aperuit: tanta claritate uultus
eius resplenduit. ut nemo in eu
intendere posset. Obiitum qz sui
illis inſtare p̄cedit. p̄mittens se
illis nonq̄m defuturū. Et tūc ad
mensam domini regressus est. ead
die cum a mensa simplici cibo sur
rexiſſet. oratorium petiit. et designa
uit locum in quo se uoluit ſepe
liri. mox langor eum inuasiſt. **S**exta
f̄ lecto decubuit. omnes qz aduen
tantes. ad ſequenda xp̄iſti beſti
gia incitabat. Sabbatho iterum ſi
natus est. Et cum horam suam

expectaret: subito cum lecto in quo
iacebat. usque ad supiora leuatus est. et
tribus obsequentiis ad terram leuatus
demissus. Quo demisso dum quasi ad
quiescentem qui auferantur reuer-
tentur: iterum usque ad tētes cum lec-
to suo raptus est ut prius. et ite-
rum leuiter demissus. Hoc usque etio
factum est. Tunc autem ad circumstantes.
uos videtis quo doceat. Et mecum
vultis venire: ita via qua inces-
sus. Deus qui me vocat. ipse dirigat
corda et corpora vestra ad suam volun-
tatem in pace. et responso ab omnibus
amen transiit. *ps. De miracu-*

lis eiusdem post obitum.
Protestor quidam inter quos nobi-
lis palatinus factus: ad corpus
sancti delatus est. Sensit quod quidam
manu per totum corpus suum
ducentem. et membra sua resoli-
dantem. Sanatus quod grande gulu-
um celebrabat. Et instantibus qui
vires et dimissam laudantibus tu-
mens ille ait: nunquid me inter
pauperes numeratis. Et si distans
non esset. sanatus fuisset. Quo
dicto: statim postmodum morbo corre-
ptus est. Et cum infirmitate clama-
ret: emisit spiritum. Theotonicus quod
ab episcopo suo excoicatus fuerat pro
crimine voluptatis: et arrogantie.
et quod dim annos sathane traditus.
sensu perduto toto corpore tremebat.
Qui tandem ad sepulcrum dimissam
pertractus: in nocte purificationis
beate marie quod responsum videte
miraculum inchoabatur. Demone
sui cum multo timore euomit.
Quedam virgo a natiuitate recta.
erat iuxta urbem sancti ad vigi-
lias festiuitatis sancti audirem. xi.
kal. septembris. Que dum canere-
tur responsum. fuit lumbi nostri
peracti et lucne ardentes illuati
est. Quidam puer claudus ab uero
a matre sua illuc delatus est. Qui

cum sua matre orante pomu
teneret. subito pomu illud totu
in cepit usque ad limulium sancti.
Quod ille perdere nolens. statim sa-
nus post illud. natus est. Quod
erat in eodem monasterio. prius
omnis in scola liberum ante quatuor
diem natalis domini. non pro cul-
pis eorum: si ex usu tamen. rogan-
tur. magister ut condonarent. al-
lum diem. Qui noluerunt. si omnis
ad virgas se peramuerunt. Ea nocte
affuit in visu domini priorum iusta-
mus dicens. Cur tantu pauidi estis
opueri. Quia inquit dicitur: fuit
magisterum sedari nequit. Ro-
timeatis autem. Ego enim sedabo.
Ego sum dimissam. pater huius
monasterii. hoc tibi erit signum.
quia libendo uos. vade et dic au-
stodibus ecclesie. ut auferant de uero
me et ab ecclesia corpus filii arol-
quem gentilem ostendit quod
adulatio iuxta me ausu teme-
rario sepeluit. Quod si cito non fecer-
int. tota hec ecclesia sine dampna
sustinebit. Jam aurora illiusceba-
hora prius tremenda. et magister
stabant armati corripis nodum
expectantes pueros. ante se nisi
tutes. et ecce subito omnis magister
obdormierunt. et prius per mediu
transentes. non fuit qui tangeret.
Adolescens autem detulit man-
datum. custodibus. Qui prempserunt.
Postea a quibusdam monachis.
iustam a loco discedere. iustus
est. si quibus cum detineretur. et
cur recederet quereretur. respo-
dit se ptozem pagane carnis et
quorundam illis diuenciu. in
quitates ferre non posse. que
res inquit si eunt data non fue-
rit: tota hec ciuitas et hec ecclesia
lucet. Non multo post. ciuitas
conbusta est. et tota ecclesia cum suis
officiis. excepto refectorio et

dormitorio cum claustris que ibi
appendebant. *ubi adhuc de*
eadem.

Quidam archiepiscopus
Lundonie. quersus est in
eodem monasterio. statim scien-
tissimus. et cepit religiose quisa-
re. post annum quo monachus
factus est. secretum officio facto
est. Et cepit paulatim a religio-
ne teperescere. dim maior liberta-
te. ceteris potiretur. Tandem fu-
gam parabat. cum quodam iu-
uene sibi conficio. Tamen adhuc dis-
fluctuabat. de hoc quod facit
erat. Statuit autem apud se. no-
se discessurum a monasterio sine licen-
tia sancti dunstani. demum itaque ad
tulum eius querelam faciens
de illis et illis. et suam benedic-
tionem petens ut iter suum
prosequeretur. dicens se apud futu-
rum. quocumque pgeret. Demens q
post. choram inuenit. ibi mona-
chum quemdam reuerentissimum
uirgam tenentem et ei inuolu-
stantem et se inuidis oculis inu-
entem. Quo iuso expanit. et ab
eo diluere voluit. Qui virga oppo-
sit aie. Quo vadis. Inuit ille.
non esse loquendum. At ille. si lo-
quar nichil ad te. dic quo vadis.
Quo inquit mea interest. At sic.
nichil est. Redire ad sepulcrum
ubi modo fuisti. et mutata uolu-
tate intencius. Pensus ille. orauit
sicut orauit. prius. Rediens. obuium
habuit quem prius. in eodem loco.
Qui quo tenderet. requisit. Qui
ille. Quid hoc ad te. aultum in-
quit. qd et tu si te. non correxis.
in primo expiens. Nunc q redi-
terum. et muta mentem. muta
pretem. Cumq ille transire cona-
retur. potius qm redire. ille inbra-
ta cont. eum virgam. redire illa
coegit. Qui rediens multum

pauidus. orauit. n. eundem fmo-
nem. et rediens non inuenit. illu-
quo prius inuenit. putans q
se bene orasse. pparuit ad hostium
claustrum. ubi offendit. quem prius
offenderat. turbato vultu contri-
se stantem et interrogantem quo p-
geret. Qui respondit. Quis es tu.
qui me tanta auctoritate constri-
gis. ait. Quersus quis. Audi. Ego su-
dunstani. possessor et archiepiscopus
huius loci. amator illorum et adiutor.
qui vere filii sui huius ecclesie. Et tu
quomo suffragium merum queris.
qui me et locum istum dis desere-
tere. aua licentia huc. nunc exilis.
si velis nolis huc remanebis. huc
moriens. Et quia me audire con-
tempisti. Ecce in pena tua pabis
qd non bene fecisti. et leuans lignu-
percussit eum tertio acriter. et in-
teritum pstituit. et dispart. ille ia-
cens illic. inuentus est. et portatus
in infirmatorium. et cepit cotidie
augmetari infirmitas nec pote-
rat dignosci qualis eet. Ille aut
reuelare volebat. Tandem pntus
est sup alitum. et cepit letania
pro eo dici. Cumq diceretur. scd
dunstane ora pro eo bis. rogauit
se pon sup letaniam. dicens se mo-
non moriturum. Et accessito pore
henrico. confessus est ei omnia. et
q mori non poterat. ante qm
h confessus fuisset. Et accepta
penitencia et benedictione a po-
re. reddidit spm. Casula sancti
dunstani. in qua carere volebat.
era apud londoniam. sine ullo
aut apparatu. azaria quidam
londoniensis. gunt infirmata.
credebat se nup deinceps sana-
dam. Qui ut putabatur mox
moriure sanctus dunstanus
apparuit. sciscitans veru vellent
conualescere. Qm respondente.
se maxime velle. ait. Tolle au-

infriguum quod in archa est tua.
et pone illud in casula que est
apud West. monasterium. et quale
fies. Et factum est ita et quod mi
rabile fuit: auulfrigium illud ne
minus nec minus est. muentum.
qđ casule ornatus exigebat. *De*
quibusdam euentibus illis
temporis oritur.

Anno orthome tertii. v. munda
tio aquarum frequens. ac
diuturna. illa solitum. Etas post
ea feruentissima: plibus qđ pmas
sa. Unde et fruges immorare fuit.
Karolus dux montem acutum
expugnat: suessione usqđ vasta
ndo pcedit. Remis inde aggre
ditur. et laudum cum multa p
da reuocatur. Sicitas magna ver
nalis unde et sano primitua im
pedita et fumes in gens secuta
est. nix nimia decedit: pmbet
postea continuus. ut auptimale
sationem orodo denegaret. Fecit
armonia pluisse de celo. in asbano.
aliu etiam pificulos pmbos. de
celo pluisse ferebant. *Anno*
dn. Karolus dux remis. occupat
archiepim quem hugo rex pre
fecerat. quosdam pmates caput
et laudino relegat. *Anno dn.*
Karolus dux moritur. Ortho filius
eius succedit ei inducatu locha
rienu. *Anno xv. remis pmo*
do totius francie. congregata. Ar
nulphus nepos karoli ducis que
rpe karolus ipm remis substi
tuerat. omni iudicio exordmatis
dampnatur: et adelgarius pbr
qui urbem pdidit. et portus
karolo apperuit insolubliter ex
colatur. Gerberto vero substitui
tur epe. Et quibusdam causam
ventilantibz. non potuisse des
dari. annulsum absqđ sententia
et auctoritate pp romam. gerber
depositus. ad orthonem impatore

se tulit. Quem impator recepit.
primo eum muenie archiepim.
et postea constituit ppim roma
num. Unde est illud eius mona
stium. Transiit ab. x. gerber ad
x. fit pp mgenis. x. *De*
gerberto papa et primis eius
studis. et nigromancia Guille.

H gerbertus ex gallia natus.
monachus a puero apud flo
naciū adoleuit. Demū adolefces
claustrum exiens. prexit hispania:
solum a romans possessa tempe
honori impatoris in ius gothorum.
concesserat. Gothi autem usqđ ad
tempa gregori pp artiam fuerat.
Et tunc tunc per leandru hispanien
sem. epim catholici facti sunt: et
pertharedum regem fien himi
gildi. quem pater nocte pasali p
confessione pro confessione fidei
miserat. leandrio autem successit
sidorius vir sanctus et doctus. Cui
corpus nostra etate edefonius. gal
licie rex toletum transfudit. ad pon
dus auro compatiuit. Saurcem au
qui gothos subiugauerunt: ipi
quoqđ a karolo magno duci. galli
ciam et lusitaniam. maximas
hispanie picias amiserunt. pos
sident autem usqđ hodie supiores
regiones et sicut vpiam toletu
ita ipi hispalim qm scilicet vul
galiter vocant caput regni habet.
diuinationibz et incantacionibus
more gentis intenti. ad hoc ven
iens gerbertus. uicit scia prolo me
um in astalabio. alandru in ast
um. mescio. furmum in fatio. Ibi
dicit. et tantus auit et solatus
misterium: et tenues ex inferno
exire figurat. Quadriuit quoqđ
ita ebibit: ut illas in galliam re
uocaret. iam dudum obsoletas.
Qui bacum pms a saciens capi
ens regulas dedit. que mo nite
liguntur a sudantibus abacis.

Hospitabatur apud quemdam plm. qm primo multis expensis. Deinde multis pmissis demeruit. hic plm bñm habebat codicem. totius artis confusum qstium: quem nullo mō gerbertus extorquere poterat a magistro. Tandem illi nocte furatus est auxiliante filia plm. cu qua familiaritatem assidue parauerat. sub cinali positum: et cum furto auferret. qstius sompno exatus indicio stellarum psecutus est fugientem. p fugio autem eadē stia pichm oprens. sub ponte ligneo. qui p pñm erat se occulte pendebat. hic pontem et aqm. et pontem amplectans: ut nec terram nec aquam tangeret. Et ita queren tem elusit. Veniens autem ad mare: p incantaciones dyabolo accit: pperum illi pacatur hominū. si se ab illo qui demus insequeretur. defensam ult. pelagus euehet. Et sem est. veniens galliam publi cas stolas professus est. habens qstios et studiosum forios. stan tium abbatem. monastm sancti maximū. qm est iuxta aueliamis. ad quem edidit regulam de abacho edelboldum epm ut dicit. Wzibur gensem. qui fecit eplam ad eundē gerbertum de questione dyametri super macrobiū. habuit autem discipulos predicande indolis et nobilis profapie. robertum filium hugonis capeti. et othone filiu othonis. impatoris. Robertus post ea rex francie: fecit eum archiep m renensem. ubi ipse gerbertus fecit arte machinica horologium et organa ydraulica. li mirum m modum p aque calefacte. violen tiam implet. ventz emergens q auitatem barbati. et p. mltifora tiles tinctus ex fistule modula tos clamores emittit. *pcv. De thesauro subterraneis quos fru*

tra. quesitum.
Ugerbat ipse gerbertus fortu nas suas. fauore dyaboloz ut nichil q semel excogitasset. imp sem relinquere. Thesauros olim a gentibz de possos arte incantata. miseros: cupiditatibz suis. implica bat. Erit iuxta romam in campo martio statua eia. ut ferrea nestio. devere manus. indicem digitum extensum habens. et scriptum m m capite. hic paucis: Qd supiori cui homines ita intelligendum nati sit. ut ibi thesaurum inue nire deberent. et adeo mltas eam seauribz lanauerant. Gerbertus au sole meridiano notans quo pro tanderetur umbra digiti: ibi pa lum fixit. Supuemente autem nocte. solo cubiculario latum. por tante comitatus. eo gredit. Ibi em solis artibz delibens: latum pa tefecit. ingressim. viderit ibi nige tem regiam: aureos parietes. au rea lacinaria: omnia aurea. mltas aureos thesseris aureis ludentes. regem autem cum regina au rea discumbentem. apposita obso nia. astantes ministros. patris mlti ponderis et precii. m quibz maria superabat opus. In miori autem parte domus: cubicularius lapis m pñis nobilis et rarus. mietu tenebras noctis fugabat. m cont rio angulo stabat puer: tenens archum. extento nervo. et sagitta nimissa est. gimus autem ut qe manum ad attingendum aliquid aptaret. uidebantur omnes ille ymagines p silue. et impetum facere impresumptorem. Quo timore pressus gerbertus: nichil tetigit. Cubicularius autem pu tans m tanta preda parau fut tum latere: cultellam arripuit. mirabilis operis et precii. ahoq omibz ymaginibz. cum frenicu

exurgentibus: puer archum tenes
iecit in carbūculum. et tenebras
inducit. et nisi monitu gerbici
culcellum reponere accelemisset:
graves penas ambo dedissent.
Sicq; nichil lucentes ductu latine
regressi sunt. *c. De ceteris qui ta
lia querentes miserunt. uel ad de
monib; sunt allusi.*

Iosephus auctor est salo
monem cum patre multos
thesauros deposuisse in loculis me
caneo mo intra. Quorum tria
milia aurei talenta iteang leuauit
de sepulcro dami. ut olfidioms in
iuriam leuaret. et senodochia q
strueret. Unde patet eundem hys
tam pphā et fortitudine clarum.
ut testatur Iosephus: huius omni
ignari fuisse. herodes autem qui
magis presumpcone qm glorio idem
aggredi uoluit: multos ex satelli
tib; igne ex miori pre pdes
amissit. Quidam quoq; monachus
de barrinona natus: filius cuiusd
paupis. cum adhuc. vii. eet annor:
venit in italiam. querens pane.
adultus autem: multa illis tre
miracula miscepit. Inter que
montem pforatum: ultra quem
acole dicebant. thesauros octomiam
reconditos. ferebant q; mlti pe
nisse: querendo illos p subterane
os anfractus. hic autem adole
scens studio videndi et pcedandi.
vii. comites huius qui secum pge
rent: portantes ingens glomus
fili. sequentes. ingenuū dedali:
qui theseum de laberinto p fili
eduxit. Igitur paxillum in missu
fixerūt principio fili et eum ligato.
accensis q; latius preuerūt. et p
vnum q; p miliarium. paxillum
fixerūt. Despitiones autē
de caueris egredientes: oculos
eorum et hora misstabant. Comi
ta erat arcta: aliena precipitum

et subter labens fluuius. Viderūt
tūtem plenū cadaueribus: eoz
qui thesauros ibi querendo perierāt.
Tandem ad egressum ultionem
peruenientes. uiderūt stagnum
placidum: et pontem ereum. Et
ultra pontem videbantur mite
magnitudinis equi aures cum
sefforib; aureis: et cetera que de
gerberto dicta sunt. Vnus ex eis
dum pontem transire parat. apox
pontis pede depresso. alter elen
tus pduxit: iusticiam ereum.
cum eret. malles. Quo ille vndas
verberans. ita obnubilauit aera:
ut diem celum q; subteber. Retra
to pede. pax fuit. Temptatum
est idem apilib; idemq; exptum:
despantes. solo visu libabant au
rim. Tunc p vestigia glomeris
egressi. patenam argenteam ar
perit. qm mē se pūti sunt. ppos
die collato consilio: magm que
dam adierūt qui dicebatur no
men domini ineffabile scire. que
multo pēio redemptum. seuerū
et confessum duxerūt secum.
Qui duxit. prius illos ad fonte
de quo hausta aqua infusa ar
gentea. tacens literis figura
bat. donec illi oculis intellexe
rūt. qd fari nequibant. Tunc
ad montem fiducialit accessit.
Exivitum ulteriozem. puto a
demonib; obseratum inueniūt.
Inuidentib; scilicet nomi dñi.
tū tanta virtus esse dicitur:
ut nulla ei magia nulla ma
thesis obsistere possit. *Acto.*
Quomodo ergo obsisterunt ac
dice demones. ut exitum pū
eis patefactū clauderent. Unde ma
gis credibile est. non nomen
domini sed nomen demonis ab
eodem magno in aqua scriptū:
sicut legitur bezambri mago
et iudeam actib; beati siluestri

pape. qui p[ro]latione illius nom[ini]s.
q[uod] nomen d[omi]ni dicebatur inefabile et
et se illud tali modo didicisse. tau-
rim ferocem interfecerunt. Unde p[er]
fatus quill[us] in narratione sua
subiungit. Audiens hoc quid[am] iudeus
migmatius. ait ad adolescentem.
qui hoc totum fecerat. factitari.
Videbis quantum possit ars mea.
Qui incultat montem. m[er]itoiens.
non multo post regressus est. m[er]ito
ta afferens ad iudicium sui t[ri]stis.
q[uod] ille ultra montem notauerat.
Inter que et pulchram locupletis-
simam. q[uod] quicquid contingeret.
in aurum vertebat. non q[uod] ita q[uod]
uo esset. s[ed] quia ita videretur. q[uod]
ad usq[ue] aqua dilueretur. Nichil eni[m]
q[uod] per migmatiam fit. potest
in aqua fuisse intuentem. Quod q[uod]
ea p[ro]bauimus. fertur quoq[ue] beatus
gerbertus fuisse sibi caput statue.
certa suspitione siderum. Cum
videlicet om[n]es planete exordia
ausus sui mediantur. *et de m[ag]i-*

magie a qua gerbertus respon-
dit. accepit mortis sue.

Primo p[ro]maginari qui p[ro]ma-
gines facit. quas in pos-
sessionem p[re]sidentiu[m] sp[irit]u[m] m[er]ito
t[er]re. ut ab eis de reb[us] dubiis m[er]ito
t[er]re doceantur. h[uius] vere s[un]t p[ro]do-
latore. ut gerbertus iste. et forat[us]
qui familiar[iter] demone utebatur.
Statua vero q[uod] fit ab horostopis
ut facilius decipiat p[re]cipit se
in loco mudo suari. et solum den-
q[uod] aliquid queritur. p[re]cib[us] et
m[er]ito m[er]ito. fertur q[uod] caput
statue q[uod] horostopi funder[et] sibi.
non nisi m[er]ito m[er]ito loquitur.
S[ed] verum ut affirmatiue uel ne-
gatiue p[ro]m[er]it. verbigra. dicebat
gerbertus. Ego apostolicus. respon-
debat caput. Etiam moriar ante
q[uam] missam antem in iherosolim. Non.
Quo illum ambiguo deceptum se

runt. ut nichil excogitaret. pe-
nitentie. blandiens sibi de longo
tempore vite. Est autem ecclesia
rome dicta iherosolim. id est. di[sc]ipulo pa-
ris. q[uod] quicunq[ue] illuc confugerit.
cuiuscunq[ue] criminis reus. subsi-
dium inuenit. hanc eandem se-
nunt fuisse asilum romuli. Ibi
tantat missam p[ro] tribus dieb[us].
in anno. quib[us] m[er]ito latur statio.
ad sanctam iherosolim. Cum ergo
dno illorum dierum gerbertus
ad missam se p[er]tineret. m[er]ito latur
d[omi]ni incommodo iutus. ingemuit.
qua crescente decubuit. Confilia
statua deceptionem et mortem
suam cognouit. aduocatis. Igitur.
cardinalib[us] d[omi]ni fatimora sua cora[m]
eis deplorauit. Quib[us] stupentib[us]
et nichil referre dabantib[us] m[er]ito latur
ans ille m[er]ito latur se dilamari
et m[er]ito latur foras. p[ro]ici m[er]ito latur
sit. habebat iniquens m[er]ito latur
m[er]ito latur officium qui eorum que
sunt hominum. Nonquam eni[m]
animus meus illud amatur sa-
cramentum p[ro]mo sacrilegium.
en. De sancto odilone cluniacensi
et bonis eius m[er]ito latur.

Anno othonis. x. in burgu-
dia odilo. ex clerico berna-
censi monachu[m] p[ro]fessus cluniaci.
fit abbas post marcolium per
annos. lvi. m[er]ito religionis fer-
uore spectabilis. *Venerus damasci.*
Hugo cluniacensis abbas hoc m[er]ito
labore m[er]ito latur. ut vitam beati o-
dilonis p[re]decessoris sui succinxe
p[ro]stringerem. et. m[er]ito latur uti-
breui compendio deffozarem. Quia
ego compulsus impio non luri-
lenti neustatem antepabor.
eloqui sed mere veritati de fine
temp[or]is. Ipsa quippe p[er] se
sanctorum d[omi]ni fideliter enarrata

sic rutilare ut splendorem aurum
 pmonis ad illustranda corda fidelium
 non requirit. Huc accedit quod iusticia
 tus pmonis multum suspitione con
 fuerit purgare mendacium. Namque
 iuxta sufficit ut eliminatum saltem
 depmat eloquium quomodo novit fabri
 care pigmentum. Hic itaque sanctus
 alme ex equestri genere orlandus.
 Dnm adhuc infans eet. tanto re
 pente omnium fero membrorum
 languore constrictus est. ut ince
 dendi gressus facultatem amitteret.
 Accidit autem ut mirum ante Janua
 mulierum basilice dei genitricis eu
 relinqueret. et ipsa suis intentis
 gressibus per viam procul abiret.
 Puer g. sine custode se relictum
 ostendit. Quia quodam puero
 in statu conuictus cepit. si val
 uas eet quilibet in suu posset at
 tingere. itaque in ambu et pedibus
 repensam illuc puenit. paulatim
 quod progressus intravit. Jamque spe
 concepta ualentior pallam alta
 ris arti puit. et sic erigere se quibus
 conatibus poterat cepit. Tandem
 diuina virtutis auxilium sensit.
 et omni languore deposito factus in
 columis. ad referendas deo gratias
 inuenientium animos prouocauit.
 Dnm autem adolefceret prius
 apud sanctum martyrem iulia
 nu factus est clericus. Deinde
 sub beato maiolo cluniar. mo
 nachus. Vbi dnm quietus ac sim
 plex humiliter in sancta conu
 satione pssisteret. et in ipso ex
 ordio quedam pfecione norma
 eluceret. Vix euolutis. in. annis.
 beatus maiolus in domno rege
 uit. et ipm prius beatum. si. odi
 lenem. concurrentibus in eum
 bonis omnium flaturum in pasto
 rali cura sibi ~~confatus~~ substituit.
 Quis cor tam indeficiens fla
 ma diuini amoris excoxit. quod

eum ab offerendis cotidie salu
 taribus hostiis. tot curam. tot
 inuenientium negotiorum soli
 citudo colhibere non potuit. In
 cum in lecto mortis decumberet.
 adraldo discipulo suo precepit.
 ut ex calcularis abbati suppu
 ratione colligeret. que posset re
 summa missarum quas celebravit.
 per spaciun. lvi. annorum quibus
 monasterium rexit. In erogandis
 elemosinis ita largus erat. ut non
 nulli dum eum omnia dissipante
 aspicerent. non dispensatorem.
 si prodigum iudicarent. Tempore sa
 nis. exhaustis iam in pauperum
 usus curis. et plima sacra vasa
 confregit. insignia ecclesie orname
 ta dissipavit. Corone quoque sibi im
 pator henricus ob suu memoriam
 destinabat. non peperit. Corpus
 suum non modo diuis artemiare
 reuocans. et aspernis edomare cli
 cis consuevit. si et quibusdam
 ferreis nexibus coartabat. In pi
 piendis autem ita se moderabatur
 edulis. ut apposita queque continget
 ac naturali dnm taxat necessi
 tati dispensatue subseruens. et
 sanitatem stypticis effugeret. et
 sobrietatis gmeniam respueret.
 In mulgandis porro iudicis ac mo
 dis. penitencie pefigendis. tam pi
 erat. et tanta merentibus huma
 nitate opaciens. ut nequaquam disti
 tum patris imperit. si potius ma
 ternu exuberet affm. Unde se repre
 hendens. huiusmodi uerbis solebat
 eleganter alludere. Etiam inquit si
 dampnandus sim. nullo tamen de
 misericordia qm de duricia ut crude
 litate dampnari. In ceteros autem
 sanctos. cura beatam dei genitricem.
 ardentissima deuotione flammabat.
 flagrabat. *Em. De miraculis di
 uinites per eum ostensis. di
 uinites per eum ostensis.*

Empir qui clausus erat in pbi-
tate mori: claruit etiam
in ostensione signorum: Cum esset
in quadam uicis sub villa que bar-
fomacum dicitur: puerum quendam
forma venustum: sibi a naturam se
cum intuens: eiq; pie compatiens.
cum ad se vocauit: signum ei saluti-
fere crucis depinxit: et o festum disti-
quem natum negauit: puer aut
pit. Aliquando maculis renum sue-
gentibus a mensa fratibus: abbas
sanctus pugillum tenere latenter
impleuit: et aposto pane distuluit.
Cumq; cinerem tanquam pane
manducaret: inuuit fratres: ut
clam sibi aquam deferret. Quo fact.
dum aqua labris adhibetur: ausu-
tas dmi sentitur: Repentinus ergo
manum abigit poculum: et minister
impat: ut aquam sibi afferat: ad
quod minister obstupuit: et dmi
se de mensa affere qui aquam p-
pauit: admittus expauit. **E**
cane dmi aqua potanda repetit:
dmi rursus in poculo repetitur.
Iam itaq; dmi sanctus qd dmi sibi
miserat: iter indulgentie offeruit.
cum gratum actione pperere no
recusauit. Preterea cum esset in
urbetincensi quidam belamen
mense eius fluctus subripuit:
qd in foro venale proposuit: sibi
dispositio celestis obstitit: qd sibi
distulit: preda non potuit. Ter-
tius qd subduper: inter nudum
merces exposuit: sibi cum emptoribus
de precio querere non saluit. In-
ca steleris avaritiam ultio dmi
corripuit: et manus que facile
grum pperuerant ac pedes aut
raptos aufergerat arefaciens.
intolerabili dolore construit.
aq; itaq; languore conpulsus: ad
ecclesiam beati maioli manibus ali-
enis adiechitur: et mantile subla-
tum ad omni reatus iudicium

coram cunctis appenditur: et dei
clementia ab omni pbo qui huius
fame rumore confluebat imple-
batur. Sicq; beati maioli meritis
et fructu sibi puenientum precibus
incolumis factus: uelamen reddi-
dit alienum: et recepit se metipsum.
Iorobauit ergo que pmo dignus
esset: qui beati odilonem offenderet.
Idem dicit sanctus aliqui quia causa
dictabat: tunc festinanter transire
cupiebat: sibi intimescentibus aquis:
etiam nauigium decuit: potius
ergo confixus in domino. Suium est
nullis in nomine pperit se se p-
dere: per alium flammis impat.
Quo pte dicit sanctus cum omni
conuenientia turba subsequitur: et
sic omnes in steretorem alui acci-
piem absq; ullo offendiculo trans-
ponitur. Qd dmi non nulli qui
aderant mirarentur: belus enim
precedentiu reperit attemptare
meatum. **E** mox ut adorsu sunt
extremosq; anterioris rube fluctus
attingere: nisi equos sub celeritate
repressissent: profluentis aque
mensa voragine: poculum nau-
fragii pperissent. Unus autem
ex hinc qui aderant: ut miraculum
uisum obstupuit. hominem dei ut
apud se hospitari dignaretur:
humiliter rogauit. Quo facto: in
tempeste noctis silentio uento
uehementior irruit: et lucerna
que in dormienti cubiculo de-
pendebat extinxit. Qd cernens
cubicularius ait. Deus omnipo-
tens qui lumen es verum pro
amore serui tui odilonis: ab hac
domo tenebras remouet: tamq;
tue crucis luce perfunde. Con-
festim q; coruscet lucis splendor:
emittit: et totam domum superni
splendoris claritas illustrauit.
E h q; agebat odio tunc so-
pore depressus: quid putas nunc.

intrant: et hinc qui a culpa minime
erant: in regis maiestate divina
clementiam implorant. Deinde fac-
tum iuas sibi offert: iubet. mani-
bus gaudet. oculis undique suble-
gunt: et ecce nulla propositus in
eo statura vestigia deprehendit.
tunc facies cum austeritate redar-
ruit: curvas gqueuerunt: effundit:
quod omnia pmaneat illudatum. Qui
de tam euidenti miraculo stupefa-
corripientis austeritatem libent-
accipit: et deo grās refert. **18.**

**Qualiter idem pater memoriam
defunctorum instituit: et bene-
dictum papam a supplicio
liberavit.**

Quidam religiosus relictus
a infimis dum mare transiret:
cumque cum aliis multis horum
impelleret: applicuerunt ad insulam
quidam uel rupem: ubi sanctus
quidam manebat: inclusus. Ille
g' aliquandiu tranquillitatem maris
expectans. dum cum illo incluso
frequenter haberet colloqui: re-
quisitus patriam. aquitam eum
se ee respondit. requisitus insup.
verum cenobium quod cluniacum
dicitur: et odilonem eius abbatem nos-
set: optime se nosse pbiuit. Quo
sistatane. cur hoc ab eo dei seruis
inquireret. sicut inquit verna nob
loca ex quibus grauissima flammam
euomitur: incendia. in quibus etiam
locis anime diuersa sunt pro me-
ritorum qualitate tormenta. ad q
semper exagrandi supplicia sunt
innumabiles demones deputati. qui
intollemibiles demones deputati: eoz
penas cotidie renouant. et eos ad
reddenda supplicia indefinenter
orant. instaurant. quos tamen ego
frequenter audiu querulis lante-
rationibus euantes. qd orationibus
et elemosinis quorundam. frequer
ex eoz manibus eripentur anime

dampnatorum. Inter cetera quoque p
maximam de cluniae ceti et eoz
abbate querimoniam facit: quia
qm sepe per eos. sui iuris mona-
chos perdit. Quobrem te per-
dei nomen obsecro: ut sanctis fratribus
illis. hoc que tibi dicit fideliter re-
feras. ex nostra quoque pte demones.
ut eoz et elemosinis magis ac-
magis insistant: presertim huius
intentionis intuitu. ut de manibus
demonum eos qui ab illis cruciantur
educant. Ille g' regressus in patria.
cum h' abbi odilom et fratribus retu-
lisset: idem pater odilo per omnia
monasteria sua generale decretum
constituit. ut sicut die primo noue-
bris omnium sanctorum sollempnitas
agitur. ita sequenti die in psalmis
et elemosinis et precipue missarum
solempnibus. omnium in christo ge-
nerum memoria celebretur. **19.**
Benedictus papa dum diuiceret. huius
sanctum virum affectuose dilexit.
et apostolorum limina frequentati.
necessarios sumptus sepe minis-
uit. Qui cum decessisset. Johi por-
tuensi episcopo et aliis duobus p
spem nocturne visionis apparuit.
eiz quia penalis in tenebris con-
stitutus esset indicauit. h' insup
addens: qd beati odilom mris eu
supna censum libenter decreuit
atque tormentis. Propterea idem Johes
ep' papam venit. et p monachos
cenobii beati maioli omem sancto
dilo odilom seriem visionis exponit.
Qui mox psalmodias et orationes
ab omnibus in monasterio clu-
niac fieri. elemosinas largiri. et
sacrificium deo misterii salutaris
offerri. pro illo precepit. per
omnia quoque monasteria sua regi-
minis. eiusdem sanctorum edicta ma-
dauit. Cumq' facies instantissima
deuotione hoc facerent. eliebertus
monachus qui h' obediencie fu-

gebatur officio. s. ut mopes aleret.
et eis ministraret. nūc: per sopo-
rem vidit quendam pulcrum ac se-
renum aspectu magno candidatoz
agnine constipatum ingredi clau-
strum. qui apertim ubi pater odilo.
cum fratribz residebat intravit: et
ad eius genua caput humiliter flexit:
eiqz gratias egit: qmz frater alle. si-
cclbertus inquireret. qmā ille eēt:
respondit illi ipm ee bndictum
papam. qui idcirco duo dei gratias a-
geret: quia pns eius sanctorumqz
fratrum precibus et caritatem au-
ciatum euasisset: et cum beatis ci-
uibz quieturus super me rētm in-
gressi meruisset. **cd. De transitu**

eiusdem abbatis sancti
Uir itaqz sanctus odilo dispen-
sationis gemine moderatoz
in signis. et in spuali studio totam
diuinis obrutibus fulsit: et in ter-
renis laboris industria non medio-
citer claruit. cum vero iam coti-
num tempus ageret. p quinquē
mum fere grauissimo labore au-
ciatus est. amqz monasteria sua
circulens ad monitionis causa visi-
tare cepisset. plurimas deuēit: Ibi
q circa festum dominice circūsiōnis
se e seculo migraturū pēdixit. pōz
zo cum iam in agone angustia co-
stitutus esset. dyabolū a stare ospe-
xit: emqz per nomen tremendi
iudicis ut abscederet. tribuliter mē-
pauit. **¶** Anno q incarnationis dñi.
m. xlviii. etatis etiam sue. lxxviii.
ordinationis vero. lvi. nocte que cir-
cumsiōis dñi sollempnia pēcede-
bant. eucharistiam pēcepit: sit qz
beatum deo spm reddidit. **¶** Eadem
nocte frater quid simplex et imo-
rens gregorius. exequiarum sinebreū
laxitudine pēgrinatus. in eadem
cella in qua sanctus obiit. pēpū-
statum pēcit: et domine tempta-
uit. Et nec dñm plene dormiens.

beatum odilonem sibi astantem vi-
dit. Qui requisitus ab eo quid ager-
et. bene se hē et in pēsentia xpisti
esse respondit. **¶** In apā hora obies-
cit: figuram quidam crucem ac tu-
bilem cetrimie sue diuisionis horrore
mentere temptantem se uidisse:
q xpisti confortante virtute nulla
se potuit infestatione nocere. pxi-
ma quoqz. p. succedente. sanae
memorie amalfitanus archiep-
potens in litteris et vita laudabilis
rome cōstitutus obdormiuit in dño:
Ius adauet cum in ecclesia elmi
fuisse: aliter quida honestus cūctus.
in angulo eiusdem ecclesie lassā
membra sopori dedit. Tū sū stus
ei apparuit. Qui requisitus ab eo.
quando illuc et cur aduenisset.
ait. ad lūm olm amici nostri dñi
laurentii pontificis exequias veni:
quibz expletis. ante qm te viderem
recedere nolui. dñs dicitis species
loquentis euaguit: ad eius quoqz
tumulum: adhuc rutilant noua
signa virtutum. **Actoz.** Dem sū
abbas. s. odilo. smones quosda fe-
stinos qui a monachis ordinis sui
frequentant: eleganter pposuit.
cd. De ceteris diuis illustribus
eiusdem tempis. Sigibertus.

Sigibertus et hoc tempore in
sciencia literarum in lotha-
ringia: higerus abbas lobbiensis.
adelbaldus epē xlvicēnsis. In fia-
cia. fulbertus epē auronensis. abbo
abbas floziacensis. qui sup calculi
dicatori qmātus est. **¶** Hugone re-
ge francorum mortuo: robertus
filius eius regnat annis. xxviii.
Gulius. Ille rex robertus. fuit
in ecclesiasticis ciuitibz non medio-
citer doctus. Deniqz per pulcher-
rimam sequenciam fecit. Sancti
spiritus affit nobis gratia. Et re-
sponsoriū istud. Quida tūlm. **Ac-
toz.** Sed et h' allia fertur fecisse

Erripe me de inimicis deus meus:
et ab insurgentibus in me libera me.
Et cum quadam die esset rome in vi-
gilia apostolorum petri et pauli: obcu-
lit sedulam quendam super altare.
Potentibus omnibus illum magnam
aliquid obtulisse. repperunt illum in
alio aliquid super altare posuisse. nisi
sedulam in qua scriptum erat: respo-
sorium istud cum visu suo. Cornelius
centurio. Et ipse rex. cum cantu suo
composuerat. Anno othonis. xiii.
henbertus ordinatus coloniensem
episcopum. multa sanctitate claret. claret
etiam huius tempore in gallos auffsus.
Qui cum fuisset comes baruffrancie
non minus iusticia quam potentia fletu
fanosus. deposito milite: emigro ton-
soratus in clericum: eo puerus est.
ut ordinaretur episcopus ultimatensis
ecclesie. Anno. xv. johannes ro-
mane ecclesie. eximius presidet. post
quam geribus de quo iam dicitur est. qui
et filius esset. eximius qui et ipse inter
claros sancti lutheri egregie claruit.
Quidam transiit filius istos: ag-
nitum apud hoc in loco ponit. et
non ociose factum esse dicitur quod is fil-
ius non per hostium intrasse credit.
quippe qui a quibusdam etiam in
transante arguitur. De morte quoque
eius non recte tractatur: adhibet
enim percussus obisse. Et cum rem nos
in medio relinquimus a nro enim
papam videtur excludit. Anno
othonis. vii. scilicet. ihu apilleffimo
secundum opinionem dyomphi: multa
prodigia visa sunt. Terremotus factus
est per maximam. Cometes apparuit.
vix. lxx. ianuarii. Cum horam nona
aperto celo quasi facula ardens cum
longo tractu fulguris instar illabi-
tur terris: et cum tanto splendore.
ut non modo qui in agris erant sed
in tectis. etiam interrupto lumine feruet.
Qua re lixi sumus sensu evanescere:
interim visa est figura quasi spem.

capite quid crescente: cum reuelis
pedibus. **De quadam uictoria
othonis et morte eiusdem.**

Anno. xiiii. otho imperator rome
crescentem primum bello ag-
gessit. Et victus crescentis. et ex fuga
retractus capitur. nullus. iusto arse
impositus circumducitur. et paulatim
membris truncatur: ad ultimum ante
urbem suspenditur. Anno. xv.
otho imperator regens rome. dum in
romano se remissus agit: tunc ab
quatuor iura regni et ecclesie ad anti-
quum statum reformaret. romani
hoc ad contemptum eius adducti subi-
to contra eum conspiciunt: et aliquot
militum eius pompas. cum in pala-
tis obsident. Unde per industriam hen-
rici ducis baronie et hugonis mar-
chionis italie simulato pacto vi-
citur: roma discedit cum filio
suo. Et quia uxor crescentis.
imperatorem spe regnandi ad amore
sui pellexerat. dolens pro eius disces-
su. ueneni misit ei. Quo ille con-
sumptus: intermedium in italia
moritur. azilites trasalpin. eo pro
imperatoris defuncti cum insignibus
imperi ad galliam referentes. crebris
italorum incursibus lacessiti. armis
sibi uiam parant. Et cum iam res
in tuto esse putaretur: dux baronie
henricus iniuriato ludo coloniensi
archiepiscopo a cuius ore omnes pendebat
insignia regni ab eo violenter extor-
sit. quasi iure hereditario sibi com-
petencia. Erat quippe filius henri-
ci ducis: qui fuit genitus de henri-
co fratre primo othonis imperatoris.

De continencia. p. v. libel.

Crescentis quintus liber gener
historiam. tunc. amozum. p. sur-
cessionem. m. imperatorum. s. henri-
secundi. conradi secundi. henrici ter-
henrici quarti. et inter huius narra-
nes quoddam petri damiani et flo-
res quoque non nullos. auselmi

cantuariensis. ac childberti cano
 manensis. h. t. autem capitula. xlv.
 i. homo de imperio henrici secundi.
 et bonis. m. m. sancti eliegi. n. n.
 ii. De discipulo eius qui furtim edebat
 ademonibus. m. p. t. o.
 iii. Qualiter. item sanctus factus est.
 Wintonien ep. e. m. p. t. o.
 iv. Qualiter archiep. fuit pacien
 tem se et libentem exhibuit.
 v. De constantia eius. in persecutione
 danorum et anglorum. m. p. t. o.
 vi. Qualiter amavit. p. ad paci
 entiam. et de ferocitate hostium.
 vii. Qualiter. pro grege se opposuit.
 et in hostes etiam libalis fuit.
 viii. De martire eiusdem. m. p. t. o.
 ix. De quibusdam incidentibus il
 lius temporis. m. p. t. o.
 x. De ultione dei sup. choreas. in
 crimine. m. p. t. o.
 xi. De ceteris eventibus illius t. p. n. s.
 xii. De liberto coloniensi et alio. p. p. h. a.
 qui in eadem p. fuit. e. m. p. t. o.
 xiii. De religioso duce northmannie
 richardo. m. p. t. o.
 xiiii. De imperio comiti secundi et
 d. u. s. illius. t. p. n. s. m. p. t. o.
 xv. De civitate rege anglie et fil
 berto armotensi. m. p. t. o.
 xvi. De concilio triburicensi et quibz
 dam statutis epalibz. m. p. t. o.
 xvii. De ceteris eventibus sub imperio
 comiti et de morte eius. m. p. t. o.
 xviii. De imperio henrici tertii et aci
 bus eius. m. p. t. o.
 xix. Adhuc de eodem. m. p. t. o.
 xx. De sancto edwardo rege anglie.
 et eius. p. p. h. a. m. p. t. o.
 xxi. De benedicto papa minore
 et maiore. m. p. t. o.
 xxii. De gregorio papa huius nois.
 b. l. et actibz eius. m. p. t. o.
 xxiii. Responsio eius ad cardinales
 ipm quasi omnia. dam arguentes.
 xxiiii. Rationabilis eius defensio ad
 eosdem. m. p. t. o.

xxv. Responsio ad obiecta. m. p. t. o.
 xxvi. De muliere malefica a demo
 nibus. m. p. t. o.
 xxvii. De ceteris eventibus illius tem
 poris. m. p. t. o.
 xxviii. De sancto theobaldo heremita.
 xxix. De iuvene qui statua veneris a
 nulo desponsavit. m. p. t. o.
 xxx. De bengario heretico et eius. p. p. h. a.
 xxxi. De corpore sanctorum anglie. in
 corruptis et de sancto rene martyre.
 xxxii. De regibz martiribz. osvaldo
 et edmundo et de sancta etheldata
 xxxiii. De quibusdam aliis virginibz
 sanctis in anglia. m. p. t. o.
 xxxiv. De ceteris sanctis illius t. p. n. s.
 xxxv. De initio imperii henrici q. r. i.
 xxxvi. De lamfranco cantuari et bonis
 eius. m. p. t. o.
 xxxvii. De gestis eiusdem. post archiepiscopo
 patrum susceptum. m. p. t. o.
 xxxviii. De muliere gemella et qui
 busdam aliis. m. p. t. o.
 xxxix. De guillmo comite northmannie.
 et eius origine. m. p. t. o.
 xl. De duobz archiepiscopis northoma
 gensibz. malgrado et manriolo. m. p. t. o.
 xli. Quale. prefatus guillmo anglie
 regnum acquisivit. m. p. t. o.
 xlii. De quibusdam incidentibus il
 lius temporis. m. p. t. o.
 xliiii. De quibusdam miraculis s. c.
 dunstan cantuari. m. p. t. o.
 xlv. De hyldelcano archidiacono qui
 fuit est. p. p. gregorius. m. p. t. o.
 xlvi. De synodo eius in qua symo
 machos dampnavit. m. p. t. o.
 xlvii. De sancto stephano grandimo
 tensis ordinis institutore. m. p. t. o.
 xlviii. De austeritate vite eiusdem.
 xlviii. De miraculis eiusdem. m. p. t. o.
 xlviii. De transitu eiusdem. m. p. t. o.
 xlviii. De translatione corporis eius.
 et miraculis sequentibus. m. p. t. o.
 l. De discordia. m. p. t. o. m. p. t. o. m. p. t. o.
 h. et p. p. h. e. l. d. m. p. t. o.
 li. Apologia. petri danuam sup.

epatu dimisso. **Lm** Narrationes eiusdem de quibus
 casibus mirabilibus. **Lm** Adhuc de eodem. **Lm** Iterum de eodem. **Lb** De eodem. **Lm** Item de eodem. **Lm** Item de eodem. **Lm** Iterum de eodem. **Lm** Iterum de eodem. **Lm** Iterum de eodem. **Lm** Adhuc de eodem. **Lm** Iterum de eodem. **Lm** Adhuc de eodem. **Lm** De ceteris gestis eiusdem temporis. **Lb** De constructione ecclesie alde-
 burgensis et eius miraculis. **Lb** De anselmo cantuari. et bonis
 eius moribus. **Lb** De miraculis eiusdem. **Lm** Adhuc de eodem. **Lm** Qualiter abbatem quendam de cor-
 reptionis austeritate redarguit. **Lm** De promotione eius in archi-
 episcopum et scriptis eiusdem. **Lm** Exhortatio eius ad secretum
 contemplationis. **Lm** Inquisitio diuine potentie
 nostre et iusticie. **Lm** Inquisitio veritatis eternita-
 tis bonitatis. **Lm** Inquisitio primi boni in quo
 sunt omnia bona. **Lm** Inquisitio plenius gaudi: et de
 illo bono habet. **Lm** Deprecatio in finem pennis et
 future. **Lm** Inuocatio filii dei cum memo-
 ratis passionis eius. **Lm** Inuocatio matris virginis si-
 mul et filii. **Lm** Iterum Inuocatio veriusque.
Lm Solatus per lapsum et pe-
 ne future. **Lm** De quibusdam madentibus
 sub imperio henrici. **Lm** De translatione sancti nicho-

lay et eius miraculis. **Lm** De ceteris euentibus illius te-
 poris. **Lm** De guillelmo pestilante re-
 ge anglie. **Lm** De actibus eius nequissimis. **Lm** De pestilentia que temporibus
 eius acciderit. **Lm** De filcone comite andegauie
 si. **Lm** De clero cui socius suus damp-
 natus appuit. **Lm** De muliere laudimensi que
 ab igne euasit. **Lm** De consilio clarmontensi et
 statutis eius. **Lm** De mirabilibus qui ad henricum
 prius qui in occidente transsignatis. **Lm** De ceteris euentibus illius tem-
 poris. **Lm** De monachis molmenensibus qui
 ad henricum astringenti qualiter. **Lm** De constructione abbacie et mi-
 nio ordinis. **Lm** De sancta itinere transmar-
 ni et signis precedentibus. **Lm** De itinere transmarino et
 primo congressu contra thurcos. **Lm** De transitu exortus dei per
 loca grece. **Lm** Qualiter antiochia capta est
 a christians et post archiepiscopis
 obsessa. **Lm** De inuentione lancee salua-
 toris. **Lm** De fuga thurcorum et descrip-
 tione iudis antiochie. **Lm** Qualiter capta est iherusalem a
 christians. **Lm** De descriptione eiusdem ur-
 bis et gothofredo illius in regem
 electo. **Lm** De initio imperii regis guilli-
 et signis precedentibus. **Lm** De baldouino ierosolymorum
 rege. **Lm** De clerico per quemdam visi-

onem ad ordinem cisterciensem con-
uerso. **De clade fuldensi: et Wstano**
epo. Wigornensi. **De hylaberto epo cenomaniensi**
et scriptis eius. **De versis eiusdem de exilio suo**.
De miseria anime degentis in
corpore. **De dicta eiusdem de. In actibz a**
anime. **De vita corporis et eius appe**
titu ul. tedio. **De miseria hostie sacre**.
De confessione sancte trinita
tis. **De eiusdem ad xpm dominum**
De quibusdam p. dignis et mo
te hominū impatoris. **De moribz eiusdem et. edifica**
rio eius a iuribz denotato. **De oratione petri al. fimsi quod**
dam iudei et. edicione libelli sui. **De errore iudeorum contra legem**
intellectum. **De errore xpo. contra dei na**
turā simplicem. **De iterum de erroribz eorum. et. di**
uinitatis infirmitatem. **De hoc quod fingunt deum**
ul. infirmū. aia. et. cordie. flente
orare pro xpo. et. ap. uitate. **De iugillatio eorum. de. sup. pro**
fato errore. **De corpalia de deo dicuntur**
in scriptura non. pprie. s. tropiste.
De creatione. mundi. p. n. ual
la sex dierum. **De formatione**. **De quibusdam fabulis libri. dhar**
mut. **De quibusdam aliis fabulis**
eiusdem. **De ceteris eiusde. fabu**
lis. **Quod. causa. blime. aptiu**

tatis non fuit ead. que prioris.
De ultima fuit. finis. et. diu
tumoz. qm. prior. **De portantis. q. ultima. capta**
uitatem. p. esserit. et. de. tollantia
dei. erga. iudeos. **De. iudeis. testimonio. p. bari. pos**
set. quod. eius. causa. passio. xpi
fuerit. **De. iudei. male. intelligit. ar**
nauim. de. resurrectione. mortu
orum. **De. Expositio. sup. hoc. in. p. fecta**
ezechielis. **De. impbario. p. fecti. erroris. eoz.**
De. adhuc. de. eodem. **De. natuatoe. cultus. iudeoz.**
De. Expositio. legis. sanctozum. **De. p. mo. obfuatoz. et. pe**
na. gremptoz. s. m. machome
rim. **De. Descriptio. vite. machomeri**. **De. non. fuit. p. p. ha. deus. s.**
falsus. **De. Disputatio. contra. legem. ay.**
De. adhuc. de. eodem. et. de. fallacia
eiusdem.

**I. De imperio henrici secundi et de
sancti elphegi.**

Henricus uero
duo consilio
sibi amicus
quorundam
principum
regni. Vigi-
tur in regem
a Wiligiso ma-
gistro archiepiscopi et impauit anno
viii. Cepit autem imperare henricus.
Anno dñi m. c. m. lxxi. s. hñ. hñ. hñ.
hic potentiores regni viros bella
sibi gerere volentes. relictis domat.
et reges gentium in mñioci ger-
mane gmozantes. qui dicuntur
Wimdi. tributarios sibi fuit. **Ex ge-
stis sancti elphegi.** **H**ic tempore
floruit sanctus elphegius. antuar
archiepiscopus. Qui quidam splendidiſſimus
natalis ortus. liberali scia mñu-
dus tudinis. letis et plectis que
saluti sufficienda videbantur. totum
philosophie studium gñit ad dili-
gendum deum. Cumq; antioris vite
semitam arripe veller. puenit ad
locum qui balneum dñ. ibi q; habita-
cium statuit. et nichilum se mñu-
bili rigore gñmuit. Nec mora. no-
biles quq; ad gñliu eius spūale p-
quirendum gñmuit. plures q; sub eo
disciplina. vitam simul et vitam im-
itatur accedunt. Vbi autem amplissi-
ma mansione pfecta sobrietatis lege
discipulis mñuit. et moderari carna-
les appetitus edocuit. epe in angustis
pnam dominicam se gñit de legato
pñito qui eis dictum faret. **En-
modum tamen negotiorum cause.
ad illum referebantur. m. De discipulo
eius qui fuit in edebat a demonibz
capto.**

Pleriq; autem discipuli
monita pñantes pñationis
mñemores. nichil q; gñmne vitam
habentes medis noctibz gñmliant

furtivos cibos edere ebrietati opam
dare. lacrimis et proſus in honesta
qñtum latens sniebat audacia pñe-
tare. S; in dei illum qui in hoc
seclere capitalis erat. horrendo su-
bito q; iudicio mñoluens occidit.
Docte vero q; dei sepulture illius
succescent. elſego sacras de more
excubias celebrante. et se domino
sacrificiu offerante gñgit. mñu-
ambitum monasterii vñlidas voces
audire. q; dñm mñferentia ut illam
sustinentia. dñm dei ignorans quid
cet. oate ad monasteriu tendit. pñu-
mñs q; auribz sonum captans. ubi
dñm dñm triumphat. Et ecce
dñs qui mñp obicit. mñſere affligit.
solo uacabat. Sup quem horrendi
aspectus homines stabant. qui tau-
re et ignis spñtibz eum flagel-
labant. Illoq; pñe doloris angustia
ululante. hñ illi pñabant. Nec tu-
deo. Nec nos tibi. Endemq; sepñs
repententes. e loco captiuu extraxe-
runt. Tunc sanctus recedens. qd
reliquum erat noctis. flens in somp-
ne fuit. Oito autem sole. discipulos
in simul gñpuit. et que manifestante
deo viderat. retulit. vñens alios
pñllere. alios flere. omñs trepidare.
At hñ quos mortui seclis sodales
habuerat. medu pñlluit. enore
fuerunt. pñane gesta postulante
ultra. ne diuine ultionis remane-
ant obnoxi. Requisiti autem mñi
querendi locum habuissent. il-
lum celo cum designant. qñs defuerat
atam spñ neqñm etiauerant. Sic pñ
deus pñt optima. mñi mñta dñm
dñm seclis noluit detegere. et dñm
dñm noluit pñere. omñum morbos
noluit sanare. m. **Qualiter adem
sanctus factus est. Wentomens
episcopus.**

Hic mortuo wentano epo.
pñtus dñmſanus cantu-
ariensis ep. qñ dñmſis uerbis

in anglia constitutus nec non et in
 aliis regionibus anglorum regno sup-
 positus primas presidebat pro quo
 de Wentano pontifice eligendo ma-
 gna primum dissensio fieret. meritis
 hoc scandalo plurimum ruinatum
 fieri annuatum. oravit dominum. ut
 dignaretur ostendere. quibus regem
 de ecclesia deberet. idoneus pastor
 succedere. Cumque electi et monachi
 licentiam. et ille pacem multiplicaret.
 ecce affuit andreas apud. in oculis
 aulo usus. Quod hinc tristitiam. et
 tam lugubres questus lacrimando ef-
 fudit. Surge. et elige abbi. manu
 impone cumque desolate ecclesie sacer-
 dotem constitue. nec te aliquorum
 habeat potentiam quia non ab homine
 sed a deo hoc processit. Tunc letissimus
 pontifex effectus. palatium auri-
 bus huius exposuit. factoque conventus omnes
 in sinum transferunt. clamantes id se
 velle quod deus velle. quod dei ponti-
 fex deliberaret. factus ergo pontifex
 deliberaret elphiegus. tam strenue se
 in cunctis agebat. ut nemo dubitaret
 quoniam huiusmodi eius moderator se-
 deret. eius electione promotus fuisse.
 ita se omnium moribus ordinavit. ut et
 omnibus carus esset. et nemo qui in
 esset. inter homines. eius glorie mu-
 deret. Cumque summe inter ac benefi-
 centie in omnibus esset. in se crudelis et
 impius apparebat. Nam hierno
 tempore cum terra glaciali frigore
 rigeret. et profundus ceteros super
 appareret. ipse clam de statu assue-
 rit surgere. et cotinuum locum pe-
 tens. ibi nudus pedibus et simpliciter
 veste indutus in oratione perorare.
 recta cum veluti pransurus me-
 ret. ac nactus fore a mensa sur-
 rexit. quoniam vacuus assumpsit ac-
 sit. ita ut nec edisset. nec non
 edisse a conscientibus redargui pos-
 set. Omnibus pauperibus et subue-
 nit. ut nec pauperum quoniam

quam publice mittere nec ex-
 tranei loci pauperem uacuum abire
 permitteret. horrendum nephas
 reputans si quod naturam deum insti-
 tuit. huiusmodi per uacuum usurpa-
 re velit. Vbi autem illa defecisset.
 que ex uix esse ministerio paupe-
 rum appetere possent. thesauros
 ecclesie quos multiplices parulat
 iussit distabui. docens ad hoc omni-
 tissima quod ecclesie possidere. ut tunc
 felicitatis sint honestati. tunc do-
 natorum sint utilitati. prefatus
 ergo defensor iusticie dunstanus ac-
 cepto rumore quo beatus elphiegus
 in populo predicabatur. excessus deo
 laudes referens eius maiorem postu-
 lat. ut cum patriarchatus sui
 heredem post obitum suum quod pro-
 sternerat relinqueret. cui statim quod po-
 stulari promittitur. quibus non statim.
 sed tempore decessu adimpleret.
 Nam quinquagesimo quo simul uixit
 pontifices dunstanus et elphiegus
 supato. dunstano autem in gra-
 dia domini sui ingressus. tres sibi post-
 illum ex ordine successerunt. in.

**Qualiter archiepiscopus factus
 patientem se et liberalem exhibuit.**

Anno ergo incarnatione diuinitatis. millesimo. quingentesimo. de won-
 roma circuarii translatus. ibique
 archiepiscopus leuata post paucos.
 urbem romam adire instituit. iam
 ausonia ingressus. cum in quodam
 oppido ex itinere fessus quiesceret.
 oppidani hominem incognitum ha-
 bentes. auaricie sue consulentes.
 domum arripuit. res diuinitatis. quoniam
 quod omni suppellectili diuitum. albis
 et barbaribus eum quod daret. ac ille
 gemellas suas. inter ferens.
 suorum de mediocriter dolens.
 qua qua venit redire cepit. ne-
 dum ab oppido longe secesserat.
 et ecce horrende voces membra

corripuit: que cinem edificans et
cuius immanitas iacturam. Exci-
tatus g^o p^optus ab igne strata soli-
quit: et p^oceptis ad omnia distulit.
Cumq; m^ota iam flama p^optata
fuisse: nec euadendi m^oendi spes
aliqua auidz m^oet: famore sensu
effi: qui dicum p^oturbauerat. ne
forte ignis ei ad vndeam defueret
animo p^otrahat. Exeuntes: hoem
requirunt: inueniunt. adorant. plo-
rant. Ille vero ut semp pietatis
am: testim^o h^ois: redam^o inquit
ut ignem comm^o uideam^o inquit
ut ignem comm^o. Stans g^o igne
intriet: lacrimas distillat. d^om quel-
lat. p^ootus in aere ignis suspen-
ditur et per immas domos traier-
tus: ex^o mema inuenit. t^oce de
dulgus cepit p^o portas effluere:
et sancto m^oia offerre. Quibus
ille. vobis ait. p^ont vestra nobis
autem sufficit nostra. derupta-
men si quod offensa p^omeruit
laxati vultus: neminem demiceps
e domibz vestris p^oturbetis. quon-
iam potius omis suscipere et susceptis
que officii sunt impendere cure-
tis. Sic factis. sua recepit: turba
q; redire precepit. Tante autem
fuit liberalitatis et m^ode. ut cum
nichil iam superesset qd de suo lae-
gari p^omnis posset: hoc q^om
quod erat dare non metueret.
malens h^oic moriendo deesse. q^om
p^omnis suis viuendo non p^odesse.
Itaq; cum p^optate pessimu^o gen^o
p^odonu^o. cum duce thillicillo danoz
p^ontape portus maris oberaret.
p^ontem angliam gens illa p^ogit.
et quicquid obstruer. t^oce cede: t^oce
insendio g^ominuit. Deserta igit^o
ab incolis terra: ad uebes uianas
g^ofugit. Jacuit q; terra. p^odonu^o
furore obnoxia: nullo auctore bea-
ta. Nam rex anglozum ethelste-
dus. in bellis q; m^obecillis: mona

chum potius q^om militem actione
p^otendebat. In tanto reu^o distamine
elph^oeg^o hostes adibat et eos quos
fames opp^omebat. alebat. tantuq;
placendi hostibz ei diuina gratia
g^ocessit: ut non solu captiuos a
tempali uerum etiam captiuatores
ab etna p^ouitate liberaret. d^om
fidei exptes ad fidem reuocaret.

**De ostancia eius in p^osecutione
danorum et anglozum.**

Dans tamen eorum non mo-
dica in fidelitatis errore
detenta. p^ocorum saluti inuide-
bat. auctorem q; eorum salutis in-
ficere solebat cogitabat. metues
ne sublati h^ois qui in brachio
suo quibz auxiliariis bellare so-
lebat. minorem nocendi licentia
ut resistendi potentiam haberent.
Sed d^om infidelis paucitate
ad multam homin^o iusti necem.
q^om fidelium copiam dyabolus
non posset impellere. aliam pa-
tandi celeris viam agg^oditur. q^om
edricus totius regni p^ofectus. cui
stem nobilitas cantuarioru eo
q^o ei in p^osentia regis gratui-
to male dixisset: et bona quor^oda
inuasisset aggressim interfecit.
et edes eius succendit. ulioni
sanguinis eius succendit. ul-
tionem sanguinis eius a rege
postulatu denegat. iure fratrem
p^oemptum p^ontians. qui tanta
nobilitatem regali palatio impe-
tere p^osump^osisset. p^ofectus
colore mutatus. palatium egre-
ditur. uicis q; secum. p^o. milibz
suis armatis. stem ulastiogna-
tur. **S**ed d^om resistentibz adusa-
ris. conatus suos par p^ocessisse
g^oficere: elatus in iram d^om
adhabla expetit. et auxilia p^o-
quirit. Regnu^o post victoriam
equa sorte diuidendum p^omittit:
se orientalibz anglis p^ontipari

illos vero aquilone potui. Quis pla:
 Deitas dant et accipiunt. sacramenta
 exigunt et porrigunt. hostes ponti:
 fia: pfectus nobilitate. omne cantuarie
 nece intendant. **Q**uius rei fama ci:
 uitate uehementer promota. mox
 vniuersa nobilitas que in legis uola:
 torem vniuersam exerceat. lacrimabili
 questu pontificem circuebat. Quat ut
 urbem exeat. et vite sue omni in tra:
 uitas excellenti consulat. At ille. alia
 inquit. dia. michi grandis puto.
 dum pteritos mecum labores reputas.
 etiam dei retributionem cogito. neq. em
 scilicet. maleficium gressus. ut hinc
 mortis simplicia timere debeamus.
 An forte illis in crimine illis est qd
 eoz dilectos a pagano errore. retraxim.
 An ibi offendim. cum captiuos libenti
 restitum. et quos restituere no po:
 tuim. in captiuitate psum. Et nunc
 pro tali offensa. tot in me moris
 deficiat. nulla. quot in me mebroz
 uarietate formidat. natura. Cetum
 mercenarius ee potero. si videns o:
 ues meas a lupo deuorari. incipiam
 fugam meditari. Pnde quibus in:
 spirauit. deus. ut bona mala qz p:
 peti velint. hic qz nobis pparata
 sunt. patienter expectent. **De qualitate**
animarum. ppter ad pacem. et
de ferocitate hostium.
Quam quibusdam ad alia loca
 se transferentibus. alio placu:
 di gratia ad danos accedentibus. el:
 phagus quocumq. paupibz ppter sui
 hortabatur eos bono animo ee. deum
 pre oculis hre. nichil preter eu formi:
 dare. Exemplum humilitatis et paci:
 entie xpi sume. qui cum eet
 omnia domini. non solum de minimi:
 as se alisci uoluit. sed et semine
 petri amorem. abultione pphibuit.
 Ponebat quoq. eis ostancias marty:
 rum. et victorias eozum. hinc illos
 formidibus instigatos. ad quecuq. tor:
 menta psecutor impelleret. reddidit

quattissimos. Deinde epali benedictione
 super eos effusa. pacis q. gmnio
 ne in ostulo sancto libata. dia. Sim
 epuli omnes pceptes effecisset. se
 illis illos sibi et utroq. omni ptec:
 tori deo gmenauit. Debe autem ab
 hostibz circueallata. ciues pro muris
 assistentes. resistendi audaciam non
 tam ostendebant qm simitabant. iam
 vero exhausto quicquid ad usum vite
 parauit. missus est a pontifice qui
 dano suggeret. ut incepto desisteret.
 et dei iudiciu timeret. fieri em ple:
 nius. ut pater filium baculo pau:
 ciat. et ipm baculum in ignem pi:
 ciat. Et angli qui ad impietatem
 pliciores erant. eo ferociores. insti:
 bant. iuncas agere. muru arcebz
 ferre. igneas faces iacere. inde feri:
 lis p. otignas domos ignis caput.
 per omnia loca dilatando p. gatur. Tunc
 misanda. me ciues ciuitas. utrum
 deus p. pugnatulis ad domos p. prias
 quolarent. an eis negleris. minui:
 incumbent. dicit. dicit filiorum
 recordatio. tuende familie innata
 compassio. Currit furore pcepti:
 tes. rapit e. medius ignibz giuges.
 et caue liberos. hostili statim gladio
 trucidandos. Et illis ad cineres edifi:
 ciorum attentitus occupatis. effusa
 urbe. exatius ingreditur. alii ferro
 iugulantur. alii flammis consumunt.
 plures vero sup. muros p. pites dat.
 atione nobiliores. dum thesauros
 quos non hnt p. deie coguntur. capillis
 p. plateas distat. ad vltimu flammis
 inerte moztur. paruula. matrum
 vberibz euulsi. aut lanceis excipiuntur.
 aut sup. acro plaustro. minutatim ge:
 runtur. **De. Qualiter pro grege se**
opposuit et in hostes etiam libenter
fuit.

Pontifex autem non ferens suoz
 tantam depilationem. ad loca
 cedant. plenam curat. int. densis
 simos hostium caueos se ingerit. da

mans. Parcite parcite: si duos nos
esse cognoscitis. innocentem etatem
psequi desinite. Non est ista dictoria:
qua latentes punitur infamia. En
me. qui ut. ppteritum ppteritum augem:
multo vos milite spoliavi. En qui mra
crimina semp libeo ore dampnavi.
qui captivos pauci. uestiui. redemi.
Et quibus malos ee delectat. in me
pape uia uia deserviat. quem tot
modis nos offendisse gstat. ppteritum
ergo in numeris manibus atleta
dei capitur: et intercepto guttore.
uox loquentis prepeditur. palme
uiculis innectit. gene inguibus
diffectantur: pugnis et calcibus latea
truduntur. Inter h' filius dei muto
silis. impiorum manibus ad altum
templi impulsus. iubetur flagiti
nouu spectatores assistere. ut mortem
ante mortem videret. nullum q
mortis genus existeret: qd ei sine
patientem sine suis gdolentem pti
ret. Accidit h' et cypas sup. mulcom
positas inflamant: ut tectum inde
obiciant. Iungq. plurimum ab igne re
solitum. cepit mtorfus defluere: cu
sancta monachorum plebs apud
pallio coapta lacrimis faciem rigato
egreditur. datum pro saluatore: q
pro omibz ille dignatus est impen
dere. Id qm ferro excipienda. aux
armifex occurrens. misabili corde de
uastat. qd ex omi nro qui ad dm
hominu ptebatur. m. solim
monastice pfectionis et. dnt. in
feriores ordinis viros remansisse ac
cepim. Quos libens acriter ex
uitos. aut pecuniaria redemptione
dignos iudicauit. aut suilibz opi
bus muncipando secum adduxim.
Jam pto reso et urbe flammata: tem
plo violato. pscutato. spoliato. du
sanctus toto corpore iuctis ad pec
tam septemtrionis traheretur. ecce
hui quos ex ruina superfluisse diui.
pedes tumbis mfra sub militari cu

stodia tenebantur. Qui viso ponti
fice. et qd contra eum agebatur.
elatis in celum manibus et rugitu
exclamant. Deum tante crudelitatis
inspectorem face postulantes. pon
ticep autem subsistens. ut sanctos
eorum annos orone firmaret: repe
te abimpellentibz se qm p huc mul
nere sauciatur adeo ut proflu
ente sanguinis unda: humerus a
corpore diuisus appareret. exhorret
facm gpediti exhorrent in dam.
Duatit sanctus ad carcerem: que
sedebat horro: tenebatur. angustia
pictum. inportunitas renarum.
Ibi eum. dn. mensibz suauerunt.
nati illum ecclie spoliaturu patri
monia spoliaturu. et pro sui liba
tione eis daturu. Interea cepit an
feri in homicidam ppteritum a deo deservire:
ut pro tempore duobz eorum milibz
p duos mtenorum cruciatus pstra
tis. cetam quoq. multitudi filii morbo
paulsa simile operiretur exitu. tan
dem omnes ad eum cunctur. eius sup
plicationem ad deum petut. et uo cor
manibz ad publicum honorifice delat.
et in sella gestatoria positus. ait. Et
si bestia inaccessibilis crudelitas. nullu
sibi pmerande demie locum relinqt.
nostri tamen mteff. officin. non tam
q nos pati quemat. qm qd nos age
derat. intueri. Immodico g mudi ac
tore xpo. atq. eis pane a se bndis.
omnes de exitiali clade liberauit.

De martirio eiusdem.
Estant itaq. principes. m.
qui pontifice addito primo.
quidem pro impenso beneficio gra
cias agant. deinde odicnem pponat.
ut si velit vita et libertate potiri:
lo. argenti talenta psoluat. singlis
talentis. l. librarum pondere appen
sis. Quibz ille sic respondisse fer
tur. Et ad explendam cupiditatem
uicam existimatis me ecclias pos
siones. spoliaturu: fallim. quia

xpian non est xpianorum carnes
pauis denticis gerendas dare. Ego
autem id faciam: si qd paupis ad
vitam parauit. iuris moribz abuten
dum tndam. Qd si beatus laurencius
quos accipit thesauros laudabit. ocu
luit: ego quos non accipit audelie
exquum. crudelius pdam. Et si ille
que non habebant egentibz oculis.
ego qd hnt eis diripiam. Hostes furi
bundi: ceperunt clamorem denciu p
dare attolle. fuit qd infablis rerum
gditio. ut qua die omnia mundi cleme
ta de resurrectione dñi letabantur:
ea bis inauditis tormentorū questi
onibz puniretur. Et ille ppter spe
quem habet in deo: omibz hñs mal
quasi eplis delectabatur. Aggditur
cum dyabolus in spem angli: mnt
se de supmis sedibz destinatum. ut illa
ad gmmem gentis salutem de splore
carceris educat: hñs ille smombz
delibutus: carcerem egreditur. illa
sequens pñuū itineris. pluribus
autem aquarū alluuiombz obscura
nocte transfundatis: hñs qui ore lu
ciferum agebat repente disparuit.
Elphegus autem ad locum etatis
ab anglo ienuatus. cum ppe esset
ut antiū tñficam mntaret: apze
hensius curmificam turba plagis
magis afficitur: et cerebro viola
to. semiammīs erga stulo includit.
Ibi accenso foco: ex quicquid feridissi
mum genaret: uel gentium nutri
ret p singulas dies horas inueto:
iamtas claudit. relicto illo mntm
secus. alluscescente sabbo. cepit hoc
ristica domus celestis gñe. pñcipiū
sustipere: eterne vite adozamenta
spicare. hñmos mellifluis sanctoz
anims docibz modulatos psonare:
Quos sanctus mntuū distanti qñ
dam archiepū uultu ac veste gñō
sim offitiat: assistentem. pñotensis
q ad illum manibz dñentem. ad te
miles xpisti. semm. nostro hono

randum obsequio: missi ab eo qui
tibi victoriam dedit. et coronā ppa
ruit in celo. En ciues istū quoz
post mortem collegio fueris: si
pacient ea que defuit passiois sup
pleuio. Ine h laxant nodi vincloz.
stringitur hñcia uulnere. Et
absoluta ad integrum omī corporis
plagu: elphegus psallens cum psal
lentibz exultans mcedit: Custodes
pauet. pietibus mntmbit. pre
sentem dei virtutem cernere uolen
tes: Et eadem dictu poussi: resiliuit.
Eandem elphegus iumento impo
situs ad gñlium furoris cum ingenti
planctu fidelū ducitur. lapidatur
et martyr efficitur. Cuius sanguis
fallante ligno aridum mox reuixit.
Cuius corpus pro tanto miraculo p
missum dam reportari londoniam:
ubi sepultū est. et post. 10. annos
inacriptum repletum: usq; ad hoc
tempus durat: et ceteris sanguis
et corporis illibata integritas. 10.
De quibusdam incidentibz illius

Anno henrici m. genardus ca
meracensis ep. et adalbond
ultraiecenti ep. magni in ecclia
et in palatio hñtur. Anno. m. co
metes horribli spe flamas huc illuc
q iactans in austali pte usus est.
mortuo othone duce: duatus lo
tharingie datur comiti godefrido.
filio godefridi ardenensis. hilprie
libit de rone compoti hoc anno
pñpsit: ut apparet ex argumēto.
ad inueniendos annos dñi q in
dictiones. Et bis inquit scire quot
sñt anni incarnati xpi. hñ. vi. or
dines indictioni qui fluxerūt ab
eius incarnatione. mltiplica p
xñ. et fuit nongenti nonnaginta.
hñs adde xñ. quia. m. indictione
natus est xpi. adde etiam indico
nem pñtis anni. i. terciam: et
ecce habes hoc anno. annos. xpi

super tumultum campi exiliavit.
et mox comes antea inuictus
punitur. Quidam militum filac-
terium accipiens: in caliga abso-
dit. Et coram eius et aure meum
sciente rem perdidit: et filacium
duo suo ethelom fratris ducis dedit.
Simcon amicus sicilie orator.
et post ea monachus in monte
syna: hoc tempore clarebat. Qui
ultima veniens: longam pro christo
peregrinationem suscepit. Et cum
popone. tunc archiepiscopus ad galli-
as veniens: tunc in altitudine
tutis nichilus est. Ibiq; post
multas hominum persecuciones: post
multas demonum temptationes: be-
ne fine quieuit. Qui multas freques
miraculorum gloria declamavit.

Anno henrici. octavo. cometes soli-
to mirabilior in modum tibus
maxime per. in. menses apparuit.

Anno. octavo. in frisia deodrico
comite filio armulfi gaudanensis
debellante frisonem in vincta pons
sui ab eis occisi: godesfridus dux ad eum
debellandum ab impatore mittitur.
Et ostentat proelio: uoce nescit.
unde emissit. fugite. fugite. tunc
fugientibus a paucis frisonibus punitur.
dux vero capitur. **An. De herberto
coloniensi et alio propheta qui
in ead. p. fuit etia.**

Anno. xix. henricus impa-
tor colonie natale domini
celebrans: libertum archiepiscopi
a se iniuriose tractatum. humiliter
satisfactione placat. Cui reconciliatus
archiepiscopus: predixit se prope diem
mortuum. Et non multo post
mortuus: magnus cepit clare
virtutibus: peregrinus et in episcopa-
tu succedit. **Nullus** coloma pons
dicta est agrippa: ab agrippa ge-
neris augusti. Postea a truiano q
ibi impium allectus colomas ciuium
romanozum eo deduxit: coloma.

In hac fuit quidam episcopus clarus re-
ligione. et turpis corpore. qui factus
est episcopus hoc modo. Imperator dicitur
quatuagesime uenatum pergens: so-
lus ad exam silue deuenit: comi-
tib; hac et illar dispersis. Ibi habebat
certa pars ille agrestis: de formis val-
de et quasi portentum nature. Impa-
tor se militem mitis: suppliciter
missam rogat. Ille. q. festum separavit.
Imperator interim cogitabat: quare
deus a quo formosa amata p. dicitur.
tam deformem hominem q. scire fac-
menta sua facit. Denique est ad
illum usum tractus. Satore qm
dus xps est deus. In quib; ubi
tu discordaret puer p. b. sacerdos
oculatori voce respondit q. impa-
tori cogitandi. Ipe fecit nos et no-
xpi nos: quo dicto. repa. missus impa-
tor et p. p. dicitur. dicitur estimans:
multum fecit enim episcopus. Huius
hoc factum fuit. Erat in mona-
sterio sanctinomialium eiusdem
urbis qdam virgo. que sps et dul-
ci ad omnes simone amatores incen-
debat. Quorum illius diues et gno-
sus eam abduxit: et loco n. p. o.
iugis huius. mandavit episcopus. ut militem
monasterio restitueret: et sit item
absentia pontificis: repetitur. Ex-
co. catur: raptor. Ita ut nullus ciuium
secum g. uari aut colloqui aude-
ret. Tunc exco. catur: in p. dicitur
ruris sul. abijt. veniente autem
episcopo ad exilium dicit: quenerunt
patrore. orantes p. exco. catur. Ibi
ille respondit. Si miser ille male-
dicam illam mulierem desine-
rit. sit absolutus. Si autem p. dicitur:
sequente anno hac eadem die et
ead. hora qua ego decedi. sit ante
dum iohem reddere paratus. Vi-
debitis autem me: qm signum ad
septam in sonuerit: spm efflare.
Et omnia impleta sunt. Vtrq;
sit moriente. Anno enim sequente

eodem die et eadem hora qua p[re]d[ic]at[ur]
convocatus cum amica sua i[n]ter et ex
aminatus est. *De religioso duce
norwiche[n]si richardo. m.*

Et tempore ethelredus d[omi]nos
fugiens. venit norwiche[n]sem
ad richardum fratrem uxoris sue eme.
filium richardi ducis: qui t[em]p[or]e
fiscien[si]s q[ui] pat[er] m[er]itoat[ur] p[er]f[ec]t[us].
Hinc noctib[us] custodias famulo[rum]
fallens. ad matutinas monachos
ibat. gemitu flectens in orone usq[ue]
ad noctem lucem. Quadam nocte
sic faciens hostiu[m] monast[er]ii muenit
obfatum. Qui excusso uolens p[er]f[ec]t[us]
filiis: soporem facite turbavit. Qui
fugiens a sompno et videns eum
plebeio armatu[m] uestitum. in capillos
muolat: et m[er]ito illi colaphos in
fregit. Ille m[er]ito pati[ens] nec res-
ponsum dedit. Post eod[em] die in capi-
tulo quicquam deposuit: et monachis
illu[m] ad ducem argencias sibi p[re]cipit
occurrere munitans se sic audire:
q[uo]d totu[m] de hoc gallia loqueretur.
Die dicto: monachus a iudicib[us] adiu-
dicatus est. Ille mox absolit[us]: et
iucium ei[us]dem qui optinu[m] d[omi]ni se-
m[er]o est officio sacriste addixit. pro
m[er]ito eum optinu[m] e[ss]e monachu[m]:
qui b[ea]t[us] custodiens mun[us] t[em]p[or]is.
nec etiam iustus fregit silenci[u]m.
Iste richardus post. xviii. annos
ducat[us] sui mortuus est: iussit
q[uo]d se sepeliat ante hostiu[m] ecclesie.
ut ad om[n]ib[us] gauderet: et super
se plueret. Quem postea Will[elm]us
abus trahit m[er]ito: et ante altare lo-
cavit. Huius frater rob[ert]us archieps
norwiche[n]s[is] fuit: qui honore abusus.
m[er]ito flagitia gessit. Et postea in
senio uigens. m[er]ito etis ip[s]am dele-
uit. Richardus iste filium habuit
sui nominis qui fuit dux anno. i.
qui de fuisse inueniatur a fratre suo
rob[erto]. Unde ip[s]e rob[ert]us: post. d[omi]n[u]m.
annos ultimu[m] p[re]cepit. Qui domum

revertens apud m[er]itoam urbem d[omi]ni
deneno interceptus est. Hinc. rob[ert]o suc-
cessit Will[elm]us puer. *De quoq[ue] p[ro]ci-
to: ducendus fit leodien[si]s ep[iscopu]s. Et q[ui]
fabula in th[em]a[m] m[er]ito fuit: q[uo]d du-
ex huius et p[ro]cipuo p[er]uultis g[ra]tis
m[er]ito. x[rist]o. aquisit[us] inuentu[m] g[ra]tis
et p[ro]cipuo p[er] aliquot dies celebris:
tanta scit[us] et m[er]ito p[er] a[n]i[m]o ardore de
ficerent: m[er]ito etiam a[n]i[m]a subito
m[er]ito: p[er]uultu et m[er]ito
colu[m]bis. tanta sudore madentib[us]. ut
aqua e[ss]e res[er]pta creditur a nescientib[us].*

*De m[er]ito. x[rist]o. in gallia belluacensi
urbis melius rogers decessit ep[iscopu]s.
Qui m[er]ito alia b[ea]t[us] dedit ead[em] sancti
p[er]uultu cui p[ro]cipuo allianu[m] in north
munitans. et m[er]ito in m[er]ito
patria. Comitatu[m] quoq[ue] ei[us]dem d[omi]ni
ab odore campanien[si] comite impe-
travit. Dato ei pro m[er]ito m[er]ito
m[er]ito in b[ea]t[us] m[er]ito m[er]ito. q[uo]d sibi
p[er]uultu m[er]ito p[ro]cipuo. *De
imperio comiti secundi et d[omi]ni il-
lustris illis tempore.**

Henricus imp[er]ator hoc anno n[on]
fuit sibi p[ro]cipuo super sub-
stitutione regni d[omi]ni gradum di-
rim[us] regi generis et eggie libertatis.
quippe qui m[er]ito se submisit aliau[m]
fuitu[m] m[er]ito. Huius d[omi]ni ad
boldus ep[iscopu]s ulieten[si]s p[ro]cipuo. *De
no d[omi]ni dux t[em]p[or]is ad m[er]ito
re d[omi]ni: repudiatu[m] m[er]ito alio
m[er]ito maguntini archieps[iscopu]s. et
aliquorum regni p[ro]cipuo. Et comi-
tus ad m[er]ito anno d[omi]ni. x[rist]o. m[er]ito
d[omi]ni. m[er]ito. h[er]ito. sublima-
tur m[er]ito annis. x[rist]o. florebat et
ecclesia[m] religio p[ro]cipuo nomina-
biles. m[er]ito quidem et in d[omi]ni
dia p[ro]cipuo d[omi]ni. p[ro]cipuo in
signem. p[ro]cipuo d[omi]ni d[omi]ni
seuitate t[em]p[or]is. in lotharingia
p[ro]cipuo richardum d[omi]ni p[ro]cipuo*

gravitate et gravi pietate disce-
tum. p. ponem stabulensem. p. heli-
em coloniensem. p. osbri et thepba-
mum leodicensis. p. honorem angie-
sem. clariut hoc tempe in ytaliam
quido aetius multi int. musicos
nomis. in h. etiam phis p. feleris
qd. ignotos cantus etiam pueri fa-
cilis distant. p. eius regulam qd.
p. vocem magistri aut p. d. f. m. ali-
cui instrumenti. dim. vi. literis
ut syllabis modulati appositis.
ad. vi. voces quas solas regularit
musica recipit. hinc que vocib. p.
flexuans digitos leue manus diffi-
tis. p. integrum diapason se occu-
lis et aurib. ingerit. intente. et re-
misse elevaciones. ut. depositions
eandem seu vocem. **A**nno m. m. p. h.
v. gradus impator rebellantib.
slavis ad eos debellandos p. ficit.
et eodem anno p. h. h. ungarios
rebellantes. **ad. vi. De consilio tribu-**
nensi. et quibusdam ciuitone rego
anglie et fulbio carnotensi. quills.

Anno vero rex anglie roma-
p. fectus. nauigio in angliam
redit. et mox malcolmi regem
scotthor rebellantem subegit. Erat
tunc in angliam vir sapientissimus
egelnotus archieps cantuarien.
Eius post l. m. p. post elphegni
matrem tercus ex decano assupes
in epm. Qui sem elphegum a lu-
doma reuepit. cantuariam. Qui
romam redies. apud papiam bra-
chud sancti augustini doctoris
magn. c. talentis argenti. et ta-
lento auri opatum apud quen-
turiam misit. huius etiam monitu
rex cinto ad trasmas ecclesias
pecunias misit. et maxime ad
ecclesiam carnotensem ubi tunc
floebat fulbius ep. sanitate
et p. h. a. notatissim. qui fida-
menta ecce sancte dei genitris
iecit. et eandem p. fect. m. uo la-

p. tico tabulari. Qui etiam ab
eadem dei genitrice in infirmi-
tate sua visitatus. et dicitur fuisse.
et de eius lacte sanctissimo recre-
atus. hic enim multo amore et
felicissimo. in honorem beate vir-
ginis dei genitricis exarsit. qd. ope-
dunt. autus de ea quos ille edidit.
celestia vota sonantes. In e. cetera
eius opuscula. extat. eplari. uo-
lumen. in quaz una. g. uas agit.
cinitom. qd. largitatis sue. iusticia.
in copensis eccle. carnotensis ef-
fuerit. huius cinitomis anno. p. b.
mortuus est. robtus rex francoz
hugonis filius vir elemosinis de-
ditus. a deo uti festis dieb. cum
queret se ut indueret uestib.
regis. si non aliud ad manum
hiet. ipas uestes paupib. distri-
bueret. nisi ex industria uestiarii
egenos importune petentes ar-
dent. **ad. vi. De gellis tribunenst et**
quibusda statutis episcopalis
Exgibertus

Anno comadi. vi. robertus
rege francoz mortuo. hen-
ricus filius eius regnat in fran-
cia annis. xxx. hoc tempore
iussu gradi impatoris regali
synodali quenta hito apud ta-
burias. in e. cetera. epi. h. caplm
decere voluerit. ut si qd. leu-
mum p. m. mensis. mueret.
infra ebdomada qua caput reu-
m. in. m. feria constat. amboz
reumoz celebritas d. m. officii ex-
pleatione p. laret. **S. gerardus**
annacensis et pauci cum eo. huius
multoz decreto contradicentes. ob-
tinuerit. ut reuimul. p. m. m.
sib. in altera ebdomada in qua
habetur officiu celebrit. sed in an-
tiquam gsuetudinem. **A**nno. m. m.
istius modi decretum a francie
epis datum est suam subiectis
sibi p. p. l. d. m. uo. d. p. t. ce-

litus sibi delatus esse literis:
 que pacem morientem renouandam
 in terra. quam rem mandauit ce-
 teris. et hoc tradenda dedit p[ro]p[ri]is.
 Irena quisq[ue] non feret. diu[er]sa
 non repetetur. sui sanguis ut auct[or]
 p[ro]p[ri]um ultor. minime existens. p[ro]
 cussorib[us] cogitur. indulget. Ieiunium
 in pane et aqua om[n]i sexta feria
 seruauerunt. et in subbo a carne et li-
 carmine abstinent. soloq[ue] hoc genti
 ieiunio. in om[n]i p[ro]p[ri]um remissi-
 onem nullam sibi ferent aliam ad-
 ciendum p[ro]p[ri]am. Et hoc se p[ro]p[ri]e
 sacramento firmarent. Quod qui nol-
 let. p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate. et
 exentem de seculo nullis distaret.
 nec sepulture traderet. Alia quor[um]
 importabilia q[ui] plura dedere man-
 data. que honori d[omi]ni s[un]t reph[er]a-
 re. hanc mandator[um] nouitate cu[m]
 multa cupidi nouitate rerum li-
 bencius iusto amplectentur. gen[er]
 dus amercenensis ep[iscopu]s qui solus
 lothoricensis appendebat ad p[ro]p[ri]a
 francor[um] nullius horatu potuit
 adduci ad hec sufficiens. si p[ro]
 gula cupit[ur] resellat. dicens gen[er]
 homin[um] ab inuicem t[er]ram et diuisu.
 in aratorib[us] pugnatib[us] agricultorib[us].
 et d[omi]n[u]m duos. et duos un[um] egere
 auxilia. Ideo debere arma ferre.
 et rapinas reddi p[ro] auctoritate
 legis et g[ra]t[ie]. ultorem p[ro]p[ri]i ut
 occidit. non exatbari cogendo. si
 p[ro]p[ri]i euangelium ei reconciliari.
 Ieiunium in sexta feria ut septia.
 nec om[n]ib[us] d[omi]n[u]m et imponendum.
 que non est d[omi]n[u]m om[n]ib[us] possibi-
 tas. nec om[n]is hoc d[omi]n[u]m ieiunio q[ui]
 tentos et. quia non est d[omi]n[u]m o[mn]i
 penitendi qualitas. hec sacramento
 firmare. ut sacramenti violatone
 p[ro]p[ri]o auge. non et utile. h[ic]
 g[ra]t[ia] dicentes exco[n]tari. infirmis
 distationem. mortuis sepultura
 negari. esse detestabile. sufficere

autentica patrum decreta. et su-
 per his negletis. impositum q[ui]
 gruere penitentie modum. **G**
ibertus. Anno. xij. henricus
 rex gradi filius. uxorem duxit
 filiam regis anglor[um]. xviij. De ce-
 teris euentib[us] gradi et de morte
 eius. **guillius**

Hardemius rex. sororem suam
 humbeldin comitissam ex emma
 filia henrici gradi filio. misit.
 Que ad nauem ducta est. stipen-
 tib[us] om[n]ib[us] anglie p[ro]p[ri]is. et in
 expensas multa g[ra]t[ia]t[ur]. Que
 ad sponsam pueniens multo t[em]p[or]e
 cum eo fuit. Tandem ad ulterio-
 rem accusata. puerulum q[ui]dam suu[m]
 in sui alim[en]to q[ui] secum ex
 anglia duxit. q[ui] delatorem giga-
 tem molis hominem ad mono-
 machia opposuit ceteris clientib[us].
 martis timore refugientib[us].
 sub ferro duello. instigator per-
 mactum dei successu poplite ener-
 uatus est. Humilis autem post
 ditionem. d[omi]no suo p[ro]p[ri]um dedit.
 et nec minis nec blandicis cum
 eo manere ulterius g[ra]t[ia]t[ur]. si
 sanctimonialis h[ic]um sumens
 in seruicio dei permansit. **G**
ibertus. hoc tempore in apulia
 erat q[ui]dam statua marmorea:
 circa caput suum erant h[ic]e cir-
 culum. in quo erat scriptum. fil-
 man oriente sole. habebis caput
 aureum. Et quid faciens a rob-
 to Wifredo dulce northmanor[um]
 captus. quid p[ro]p[ri]etate intelli-
 gens. in lat[er] man oriente sole. di-
 ligent[er] notato timore d[omi]n[u]m illi
 statue. infirmum thesaurum ef-
 fossa. abidem humo reppit. quem
 pro sua redemptione. eadem duci
 obtulit. **A**no. xvi. in mense ap-
 li. d[omi]n[u]m. d[omi]n[u]m. iuxta est in celo inter
 australem et orientalem plagam
 ignea turbes n[un]c magnitudinis

Que currens sup solem iam ad
occasum uigentem iussa est in
terram cadere. cuius uestigia diu
iudei potuerunt. Conradus im-
perator ytaliam adit. ut rebelli-
onem meditanter debellaret. Et
quia omnes longobardi quatuor-
decim. ut non patenter quilibet
dum. qui aliud quam ipi vellent. et
se ageret. quosdam episcopus in di-
culla gressit. Et quia episcopus medio
lanen fuga lapsus est. impator
suburbia mediolani incendit. Die
vero penthecostes. cum impator
in qua ecclesia secus urbem coro-
naretur ad missam. tam grana fu-
erunt tonitrua et fulgura. ut ali-
qui mente excederent. aliqui spiritum
exhalarent. Huius vero episcopus qui
missam canebat. et secretarius im-
patoris cum aliis tribus dixit
se inter missarum sollempnia vi-
disse sanctum ambrosium. impatori
indignando gemitantem. tunc im-
perator ytaliam discessit. pridie
manus eclipsis solis fuit. et pridie
nonas iunij impator obiit. *Adm.*

*De imperio henrici terci et ad-
bus eius. helinandus.*

Henricus filius eius
imperauit. annis. vbi. de
pit autem. anno domini. m. c. lxi.
mudi. s. d. m. *Helinandus.* Henricus
hennicus vndelicus subegit populos
sueuicis germanos. Qui vndelici ut
aut. Guillelmus usque hodie. fortu-
nam adorant. cuius idolum in
loco notatissimo ponentes cornu
deute illius apponit plenum potu
illo quod ex aqua et melle confectum
greco vocabulo pithonellum uo-
cant. Idem fecisse egyptios. et
omnes pene orientales populos affir-
mat sanctus ieronimus super psal-
tam. Unde ultimo die. nonembis
mensis sedentis in gymme p-
gustant. et si cornu plenum in-

uenerint. magno strepitu ap-
plaudunt. quod eis. si in futuro anno
pleno cornu copia responsura
sit. in omnibus. et contra. gerunt.
Hos populos henricus tributa-
rios fecit. ita ut omnibus sollemp-
nitatibus quibus coronabatur. im-
reges eorum leberem quo carnes
grediebantur in humeris suis duo
uectibus. per amulos. in. inducitur
ad coquinam. uectantur. Item
henricus. iocundus et hylaris e-
rat. habebat sororem stimoniam.
Que diu hylene quam que mu-
li et paruis inhorreuit. vno in
loco diu detinuit. clericus quidam
ferialis famulariorum iusto puellae.
trebas in cubiculo eius precebat
uigilias. Et quoniam difficile est crime
non prodere. multum adit hoc
aliquis. et iam remuulgo uenti-
lante solus. impator non crede-
bat. Quadam nocte diu diuici
simul dormierunt. usque in mane.
ecce nix totam terram operuit.
Tunc clericus qui se deprehenden-
dum in nix p-uestigia timeret.
persuasit amice. ut de se illius in-
positus angustias alias euaderet.
Que a tergo leuans amasit. ex-
curiam extulit. et forte tunc impa-
tor madum surrexit. et vidit eos
per fenestram. postea euenit
occasio. ut episcopum vacante
daret. clero. ita ei insusurrans.
Accipe episcopum hunc. et vide ne
ultius mequites. miterem. E-
dano abbaciam gmane. esto aut
albissa. et ultra non paciens cli-
am equitem. Confusi illi afla-
gicio destituerunt. Item impator
habebat clarum sanis linemum
et bone vocis. si vile merulam
amantem ardena. Cum qua noc-
te quam sollempni uoluptatis.
mane ad missam impatoris astu-
bat. Impator dissimulata scientia

abus luctuosum fecisti. Sed nos per
 te nam qui illum elonsum feci
 pauperem et miserum reddidit. Et
 mori remota sequitur sollempni
 placatu sps sancti etiam imitabitur
 intelligens illum advenisse illis
 placantibus illis caritativis omnibus
 simul pectori cum sentit. missi
 autem per piones coramatis. oo
 super que sibi et curialibus pabant
 in usus eorum exhausti. ipse ob sola
 apponens. ipse mota dysphina in
 infirmos de longa consistens. ipse
 superfluis laboribus abstinentes. Item
 diamicus ipse antea patris sui a
 quodam clerico sifisulam tulente. et
 tunc. on qua puen ludentes agm
 iactantur. putat a opatum cu foret
 impator. Adhuc repetenti pollica
 tion impitae dedit. Non multo p
 aspo morbo correptus. dicitur et
 morbo nascente radus exstisic et
 vnt. iacuit. Epud pntes ruduano
 in dicto ieiunio pnta ei. dno sup
 pliant. Comullesario utrumque
 eum q p sifisula facenti sma cona
 in deposuit. confessus se toto illo
 radus demones nescios sibi didis
 se flama in se p sifisula iactantes
 flama dico ad ad eo pntacem se
 in utro respectu illi locus putet
 hunc no iuvene semustulatu ad
 ventasse forente calicem aureum
 in mense munitudinis aqua ple
 ni cu visione et latius affirma
 extimatos adores evascent. Hic e
 me beatus laurencia. matre elono
 suo au. ate rectu longa cane
 dissolutu compunnam fecente et
 pte alia munita calice aureo ad
 dem etiam honorantur. Eundem
 hemia alij inimicos fuerunt
 sua quodam ult. mirabilisem
 elumid eueru. **Symbertus**
 Inno hemia. m. anatho ex
 clero sancti lamberti die spu sapi
 et fide. et amore religionis in sum

que sit leodunensis Epus. xv. De
sanctis Edwardo rege anglie
et eius ppheta. Guillelmus.

De anno regni eius incipit.
Edwardus archidiaconi filius
qui regnavit annis sex. xviii.
Hic adeo manifestus fuit. De r.
miles hinc vultu ledere nosset.
et tunc erat ei apud domescano
reuerencia vallemens apud exco
met. mater nam fouebat eius
simplicitatem deus de possit tunc
n. qui nescit msa. Sic sancto
pasche apud londonia magna
pompa coronatus e ad edisio ar
chepo Eritiam filiam rodum
fuit uxorem. in quam pare os
liberale artes confluant que
vius e mortuo marito pbi suspic
tione no erant. Sed moriens
tunc quillam in vltro mrenuando
de mrenuando pfecta. Per con
tractum de r. alio amoueret n.
vni more comoscat. Edwardus
ista alibi sedens ad mansum m
ramen orto sumone de effudo se
reus Tu inquit o rex ad omem
memoriam fac tu de vltro mltu
me affras. Sed non puaat de
de iston offam reuoluam. si
su constans aliam rei que spectat
ad eius puaat de tunc comodum
hoc dato offa quam in os muerat
suffocatis oculos muerat ad mor
tam. Inde ab ipo filio eius arldo
qui regi affrat sub mensa abfem
tus e hic modum hiet pua
voren poren amonis ex qua
puaat tunc de m di equo pua
nili iactura puaat ab eodem
portatus in camosam puaat
suffocatus mnt aate quop eius
m puaat examinata e. Nec di
catur amonia mnt puaat in au
nili coempto dorenlatia puaat
mnd mnt puaat puaat
Iste rex eduardus mnt et

pphe claruit. pauperibus e hospi
tibus q. maxime transformans
domum e mnt. Sic sancto
pasche sedens ad mensam quid
ebat monasterio dorenlatia co
ronatus et optimam terna ual
latus ceteris audis comedentibus
auocato adrens ad dnm qda
speculatus effectus est in nsm
remotis mensis tunc optatas en
puaat suscitatur tunc risent.
Cunctis mnt dnm respondit
dn. dormientes in monte celis
requiescent. et iam. q. annis
in dextro iacentes lade. Tunc in
ipa hora usus mei lade mnt
puaat. Picturam q. e de hnm.
am ita iacent. dnm mnt
mnt mortalis omen Nam in
hmo hnm. annis omia ventura
sunt que dno circa finem mnt
puaat ventura. Gentem sal. q.
gentem puaat ramu aduersus
ramu et terre motus et pestile
ciam e fone et terras de celo
mentu in xpianos bella xpiano
rum in eosa victorias. Et alia
mnt mnt. dn. dormien
cum passionem e habitus mnt
puaat q. nulla dext ha ita
os differunt ac si cotidie cum
eis dnt. Puaat aate tunc opti
matus qui cum suscitabantur
arldus et alio dn. et epus
vn. Hic auditis Comes arldus
iussit ad inquirenda venturam
mitem vnt abbas monachis
epus clerici ad mptoriam co
fiamopolitam adiens rene
su lictens e mnt. Quos ille
facit benigne habitos ad epm
ephesi defenauit epla quam pa
cram vocant comitatus de ostenda
rentu lenatis rene anthe. dn. do
mientu corpora. facit q. est su
puaat eduardus Nam tunc om
murt se antepisse a puaat illa

En. sup dextera latius quiesce
sed p^o miorum auctor in speli
cum sup fuisse. eos inuenisse.
Nec mora oia illa scata que pro
durent. Amorem et amores. et
atq. simiam et haam et miorum
asiam et miorum multas verbes
me quas ephesum et pharosolam
depopulata sunt. vii. annis p^oea
p^omo. t^o p^oea. vii. annis. Stepho
et Nicholao mortui sunt. vii.

**De benedicto papa minore
et maiore Humberto.**

Hic no Henric. vii. Pone
Hic qui simoniaci papa
tum romani. inascat cum cat
rudis haret. alen ad mices cat
sa officii exequias fecit p^oan
stuefium. p^o consecrat fecit. qd
cum militis non placet. totius
supduatur miorum qui solus
vices duos implet. Aitor. Ite
Benedictus. vii. de ait pater de
man. Ne pos fuit supioris budi
ocum. Et dicitur e budiatus mior
resperi illi. mioris de quo ma
ior budiatus. Idem pater. Saman
refert. Epus inquit quidam capu
an. budiatus miorum p^oea
mior quasi corporalis equo mior
tem. Hic inquit nome tu es
p^oea budiatus quem non desuntum
nouum. Eto sum inquit mior
que Eto inquit e tibi pater.
Eto inquit torquet. sed de
da ma non desuntum si mior adu
to. p^oea. Sed p^oea queto ad
fion mior solam qui mior sedem
aplicam occipat. eiq. de mea p^oea
dices de illam p^oea. fionia q
m taliteta reposta e p^oea m
p^oea. d^oea. sic q. redime
du me ee q^oea. mior mior
dumma deatent connotet. Ma
cetem que p^oea mior mior
dita sunt mior mior p^oea
mior quia de mior et mior

uapusta sunt. Hic auditis epo
mior romam adu et solam
p^oea fion verba narravit et epa
tini mior desuntum et monachum
mior. Eto de budiatus na
pos qui p^oea t^o iohi. de se
cudus mior p^oea fion. de
mior archiep^o mior narravit
apparet eundem mior mior
mior equo mior et mior agent
Apparet ante mior mior
si amialis. Eto mior et mior
asim eant. totum de. Eto
naest p^oea mior mior
clamanit mior mior. Mior
Eto expaustet. fion me hior
fuisse p^oea. Sed quia b^oea
litz b^oea p^oea mior p^oea de
fion p^oea mior ad quem naest
quidam fion. Eto ait illa. solo
nome budiatus fion qui mior
sedem aplicam mior obam
Ad que illa fion habet mior
coms. Mior inquit usq. ad diem
mior p^oea mior a fion
fion fion loca a fion a budi
ca mior a p^oea. Eto
mior de mior mior et
mior mior mior
et mior mior mior
budiatus de mior mior ut mior
mior mior mior mior
refert. p^oea h^oea d^oea
fion ante ab ipo pontificat
primordio usq. ad finem vite
mior mior mior et
ideo ab mior asim mior
desuntum. Eto mior p^oea
totu vitam carnalem. ideo ce
tera de mior. Eto mior mior
mior fion de ep^oea de
mior. p^oea h^oea budiatus
sedit filius. mior de fion
e d^oea. p^oea. p^oea mior
mior mior mior mior
religionis et sanctitatis de

.xviii. de Gregorio ppa li. 9. no
mimo. .xv. et actibus eius
Huiusmodi.

Ita apud romam factum
est in maiorem antecessor dimit-
tunt inveniunt. Et pater paucis opi-
da vrbis vicinia et oblationes pde-
lum meli haberet quo se susten-
taret. Euntates et possessiones
in longinquo posite que ad us-
alte ptinebant a pdomib9 ablata
erant. Tiamites publica et fructa
duo per totam italiam a lato-
mb9 sapabant. Et nullus ptem-
nus nisi ad maior manu ipu-
ne transfere. Cessatum e ad oi-
punita romam ante annos in ipa
vile in medio foro vatabantur
factum. Apud etiam aliquos vnde
agnoscentes in finibus maderis
nullis modo su sbe. Et salus sup-
no domus reuertebatur. Sup ipi
pauitoy aploz et martyrum
corpore sup facia altaria itadi
indulgent. Oblationes antedon-
aut uis du apposite de mamb9
arripiebantur. Interpre in comis-
sationes et pcorz abusiones in-
fimebantur tantis malis. In-
pno leuit. Et pontificem dicit
occurre cepit amore phisqum
terrore verbis phisqum. Verba
nb9 autem a handat. Debanus
Et a pcorz infestare cessa-
rent et a impietate pcorz. Altm
emz est cont. natam. Et ille qui
coi uesant. aut non coi fuerat
pace. Et vrian? m? vrianos
libe pcedi debz. cum omz sint
ex vno similitudo. et omz sim-
punitus quiti coartulo redepti
pao Altm. Et contra pcepta de-
i pcepta. Et qui altario desunt
de altario mianit. Domu de de
haz. Et domus ordinis non spe-
lucum latum non itaditoy
conuictum. Permittent oblo-

nes fidelium in rosus transfra pcor-
dotum vel in expensis paupum
se aliquo modo pmissu ill quos
entestas ad vpinas compellat
Quos autem cupiditas exan-
bat ipi sibi primore dei et seoi
li honestate modum ponent. Inma-
iores causas primorum et man-
datis et eplis. munitant. Et aut
indebita reddent aut se nunc illa
tene in senatu romano pbarunt
Si nunc? facient. ante membra
se non ee cognoscent. Talia frequ-
ter gionat? aut meli? aut piau-
pstat. Tunc excoerunt omz qui
aut talia agunt aut aguntis?
quibus aut colloquio pceptant
illi ante excoerunt. Et fuit mmo
maior tentare muros vrbis ar-
mo excoerunt. Ad eo. Et pene
pnam pcedent. Tunc ipi ferro ab-
usomz vrbis miderunt arma
et equos vnde? conquisit
milites et equites adornant
Et pmo etiam in ptem pcorz
captos oblonu ut vrbis ut
effugiant. Pcorz itaq? sibi ressa-
tib9. pda et oppida multis tpe
amissa in antiquis m? ressa-
Et nunc mra mpto mne affuerit
pauitum. illam vrbis et
miderunt qui deo offerret. tot re-
duo confans. Ipi etiam cardinales
hoc dicebant. Ad eo. Et cum ille ual-
tudine qua defunctus est. decumbe-
ret concilio prius inter se hito. au-
derent eum amonere ne se in
eata sancti petri cum ceteris apli-
as. amiliat. pcepta qui tot homi-
ni mortale officium. sedasset.
.xviii. responsio eius ad car-
dinales ipm quasi homicida
accusantes.

Quic ille recollento spui. tor-
tis q? summb? mianit. hac
oronem habuit. oronem habuit
Si in vobis vel similitudo hanc

vniuersis ut scia diuine auctoritatis
 est tam precepti suasionem non co-
 uenientis pontificum uim. Quia
 quoniam vni et primonius meum
 in vni quomodo effudi et fama vni
 libertate neutem et si alii huius
 et p[er]fendunt autem par erat
 nos obfiste opprimere faulcor
 melioribus interpretantibus leuen-
 tes. em quod chesumiam. possi-
 tam michi et chesumios antecessi-
 rum meorum habebam qui cum
 auaricie sufficerent. quibus salute
 quibus libertatem refatu. Reseratis
 quibus michi. Et adorabile a p[ro]p[ri]o
 et lib[er] que volebam attitabam
 Applauderetur michi totis omni-
 bus. Rationabiliter michi in lau-
 des meis totis diebus. huius lau-
 des. huius plausus absulit michi
 die temeritatis contritus ad vos
 p[ro]p[ri]um animi et seruus antequam
 existimam fortiora v[er]ba tui-
 los p[ro]p[ri]o m[er]ito alligabat vos
 moperis vitam diuino pane age-
 latis. ille de obfistibus v[er]is p[ro]p[ri]a
 sibi sentia marabatur. Vos p[ro]p[ri]a
 n[on] et diffecto amatu oculos mo-
 nebitis meos. Itaque cum hoc ne-
 quidem p[ro]p[ri]um bellum alius m[er]ito
 ut d[omi]n[us] ciuim emerem n[on] lau-
 am clerico. Sed ut modo expe-
 nor in m[er]ito collata b[er]ficia
 p[ro]p[ri]a. Quod alii p[ro]p[ri]os m[er]ito
 fiant uos in p[ro]p[ri]o o[mn]is et
 libertatem q[uod] p[ro]p[ri]o. sed pietate
 requiro a v[er]itatem p[ro]p[ri]um filii
 de sepultura sua exultant. q[uod]
 m[er]ito mortali domus michi
 neabit. Non ardet ab m[er]ito
 tu ce m[er]ito non v[er]itatem
 non lauro et vos p[ro]p[ri]um m[er]ito p[ro]p[ri]a
 h[er]it. Et m[er]ito refect in mortuus.
 an huius faciarum m[er]ito m[er]ito q[uod]
 v[er]itatem m[er]ito ad h[er]it temeritas
 m[er]ito v[er]itatem ut nec in e[st] a m[er]ito
 sit m[er]ito. s[ed] sepe p[ro]p[ri]a re

perens materiam vbi venant
 diuine culpam a v[er]itatem p[ro]p[ri]a
 n[er]sat. Sed ut modo expe-
 in m[er]ito collata b[er]ficia p[ro]p[ri]a
 Quod alii p[ro]p[ri]os m[er]ito
 uos in p[ro]p[ri]o o[mn]is et lib[er]itatem
 tatem q[uod] p[ro]p[ri]o sed pietatem requi-
 re a v[er]itatem p[ro]p[ri]um. v[er]itatem nequit
 sup[er]mo carnis m[er]ito q[uod] in ma-
 me. et h[er]itatem e[st] ut h[er]itatem ad v[er]itatem
 dei exultat in p[ro]p[ri]a d[er]it et
 voluitas et facultas q[uod] p[ro]p[ri]a filii
 tam a p[ro]p[ri]a audacia p[ro]p[ri]a
 ante. Et h[er]itatem emm et amara lo-
 qui e[st]as. v[er]itatem. Rationabilis
 emm d[er]it ad eos d[er]it.

Sed ne sola me mea aucton-
 tate putatis et m[er]ito
 m[er]ito omnis actus h[er]itatem p[ro]p[ri]a
 die m[er]ito debet examina-
 ri ut eo i[st]at facti iudicio m[er]ito
 p[ro]p[ri]a facit conalio ut em
 v[er]itatem d[er]it Si oculis tuis
 simplex e[st] corpus tui lucidum
 erit Si autem nequa totum cor-
 pus tui erit tenebrosissimum. Ere-
 bro m[er]ito m[er]ito m[er]ito
 ut emm leuarem m[er]ito q[uod]
 futurus m[er]ito non alium. sed
 diuersis m[er]ito hominibus d[er]it
 si d[er]it ille latorem offan-
 dit qui videns em m[er]ito porta-
 tem claua quam ferebat p[ro]p[ri]a
 occidit. Nunquid m[er]ito m[er]ito
 dum sum qui p[ro]p[ri]a d[er]it
 unde cum m[er]ito m[er]ito. Inle-
 gibus e[st] et fereb[er]it id f[er]it
 diuersis respectu et p[ro]p[ri]a et
 laudatur adu[er]itatem in laudat
 q[uod] h[er]itatem occidit in occidit. p[ro]p[ri]a
 in m[er]ito q[uod] f[er]it h[er]itatem
 in bello Itaque h[er]itatem m[er]ito
 laudabile in i[st]o vitupabile lauda-
 tus e[st] solus p[ro]p[ri]a m[er]ito adu[er]itatem
 nus p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a m[er]ito q[uod]
 in v[er]itatem e[st] h[er]itatem m[er]ito
 no concessit. Itaque ut m[er]ito e[st]

condemnetur ab epō nisi prius
a reo insigniatur baculo et a
mulo. Præter enim animum karoli
inducit aduersus auariciam in
facile tunc indempnet aditum
aliquis nisi intusset per hostium
intercedere per tot terras messagia
nequibat nequim sedes ap. et
vniuersis electo athenis sui
quod daret dum et ipse rex i
michi per auariciam disponderet
michi omnia regni palatia sua
et ambitus occupant. Quare
merito sponsa xpi libertatem
suam assensit ne illum tunc
michi ambigere. Vnde per non pfa
tuit. laudatque qd in m. seculi
pontificab. qd has dñacones
tulerunt principib. Certe non
est epi officium ut ipse iubeat
quicquid pialit. Ceterum spectat
ad m. epi ut si naufragium
innocencie videat et manu et
lingua occurrat. Ezechiel sa
cerdotes accusat qd non fecerunt
ex aduerso nec se opposuerunt
vniuersi uel clipeo p. domo
israel. Que sunt persone in
ecclesia ad respondenda iura consti
tute vna que exacuatur eloqui
um altera que portet et laudum
ergo ut vos michi testes estis
non neglexi ptes meas qd
spem perficere armam lingua
illum cui interest ante rem
et laudum certificari m. d. Vnde
pation se rescripto bello m.
delictis. rotans ut meis labo
ribus et suis expensis non
trunaret latroni conuicta
deturbare. Si remissum qm
excoisacem deo offerrem cum
impator suis in me residisset
partes viderem cede ciuili
dampni peritior et dor
mitatorem d. iustis per latro
in occidit innocentem.

xxv. b. responsio ad obiecta

Sed obiecta non de sacer
dotis ut se cede ciuili
et amaret. x. m. se. sed no
se inquinat qm fontem p. m. e
in fonte libat. vmo ad ha
qm custodiunt iudicium et fa
ciunt iusticiam in omni tempo
re. Sacerdotes fuerunt ampli
ssima lunde famosi fines et
mathathias qm in delinquentes
manu sua ulti sunt. Alter
amplexus uenios p. m. e
confodit. Alter p. dolo imola
tem immolatio cruor m. m.
aut. zacharias sacerdos t. h. m.
r. f. m. e. rectam expulit et
p. cul dubio no dubitasti occi
dere nisi de illis accideret
occidit. x. m. e. m. e. p. m. e.
manu placata diuina ut illi
cadaver depasceretur. Lepa et
animo. Vnde p. m. e. illi
turbatur regis deuotio et
non depasceretur latronis cu
pido p. m. e. est qd excoisacem
laudandū et qd fecit. Contu
li em b. m. e. quib. videret
m. m. e. p. m. e. p. m. e. m.
m. m. d. m. m. m. e. m. m. e.
Occideret epi qmto plus vi
verit tanto plus p. m. e.
m. m. e. forte sit aliquis quem
deus exemplo simulari res
perent a. m. e. in m. m. e. bo
na est omib. p. m. e. m. m. e.
reponit in celestib. m. m. e.
senas p. m. e. m. m. e. p. m. e.
eam dat p. m. e. m. m. e. boni
p. m. e. ad b. m. e. m. m. e.
p. m. e. ad p. m. e. m. m. e.
p. m. e. ad b. m. e. m. m. e.
tus metam. Vnde m. m. e. m. m. e.
sunt illor m. e. qm tanto m. m. e.
m. e. exempta sunt meo munere
Nec habui que p. m. e. d. m. e.
m. m. e. asserones euacuarem. Et

qm (et mee et die totanaces
falli possunt qmiam omnia deo
evanum. Corpus meum antecesso
um more compositum ante fa
mias ecce sicut iame sens et
reparatus dampnentur. si de
voluerit de mure daz applaudi
tis miraculo. Et in mure de cada
uerz meo faciat quidquid vob
placuerit. Sic factu e. mox em
de corpus ei ante portas ecc
sene obclusis posuit e turbo
murens dunt omnis reparat
loz obstacula dirigit et ipas
valias vehementi impetu pa
te fuit ad parietem cum manu
factore impulsit. **vv. vi. De**

Edem tpe. muliere ma
mulier apz lesa a demo
beneliam anglic. **mbus rap**
villam Augustin. **ta. . .**
maleficia cum quadam die qui
uaretur cornicula qm habebat
in delictis vocali solito nescio
quid cornicula est. Quo audito
dne cultellus de manu exadit
fuit et multo expalluit murem
stans duntissime ait. Hodie ad
vltimu sulcu puenit avarum
meu. Hodie audiam et accipia
murem in modum. Adhuc ealo
qure venit ad eam mure dunt
a iortius e fili tu et tota fa
milia stita nuna mure. Quo
audito continuo dolore forica
decubuit vocari qz pcepit supfa
tes libos monachum et mona
cham. Quibus singulando
ait. Eto miserabili quodam fac
meo demonias artibz semp m
mure. Eto dunt omnes poma
et illecebras mania sui. Et spa
dam tamen in relatione vna a
me qd desum. Nunt exeo qz
sao me demones habitura ex
actores in pua quos habui sua

fores in culpa. Morte vos p ma
terna distem de mea temptatio repue
tormenta. Nam de aud finem sup
nacione non reuocabitis Corp
et meo mure in cono tmino
et mure in lapideo sacofu
no et opem ferro et plido con
firmate et lapidem qm tabz
magis cathenis condite.

Et tabz notabz ita secare uale
ro. quarta die mure me m
humo qm qm dunt ne terra no
lit me reape p maleficio meo.
psalmos quinquaginta fuit
notibus et mure contentur p me
tot dunt. factum e de pcepit
et mure dunt. **vv. vi. De**
bus notibus cum chon claret
psalmos content circa corpus fuit
a demones hostiu ecc in manu
obice clausu lem negotio confu
rentes. Duas extremas cathenis
dirigunt a media qz opofus ele
borata ent illuc dunt. Ter
cia nocte circa mure cantu fuit
tu aduentionu hostiu omne mo
nasteriu visum e a fundameto
mure. **vv. vi. De**
terribilior et statua callosi iuni
as maior de concussio in fuit
mure dunt et actomura fuit
accessit ad sacofanu mure
qz nomia de fuit mure.
Qua respondente mure p mure
de pbiere mure. **vv. vi. De**
Statim qz cathenis qz cetero
fuit ellufent mure coname
de fuit dunt. opallu qz
tumble pade depulit. Et aspre
housam manu palon omnis
ab ecc extingit ad fores ubi pa
tus ent equis mure fuit
hinnitidencis fuit p totu
puitant. **vv. vi. De**
mure quo mure illa
mure mox ab oculis mure
cum cum toto p dunt diffunt

sibi ppatum inveniunt unde in
vpo confortatus pmiu gnuo egit
demde pariem sicut ex adipe
frumentum ad bestendi suauē.
Socios et residerent pns enim
erat riuulus placidissim⁹. man⁹
lularent pane reficerent muta
uit pquioribus illis tanquam
desperantibus quo pane bestēcie
h munt et panem qui sub besta
latebat ostendit illi sup modū
attenti demde ad se reuerſi an
telatione administracione fuisse
intelligerunt. Cumq; mediola
nenses audita ei⁹ fama ad lo
cum ei⁹ p⁹ ex diuersis partibus
affluabant accessissent. pmo ad
verbo dei spualiter refecti. p⁹
illis corporalem refectorem su
meritibus datione nomine drom
sio precepit potum ministrare.
At ille mar⁹. eius nō pebat qd
in pmarat omni hospitibus non
habebat. hpc em nocte pceden
te Rustulum ubi omni fuerat
totum cum staret cūterat et
unde alio ministraretur non di
misit. Cum his et ter admoni
tus p mpiratorem staret pns
pcepto ei⁹ obediens ad vas ac
cessit et qd vacuū ex toto resti
querat ex toto pleni inveniit.
Ad quod mirante accedens dno
ei⁹ impetu pulente tremui co?
pſidit. Tanto miraculo stupescit
tus cum timore hospitibus minis
uit. Unde petram plene refecti
sunt et fies de reliquo p tres
ebdomadas vixerunt. hnc et ml
tis aliis virtutibus clausis miruit
ad dnm. Impante henrico filio
henrici in malia regnante aut
philippo in galia. Quedam mlti
in brachio suo non quid p reatu
suo aliquo. sed sponte cūctilim
refectis ferreum puenit ad ei⁹
sepulchrum ubi cum pmutaret

et ad castrum que casu a castra
labio decedunt excedendam em
atione brachio excedisset cūcti
ferre⁹ confectus ē manio qd tu
multa cepitans lōm⁹ abrachio
diffinit hui⁹ festum celebrata
media kl. iulij. **Symbertus**
Henno henrici. vñ? Waldum?
flandrensis in uaso hagnonensi
um comitatu cont⁹ impatorem
rebellat. **Guillelmus**. Po ipse
erant due amice mſtrata qua
romaniūtur uno mſtratore con
monitas dno mabute maleſao
que hospitem si qn solus sup
uenerat in apum aut aſnum
aut suem mutabant de quibus
iam supdcm est. **De iu**
Rome pſon uene qui ſci
tempus em tuam. **Vene**
palems quida loci. **re amilo**
ples et nobilis qui deſponſant.
Exorem nom⁹ dixerat. et pda
lib⁹ ſus quimim frequens pu
uenti poſt alium itur in capu
dt ludant. **Rey** quimim lude
ſignitur pilam popoſet. **Iuſtim**
amiliū ſponſalium digito ex
tento ſtatue veneris etas que
pumo aſſat compoſuit et
cum pene ad ſolum impetent
ſimpnoſus etas maleſantibus
prim⁹ ſe aliſu ramonit. **repoſit**
q amiliū. **pudent** ſtatue dromu
uſq; ad uola curuati. **Dung** di
ſtat⁹ nec amiliū auere potuit
nec dromu hancē. **Tatitus** q
diſcedens remcalauit ſodallib⁹
Nocte in tempeſta cum ſomulo
rediens dromu habent exten
tum et amiliū extenū ſubrep
tum a diſſimulato dampno ad
impetum redit. **Cumq;** ſe in lece
narta cam collocaſſet ſenſit qdd
nebulſum et denſum inter ſe
et illū noſitay qd ſentit qd
ſ non ſideri potuit. **hoc obſtado**

ab ampliori prohibetur / audire
 et docem matrem q̄cūq̄ q̄
 hodie me desponsata. Ego si
 domus cui? dūtes inposuisti
 annuū illū nec reddam. Tem-
 tus ille tanto p̄dignis mē re-
 ferre nō ausus est nō p̄mittit
 inposuisti dūtes noctem illam
 nullū facim. Delibans. Et
 factum est p̄ multū temp̄.
 Et quacūq̄ hora tū desponsa et
 cūq̄ nūllat illud idem senta-
 ret. Et audiret. Erat sane abas
 ualens et domi ap̄tis et mī-
 ne. Tandem querelis bonis
 comouit. rem p̄ntab. detulit.
 Illi habito conualio palatio cūda
 p̄bato subdiano rem p̄dūt.
 Is erat nigrō mantis et potens
 in maloficiis. Illatus erat p̄m-
 p̄s multis compositam eplam
 dedit. Iuueni dicens. Vade illa
 hora noctis ad op̄idū ubi m̄.
 Die quēniunt et scāns mēta
 considera. Transient ibi fignis
 hominū. Verūq̄ p̄uus om̄s
 p̄ etatis et gradus et conditio-
 nis equitas et pedices quida
 leti quida tristes. Quisquid
 audire non loquans. Sequit
 illam turbam quēdam fatum
 p̄uincior. forma compulcentor
 curam sedens. Hinc tacit. eplā
 tradas lentenda. Et tūm fiet
 q̄d posulas. sic fēu. Et inter ca-
 tēse transiūtes vidit ibi mu-
 lierem ornatu mātricio mūli-
 mestante. carne soluto p̄ humlos
 iactato. mēta aurea sup̄be con-
 stitūto. aureo. dūtam p̄uincior
 in manib. quā mūlam reuelat
 p̄ temeritate. Vestū pene meda
 apparbat. gestus exequens i
 p̄dicos. Vltim. Dns turbe ter-
 ribiles in iuuenem oculos co-
 acuanē. ad are sup̄to finarandis

et unom̄s? composito. ad die ab
 eo requirit. Nichil illi cont. sed
 p̄nta manu p̄mittit ei. Demō-
 notū fignis non ausus contemp-
 nare. leuit scriptum. a. i. q̄. b. u.
 cūq̄ in celum alatus. Dns m̄p-
 omps. q̄m dū paciens nescias
 palati p̄ba. Nec mora satelli-
 tes alatus suo m̄uit qui amūli
 extorquerent auerē. Illa m̄fū
 eplā fignis m̄o tūde reddidit.
 Ita m̄uans non compos fignis
 obstaculo potat. e. dūl. sup̄p̄m̄s
 amorib. p̄alib. aū ubi dēmo-
 nis clamorem ad dēu audiret.
 De m̄tellexit. p̄fignar. sibi sine
 diep. Quo cū om̄ib. m̄embis
 ultis tūm̄at. m̄p̄abili p̄ora
 desinā. est. confessus coram
 populo romano m̄audita flān-
 cia. **v. v. De berentiano he-**
re No p̄nota. r̄t̄co et ei.
 ita m̄allicana p̄ma. Et
 tūbatur. eplā per be. ḡbertis.
 renūtiūm tūronensē qui affe-
 rebat auctaristam quāon p̄m̄.
 in altari nō de reuera corp̄ xpi
 et sanguine. sed fignam corpu-
 ris et sanguinis. Contra quem
 m̄l̄m̄ a m̄tis et verbis et
 scriptis disputatū est. inter q̄d
 dū. Gūido. Abbas de cruce
 sancti leufredi. contra eum de
 corpore cont. eum de corpore et
 sanguine dū. eligante. dedit. li-
 brum. **Gūiderm.** Leo p̄p̄a
 cont. eum. Berceles celebrant
 conallū. Sed p̄. leoms. d̄bitū
 hildebrand. archidiacon. ann
 eet. tūm̄s. m̄o. p̄p̄a. rōme. ad
 unatis conallū. eum compulit
 ad sū. dom̄atis. actūathema.
 Respondit ei. lanfranc. archie-
 pus. sed p̄p̄ue. et fortiter. Gū-
 m̄. dū. p̄m̄s. monachis. de
 p̄uato. leufredo. northmannie. p̄

ea epe auctore apulie in ipso
eloquentissim⁹ Boduig⁹ autem
in fine ita respicit ut si retatio
ne aquib⁹ dnm sunt⁹ habeatur
plan⁹ elemosinis et humilitate ma
anaz⁹ possim⁹ dno diffiendo
non similis abscondendo et ad
omodo Nullam femina confue
tu suo patebat⁹ admitti. Sed
non⁹ tamen q⁹uis se corruent
eos quos deprimat⁹ querere neq⁹
adeo pessimo et alios exemplo
vel verbo ab eis infirmare quia
fortasse p⁹am te m⁹uabat alie
m⁹ cum delecto fuerit tunc. q⁹id
epm carnotensem subleu⁹ p⁹disse
auunt. Nam cum eum in exilio
positum multi uisitant⁹ et ex
um capacitas mo confluentib⁹
capientis sufficit. Ille m⁹ oppo
tis curas oculis longe rimat⁹
berentiarum n⁹is quo potuit
expedendi confut⁹ p⁹fectus in
mane demone p⁹ter eum confi
fo multos q⁹ ad eu⁹ sequendu⁹ blan
diente manu et illic anelitu cor
rumpe. Sed et ipse blandian⁹ die
epistolar⁹ moriens recordatus a
quot m⁹pos quondam adolefens
p⁹mo sui erroris calore p⁹ta sua
miserisset p⁹ducto gemitu hodie
inquit appicis sue appetit m⁹
chi dno me⁹ illis. xps p⁹ter pe
nitentia. Et spo ad uiam ul
p⁹ter alios. Et tunc ad penam.

De anno cor⁹ xxi. De cor
pus edman⁹ p⁹onb⁹ sunt
regis ylastome se cum amilie
p⁹uta m⁹uent abbas in corruas
adilpandus in corruet de facto
tunc. Et quia locall⁹ henehmo
quem p⁹auent⁹ m⁹ammattine.
m⁹idme corruis angustior e
nit regales exmias ferro ausi
e rememre unde q⁹timio sunt
videtur emicuit. Tunc remu
corpus in fenne q⁹ tpe eae contu

leant sup altare locatum e cum
capite sancti appollinans marty
ris et reliquas sancti vincten⁹
martyris que ille martino p⁹atio
emerat. Abbatem vero temem
toron sacu corpon⁹ mox ammi⁹
relinquit. Nec multo p⁹ de ead
emissim⁹ mors immet⁹ sanat⁹
est ibi furo sus et cecus. Muspi
renou⁹ Et opmor repies tot
sanato⁹ post mortem illibata cor
pora et in angustia que futuro
in corrucomis spem p⁹tendit.
Quod ideo diuinit⁹ futurum exi
fimo Et nacio pene q⁹tan dila
posita in spe resurrectionis am
metit ex confidencio tot cor
por⁹ que in corrupta p⁹duant
Nec sunt sancta edidit et
vibizata. Virgines rex et dnu
dus archieps elpheng⁹ archieps
antiquis p⁹ter dno inuolatus
cruce et carne p⁹antib⁹ articulo
m⁹al quoda tpe spem dormi
entium meditant⁹. Romulph⁹
rex m⁹ioz filium septene he
nelm⁹ quondam de p⁹one fidei ale
dum q⁹misit. Illa falsu⁹ retri
p⁹asem⁹ infantulu⁹ tollendu⁹
emedio satelliti qui alipn⁹ em
m⁹aidant⁹ q⁹u p⁹uati uenati
dicens inter fructu⁹ obetuta
uit quod celatum in angustia
scatim romo diuinit⁹ m⁹notuit
Nam m⁹ebria sup altare sancti
petri signe delapsa elemosinis
angelis scripta scripta coluba
deferente et ueta et sepultu⁹
p⁹z ordmem p⁹idit. Quod a q⁹
anglo m⁹pretata e et mox
epla p⁹pe. Rembus anglic⁹ co
p⁹atba martyre audicant⁹
Vnde frequi cultu corpus immo
centis sollempn⁹ leuatum e
Cumq⁹ deferretur d⁹m calaba
clerico⁹ carita et laico⁹ plan
su exatata quonda p⁹radalis

femina e fenestra euacua in quo
stabat apud exult et forte p[er] sal
tatum p[er] manib[us] h[uius] contumelia
coe leat[ur] p[er]uenire ad p[er]salim[us]
Deus laudem mea ne tacueris
Quem a fine nescio Quo p[er]fimo
retro[act]e dicens mtebat[ur] c[ir]ca
tantum leticia mtebat[ur] Tunc
Ed in d[omi]na ocl[us] uenefice a cane
orbib[us] emulsi c[ir]ca polluerit
versum illum. Hoc opus eoz
qm[od]o d[omi]n[u]m mtebat[ur] apud d[omi]n[u]m
Extant usq[ue] hodie c[ir]ca signa
inamitatem mulieris et ocl[us]
nem dei p[er]uicacia . . . xviii. De

In selesiensib[us] rebus et
c[ir]ca p[er]fimo martirib[us]
exorta multos n[ost]ros p[er]fimo
mit mtebat[ur] est in et c[ir]ca
duam ieiunium D et de
Secunda ieiunium die p[er]uicacia e
puero ead[em] ualiditate thalidita
deacombent appaerunt apli p[er]uicacia
et paulis dicentes non enim d[omi]n[u]m
metuere morte que i[st]a c[ir]ca est
extitit et d[omi]n[u]m p[er]uicacia mtebat[ur]
Ceterum nomen d[omi]n[u]m de illo mona
stio hac p[er]fimo mtebat[ur]
qd[od] deus p[er]fimo r[ati]o ofimul[us]
concessit meritis p[er]fimo c[ir]ca
dem die supplicat[ur] h[uius] enim
ce diem quo p[er]fimo r[ati]o app[er]it
ocul[us] mtebat[ur] c[ir]ca mtebat[ur] sine
p[er]fimo e dies mortis e[st] et na in
uentus Ex n[ost]ro m[ost] martines
amiat[ur] est P[er]fimo d[omi]n[u]m h[uius]
mtebat[ur] et h[uius] oriental[is] amtebat[ur]
depopulabatur p[er]fimo quoz
p[er]fimo regem edm[und]u[m] non re
sistens p[er]fimo p[er]fimo solo
p[er]fimo et orante p[er]fimo tor
menta decipiant Caput a h[uius]
tore m[ost] d[omi]n[u]m p[er]fimo est
Quod d[omi]n[u]m c[ir]ca p[er]fimo mtebat[ur]
Vocem caput e[st] ad se mtebat[ur]
Quod h[uius] lacus c[ir]ca p[er]fimo

castodirebat Qui a h[uius] p[er]fimo
p[er]fimo ad tumultu usq[ue] p[er]fimo
tus e nomen ledens et a ne
mine lesus Sup[er] corpus p[er]fimo
mo erecta e capella h[uius].
Am cum fures expilare uellet
indisibili[us] l[ost]e in ip[s]is conatib[us]
mtebat[ur] Caput e[st] reliquo cor
pori comp[ar]t[ur]u[m] sumu[m] mar
t[ur]m c[ir]ca c[ir]ca p[er]fimo
Eiusdem sancti c[ir]ca et uniuers
sensim pullulant quoz ofedon
quoda[m] f[er]a mulier quoz annis
tondere et refecere consueuerat
fata venerat[ur] p[er]fimo p[er]fimo
h[uius] f[er]a corpus cum f[er]a mtebat[ur]
ater ofedon p[er]fimo leof[er]u[m]
adolescentis f[er]a de d[omi]n[u]m mtebat[ur]
cum oculor[um] f[er]a explorare d[omi]n[u]m
nam mox de d[omi]n[u]m am[er] effectus
e et p[er]fimo mtebat[ur] statu
rens mortuus e Et d[omi]n[u]m de
beda ante e d[omi]n[u]m mtebat[ur]
V[er]o p[er]fimo p[er]fimo f[er]a
Amia rex orientalium amtebat[ur]
Habuit quoq[ue] alias duas filias
mtebat[ur] et p[er]fimo f[er]a
p[er]fimo in monasterio mtebat[ur] quod
d[omi]n[u]m h[uius] f[er]a p[er]fimo
p[er]fimo p[er]fimo f[er]a mtebat[ur]
ta ante mortem et p[er]fimo mtebat[ur]
f[er]a et p[er]fimo f[er]a ex c[ir]ca rem
amtebat[ur] V[er]o d[omi]n[u]m e p[er]fimo
temut filias suas duas ex c[ir]ca
tam de qua Beda multa f[er]a
f[er]a et h[uius] mtebat[ur] que d[omi]n[u]m
rem mtebat[ur] d[omi]n[u]m e in c[ir]ca
Ex quo habuit filiam d[omi]n[u]m
tam d[omi]n[u]m mtebat[ur] apud se
h[uius] p[er]fimo p[er]fimo abba
tissa f[er]a filia apud c[ir]ca f[er]a
mtebat[ur] que mtebat[ur] orones
feminas et pueros exaudire
creditur . xviii. De quibusdam

In alio d[omi]n[u]m f[er]a
d[omi]n[u]m mtebat[ur] in anglia

[illegible]

No tempore corpus pallentis
 flii emidi. Rome nter. reatum
 e cum hoc aptatio fili emidi
 pallis quem hinc etiam mltas
 oardit more suo iacet hic. Quos
 verus non tunc futos crediderit
 etiamus carmenis hinc latinas
 muenisse sed ut ab emmo vel ab
 aliquo alio pecta antiquo. Et qd
 memi e conditor corpor qd tu
 ne tabescente cutis exterior ne
 nos nati ossa continet hinc
 vultus qd in medio pante tu
 n9 faciat m9 pedib9 et pome
 mensuratur est. Ardens lucerna ad
 capud inuenta e. Qm cu nullo
 affymie liquoris aut flatus vrole
 ea extinguit valeret quida pte
 ronis mitem fudo fult flama
 floctamen facit et mox mtrudunt
 aere ignis curvat. Corpus mmo
 apphaturum nactate sui magnitudi
 nem memi mact. Sed pceden
 tib9 dieb9 fallidus ronalentis in
 fupm quime mortalla corrupio
 non attinet cute solita vermis
 qz fluentib9. **Symbertus** **A**
 no vbi. Vitor ppa in nullis dom
 eis nlonose ab impatore suscipit
 et eo pnte non multo post impa
 to: hemic9 montit et post ann
 fili9 eius hemius impat anno
 .l. .vvv. **De impeno hennia**

Aldno hennia .f. qui fuit .f.
 ab matnacione dmi .ap. .len.
 ab initio vbi mndi .v. .vv. colome
 general conuentu hito Waldm
 n9 et Godesfrid9 medianta ppa
 vitoris ad hron regis e pacem
 reducit. omis belloz motus
 pedantur. **Aldno** .f. fident9
 fili9 nothelonis ducis ex elico
 penta laudat septem9 leuta Rome
 ecc9 qz exosus erat impator9 hoi
 no pio odio filis sui Godesfrid9 re
 mo post lenitionem cofabimopo

litamam apud cassinenses mona
 chus e p9a abbas factus alai
 tus noie fapli. romana ecc9.
 clm9. p9idet qd brenna natna
 me ciuitas combusta e cum ma
 iori eam in monasterio ante mo
 nachoz scotus quida monach9
 pat99 nomie multo tpre rectu
 sus qui ead hoc mteridm sepe
 p9dverat ppter proptum reclusio
 nis cone nolens se combum pass9
 e. **Aldno**. Hoc sic refert pectus
 Romanus in quadam urbe teno
 mta erat quida seruus de mo
 monasterium in cellula cui pene
 latum est quia nisi p9is per
 penitencas deum cito placaret
 missa .vvv. dies tota ciuitas in
 cendio periret. Promulgata e
 missio. Noluerunt quere. **Aldno**
 p9osa qz monaster9 missi auf9
 ti v9 salua eent. Tandem a
 v9. vrbis reuolubus subito igni
 onit9 puenit qz usq9 ad cella
 dm dei. Cui9 rontare exire
 noluit. Sed omia iudicio de
 amitionis combustus est cum
 sua cellula. **Symbertus** **A**
 no tercio hennia. **Benedictus**
 romane ecc9. clm9. p9idet
 in panto barchaten9 marta tor
 natum multitudines colubioz
 altifecus contrahere prodigio
 so prebo mter se concurrunt et
 multas vbi9 occasu dicta pars
 fuctionis in cano ardore se ab
 fcondit. Altera pars hincena
 um more msequens cum sibulo
 circūferebat donec circūueto
 ab hominib9 igne dms crema
 te fuit. **Aldno** .m9. hennius
 reo f9anc9 obit. **Helmius**
 non multo p9 cometas longos
 et flameos curies pmane du
 tens apparuit de quadam
 monach9 malinsfrie elmer9
 nomine venfi inquit. Venfi

multas miribus lugende. Su-
dum e q te vidi Sed mlt
multo terribilior te intueor
patre hui? exadum mna
tem Ho erat litzne bn mbu
tus eius matur? qui mane
audacem in pma uuentu
te conatus fuerit nam penas
manib? suis et pedibus nes
cio qua arte inuenerit ut de
dali more volaret subulam
pro vero amplevnt Collecta
q? esimo turis spacio fadi
vnt? et plus volavit Sed
venti r turbins siml et tene
rar? facti confusa tremulus ce
cidit petuo p? hoc debilis
e erunt effraus ipe vero se
rebat fuisse cam ruine qd au
dam in posteriori parte oblit?
fuerit aptare **Symbertus**
Post hemiam remanuit phi
lyp? fili? eius in stancia anno
vlti. Eo tpe mirianus rtho
nomafus claret qui a stocia
in galias veniens collome
factus monachus primo apd
fuldam p? ea apud martini
am recedens e **vuy. b. de**
lanfranco cantuariensi et
bono eius mltis

Hoc tempore claruit
lanfrancus prior mona
sterij beccensis Ad eu? exim
andornam de Burnundia
quo lauit anselm? b. post mo.
multa virtute et scia adornat?
Et ei in prioratu successit sub
vno eundem huius abbate
primo qui ipm monasterium
beccense de ipso fundavit suo
Evnestio et eius. hic lan
francus papa civitate nalle
orundus om scia seculari p
fate mibutus alios transires
suo in northmama venit et
in abbatensi civitate aliqdu

docuit deinde mortaliu aiam
captare vanitates ee consideras
consilium salutis arripuit et fa
tuit ut omia ppter eum relinq
ret qui omia fecit Cumq? ne
vellet rothomatum despete
in silva ultra flumina villam
madit in latrones Quia cum
amita que habebat tollentes
ligatis a tergo manib? et capias
cape ante ante oculos ei? admo
to abduerunt eum de via et
inter condempsa salt? frugena
dimiserunt Talibus auctus
amistis comprehensus nescius
quid areret in fortunium suum
lamentabatur Tandem noctu
no silencio in se reversus et ad
deum conuersus ait Dne deus
tantum temp? in distando ex
pendi et corp? animu q? in fu
dis litem? anu et ad huc
quo te debeam orare et laudare
non didici. libera me de hac
tabulatione e ento sic utron cor
nigere et mstare anabo ut
tibi seruire valeam et sciam
Surgente aurora auduit vi
tores iter capentes et cepit ab
eis votifendo auxilium pete
Quia accedentes et eum soluen
tes redierunt ad viam. Roma
uit autem ut mlt? et paupus
cenobiu q? in regione no esset
sibi demonstrarent Molebat ex
adite locum ubi litem? eent
qui eum honori et reverencie ha
berent mltis de consilio eoz
becum adnt ubi venerabilis
abbas herlm? eiusdem cenobii
fondator ac nuper ex gruide
no milite in cetera pnotus eum
cum mudio suscepit Qui moni
chus effectus indistendis offi
cis curam maxime impende
bat ut faceret deo laudes ppsue
re sicut mouerat Sic per uis

121
amios vixit solitari? gaudentis
qd nesciebatur fore omnibus vir-
tus omni utilitate et extremita-
te in cenobio contentus Et ut
fatur lectionem nolebat in ec-
clesia sentire nisi prius eam can-
tor audisset Et hanc eam die
dum ad mensam sederet quid-
dam mellestendū dixit sic? di-
cere debuit quod presidenti
non placuit et alii dicebant us-
que scilicet si dixisset docere me
dixit hūc est uidet eam breuia-
ri non enim potest ille licentius
erit sed vir sapiens et sciens
magis obedientiam xpo debe-
re qm donato dimisit quia hūc
primiciaverat et dixit qd non
tante dicitur iubebatur Cum
autem rumor se fama mitalon-
is late qd perhibuisset. clena
accusavit illo de licentia abba-
tis sui scilicet tenente hūc qd
potentes et nobiles multa pro
eius amore eidem ecclie contule-
runt. **xxviii. De gestis eius
post archiepiscopatu in suscep-**

De post ex abbate cadom-
factus civitatis. archi-
epo multa bona meritis antea
e fecit quada die dum missa
celebraret et ventum esset ad
horam qua corp? dñi manib?
acceptis dracomis qui sibi in-
stabat ad monē prius arripu-
it eum manib? per scapulas
Venerabilis autē antistes in
nullo turbatus reflexa manu
dextera per capillos eum tenuit
et ante pedes suos adduxit.
Per celebrata autem missa in
domo infirmos illum produ-
xit ubi p aliquos dies in in-
firmis permansit Dicebat autē
de quibusdā eiusdem loci fratribus
quedam neplauda Tunc no-

minauerunt quēdam dicentes
qd de illo non haberet quid di-
ceret At ille cepit affirmare
qd ille iniqua auderet in pre-
sentiam suam venire Quod
cum sciret tunc ne sibi aliqd
periculi restaret inperaret
Tunc sapientes fratres consilium
ei dederunt ut cum archiepo
loquens pura confessionem
faceret et sic pducibiliter ei
eius absolucio et benedictione
ad demeritū net qd cum se
esset dicebant demoniaci
advenit Tunc ad eum minaba-
no die si quid de eo nosset At
ille in eum como oculo respec-
tans ait carissime xpo hoc
malo omne quiste sic rebulli-
uit et candidavit Nichilq?
amplius dixit. Unde datur
intellm qd dictus confessio
et absolucio auferat diabolo
memoriam pccati aut certe an-
fandi post alios an dies
deo insequente et lausfanco
cum frim orob? adiuuante
liberatus ē ab illa peste. Cu-
autē ipi lausfanco relationem
esset qd abbas anselm? una no-
te p? mutatas ad lectum
suum veniens annulu in eo
aurum inbemisset refertenti
sibi respondit Certissime scias
illum post me futurum archie-
pū Et ita factum ē. **¶** Hinc
lausfanco missi benedicti
tudonensis line qui asserbat
eucharistiam quam in altari
flamini non ē reuera corp?
et sanguine xpi. **¶** Vatum
portator cum non inbemisset
eum in notissima quibusdā
clenas ea tradidit Unde de
ipso lausfanco orta ē suspicio
quasi foueret ac foueret que
a benedictis dicerentur. **¶** Hinc

• vvvv. De muliere nemel
la et quibusdam aliis

sustentat inimica donec et ipsa
 fortassis exactorum violentia suc-
 cumbat. **S**ymbertus **L**ino
 henna Vn. Alexander lucensis
 eps romane eccle. presb
 det Contu que caelo pamplo
 eps pparum ambiens magno
 scandalo eccle fuit qz longa
 inter eos concertatio. etiam
 usqz ad homicidia. **L**ino. v.
 multa usqz ad Vn. multa orati-
 di voto ierosolima petentes
 ab arabibus in parastene in qda
 castello obsessi sunt et tot oia
 si aut multientia. aut de Vn.
 et eo amplius milibus in duo
 milia reuersi sunt. **L**ino v.
 cometes apparuit tota pascha
 li ebdomada. thazumeli norda
 melioru rex cu mille pene na-
 uibus venit in antithiam regna-
 tur et in urbe eboreta plusqz
 mille laucos et contu probat
 ros de antithis occidit Cum aut
 dus rex antiozo cum Vn. latis
 milibus superueniens eum cum
 multis occidit. **vvv. De**

[illegible]

futuram mater sompno pre
 iudit qd intestina sua per tota
 angliam et northmanniam ex
 tendi vidit et dilatan ipso qd
 tunc quo id puer nat' hunc
 pmo attigit ambas manus im
 co quo paucis pulvis cauebat
 implevit scilicet qd corripuerit
 computruans obsecro fuisse
 omnis acclamavit regem futu
 rum huc septem annis qd pa
 ter ei' iherosolimita iter atq'
 sus est. Gualterius comes di
 tor pueri confutatur consilio
 apud sistam pcanb' mduo
 tutela tutoris regi fuvicor
 henrico assignatur in nomen
 et fidem pueri ibi iubente pre
 ab omib' iuratur Qui mox
 ut adolevit a rege francor m
 liae infamia accepit. Fuit qd
 broren malchidm filiam bal
 dum comitis flandrie dnm
 vix comes fuit northmannie
 monasterii sancti stephani edi
 ficavit cadome martine qd
 dicitur. Vbi sancti francum abba
 tom instituit qui p' ea fuit
 cantuariensis archieps. Vix an
 tise sca et religione compari
 dus alterum monaste' hacten
 us fuit a rege fuit cum ad
 huc pene puer est. Patru
 sui malitiam ab archiepitu
 rothomagensi removit. **vl.**
De duobus archiepis rotho
magensib' maghenis et
madunillo

Item aut literatus fuit sed
 pro consilia natalium pro
 fessione oblitus venationibus
 et annu certaminib' iusto sepi
 nitendens et uarias ecclesiasti
 cas communas profusionib' in
 finuens. Cum rei fama crebres
 cente tota vita sua vbi palli
 caruit quod nemaret sedes ap'

honore hui' p'vilegiis ei q
 sic' negligebat officium. Unde
 crebro querens/ expostulante
 nepote suo idnezus enim et
 eo nichilomin' irreuerentius
 agente/ conente ultima nece
 ssitate/ demndat' e/ ferunt qda
 deposicionis archana cam
 fuisse qd idem malgen' nepo
 tem suum cu brore malchide
 excoimicavit qd consanguinei
 iuncti erant et ides nepotem
 excoimicasse occasione depoi
 cione in persecutorem filitio
 rum suor' pro cui' sceleris ex
 piacione idem malleum p'
 ea edificavit monasterium
 sancti stephi in domo/ et illa
 monasterium sancte trinitatis/
 Malgeno successit martinus
 sistoniensis monachus mul
 tis plenus virtutib' et magis
 me abstinentie. Idem ad ex
 tremam deveniens in tali pri
 natus hancitui fere dimidia
 die iacuit defunctus Tandem
 cum pariter in ead' ferri re
 sumpta aia ad circumstantes
 ait. Ultima passiois vni ver
 ba suscipite. Naturaliter mor
 tu' fuit sed ut vob' iudicarem
 que vidi reductus sum. Nec
 diu subsistam qd dormire in do.
 delectat. Ductores mei nefab'
 ornati et multab' ad omem ele
 nanciaz erant nichil delecta
 bili' illor' simone mtrido Gau
 dens ibam ut videbatur michi
 versus orientem. Proindebatuz
 michi sedes paradisi non nul
 to p' intranda in momento p'
 tenti anopa mressi aspi. Vn
 dem' iherosolima ibi sanctis
 aduatis iordaniem petendum.
 Cetero rype acrole duator
 meor' multi concubino leuore
 cetum facere. Fuit fuit die m'fidi

mov lante pasci. ad dnm suu
 incolunes remitti. Reducentes
 mduant ducis manifestam
 confidentiam et addunt pere
 omis in excoctatu illis pnbros
 videri qz. s. tota faciem cu v
 troqz labio rosam haberent
 illius em sup⁹ labiu pilis
 incessanter fructu tibi. mtonsu
 dnuatit. Guillelm⁹ monachu
 legatu misit tra ferentem
 ut. s. wolodus ut regno scun
 dum condiaones discederet
 uel sub eo remnaret uel ce
 te spectante. Utroqz conu gla
 dio rem ventilaret. Wolodus lega
 tum nec responsu dignatus: tur
 bide abegit. Illam noctem ut ac
 cepimus angli totam manantibz
 et potibz in sompnuem duperat.
 Northmanni ante tota nocte
 confessionem pcedo. dicantes
 mane dominico corpora comu
 nicavit. Comes arma popo
 sat: et casti locicam misam in
 duit. mpris tumultuantibus.
 Quem casum visu corrigens ri
 tetur inquit. conicatus me⁹
 in regnum. Tunc cantilena
 de rollando mchoacta. prelud
 commissum est. Pugnatum
 est utrinqz acriter. fossarum
 quoddam prerupum angli fu
 gientes. noto sibi compendio in
 uaserunt. Vbi tot northmannos
 concultauere: ut tumultu cada
 uerum planiciam campi efferet.
 Wolodus a longe ritu sagitate
 in caetebro paussus. occubuit. Ja
 centis femur vnius militum gla
 dio ppendens. ignore uocatus
 est. a villo ex militia pulsus.
 Item Vills eadem die discurrendo
 pugnando. hortando tres equos
 fortissimos sub se confoscos ami
 sit. Succurrabant ei custodes
 corporis ut se a periculo sub

traheret. Et persistit usque in
noctem. Nichil sanguinis ex suo
corpore cunctum est. Quia tanti-
lis multis impetetur. Corpus
aroldi matris impetenti repe-
tenti sine precio remisit licet
illa multa per legatos obtu-
lerit. Die natalis domini coro-
natus est ab alredo elbarensi
archiepiscopo nolens hoc minus
suscipere a stigando curruantensi
quia non legitime factus erat
archiepiscopus. Verillum regium
aroldi romam misit ad papam.
quia erat in homine pugnantis
figura. auro et lapidibus arte stu-
tuosa contextum. Urbem exonia
rebellantem subegit. leui negotio
parte muri altis cadente. et in
messum illi dante. Quia ille au-
daciis afflicto. protestans ho-
mines irreverentes deinde de
impulso. quia in illis eorum sup-
muros stans medato igne ali-
um sanctu inferioris partis tur-
baverat. in contemptum nostris
manus. Post aroldum autem
harnagru super oleum impatori
constantinopolitano militavit.
Cuius iussu pro stupro illi
fuit rege femine leon obiectus
est. qui belluam nudo lacto-um
nisi suffocavit. *De quibus
cadentibus illius temporis.*

Anno henrici .vi. obiit sanctus
theobaldus in vincencia
urbis venetie inclusus. Sono
qui et conradus primus colo-
niensis. ab impatore henrico
ad suscipiendum archiepiscopatu
m teneor missus cepit
a comite teneor deodrico
a satellitibus eius insula ducit
de rupe trio papitatus. et ad
huc ille. gladio transuer-
beratur. corpus quod eius solus
silue obreptur. Sed a rustico

inuentum. ad villam defertur
et sepelitur. Inde a deodrico iur-
dunensi episcopo transportatum
ad collegium monastium multis sta-
tim miraculis a deo glorificatur.
hinc temporibus beluam. hic hil-
debram ut audiui a quodam.
qui hoc audiens referre abba-
tem cluniaci hugonem. cogita-
tiones aliorum applicorum me-
mentis intuitu mirabatur. Que-
ideo papa alexander cancellus
applicorum precebat. Pro cuius
officiis meritis subdebramus tam
cancellariis curabat. punitas
ut quam acta corrigere. Die
dum cum equitaret cum multa
multa beluacensi ciuitate suo
deserta antistite guido decan-
cristos qui ecclesie sancti quintum
duomandensis et archidiaconus
landinensis constituitur bellua-
cenci episcopo. et a geruasio reme-
si metropolitano consecratur.
Qui graviter ferens curare se
presencia quintum martiris in
honore et memoria edificavit
ecclesiam. hanc longe a menibus
belloate urbis. Rome duobus de
papatu contendit. mantue
synodus colligitur. et mediante
hymone coloniense archiepiscopo
alexander se iurisdictione
de simonia expurgans in sede
aplica subrogatur. archiepiscopo
monachus repudiat. *Anno
vii. deodricus comes teneor
de martirizato conone apud dnd
et homines reus. exiliatur ab
impatore. et suscepta pugnatio-
ne iherosolimam cunctis. quid de co-
et de omnibus qui in comitatu eis
prebant actum sit. adhuc nesci-
tur. hinc francie. hinc scotie an-
gliam martiribus. angli fame
consumitur. angli eorum hinc
armis nescitur. *De qui-**

**Supra miraculis sancti dunstani
in cantuari.**

Anno dñi. reuerens in ecclesia
sancti paulini confessoris
in capta sub emonena muenitur
corpus eiusdem sancti paulini.
Et olim affigia ubi exilauit
reperitur. ibi a felice episcopo in
themis ferreis fuerat suspensum:
et iuxta eum multa corpora sanctorum
ad deprementum scilicet eius pal-
marum confusa et patris tene-
re. Ad sinistram torsus in de-
pneipibz thebes legione. cum
multis thebeorū in hac urbe a-
nitionis martirizatus ad cap-
tū. senatoris urbis. inapencis
constantiis. crescentis. iustis.
et. tres fratres leander. alexander
sother. Ad pedes. horum pa-
pulus. constantis. iouianis. Et a
multis ibi uiderent. horum an-
mo. nomia et. tempus et dies
passione aures. lute in pariete
scripte. signabant. eos q omnes
sub nationis passos fuisse doc-
bant. **A**nno dñi. duobz fratribz
russorum regibz. de regno otende-
tibz. alio eorum a consorcio re-
gum pulsus impellat henricum
imperatorem. se et regnum russo-
rum submitteret. si eius auxilio
regno restitueretur. Et id frust-
fuit. quia grauissima in impio-
ra diffensio monebat. magis sua-
tueri qm aliena acquirere. Saxo-
nes enim multis. et magnis
iniuriis et iniuriis ab impatore
affecti. contra eum rebellant. ad
quos debellandos impator instat
intendit. **A**lexander papa. ro-
mam ueniens. lanfranco archie-
po cantuariensi. signum assue-
vit. pfectus se illud in signe
reuerencie derulisse non honori
archiepi famosi magis. Ad hunc
lanfranco. missam quidam iuue-

me monachus legens. eum
gelum. qui cum patenam po-
tificis post pater noster offer-
ret. uidit eorum se quosdam dul-
tus teterimos malignorū spū.
Ad quos aspectu teterimus
pteritus. pontificem in manu
sac tenente. drisp. brachis st-
tim amplectit. horribile clamas
et dicens. xpistus dñat. xpūs
regnat. xpūs impat. Conuer-
sunt omnes qui aderant. et por-
tatus est ille a militibz post
missam in carcerem pontificis.
Conuertit in capto. Adducitur
ille demone plenus foriter li-
gatus. Sermonem facit. lanfranco
de illo. et iubet con p eo ord-
nem fieri. arox ut uidebatur sa-
nus effectus est. et pagendis
gratis ad sepulcrum sancti dun-
stani pferentis. Cumq com-
plectatur cantaretur. subito
ille raptus de stallis suis cur-
rit ad priorem henricū. Dicit
ille statim apprehendens dixit
in dormitorio et noctem in sop-
nem ante illum dixit. media
nocte exclamans. omis inqeta-
uit. Ductus ad sepulcrum sancti
dunstani. nimis remittens. ubi
cum uenisset. fluere cepit. et in
dunstano et in xpm infinitas
blasphemias usq ad diem euomu-
it. Mane. refertur in domo infir-
morū. ubi p multos dies cruciatus
est. Quicunq ad eum accedebat
si armen aliquid habebant. de quo
nondum confessi erant. publice
reuegebat. et dicebat illos in
pemis pperius sibi sociaandos. Dñ
non nulli erubescerent. prius
confessi sunt. Qui cum iterum
illi se presentarent. querebat
qui eent et unde uenissent. et
quomodo tam subito loci eent.
et suam societatem amississent.

Post hoc cum positus esset in
medio sanctorum reliquiarum qui
liens cum lecto in quo iacebat do
lebat fugere sanatos. Cumque illi
retineret demon per ventrem
eius tanquam catus pulvis aure
bat. nec illos hos. nunc illos
inferiora querens exitum. Cumque
sanctus reficeretur. frater qui re
lictus erat ad custodiendum eum
multum deuotus erga sanctum
dunstanum. confusus de dei adiuto
rio accepit crucem quam sanctus
dunstanus solebat facere portari
ante se more archiepiscopi. et po
suit eam super demoniacum clamans
in lacrimis. Sancte dunstane
succurre. atque demon exiit. Tunc
eger levatis oculis in celum et
proflatis lacrimis ait. Gratias et
ago sancte pater dunstane. et
tibi frater dilectissime. quia tuis
meritis sanctissime domine. et
tua caritativa prece frater linc
liberatus sum ab hoste. Post hoc
basimacensis episcopus qui erat comes
auntie. movit quasi calumpnias
adversus lanfrancum. super suis et
consuetudines ecclesie cantuariensis.
Cumque adesset dies placiti. lan
francus sollicitate movit frater
dunstanum. Ea nocte assistit ei
sanctus in visu. dicens. lanfrance
ne turberis. Ego tibi adeo. Et
si illos a non uicinis. scias me
non esse qui terro loquor. Sic factum
est. lanfranco inaccessum omnia
que sibi obiecebantur. citius su
perantibus adnichillante. *plm.*

*De hildebranno archidiacono
qui fuit de pp. gregorius. Synodus*

*H*ilarius quoque prenotato. hil
debrannus archidiaconus
romano. qui et gregorius
romane ecclesie. et huiusmodi. presidet.
Guillelmus huius hildebrannus ut
audiui a quodam. qui hoc audi

erat. refferre abbatem cluniam hu
gonem. cogitationes aliorum proprio
mentis intuitu mutabat. Tunc
ideo quod alexander cancellus. alius
apostolicus preferbat. pro quo of
fici intuitu. hildebrannus tanquam con
cellarius circubabat. prout ut
ipam acta cogitationes corriget.
Die quadam cum equitaret ad
multa turba obsequentium. abbas
hugo in eximo agmine cum suis
monachis persequabatur. Undique e
nim tanto diu honore. cepit co
gitare in animo suo. Unde esset
tantus honor hominum civilis
statue. despicibilis pontele. po
tul dubio hoc ei ex superbia accide
re. tot obambulatorios haberet.
Dixit hoc mente insana. cum ar
chidiaconus refovo equo et cal
caribus. incitatus a longe clamans
et abbatem edimicans. tu inquit
male cogitasti. Non enim michi
hanc gloriam si gloria dei potest
que cito tunc ut imputo uel
ab aliis imputari volo. si beatus
apostolicus quorum privilegio michi ex
betur. Erubescens abbas. quod solid
respondit. Quis es tu qui nosti
cogitationem meam. Ab ore inquit
tuor quasi per fistulas ad aures
meas deductus est. Item et
desiam aliquando simul ingressi.
abbas et archidiaconus ut oraret
continuatis et multis lateribus
perstrati diutius oraverunt. Tunc
repperit archidiaconus abbatem
turbulento metu infrendens.
abbas foras egressus. causam
emotionis inquisivit. Cum ille.
Si me amare vis. Tunc ne ul
terius hac me iniuria expugnas.
Dns enim meus alius spaciosus
ille propter hominum. postulatio
nibus meis visibiliter affabatur.
intendens diabolus et serpens fa
uens oculis. si orationis tue

abiectus violencia me defuit.
ad te gressus puto esse gemis
inuiere amico eripe auctorem su-
lutiis sue. Propterea nouens mor-
talitatem hominis et hunc loco in-
mine excedit. Vidi enim angelum
dei stantem super altare euangeli-
to gladio et iam puritatem istam
spissus et nebulosus. aer actus
uolat. fugiamus ergo quoniam eius. hinc
intercipientes in dispendium ad curam
corporis accedere. Continuo ergo
dapis appositis. exortus est in
domo lucis. pluribus ex familia
subito extimatis. Quia peste per-
ditiis etis grassante. mori asse-
ris multis diffugerunt. Idem ar-
chidiaconus in gallia consederat
in consilio. uice patris. ibi plures
epi per simoniam facti. Quorum
dignus huius criminis insinulator
nullis testibus arguit. nullis ar-
gumentis poterat confutari.
Ita dicendi arte callebat. Tunc
archidiaconus. cesset humanum
eloquium. producat oraculum domini.
Certum est. quod episcopus gratia spiritus
sancti donum est. Et quisquis in hac
domu sancti spiritus. Comparari posse
pericula operatur. Coram nobis
ergo qui iudicio spiritus sancti con-
gregari simus. dicat iste gloria
patri et filio et spiritui sancto.
Quod si expresse et sine circumspecta
dixit. confutabit apud me non
esse illum simoniacum. Aliter
patet ille libens hanc conditionem.
nichil minus uerus quam hoc dicit.
Et certe gloria patri et filio in
tege paulatim. si in spiritu sancto
hesit. Suscitato iudicio precepit.
nullo conatu ut tunc ut de-
inceps tota uita sua spiritum sanctum
nominare potuit. Tunc de-
iectum ab episcopo abbas predictus
pro testimonio miraculi sepe
secum duxit. Hic autem pro-

pter excommunicauit omnes
electos qui in destitutam eccle-
siam de manu laici acciperent.
*Ubi. De synodo eius in qua si-
moniacos dampnauit. et quibus*
Anno quoque. vbi. propter
releuata synodo. simoni-
acos anathematizauit. ipso.
ratos sacerdotes a diuino officio
remouit. et laicos missam mis-
sam eorum audire medicum. morbo
exemplo et ut multis in sum
est. in considerato preiudicio. quod
contra sanctorum patrum sententiam.
qui scripserunt quod sacramenta que
in ecclesia sunt. baptismus. et
cristina. corpus et sanguis christi
spiritu sancto latente operante. eorum
dem sacramentorum essent seu per
bonos seu per malos. iura dei
ecclesiam dispensent. tamen
quia spiritus sanctus ministrat illa
iustificat. nec bonorum. minus
dispensatorum amplificauit.
nec peccata malorum attenuant.
Unde hic est qui baptizat. Et
quare tam et sic oritur scanda-
lum. ut nullus hesit tempore
sancta ecclesia quorum persistente
falsa est sit. Tunc pro iusticia
illis contra iusticiam agere debet.
alio a simonia non declinan-
tibus. alio nota auaricie ho-
nesto nomine preuentibus. Sed
hic se gratis dare iactant. sub
caritatis nomine vendunt.
et ut de montanis dicit euse-
bius sub nomine oblationis
artificialius munera accipiunt.
Propterea continentiam paucis
tenentibus. aliquibus eam in
questus ac iactantie simulantibus.
multis incontinentiam quibus
aut multiplici adulterio
amulantibus. ad hoc hac impor-
tunitate laicos insurgentibus
contra sacros ordines. et se ab

omni ecclesiastica subiectione
evacuantes. laici sacra mysteria
temerant. et de his disputant.
Infantes baptizant. sordido hu-
more aurum pro sacro oleo. et es-
mate utentes. In extremis vite lu-
aticum ducunt et usitatum ec-
clesie obsequium sepulture. a plebis
conjugatis accipere pauperibus.
Poenas plebis deputatas igitur
accipiunt. Et ut in domino eternam p-
pendis. laici corpus domini a plebis
conjugatis consecratum sepe pe-
dibus calcaverunt. et sanguine
domini voluntarie effuderunt. et multa
alia contra et fas gesta in ec-
clesia sunt. Et hac occasione multa
pseudo magis exurgentes in
ecclesia. p-fanis nominibus ple-
bem ab ecclesiastica disciplina au-
tunt. **Anno. vii. gg. p- totus**
in hereticum imperatorem mu-
litur. et quousque potest ab
eo lib et scriptis auerit. am
etiam agnecis mris ipius ab
eo alienat. Geli magni et gla-
ries validissima a lit. nouebis
usq in medio aprilis mensis.
vbi. De sancto stepho grandi
montensis ordinis institutore
Ex gestis eius.

Anno domini millesimo. lxxv.
vi. grandimontensis sub-
pate stephano. hic filius steph-
nobilissim viri de arvine p-
bus a patre suo in pilicia ducit
est beneuolenti ubi a sancto mi-
lone archiep. vii. annis educa-
tus. regulam b-nuendi didicit.
Demq distendens pagis multis
hermis. et de canonicorum mona-
chorum. et heremitarum vita que
imitanda sunt. memoria amem-
dant. in aquitaniam ppe. lemo-
nicis ad montem nemorosum
qui muretu de vpo ducit. pue-
nit. vbi fontes. reperit. et arpes

terram desertam et muuam. Qui
totum siluestris et stilis. hordis
insueti. et fens afflicta nouo
hospiti suo potum frigidissimum
et domo dentis. expositam offens.
afflictionem corporis et requie
mentis manifestis iudiciis p-
mittobat. Tunc gaudens steph-
ibi se deo fruitum omni tempe
spondit. et cum quodam amulo
q de omni substantia mundi em-
hebat. semetipm castissimū a
gmem desponsavit dicens. Ego
steph- abrenuncio dyabolo et
omib pompis eius. et offero me
accedo. deo patri. et f. et si fi
scribens q p-essionem suam
posuit sup caput suum fudens
quodq oronem ad xpm ihm dnm
et ad matrem eius. lignem. fco
de virgulis pro tugurio. anno
ab incarnatione dmi af. lxxvii.
vii. annis agens ceteris habita-
te cepit herem. in ieiunio. iugi-
lis. et oromb. continuus fruens
deo. **plm. De austeritate vite**
eiustem.

Corpus eius. pame et aq.
et interdum famule
siliginis. pua forbiuincta q
teris mris sapida. nectata de
feruit. non uoluptati. Incede-
bat quoq armatus lorica ftea
contra carnis insidias et mris
laciis. quousq toto corpore
exficato plenam de se ipso ob-
tinuit. auctoriam. Indumenta
quibz sup lorica induebatur.
nullo tempore augebantur. s
hyeme et estate. ad repellendu
frigus et calidiam semp erant
equalia et eadem. Statutus in
quo post nimiam carnis suc-
facionem fatigationem ad qui-
escendum se modicam aserebat.
a deo durus erat. et quieti con-
tarius. q in eo dormiens devari-

poterat non foueri. Erat enim
ex tabulis ligneis mistar sepulchra
in terra aspersis. omni stramento omniq[ue]
lectissimo carens. per illam tunicam
ferream q[ui] semp[er] ad nudam carnem
gestabat. nullipm[od]o etiam l[ib]itu
quo desuper nudus erat. Sicut eo ab
sente stratus eius nudus erat.
et nactus. eo p[re]sente talibus cul
tris et linculis erat ornatus.

P[re]ter horas canonicas et regu
laria debita genu flexiones in
mirabiles tam de osculando. et a
fronte nasq[ue] p[ro]uocando humiliter
faciebat. Itaq[ue] eam assidue
manib[us] ac genibus in modum
camelis callos gemitat. et nasu
in obliquu[m] curuabat. psalmodia
et orationes ac diuine contemplatio
nis g[ra]m in tantu[m] amabat. q[uo]d
horum dulcedine mentis fre
quenter biduo. ut triduo a co
pali edulo uacabat. Et quia no
potuit lucerna accensa latere s[ed]
medio. longe late q[ue] diuulgata
est sanctitatis eius op[er]is. m[ul]ta
q[ue] ad eum ueniebant. et monita
salutis audiebant. pauci q[ue] ei
se sociabant. ceteris austeritate
consuetudinis sue reformidantib[us].
deum p[re]sumptis discretio[n]is sue re
gulam ap[er]te nemini imponebat.
si sibi quid asper. alio p[ar]te ac
longe modatior erat. Sic p[ro]p[ri]u[m]
disponente deo disti[n]guor[um] eius
numeri creuerunt. in illis. no[n] q[uo]d
diuis ex illis factus est. s[ed] mior
omib[us] illis. nam illis ad mesas
sedentib[us] et uestentib[us]. ille humiliter
residebat. passiones sanctorum
et uitas patrum. uel aliam
edificantem scripturam lege
do de salute eor[um] sollicitus. ip[s]os
p[ro]vident[er] instruabat. et omib[us]
suis. uiuabat. Que tante uir
tutis ap[er]te deum erant. ut ab
ipsis demonu[m] faucib[us]. et p[ro]p[ri]is

machinationib[us] homin[um] captos
liberare posset. *Adm. Nam mi
les. De amiraculis eius.*

Nam miles quidam g[ra]uosus
immensi criminis reus
cum me alios qui ad eum disti
tendi g[ra]tia g[ra]tia uenerant
assisteret. ait obsecro te sue dei no
li p[ro] me deum deprecari. Nam q[uo]da
p[ar]tem in tantu[m] diligo. q[uo]d n[on] late
mus illud ut odire ut relinque
nolo. Sed si p[ro] me rogatus. ne h[ic]
nichil contingat timeo. Tunc g[ra]t
omib[us] aliis auxiliare. nichil
illo minime. H[ic] dictis recessit
letus. et d[icit] sanctus remansit
tristis et anxius. Ingressus q[ue]
capit[ul]u[m] congregat. s[ed] p[ro] lacrima
impetu dixit loq[ue]ns. tandem eos
hortatur. ut p[ro] fultissimo mili
te deum cum eo deprecant. Nec mo
ra p[er]it. redier[unt] et de fultissima de
miam postulans. iniquitate sua
corde et ore renuntiauerunt. **H**omo
quidam diues diuitialia q[ue] fidelis
p[ro]p[ri]us in h[ic]mo comorant[ur] cari
tate mittebat. f[re]q[ue]nter. Et
quia longe ab eius cella manebat.
in uite sibi hospitium quidebat.
in quo uadens et rediens hospi
taretur. Eius hospitii domus.
quia diuitias illu[m] h[ic] cognouit.
suadente dyabolo duob[us] eni lacu
bus tradidit. Qui ut ad redemp
tionem illu[m] cogent. in speluncas
et caueas t[er]re cum eo latitabant.
ligatum eum tenentes et capti
post aliquot dies. mutatis est
dei suo q[uo]d ille familiaris suus
in dia qua ad eum ueniebat. ab
ignotis furtim fuerat captus ho
bus. et quo mesabat[ur] abductus.
Tunc fratres sup[er] hoc q[uo]querentib[us]
et dolentib[us] ait. Cur estis anxii.
Scio cu[m] manifestum est. de homine
ubi sit et quomodo se habeat.
modatis igit[ur] pedib[us] eam[us] in ora

torum. et beate virginis domini
matris. in cuius obsequio capto
est. in ploribus auxilium. Ad eum
fecissent. ecce crastina die diluca
lo peditores hospes cum duobus la
trionibus et homine quem cepat
ad celle damna pulsantes asite
runt. Homo ille qui captus fuerat
et ligatus. solutus et liber. fures
et traditores vinculis erant religa
ti. Ad frater hostiarum videns et
gaudens patri more solito discipu
los instruendi manifestavit. et ille
gaudium mentis multum dissimu
lans. verbum quod incepit minime
intimavit. promissit. dano statim
exemplum ut non in miraculis
sed in solo deo gloriarentur. Demoque
impleto sermone fures et peditores
a vinculis quibus erant ligati sol
uit. deo per et beatam virginem gratias
agens. tutos ac liberos abire per
misit. auri odoris flagrantiam.
cum eo loquentes. et astantes cir
ca eum ex eo procedere sentiebant.
ut pote in quo suavitatis auras.
requiescebat. et in quo dignitas ac
mentis et corporis huiusmodi emine
bat. excellentissimum quoque cardinalis
egregius et petrus leonis. inter quos per
modum de preceptis scitima fuit. a
in galliam missi in prelibis leuon
cine legatione sua fugerentur.
Ad hunc dei virum per quenerunt.
et viuendi formam hanc a quo
didicissent. et tunc in loco tam sterili
maneret. diligenter inquirentes.
illaque prudentie et humilitatis eius
admirantes letabundi recessu
repererunt. *De tristitia
eiusdem.*

Ostius autem die ab eorum
recessu nullo tamen ad
huc dolore nequatus ab exteriorum
colloquio cepit. uacare. sequi totam
doctrinam discipulorum et orationem
conferre faciens per spiritum sanctum obitu

suum appropinquare. Cum autem eos
ardentissime gmolet. illi astantes
vnamini dixerunt. Cessante pat
re qui dicit tecum sumus. nobis per amore
tuo necesse est. Deus. Et post
mortem tuam quod viuere possimus.
Ad hunc ille in fide firmissimus respo
dit. Eum solum vobis relinquo.
cuius sum vniuersa. cuius etiam
amore vna pars cuncta parit
et uosmet ipsos reliquistis. Si a
mando pauperem et ostentem ad
heseritis. ipse prudentia qua pub
nat omnia vobis largietur. quod no
uerit expedire. Si vero quod absit
amando temporalia ab eius amore
recesseritis. nolo vobis unde ad
ipsum impugnandum pascamini
relinquere. Tandem eius mēbra
letalia dolor inuasit. et post sa
crum munitionem. et viaticum re
ceptionem ad dominum migravit in
ordine diaconatus huius. etatis
sue anno fere octidus februarii. dies.
In manus tuas domine. s. m. novus
monachi de ambazato ad capel
lano eiusdem uiri et apostoli in lūm
dine pulsauerunt ad ianua ad meo
re clamantes et dicentes. Domine viri
nolite nobis celare mortem domini
stephani. iam totum autem uolens
eos a sepultura remouere. ut fides
equiuas in tumultu deuotissime
celebrarent. quasi consolando dicit eis.
Dicatis quia mortuus est. Imo mel
to melius solito credimus et ceteris. Cui
sacerdos qui ante sacerdos qui cum
ceteris venat. dicit. Dne scimus quia
mortuus est. In dico enim nostrum
puer quidam modo in exilium po
situs ab heri et mudius deus
loglam amiserunt. Qui cum a morte
sua exitum postolante fuerat.
subito in heri uba praecepit. Dico
inquit scilicet lucidissima. cuius
alteram pars celum alteram partem
tangit. mundum. et angeli multi

descendunt per eam: ut anima
domini seculi producant ad gloriam.
Ad mater eius audiens. egrossa
domu me et monachos hos voca
uit: et in domum suam duxit. Ad
cuius intimationem cum a quo
quid diceret requirerent. id ipm
ab ore illius audierunt. Et addidit.
Hoc erit vobis indicium qd iura
tem dico. quia iam moriar. nec
ultra vobiscum loquar. Et ascendi
cum sanctissimo patre et angloz
militantibus. Quibz dictis expmavit.
Q. felix visio. Quis enim agnoscit
iugum testamenti debuit prohibere
qm dugo. Eodem quoqz die apud
turonem et uereliam decessus
illius divulgatus est. Ad duo lo
ca a mureto a deo remota sunt.
qd msi miraculose id fieret. neqz
fieri posset. Esequenti vero nocte
audis canonico familiaris suo. per
austum apparuit. habitum roseo deo
natus. Ille mnti si roseo: quia ipm
magis exultat. dum in hoc seculo
uivat. **De translatione corporis
eius et miraculis sequentibus.**

Pro igitur patre orbat. sed
dm de orientu suo pced
f. lemonien in puorem sibi cla
gerne. deo et homibz carum et
amabilem. Sub cuius regimine
cum fructus proficerent. mo
nachz sancti augustini locum
mureti in quo deo quiebant
cepit calumpniari. Et qui poas
austeritatem amicum et palliu vole
bant. dimittit. qm iam ad litigadi
asuetudinem et aliter habere
locum alium requirebant. ubi ca
put religionis sue constitueret.
Nullo qz pones repto. totidem o
filium. muerit. ut prior humil
et deuote missam celebraret. et
cum fratribz. imposito deo suplica
ret ut qd postulabant. mercede
non differret. Qd cum faceret.

et agnus dei ter amantissimus fuisse
nou celestis audita est. dicens.
In grandimonte. in grandi mole.
in grandimonte. qm prior et mo
nulli de fratribz audierit. Ante q
missa pgentes ad locum sibi acue
latum satis mureto dicunt: eccle
siam et domos fecerunt. ad habita
dum. Quibz utiqz dili sternate
pactio redierit. mureti. et acci
pientes sanctum corpus in grand
montem traxerunt. paucos pfr
entibz sibus pfrud ante altare
recondiderunt. Illic. miles quid
palitius deprecatur. ut in ord
mibz fratrum recuperetur. ante
altare delatus. Postqz sup la
pidem sepulchri pedes suos tenuit.
libere exclamans ait. Emite me
quia modo factus sum sanus. in
hoc loco. in quo pedes teneo. Et
dico vobis quid uideat hic aliq
sanctus simulacrum. p cuius
meritis et amore sanitatem multi
oculit deus. Quia qz prior ea
mereret et uehementer ne hoc
diceret prohiberet. ille ualidius
pro gudio. clamauit. hic san
factus sum. **Q**uidam etiam eius
discipulus qui lumen amisit
pfratus et orans ad sepulchrum
eius missum recepit. qdamm quo
sare. reliquie multo fuent
semel et iterum ac iterum pro
iectus. in ignem qd hui non po
tuit. qd. miracula. pnce mures
tenuit. sibi et aliis quicquam mi
nu. et antie suauitatis dulce
dinem tardius expm si ppterum
turbe locum ad quem uenerunt
miraculose cu frequentauerunt. et
ueniens ad sepulchrum ita locut
est. Serue dei tu ostendi sti nob
paupertatis diam. Et toto co
namine docuisti nos. mcedere
per eam. Nunc vero de circa ha
ad lacum et spactosum tuis nos

dis miraculis renovare. et qui
pauca solitudinem me in soli-
tudine foras ac nuditas me agre-
gare. Non curiositate ducimur ut
miracula videre velimus. sanctitatem
tue facis credimus. Eaque qd ne de
ceat ea miracula facias que tua
extollant sanctitatem. et nostram
deficiant humilitatem. Non sic tue
prodeas laudi. ut nostre sis mem-
salutis. Sed si alie feceris tibi dnm
et per obedientiam qm tibi promissi-
mus qstam afferimus. qd ossa tua
hinc exierunt. et in flumen spge-
mus. **li. De discordia me impa-**

torum henrici. et pmi hilde. Sigeb.

Anno mpm sui. vii. henricus
imperator totius Germanie
necno. vni. episcopus. et inter episcopus
eum regim. Regim inter omnia decta.
et facta hildebranni pp. vicia et
abere. Ibi quoq. omnes pces. pures
hildebranno abstant. eum q. pmi
abdicandum ee. iudicant. hildebra-
nus ege. impitorem. excoicant sub
hoc sub hoc obentia. ut pmales
regim quasi iusticia causa excoicant
regi adicant. Dominica palmarum
circa horam sextam. sereno celo
stella appuit pma pib. saxonu.
qui in dedicationem imperatoris erat
relapso. per eos quibz gmissi fue-
runt. saxonos. rebellat. instructi
hildebranni pp. hpe qd occurrentis
imperator in longobardia sub falsa
eum pace absoluit. Omnes enim qui
pms hildebranni abstant. et
robustissimi ducem burghardum
sup se regem statuit corona ei
a pp. missa. an erat in fapcam.
Deum dedit. petro petro dndema
rodulfo. hunc sigefridus archie-
pus magnifice in regem bndixit.
et facta a magnitudo sedione ge-
eos. rodulfo cum archiepo nocte
in fugit. hildebrannus pp. omnes
adstantes imperatori absoluit ab

infidelitate et pmiis. Imperator al-
pui additibz contra se munitio. ubi
omnes eoz infidias suffragis. per
aquileiam venit in disponsa. et ro-
dulfum adasum cum fuge compulsi-
et. ita expedione sientia de pmiis

Anno. viii. henricus imperator
suenam pugnatus. castella fuge
omnia deplando. inimicis suis for-
midinem amicus addit fortitudinem.
et mltos qui ex desperatione aerum
a se defecerant ad se trahit. Henricus
episcopus hildebranno pp. ad nam
afederantur. ac per hoc imperatori
rebellis metenti. urbe pellunt.

A hoc tempore cepit florere in
ecclia beati quintini belluaceni
canonicus ordo. pmi ad aplos.
postea a beato augustino episcopo re-
gulant. instituta. sub magno pnone.
venabili eiusdem ecclie pposito.
postea carnotensi episcopo. **li. De**
apologia pet damiani super
reparu dimisso. helinandus.

Ad tempore petro damiani
scripsit ad pmi hildebra-
nn. rediens rationem quare episcopus
tunc dimiserit. Erat enim die re-
ligione et sapientia nominatissimus
qui qd ibi narrat. que in hoc loco
excerpendi decem. Quia inquit
refutauit ecclasticum regimen.
c. annos pma. michi. munita
est sem remedia regule mona-
stice. forte de talibz remediis lo-
quitur hic de quibz hic dicit. Omnes
inquit. loca ferrea uestitus erit
ad carnem. duobz q. ferreis curu-
lis. cinctus in corpore. et duobz
p armos brachia. hinc armata
propis utraq. manu. xii. psalteria
vestitus evicens totam noctem
ducens pmi gilem cum die altera
psoluit. et de. viii. usq. ad beati qz.
hunc vir ex mos moleuit in
nostis partibz. ut non solum un-
s. et nobiles mulieres hoc pugn-

2. stella in meridie
apparet.

totum genus miliane arripit. Ita
relata tetulit. mulier magni gñis
et magne dignitatis retulit. michi
sep. pñam huius discipline regula
r. pñam illi. munda est. quia epatū
dimiserat amore religionis. cum
esset ualde pñoneus ecclesie regnum.
si ipe nationem reddens. multos
sanctos ante se. hoc idem dicit scilicet
se. Valerius inquit. yponensis. au
gustinum sibi successorem optat.
lucius ciceronensis immuente obitu
ad cenobium qualium molauit. Cui
ut ait. gñ. in regisio beatus an
dreas apparuit. et horam obitus
nuntiavit. Addebat. huius epē
monachum induens. martium pal
mam muerit. pñerit. Item
quid sanctus pñoneus epatū di
dimisso tandem ab angelo. uisit.
et iubetur ad epatū. redire si
noluit. donec admonere eodem
anglo. sed remigius cedit. aduen
t. qui hoc ei. impauit. et tunc pño
obediuit. Et mñ. melius est. pon
tus abice. qm̄ cum dñeto domini
cuius ego finis sum. fractis. fuit
mñe. Unde scriptū est. Quare
non dedisti pecuniam meam. in
ad mensam. et ego benens. exegit
sem cum usuris utiq. qd̄ meū est.
Id est. inquit. domini. deposuisses ad
alme qd̄ fere non potens. Dum
enim tu ignauus. negotior. denariū
tenes. alterius locum. qui pecuniam
duplicare poterat. occupasti. Nonne
apud quosdam epōs. regales epule
cotidie. cotidie appuatus. cotidie nup
tiale ouuū. et unde refrigerare
reuerunt. indigentes. recitant. mi
lites. et ad eorum. mensam. deliens
affluentib. aliam. rucant. ne illi
quor. est tota substantia. exclusi. fo
sas. famis. mopia. gñabent. Et q
dyaboliam. dicitur. equare. malicia.
pñis. in miliciam. pñligatis. omni
possessione. rerum. in sup. decime

et plebes adducit in bñfau. scilicet.
qd̄ libentibus. possima. et agentib.
admit. Unde iulian. et diocesanos
detret. ut decimas. non pñoluant.
illos occidens. in corpore. istos. mñā
florētine. ciuitatis. epē. mñxi. ei
ut pñerit. tria. pñalteria. ac. vi.
paupēti. pedes. lauaret. et eos. re
ficeret. et singulis. singulos. daret. de
narios. ut. manib. ablueret. qd̄
manib. polluerat. **III. natiōes**
cuius de quibz. asib. mñibz.
Damianus tempore sunt. quid
asus. mñibiles. quos. idem
petrus. damianus. pñm. in. libris
suis. natiuit. quos. hic. mñerere. dig
ni. dicit. Dux. uenerie. constantinopo
lis. habuit. uxorem. q. tam. tene
et. delicate. uiuebat. et. tam. arti
fiosa. voluptate. se. mñebat. ut
se. gñbus. aquis. dñgnaretur. abluere.
Et. eius. feni. de. re. reli. dñq. col
lecto. laboriosum. ei. balneum. pre
parant. Cuios. suos. non. tangebat.
si. ab. eunuchis. eius. alimēta. quor.
mñuētus. gñdebantur. in. frustula.
que. mñor. illa. quibz. frustulis. au
reis. et. bidentib. ora. suo. ligurriens
adhibebat. Cubitū. eius. tot. mo
natib. et. thymianatib. redolebat.
ut. etiam. diu. fetidū. fier. et. audi
tu. mñcredibile. Et. dum. ad. huc. ui
ueret. Vibrato. sup. eam. iudicū. qu
erone. corpus. eius. omē. opuerat.
ita. ut. totū. cubitū. mñcollibili
fetore. opleret. Nullus. q. illam. fle
potuit. non. cosueta. non. fructus.
Dix. una. sola. ancilla. non. pñ. pñ.
roblentū. auxilio. in. eius. finis
remansit. que. tamen. mñpñm. acc
dens. alimē. recedebat. Finis. h.
langore. deacta. et. mñpñbiter. cu
ciata. amens. quor. letantib. diem
clausit. exēnt. Huc. potest. illud
apñari. Cōtū. se. exaltant. et. i
delicis. fuit. tantū. dare. illi. tormēti
et. lucus. Et. rursus. potentes

potentia tormentis patienti et fortiori.
 fertior instat cruciatio. **S**ophia fuit
 duarum marchionum huiusmodi soror
 et unius filia. Hec dum sana esset
 et incolumis petiit abbatem sancti xpo-
 fori ut sibi sepulcrum in eodem mo-
 nasterio pareretur. Quo veniente et illa
 delirante dicebat. Illa tamen licet diffi-
 cile impetravit. sem est qd sepulcrum
 eius in claustrum monachorum. Et illa
 mox ut ingressa esset. nescio qd
 dei iudicio exordium inuenit. et pau-
 lo post abortiuit et obiit. et ibidem
 sepulta est. Cuius tumulus. cum
 esset gypseus et arte cementariorum
 studiosissime omnium tanta tamē
 illius est. qd simul curat annis ex-
 alant. ut fratres in tota illa medi-
 etate claustrum remoueri non sinerent.
 Quid enim caro qnto tenuius et mol-
 lius educatur. tanto deterius in pu-
 tredinem vertitur. **Q**uidam monachi
 dum frustas quosdam in refectorium
 deferret. in uasculo pueriente gula
 mox una in os patiens fuerit. qd
 mediet. atq; qd tantus cum libidine
 arbor inuasit. ut qd nup̄ ante fe-
 cerat. nulla se ratione opprimeret.
 donec gypsis manibus semen eiceret.
 sic post bucellam introiuit. mox
 fustianas. **¶** *Idem de eodem.*
Eius monasterio sancti dñici
 non pcul a monasterio
 qd dicitur petra. petrus a ostiario
 regulare ostiariū edificat. u. p.
 p̄ tūm non nisi modicum panis
 cum aqua om̄s fument. nulla
 liba pferret nec lectionū nec
 oronū in audientia. nudis pedibz
 incedent. expleto psalterio. mutua
 se scoparum castigatione cotidie
 purgarent. hanc regulam qdam
 sint edendo uiolauit. qui prius
 erat scribendi. notandi. tenandi.
 fabricandi. augur cenobites. medicus.
 magis omnia nouerat. aedia. vl.
 ille cūssus. et mitis et obessus

repente infirmatus est. Audientia
 autem illum qd petrus fuit amissus
 relevatione sequestratus. Cui qua-
 re amouit est. p̄ hoc negauit. Et
 tūda die corpus dñici sedens in
 lecto am̄i a me flagitabat. Cumq;
 abbas enim sup hoc corripet. qui p̄nd
 nobiscum astat. p̄ eo. qd nulla
 signa mortis in eo apparerent.
 Ille nichilominus p̄stet. Et iam sa-
 cerdote cum sacramento astante. ap-
 plicans ad se dñm de fr̄ibz nescio qd
 fuit p̄cem ei infusurauit. in au-
 tem. Qui attomēs et. nesciens qm
 ei p̄nam augeret. tandem. ad.
 annos p̄mē et mūdū. atq; p̄mē
 ille corpus dñici suscepit. anima
 cum felle sibi siml euoluit. qd
 fel usq; ad sepulcrum fluere nō
 cessauit. **¶** *Idem p̄fatio monasterio.*
 statutum erat. p̄femū iam sua-
 rum. ut horis canonicis beate ma-
 rie semp uirginis officia dicerent.
 de quo cepit mūmū. mona-
 chus quidā nomine gazo rep̄be-
 uite. p̄ dñicis. acate fr̄atibz. et ob-
 tūmū. per quōnes suas. ut hore
 beate uirginis amplius non diceret.
 atq; mūmū adūstas. adūstus
 idem monasteriū. exerte sunt. de
 predationes. rapine. offlagrationes.
 fuoz et familiarē. eiusdem loci
 trucidatio. itur ad impatorem
 thentoniū. p̄frustū. dñicē ad me.
 dico eis hoc accidisse qd matrem
 patris a se p̄cedent. et mox m̄tū
 p̄stati nūmū. dñicē se nūq; de celo
 laudes beate uirginis om̄ssuros.
 Sic in breui post ea pacem reu-
 p̄tū. **¶** Monachus quidam nob
 cohabitatus cohesit. et p. dñm.
 annos nobiscum mansit. caste. et
 laudabilē iuxta futurum testimo-
 nū. et m̄tū nobis volumina s̄p̄-
 sit. Erat autē petrus scribendi.
 post hoc tūmū. obessus corpore
 et robustior. Solito uideret. cepit

obstinate deponere. ut ad suum
monasterium rediret. suadente
hoc diabolo ut postea patuit. Na
mau ut monasterium petent. et alio
quodam monacho dicitur. malis senec
litis et pito liti. moestis metit
et exultant. mox utriusque decubuit.
Et non multo post excessus et ofu
lus excessit. **Idem de eodem.**

Quidam monachus facere
ciuitatis ardere fecit agm
in lampade p oleo. et postea in lu
puriis incidit et publice legis
cessus. turpis decaluit est. Cuius
ciuitatis pbr angelus dñi ex con
suetudine aduertebat. et facinorū
dñi corpus. de offerentis manibz
affuebat. iudente pncepe. Tandem
idem pbr in luxuriam incidit. et
ecce angelus dñi eo offente ut ofue
uerit venit. et inspectante pncepe
spongiā impletam aqua sup caput
sui eius expressit. omis qz sordes
atqz calores quos de corpore illis
ante ostendit. ardentibus eius omibz
iterum supfidit. Plurimū pnceps
secrete pbrm admonuit.
Qui pmo negans. postea excessus
est se pbra nocte in quidā cubicu
lariā eius corruisse. **Idem de eodem.**

Ano nui ex pmo limeribz fa
ciuntine ciuitatis eiusdem
aud draco pnt apparuit eos
pussim. qui ferreis casulis in mo
dum sacerdotum calceos uidebat
induti. Primatante illo et dicitur.
Deu dos qui in illa bita estis. nu
giter dñm bndictis. respondente.
Ros qui apud inferos etno igne
aruit. nui bndictis dñm.

Quidam pnceps salintanus q
quidā die pspexisset de monte
uallius flamas erumpere. primo
ant. pendubio aliquis sceleratus
dñes in pmo moriturus est. et
in infnu descensurus. Est enim in

lis ofuetudo in illis pbrs. ut in
minente morte dñis repbi
montille flamas euomat. pso
as et sulphureas. hys dñis su
puemēte puma nocte. dñm
idem pnceps secus cum metite
act beret. expuluit. Quem illa
ut post ea referetur quid gressus
ignozans dñis pultit. et uix
tandem a se non hominem pceda
uer pceat. **Idem pbr mea**
politano uolens exire qd no licebat.
adiste illuc ubi pntemiale bati
tū flentibz eructabat pntem
presumpit. post. missant pntem
infultus. quasi armatus pcedes.
Et dñm ultra. Et dñm ult. qm so
lebant homines temerarius pntem
tor accessit. redite non ualens. po
modum non apparuit. alius pbr
matrem suam bñuenti egrotante
reliquit. Qui dñm pntem dñm
sui pntem neapoli. exidantibz
flamis intendens. audiuit clamo
rem. quem matris sue ee gnomit.
Notauit horam. et tū aut ma
tem suam obisse. **Idem clerico**
cum pelice sua p quinquem lu
puriis. incensa urbe fortuito in
cendio simul in una domo obusto
muentus est. **Idem pbr ouer**
sionem pntem et differens. in
puo flumulo de equo cecidit. et sub
missus est. **Idem de eodem.**

Iohanes amichisio epe pntem
indue abstulit. pntem
illa. non est exidit. Qui dñm q
medice pntem est in gntem qd
uult dñm uixit a medice sana
et potuit. Tunc qd gntem est ad
religionem. qm multo ante pntem
ferit. et implere uolebat. Dñm
tamen postea in gntem uixit.
tanta laborans gntem molestia.
ut cum magna difficultate ali
menta pntem et ad gemmam
refectionem pntem sibi succedent.

desumebat. Dixit q. in tanto spatio
 et unde stomachi recrearet.
Et quid diues harduinus certa
 ratione michi responderat qd
 si non posset ante factos expletos
 decimo transire ad religionem. I
 monasterio beati vincencii qd in
 arpmati situm est. Expleto tunc
 tgnifari cepit. et abbas eiusdem
 monastri uotis eiusdem facebat.
 et dissuadebat quti. cuius munita
 pncipis sustentebat auxilios. In dea
 lingore correptus confessus et pui
 peribz et ecclis multa largiens.
 quasi autis bndispositis fecit.
 assistentes sibi comatos et affines
 sub hac attestacione ostendit. Ob
 scuro uos inquit parricide que
 deus est. ut nemo me hinc mor
 tali uite reddi deponat. na me
 impatum qd absit. impuissa mors
 repiat. mortuus est q. et aliquo
 tempe post mortem suam abbati
 illi apparuit. nocte p. n. s. m. d. de
 bat et ecce in spatiosa campi pla
 nie impator ut quelibz excedi
 potestas cum totius regni copio
 so quemebari exbat. Cumq. ille
 stupefactus hinc illuc q. oculos
 deduceret. ecce harduinus a quibz
 custodibz talem ducebat. Beus
 inquit abbas. fiste gradum parit
 michi. non loqueris harduine. Gra
 fiter. quid tibi est. letaris an pa
 teris. In pena es an in glia. Tunc
 ille tristis et debilis. quid me tpe
 interrogas de gloria. qui uigibz pe
 nis afflicter. Ad quem abbas. Quis
 q. tibi fecit. At ille. Sanctus
 inquit vincencius diu me fecit
 spate colloqui. Et quia dudum fari
 gatus hoc obtinere non metui.
 spem hanc oia iam frustratus
 amisi. sic pla. pmissiombus fru
 strabat ab eo quem similiter
 promittendo frustrauerat. **l. m.**
Adhuc de eodem r. mal

Et monasterio qd clunifficauit.
 dicit qd beatus q. infra
 romane urbis mema qd dicit qd
 puer a parentibz oblatu est.
 Qui cum adolefceret ad seculum
 rediit. et uxorem duxit. Cumq.
 iuuenis factus esset. diuino iu
 dicio paupis inquit cepit. ex ta
 re usq. ad mortem ubiq. penita
 tiem de suis prauitatibz et ha
 bitum monachi. Cumq. uxor ei
 eum non nullis aliis lecto iacet
 assistet. cepit ille gremens. et u
 lulans in ordinata uoce garrulas
 Cumq. increparet quare no que
 sceret. Rone inquit uidebis. b. m.
 andreu. aplm. et sanctu gregoriu
 actimis me suis ubibz flagella
 tes. Postea paululu quiescens
 respunbat et dicebat. a. o. d. abe
 mictur me. quia monastriu di
 misi et uxore accepi. Et uerū
 post fletus et rugitus. dicebat
 quiescens. as. u. b. m. uenit me. q.
 paupibz indicantibz. a. x. m. e. q.
 scitigens non modo nil d. d. f.
 eos etiam qd pessimu frequenter
 urisi. Rursus que modo c. s. g. a. y.
 sim. quia. d. m. m. o. s. a. q. u. a. d. a. d. i.
 dua paupcula multo accepi
 et retere nolui. Quot passis
 illa fecit in laborando dum ven
 ret illos a me requirere. tot mo
 ietis ab ambobz sanctorz man
 bz. p. u. l. i. dum me pariter abe
 mictur. Et factis aute inquit q.
 non meior. p. e. d. i. e. h. o. r. a. d. i. d. e.
 hor seculo migraturus sim. Erat
 tunc. d. f. z. nocte vero qua d. m. t. a.
 dies illuceferebat in nimis pal
 mato de lecto cūctis mutatuibus
 exiliens. scapulare. et stiliu
 q. i. u. p. t. a. s. e. c. i. t. a. t. r. e. p. e. n. t. e. c. o. r. r. i. p. u. i. t.
 et mox eccliam beati andree atto
 nitus. et festinus intrauit. ubi
 strato compositus hinc qui f. i. b. z.
 aut. Pace sanctorum ubibz fla

gellatus ita purificatus de corpore
egredior sicut de fonte baptismatis
mundus exiit. ita me sacra missa
solempnia dominica passione ubi
plena hora qua p[ro]bat obit.
Udato eius corpore ad lauandū.
muerite sunt in eo rubices et
stigmata. plagati in eod mona
stio ep[iscopu]s est et fons unde beatus
g[regoriu]s bibebat. et cubile lapideū in
quo in estate quiescebat. Q[ui] aliq[ui]n
ap[er]tam p[ro]gnans ciuitatē ingressa ē.
ut in ea p[er]curreret. Q[ui] mox ut p[er]
faro cubitō appropinquauit. moerens
corruit. **Item de eodem**

Dionysius cassinensis abbas
narrat. m. Seruus i[st]e
dei neapolitane regionis in p[ro]p[ri]a
rupe in p[ro]p[ri]a publica solitari
habitabat. Qui dum nocturno t[em]p[or]e
p[er]ficeret et fenestram c[el]lule horaz
explorator ap[er]uer. vidit multos e
thiopes et alijs et longo t[em]p[or]e
homines feno saginarios g[er]mare.
Cumq[ue] eos inquireret qui e[ss]ent et
cuius rei gratia h[ic] i[n]m[en]s[um] pa
bula uenerent. maligni sp[irit]us in
quirit sunt. Hec autem p[ar]t[em] n[on]
pabula p[er]corib[us] alendis. s[ed] fomenta
ignis hominib[us] oburendis. D[icit]e
mur enim in p[ro]p[ri]o p[ri]ncipem ca
pue qui iam decumbat. et ioh[ann]em
magist[rum] militū neapolitane ciuita
tis. qui adhuc uiuit in columis.
Ilico d[icit]e dei ioh[ann]em festin[us] ad m[on]e. que
uident et audient narrat. Q[ui]
idem temp[or]e oratio p[ro]p[ri]a cont[ra] fante
nos ibat in labrum. h[ic] auditis
ioh[ann]es ait. a[ut]o nocte habeo impa
tori occurrere. et de statu t[er]re h[ic]
diligent[er] tractare. Post eius abs[en]s
sum spondeo q[uod] s[er]m[on]e desert[us] et mo
nachus fiam. Ut autem p[ro]buer
utū uerū esset q[uod] ille narrabat.
nūcū d[icit]e ad caput qui pan
dulsum iam mortuū inuenit. Ipe
quoq[ue] mag[ist]r[us] militū. Ioh[ann]es

ante q[uam] impator ad illas p[ar]tes
attingeret. vii dieb[us]. x. sup[er]uenies
mortuus est. **Item de eodem** qui in gal
maulensi hemō g[er]mar[us] b[er] m[on]i
tari d[icit]ur et p[er]p[et]ue in g[er]a
lacmaru narrat. monachus e
rat maritimi t[er]rit[or]ii in cenobio q[uod]
dicitur ad p[ri]mū. m[ul]tis p[ar]t[em] neq[ue]
bus inuolutus. Cui cū longa et
magna p[ri]ma fuisset m[ul]ta. Ille
a quodā familiari suo auxilium p[er]ceperat.
ad p[er]tandū pondus p[ri]m[ie]. Q[uod] h[ic]
ille deuote suscipiens. p[re]cepit eū se
cūcū mane de tanta p[ar]te p[ro]soluere.
Qui sic obligatus non m[ul]to post
mortuus est. Erat autē uir m[ul]t[us]
fies irrephensibilis et optimus ho
nestus. Non m[ul]tis post dieb[us] penite
ti monacho in sompno apparuit.
qui inquisitus quid se h[ab]et. male
inquit et dure s[er]p[er] te. Nam lib[er]
a p[ro]p[ri]is quia tuus me d[icit]ur m[on]i
dani et aliena c[on]uisione n[on] p[ro]solui
flagellis duris atteror. Et qu[er]o
te ut uigiles p[ro] te et liberes me.
Vade itaq[ue] et dep[re]care quatuor ut q[uod].
spondeat p[ro]soluat. et me eruant.
Q[uod] cū factū esset. ille rursus p[er]
faro monacho apparuit diuultu
festino et sereno. dicens se p[er] orones
fratru a p[er]mis eruit. et p[er]uicis
i[n]uic[us]. **Item de eodem**

In p[ar]t[em] galliarū m[on]i abba
tem et q[uod]dam seculi poten
tem orta est magna g[er]entis de p[ro]
fessione. ita ut u[er]u[m] p[ro]p[ri]o fuitores
post longa iur[em]ia ad arma g[er]erent.
potens ille secularis turmis arma
toz stipatus. campū p[ro]p[ri]um i[n]ue
ditur. Abbas autem c[on]t[ra]ctis qui p[ro]
se dimicare uenerant. p[ro]p[ri]i p[ro]p[ri]i
g[er]maru. solos monachos suos eq[ui]
imposuit. capta cucullis opp[ro]p[ri]e
p[re]cepit. et sic armatus ad locū
etramis uenit. p[ro]p[ri]i adu[er]sarij tato
honore p[ro]p[ri]i sunt ut mox equis
desilient. arma p[ro]p[ri]e. tene se

humiliter sternerent. indulgentiam
flagitarent. Si obiciat leonem pa-
pam bella gessisse. respondeo. no-
ideo petrum fuisse aploz pncipe
quia negavit. nec diuus ee aploz
quia merchatus est. mala ut bona
no de vitiis habentur. s. de pncis
debent qualitatibz estimari. gg. mil-
tas maximas et violentias a lon-
gobardis passus est. ambo ab ar-
riamis. utqz sola pna dimicavit.

Infin? epe in capite ieiunij.
fo. m. fecit sibi et militibz sup-
tiosum quivi et balneum pparari.
Cuius multu repente palis
corripuit. et faciem et os. et cu-
tali morbo du postea uixit.

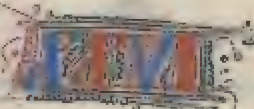
De eodem.
Quida aliena suam furatuz
est. Erat autem vir ille
hospitatis ualde. Intea adest ihe-
m effigie paupis. et tanqz pli-
ro ene rogabat consorem. Ille pro-
tinus reuertit assurgens. affixis
fortipibz eu tondere cepit. Qd du
faceret. repperit in occipio eius
duos oculos latitantes. Exparuit
ille et inquisiuit quid hoc esset.
Cui ille. Ego inquit ihe uocor.
qui undiqz cuncta contemplet. et isti
sunt oculi quibz uidi sue qm man-
ne occlusisti. qd qz disparuit. **Q**uid
epe ualde sciens uim sibi affert
pcepit. Cumqz pmea tota qderat
in uasculo exhaussisset in pocula
et epo detulisset. ecce paup in po-
tun. illud sibi dari poposuit. dicens
quia si satim no bibet. pms expi-
raret. pcepit epe illud paupi
dari. Cumqz ampls sitiret epe qm
ante. iussit itm multas uinaru
missa si forte aliquid scepisset. et
reptu est plenu. **A**bbas quida
iussit em. lapid. Empet est una.
xx. mms papientibz cocta et ap-
posita. Et ecce paup ad ianuam.
id maxime sibi dari postulat. quod

abbati appositum erat. agitit et ab-
bas integrit adhue piscem. Illico
paup ad pabside. plena pise et
sublime se extulit. et celis eutis
dentibz penetrauit. Ecce pbat.
qz illud quos in sinu paupis oc-
cultant. in celum reponunt.

Epe quida lapreda spari
iussit. Cumqz missam cantaret.
ille celoso gustu eiusdem pise
temptatus est affectus. Erubuit
ille. expleta qz missa. febricitat
piscem paupi dari iussit. **Q**uida
patrifamilias dnu solum manu
habebat in loculo ad emenda aliqz
quod cum pane comederet. In-
tm paup aduenit. et miam po-
stulauit. Dnt ei miam illam.
Fedit donu. panis qui solebat
apponitur. Et ecce vir quidam
ignotus. Et quem nupc antea
viderat festin? et argu? x. solum
denarioz in lintheos ligatos in
manu eius posuit. dicens ei.
a dno suo missos. et tanqz qui ex-
pectaretur mox recessit. **Ex.**

Iterum de eodem.

Quida nobilis gne f. dgen
onozibz duxit ostentat
suam in clauoniaco regno. Ex-
contatus est ab epo pro. Contemp-
sit ad diuine uero contemplao-
nis indignationis otigit uidi
eiu. ut panes de mperialibus
mensis in plateas ante canes
pacti. a canibz non tangent.
Non multo post. ille in cubiculo
dormiens fulminatus est. **Q**u-
apud pmensem urbem studem
in digilla famu gerasi forum
marisum geruasii et pthasi
uir quida maruuius succrexit.
et boues suos in remotiora pa-
stua duxerit. Cuius quicunqz
quida domu ingressus. et feba-
citare se simulans. lectu uxoris
eius intrauit. Cumqz dntibz

studeret et tremaret illa delicta
 febucitanti marito opatiens il
 lum amplexa est et lodice gregit.
 qm ille diolans. grimo recessit.
 Nec multo post. maritus redit.
 statim repetit. Cui uxor exp
 lians ait. Optime poteris hodie
 eccliam sancto martini isdi
 que tibi grigua est et ceteris
 xpianis. Cumq ille attento
 inquireret quid loqueretur. et
 rem totam p ordinem cognouit
 per cognoscentes utq se esse
 delusos. ualde gstrati sunt. Ta
 dem resupito spm. et omi rubore
 postposito. quenerunt ad oetis ad
 natuenu officiu. et querelam
 coram omibz deposuerunt. et dm
 dictam a dno de tanto celere po
 posuerunt ut latente adulterio
 notu faceret. mox adult' demo
 ne plenus et se ipm lacrimis re
 uit. eccliam. modo. in alia dolans.
 modo grauissimo impetu in ma
 se papians. modo ad pariete
 caput elidens. modo in pauime
 tum in samando se gstruens. Tan
 dem in felicem animam exalauit.

Item de eodem adhuc

Eritur in regione puto
 lis in apula me aquas
 nigras et feras sapofu. et p
 montem et scriptu. Et quibz
 aquis gstrudo more deforme di
 dentur amale repente gstruge.
 et a uestigia subit hira usq ad
 orem feride ferie humanis app
 tibus apparere. et uelut solute admi
 die libere spari. alas extendere.
 plumas deperde. Nec unqm deet
 uesti. nec quolz aucupis ingenio
 possit capi. In matutino secude
 fene ingens ad instar uulturis
 eas psequitur. et post illas coci
 tat. Que primis aquis se ingit
 nec ulterius apparent donec ad
 uestiam sequentis subit. has no

nulli phibent. et animas homi
 gelone deputatas. si imo ne
 am aduocant. noctile p glia
 de resurrectione sua dicit. refugio
 potui. Cui affluuii pndetius
 tino o sensu. dicens. Sut a spibz
 sepe nocentibz penaz ferre. illa
 nocte fac qua redit deus dicit
 ab actionis inferis. et de pndet
 cassinensis abbas. rem sic se hie
 fundit abuegit. Umbrao tam
 anthepe pssente. desideno retulit
 se hoc audisse. ab acolis apulie.
 Idem umbrao retulit. qm in mo
 nastio sancti siluestri. in tritorio
 uebinati quida monachi obit.
 et ab incipiente gallioni noctu
 ualis articulo usq ad scdm diei
 hieam cadu eximie. subit. et
 atq pssulenti iacuit. Cumq
 ad missam p eo agnus dei uice
 recit. ecce subito mortuus fuit
 vit. Cumq fratres attenti p
 accipissent. ut ab ore illius
 uba audirent. ille maledicta
 et gtrmelias in deu cepit. eio
 me. et cruce oblatam ei ut ofu
 laretur aspuere. et intermatum
 dei genericem ignominiosu op
 pns latere. et dicebat. quare
 pro me psallitis. al sacrificia
 offeritis. Ego in ipa flama tar
 tam fui. Ibiq. magr. meus et
 dno lucifer coronam suam erea
 meum gtrubli semp ardore an
 dentem michi in capite posuit.
 eussem p. metalli clamide qua
 induebatur me uestiuit. Eius
 auto clamis tam longa. ut ca
 loren flueret. tam feruenter i
 gnet. ut guttas emiste uideret.
 Cumq fratres cum ut pemte
 nam ageret. amohent. ille
 anathematizabat. et omia redemp
 toris nri ore sacrilego gtrpna
 bat. mistia. Tunc monachi toto
 corde pro illo orantes. exuio

Vocem repente gallus riuus
et plumis coaptus exiliuit.
alas prussit. totumque liquame
sup eos qui queiebant assit.
Ilico furilegi blaffem. in asp
sione pipis lepra percipi sunt.
que plaga lepre etiam in po
stis eoz hereditaria pmasit
usq ad obitu. Unde in formula
tam subacti sunt bononie
eoz. que per petri insignit
uocabulo. **Q**uidam misticos
uenecie cum aplicuisset uident.
leonem uident leone spurs
dracome non pcul a litore in
uolutu. tunc violenta dra
cone in spelunca. pandore ad
qui repente hunc spectato
uenient audact dracome mue
muadit et pmut et pmut
et leone libemur. Qui non
mgtus. p aliq dies quibz ille
pandores morati sunt. cotidie
pellem unam dual a se capripio
aduevit. **Q**uidam agricola di
luculo ualde mane surrexit.
et uidens dracome enorme ma
gnitudinis lignu putauit.
et sup eum sedit. Que mox le
stia deglutit. **Q**uidam cum
ab iherosolima redirent et de
fessi secus viam nocte quiesce
rent. leo terribilis dormientibus
supuenit. cetos que preter
solim plem muasit. cetis q
leombz predam aduevit. Que
mox deuorauit. **Q**uidam cum
quicaneos suos ad ligna cededa
pgebat. et ecce spens traba
lis magnitudinis duobz attol
lens colla caputibz meos ipetu
fecit. Vno autem eoz qui tene
bat securum unu caput eius
absadit. et mox ei securis ad
terram cecidit. Que spens uero
mox altero capite mordiens

apprehendit et spurs suis eu
moluens in speluncam suam
tulit. Qui du trahetur clama
bat ad socru ut eum defenderet.
ut ei securi qui tenebat in ma
nibz daret. Qui timens noluit.
s fugit. Et reueto a sacerdotibus
tanqm reus mortis civilis subire
coactus est. huc usq de petro
dumano et dris eius. **les. de**

auselms ceteris pte eius
tempore. Spgibus.

Annis impn sui. xviii. hen
ricus impator in pethe
rosten quetu luto maguare de
creuit. hildebrando a pte ee
deponendit. et longobardiam pe
tens quibz mauemie epm pro
hildebranno p m designat.

Annis. xviii. hildebrando papa
quasi diuinit reuelatu sibi pre
dixit. hoc anno flm regem ee
merituru. Et v m quibz p dicit.
Es felicit eu de flo rege meritum.
secundu sui uelle sui henrico
re. mptatu. Rex enim henricus
saxonibz g m plio aggre ditur. et
et ingressu. falsus rex rodulfo
cum multis saxonie principibz
extinguit. magnamque magni
tudinem pferit. **et. decembris.**

Clares in anglia sancti marci
dormia et pbitate aspiciunt.
ex abbate aldomeni ordinat. ca
tuarie archieps. **Q**uo tempore
florebat in northmannia anselmus
betensis monasterii abbas ex
m m. et p sua sanctitate et sapia
plm normatus. hoc etiam
tempore in cenobio sancti mehar
di pollebat signis et virtutibz.
vit beatissim amulfus. qui p
m m sanctitatis flore ppositum
reclusionis eligens. et arcta in
m m abstinentia se affligens.
p p m g m diuinit accept.
et ex recluso abbas eiusdem

frigore fatigaret. uenit ei in
 mentem qd si monachus fieret:
 ardua qm. pareretur. et pati
 non posset. nec tunc laboris sui
 iniuria pderet qd nec mescebat
 dnu. sibi maneret. hoc ergo
 mente accepto. ita secum tracta
 bat. Ecce monachus fiam. Et
 d. Si climaci ut beati: totum
 tempus qd in discendis litteris
 posui pidi. Alam et climaci
 distractio ordinis et beati superem
 nens prudentia lausfranci. me
 aut nulli pdesse aut michi de
 bere pprobabit. Nam in tali loco
 pstitam quod dispono in quo
 et scire meum possim ostendere
 et nullis pdesse. Mondu enim
 ut pmet resere solebat. in eo
 digebat. mundi gtempus. Et post
 modu in se realus. quid inquit.
 Et ne monachu h est. Belle. s.
 alio pponi. pze alio honorari
 et magnificari. Non. Illic qd
 deposita garmaria monachus
 deuem. ubi sicut equu est qd
 deum cunctis pponario. cunctis
 abiectione habearis. Et quidem
 beati. nullis ponderis ero. qm
 quid ille ibi est qui pminetis
 sapie luce pspicius. cunctis suf
 ficiens. cunctis est honorabilis
 et acceptus. Illic y. monachus
 factus sit religionem. pomnia p
 niebat. ut quisquis in tota g
 gatione uide uolebat. in eius
 dicta satis qd imitaretur. uem
 ret. lausfranco autem in cadome
 fls. cenobii. regimine assumpto:
 tpe prioris officio factus est.

Primum. De multis et eiusdem

Contigit autem quadam nocte ut ante nocturnas uigilias in lecto iacens secum urinari conaretur. quod propheta peritiam simul et futula quod presentia olim agnouerit et

indubitanter ea dicto ut scripto
potulerunt. Et cum in hinc tot
et hoc nosse desideraret. de
fimo octo suorum iudis iudic
mediis macies oratorum et domi
torum monachos quorum hoc officium
eius pro apparatu matutinarum
altare et alia loca ecclesie circu
euntes lutaria accendentes. et
vultu eorum super corda fallam
pulsantem. Ad cuius sonitu con
uenienter fratre de lecto surgente.
mirabatur de re quod acciderat. Co
cepit ergo apud se deo esse leuissimum.
propheta in ipsa ventura monstre.
cum sibi accessit que fiebant pro
tot obstacula corporis oculis posse
videre. Quida iuueni in quietu
hoc apud se proposuerat. ut nulla
vniuersa occasione manu sua membris
suis genitalibus admoueret. Qui
proposito miridens dyabolus tunc
in eisdem membris dolorem et an
gustiam fecit. eum sentire. ut
nullo modo se iuuenis posset ferre.
Genciebatur et enim auro ipsa tunc
esse ponderis. ac si plumbi grauissi
ma moles in illa penderet pro
corporis. Cumque angustiam iam
dissimulare non posset. requisitus
ab anselmo quid haberet. rem celare
non potuit. Admonitus autem
ut modum egrediendo admodum ma
nu preberet. licet audens recusauit.
timens ne propositum violaret. Tunc
anselmus assumpto secum gudente fratre
et religioso. iuuenem languidum
in secretorem locum ducit. ut modum
infirmitatis illius agnitus. et
auxilium pro possibilitate latus.
Quid amplius. auro sanctissima
reperitur. Questus quippe omnis
illa dyabolica uexatio cadit. non
fatigat. ultra iuuenem quam sim
plex anselmi aspectus a tanta
clade fecit immine. **hoy. 28**
huc de eodem. **28** **malice** **28**

Quidam quoque ex antiquis
tribus fratribus qui veteri odio
plurimum infestus erat anselmo. et
poterat. illatens super eum respi-
cere simplici oculo infirmitate
pressus ad extrema est productus.
Cumque frater in die in lectis ex-
more. quiescente. ipse in domo infir-
morum iacens cepit. missandas
vires. et quasi ex-
dem horrendorum aspectus. sub-
fuge gestus. pallens et tremens
dultu suu. delirando hinc inde
mutare. Territi fratres qui ad-
erant. quid hunc querebant.
At ille. Seminos immanes lu-
pos me. brachia sua me tenere
oppressit. et guttur meum inps-
se dentibus. etiam suffocare vide-
ris. et quid michi sit. **videtur** que-
ritis. Quo audito. unus ex eis ad
anselmum qui in claustrum emen-
dandis libris intendebat. gressus
prexit. et ei extra claustrum edu-
to. quid circa infirmum fratrem age-
tur. patefecit. Tunc ille in secreto-
rem locum. solus secedens. post
modicum domum in qua iacebat
infirmus ingrediens. In nocte
p. et f. et si. ad quod fecit statim
eger quiescit. et exhalato vul-
tu. mentis cordis affectu. deo gratias
age cepit. dicens. quod anselmo ho-
stium ingrediente. et extensa ma-
nu signum sancte crucis edente.
Didit ex ore eius flamma. **edente**
ignis ad modum lancee proceden-
tem. Que in lupos iaculata eos
detruit. et celeris fuga dilapsos
paul abegit. Tunc anselmus fratrem
de salute anime sue secretius allo-
quens. ad penam et confessionem.
cor eius inclinavit. postquam deum
ante absolutum dixit. hora qua
fratres ad nonam surgent. presentia
vita decessit. quod et factum est.
Birulfus eiusdem cenobii sece-

tarus. quadam nocte cum horum
qua frater ad vigilias exierat. p-
clausit. iens obscuraret anselmum
que ea hora sopori. potius exi-
mabat. cum oroni occupatum in ca-
pitulo vidit in orone stantem in
geni. splendentem. **flamma**
globo. **videtur** **Q**uadam die
cum esset in dia. occurrenti sibi
cuiusdam monacho beatus quid offit
de hospitio sibi ferret. interrogavit.
Qui respondit. habemus quid non
longe hospitium. si non est quod non
bis et frater apponat. p. pane.
et ascel. Sit ille subridens ait.
Ne timeas diu bone. Si vero. p. et
et missis rectis in vicinam anem
statim inuenies piscem qui suffi-
ciat omnibus nobis. Ille maduco
accepto puolens. nuntius. p. sca-
rei. Qui videns. potius. p. ar-
temptanda quod dicebat. fore
p. nuntians. tandem tamen a fra-
coactus cont. spem recte. acit.
et illico nuntius. insolite. magni-
tudinis cum alio quodam. p. sca-
culo cepit. Alia die. **videtur** quida-
eum. per etiam suam. t. p. sentem
ad prandium detinuit. Et cum de
penuria. p. sca. querebatur. quod
ei et monachis eius apponeret.
nisi iulia quedam non hinc. allu-
dens dicit. ei anselmum. En sentio
unus tibi deferretur. Et animus
tuus de deliciis. mopia. querit.
Et ita factum est. **lup.** **Qualem**
abbatem quendam de atrocitate
auferre redarguit. **lup.**
Quam autem abbas quidam
ad modum religiosus ho-
bitur. secum de hinc qui monastice
religionis erant. loqueretur.
Et inter alia de prius in claustrum
multis alia. gesseret. adiecit.
Quid obsecro fiet de istis. Non
cessamus eos die ac nocte. libera-
tes. et semper sunt desideres. **lup.**

betes enim sunt et bestiales.
ad que miratus anselmus ait.
Don bñ mumentu mñ expe
datis. qui de horis bestias mē
ulstie. Sic michi que d abba
et plantam arboris in orto tuo
plantares. et mox illa ex o
pte geludens. ut ramos suos
humiliter excedere posset.
qualis ante me pderet. po
facto inutilis. inuicem in me
et perplevis. Eerte hoc facias
de pñis uñs. plantati sunt
p obliuionem in orto ecclie. ut
crestant et fructificent deo. hos
autem illos in tēdit tētibz
minis. et dberibz dñdiz coar
ctatis. ut nulla pēntis eis
liceat libere potiri. Vñ sit ut
quia nichil amēis pēntis
dulcedinis circa se in nobis
tenetur. nec illi aliquid boni
in uobis postea fidem habeat.
si omnia uia ex odio et inuidia
contra se pcedere cedant.
Contigit qz modo misabiliur
sicut demerps corpore crescit.
sic in eis odiu et suspicio omis
mali crescat. semp qm et in
curu ad uicia. Cumq ad nllm
fuerint in dem caritate multu.
nullu in deppis supercilis oco
ne obliquo valent intueri. **hñ.**
De pñocōne eius in archiep
et scriptis eius
Oie quada dñ ad lectu in
dormitorio dñdiz. anulu
in eo inppatus inuenit. qui in
ope ecclie expensu est. et re in
remansit. Postmodu ilo cum
ad pontificatu assuptu eet. qñ
hoc ipm p amulu illu iam
nuc tunc quoda pñagio pñigna
tum afferuerit. **Dictor.**
Peripit autem anselmus
pñagio. li. alloquiu de deo. qñ
opus quida incipiens reffelle

gestiens. qñdam scriptu cont
illud composuit. Qñ cum sibi
a quoda amico suo rñpñssu
anselmus qñdasset. sua ad hoc ne
sponsionem eodit in libello dño.
Scriptu et monologion. i. solilo
quiu de pñeta tñitate. in l. l.
De uitate l. l. De concordia lib
arbitri et pñe tñe atq pñesti
nationis. nec no qñe li. l. De ca
pi dñal. l. l. De pñe originalit. l. l.
De incarnatione ubi l. l. De su
cramento altaris l. l. De agmo
l. l. Cur deus homo l. l. Credita
tōne l. l. orōne l. l. De pñatio
l. l. Exat et pñolatu suu pro
libz anselm. li. l. Sup anti
ca anticor. l. l. Eplogu quoz
eius ad diuiss pñe l. l. De his
omibz ea qñsequitur lēuul exipit.
hñ. **Exhortatio eius ad pñetie**
contemplationis anselm. pñlogu
Epa nūc hominu ab sō
de te. modicu a tumultuo
lis cogitationibz tuis. Abice nec
hōstias tuas. Exclūde omia pñe
deu et que te inuēt ad querēdu
eum. et clauso hostio pñe eum.
Epa qñ tu dñe deus meus dñe
cor meū ubi et quō te querat.
ubi et quō te inueniat. Dñe si
hic non es. ubi te querā ab
scentem. Si autem ubiq es.
cur non video pñentem. Eerte
habitas lucem in accessibilem.
Et ubi est lux in accessibilis. aut
quō accēda ad lucem in acces
sibilem. Quid faciet pñus tuus
anpñis amore tui et longe pñ
rectus a facie tua. Inuenit te
cupit et nescit locū tuū. Que
rite te affectat. et ignorat bl
tū tuū. Tu me fecisti a refec
sti. et omia bona mea tu in
gtulisti. et nodū nouit. Deniq
ad te uidēdu factus sum. et
nodū feci pñter qñ factus sum.

O misera fors hominis cum h
 perdidit ad quod factus est.
 O durus et durus animus ille.
 Heu quid perdidit. et quid in-
 uenit. Quo abcessit et quid
 remansit. Perdidit beatitudinem
 ad quod factus. et inuenit miseria-
 tem quod factus non est. Absces-
 sit sine quo nihil felix est et re-
 mansit quod per se non nisi miseria
 est. manducabat tunc homo pa-
 nem angelorum propter quem nunc ~~exurit~~
 esurit. manducabat nunc pa-
 nem dolorum quem tunc nesciuit.
 Heu publicus lucius hominum
 universalis plangens filiorum adde.
 Ille cruciabat saturitate nos su-
 spiciamus esurie. Ille habundabat.
 nos mendicamus. Ille feliciter
 tenebat. et misere desinit. Illos
 infelicitate egens. et miserabile de-
 siderium. et heu uacuum remane-
 mus. Cur non nobis custodiunt
 cum facile posset quo tam graui-
 ter careremus. Etane dampnum
 grauius dolor. graue totum. Et heu
 me miseria duntaxat de aliis miseriis
 filius eue elongatus a deo. Quid
 incepti. Quid effecti. Tenebam
 in deum et infensi offendi in me-
 ipsum. Requiem querebam in se-
 creto meo et tribulatione et
 dolorem inueni in uicinis meis.
 Dolebam uidere a gaudio mentis
 mee. et cogor rugire a gemitu
 cordis mei. Spatitur leticia
 et ecce unde densentur suspiria
 et o tu dñe usque. Vnde dñe obli-
 uisceris nos usque altis faciem
 tuam a nobis. Restitue te nobis.
 ut bene sit nobis. sine quo tam
 male est nobis misere labores
 et cognatus nostros ad te. qui
 nihil ualemus sine te. inuitas
 nos. adiuua nos. Obsecro dñe
 ne dessem suspirando. sed re-
 spirem sperando. Almaritum e

cor meum sua desolatione. in
 dulca illud tua consolatione.
 Effluens incepti querere te ne
 desinam. ieiunans de te. famelicus
 accessi ne recedam in pastus
 pauperum deum ad diuitem. auster ad
 misericordem ne recedam vacuus
 et contemptus. Et si anxi. comesta
 suspiro. da ut post suspiria
 quod comesta. doce me querere te.
 et ostende te querenti. quia
 nec querere te possum in tu
 doceas. nec inuenire nisi te
 ostendas. Quere te desiderando.
 amem inueniendo. staret dñe
 et gratias ago quia creasti in me
 hanc ymaginem tuam. ut tu
 memores te cogite et amem. Et sic
 est abolita actio ne uiciorum.
 sic etiam obfustata furis potestas
 ut non possit facere ad quod factus
 est. nisi tu renoues et reformes
 eam. *Exim. Inquit scio diuine
 potentie me et iusticie.*

Non tempro dñe penetra
 altitudinem tuam. quia
 multatens proparo illi intellm meum.
 Et desidero aliquatenus intel-
 ligere veritatem tuam quam credit
 et amat cor meum. Neque enim
 quero intelligere ut credam sed quia
 ut intelligam. Ego dñe qui
 das fidei intellectum. Da michi
 ut quanta scis expedire intelli-
 gam. Quia es sicut credimus.
 et hoc es quod credimus. Et quidem
 credimus te esse aliquid quod nihil
 est maius possit cogitari. Et
 et omnipotens quo modo es si omnia
 non potes corrumpi nec mutari.
 nec facere verum esse falsum. ut
 quod factum est est non esse factum.
 et plura similia quomodo
 potes omnia. An hoc posse non
 est potentia sed impotentia.
 Nam qui hoc potest quod
 sibi non expedit et quod non

Debet potest. Quia quanto magis
potest. tanto magis adusitas
et pūstas possit in illis. et tpe
mūp cont eos. Quia gē sic pē
non potencia potest. s. impotēcia.
Ergo dñe deus. uide uerū es
omps. quia nichil potes p m-
potēciam. et nichil potest ge-
te. s. et misicors simul et m-
passibilis quo m es. Nam si es
passibilis. non opatis. Si nō
opatis. non est tibi misicors
eor ex compassione miseri. qd
est et misicors. Dñe misicors
es scdm nos quia misicors sal-
uas et pēdibz pīs. et nō scdm
te quia non opatis. Non est n-
tibi cor hominis misicors ex opussio-
ne miseri. misicors es nō quia
tu sentis affectu. si nos effem.
Dm mal' quō tu pīs si totus
et sime iustus es. Et et tū pu-
nis malos iusti est. quia illorū
mīs quēnt. et tūm pācis mal'
iustum est. quia bonitati tue
adecens est. pēnto g' mal' est
iusti es. Sic itaq' sine repugnā-
cia et iuste pūnis. et iuste pās.
Quicquid autem es non pāliū
es qm p te ipm. Tu es ipa uita
qua uiuis. et sapia qua sapias.
et bonitas ipa qua bonis et mal'
bonus es. et ita de similibz. Dm
inuenisti anima mea quod
querēbas. Querēbas dñm et in-
uenisti eū et quidda simmū
omni quo nichil melius cogitari
potest. **Eximī inquisitio verita-
tis. et similitudo bonitatis.**

Domine deus meus forma
cor meus dñe desiderat
anime mee. quid aliud es qm
quod dedit. ut pūre diceret
qd desiderat. intendit se ut pū
uideat. et nichil videt. ultra
hoc qd uidet. nisi tenebras.

Imo non videt tenebras. que nulle
sunt in te. s. uidet se nō plus
posse uidere tenebras suas. Cur
hoc dñe cur hoc. Tenebratur
oculus eius infirmitate sua.
aut reuētur fulgore tuo. Si
certe et in se tenebratur et ate
reueatur. Deiq' et obscurat sua
breuitas et obuiat tua immensitate.
Deve et gēntur angustia sua.
et dñetur amplitudine tua.
Tanta namq' est lux illa de qua
micat omne bñ qd aduali mē-
menti lucet. Quā ampla est illa
lūtas in qua est omne qd bñ ē.
et exē qm nō nisi michi et sim
est. Quā mēsa est q' dñe mētu
videt omnia qūq' facta sunt. et
a quo et p que. et quō de nichilo
facta sunt. Quā pūtat. quā
simplicitatis. quā certitudinis.
et splendoris ibi est. Certe pū
qm a creatura ualeat intelligi.
ergo dñe si solum es quo maius
cogitari nequiuisti. si eo quōda
maius qm cogitari posset. De
dñe hec est lux inaccessibilis.
in qua hūas. Deo hūas nō uideo
quia minima michi est. Et tamen
quid uideo. p illam uideo. minus
fulget non capiet illam nec
suffert oculus anime mee in-
terde in illam. Reuētur ful-
gore munitur amplitudine.
Obscuratur immensitate. gēndit
capacitate. Quā et maces-
cibilis lux. Quā tota et beata ve-
ritas. qm longe es a me qui
tam ppe tibi sim. Et remota
es a spectu meo. qui sic pū
sim spectu tuo. ubiq' es tota
pū. et non te uideo. In te mo-
neor. et in te sim. et a te nō
possum accedere. me me p cū
me es. et non te sentio. Adhuc
lūes domine anima mea in

lucē et beatitudinē tuā. et idcirco
 figuratur ad hęc in tenebris et mi-
 seria sua. Spaliat iam facietate.
 et ecce oblectatur iterū egestate.
 Diffectaba iam comedere. et ecce
 magis esurire. Sonabat assur-
 gere ad lucē dei. et cecidi in tene-
 bras meas. Quiescit vultus tuus.
 iulsiō tuū dñe requita. ne au-
 tas faciem tuā a me. Releuame-
 da me ad te. munda sinu. auro. al-
 hūa. oculum mentis mee. ut con-
 tueatur te. Recolligat vires
 suas anima mea. et toto intel-
 lectu. intendat iūm in te domine.
 Tu g^o implex et opletteris omnia.
 tu es et ultra omnia. Et quidem
 ante omnia es. quia an quē fieret
 tu es. Vltim omnia vero quod es.
 An quia illa cogitatur. possunt
 hūc finem. tu vero nequā. Nam
 sic illa quidā hūc finem quodā
 modo. tu vero nullo modo. Tu
 solus dñe es qđ es. et tu es qui
 es. Tu tibi omniō sufficiens. nullo
 indigens. quo omnia indigent
 ut sint. et ut bñ sint. h. bonū
 es tu deus pat^r. hoc est. ubi
 tuū. i. filius tuus. Et enim nō
 potest aliud qm quod es. aut
 aliq. maius ill. mīr te et rābo
 quo te ipm dicas. qm ubi tuū
 sic est. verū quō tu verax. Et
 idcirco est ipa veritas sicut tu.
 non alia qm tu. Et sic es tu sim-
 plex. ut de te non possit. nasci
 aliud qđ tu es. hoc ipm est. amor.
 vnus et qđ tibi et filio tuo. et
 spc. s. ab utroq. procedens. Nam
 idem amor non est. impar tibi
 aut filio tuo. quia tamen amas
 te et illum. et ille te et se ipm.
 Quāvis es tu et ille. nec est aliud
 ate et ab illo qđ diffū nō est.
 tibi et illi. nec de summa simpli-
 citate potest. procedere aliud. qm

quod est. de quo procedit. porro
 h. est. illud vnu mēm. in quo ē
 omne bonū. imo qđ est. omne
 et vnu bonū. imo qđ est. de
 et vnu et totū et sumū bonū.
h. dñs. Inquisitio sumi boni
in quo sunt omnia bona.
Eritā nūc anima mea
 et erige totū intellectu
 tuū. et cogita. qm potes qle
 et qm sit. illud bonū. Si em
 singla bona. delectabilia sūt.
 cogita. in mente. qm delectabile
 sit. illud bonū. qđ gmet totū
 veritatem omni bonorū. et nō quale
 in vltis creatis certis sumi expti.
 si tanto differentem qđto differt
 creator a creatura. Qm hoc
 bono fruct^r. qđ illi erit. et quod
 illi non erit. Erit quicquid
 uolet erit. et quicquid nollet
 non erit. Erit g^o per multa
 vagantis hominū querendo
 bona anime tue et corporis.
 Alma vnu bonū in quo sunt
 omnia bona. et sufficit. Quid
 enim amas qđ mea anima
 mea quid desideras. Ibi est.
 ibi est. quicquid amatis quic-
 quid desideratis. Si delectat
 pulchritudo fulgebūt iusti sicut
 sol. Si delectat aut fortitudo
 aut libertas. corporis cui in
 nihil obistere possit. erit si-
 miles angelis dei. Si longa
 et salubris vita. ibi est sana
 et eterna sanitas. Si
 facietas facietur. cum appa-
 ruent gloria domini. Si ebri-
 etas. inebriabitur ab uberra-
 te do. si. Si melodia. ibi an-
 gelorū chori gaudet gemunt. Si
 sapia. ipa dei sapia ostendet
 eis se ipam. Si amicitia. dili-
 gent deum plusq. seipos et
 muicem tanq. seipos. et deus

illos plusquam illi seipos. quia il-
li illum et se et invicem per
illum. et ille se et illos per seipm.
Et potestas omnipotentes erunt
sue voluntatis. ut et deus sue.
Nam sicut poterit deus qd
volet. per seipm potuerunt ita
illi qd volent per illum. Et hono-
ret digne deus suos suos bonos
et fideles supra multa ostendit
et. hedes quid dei coheredes aut
xpi. Et illa securitas facerunt.
nam et nullatenus ista ut po-
tius. istud bonum sibi de futuro.
Epist. Inquisitio plenius gaudii
et de illo bono habet.

Gaudium vero quale ut qm
est. nisi tale et tantum bo-
num est. cor humanum. cor indi-
gens. cor ex parte erumpens. imo
obscure erumpens: quoniam gaudet.
si hinc omnibus habundans: Intra-
ta mensura tua. si capere possunt
gaudium suum de tanta beatitudi-
ne sua. Et certe si quis alius que
omnis sicut tempus diligens eandem
beatitudinem haberet. duplica-
tetur gaudium suum. quia non
minus gauderet pro quo precepit.
Et autem duo ut tres ut multo
plures idipsum habent: tantum
de singulis quoniam precepit gau-
dere. si singulos sicut tempus
amaret. Ergo in illa perfectis-
sima caritate multiplicabitur beatorum
angelorum et hominum. ubi nullus
minus diligit alius quam seipm.
non alius gaudebit quibus per singu-
lis alius quam per seipm. Et qd
homo de tanto suo bono non capi-
et gaudium suum. Quomodo
capax erit tot et tantorum gau-
diorum. Et utique quia quoniam quis
diligit aliquem. tantum de bono
eius gaudet. sicut in illa perfecta
felicitate omnisquisque plus a-

mabit sine operatione dei quam se
et omnes alios fecit. ut etiam plus
gaudebit absque estimatione de
felicitate dei quam de sua et omni
alio. fecit Deus. meus et dñs
meus spes mea et gaudium cor-
dis mei. dic anime mea si hoc
est gaudium. quoniam plene et plene
plene. Non ergo totum illud gaudium
intendit in gaudentes: sed totum gau-
dentes intendit in gaudium. Et gau-
dium illud nec oculus vidit. nec
auris audiuit. nec in cor hominis
ascendit. Plendum ergo dixi aut co-
gitavi dñe. quoniam gaudebat illi
beati tui. Vides tantum gaudentes
quoniam amabunt. tantum amabunt
quoniam cognoscunt. Pro deo ergo
cognoscunt te. amant te. ut gaudent de
te. perficiat hic in me noticia tua
et ibi fiat tua plena. Crescat amor
tuus. et ibi sit plenus. ut hic gau-
dium meum sit in spe magna. et
ibi sit in re plena. accedat in me
inde meus mea. loquatur inde lingua.
Amem illud cor meum promonet
os meum. Effundat illud cor meum
anima mea. faciat caro mea. de-
sideret tota substantia mea. don-
netem in gaudium dñi. **Epist.**

**Deplozatio miserie presentis et fu-
ture. Idem in oratione sue me-
ditationis.**

Gaudium me dicitur mea. Nam
diligentius discussa. apparet
mihi aut partem aut similitudinem fore
totam vitam mea. Et si quid fructus
in ea videtur. sic est aut similitudo.
aut imperfectum. aut aliquomodo cor-
ruptum. ut possit aut non placere
aut displicere deo. Certe tota aut
in parte est et dampnabilis aut in
fructuosa et contemptibilis. Et quid
sepe in fructuosa est dampnabilis.
Primo arbor que non facit fructum
bonum excidetur. et lignum non mittit.

Teder animam meam dite
 mee hinc erubescio. mori ptime
 sto. Quid g' restat o pator: nisi
 ut in tota vita tua plores
 vitam totam tuam. ut ipa tota
 se ploret totam. si et in hoc qd
 est misabilis. misabilis. quia no
 tantu' dolet qntu' se noscit. si sic
 secuta torperet. uelut quid pade
 tur ignoret. quid dormitas dila
 tepidu' et digna euoni. arbor di
 gna securi et igne. digna succi
 di et accendi. qui snt fructu' tu:
 de q' spme pungentes et amara
 pata. Que utina te penitendo
 pungent ut affice aspingentur.
 sic amarescent ut euanescent.
 O lignu' ardu' et inutile etnis
 ignibz dignu'. quid respondebis
 in illa die cum exigerit a te usq'
 ad uertu' oculi ome temp' diuedi
 tibi impensum quale fuerit ate
 expensum. Tunc quippe odemp
 nabz. quicquid fuit muetum in
 te op'is ut oen. finoms et silect.
 usq' ad minime cogitationem. et
 qd uixisti. si no fuit ad dei volu
 tate directu'. de. quot. pata q'
 zuent ibi ex impu'so. quasi ex
 in sidis que no non vides. Quot
 que non ee mala putas. quot
 que no esse mala putas. quot
 que nunc ee bona credis. mada
 ta facie apparebit ibi magna
 pata tuc cum iam pma non
 recipietur. cum emedatio non
 pmitetur. de. mirabilis diuicia:
 ad qua' aspingenda leues sunt ta
 giles mallei. O insensibilis tor
 por. ad quem gaudendum sunt ob
 tumpi. tam giles aculei. qd le
 talis sopor. ad que excitandum.
 riuat est. tam trificu' tonitruu'.
 Si dibo quicquid potero exogi
 tare nobis ad id qd res est pote
 rit puenire. adde fozem sup
 tenorem. ululatu' sup ululatu'

Nam ille te iudicabit. ad cuius
 gremeliam spectat quicquid
 obediens deo ut pueniat:
 peccat. Qui nunc patientissi
 mus. tunc distictissim' de. de.
 ita dei ne uitas sup me. no
 est qd te possit celare in toto
 me. O. angustie. hinc erime
 accusancia pata. inde frens
 iusticia. Subtus patens horri
 dum chaos inferni. de sup uitas
 iudex. Intus uicens ofia. foris
 ardens mundus. Iustus uis sal
 uabz. pata sic desphensu' in
 qui ptem se pmet. sic desphen
 sus in qm ptem se pmet. Con
 fectus ubi patero. quo latebo
 late erit. impossibile appere
 intollabile. Illud desphensu' et
 uitas erit. istud expeccabo et
 ubiq' erit. Quis eruet de ma
 nibz dei. Unde michi ofilium.
 Unde salus. Quis est qui dici
 tur magni ofili angelus. ape
 est. ille. Idem est. iudex. inter
 cuius. manus tremo. Respira
 opata. respira me desphes. Spa
 in eo quem times. affuge ad eu
 a quo aufugisti. inuoca rportue
 que sup de puenisti ihu xpe.
 Propter hoc nomen tuu': fac
 michi sctm hoc nomen tuu'.
 Obliviscere sup tu' pueniente.
 Respice infim' inuocante. Mo
 men dulce nomen delectabile.
 nomen ofortane pata et bre
 spet. O. ihu xpe nomen tuum.
 esto michi ihu. Qui me traxisti
 tua bonitate. ne peat opus
 tuu' mea iniquitate. Recognos
 sce benignissim' qd tuu' est.
 et abstrige qd est alienu'. ihu
 ihu miserere. dum tempus
 est misendi. ne dampnes in
 tempe iudicandi. Que nup
 tibi scilicet in sanguine meo.
 si desphensu' in etna corrupto

nem. Neq; enim mortui lau-
dabunt te dñe. neq; qui des. in
infim. Si me admisis ntra
latissimū mē tue pñi: non
erit angustior ppe me dñe.
Admitte qd desideratissime
ihū. admite me ntra ntrū
electorū tuorū: ut cū illis te
laudem. te pfruar. et glīer m
te. ant omē qui diligit nōmē
tūū. *hymn. Inuocatio filij
dei. et am. memoria passio-
nis eius. Idem in orōne.*

Dominum alim
Domine ihū xpe. recep-
tio mea. mīa mea. su-
lus mea. te laudo tibi grās
ago. qñs dāte impes tuis
infimis. qñs mītam exptes
digne deuocōis. Et sicut p-
cognari: tibi pfoluit anima
mea. Spes cordis mei virtus
anime mee auxilium infirmi-
tatis mee. gpleat tua benigni-
tas potentissima. qd copatū
mea tepidissima indellititas.
Vita mea. pñis mītenēdis mee.
et si nōdū mīū te tantū qñtū
debetor sū amare: utiq; salte
desidero te tantū qñtū debeo
amare. si bonū est dñe quod
mīpūis. mīo quia bonū est.
dñe quod mīpūis ut te deli-
amare. laudes et grās tibi ago
pro desiderio qd mīpūasti. lau-
des et pces offero ne sit mī
donū tūū mīfūctuosum qd tua
sponte dedisti. Conūte mīfū-
cordissime meū teporem mīflu-
entissimū tūū amorem. Id
hoc elementissime tendis h-
orō mea h memoria et me-
ditatio beneficiorū tuorum:
ut accendat mī me amorem
tūū. Tua me dñe bonitas
creauit. tua mīa creatum
ab originali pccō mīdauit.

tua paciencia. post illam emū-
dationem baptismi in aliis pccō-
sibus uoluptatū hactenā tola-
uit. nutriuit expectauit. Domi-
ne deus creator meus esto adui-
tor meus. Te esurio. te sicio. te de-
sidero. ad te suspūo. te gaupisio. Et
sicut pupillus benignissimū patris
erbatus pñcia qñtū quco. memoe
passionis tue. memoe alapaz tua-
rum. memoe flagellorū tuorū. me-
moe crucis memoe etiam vulnēz
tuorū. qñli mei empnas defleo.
Spero tū aduentus solam consola-
tionem. ardeo tū pñis vultus
gloriosam gremplationem. Heu
mī qui videre non potui dñm ange-
lorū hūiliatū ad gñsationē homi-
nū. homines exaltet ad gñsationē
angelorū. Tum deus offensus spon-
te moriebatur ut pccō dñer.
cur o anima mea te pñtem non
tūffidit. mīffipit gladius doloris
acutissimū. cum fere non posses lan-
tea dñnemari latus tū saluatoris.
cum uidere nequies violari clauis
manus et pñes tū plasmatōis.
Tū cum es mēbriata amaritudi-
ne. cum ille potaret amaritudi-
ne. Tū non es opassa castissi-
me virgin dignissime mater eius.
benignissime dñe tue. Pomma mea
mīfūctissima quos fontes dñam e-
rupisse depudicissimū oclis. cū autē
deres uniam filij tūū mīnocente
coram te flagellari ligari. mactari
et carnem te carne tua ab impijs
crūdilit diffecari. Quibz singulibz
estimabo purissimū pectus. uexa-
tum ē: cum enī audires mulier
ecce filius tuus. et dñmula
discipulus ecce mat tua. dñmam
am felice ioseph dominū meū
deposuissē aromatibz addissē
in sepulcro collocaissē. uel salte
psecues eem. ut tanto fimeri nō
deceat aliquis obsequi mei. dñma

cum beatis mulieribus chorista
 visione angelorum eam territus.
 et audissem nunc dominice re-
 surrectionem. nunc mee gloria-
 tionis. nunc tam expectati. mi-
 rum tam desiderati. Benignissime
 quoniam restaurabis michi quia non
 vidi illam tue carnis incorruptio-
 nem. quia non deosulatus loca
 vultus. fixis clauis. Non
 enim caput in me dolor meus
 diu dolor meus pectus sum a domino
 modo. ubi ut quoniam cum muemam.
 Quem rogabo. Quis nuntiabit
 dilecto. quia amara languet. De-
 fecit caro mea et cor meum. deus
 cordis mei et pectus mea deus mei
 mihi. Remittit gloriam animam meam
 de te dulcedo mea. Quid. n. michi
 est in celo. et a te quid uolui super
 terram. Te uolo. te spero. te quoniam. Tibi
 ut cor meum. quesui vultum tuum.
 vultum tuum domine requira. ne auitas
 faciem tuam a me. Amator hominum
 benignissime. tibi delictus est. pau-
 per. orphano tu eris adiuuante. an
 adiuuante tutissime. misere orpha-
 ni delicti. Scruat in te anima mea
 quoniam multiplicat tibi carum. mea. Quod
 si quando videro gaudium meum quod
 desidero. Quod faciat cum apparet
 gloria tua. si potabis me torrente
 voluptatis tue quoniam sitio. Sine
 michi domine meum lacrimae pa. di-
 ac. n. donec dicatur michi ecce
 deus tuus donec audiam. anima
 ecce sponsus tuus. Pate me in
 tui singulibus meis. Denique anima
 fortasse redemptor meus quia
 bonus est. nec tardabit quia pius
 est. **lxxxix. Inuocatio mentis**
virginis simul et filii. Item in

ordine ad sancta maria.
Sancta et inter sanctos
 post singularem sancta m.
 mater admirabilis virginitas.

Virgo amabilis fecunditatis. quod
 filium altissimum genuisti. quod
 propter humano generi saluatorem
 peperisti. O mater salutis. O te-
 plum pietatis et anime. tibi se co-
 gnatur presentare. mirabilis
 anima mea. morbis viciolorum
 guida vultibus facinororum pissima
 stissa. vultibus flagitiorum putrida.
 Tibi miter quoniam moribunda valet
 supplicare. ut potentibus tuis
 mitis et pius tuis precibus di-
 gneris eam sanare. Sic et em-
 pia domina alienata est a se in
 manente stupore. ut deo sensum
 habeat enormis langoris. Sic
 foribus et fere sedatur. ut time-
 at ne ab ipsa misere vultus
 tuus auitat. Sic tabescit despa-
 do respectus tui quoniam. ut
 os obmutescat ad orationem. Non
 pudor sedentis iniquitatis. in
 pnia intentis sanctitatis. Non
 confusio. inuide gressu. in aspectu
 fulgentis iudicie. Quod tu bndicta
 super mulieres. que angelos bni-
 as purita. sanctos superas pietate.
 Chancelat moribundo. spiritus
 meus. ad tante benignitatis re-
 spectu. si erubescit ad tunc. in-
 toris aspectu. Horreo domina pare-
 re tibi in iudicio et honoribus
 meis. ne tu horreas me peior
 et non possum ne in videri in-
 eis. fateri enim peccata mea. o
 domina agnoscere a te cupiunt propter
 curationem. Non sanant in
 confessione. nec produciunt sine
 confessione. Si celant sunt infa-
 nablia. si vident sunt de testa-
 blia. Vnde me dolore. fronte me
 timore. Quod illa pie potens
 et potens pia maria. de qua
 fons est orationis meae. ne gremio
 precor tam deam mihi. ubi
 tam deam agnosco misiam.

Sana ergo clementissima infirmi-
tatem: et de levis q̄ te offendit se-
ditatem. Plurifer benignissima
langorem: et non senes quem
horrores fetorem. Sana matrem sanu-
tui patris. p̄ leuitem bndicti fructu
ventris tui qui sedet in dextera o-
potentis patris sui. Nunquid tu dñā
mea. mat̄ spei mee: nūq̄ obliuisti
tu odio mei qd̄ mudo tam m̄fecto
est m̄m̄iatu. tam felicit̄ diuulgatū
tam. tam amant̄ diuulgatū. tam
amant̄ amplexatū. Ille bonus fi-
lius hominis uenit p̄ditū sponte sal-
uare: et mat̄ dei potit̄ p̄ditū et
mantem non curare. Bonus ille
filius hominis uenit uocare ad pe-
nitentiam peccantem et mator
dei gremio p̄cantem in p̄ma.
Et si p̄t̄ ambo offensi estis. nō
ne et ambo clementes estis: fugiat
q̄ reus iusti dei ad p̄iam matrem
misericordie dei. Ne fugiat reus offe-
se matris ad p̄m̄ filiu benignē ma-
tris. Ingrediet̄ se reus uisus. inter
verumq̄. Iniciat̄ se m̄ p̄m̄ filiu
et p̄iam matre. Dic domine. p̄e
suo matris tue. pia dñā. p̄e suo
filii tui. Qui me m̄icio m̄t̄ duas
tam immensas pietates: non mei-
dam m̄t̄ duas tam potentes sc̄u-
itates. Bone filii. bona mater.
Non sic michi frustra qd̄ confiteor
de nobis hanc. duritatem. non au-
bestiam qd̄ sp̄o m̄ nob̄ hanc. pietatē.
Dic michi iudex cui p̄es. dic
mudi reconciliat̄ qd̄ reconcili-
abis. si tu dñe dampnas. et tu dñā
aucteris: hominē bonā nostrā
cum amore. mala sua cum m̄o-
re confitentem. **Exo. Iterum m̄uo-
atio. Secusq̄.**

Dic qui factus es filius
femine p̄t̄ m̄am. femina
que facta es mater dei p̄t̄ m̄am.
ut infirmis m̄si tu p̄cendo tu
nutriendo. ut ostendite. Si em

est ibi quia est. tñ magna mea
iniquitas. et tñ modica fides mea.
tñ tepidi caritas mea. tam fa-
tū mea dñe. tam m̄fecta mea
satisfactio. ut nec merear delicta
ueniam. nec salutis grām. Hoc
est xpm qd̄ supplico. ut in quo
m̄ta mea michi uideris. nō suf-
ficere: in eo m̄t̄ m̄t̄ non dedigne-
tur deficere. Domina mat̄. per
quam talem factus hem̄. quid grā
quid laudis tibi retribuam. magno
domine. tu noster maior frater.
magna dñā. tu m̄t̄ molior mat̄.
Dare cor meū. qua uolencia uos
debeat cogitare. Et gremio amore
languet cor meū. liquefiat dñā
mea. deficiat caro mea. dñā
sic dilecta anime. mee dulci fide
m̄t̄ dilectionis exardescant. ut di-
sterni carnis mee exaristant. Dñe
fili. dñe mee. dñā mat̄ dñi mei.
si ego non sum dignus qui sic debet
deservire amore b̄ficari. certe uos
non estis. indigni qui sic m̄o p̄lo
debeatis amari. Ergo benignissi-
mi. ne sic denegatis michi pe-
tenti. id quo me q̄fiteor. indignū.
ut auferat̄ nobis id quo certe
uos negare non potestis dignos.
Dare itaq̄ p̄missi. dante obsecro
supplicanti anime mee. non p̄p̄
m̄tū meū. s̄ p̄p̄ m̄tū uerū. dare
illi q̄nto digni estis amore m̄i.
Dare m̄q̄m michi quo sum indignus.
ut reddat̄ uob̄ q̄ estis digni. Si
enim non uultis dare. ut heam
qd̄ desidero. saltem nolite negare
ut reddat̄ uob̄ qd̄ debeo. forsā p̄su-
mendo loquar. s̄ bonitas dea facit
me audacem. loquar q̄ ad dñm meū
adhuc et dñā meam. cum sim
pulus et cinis. Dñe et dñā nōne
melius est cum uos gr̄tis donatis
potenti qd̄ ipe non meretur. qm̄
cum uob̄ subaltit̄ qd̄ uob̄ iuste
debetur. Illud quippe est. p̄dicande

me. istud est, ne phande in in-
fanie impendite q̄ p̄ssime gr̄am.
ut recipiatis debiti. Facite vos
michi miam vitam, que michi ex-
pedit, et vos decet, ne faciam ego
vobis iniustitiam mea que nulli
expedit, et nullum decet. Esto
te uos michi misericordes, quod
obsecro ne sim uobis iniustus qd̄
exigat. Date autem mee amorem
v̄r̄i, que ip̄a non iniuste petit,
et uos iniuste exigitis, ne ip̄a do-
m̄s v̄r̄is sit iniusta, qd̄ ip̄a iniuste
haret et uos iniuste punitis.
Ecce enim peto qd̄ ut fiat, ne
est in v̄ra voluntate, tunc q̄ p̄p̄
p̄c̄a mea non fiet, cum sit et
in v̄ra p̄tate. O maior et misa-
tor, tu potuisti reos tuos et usq̄
ad mortem tuam amare, et potu-
isti roganti amorem tui et ma-
tris tue negare. Bene ē q̄ vos
sicut digni estis meus mea, a-
met, vos sicut equi et tor meū.
Diligat uos sicut sibi expedit
anima mea, sicut debet suar
uob̄ caro mea et in hoc q̄ su-
metur uita mea, ut meum
p̄fallat tota s̄ba mea. Bene-
dictus d̄ns meum fiat fiat,
lxxvi. *Placatus q̄p̄i lapsus
et pene fuit. Idē deploratiohe
virginitatis amisse.*

Reduc ad cor anima mea
recipiosa enorme delictū
et p̄duc de corde in manem tu-
gitum. Tu inq̄m que quidam an-
didata celesti lauacro, docti sp̄u
sco in xp̄iana p̄fessione iurata,
lugo fuisti desponsata. Heu me-
moriam p̄dite iocunditatis, tunc
sic sup̄ aggr̄nas p̄ssuram pos-
sidentis infelicitatis. Qm̄ misa-
ros sepe flagitiosi hoīs, aut et
boni et mala p̄t̄ sunt in tor-
mentū. Neque enim me mala
q̄stia et cruciatus eius, in quib̄

timeo me arsum, torq̄ me bo-
ne q̄stie et p̄mior eius memo-
ria, que scio me p̄didisse nec
ample recuperaturū. De misa-
p̄dere, id p̄dere irreparabilē qd̄
suū debet, memnabile. Quē
ginitas iam non delicta mea,
s̄ p̄dita mea, iam non iocunda
mea, s̄ desolata, mea quo deui-
sti. Inq̄m ferdo inq̄m amaro cen-
me deliquisti. S̄ me est dampnū
mconfolabile, hinc tormentū in-
tollabile. Tu namq̄ anima
mea p̄fida deo, p̄lura dei ad-
ultū p̄p̄, libent̄ de sublimitate
uiginitatis misabilē es dimi-
sa in baratū fornicationis.
Tu illa olim desponsata regi
celoz, ardent̄ fca es sortu tor-
toris turtuoz. O miserrima et
plur̄q̄ miserrima ginitas. Heu
de qm̄ sublimi cecidisti, inq̄m
p̄fundū corruisti. De qm̄ benignū
q̄tempisti, tam maligno te q̄u-
pisti, quid fecisti om̄tis amica,
amens sp̄uiticia, sp̄ca nequi-
cia, quid fecisti. In celo deliquisti
castū amorem tuū, et in infer-
nū secura es odiosū corruptorē
tuū, et in baratū p̄asti non tala-
mū s̄ p̄stibulū tuū. Precipitare
miser hominē in tenebrosū p̄-
fundum imoderate mesticie, qui
sponte p̄cipitatus es, in baratū
horrende nequicie. Obuere
miserio mose doloris triblis, qui
corruisti libens necem, infuat
fecoris, doluitate ingurgite a-
maritudinis, qui delectatus
es in doluitate turpitudinis.
Terro horribilis, dolor tribilis,
meror insolabilis, aggr̄are uos
sup̄ me. Irruite obruite, p̄u-
bate, obuoluite, possidete. Iustum
est, iustum est. Impudenti au-
dacia q̄tempisti uos, et p̄ueta
delatatione p̄uocauit uos immo

dñi non vos. et nunc pñia
 misabili desideo vos. Torquere
 reum. iudicare dñi. Presenat
 formator. misialis tormenti q
 meruit. pñit qd pñituit.
 afflicti qd est passus. Re
 uolue et reuolue in eodem tur
 binem amaritudinis. qui torrens
 reuolutus es in eandem bligine
 libidinis. Consolatio. securitas.
 leticia. nolo vos. reuolue vos. nisi
 pñit. Venia. reducit uos. pñit
 este ante mortem. si forte indul
 gentia reuocet uos in ut post
 mortem. Et otinua pñia. ama
 ra comes etatis mee. si acutus
 dolor. misialis torrens uite mee.
 Et enim non sum dignus oculos
 ad celum leuare. certe non sum
 indignus eos ut plorando ce
 rare. Et timet ex hñ aia mea.
 ante aspectu dei sui. iustum
 est ut heat ante aspectu sui.
 tormenta cellis sui. Cogitet q
 et recipiet cor meum. quid fecit.
 quid uiuit. Descendat. magis de
 scendat ad terram tenebrosam.
 et optam mortis caligine mea
 mens. intendat et contemplet.
 uideat et conturbet. quid est dñi.
 quid est quod aduicito in terra
 misie et tenebrarum. Heu con
 fusio ululatu. timore dñi
 bz stridenciu. inordinata mili
 tudo gemitu. de. de. quor et
 quor et quor. uene. Ignis sul
 phureus. flama tartarea. ali
 gnosa. uoluntaria. qm tñsico
 rugitu video uos rotari. uer
 mes in igne uiuentes. que mi
 ta auditis rotendi sic vos
 ascendit. quos ille ignis igni
 um nō incendit. Demones
 quorates frementes ardore. fre
 dentes furore. Heu sunt ma
 gne deus. que pñia sunt. for
 matoribz. et gremptoribz tuis.

Anima mea expauesce. mens
 mea desice. cor meum scindere.
 Quo me iudis deus meus. Si
 feci ut eem reus tuus. non qd
 potui facere ut nō eem reus
 tuus. Si michi castitate meam
 adem. non quid tibi mām tuam
 pñi. Domine dñe si ego amisi
 unde me dampnare potes. tu
 ne dimisisti unde saluare soles.
 Noli dñe noli sic attendere ma
 lu meum. ut obliuiscaris bonu
 tuum. Re memneris ire aduic
 reum. si memor esto misialis
 aduicis mñi. Vm est quia q
 sciencia mea meriti dampnato
 nem. et penitencia mea non
 sufficit ad satisfacionem. si cū
 est quia mñia tua superat omes
 offensionem. **lyvon. De quibz
 mactantibz sub imperio herici.**

Symbertus **anno** herici. xviij. octavo
 me impatorem et apm
 die ad causam me eos discernen
 dum. cu pax dissimilante. qm me
 eos non ueneret. Romam et
 mlti pñie epi a pñi desistit.
 Qui fugiens ad northmanos
 se contulit. **anno**. xvj. roma
 in impatorem hericu. recipi
 unt aube. et eoz iudicio hille
 bram pñi abdicit. et quibz
 reuere archiepe in sedem aplica
 intronizatus clemens docuit.
anno natione teutonice ex
 urbe colonia liris ad pñe eru
 ditus. reuensis ecclie canonicos
 et scolap magis relicto seculo
 hemul cartusie fundat. pñi
 tū q monastice aduicis sa
 tis arduu misituit. huius pñi
 pñi cooperator existens beate
 memorie. hugo gimopolitany
 epi ab eodem brunone hñm
 monasticum supsit. cuius q
 ibi habitantibz in signe expleu

pbuit. **A**nno dñi. hildebrandus
 pp. qui et ggg. dñi. apud salmū
 exulans morat. De hoc ita scy-
 tum muem uolum? dos scire q
 ecclesiæ curæ solliciti esset qd
 domus aplice hildebrandus qui
 et ggg. nunc in exilium positus
 ad se uocauit unū de pñ. cardī-
 nalibz que p ceteris diligebat. Et
 confessus est deo et sancto petro r
 toti ecclie se dñe peccasse in pa-
 storali cura q ei ad regendum
 erat gmissa et suadente dyabolo
 contra humanū genus odiū et
 iram gerisse. Postea deo sente-
 tiam que in azbe tñz effusa ē
 pro augmento xpianitatis repis-
 se dicebat. Tūc demū misit pñ-
 tum gressorem suū ad impatorem
 et ad totam eccliam suam ut op-
 taret ei indulgentiam q sine
 dñe sue aspiciēbat et iam cito
 dñebat se angelicā uestes et di-
 misit ac dissoluit omnia omniū
 bñnoy suoy impatori et omni po-
 pulo xpiano. uiuis et defunctis di-
 cis et laicis. Et iussit suos abire
 de domo dñe dñi. et amicos impa-
 toris ascendē. **Ex cronico.** Post
 hunc desiderius cassinensis abbas
 pñm eligit et victor vocatur. Et
 mox dyssintia dissoluit et non
 multo post morit. fere autem epi-
 mo qd extinctus sit veneno ad
 pñm missam in calice missa.

Anno dñi. mma aquarum
 inundatio multis in locis dampno
 et piculo fuit. nam et in yralia
 diluuiēs tanta fuit. ut rupes
 liquefacte plures nullas ruina
 sua destrueret. domesticæ aues pa-
 uones galline et anseres a do-
 mibz se exēgentes omis fuit silua
 rice. **Notor.** Augustinus in libro.
 nñ. de ciuitate dei sile porreñat
 nuntiat gregisse dicens. anteqm
 se abissus roma sociale latuit

omoliet omnia animalia huma-
 me usibus subditi. canes. asini.
 equi. boues. et quicūq; alia pec-
 cora sub hominū dñe erant pñto
 effentia et domesticæ leuitatis
 oblata. relictis tectis libere ua-
 gabant. et omem non solum a
 lienorum im etiam dñe adsa-
 bant. accessum. Nec sine piculo
 audentis. si quis de pñmo iuge-
 ret. Quē mali signū fuit q tan-
 tum malū fuit etiam signum
 non fuit. **hym.** De tñslatione
 sancti nicholay et eius mmi-
 culis. **Erigenius.**

Anno constantini. xxxi. Bene-
 riamis meditantibz ausie
 corpus sancti nicholay a murea
 licie attis desolata. potterpauē-
 rūt eos. barthes tūes mūno
 pñm ab antiochia muream de-
 mientes. Qui a quatuor tantū
 monachis ibi inuentis extorserūt
 ostendi sibi tumbam sancti. Qua
 effracta ossa sancti nicholay i
 olei liquece natiuitia integro
 mō extēperit. et batū cum glia
 detulerūt. fū est autem hec
 tñslatione. anno. dñi. pñm. a depo-
 sitione sancti nicholay. **Notor.**
 Quis translationem scripsit
 iohannes archidiaconus barthe-
 ecclie. iubente uisione barthes
 et camisue ecclie archiepo.
 missus est tūc tempis quidam
 ex palatinis magnatibz ab impa-
 tore suo. cui pēbat terrā mū-
 reoz. hic demes orauit scñm
 nicholay. ut ei aliquū sui pñctus
 dignaret ostendere qm osculari
 ualeret. amittit q ecclie cum
 pñcto extēpisset aliquod de
 liquore urne. deus diuis et ex-
 tractus. Quē in aurea pñide
 magnatū ille abscondit. et sup
 altare qd erat ibi posuit. Pau-
 lulū post aspiciens uidit

de piperis oleum manere. et inuoluit eam pallio potens putans sic posse stare oleum si tanto magis manauit. Disparuit qd non possit. hinc in oculis. qd sibi dñs manifestauerat. cui sancto nicholaus in visione apparuit dicens ecce postulationem tue satisfeci. si nunc ferre nō poteris quia non pmitto. ut minima pūdam a mendis alijs separe. In castro dentem ubi posuerat non inuenit. igitur barenses cum tribz nauibz. ibant antiochiam insulam adierunt. Deinde ad insulas magnas de nerue. Deinde ad loca maris portus sancti georgii ab armis portabz. b. miliaris distat. homo positiu est corpus sancti nicholai a tiffentibz in ecclia sancti bñ dicti. ubi pmo die plusq. v. infirmi sunt sanati. homo qdā de anchonitans pūbz curuato corpore manū et pedū carens officio. osculans capsellam sanatus est. Sacerdos de canino tritorio. quida paciens in spina deens bar ad sem. ex quo deuit ad locum unde bar pmo aspici. cepit paulatim erigi. puenit qd totus sanus pentes aduehit puerū demoniacū ab amalphy. qui sanatus est. in loco supdicto. Unde bar pmo uidet. ubi cūp erat posita ab hīs qui sanati erant. Sanati sūt de quoda castello in fantula vna toto corpore debilis. et puerulus qui nullū in sto macho poterat edulū retine. Quidā paup dñus a darachio. uxorem suam omibz mendis debilem pter linguā sanam rediuit. Sanata est mulier de dalmacia lepra. ancillula septimū euēdie dorso incuruato. Sanata est ibi mulier feta.

et lacte carens. Sanatus est puerulus cuiusdam de macienlibz. qui nūq. gressus poterat mouere naturales. Sanatus est quida paup carens manibz pedibz non valens incedere. et dix potens sedere. dicente ad eum in sompniis quada ymagine. Quare non vadis bar. quomodo inquit possum. Va de inquit quia potes. et fure sit sanus. miles quida pūdebat res aliquas. suspiciens aut hoc fecisse quēdam. tybiam eis sciam pūssit actu anticipi. In quo vulnere iūmes inuati carne rodebant. ultosam. Qui de mens ad sem sanatus est. De galia calsapina sanate sunt due mulieres. vna ceca. et altera demonica. Que aut fuerat ceca. obtulit sancto oculos arpe teos cum lapidibz pūctis. **lxxviii. De ceteris euentibz illius temporis. Synodus.**

Anno henrici. xvi. sanatus armulphus ex abbate scti medardi post modum etiam ad pontificatum ciuitatis sueffomice promotus. p pacis reintegracione mē flandrenses flandriam deuit. et in dīco nomine aldenbē ecclia sancti petri iam diuinis miraculis illustratam renouit. monachos fecit ordinem regularis vite instituit. Tandemq. in eodem monastio et finem vite et sepulcrum. sedm qd ipse pūbat accepit. pisces in aquis morantur. **Synodus.** Hoc tempe in hispania rex amplius fortit saracenos debellat et toletū urbem eorum maximā per aliquot annos obsessam tandem expugnat. et eulam xpianitatis in ea dilatat. **Synodus.** Anno. xvi. octo ex monacho thimacensi epe hostiensis

contra impatorem et quibet
etiam fit. et urbanis morat.
hinc in ecclesia scandala et in
regno augescunt discordia. dum
alibi ab altero diffidet. dum re-
gunt et sacerdotum dissensit. dum
alter alium excoicant. alii alius
excoicationem aut ex cause aut
ex p^{ri}uicio qtempnit. dum q
alibi in alium excoicandi auctori-
tate magis ex suo libitu qm ex
iusticie respectu abutit aucto-
ritas illius qui dedit potatem
ligandi et soluendi omnia despi-
cit. Remittit ut pace omnia bo-
no. dixim. hec sola nouitas
ne dicam llesio. nec dum in mu-
do emiserat. ut sacerdotes eius q
dicit regi apostata et qui regni
re facit. p^{ro}portat qpt^{er} p^{ro}ta p^{ro}li
doceant. p^{ro}lm qd malis regibus
nullam debeant subiectionem.
et licet ei sacmentum fidelitatis
fecerit. nullam tamen debeant
fidelitatem nec p^{ro}uiri dicant
cont^{ra} regem sensim. imo qui re-
gi p^{ro}uenit p^{ro} excoicato. habeat.
qui cont^{ra} regem fecerit. anoxa
miserie p^{ro}uiri absoluat.

Amo. xxxiii. annus pestiles
fuit maxime in occidentali
p^{ro}te lotharingie. ubi multi sac-
igne metiora ofumente opu-
rescentes exesis metris instar
carbonu nigrescentibz ut misa-
die moriuntur ut manibz et
pedibz p^{ro}fectis truant. misa-
bilioz uice resuans. multi uo
neruoz otuactione distorti. tor-
metant. **A**mo. xxxiiii. metis
torpus sancti clementis p^{ro}mi
epi ab aplis illis ordinati mite-
tum leuat. **A**mo. xxxv. d^{omi}nus
p^{ro} sancti quicunq^{ue} beluacensis
epi p^{ro}posito. a p^{ro} urbano ofecra-
tus fit. epi carnotensis.
hic int^{er} alia laudabilia. que fe-

at decreta aptica abrenuendo
opilaunt et ordinant. qd quid
p^{ro}uis p^{ro}sidet ut sup^{er} dixim^{us} in
vnu maxime uoluntate redeat.
nec sine magno superu t^{ra}scribi
poterat. nec ipa decreta ordina-
te scdm matias g^{er}mebat. s^{ed} scdm
ordinem tempoz quibz data fuerat
p^{ro} successiones romanor^{um} ponti-
ficum. hic autem et ipa decre-
ta apticoz ut qd abrenuunt.
et p^{ro} capitula distinxit. et mlt-
tas scdz docto^{rum} smas ad eade
capitula p^{ro}inentes p^{ro}it^{er} mlt
fuit. hic liber decreto^{rum} p^{ro}uonis
apud nos in p^{ro}libz locis reperit.
Qui qm ipse quoq^{ue} non p^{ro}ue
antitatis. nec est facile por-
tatis. hugo carthalamensis ex
eoz volumine abrenuato libel-
lum portatilem legist^{us} q^{uo}posuisse.
qui etiam ipse apud nos est.
et summa decreto^{rum} p^{ro}uonis ap-
pellat. Porro libellu illu decre-
to^{rum} qui nunc ubiq^{ue} in usu h^{ab}e-
opilaunt. q^{uo}diam ut fere mo-
nachus. s^{ed} quo t^{em}p^{or}e ignoro
nisi qd. post p^{ro}uone ut estimo
De quillimo pestilente rege
anglie. helinandus. lxxxv.

Amo d^{omi}nⁱ. m. cc. vii. quillo
rex anglo^{rum} uir singularis
censure et seueritatis obit.
cui filius eius quillo succes-
sit adhuc impante henrico.
hic quillu filiu regis quille.
lanfrancus archiep^{us} mutauit
et militem fecit. et die scdz
cosine et damian in regem co-
ronauit. Erat ita liberalis qd
p^{ro}digus. ita magnanim^{us} qd su-
p^{er}bis. ita seuer^{us} qd ferus. Pa-
rum deum reuebatur. homines
nichil. cum deus emendus sit
omni tempore. homo p^{ro} temp^{or}e.
defectum suum p^{ro}uiri in m^{is}eris
extolli solebat. designans si qd

alleniaffer. Quotam mane cu
calebantur nouas calligas q
sunt a cubiculario qñi ostater.
Cumq ille respondisset tres so
lidos indignabundus et fremes.
fili aut meretris ex quo hñ rex
caligis tam exilis pñ. dade et
affer michi epas manha argē.
Iñt ille et mltio uiliores afferes
qñi pēpat emtas mñi est.
It qui inquit rex iste regie
maiestati queniūt. Itaq ex eo
cubiculario pñu uestimetoz
eius p voluntia miabat. mlti
p mde suis delicatibz mudmas.
Tandem exhausto expensis ad
supmas gñtis am. adiuuante
cum in hoc scēle uenulpho clito
ex infimo genē hom. lingua
et caliditate pñecto ad sumu.
Quo auctore sacri eccliaz hono
res mortuis pastoribz uenun
locati sunt. Nam audita morte
cuiuslibz abbatis ofestim elius
regis eo mittebatur. qui omnia
inuenta scripto exipet. omē
q in postēto reddito fisco regio
inferret. Substituēbatur q in
loco defuncti quibz non pñmo
f p mñmoz expimento. Eque
bas curiam effematoz man
et goneaz. greges. ut. reas a
quodā sapiente dictum sit.
Curia regis anglie non est
maiestatis dñs pñstibulum.
ad dedecus illius tempis pñh.
qñ anselm⁹ archiepc ista cori
gere conat. s. societate suffia
ganoz deficiat pñonte distes
sit. nequicie tempis cedens. Qui
cum iam iamq nauigaturus
in portu uentos expectaret iñf
su regis ut pñdo publico expi
latus est. manciat omibz et bul
gis in mediū platis et exqui
sitis. **I**udeos quos par aius
a rothomago londoniam trans

tulerat. cum in quadam solemp
nitate cu aduent. mñia offēn
tes. ausus est ammare ad oficiū
gera xpianos. pñultū de lūca
pñucians. quia si dicissent t
eoz scēta tñfiet. magno igit. ca
hñt liber de rectorz pñonis apud
nos in pñlibz locis rexit. Qui
qm tpe quos nō pñe qñtatis.
nec est fñale portatilis. hugo
dñho timore eoz et dñoz res
acta est. pñā sollicitudine fideri
xpiane timentū. De quo etia
mñe. iudei nichil pñter ofusione
retulerūt. qñis iactitauerūt se nō
rone s. fñctone supatos. Robert⁹
frater eius cum aggrē uellet. n
is solimtanū. naximānam ei
miadatus est. p. pecunia. n.
milui marchant. Qua pñt mpor
tabilis mñfionis pñfionis di
tū p totam angliam ciuitat.
Cumq epi et abbates frequēt
rege aduent. de hoc querimo
nam facientes. respondit ille.
Ququid non hēris scēma auro
et argento pñofita. ofilibz mactū
oz plena. igit capfas sanctoz
mactūto acti sunt. cuiusfipos
despoliare. calices oficare. non
in ofum paupū. s. in fñsum ac
gñt. denationes quas pñmo in
dñfērat adeo pñhibuit. ut capi
tale eēd ceruū pñendit. pñt
hoc et hñd mñt. sepe a dñabz
gera enim gñratū est. Quillud
de ou. pñdōm apud regem ac
cñfatus. delatozem qñ ad dñellū
pñocans. exelāt et ex tñfici
latus est. h. delatio plures in
nocentes mñoluit. Quorum
vñus fuit gñlls de alderia hñ
decoz et gñat regis. Qui qñti
bulo affligi iñffus. ofmudo epo
faleberie ofessus. et p omē eale
flas opidi flagellatus dñffis ad
mopes uestibz ad fñppendū mñd

Ibat delictam inuicem frequen-
tibus super lapides genuum flexionibus
inueniens. Et post et post sequente
et locum supplicium. Sic duo
aduenit aliam meam et a malis
liberet. fuit de re qua accusa in-
munitio sum. Iudici discordia
erat. me in hanc partem et quibus
et inueniatur. tributa romane
fuit negotium. poma in in quibus
quidam. que fuit poma causa di-
fuit me cum et anselmo.

**De pestilencia que tempo-
ribus eius acta est. lxxviii.**

Sciendo itaque regni eius
ingens tremor. in. duo
augusta totam angliam exsternit
horrendo maritudo. ut edificia
omnia enim resiliunt. et in op-
tino modo resiliunt. Secuta e-
st in opta omni fluctu. tanta mari-
tudo fugit. ut in ad festum an-
dree messes recedent. Quia
eius anno fuit tumultus fulgu-
rum. motus turbulenti. Idus octo-
bris apud ibicelndam. ius de
relo emissus. turris latus tanta
in impulsit. ut debilitata maria
in omni tecti ingens foramen ad
lucane grossitudinis modum efficeret.
Quo ingressus trabem maxima
in fragmina per totam dispersit et
deslam. et tunc fuit apud cum
dextra tibia et ymaginem sancte
marie deiecit. Secutus est feto-
intollemibilis. Tandem monachi
felici ausu uterentes. indigne ad
aspexime immel. pstrigias effuga-
nt. fuit quoque discordia ventor-
um se dissidentium ab eius ausus de-
mens. vel. sit. nouembriis. que lu-
dome plussit. de. domos effregit.
Cum malantur ecclesie cum domibus
marie cum pueris. Item fuit de-
tor tectum ecclesie sancte marie q-
ad artus dante per publicauit.
et duos ibi homines obuit. fero

stantur q- tigna cu trahibus p-
mano inuicem qui longe. ti-
mentibus qui ppe stabant. Qua-
tuo tigna. sed ex. pedes son-
qua tanta di. in hunc in-
pacta sunt. ut in. pedes
instarent. notat. ius quomodo
pueiam fuit publice puzit.
eo ibi ordine posita quo in teo
ab iustice fuit collocata. Que
ob impedimentum tunc ad
clamorem terre defecta sunt.
q- alit. et nequenter. Quia
eius anno. eadem violentia ful-
minis apud salesberiam tectum
turris ecclesie omni dicitur. mul-
tong. machinam labefaciunt.
Quinto die. postquam cam deica
uerat. omnia pelare memorie
est. Sexto nulli. regis anno
tantum fuit in anglia diluvium
ex habitudine ymbria. quoniam
nullus meminerat. q- accen-
dente hyeme. flum. ita sunt
gelati. ut cent pui equos et
quadrigis et plaustris. Belu re-
soluto. ex impetu glacialium tru-
stis pontes effrati. Septimo
anno regis nulli. q- tributa
que rex in northmannia posita
adixit. agrestium defecit. Quia
deficiente. secuta est fames.
Quia reserente successit. morti-
litas hominum a deo crebra. ut
deet mortuus aia. mortuus
sepultum. lxxviii. **Nullus**

De fulcone comite andegauensi

Fulco fuit antiquus co-
mes andegauensium. qui
senes iherosolimam adit. ibi a
duobus suis facimento roatus
ut q- faceret per publicum tunc
tatis est. medius ad sepulchrum
domini. turris. inspectantibus. Ille
resse lignum collo eius intorsit.
atque flagris tunc expoliari iur-
bat. Inter hunc ille clamabat. de

ape domine nunc fulconem
 alium quatuor. fugitum tui. Tu
 mihi tamen ge. desiderium tuum.
 que placide regressus: post ali
 quos annos filia huius quatuor
 dum cognomine marcella. Ad hoc
 quoniam sibi usurpabat. et dicit
 huius. omni sibi obsequentes per
 eundem. Nam dum sum comite
 victoriensem apud mate cepit.
 fides et dicitur innotuit. et in
 nobilis. parit odones regis ut
 burgundia ciuitate cederet et fi
 nibz eius. et de rebus annuam uoc
 tugal pultat. Qui capris po
 fere. milia et alioz moxia p
 tuit de fide est. Quia nouit
 marcellus dicit. fide in tutela
 sustinens. apud theobaldi comi
 ne blasensis ingressus limes.
 in eadem tuomcam obsedit et ipm
 in eadem. Qui capris. et in eadem
 fulco reclusus urbem sibi omni
 q. suis sedibz in ppenat abuen
 iit. Iste grauis. moriens graui
 fido foras sue filio comitatu
 dedit. qui simplex fuit et in bel
 lis. Quia fuit fulco ducatu co
 riguit. qui cognominatus est ro
 thm. quia germanam simpliciter
 grebo. mstendens. ad ultimam
 honore spoliati. ppetua tenuit
 in astita. hinc fulco huius uoce.
 que relicto eo. philippo misit re
 in ppenat. Qui amore eius ita
 capris est. ut illa sibi in omibz
 mparet. cum ipse omibz aliis
 mparet. Denique omi dignis
 se notari. et ab omi ebe xpiano
 se exorari. ppet. eius libitatem.
 aliquis annis passus est. filii
 huius fulconis fuerunt. gelfridus
 marcellus. et fulco pma in fide
 suoz necatus est. **De clero au**
torus. suus dicitur apud
Amnico tpe. **hoxpox.**
 in maneris ciuitate duo

clero. nondum patientibus annis
 pbi. latis affatum. mstruati. in
 se mulem amia. lani ppetu in
 tenit. m. se. ut ut eoz ppetu
 moreretur. alii uelugilanti ut
 dormienti apparet. mstruati. ppetu
 dies. data accepta q. corporali fide.
 non multo post. dicit obit. ppetu.
 die astitit. alteri uelugilanti. et
 nescio quid opis molienti. mor
 tulus. uultu exanguis et psalli
 to. Qui ppetu uultu opellens.
 agnosco. me inquit. Agnosco
 autem. et miror quid tam diu
 moratus sis. Ille prius mora
 exusans tandem ait. tandem
 demo. et aduentus meus si uoluis
 tibi fiet. omni. michi omni
 mstruati. Nam semper
 deputatus sum ppetu. Ego aut
 alteri iuuabo te. ppetu. ieuimus.
 et elemosinis mstruati. Ite ille re
 spondit. Sine ppetu sine iudicia
 dei in mstruati. Qui uult. astitit po
 lus. dum ppetu lictora ppetu.
 pro criminibus meis ppetu. Si
 totus mundus michi remedia
 quereret. exquireret. etna tui
 et mstruati. penarum ppetu. ppetu.
 Et ut aliqui ex meis rationabilibus
 pens agnoscat. en dicit. ppetu.
 ppetu. mstruati. alio ppetu.
 dicit. ne tibi leuis. Cum ille se
 uem sibi uideri referret. ipse
 mortuus curuatis inuolucrum
 dicit. tres guttas defluentis
 tibi super eum iaculatus est. Quaz
 due tpora. una frontem attinge
 tes. autem sicut. ignito iaculo
 penetraverunt foramen naris
 apax efficientes. illo magna
 penam et doloris clamore ppetu.
 stante. hoc inquit. mortuus e
 qm diu uixit et. penarum mearum
 graue tormentum. et mstruati. ne
 glexis salutis tue singulari
 monumentum. Vade ppetu. dicit.

mura habitum simul et animam
et esto monachus rediens apud
sanctum melanum. Cumque vivus ad
hoc respondere nolle mortuus
eum oculi vigore perstringens.
si dubitas inquit gili miser lege
lucis istas. Et hoc dicens ma-
nu prehendit terram notis inscrip-
tam. in quibus sathanas et omne in-
ferorum satellitum omni ecclesia suo ce-
tui gregis de tartaro emitebant. quod
cum ipse in nullo suis voluptati-
bus deesset: tantum numerum sub-
ditum animarum patenter ad inferna
descendere predicationis in curia.
quod magis retroacta viderunt se-
cula. Hinc dictis. loquentis aspec-
tus dispartit. Et audiens et datus
pauperibus. sanctum melanum adiit.
et monachus ibi factus optime
gustatus est. **CCCCCCCC. XC.**

**De muliere laudunensi que
ab igne evasit. Synopsi**

Anno domini millesimo. ponti-
ficante in urbe laudunensi
helinando: mulier quedam in
proximo manens. habebat generum
mueli spe deorum. quem multa di-
ligentia piamore filie sue accu-
rabat. Unde et orta turpis suspi-
cio de muliere et genere suo inter
vicinos homines. Baldus eam tur-
banis. Que impatiens ferens fa-
mam suam humorem exprobrat tur-
bari mulieris sue causam in eum
retorsit. et clandestina machina-
tione ut occideretur a duobus pluri-
bus percutit. Postmodum vero ad
patriam facti omni die causa. eundem
propter professionem patris sui re-
velavit. Et elapsa aliquanti temporis
spatio. plures eam cum ea litigans.
malum quod fecerat in faciem ei ex-
probrauit. Quo audito. parentes
hominis occiso percutientes nuntia-
verunt vice dno laudunensi. Iube-
te vice dno vocata venit mulier.

et qualiter hominem occidisset
nequaquam celavit. Iudicatum est
ignem eam ignibus debere servare.
Et prius ducta ad ecclesiam beate
dei genitricis marie per eam suam coram
deo et hominibus narravit. et sic
nuntis et patribus sapientie virginis
marie se ipsam fideliter commendavit.
Deinde missa in ignem. inter
duos nullatenus sensit. sed divina
protegente gratia ostentato igne ipse
permanet allestus. Quod sanctum cognati
hominis occisi non divine virtuti
aspirantes. sed fragilem potius li-
gnorum materiam causante iterum
succendunt. ignem circa eam for-
ozibus lignis sed nihil profecerunt.
Iurato enim miraculo obstravit
eam deus incolumem ab exustione
ignis. ad laudem sui nominis
sueque genitricis gloriam et honorem.
Excessa per ex incendio non solum
carne sed etiam veste et tunc alle-
sa. ad ecclesiam sancte dei genitricis
omni populo applaudente ducta est.
Et post laudes deo redditas. vo-
lente deo. paucis diebus transactis
transiit ab hoc seculo. **Anno se-**
quenti. helinando bone me-
morie episcopo laudunensi obitus.
ingelmannus succedit. famem diu
accepta validissime ingratum.
et fitam calamitosus multis fa-
me laborantibus. pauperibus per-
fuita et incendia dantes sunt
uepatibus. Quam valido ventorum
turbine etiam tremor factus
est. media nocte. in idus sep-
tembris. In multa tunc pro-
prie nonas aprilis. circa dilu-
culum. stelle per plures simul
de celo in terram cecidisse visse
sunt. inter quas unam maximam
labi in terram cum quidam in fructu
superaret. et notato loco ubi labi
visse aquam ibi fudisset. fumi
cum floris sono in eam exire magis

stupuit. In comitatu namucessi:
panem subtrahit q̄ sanguine in
festum iudim. De hanc p burgundia
et ficiam habitis gailis. hōlde
bram deoia renouat et q̄st
mat. philippū regem francoꝝ
qui uiuente uxore sua supdu
bat alterius uiuētis uxorem
excoicauit. hoc anno sacro igne
multi accedūt. medas instar
carbonū nigrescentibz. **XX.**

**De consilio claromontensi
statute eius. Guillelmo**

Hoc anno. i. anno dñi. af.
p̄d. urbanus p̄p̄ venit in
galliam. et celebravit gailum
apud claromontem. In quo mē
cetera statuta est. ut ep̄i uel
abbates uel aliqui de clero aliq̄
ecclesiasticam dignitatem de ma
ni p̄ncipum uel quozlibz lai
coꝝ non accipiant. et ut etia
in dualz ciuitatibz uel ecclis p̄c
bendas non habeant. ut nemo
simul sit abbas et ep̄. de ecclia
stica dignitas a nullo ematur
aut vendatur. de nullus ouli
sacri ordinis carnali gñas utat.
ut eis aufserunt ecclesiasticas di
gnitates. qui sciunt a se uel a
parentibz suis ep̄as habuerunt. ut
eis ignoscant qui hoc ignorauerunt
a canonibz p̄hibitu. de nemo la
icoꝝ a capite reuim. nemo de
ricoꝝ a. l. usq̄ in pasca carnes
comedat. ut in sabbato pasce nō
nisi post nonā officiū celebret.
ut ab aduentu dñi usq̄ ad octa
bas ep̄iphaniē. et a. lxx. usq̄ ad
octabas pasce. et a p̄ma die ro
gationū. usq̄ ad octabas penthe
costen. et a. m̄. feriā occidente
sole om̄i temp̄e. usq̄ ad. m̄. ante
sole. neuta dei custodiat. de qui
ep̄m cepit oio exlex heat. de
qui sacri ordinis duos uel eoꝝ
famulos cepit. anathasit. de

qui ep̄oꝝ uel clericorū morien
tium bona cepit anathasit. de
nemo in ep̄m eligat. nisi p̄b
ut dyacon. et cui natalis di
gnitas suffragat. nisi maxima
necitate. et licencia p̄p̄. de fili
p̄b̄oꝝ uel scubm̄oꝝ ad p̄b̄atū
non p̄uehant. nisi prius ad re
ligiosam uitam t̄nserint.
ut qui ad eccliam uel ad crucem
ofugit. data melioꝝ impunita
te iusticie tradatur. uel innocens
liberetur. de una queq̄ ecclia de
cinas suas heat. nec ad altam
t̄nseant. de laicus decimas non
vendat nec retineat. uti pro
sepultura mortuorū p̄ciū non
coigat.

Ibi quoq̄ sta
tuta est. ut hore de beata maria
dicant. et eius officiū diebz sab
batoꝝ sollempniter celebret.
In eodem orilio. excoicauit papa
philippū regē francoꝝ et om̄es
qui eum uel regem uel dñm suū
uocarent. et ei obediunt. salutē
et illam maledictā iugem ei.
et qui eam reginam uel dñam
uocant. donec ad emendationē
uenit. ut alio ab altero distedat.
Similis guiberti m̄le nate qui
se p̄p̄m appellat. et henricū om̄
patrem qui eum manu tenet.
et ceteros qui eis ofentiunt. Post
hoc simonem hūit ad p̄p̄m. ex
hortas eos ad crucē simendam.
int̄ ceterū dicens. ut ait salomō.
nichil timidius nequicia. nichil
laboriosius. Nunc a nob̄ pax liber
atq̄ meto p̄cio meliore p̄cuntur.
an nescitis qm̄ diuē hominibz or
lamitas mori felicitas est. mors
enim accelerat bonis patriam
malis refecit maliciam. **XXI.**

**De mirabilibz p̄p̄is in occidente
crucisignatis. Sigibertus.**

Anno dñi. af. p̄d. occiden
tales p̄p̄i timentes dolores.

gravis annuati pestilencia et sege
tes immo ymbre et annuigne cor
rupte sunt. **De monachis**
mollismensibus qui ad he
remi cisternam molantur. xxi.

Eodem anno ordo cisterciensis
in episcopatum siquidem
lignoniensi. sita noster et tenobur
nomine mollis. fama celebrant
religione aspicunt. hoc asin exordio
magnis sub breui tempe diuina ele
mentia sue gratie munus illustrat.
iure illustribz nobilitant. nec mi
nus amplum possessionibz qm cla
rum virtutibz reddidit. **Item**
qz possessionibz diuitibz qz diuitia
non solum esse societatis. h quidam
ex illa sancta aggregatione diu
munit sapientes alius intelli
gentes elegerunt. elegerunt po
stius celestibz occupari qm ter
ris implicari. negotiis. Unde et
mox virtutum amatores de
paupertate fecunda. uirorum reput
toantare. Simul quia aditentes
ibidem. et si sancte honeste qz di
ueret. immo tame pro sui desidio
atqz proposito ipam qm pessi fue
rant regulam obsequari. loquunt
alterutrum qd singulos mouet. parit
qz inter se tractant. qualiter illum
uerficulit adimpleant. Reddam
tibi vota vota mea. que distidia
labia mea. Quas plura. singula
et duo monachi una cum pro
ipius monastii beate de memo
rie robto egressi omnium consi
lio omnium pfecte nituntur asse
su qd vno spu oreptur. Igit post
multos labores. ac minas dif
ficultates quas omnes in xpo
que uine uolentes pari nate e.
tandem desiderio potiti cisternam
deuenerunt locum. si tunc horro
ris et iuste solitudinis. Si multas
xpi loci asperitatem ab anto pposito
qz iam animo acceptant. no diffi

dele iudicantes. ut vero sibi diu
mitis apparatu tam qz tam habie
locum qm curam ppositum.

De constructione abbacie et
muro ordinis. xxi.

Eodem anno ab incarnatione
ne dñi. xxi. et. dñi. bene
mabilis hugonis lugdimensis
ecclie archiepi sedis aplice tunc
legati et religiosi viri. Waltha
bilonensis epi. necnon et clauissi
mi pncipis odonis burgundie du
cis fieri consilio et auctoritate robo
rati inuicem hemu in abbacia
qstuerent cepit. pfecto abbate ro
berto ab illis diocesis epi. videlz
abilonense suscipiente curam.
burgam qz pastorem. cetis sub
ipso in eodem loco firmantibz sta
bilitatem. Et vero post non mul
tum tempus usum finit ut id
abbas robtus requirerentibz cum
monachis mollismensibz pape
urbam sedi iussu galie. abilo
nensis epi licentia et assensu
mollismi reducant. et aliterius
vir religiosus et sanctus in ipius
loco substitueret. hoc sane int
uituqz eccliam sequestre pacis gra
retento. et aplice auctoritate q
firmato. ut ex eo iam tempe meut
illaz diuersibz monachis. ad huius
diu sine commendatione regulari
sustinent. Quo facto nouu mo
nasteriu noui patris sollicitudi
ne et industria in breui non me
diorit deo coquant in sancta ge
satione pfect. opinione claruit.
rebus mēis creuit. **Nullus** Tempe
guilli secundi regis anglie cepit
religio cisterciensis. pmet aute
ad gliam anglie. qd talem dñi
genuit. qui huius religionis et ac
tor fuit. et mediator. huius fuit
hardings nomine. apuero starebur
ne monachus postea pamos
illos posuit. scociam. mox fracia

stendit. ubi aliquot annis stu-
diuit. Deinde romam cum clero
grosce pfectus est. qui eundo et
redundo cotidie totum psalterium
cantabant. Deinde burgundiam
regressus in molisino nouo et ma-
gno monastio se contulit. Ibi cu-
ei quedam pponere obsuanda que
non erant de regula. cepit ro-
nem eorum inquirere. et tandem
de quibusdam supfluis cum dno
et alio disputauit. ut abbatem
ipm et alios. pbn. in suam sententiam
induceret. Igitur castellas deneri
locum pns salmosum. et ibi scate-
runt. suffragio archiepi uiennen-
sis qui nunc aplicus est. abbas tan-
dem qui cum eis denerat a suis mo-
nachis requisitus. ad eos rediit
quasi coactus si nolens. Quid
qui cum eo uenerant. de molisino
cum illo regressi sunt. pter. dñi.
qui sibi abbatem ostiterunt albiar
pbn. de suis. pncem vero har-
dingu qui et stephs. **Debi.**

**De causa ueniens trismarum
et signis precedentibus.**

Tura vero iam. quadraginta
annis possederant q est
pars minoris asie. qm romanam
dicunt. huius dñs erat tunc solimanus.
abieatis autem acribus gminis
tribz diebz fugerunt turoi. Solimanus
autem apud pñs est. qui apud
romanos augustus. totius orien-
tis et omni saracenoꝝ rector. Quorū
dñus pñarum impm. ideo ut est
mo tam diu durat. quia gens il-
la paru bellicosa et uiuacis san-
guinis mops. semel acceptum
dedisse nescit. fuit. ignorans
ut ait. lucanus ideo dato neqss
fuit. enses. hoc anno qui fuit
v. annus guilli regis anglie
scd apparuit cometes. xl. octobris
pb. diebz maiorem exercitum mittes
ad orientem. minorem uersus

euroaustrium. Apparuerunt et
alie stelle. q. iacula inter se emit-
tentes. Eodem anno anselmus
lup anglie tenebras et teneoꝝ
fugiens. romam uixit. baldricus
ex burgulensi abbate dolens
archiepe qui scripsit hystoria
iliosolimitanam. dicit qd turoi
qui iliosolimis erant. sepulcra
dñi paulo fuebant honorificata
fuat. non quia multa de religio-
ne xpiana curabant. si qm talie
utilitatibz et cupiditatibz suis
satisfaciebant. p oblationes aduen-
tantiu. qui impie sunt iam usq
antiochiam dilatauerunt. Dixit
etiam q ex eis podiensis noie
haimar. pñs omni mops scilio
claromontensi licentiam ab urba-
no pp cepit eundi iliosolimam.
Dicit etiam q anno dñi. af. xcl.
pñe nonarū apulū. fil. m. lūa
pñs. uisus est ab multis inspec-
toribz in gallis tantus stellarū
distursus ut grandiori luce
pñsitate putarent. Quas qda
opinati sunt cecidisse. Quidam
motum eorum motu pñarum
interpretati sunt. Anno enim subse-
quente et synodus arimis hñt
est. et dia. meliata. Porro ante
hanc synodum gñale cñcilium
celebratum. id urbanus papa
apud placentiam. **Debi.**
**De timore trismarum et po-
congressu contra turoos.**

Excessit aut medicina mo-
dum. quia plures debuit
in quibusda solitas elmd illo
solima subrepsit. Nam et multi
heremite et reclusi et monachi.
domualis suis non satis sapient
reliatis. ut uiam pñarum.
Quidam tamen ordms gra
ab abbatibz suis accepta licen-
cia pfecti sunt. plures aute
fugiendo se subduperunt. asti

enim de gente plebeia cruce
sibi diuinitus amatum iactitudo
ostentabant. qd et idem quedam
de mulierculis psumpt. qd
omino falsum ee deprehensu
est. alii vero ferrum alidum
instar annis sibi adhibuerunt.
ut peste iactantiae illi bone volu-
tatis ostentatione. Boamudus
uo robti guisardi filiu regni
ducis flem secutus est. tancredus
nepos suus et richardus de ph
cipatu. In duobz pmiis prelatis
preualuerunt tunc gata gente
sine rege et sine duce. pmo
apud castellu epazogorgia qd
omibz nicolis nauium pnam
intenerunt. omibz copis restit.
qd utrum timore an industria
nicole reliquissent. incertum
est. fons et putans quo castella
sustentabat. extra erat. quo
xpianis ablato. ramaldus qui-
dam que sibi ducem fecerant
cum turcis piliat. est. ut fies
suos illis pderet si posset. Et
tristidit ad eos. ayult. ibi apo-
state facere sunt. alii ut fugiant
ad signa alii uenidati ut cap-
ui abduci. hanc pnam pscu-
tione passu sunt xpianu. in
14 octobris. Audientes aute
turci qd petrus hemitta et gal-
terus cognomento fr hro m
ciuitate cui nomen ciuitot qpe
mencia dicit. ienit gata eos.
et accurrentes obuiasit galto.
quem cum multis perit.
Petrus vero constantinopolim
redierat. qm illi acquiescere
gens litigiosa uolebat. turci
autem castellu ciuitot obse-
dunt et cepit. et xpianos ibi
muenios ul occiderunt ul cap-
tinauit. Et hoc iteru passu
sunt xpianu mense octobr.
De tam situ exercitus dei

per loca grece. pcom.
Cum hec asserunt. goesti-
dus cum finitibus suis bal-
duino et eustachio. et baldum
de monte ann turmo suis. per
hungariam comentes gstituti
nopolim appinquabat. podie
se epe et comes mmmidus. p
sclationiam gradiebant. hugo
magnus et comes flandrens
robertus. et alius roberto comes
norlmannoz cu suis pscutes
romia. in apuliam auenerunt.
Audient boamudus fama adue-
tus eorum. singulor pbitatibz
signis q pscutatis. pallu opti-
mu sibi pcepit. affert qd per
pticulas gstitum ciuem umduz
suoz distribuit. suam q sibi re-
tinuit. Imperator constantinopoli-
tans alexo malle gstantino-
polita exercitu dei machinabat.
uentu est castoriam. ubi natale
dmi celebrauerunt. Inde in pela-
gomiam castu munitissimu
heticorum. omibz bonis refectui.
Quo iudicatus dinto. uenerunt
ad flumen hardarium. ubi tan-
cedus cum suis impatoris sacel-
lites fugauit. et quosda pem-
quosda dictos boamudo pntauit.
hoc bellum factu est. f. p. m.
in capite ieiunij. Inde uentu e
ad scam ciuitatem. ubi suffici-
ens hro mactul. Ibi boamudus cu
duobz corpulatis armatis m.
Inde uentu est ad ciuitatem ni-
sam. f. p. m. ante cena dmi. de-
nerunt micram. p die nonas mai.
Obsessa est ciuitas. per. vii. eb-
domadas et tres dies. et tantu
apta. et a xpianis impatori
alexio reddita. qui turcos qui
ab ea ad se refugerat. in pace
sustepant. Inde ad quedam p-
uenit pontem ebatu dei.
Tertia die turcos innumeros.

Quintem obsequi ad quem venit
ibi mater eius centenaria et au-
guatius et sortilegus: p[ro]dicens ei.
q[uod] si pugnauerit cum p[ro]p[ri]is: su-
pendus eet ab illis. Auctu p[ro]p[ri]e
h[ab]ere aufugent de eboru p[ro]p[ri]o.
fimbri demissi p[ro]p[ri]i: quillo de
gentime p[ro]p[ri]i. et albis fimbri ei.
quido tussellus et lambus pau-
per p[ro]p[ri]o obsequio appellat. de
m[er]ito fimbri. fimbri m[er]ito
te p[ro]p[ri]i. e. De m[er]ito

Lancee saluatore

Cum beatissima genitrix sua
et petro ap[osto]lo. cruce sup[er] caput d[omi]ni
resplendente. ex p[ro]p[ri]o d[omi]ni
p[ro]p[ri]o otulerat. et in m[er]ito
nem eor[um] cum mulierib[us] fornican-
tibus. Cumq[ue] minaret se d[omi]ni
turum de illis. et mala sua illis
redditurum. mater n[ost]ra et beatus
petrus ceciderunt ad pedes eius.
supplicantes ne p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
culpis n[ost]ris m[er]ito. Qui p[ro]p[ri]o
a l[ib]ro acquiescens. dixit p[ro]p[ri]o.
Vade et d[omi]ni p[ro]p[ri]o m[er]ito
p[ro]p[ri]o et omnem a nobis re-
moueto ab usum. et m[er]ito. d[omi]ni
reus. p[ro]p[ri]o ad me reuertat ad uos.
et optime vobis p[ro]p[ri]o auxilium.
Et it[em] coram d[omi]ni p[ro]p[ri]o
gati sunt. n[ost]ri. et g[ra]t[ia]
in d[omi]ni sua. Contempe fortat[ur]
illo[rum] d[omi]ni. et d[omi]ni illos. ut cor. q[uod]
non est. alius qui pugnaret p[ro]p[ri]o
bis. m[er]ito. d[omi]ni n[ost]ri. Disperge il-
los in d[omi]ni tua. et de e. p[ro]p[ri]o
d[omi]ni. Cuius autem p[ro]p[ri]o n[ost]ri
petro app[ar]uit. f[aci]o andreas ap[osto]lus.
demonstrans ei locum in ecclesia s[an]c[t]i
petri in quo m[er]ito e[st] lan-
cea saluatore. Non multo post q[uod]
de celo ceciderit iussus est in castra tur-
corum nocte. p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
et per modum bizanceo uendebat.
equine carnes et asine p[ro]p[ri]o

perialib[us] computabantur delicia.
Gallina x[risti]. solidis. ouis duob[us] soli-
dis. n[ost]ri p[ro]p[ri]o d[omi]ni app[ar]uit.
denario. Hanc passionem gentia
tollebat. dieb[us] p[ro]p[ri]o. Stephanus
mem[or] comes d[omi]ni p[ro]p[ri]o m[er]ito
tatem secessat apud alexandriam
que non longe abest ab antiochia.
qualestendi g[ra]t[ia]. Cuius reditu om[n]i
expectabant. quia d[omi]ni p[ro]p[ri]o. Qui
ut auduit turcos m[er]ito m[er]ito
uallasse. latente montana ostendit.
et festinant claudere d[omi]ni p[ro]p[ri]o
tans suos secessat. ut in loco de-
tuos fore. et p[ro]p[ri]o ad m[er]ito
com. qui m[er]ito m[er]ito m[er]ito
m[er]ito et m[er]ito m[er]ito m[er]ito
nemebat. p[ro]p[ri]o ut m[er]ito
hanc offensam et hanc m[er]ito
steph[an]o d[omi]ni p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
corbis et ofusione. rediens a p[ro]p[ri]o
il[li]m. p[ro]p[ri]o. et sic om[n]i p[ro]p[ri]o.
om[n]i. homines laboriosi et p[ro]p[ri]o
d[omi]ni a mane usq[ue] vespam et m[er]ito
n[ost]ri lanceam d[omi]ni m[er]ito
terram fossam. et. De fuga turcor[um]
et de captione urbis antiochie.

Cum autem p[ro]p[ri]o m[er]ito
de ciuitate ad pugna m[er]ito
d[omi]ni p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
la tang[er]e p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
eos equos et equos. ut l[ib]eris
ut equi h[ab]uerunt. et equi tu de co-
ilarescent. Fuit enim pluuia illa
tam subtilis et modesta ut m[er]ito
fontes potuerit q[uod] m[er]ito. uelut
quedam guttule torantes. Non
multo post ab ip[s]is montib[us] exire
iussus est eboris m[er]ito equi
albis m[er]ito. et in m[er]ito ne
p[ro]p[ri]o m[er]ito p[ro]p[ri]o. Cuius ag-
m[er]ito d[omi]ni p[ro]p[ri]o. sanctus geor-
gius. et f[aci]o demetrius. et sanctus
m[er]ito. ille f[aci]o qui m[er]ito appo-
statam m[er]ito. d[omi]ni g[ra]t[ia] m[er]ito
tue. Ibi capti sunt equi multa et
uimentia. oues et boves et p[ro]p[ri]o

rem solo christianorum impetu forti.
omnes pietatis animis fugerunt. Et
in hoc sexto bello. m. lxx. augusti
f. c. c. sunt centum milia paganorum.
In partem vero astolome suffocati s.
ad duomilia. It. eorum qui in ma
ri perierunt et qui in sancta sil
uarum gressu sunt: numerus
nescit. Quia autem godefrido est
electo ad principandum remanente
in iherlm. ceteri principes repul
si sunt. Capta est iherlm post annos
sexcentos quadragentos sexaginta.
ex quo sub heruelio impatore sa
uice capta. possessa est a saracenis.
m. De descriptione eiusdem urbis
et godefrido illi in regem electo

Mullerius *De iherlm*
Dns sion me iherlm iherlm
receptus pace emmet. Ibi
templum dñi et templum qd dicitur
salome. quibz incertum auctoribz
edificata turcor. celebri colebant
frequentia. In templo dñi collectu
tum erat simulacrum mahometi.
Ibi tñ opere opacta ecclesia sancti
sepulchri capax. edificata a consta
tino magno. nullam umqz aba
nitas fidei tulit inuentionem. ex
tu ut cognito ignis celestis qui
quor. annis in uigilia pasche
lampadibz repente serens inful
get. Qd. miraculm qd cepit. al. si
ante tempa. paganorum fuit. uis
historie. maxime relatione co
gnoscat. legat. in libro bernardi
monachi. qd ab hinc annis. celi.
anno. si. dñi. dñi. lxx. idem iho
soliman pferens ignem illum
vident. Hospitium qd fuit in peno
dorio qd ibi hanculus magnus q
strui fecit. ubi et bibliothecam
ingentis expanse pcepit. Tanti
q. egypti et p. id locum omnino
rat. pacem christianos sub dñi
saracenos habuisse. Ut si aliam
uanti in medus forte tunc in

mentum quo mēia deucleret
meueret aut deficeret. ille reliq
saracenis ad p. m. l. urbem ex p. d. g.
p. auxilio p. g. et. omnia que reliquāt
intacta reperiunt. p. d. die. uis. cap
ta est. iherlm. p. partem ligni domi
ni quida. p. g. auita p. d. sione
domi custodiri reddidit. Ibi dux
godefridus electus est in regem. fi
lius eustachii comitis bononiens.
qui p. p. mat. g. ad magni
caroli spectabat. lineam. ap. ter
aus. i. d. Godefridus autem ide
filius impatoris henrico militauit
tra. p. p. h. l. d. e. b. a. n. d. e. t. m. op
pugnando roma. p. p. m. m. u. i.
p. sibi obligeat p. m. u. i. p. p. i. p. d. i.
p. m. m. o. l. a. b. o. r. e. e. t. m. m. i. a. f. i. t. i. u. o. u.
m. m. i. a. h. a. u. i. e. n. s. f. e. b. r. e. m. q. r. t. a.
nam nactus est. audita autem
fama sic iherosolimitane. illuc se
uenerunt. si deus. reddet p. d.
sinitatem. Quo doto emissis. mox
iures eius. p. m. i. r. e. f. l. o. r. u. e. r. u. n. t.
In antiochena obsidione tunc
quemdam singularem p. u. g. n. i. a.
postente. mediu. et facili. p. l. a. t. o.
lochi. a. m. i. g. o. d. i. f. f. e. r. u. n. t. Quis de
secta. medietate iam in armis p. l.
p. i. t. a. n. t. e. r. e. l. i. q. u. i. t. u. l. i. t. e. q. u. i. u. s. a. u.
i. n. f. i. d. e. n. t. a. d. e. o. i. n. f. i. r. m. e. t. u. e. r. e. s. i. l. l. e.
i. n. f. e. d. e. n. t. e. q. u. o. s. u. o. i. d. e. m. g. o. d. e. f. r. i. d. o.
a. l. i. u. m. t. u. r. a. n. t. e. q. u. e. a. g. r. e. s. s. i. u. m. l. i. b. e. a.
t. o. i. n. c. e. p. u. t. e. n. s. e. a. l. i. u. o. u. s. q. u. e. a. d.
i. n. g. u. i. n. a. d. i. u. i. d. i. t. e. t. e. x. e. o. c. e. d. e. n. t. u.
f. e. l. l. a. m. e. t. s. p. o. m. a. m. e. q. u. i. p. o. m. i. u. s. d.
f. i. d. e. r. e. i. n. e. a. d. e. m. o. b. s. i. d. i. o. n. e. m. i. l. l. i. o.
q. u. a. m. s. u. i. p. a. b. u. l. a. n. t. p. r. o. g. r. e. s. s. i. u. m.
a. l. e. o. n. e. i. n. u. i. s. s. i. u. m. e. t. a. l. i. p. e. o. s. e. d. e. f.
f. e. n. d. e. n. t. e. m. t. a. n. d. e. m. o. c. c. i. s. i. m. a. d. e. o.
i. n. d. o. l. u. i. t. u. t. u. e. n. a. b. l. o. f. e. r. a. t. u. n. s.
f. o. d. e. r. e. t. Q. u. e. s. a. u. a. a. e. t. d. o. l. o. r. e. a. n. i.
f. e. u. i. e. n. s. i. n. e. i. u. m. u. r. u. l. t. i. t. a. q. d. e. x.
f. e. r. r. o. q. d. e. x. t. a. b. a. t. e. x. u. u. l. n. e. t. i. b. i. a.
e. i. u. s. s. a. u. a. n. t. e. q. u. i. m. o. x. g. l. a. d. i. o.
b. e. s. t. i. a. m. e. i. n. s. t. a. u. i. t. c. m. De mēia
i. m. p. i. r. e. g. i. s. G. u. i. l. l. i. e. t. f. i. g. u. i. s. p. r. e.

Ad ordinem cisterciensium quidam
 Anno domini. m. ciii. quidam
 clericus de uendopa ad su-
 peret in scolis apud lugdunum dedit
 in uisione noctis quidam vallam sub
 quodam monte. super quam ciuitas que-
 da pulcherrima sita erat. cuius a-
 spectus nimis delectabat intuentes.
 ita ut quis eam uideret. de aspectu
 illius facere non posset. et mo-
 dis omnibus laboraret. quod ad illam
 puenire laboraret. Intra diei
 fluminem quidam sub pede montis.
 Inno circa pedem eurrente. Que-
 da circuiret. querens artem quo
 illum transiret. uidit. super ripa
 fluminis. vii. pauperes flue-
 rim. lauentes in flume tunicas
 suas. In quos eunt quidam veste
 candidissima indutus. multo alio
 dissimilis. qui adiuuabat illos in
 tunicarum suarum ablucione.
 Qui postquam adiuuaret. dnuabat
 adiuuare alios. Tunc clericus qui
 hoc uidebat. accessit ad illu. qui
 ceteros adiuuabat et dixit. que
 gens estis vos? qui ait. Isti pau-
 peres homines sunt. penitentiam
 agentes. et se a patris suis laua-
 res. Et ego filius dei ihu xpi.
 sine cuius auxilio nec isti nec
 alii possunt transire. Ciuitas
 hec pulchra quam uides paradisi
 est. ubi ego maneo et qui quisque
 tunicam suam lauent. a. p. m. a. z.
 pegerit in illam introit. Turpe
 satis diu quesisti uiam qua alit
 ad illam. si nulla alia via quam ista
 ducit ad illam. Inno dictis clericus
 a sompno euigilauit. et mirari
 cepit de uisione. Cum autem no-
 multo post redisset a scola. p. p. r. a.
 sua. narrauit episcopo abilonensi
 cui familiaris erat uisionem hanc.
 Qua audita episcopus suasisit ei ut se-
 culum relinqueret et religionem
 mitteret commendans ei super omnes

ordines nouellu allu ordine cister-
 ciensem. Ille deuit. cisterciensem. et in-
 uenit locum multu et desertu
 et fuit me bestias quassantes. Id per-
 tam monastiu p. de uimine facta e-
 rat. pendeat. malle. ferreus.
 cuius sonitu ad portam portarii
 appellabat ab intire uolentibus.
 Hoc sonitu uocatus portarii deuit.
 ad eum foras. et melians salutauit
 eum. Quem dicitur intirens statim
 recognouit eundem se uidisse me-
 eos qui tunicas suas in flume laua-
 bant. Rogauit quid eum ut adduceret
 ad se abbatem. Abbas uenit et totus
 ouens venit ad eum. et recogno-
 uit dicitur omne se uidisse tunicas
 suas in flume lauentes statimque
 cecidit ad abbatis pedes. rogans
 eum lacrimis ut suscipere. Qui si-
 sepeus. non multo post. fuit e-
 uenit. **De clade fulgensi. r. Ma-**
stano episcopo Wigornensi. Guallo.

Et tempore in cenobio fulde
 si episcopus lues grassata po-
 abbatem corripuit. non multo
 monachos corripuit. Episcopus
 pmo sibi quidam tunc orones. et e-
 lenosinas largiores facere. si pro-
 cessu temporis. ut est natura om-
 pedetentum. metu dampno omne
 tere. p. p. m. ceterum. qui palam
 clamitabat. non posse penit. cor-
 expensio spasse sufficere. se semp
 aliqd alleluamentu p. tot. alarone
 fidum. nichil ult. spei esse si qd
 uiu. nequissent mortui osument.
 Itaq. cum quada nocte p. p. m. ceterum
 diu soporem distulisset. tandem e-
 laqueatis manibus uerbis i. dor-
 mitoru p. p. m. ceterum. et ecce uidet in
 capitulo abbatem et omne qui obie-
 runt illo anno. eo quo decessant
 ordine sedere. Tremens et effugie
 gestiens. in uenit. est. m. ceterum.
 et more monastico flagellatus.
 audiuit illa abbatis in hanc

suam. Stultum est in altius mor-
te enolumento inhyare. Cum
sors eius sub eodem pendeat fato
impia et cum monachis omnem
vitam suam in ecclesie conspici ob-
sequio. ut cureat saltem diu am-
post mortem stipendio. Sicut qd ce-
ritissime obituru. si quicquid pte
fieri. ad aliorum quibus abstulisti refe-
ret qmodum. in moto et alios corripit
exemplo. quos corripisti libo abut-
ille. et nichil se diu didisse. tam
recentibus plures qm morte poma
demonstrat. **E**t tempestate de-
stant. Vigornensis epus cum de p-
ua luntia sua pulsas foras oculum
exisset. ut strator oculis respon-
sum comitatus. remoto animo
a tumultibus ait ad socios. Credite
mihi. nunc cantamus horam. **S**ocii
autem referentibus ut quis
qd dicerent. aliquid demissum
expedirent. quia satis sup qd sup-
ficeret cantibus tempore. regem et q-
ceteros si hoc audierint. noli se heri
opmaturos. ait. credite in. pennis
faciemus de huius. et post agitatibus
hominum litigium. hora qd cantata
et nulla negligeratione epocrita-
ta. nullo qmto splendore uerit.
gestum aulam mittere precepit. suis
et recurre tempore. psuadere
non potuit. qm potius illis tunc
sue timentibus p certo ait. Nolitis
me uisibile hic uidere beatos ar-
chiepiscopos dunstani annuariet.
et osuuald. aleracensem. qui hodie
suis me pibz tuentes filis loquor
sermone hebetabat. Itaq data bñ
dicatione monacho. minime facti
die uero. si northmannice ligne scio
lo teporans obtinuit. **De hildeberto epoc cenomanensi**
et scriptis eius helimandus.

Hildegardus hoc tempe hildeberto
cenomanensis episcopus.

berengarii turonesis discipulus
discipulus et dictator egregius.
qui epistaphium eiusdem beren-
garii magnifice scripsit. in uisibz
h. qui de roma qposuit hoc disci-
pulus. dicit felix si ut dms utbo illa
curet. ut dms eet tunc curet
fide. **D**ictor. Item hildebertus. tribu-
lationes et uincula p ppo susti-
nuit. nam ut ipse refert. i quadam
epistola gñali ad omnes ecclesie filios
et in turre cenomanensi comes
retinutus in uinculis teneretur ad
eum metu mortis trepidum ep-
us vocatus accessit. Cui qfessi
comes domui sue disposuit. testa-
mentum fecit. et ecclesie distribuit.
qd ut illibatu pmanet. ab epoc
pabz impetuit. quatinus matrem
eius adiuet. et de testamento testi-
monium pphibet. inhibens. ne
quis illis minime psumeret.
nequis admichilare temptaret.
Regentem qd epoc. mat comi-
tis in pace suscepit. testamen-
to applausit. gñis agens qd gñ
comitis accessit. eadem die mntu
est aduersus eum qñliu. et in ci-
uitate morte sunt. man in eu.
Sic qd otumeliose captus est. et
in custodia publica positus. diu
pud etiam sibi uestimenta eius.
equis iam mnt eos distributis. q
gratis ad faciem discurrebant. qñt
tur in castello quo hec facta f.
reuerendus carnoensis epus. qui i
spu sancto habet. si illos scelator
principem pmo quidem blandi-
cis quent. si bestia uenem non
admisit. De hinc illum sacrile-
gñ libere arguit. et postremo tra-
didit eum sathane in carnis mnti-
tu. anathematis mnto quo debuit
alligatum. Religiosi quoq abba-
tes et anachorthe hñmanti nois
ad eum quent. si eum ut sapie

durum muenerit. et in omibz
hinc non est alius furor eius.
hic prius quid fuit cenoma
nenf epe. deinde tuonens archi
epe. Jam q^o p^o fuit epe in dm
culis pofito non nullas eptas
fcripfit. f. et quofda ufu elega
tes de exilio fuo pofuit. libru
quoq; pulcrit de odio huius dte
querimoniam fuu apud de fepo
ad fepm p^o m^o m^o p^o p^o
fauce gementem. et ordinem q^o
climam ad fcam t^o m^o t^o m^o
et ufu quofda de euchariftia.
q^o quibz h^o pauca h^o m^o fere
uolui. *cx. Verfus eundem de ex
ilio fuo.*

Nunc etiam locuples militis q^o
beatus amicis. et arfere
dui p^oua futa m^o. Sepe michi
dixi. quia fimo tam p^opa. reru
quid fibi d^ol^o tantus ta citus
agg^o opum. h^oen m^ocln nullaf
des. nulla est g^otanca rebus.
Res ipe quid fint. mobilitate do
cent. Res homi atq; homines. leuis
alea ufat. in h^oas. q^o demta
fumo fuma ruina gradu. Quia
fubancipit pendenti mortalia
cafui et fpondent p^oua mobilita
te fugam. Quicquid habes hodie.
cras te fctafte relinquet. Dnt
modo dum loquens definet effe
tut. Has ludit fortuna uices re
gos q^o fupbes. aut fuos huiles
non fmit. ee du. Illa dolofa comes.
fola leuitate fidelis. no impune
fauet. aut fne fine p^omit. Illa
mich q^oidam uileu blandita fe
reno. amittit diles mibila fca
fuos. D^oceff^o d^o p^o me non^o ille q^o
uoq; t^ou^ol^o. quo cenomanez op^oda
uo p^ore. Quis anos p^oduci
foletu gemiffe patim. fctume
q^o patem mobilitate dolis. Ille pu
de p^ote me non impune tuote.
uifitae leges expulit a p^oia. Inde

ratem fando. uita q^omito p^ocellis.
Vela timent gemina ramba u
uat ope. In fragilem p^omit tota
ppe g^oerit uas. m^odu et est ho
fis. quicquid obed potest. d^oce
rapax tufo tollens ad f^otem fuos.
impulit ad litus iam fme p^ope m
tem. Sic amfe felo quafte n^oue re
bi ademptis. euafte b^otos. equora.
fava ioue. Q^oce quid est homo. q^o
lute d^oce patim. Quia am^o ille
fibi plaudere d^oce potest. Hoc
est hic homo. femp cu tempe la
bi. et femp quada g^otanca m^oer.
Est h^ois m^odu. naf^o m^odu q^o re
uti ad m^oem nec op^os. tollere q^os
fe fuos. Est homo putiere fola
famez futuri. et m^ois g^ondibz
m^oem redigi. H^ois est h^ois h^ois
p^ometatis. et illu. t^ois h^ois d^om
p^oma nulla manent. Res et op^os
p^omet ei. famulante ad h^oam.
Et locuples mane. u^ope p^oap
erit. Nemo potest. rebz uis affi
guare manendi. que n^ois domum
h^ois no didicere fequi. Ius illis
f^ois afcripfit. fctur^o h^ois tem legi
bus et m^oia fctare ut u^o fuo. Ille
fmuul f^oemel. f^ois p^oudic et egit.
cuncta n^o illa alit. m^odit ag^o q^o
alit. De d^oit fctienda fcti regit al^o
labore. D^otinguit fctams. fpe fne
loco. C^oteff^o fctadu rebus m^oet
et illas. defuit ufat. legibz fpe ma
nens. fpe manens d^om cuncta m^oer.
mortalibz eyis. g^olulit. et quofte.
fpes fctamenda d^oce. Ille potens
m^oetis. tenet et g^oadua rerum.
Quicquid d^ol^o m^o me d^ogent. ey
ero. *cx. De m^oia amne degentio
in corpore. Idem in querimonia fuu
ad fepm de fepo loquit. anima.*

Angufte fctugilis q^o domus
namq; tuentis. h^ospita
fuiti g^otanca p^omet. D^ofte lugum
reruue g^oro. g^otanca q^o cathe^ois
p^o doloz ad mortem no. m^octura

licet. **C**oncedit sensus. nuntius re-
condita mentis. **P**rimo itaq; ne
actus est. uniuersalis. scilicet sensus.
terminus aut. qritus correctio. qritus
uirtus. vi. contemplatio. vii. quies.
hos actus non carnis desideris im-
pediri negas. pfecto ut penitus
infra horum defecisti ut super horum
pfecti. qui solus cum libere loquar
es. ut eam gaudiam nescias. q adu-
sus prefatos actus et inuis militem.
exaltat. et diuiso triumphat. affectu.
Neq; enim in omnes animas. par-
eilicencia est. ipi quoque actus. n-
eodem tempe omnes. nec omnes ead-
mifestant molestia. **I**lli quippe i-
ortu quasi seges in gmine pfecto
ant. **I**lli iam pfecti uelut in-
spicis gna qferuor. minus exult.
manefat. **E**t etiam qd illos in-
transcendit. qd illos exult.
seus euacuet. **De uita cor-
poris et eius appetitu ut tediis.**

Dicunt pmi qnto carni q-
tior est. tanto a carnis in-
quietudine securior. **C**aro enim
uiuificationis officiu amat. carni
q; cum ea pacem. pepigit. ut si
quid ei gntu uoluit. et implaca-
bile odio abloreat. et curiosa
solicitudine auferat. **I**tem est qd
illi quoq; qui in paulo clamant.
aplo desolati et te cum xpo.
mortem qformidant. quia caro
h anime letat officio. ppe mo-
ri. ueniat. et ai dicebat. pater
si fieri pt tuseat a me. et id
hi remora ad discipulis plexis au-
ret. usq; ad suborem sanctoris. in-
uicite turbato est. passionis. in
quib; libis melius aliud intellige-
dum est. q queda uiuificatio.
carnis. que sic meret ei lege na-
ture. ut tamen homi non impe-
dierit obediens. **Q**ue cum ita sint.
tantu in amorem ai q; gnam
sedus. plerumq; supuenientes re-

ripuit molestie. quibus exalta-
ta caro. ad uiuificationis odium
spm sollicitat ad gcesum. quia
sicut illeribaz desiderio sicut et
pnicose qmouet. anxietate pte-
ctudini. **Q**uibus dum denaturo
illa deliciarum diu subee diu q;
fatigant fecundat. paulatim in-
cipit redere uite. placet q; uiu-
ficationis gnam abnuare. cuius
obsequia pmaxis ingratia a-
manefat. **R**apit inde turpis ac-
ridiculosus maris appetitus.
neq; s. pgemet. et qmore in pso.
suos plerumq; suffocant. et extinguunt.
genitores. **N**on illo et enim tua
quoq; tempe habile. quos ut in-
aquis ut ad laqueum emt. dola-
amisse petiue. **I**tem de uicib; qd
loqr. quoz mortes sili. puomitas
infamia iudicis afflomb; neq;
potece taceant. **N**on recolis ide-
te atestatu. cum affectato mor-
tis originem suppositis. decanta-
res uisculis. **Q**um placeat. car-
ni qd uiuificat. amet. q. h. are
obsequia. tamen euemet. ut diu-
tius. fucta malis. uita susti-
diat. abdicet amos. ayalie obere
semel qm sepuit. atq; supma.
morte tripi. qm cor pormet.
et supstes. si licet hms mster.
non est domada uoluntas. **D**on-
declinet. fuceat. q; uxor illi.
p. h. stimulis et blanda lute
subactis. gignit excessus. quia
dum caro clamat eamq; p. h.
exauditi ofensu culpa trect.
In q; creando nephas. caro fit
die ppe uxor. **De mptio
hostie sacre. Id. de corpe et
sanctis.**

Quoniam e medio factis
ingentib; omes. et trahit
mne quo nos. uita pacta uocat.
luumq; hui semp. aln plectut.
ad horam. **P**urgatis que dat.

transitus ad requiem. Hanc illis
altare sacrum. ut animis expe. vi-
ta ut obsequio: emptus amicus.
emittit. Perfectos dicit q. malos.
nil nota suorum: nil impensa pre-
am. nil holocausta mutat. Nam
nec iustus eget. nec pessimus ista
metur. In medio est. uenia cui
sacra mensa pat. Ipsi tamen
duos ante alie uagantes: ut
redeant saltem. serui uare solet.
Inde fit ut quociens sacris accedim
us: p. uis redat. hostia fracta
tribz. Pars minuta merito: pro
uius orat. opusq. sanguinis et
carnis exipiat. Ipsi caro. Pro
bene defunctis. quoz purgatioz
imz. hoc influentia non eget.
alt. eget. Offerimus tibi xpe
duas. s. p. eodem: oblate p. uis
non opant. idem. Nam pars p.
sanctis: pars est p. ficiendis.
Alia refect. gaudes. supplicat ista.
deo. Hostia pro iustis: laus est
pro iustificandis: mentio pro re-
liquis. cum agit. altius fit. ad
hic ex pane caro: ex deo ex ele-
mento. missio simplex. utilitate
triplex. Ipe calix tumulu deno-
tat. am crucem. utq. fides affit.
froz q. recedat. et horroz. fit ci-
bus ipa caro. p. uis. ymago ma-
nat. cum. De confessione sc.
trinitatis. Item in oratione ad sc.
trinitatem.

. nolle

Alpha et co. magne deus.
heli. heli. deus. meus.
cuius ius totu posse: cui sen-
sus totum. Cui de summi boni.
cui opus quicquid boni. Cui
cuius. subel. cuius. ex. cuius. ut
cuius. Subel. cuius. nec subferat.
Cuius. nec elatus. Intra
cuius. nec melius. extra cuius
nec exclusus. Cuius totus preside-
do. subel. totus sustinendo. Ex
totus p. lertendo. Intra totus

implendo. Intra q. uagans.
ex. ut dilatus. Expe. nillo
fatigato. sup. nillo sustentato.
quid. moues non moues: locu
tenens non tenens: temp. mu-
tas non mutans: uaga fir-
mans non firmans uagantis.
Dis curia ut. nec: non alternat
tut. de. heri nostru. curia. p. uis
dem: semp. tibi. huc et idem.
Tunc deus hodiernu. indiuu. su.
sempiternu. In hoc totu p. uis
fi: totu sunt p. fici. Ad hoc
plur. sume. m. uis. formam p. uis
fians elementis. **P**ater pater
coequalis: pater q. substantia
lis. pater splendor et figura.
factor factus creatura. carne
nram indiuu. carne nram su-
stipisti. Semper tempalis. mo-
ritur immortalis. uero homo
nec deus. immortuus homo
deus. Non quisque h. in carnem.
nec minuto p. uis. carnem. hic
assumptus est. in deum: nec q. uis
tut. p. uis. deum. Pater q. uis. deum
te. p. uis. carnis. uis. deus
pater. tm. dei. uis. mat. s. et dei.
In tam noua ligatura. sic utiq.
fuit. natura. ut q. uis. quicquid
erat: facta quidam q. uis. erit.
Postea iste mediator. iste m.
legis lator. crucifixus baptiza-
tus. crucifixus. tamulatus.
obdormiuit et descendit. resur-
rexit et ascendit. Sic ad celos
elevator. iudicabit iudicatus.

Pater q. uis. deus. nec
factus. nec natus. Pater q.
fons genitus q. sic p. uis. ab utiq.
ne sit. minor. p. uis. ut. discre-
qualitate. Pater illi. tam. iste.
Quales illi. talis iste. Ex quo
illi. ex. iste. q. uis. illi. tam.
tum. iste. Pater al. s. gignendo.
natus al. s. nascendo. flamen
ab hns p. uis. tres sunt.

Unum subsistendo. Quisq[ue] tunc ple-
nus deus. non tres tamen in deo.
In hoc deo deo vero: tres et unus
assuevit. datus usque unitate. et
personis trinitate. In personis nulla
prior. nulla minor nulla maior.
Unusq[ue] semper ipse. sit est personis atq[ue]
fixa. ut nec in se varietur. nec
in ullam transmutetur. Hec est fi-
des orthodoxa non hic error sine
nova. Sicut dico sic et credo. nec
in quia personam credo. Inde venit
bone deus. ne dessem quibus res.
Deus mortis non despo. si in mor-
te vitam quero. Quis te placem
nil petens. nisi fidem qui defen-
dit. fidem uides hac imploro. leui-
faciem quo laboro. pro hoc sacra-
mentum plasma. qualescunt. egrum plas-
ma. **epb. Oratio eiusdem ad popu-**

Etra portam iam elatus.
iam fecerunt simulacrum.
vita ligat. lapis ligat. aurum.
si iubes hic resurget. iube la-
pis reuoluetur. iube. iuxta distu-
petur. Exiit. uesit. moras.
postquam clamas. exi foras. In hoc
salo mea natis. infestat. a pira-
tis. hinc afflicto. inde fluctu.
hinc et inde mors et luctus. Et tu
bone nauita ueni. peme dentes.
mare leui. far absedant. hinc pira-
te: duc ad portum salue nate. In
secunda mea fias. Tuus natus
hinc. fletus. Incedit. incensetur.
si pulchras q[uod] metur. Et hoc ano-
dimittit. sitorer. sordiat. Sed si
necum respondebit. fletus hoc
loquet. tunc luctu. deus hostis
me fuit. a quo misit. flammis uir-
tute languens. et afflicto. tibi
soli sum relictus. ut hic hostis eua-
nescat. ut infirmus qualescat.
Tu uirtutem ieiunandi deo in-
firmo. des orandi. pro hoc duo.

pro te. liberabor ab hac peste.
Ab hac peste solue mentem. fac
deuota penitente. Pa timore
quo plecto. de salute nil queto.
Pa spem fidem caritatem. da di-
scertum pietatem. Pa contemptu
frenor. appetitu supernor. Totus
deus in te sp[iritu]. deus ex te totum
quero. tullius. mea mea boni.
mea aucta tui domi. Tu sola
men in labore. medicamen in do-
lore. Tu in luctu mea lita. tu
sanimen es in ira. Tu in arcto
liberator. tu in lapsu releuator.
metu prestat in plectu. spem
opuas in defectu. Si quis ledit
tu rependis. si minas tu defen-
dis. Quid est aucep[eris] tu dissoluis.
qd regendu tu moluis. Tu reuere
me non sinas. Infinales officinas.
ubi metor. ubi metus. ubi fortis
ubi fletus. Ubi p[ro]ba detergitur.
ubi rei confunditur. Ubi totus semper
cedens. ubi annis semper etens. ubi
totum hoc plene. quia appes mares
relinens. are uocet p[ro]p[ri]a non illa.
non illa datus urbs iniquilla.
Tu faber actor lucis. cuius por-
te ligum crucas. Tuus clauus li-
gna petri. cuius ciues semper leui.
Tuus m[un]do lapis diuus. cuius
custos rex festus. In hac urbe sup-
sollemnis. uer et mi. pax p[ro]p[ri]a
hinc. In hac ardo implens colos.
In hac semper festum melos. non
est ibi corruptela. non defecus
non querela. non minui non de-
fomes. omnis v[er]o sunt q[uod]formes.
Ubi celestis urbs beata. supra pe-
tram collocata. Ubi in porta p[ro]p[ri]a
tuto. de longinq[ue] te saluto. te salu-
to te suspico. te afflato te requiro.
Quem tu g[ra]tulent[ur]. qui festine
quiescent. Quis affectus eod[em] f[er]ri
guat. aut que g[ra]ma muros
pingat. Quis alcedon quis ia

enitio: natiuitas illi qui sunt ita.
In placere hancurbis. focius ophe
turbis. cum moise et herba. pnc
antem alleluia. Amen. **De**
quibusdam pignis. et morte he
ric impatoris. Sigillicus.

Hino mpr henric. vl. vl.
Alb. marnatone dñi. & v.
iugilia natalis dñi et emor? fact
et magis in iherosolimis. iherosolime
inmabilem paganorum multitudi
glosa iuxta qreuit. filius impa
toris henric a pre auctus. quofit
pr ab eo auct. et sub obtentu meli
orande rei publice. et restaurande
ecclie. in eum infurget. Duo orbes
in motum solis forma et luce toti
diano soli si miles apparuerat. dñi
color? pced. ad instar ar
cus celestis. **Anno. l. m. nona**
februarii. stella per diem iuxta effu
cto. ab hora tertia usq. ad horam
nonam. quasi subito distans a sole.
henric filius impatoris tota ius
nature. et fce legum in ptem asur
gens. qm indignis eum tractauit.
declarat epla ex ore ipius patris.
scripta ad philippu regem francie.
Vnde pñs februarii. apud hanc
italie. stelle iuxta sunt in celo per
diem. nec quasi in se gurgentes.
nec quasi in terram eidentes. Toto
pene mense februarii. cometes ap
puit. impatore henrico moriente
leodni. filius eius aquilam demit.
Et uolens demere leodni contra
pñm suu. d. f. dñice tene pñi
sit suos. pcepit. pontem apud
dñm. ne quis demerit sibi ob
staret. Et militib. pñs gurgentes.
ad euacuandu pontem. milites
filii a ponte repelluntur. alio eoz
aptis. alijs in mofam dñsis. alio
ortis. In qñs etiam hanc comes
occlusus est. Sic filius cont. pñm
demens redit. in gloriam. Solo

mensib. fidem impatori suantib.
at eorum archiep. filium impa
toris ad pñm suu ammantem. colo
ma obfessa oppugnat. si non ex
pugnatur. **De morib. eius**
et adusario a mib. denotato.

Guillelmus.
Henric impator. leo
in morib. **H**enric
hildebrandi. mñm? ore facundus
fuit. acer. nigemo. elomofms lar
gus. Seragues et bis. acie collata
dimicauit. plures inimicorum
eius vitam in mfo exitu finire.
Quidam ex adusariis eius homo
potens. et factiosus. dñi respiciat
ruce in comitio resideret. repe
te a murib. circuli allas est. ut
mñm? pñm posset effugere. tant
erat. mñs hostilium. ut in qual
ampla pñm tota ee non pñm
rent. flutib. et subellus dñi repul
se fugari non potuerit. mñm
liero nosce temptabant. mñm
solim. q dentib. et tribili quoda
ocentia psequabant. Iste autem
a famulis ult. iacti sapientie. in
pelago pñm est. si fustat. Nam
qñm tanta ius mñm. mñm
dauit. ut marmoz paleis ostia
tim iutres. et cum tablati na
uis corruerent. et naufragiu
etiam aqua pñm. mñm dies
mñm. famuli pñm ad lura
retorquent. mñm qñm mñm
repositio. mñm totus dñm.
horrendam mñm fame expleuit.
Et h. io mñm mñm. iudic qñm
est in asiaticis regionib. si leo pñm
aliq. mñm artigit. qñm mñm
mñm copiam aduentare. ut dñm
tum gñm. mñm qñm
dñm comitari homis exiat.
Si uero sedulitate arrensit. mñm.
ix. dies iutata filit. pñm. ad
uocari mñm. mñm. et

perfecto balneum. Conspicuius
est relator meus quidam eiusdem
modi fauor. cum desparet in tra
salutem. in alio iactis anchoris
pressisse. Nec mora. plusquam
mille mures uidisse coram ma
lorum gnatorum quorum medullas exa
demne inclusos mirabile dictu
si obstreperantibus nautis dempsit.
Nihil enim ille. parens rerum
creaturarum destituit. ingenio nichil
novum sine remedio. *ex vi. de
diffusione petri alfinius quidam ui
dei et oratione libelli sui. Notae.*

Ad tempus petri alfinius
quidam iudeus. et moyses
appellatus iudaismi reliquit.
et ad fidem christi. libellum
elegantem satis edidit. in quo
gera iudeos. et gentes facientes
egregie disputauit. si in primis
modis sue diffusionis exposuit. *Notae.*
Petrus alfinius. Omnipotens
suo me spiritu exornauit. et ad rec
tam sententiam diuertit. tenuem quoque
oculorum remouens albuginem.
et post. graue animi corrupti ue
lumen. Tunc nobis prophetarum claus
apparuerunt. et eorum arbiana
reuelata sunt. Unde apperuerunt.
et quod est intelligendum. Cum itaque
peruenissem ad tam excelsum. huius
fidei gradum. instatui diuine mi
serationis. cuius pallium falsitatis
et nudum sui timore iniquitatis.
Et baptizatus sum. in corde ostend
sis ciuitatis. In nomine patris et filii
et spiritus sancti. gloriosi spiritus eius
uerbis christi. Anno. dñi. c. lvi. a nati
uitate dñi die natalis apostolorum petri
et pauli. dñi et ob uenatione christi
memoria eius diei et apostoli. nomen
quod est. petrus michi imposuit.
fuit autem pater omnes spiritualis.
alfinius impator hispanie glo
sius. qui me de sacro fonte suscep
it. et ob hoc eius nomen pre

fato nomini meo apponens in
nomen imposuit petro alfinius.
Cumque inueneris iudeis qui
me antea nouerant. et petri
in libris prophetarum. dictis et doctorum
prophetauit. quod legem prophetarum
accepissem. et dñi ex illis eam.
arbitrati sunt quidam me non hoc
fecisse. non quia deusdam omnes
abieci. sed et deum et legem et
tempus. Illi uero dicebant. quod
hoc fecissem. eo quod prophetarum et legem
uerba non recte intellexissem.
Illi hoc nomen dante glorie imputa
bant. et hoc me fecisse calumpnia
bantur. ad sui honorem. eo quod christi
nos gentem ceteris omnibus super
asperis. et libellum proposui.
ubi omnes et mea agnoscent. me
conem. et audiant. conem. In
quo uidelicet omnium aliarum gen
tum aedificatio destructionem pro
posui. postea uero christianam lege
omnibus prestantiorem et gelus.
Ad ultimum etiam omnes ciuitates christi
anc legis aduersari obierunt
posui. postea quod meo sapere
et tone et auctoritate destruxi.
libellum autem totum distinxit per
dialogum. ut animus lectoris promp
tior fiat ad intelligendum. In titu
lis etiam christianorum nomina noie
quod mo christianus hebreus. s. petri posui.
in nomina autem aduersari christian
die. nomen quod ante baptismum
habueram. u. moysi. christi. *De et
rore iudeorum circa legis intellam.*

Buena credo etiam nune
moysen filium anna uerum
prophetam israeliticum. populi ac bene a
deo missum fuisse. et quicquid ex
dei nomine promissum. fideliter
enuciasse. omnes quoque post moysen
prophetas per eius lege seruanda
uenisse. Nam et eadem lex a multis
quidam quibus fidem adhibemus docto
ribus est translata. et apud nos

videre pillem sine, nodum cor-
rigie. si in eius corona qm̄ eos
dicatis angelum mittatō cap-
ti dei singulis dieb; imponere.
ut autem utar etiam cone na-
ture: nos deum caput et brachia
totum q; corpis formam gendi-
tis habere. Qd si est: igne deu
longitudinis et latitudinis et
altitudinis dimensib; stare
necesse est. Si vero trib; his dim-
sionib; claudat; corpis quib;
thmas qd eident; inveniētes
et p̄latu. De conigia vero
qm̄ eum in capite habere dicatis:
duo nec ppono vob;. Illa nāq;
conigia aut est de ipso: aut aliū-
de. Si de ipso est: iam deus a se
diuisus est. Si vero aliūde: aut
creator aut creatura est. Si
creator est: qd duo sūt creatores.
Si creatura est: iam quēda creatura
maior est qdā pte creatoris.
qd ingens est. Preterea qm̄
a vobis utru h; qd in capite sit
in brachio gestare dicatis. aliq;
gestet; necitate: aut sū necitate:
Si necitate: iam creator creatura
indiget. qd ingens est. Si alio
sine necitate: qd deus aliquid
supplū gestat; in se. Qd aliud
ingens est. **capit. De errorib;**

corde qd ipius manifestat.

Preterea vestri doctores
aut in libro doctrinā
qd deus est: in occidente tm̄. auc-
toritate. si esse. h; confirman-
tes dicentis. Ederus celi suppli-
cat tibi. sic illud exponeres. Qu
om̄s stelle in occidente decidunt.
tue edictus celi supplicat deo.
Et qm̄ h; stellatū supplicatio
fit in occidente: idcirco deū in
occidente asseruit ee. hoc qm̄
est illoz sūda. Qui qm̄ a co-
mune dei sine alie. si mundi
salte figuram agnoscent. nqm̄
de deo tam indigna sentirent.

Nos enim orientem non dicim;
nisi locum illum ubi prius stel-
la appareret. nec occidentem nisi
prius aspectu nostros disparet.
Igit; in quocūq; vis loco asiste-
et ab eo linea recta ad orientis
ptem ducit. Que cum ad locū
puehit. ultra q; iusum nequus
tendere: locū ipm̄ oriententem
tibi ee cognosce. Podem modo
si ab eo in quo asistas lineam
rectam ad occidentem ducis:
Cum ad ealem locum qui iusu
tuo tinnit. ponat; puenis. ipm̄
ubi asistit; ipm̄ occidentis qd
est om̄ib; nec eadem hora est.
ut docuit; nobis cum ceteris
gentib;. si p̄s uarietate locoz
in longitudine durant; iterū
ut doctores m̄. doctre libro.
deum asseruit ee in loco. sex p̄b;
tinnato. affirmantes hoc dāne-
lis testimonio qui ait. Cum es
dever. ecce princeps p̄p̄. p̄p̄.
Ex h; enim caput. qd in illi lo-
co sit deus. ubi miles sit et exis.
alio si ita est. qd qd in loco qd
sit. sex p̄b; tinnato. Si uero
tinnato curat; tinnat; loco. Que
aliquis locus dicitur est a deo.
Qd si est: quo sit ubi tpe non
est loco. aut quo opatur meo.
Ex p̄b; qd talem sapiam et
volūtatē hie p̄ ut p̄ sapiam
noze: et p̄ volūtatē opatur
qd alibi est. Volo qd michi respo-
dentis utū illa sapia et volūtas
meo sint. et semp am̄ illo: an
ext illum: et sic qm̄ sine ipso.
Nam si dicatis qd non ext illū
sint; si in eo: de hinc. idē p̄uere
qd de ipso. quia non in om̄i ext
loco: Quo qd scire poterit aut
opari qd alibi sit. Si vero dica-
tis eas ext illum ee: et om̄es
locum implere: tū ab illo p̄t
diuise. Sciunt enim aliq; qd
nescit ille: et opantur p̄ se.

qd non opatur ipse. Ipse est pater
creator. et mundus deo non nisi
per. Et dicitur: possit quidem
in eo esse: et in omnem locum scire
et exopando emicare. sicut sol
cum in uno consistat loco: radios
tamen usque calefaciendo diffu-
dit: et illuminando. Et ita est de
quo dicitur qd illa sapientia et voluntas
non ubique consistit equaliter. Quia
quid enim diffundit hoc modo: no-
tandem dnm hunc in ultimo qm
in sui principio: qd minime que-
rit deo. **cxviii. De hoc qd fingit
deum infirmi uasi. et flentem
orare pro eorum captivitate.**

Quoniam autem deo timido
imponere audetis. ut ut
simpliciter credetis et non et acci-
dentia corporis ascribetis. Nam di-
ctis quod cum semel uasi diei
singulis. affertis in modum re-
frigerii quo dicitis. foris ita
facit cotidie. Prima etiam hora
diei cum uasi affertis. Huius
ut cum et dicentes. qd in hora
illa reges iniquitatis exurgentes.
diadema sibi imponunt. et sole
adorant. Videntis nunc ad quod sit
iste sermo. et qm futurum qui hunc pro-
tulit. et ut de seipsum ignoret.
et qm si inessent. non hunc de illo
sentirent. Ita enim est: ad audi-
to aliquo qd displicet illo. fel-
colera rubra feruet. et super epar
diffundit: et sanguinem amittit.
Ita si quis homo calefit: et in
facie pallescit. hoc autem nulli
uenit rei. nisi que ex int. spo-
nit. elementis. Deus autem in
libris non subiaceret. limantibus. No-
minis etiam illud abhorrendum est.
qd dicunt cum tali re uasi: de
qua se non possit uicari. Quod si
posset. non qd factum eius quiescat.
Quia. preterea qd ipse hunc qua-
nificat. puerum. nemo notat

unus. nisi balaam filius beor.
in quo. si vobis ipse gratia
estis. cum ex vna. pte. moyses
ad uocet anolus: uos etiam in
quid docetis. ex altera uo parte
illud de deo prudentem et
moyses significans. quia quidem
notat hunc qd moyses latuit.
**De hoc sufficit eis de deo di-
cere. si ipse etiam cotidie semel
in die plorare et ab eius oculis
duas pteentes lacrimas. in ma-
gnum mare dicit deinde. Et hanc
illum fulgore affluant. et
qui tempore nocturno de stellis
iudicet adire. hoc autem no-
tum ex m. elementis ostendit
oppositum esse. Non enim sunt
lacrimae. nisi ex humilitatis ha-
bitudine de seipsum a capite.
Et autem est ita. qd elementa sup-
er materia. Omne autem materia:
por est hanc simpliciter forma.
Et ego et ista. priora deo sunt
et simpliciora. Quia nequa
est credere. Itaque si deus talis
est ut dicitis: cum nec cibo ne-
potu fruatur. et cotidie duas ex
se lacrimas emittat: nocte est
illum de se. nisi forte de aquis
nisi forte de aquis qd super celos
sunt. ~~non est illud~~ uigil
bibat. Domus ex libris eorum
intueor: ipse ignorare. Et si
mosus quidam est vapor. nimis
siccus qui de terra affluat. unde
et loca nubis tunc. puenit
ad locum ubi non est calor inter
qm a motu firmamenti est mono-
tus. Quo cum puenit. et in
vno loco inter colerit. apud
loci calore paulatim cremat.
et cremato euanescit. Et hoc
et dicimus. qd. pacem distur-
bare videmus. **¶** Letus quor-
um quem indigne deo as-
bunt. iudeorum captivitatem**

et cum illi fulgoris de nocte apparet
et astellus multos in die de die
qm non est de materia stellis.

et cum et dicitur.

causam esse dicunt. Quoniam quod
dolorum dolorum ipsum ter in die
quasi de leonem rugire affertur:
et ob hoc celum pulsare pedibus
more calamei in rotulam ferre.
more quoque columbe quendam su-
flurisonitu dare. et alii caput
moue. ac dolentis uoce dicere:
Heu michi. Heu mihi. de quibus domi-
niam miferetur redempti. templum
quod meum domum. et filios me-
os ingentes tristituli: Heu patri
qui filios suos tristituli: et heu
filii qui tristituli sunt de mensa
patris sui. Dicunt etiam quod quidam
doctorum uerbum in quodam loco tui
nostri hanc audierit uocem: dicit
pater quod tamquam pateris mitem
pedes collidit: et more dolentis
manibus plaudat. et quia cotidie
orat ut nunc eius in ipso suo sit
super terram eius. **capitulum. Sigillato**
officiu. erroris.

Quoniam si deus ut ait orat.
que quiescitur adoratur. Nunc
et id quod quod adoratur. est: potens
aut impotens. Si est impotens:
frustra se adoratur. Si deus potens.
aut uult aut non uult id quod quod
orat: Si non uult: quod nichillo
orat. Si autem uult: tunc orare
non est necesse. ex quo potest et
uult. Hoc ergo finis orationis aliena
est a cognitione diuina. Si etiam
dum est deum pro nobis ut ait
plorare: ut leonem rugire: celi
pedibus pulsare. more columbe
gemere: caput mouere. ac dolentis
clamare: ipsum preterea pro dolore
pedes collidere: manibus plaudere:
et cotidie ut nunc miferetur orare:
quod etiam ne libenter captiuitate
impedit. An autem. an ab ipso
more procedit. Si enim ab ipso di-
citur. ipsum ad splendorem uoluntate
suam immo esse potentem ostendi-
tis. cum alii quod dolentis complere
nec dolentis more ipsi eum plo-
rare assentis. Si autem nunc in

potens est. dicite utrum in facto
potentem hinc sit an no. Si in
hinc est. quod et in et illius est
dolor sine curabit. quia quod et
spes nulla est. Si uero hinc est.
tunc tempore restat nobis dicere quod
sit quod enim. nunc prohibeat hoc. Vide-
licet deus hoc imputetis. a moro
eius paucitatem. in hoc debilitatem.
an obsecro cuius rei. a qua nequit
defendi. quod neplacitum est de deo credere.
legimus enim in scripturis sacris.
quibus uos fidem nobiscum adhi-
beris: deum antiquis temporibus in
inimicitia fecisse: quod sit deus de ap-
tuitate libere. In hoc que et cap-
tum decem plagis percutiens. nunc
uos manu valida eduxit. et post
modum eum de captiuitate babilonis
liberuit. Non ergo dicere potestis. quod
potens non fuit. dicit antiquis.
Si autem eo dolente uos eum nolu-
int peruenire obsecro. ut quia
ille uos in captiuitate dicit. uos
etiam plusquam ipse uelit. nulla opor-
tetis. debet utique. uoluntatem deus
satisfacere. et non seipsum assidue
tanto more deprimere. Si dicatis
deum captiuitatis uos firmum
posuisse: et deus illud quod ostendit
et aliam et firmam. tunc
adueniat. nullo modo uos libere
posse. ut in hoc alio in scriptis deo
ascribitis. cum enim tale quid scri-
tuisse dicatis atque iussisse. quod per
penitentiam eum firmasse. Cuius rei
signum esse ostendit. quod tot modis
uero nobis uigile affligit. ad se pre-
sente. non antea ostendit. Insuper
quod seipsum uos fuit. Quod etiam cum apud
deum ostendit utique. indulgere debetis:
non cum preteritis iniquitatibus assidue.
Quanto enim eum ut uos de captiui-
tate eripiat frequenter oratis. ta-
to magis eius dolorem inouatis.
Debet ergo quilibet huiusmodi credere
de deo. et fide eorum accommodare
tractatibus. **capitulum. Quod corpo-**
ralia de deo dicuntur in scriptis.

non proprie tropice. **S**ed dicit michi aliquis. cum illi dicta sua prophetarum ante os ponunt. cumque dixerit in eos in uelent. et in prophetas michi dicit. in nescis prophetas dixisse apert et oculos et nares et manus et brachia. et dimissi corporis lineamenta deum habere. Dixerunt etiam illi singulis diebus nasci. et ut leonem rugire. et alia multa huiusmodi. Cum ego respondere. quod obscurum sunt prophetarum dicta. nec omnibus satis aperta. Propter hoc cum in eis talia inuenimus. quod secundum litteram accipientes a timore domus exorbitent. Allegorice illa interpretantur. ut ad rectitudinem semititudinis semita reducantur. Necesse sitis enim huiusmodi nos agere. qui aliter non potest. sed id scire. Descri autem doctores neque deum ut operatur cognouerunt. Ideo dicta prophetarum sufficienter exponentes in eis errauerunt. Si autem uis scire quod quanta illa scriptura allegorice nos oportet intelligere. eo quod ad litteram exposita non possit scire. uide quid liber noster dicat. de filio chore. Apriens inquit tui os suum. deus reuertit illos. nunc tui habet os. Item in libro iudicum. ait gual ad zebul. Quare propter de umbilico tuo defecit. nunc terra umbilicu habet. Dauid quoque ait. Dauidem campi et omnia que in eis sunt. Et item flumina plaudunt manibus. nunc campi gaudent. flumina manus habent ut montes possint exultare. Salamon quoque ait. Rues celi portabunt decem. nunc. Nunquid ut auis albu dicit. ut habet penas aliquid potest amnuare. Iba cuchi etiam propheta dicit. lapis de petra clamabit. nunc ut lapis clamare ut lignum potest respondere. Denique corpora que deo ascribitis. non nisi corpora sunt. rei agnunt imaginari. Deum autem habere esse. inde conuenit credere. Conuenit quod que

de illo tanquam corpore dicitur scripture. non literaliter sed allegorice. ut tropice exponere. Nam si deum ymaginem aut similitudinem illa habere dicamus. multo prophetarum auctoritatibus minus. Verbi gratia. moyses ait filius israel. Custodite sollicite animas uas. Non uidetis aliquam similitudinem in die qua locutus est dominus in ore meo. de medio ignis. ne forte decepti faciatis nobis sculpturam. et cumque prophetarum eis ne deum compositis corporalibus assilarent. ueritas etiam ne forte corporibus cum simplicibus assilarent. adiuuunt. ne forte eleuatis ad celum oculis. uidens solem et lunam et omnia celi astuta. errore deceptus adores ea. Nec reputes moysen huiusmodi uerbum metuisse ne predicatorum corporum figuras aut ymagines adorarent. cum iam futurus esset non dubitarent. si huiusmodi timuerit. ne deum ymaginem alicuius horum habere crederent. et id pro illo huiusmodi similitudines. adorarent. ymagines quoque prophetarum aut. Cui simile fecimus deum. aut qui ymaginem posuit. Et iterum auias filastis et apastis me et fecimus similem. Dauid etiam albu dicit non esse locale prophetarum. ut per huiusmodi quod eum non esse corpus. dicitur. Ait enim. quid ibo a spiritu tuo. Et Salamon etiam id sentiens ait. Si celum et celi celorum. capite te non possunt et cetera. Et deuias. Nunquid non celum et terram ego impleo dicit dominus. Ecce ligdo pater quod si scripturas domini corporis et omnia corporis membra dicentes habere quare auctore uolunt hoc probare sufficienter exponamus. omnibus superioribus testibus. **quod. Rationes de deo proprie.**

Dum in magno palatio totis accubitur solium eius quibusdam finibus floribus stinamus. ut postea delectabilis in eo sit.

cinatur scilicet. Ille q. sine nob
erit quida. q. d. ad q. d. b. d. d.
q. d. d. e. f. i. et ad cognoscendu
quid sit. prius enim debet q. d. b.
te d. e. m. e. e. d. d. m. n. a. q. p. u.
h. o. m. et d. e. m. e. e. n. e. g. a. n. t. et m. u.
d. u. m. a. b. e. t. h. o. et s. i. u. e. c. r. e. a. t. o. r. e. f. u. i. s. s. e.
a. f. f. i. r. m. a. n. t. e. n. o. b. n. e. c. e. s. s. a. r. i. o. c. o. n. t. r. a.
u. t. e. c. i. a. m. r. o. m. b. i. b. p. h. i. c. i. s. p. r. i. u. s.
d. e. m. e. m. o. n. s. t. r. e. m. q. u. i. m. u. d. u.
c. r. e. a. u. i. t. e. t. e. n. i. m. m. u. d. u. a. i. o. m. i. l. i. b.
q. u. e. m. e. o. s. u. t. c. r. e. a. t. u. o. s. t. e. n. d. a. m.
t. u. t. d. e. m. e. u. s. c. r. e. a. t. o. r. e. n. e. c. e. s. s. a. r. i. o.
e. e. o. s. t. e. n. d. a. m. q. u. i. n. i. q. u. i. m. u. d. u. d. i. c. t. o.
e. e. p. r. a. s. i. m. i. t. e. s. o. s. t. e. n. t. a. p. m. n. u. l. l. a.
h. i. c. s. i. l. i. t. u. d. i. n. e. m. r. o. n. e. o. s. t. e. n. d. e. m. u.
I. t. a. q. m. h. i. f. e. r. e. o. m. n. i. b. p. h. i. c. i. s. o. s. t. e. n. d. e. m. u.
q. p. r. i. n. c. i. p. i. u. p. r. i. n. c. i. p. i. u. e. s. t. o. m. n. i.
t. e. n. t. l. u. m. e. n. p. e. t. a. r. i. t. s. b. a. s. b. i. t. o.
a. r. g. u. m. e. n. t. u. r. e. r. u. d. i. m. u. s. a. t. u. i. p. o. t.
h. a. n. e. e. s. t. a. i. a. p. o. s. t. e. a. d. e. r. o. m. a. t. i. a.
Q. u. e. s. i. d. u. o. s. i. m. p. l. i. c. i. a. s. i. m. u. t. e. e.
o. m. n. i. c. r. e. a. t. u. r. a. p. r. i. m. a. t. o. t. u. s.
r. e. i. o. p. o. s. i. t. e. o. r. i. g. o. e. t. c. i. a. D. e. q. u. i. b. i.
q. d. d. a. m. f. e. m. e. s. t. f. i. r. m. a. m. e. n. t. u. i. a. i.
o. m. n. i. q. d. p. o. s. s. i. d. e. t. u. a. r. i. e. t. a. t. e. p. r. i. m. a.
g. r. a. t. a. t. a. f. o. r. m. a. z. o. N. a. m. f. i. r. m. a.
m. e. n. t. u. i. q. u. i. d. a. m. o. m. n. i. b. i. q. d. o. m. n. e. t.
e. s. t. r. e. l. i. q. u. a. o. p. o. s. i. t. u. i. h. i. c. e. o. r. r. e. s. p. o. n. s.
q. d. a. i. u. l. o. l. i. n. a. r. i. s. u. b. i. a. c. e. n. t. d. i. c. t. u. s.
s. i. m. p. l. i. c. i. u. S. i. c. e. n. i. m. e. s. t. m. r. e. b. u. s.
o. m. n. i. b. i. u. t. a. l. i. q. u. i. d. r. e. s. p. e. c. t. u. i. l. l. i. u. s.
d. e. q. u. o. f. e. m. e. s. t. d. i. c. t. u. r. q. d. o. p. o. s. i. t. u.
r. e. s. p. o. n. s. u. e. r. o. e. u. s. q. d. d. e. i. l. l. o. f. i. t.
s. i. m. p. l. i. c. i. u. e. s. t. q. u. i. o. m. n. i. s. n. i. s. e. o. q. d. d. e.
i. l. l. a. f. e. m. e. s. t. s. i. m. p. l. i. c. i. a. e. s. t. n. e. c. i. n.
s. e. s. u. i. o. p. o. s. i. t. u. f. e. r. n. a. u. t. i. m. a. g. i. n. e.
h. i. c. p. a. t. e. t. f. i. r. m. a. m. e. n. t. u. i. m. a. t. i. a. m.
n. u. l. l. a. m. s. e. c. o. r. p. e. a. f. o. r. m. a. h. i. c. e.
e. t. i. d. e. o. o. m. n. i. o. s. i. m. p. l. i. c. i. a. e. e. s. t. s. i. d. i.
c. a. m. a. l. i. q. u. i. d. m. e. a. o. p. o. s. i. t. u. e. e. a. l. i. a.
q. u. o. q. m. a. t. i. a. m. n. e. c. e. s. t. e. e. d. e. q.
o. p. o. s. i. t. a. s. i. t. q. e. t. i. l. l. a. s. i. m. p. l. i. c. i. a. e. s. t.
e. t. e. t. i. l. l. a. m. d. i. c. e. n. t. e. s. o. p. o. s. i. t. a. m.
a. l. i. a. m. q. u. o. q. f. a. t. e. b. i. n. i. s. i. m. p. l. i. c. i. a. e. e.
h. i. c. m. a. t. i. a. m. e. s. t. s. i. c. i. n. f. i. n. i. t. u. m.
p. r. e. t. e. m. q. d. u. t. i. t. e. m. n. e. c.

est ut illam materiam. s. firma
mentum simplicem et fateamur. q. d.
q. m. materia ipa uarias in se q. d.
nisi habuisset nouit in se formas
suscepit. q. d. q. d. eas non ex se s.
aliter rei aduentione. que et po
tencia et simplicitate sit huius. q.
s. in se diuisas formas et ymagines
fecit. maxie cu nulla sibi necessitas
eet. ut tales in ea fierent forme ut
ymagines. hoc magis ex aie testi
derio feni est q. tali rei noluit q.
miseri. cui nitiq. fuerat omnia.
ut in ea sua pateret potencia.
h. i. g. i. t. p. o. s. i. t. i. l. l. i. r. e. i. o. m. n. i. a. e. s. t.
p. a. r. i. e. e. t. o. s. t. e. n. d. a. t. a. e. x. n. o. n. a. h.
i. n. u. e. n. t. i. o. n. e. n. o. m. i. s. e. s. t. m. a. t. i. a. f. o. r.
m. i. s. i. n. f. o. r. m. a. t. a. q. u. i. n. g. f. i. r. m. a. m. e. n. t. u.
e. i. o. m. n. i. b. i. q. u. e. p. o. s. s. i. d. e. t. s. i. p. h. i. c. i. s. q.
p. o. s. i. t. u. e. e. n. o. d. u. b. i. t. a. t. n. e. c. e. s. t.
u. t. p. r. i. n. c. i. p. i. u. h. i. c. c. r. e. d. a. t. e. t. e. n. i. m.
q. d. o. p. o. s. i. t. u. m. o. m. n. e. n. e. c. e. s. t. q. d. o. p. o. s. i. t. o. r. e.
h. i. c. q. u. i. a. n. e. c. a. l. i. q. u. i. d. p. o. t. e. s. t. s. e. i. p. s. u.
c. r. e. a. t. e. c. r. e. a. t. o. r. e. g. m. i. l. i. t. a. q. u. i. d. e. s.
e. s. t. e. e. n. e. c. e. s. t. Q. u. e. s. i. n. e. c. c. r. e.
a. t. u. m. e. e. n. e. c. n. o. u. a. t. u. s. e. t. e. n. i. n. e.
c. e. s. s. a. r. i. o. c. r. e. d. e. r. e. q. u. e. n. i. t. a. l. i. o. q. u. i.
c. r. e. a. t. o. r. u. t. n. o. u. a. t. o. r. u. n. i. l. i. u. s. f. i. n. e.
c. a. r. e. b. i. t. N. e. c. c. o. m. p. o. s. i. t. u. s. s. i. m. p. l. i. c. i. e.
o. p. e. e. t. e. i. m. i. n. t. e. l. l. i. g. i. q. u. i. a. o. m. n. i. s.
c. o. m. p. o. s. i. t. o. m. o. r. e. s. e. s. t. e. t. a. c. t. u. s. s. i. m.
p. l. i. c. i. s. r. e. i. p. o. t. e. r. e. a. q. d. p. r. i. m. u. e. s. t.
p. r. i. n. c. i. p. i. u. h. i. c. n. o. n. o. p. e. t. o. m. n. i. s. a. l. i. u.
o. p. o. s. i. t. o. p. r. i. n. c. i. p. i. u. a. l. i. q. u. i. d. h. i. c. I. t. a. q.
n. e. q. c. o. r. p. o. s. e. s. t. q. c. o. r. p. o. s. e. i. o. m. n. e. h.
p. o. s. i. t. u. m. e. s. t. I. t. e. m. m. m. o. b. i. l. i. s. e. s. t. q. d.
o. m. n. e. q. d. m. o. u. e. t. p. t. i. b. i. o. s. t. a. t. e. t. o. m. n. e.
t. a. l. e. o. p. o. s. i. t. u. m. e. s. t. N. e. c. e. s. t. n. e. c. u. a. n.
a. t. u. r. n. e. c. c. o. r. r. u. p. t. u. r. q. u. i. a. d. e. a. t. u. s. m. o. r.
t. u. o. r. e. s. t. p. r. i. m. u. a. u. t. e. o. m. n. i. u. m.
i. m. o. b. i. l. e. e. s. t. I. t. e. m. n. e. c. a. r. e. s. c. i. t. p. e. r.
s. e. n. e. c. a. u. g. e. t. a. l. i. u. d. e. N. a. m. o. m. n. e.
q. d. u. t. c. o. r. r. u. p. t. u. m. r. e. c. i. p. i. t. u. t. a. u. g.
m. e. n. t. u. r. p. r. o. u. l. d. u. b. i. o. e. s. t. o. p. o. s. i. t. u. m.
I. t. e. m. n. e. c. d. e. c. r. e. s. c. i. t. p. r. o. u. l. q. u. i. a. q. d.
d. e. c. r. e. s. c. i. t. c. o. r. r. u. p. t. u. r. p. r. o. u. l. i. m. n. i. l. i. s.
c. r. e. a. t. u. r. e. m. a. l. i. q. u. o. s. i. l. i. t. u. d. i. n. e. m.

habet quia similitudo qualitatis est. Ipe vero nulli subiacet qualitati. nec si similitudo. Preterea dicitur aliquo similitudo unius pariter alii. et licet nichil possit in aliquo pariter fieri. Denique cum materia que creata est nulla habeat in se formam ut imaginem: multo minus ipsius nature creator deus qui simplicioris ac subtilioris est nature. nulla putandus est habere similitudinem. *exordium. De materia creatione.*

Ere rombo phis. hinc qui non creditur scripturis plauis deum omni esse factorem. Illaque hinc elicitur ulli similitudine. Porro iuxta eandem phis ex generatione universalis autem cum materia generata sunt omnia. Dicitur enim quod quod materie anima quidem et organum trinita sunt. Porro omni formatum est oppositum materiae firmamento in quo nulla sunt sidera. et quod omni nictulos motus fuerit. post illud vero formatum est signifer circulus in quo duodecim emittant signa. Tercio loco factus est siderum circulus. que semper sunt sunt suavia in locis suis. Quarto loco factum factus est circulus. quinto. iouis est orbis locatus. Sexto porro locum martis sibi vendicat ensis. Septimo solis circulus lucis. Octavo deus globus possidet. Nonum mensis sortis. Decimum luna pres. Decimum locus inflores. hinc vero circulus omnis. hyletis. ac ceteris que sunt in eis. tunc cepit motus iste rotundus. qui est simpliciter ac perfectus. Et motus ille in materia. calore qui effusus est per eam genuit. ipsa quod est recepta. Et inde facta sunt. nunc elementa. id est ignis et aer et aqua et terra. Quia vero motus et virtute quali ab aliquo precedente: quinto proximo ea sunt illa adque potuit hinc a quibus procedunt. tanto maiorem

inde vim et fortitudinem accipit. calor ille qui de motu firmamenti processit. in locis vicinis est multo plus incaluit. factusque est ignis calide nature videlicet ac fice. Quia vero paulisper calor ille longius a firmamento recessit. vim suam modice iam amittens aliquantulum tepuit. ac debilius fuit. si etiam sese hac illaque movit. Unde facta est aeris natura calida videlicet et fluida. Omnis enim calor quod diu fortissimum existit desiccatur et gubatur. ex quo vero tepescit: mollescit ac liquescit. Quia autem adhuc longius a firmamento recessit: induratur quod paulo existente vigore nuncit. Ideoque naturam perficitur frigida. facta quod est liquida. et ponderosa. videlicet aqua. et quia longius adhuc quod emittit a firmamento recessit: ipsa frigiditatis naturam propter immensam remotionem fieri ac spissior congelatur et durior exstitit. facta quod est frigida et siccata. et ipsa est terra. *exordium.*

De formatione rerum per mensuram.

Completa est hoc modo elementarum creatura. movit eam naturam et vis firmamenti ad faciendam volutatem et iussione dei. Cumque vis firmamenti sic ad invicem movisset cuncta. sunt nunc se pariter et quicquid. et ipsa eorum generatione genita sunt alia minora corpora. scilicet aida et malata. Inanimata videlicet ut lapides et metalla: cetera quod quod gement in terra. nec crescit. ut argenti vitum et sulphur et alia. Animata vero ut arbores et herbe. alia quod et rationabilia ut bruta. et rationale. homo qui factus est post omnia. Ita divina restringit potentia. ut in nullo penitus repugnet. sibi videant aut diffina.

Et ut vniuersum inferius respectu
superioris simpliciter respectu vero
inferioris de opposito. Quoniam
autem corpus in omni est in
ferius. quia sub eo nihil est
eiusdem rerum: non immo dicitur
oppositum. factum est homo. ex sim-
plici omni. i. anima et corpore
omni opposito. Dicitur autem
plurimum quod rationalis anima predestinatur
de vniuersali. Iudei vero omnes animas
in principio mundi sunt affectus
et creatis. et in vno loco repo-
sitas: et quousque in corpore omnes
non esse venturi. diem iudicii.
ex quo autem in corpore sunt
quoniam finem mundi. porro
ipsam cotidie novas creaturas
animas parant. formatasque no-
me corporibus infundit. Quicquid autem
de anima quisque crediderit. pro
culdubio. qui rationem dedit. dia-
fecit et omni causa existit.
Ipse est huiusmodi. et illi
ut sue celsitudinis super. et
qui et cognoscit et discerne-
ret omnia. factum est itaque spes
hominis in spes animalium utique
melior. et elegantior. et in omni
perfectior. Vnde et iuste vocatur in-
ferior. i. minor mundus. **Sed**
hic infideliter existit quod. Quoniam
inquit ut dicitis omnipotens
sit. cur si omnia creauit. non
vno sed in tot diebus spacio paulisper
operando operetur. Quibus ego re-
spondeo. quod id non patitur. de qua
dicitur creatura tardus est creatura
alia. Ideo sumus etiam creator in-
potens credat. Non enim lex
eius impotens fuit. si quia illa
aliter mollior. aliter durior in for-
ma suscipienda fuit. Vbi gratia.
Si ferrum et es plumbum et stagnum
prout et cetera similia accipias.
et massam ex omnibus istis omni-
sam eodem modo in ignem mit-
tas. Prout omnia vno eodemque

tempore actu liqueant. Non utique
si prius ferrum. postea plumbum. deinde
stagnum. demum plumbum. post
modum es. ad ultimum vero ferrum. plumbum
simplicitas igni iuncta. an eorum
varie debilitari. Nam utique dicitur
ignis eandem erga omnia dicta no-
tate. si eorum que molliora sunt
cicis. si vero duriora tardius li-
queant. Sic et in creaturis mundi
non alia de causa dicitur in fine
mora. nisi quia quedam eorum tardi-
ores fuerunt in suscipienda forma.
exordium. De quibusdam fabulis li-
ber thamuth. i. doctrine iudeorum.
Sed doctores nostri dum nobis
in quibusdam premaxit ob-
stere iuratur. ipsi etiam si bene
non mouent. Dicit enim quod
qui firmamentum constituit. perit
illud perficere non valens. alia
magis foras spaciatur. in septe-
trionali parte reliquit. ut si quis
aliquem exiit gens. equalem se ei op-
poneret. responderet ei dicens.
Si tu sciret ego deus es. locum il-
lum quem ego reliqui aptum clau-
de non potes. Hoc autem quoniam pa-
rens sit. nuda cuiusque est manife-
stum. Septentrionalis et omni poli
acie altissima se sit nos nequique
veritatem aspicimus. Ipse quoque
integritate perfectus et iudex. **Quid**
quoniam ridiculosum dicitur Balbe. si
filius iacob prout suum portaret
ad sepulchrum. filios eius prout
suum sit ad sepulchrum defunctos cum
magno comitatu esse occurrere. et
cum utique magnos edictus. sin-
guleque partes sibi uellent sepul-
chrum deditare. Dan autem in monte
ascendisse. tantumque magnitudinis
lapidem portasse. quanta multitu-
do totius exercitus esse non esse possit.
ipsumque molem capiti suo im-
positam attulisse. ut super hostium
cuneum illam prout omnis vno
actu perscinderet. et unumque adueniens

iam ambo quicquid contempdes in-
uenisset. molem q̄ attulerat in
mare proiecit. Cuius magnitudie
aqua maris finnos suos excedens.
duas ciuitates sui effusione p̄u-
tit. et ipse sunt quas longo tempe
post pharaos rex egypti filios isrl
edificauit. p̄cepit. Domine quēdā
si sumo digna tibi uidet. Haudue-
tio. cum enim filii iacob adhuc
in modo. p̄. eunt. uiri esau de flu-
sua iam quadringenti existebant.
Vnde q̄ nūc filios isrl crepare.
q̄nto maior existimari potest. fili-
os esau nūc fuisse. Tantam enim
opulētē eoz multitudinē se exstē-
tū et filios iacob et toti egyptoz
genti q̄ cum ioseph uenerat. possi
obstare. Nūc itaq̄ distine quid hanc
dignū sit admittione. s. ut ubi eni
muerit. motem. ut quo. monte
tante magnitudinis. mollem. ut
quo in capite tanti ponderis ge-
stare potuit lapidem. ut tam ma-
gnam q̄stione possi colere. **U**bi
adhuc a. morepēdo ridam. ma-
iorem ostendere fatuitatem. p̄p̄.
Alius enim qd. moyses p̄p̄ legem
suscipiendam in colum ascendit.
et ibi cum angelis talis altitudo
fuit. Dicebant enim inquit an-
geli ad eum. legem hanc fē tibi
minime sumus qm̄ nob̄ p̄lissim
filios isrl nēciā se sunt. Ad
hoc. moyses in solita uisione p̄ri-
tus nihil respondere p̄sumpsit.
p̄dū se confortante. et ut seauer
responderet. p̄p̄nentem. angelis
ait. Cum lex ista. regendorū corporez
continetur. p̄cepta. non satis q̄dā.
cur nob̄ qui sp̄ualis creatura car-
esceat. nēciā. Ad h̄ non lūces q̄
dicunt angeli. ostendit iudi.
De moysi q̄ uictoria fertis dā-
uissē. et valde letari fuisse. et ita
moysen post triumphū cum lege
alacrem descendisse. Quid quēdā

fatuitatis in hac lasciuia gene-
tur. Quid enim moyses corporeis
mole depressus. altitudinem celi
potuit ascendere. aut quid deo dā-
legem dare uolente angeli pro-
hibere. Quid iterū stolidius e-
qm̄ dicere deum. duo vincente. et
alio uicto exultare. ac p̄lissi in-
ridere. Iterum si angeli ut dicunt
legis illius retinende tam audi-
erant. cur non eam a deo quesie-
rant. ut quid p̄derit eis q̄dā
mōz defuisse. potant enim lege
istam ipam eam cum iudeis ob-
suare. nec erat. ut eam moysi
deberent inlibere. **capit. De**

quibusdam aliis fabulis eius.
Operuit p̄terea q̄ chorez dū
herentū cum moysi et
filios isrl q̄stibat. trecentos ca-
melos hominos habet. mēl alios
fentes. nisi blas thesauri eiusde
claves q̄ iudez coris facie omnes
erant. ut lenz ferri possent. Nūc
q̄ si placet. q̄putem. et utrum
hoc stare possit. uideam. Dem
libre. dū. claves ad mmm. et q̄
camelus ad mmm. septentas tu-
lerit. libras supponam. erunt
q̄ claves tria. milia. septente. q̄
duas ferebat. camelus. fient
itaq̄. claves trecentoz cameloz.
mille et octoginta. milia. Et ut
quels clauus ad mmm. sit. dūmus
arche. quot sunt claves. p̄cul
dubio totidem erūt et arche. Den
itaq̄. cuius camelo ad mmm. due archē
et erūt cameli. ferentes archas
ingenta. xl. milia. Et ut iuxta
diuini cuius maior est. cura de
custodiendis diuicis q̄uetudinē.
optuit ad mmm. duos camelos
ad mmm. dūm h̄re custodem. qui
cum summa diligencia thesauros
obseruaret. uix eam dormiret.
Et q̄ cameloz custodes. muel
erūt. ducenti. et. lx. milia. **capit.**

iis attestante didicim⁹ qd ebr⁹
 chore per domos et agnationes
 et familias suas non erant nisi
 vni de. **N**on min⁹ hīs omnibus
 eul⁹ p⁹fuit ridich⁹. a qd ipi me-
 morant⁹ fē. Dicit enim ang⁹m
 mortis eundē dno nōre ioh⁹
 filio seu doctore apparuisse: ei⁹
 dixisse. Ad h⁹ venisse me nōis:
 ut anima tuam suscipiam et
 moriaris. Neq⁹m inquit ille fa-
 ciat qd hortaris. nisi p⁹s meli⁹
 paradisi ostenderis. Susceptu⁹
 ē angelus in alijs suis dixit
 ad locum dñe uideret⁹ paradisi.
 Quem ille ut uidit. de alijs an-
 gelis relapsus. in paradisi p⁹ eade
 p⁹misit. Angelus q⁹ acceptu⁹ se
 de dolens. into uulsi mms. e-
 gredere inquit ut moriaris. Ne-
 quāq⁹ ait ille egrediar. Cumq⁹
 sedo ac tēo id ipm ang⁹s cum
 magno clamore repeteret. et
 ille alia eius negliget. omotus
 mms ang⁹s ad tē p⁹gens que
 timoriam fecit rei hui⁹. Deus
 autem eum rogauit redire. ut
 hōiem illum de paradiso egedi p⁹
 eper ex dei nōre. itaq⁹ demens
 angelus ad paradisi ait. Deus ut
 egrediaris p⁹cepit. Iurauit ille
 et ait p⁹ deum non egrediar. An-
 gelus ad deum redit et dixit.
 Iurauerunt se nūq⁹ egrediar
 inde firmante. Dñs itaq⁹ uidi-
 cum deus. respondit. Omnia volu-
 mina vite et actū eius reuolues
 ac diligenter relege. Si quicūq⁹ in-
 tesse ac putasse ueris. nūc q⁹
 nichil sibi iurasse ualebit. Si illo
 nūq⁹ pueri et p⁹batus fuisse.
 hac uice neq⁹ timebit. Itaq⁹ illi⁹
 uite nolūma omnia discurrens
 studioso. nūq⁹ inuenit eum pui-
 tasse. Dimisit q⁹ illum uictus.
 qui ut dicitis usq⁹ hodie pma-
 net. in columis atq⁹ uiuū. Non

siderate nūc queso: qm visu et
 gustu nota possunt a hū-
 smonē. Quid enim plus in-
 uenit. an fatuitatem ang⁹i q⁹
 callidū hōis artem non p⁹u-
 agnouit. an hōiem qui audito q⁹
 ang⁹m dei p⁹cepto q⁹ apm iura-
 re p⁹cepit ausus fuit. An dicem⁹
 ipm dei fuisse qd nō nisi p me-
 dacū illat de p⁹dissio potuiss⁹ ex-
 pellere. An ipm dei assignat⁹ est
 dem⁹ ignorantis qd alie p⁹re nō
 potuit utat pueri fuisse. nisi ei⁹
 uite lib⁹ reuolui uideret⁹. plane
 hec omnia fatuitate sunt. plem⁹
 fima. **cap. xv.** Iterum de ceteris ebr⁹.

Nec min⁹ sup⁹dictis fūpe-
 dum illud monst⁹ qd oq⁹.
 lex basan uidens ingentem filio
 israel edictum. uidelicet de. et
 tria milia. et q⁹gentes uitos a
 xv. annis. et sup⁹ excoptis mu-
 lierib⁹ et paruulis qui supputari
 non poterant. molem in auidite
 magnitudinis arpi sui impo-
 suit. et cum ea tota expeditionem
 p⁹ficere uoluit. Si ap⁹pa uidelicet
 aius minima eidem mole sup⁹edit.
 Sanguis tam diu rofau suo gūdit. dñs
 foramine magno iuxta q⁹ritatem
 arpi eius pacto. moles arpi
 insiliens in humeris eius sub⁹edit.
 Capite autem sano et molūm
 corpe toto. fortassis adhuc eam a
 collo subleuasset. nisi aduatozum
 subito dencū q⁹ritas impeditet.
 mox enim ut lapis in collum ei⁹
 descendit. ita repente sibi dentes
 aduacti sunt. qd iam cum uoluit
 eum subleuare non potuit. Qd
 intuens moyses. cui⁹ corpus decē
 hūisse cubitos asseritis. et eius ui-
 gule totidem asseritis. se sup⁹ terra
 in modum salientis decem cubitos
 exepit. ut eum in aliqua corporis
 parte ligā pautet. Si q⁹ putes
 decem cubitos corporis eius et. p.

quibus est a terra eleuatus. et alios.
 quos signa eius habebat. multum
 porrecta a terra usque ad ager summum
 tem. inuenies cubitos. xxx. Et tunc
 ut dicitis. ager summus. quia enim
 puer uoluit. ne quicquam illius atti-
 gere potuisset. sed ad nodum illi qui sua
 peti. iugitue. qui. mulgo cauilla
 uocat. In quo videlicet loco cum eu-
 pisset. ille otinuo cadens expro-
 bat. De planta pedis ergo ipse ag.
 quia in terra fixam tenebat usque ad
 nodum in quo percussus est. xxx. cubi-
 tos habebat. Ab illo ergo loco usque ad
 summum non minor quam octingentorum
 cubitorum erat. solumque caput fa-
 cile. x. cubitis ostendere poterat.
 Unde patenter liquescit quod aius
 illa. s. h. molem. ipsam. x. cubitis
 proferat. In quo facto quot sunt
 miranda. quod ne potius mirer cu-
 asidero stupescam. Vbi enim ut tantum
 lapidem potuit inuenire. uel
 qualiter potuit tantum pondus
 portare. Aut quod aius tam quicula-
 tant tam diu tamque spissum cor-
 pus videlicet sapienter ualuit pene-
 trare. quo ne pacto dentes tam su-
 bito potuerunt agnanti trahere.

Aut quia tunc tam inense et in-
 audite magnitudinis credendus
 est fuisse. Postquam cum lex dicit
 lecti illius ferreum non nisi. x.
 cubitos habuisse. quo ne pacto ita
 homo tam facili vulnere actiuisse.

Quod si omnia que uiri doctores
 hinc sicut ostendunt. hic possemus
 multos sicut et ipsi libros. magis
 fabulis impleremus. pauca uero
 hic inferimus. ut eorum ut sapientia
 ut facultatem auctis patefere
 faceremus. exom. **Q**uia causa ultime
 captiuitatis non fuit eadem
 que prioris.

Nunc que captiuitatis uere
 causa fuit. potius uidere
 debemus. ut sic etiam euadendi modum
 melius meminemus. quam et sapienter

medicus infirmitate prius re-
 spiciat. ut qua sit opus medici-
 na. scire possit. prioris quidem
 captiuitatis. si babilonice causa
 que non durauit. nisi per annos
 septuaginta. fuerit ydolatria.
 usum falsa testimonia. homicidia.
 adulteria. et plura que longum
 est enotare. que tunc in oculis
 creabant. ut a domino audiret. propheta.
 et uirite dias uirum. et quate in
 plateis eius an inueniatis uirum
 facientem iudicium. et querentem
 fidem. et propicius ero eis. Iterum
 alius propheta. Quasi de eis dicit
 qui interponet spem. et staret op-
 positus contra me et terra ne dissipare-
 rem eam. et non inueni. Hanc
 vero rationem extime captiuitatis.
 que iam durauit annis plusquam
 mille. nulla uos uidei potius auct
 firmare. quod trecentis annis ante
 subuersionem iherusalem nullus in ista
 propheta fuit qui hoc dixit ut sciret.
 Aut quoque doctores nostri quod exi-
 cito templo deus in manum eorum
 per principem tradidit. cui liga-
 tis manibus pedibusque oculum omni
 euulsi. Et ab illa die non hunc
 precem decipe prophetam in homicidio
 et ydolatria. et sanguineam
 turpitudine. reuelanda. Non ergo
 omnia que fiant prioris. sed
 quoque causa fuisse captiuitatis.
 Dicit etiam quod templo stante.
 multi erant homines bone uite. qui
 prophete debebant esse. si tempus fuisset
 prophete. multi quoque per usum uel
 nature solita faciebant noua in-
 uacula. ubi. Dicit de iohanna
 filio zacharii. quod tunc scitatus
 fuit ut tunc in cathedra sederet
 ad legendum libros suos. deus ad
 ostendendam mitatem eius
 scitatem omnes aures super eum soli-
 tantes gaudere et in terram tunc
 fecerit. Dicit etiam de anania
 filio dezababab. quod uox cotidie de more

ores sanctitatis eius hunc refectum
nulli afferebat. dicens. Propter
dominationem ananie filii dora totum
mundum gubernat. cui in pace qd
fuerit de ipso sufficit. mundo. De
recluta quoque scriptum habetur i lib.
quia qdcumq; postulasti impet
bat a dno. huius et alii similes erat
in populo maiores et iudices qui
numerosi agere bona impabant.
et quorum monitis ceteri libenter
obtemperabant. Quorum si uel dno
in tempore pacis captiuitatis
evitasset. nequaquam ut supra di
xisse videri p rema ostendimus cap
tuitas capta fuisset. Sed qd ma
gis mirandum est. hinc diebus quibus
meliores eorum polientes exi
terunt. destructo templo. iudei
captiui sunt. **xxxv.** **Q**uod
ultima gravior fuit et dicitur mox
qm prius. **xxxvi.**

In prima demum captiuitate
annaliu more captiuorum
in babilonem ducti fuerunt. illam
ibi penam p futurum susti
nuerunt. Quos enim colebant.
vineas q plantabant. domos
edificabant. et cum uxoribus
ac filijs secum inuehant. In
secunda vero tot et tanta eis afflictio
hostes intulerunt. quibus similia
ut equalia. nec uisa nec audita
sunt. Quasi sunt et cetera enarra.
et captiuorum more venditi. adeo
mauerunt uenditi illa. donec pro
dno argenteo captiuu darentur
triginta. Nec cum inuehant
emptores sicut ante pbat moys
ses. vendens inimicos tuos iser
uos et anfillas. et non erant qui
emant. Naues etiam illis implete.
in ullo remige ut gubnaculo ua
gant per pelagus sunt diuise.
Deinde postq in hanc captiui
tatem deieci fuisset. intollibilia
uobis dabantur mandata. vnde
licet ne legem vram legeris.
nec dros iam filios doceris.

Quod si quis hec faciens inuenit
aut cremabat aut pectum
fieri acutissimis pectebatur.
Sed si subitum ut pasta celebras
inueniebatur. acrimie pimebat.
agultu quoque tunc tempore q
nemo nisi in occulto filii sui
arguisse audebat. et acutissimis
audebat. inuenit quis penas
grauissimas colabat. **xxxvii.**
Durissimu uob pumulgatu e. ut si
si quis uesperi quella lignis suet.
prius eam a pumie pumepem.
adducet. ut ille cum ea dormiet.
et sic illa demum ad iudiciu redies
inberet. Quade re a dno gerici
estis. ut nemo uim desponsare
dignem uellet. Si pum su
cessionis tempore diuisa nob iudi
cebant mandata maiore. ut ipse
quoque alio testimonio pbat li
bro. **xxxviii.** Et ecce iam in captiui
te plusq mille annos implestis.
et adhuc quito diuine debeat te
pore nullo scripto huius certum.
Iusticia quid forensis huius exi
git. ut pumie aut mortuus huius
qui facit alio qum fere feceris
corpe a captiuitate liberi debeat
ee. Sic enim habetur scriptum et
et in lege q exploratores tre. p.
cum dei voluntati rebelles solus
sent existeret. vl. annis morati
sunt in solitudine et in li spaco
vms illi puaricatores obire.
Quibus tali morte pumie. corpe
filii q patre erant infontes
crimine terram illam patre mel
ere. Intransmigratione quoque
babilonis annis. lxx. demorati
sunt. donec defunctis omnibus
quorum pectis captiuitas facta
fuerit. corpe filii de iugo liberati
sunt. In hac autem captiuitate
que arto facta est. iam inuabi
les transierunt generationes. nec adhuc
finem huius. **xxxix.** Quod enim et q filii. no
portabunt iniquitates patrum. sic i
telligitur. ut si filii non fecerint

iniquitates illorum. Nam et alibi sunt
filii per te cetera portare. quod si in-
tentes sunt iniquitatis patre.
Sed ad moysen dicente. Ego domus
fortis zelotes. iustitiam inquit. pa. et fi.
et. et q. g. hinc qui o. m. Omnis q.
semita. rationes. idcirco et captiui-
tate per te detinent. q. illarum inquit
possit opa exequi. q. si per te
detinent. et de captiuitate exierit.
Itaque o iudei maiores dei peccave-
runt in filium dei. dicentes cum magis
et de sortis hinc nati fuisse. tota
q. gente nram in errorem indupe-
runt. Et hinc filia prestatu sunt
donec totam plebem sue pue volu-
tatis efficientes sortem. nram iustitiam
ad multum. Valde iudicium adduxit.
crucifixerunt et occiderunt. Tanta ergo
reatus magnitudo cum longinquitate
captiuitatis extitit. et ex origo.
Sed inquit deus in patria manserit
tam voluntate quam fide. et tunc pro
cul dubio remanebitis in eadem dap-
nata tribulatione. **capitulum de**
potentia q. ultima captiuitate.
Processus. et de tollerancia dei erga
iudeos.

Nosse quippe debemus q. per christum
mortem expletis annis. et
nunc a christo destructam. et an-
nis antequam destrueretur. sicut etiam
doctore nre libri testantur. in eadem
signa iusta sunt et potentia. ligo
indicancia. qd h. templi et urbis de-
structio est futura. Runt enim
qd annis xl. postq. subleuatur ne-
quaquam more solito albescebat lana
q. edicemibz anescebat. Candelabra
quoque que ad occidentem respicie-
bant. ante consuetum tempus extingue-
bant. si et ualue templi nullo tan-
gente cum magno strepitu spon-
te resabunt. Quas ut quidem doc-
toris vroz noie iohannes filius za-
charie sic apertissime frequenter uidisset. tande
ualde o motus clamauit. Quiesce.

Et adiecit. Templum. templum.
perfecto signum quia nouissima
tua secretaria possidebit. sicut
etiam dixit. Digi libane portas.
tuas. et comedat ignis cedros
tuos. Cum q. h. signa. pl. annis
ante destructionem fuerint iusta.
et anno q. l. a morte christi ciuitas
et tunc fuit destructa. liquido reli-
quitur q. h. signa a tempore mortis
christi. ciuitas a tempore fuit destructa.
fuit facta. Et et h. cum aliis doc-
toribus iohannes intellexit.
q. ipa christi mors captiuitatis
vire et extitit. Nec tamen hanc si
malivolentiam hominum et inuidiam.
si tante cupiditatis animi esse debuit.
et tam ipse cum taceretur. Inui-
dia quippe iudeorum. et malicia
moris christi et fuit. mors autem
christi causa captiuitatis extitit.
Et fortassis aliquis deum dicet.
Si hominem illum talem iudicis
si filium dei fuisse ostenderet. eiusque
mors tribulationis nre et fuisse.
nullus ex nobis uiliter dignus
esset. Tale quippe peccatum maius
est quam negare deum. Non enim
solum hoc maius fuit. eo qd homo
omiserit. qm. si pro deo uiculum
autem adorauerit. Tunc vero
legimus deum voluisse per ipsum
omnino delere. nisi moyses. nra
eius antissi. nullo fletu ac ieu-
nio et oratione. Itaque nisi moyses oro
interuenisset. nullus de toto populo
superesset. Cum q. hoc aliud facit
presumpsisset. qd quantitate excedit
cunctis. s. occidere dei filium nec
ullus esset. qui pro eis intercederet.
nullus eorum uiuere debuisset. Runt
autem nos deus iuste punitur.
et cotidie quantum amaret ostendit.
cum nobis in conspectu immo-
ritatem operatur. opibus q. nos locu-
pletat. et honoribus exultat. sic
per os moysi gemitur. dicens.

Deum cum esset in terra hostili:
non eos penitus abiecti. Quibus
ego ostendit respondeo. Nequaquam
omnes reliquias iude patenti
deus de populo dicit: quod sibi placeat
in eo. si ideo tantum ut dimissio
gentibus fuerit. et omni oculi apparet
et fabula et maleficio fieri. sicut
legis lata: promissum nobis dicens:
etiam in publicum et fabulam omnibus
populis. ad quos te deus induxit.
et. Quod si tempore ipso quo peccatum
illud a iobis commissum est: totam
iudaicam progeniem funditus dele-
uiss. multis tempore curulis tras-
actis. culpa iam ab oblivione uel
oblivione deleta. nulli mortalium
cognita esset. Et ex alia causa pro-
pter quam deus noluit ut tota gens
iudaica periret. videtur enim quod
ex illo genere qui ad salutem creditu-
ros in se: et ideo propter illos noluit
omnis stupor esse dissipare. ut
illud ipse. Quod si inueniatur
fuit in bono. et dicitur. ne dis-
sipet illud quod in bono est: sic faciam
propter se. in. ut non dissipet. Testimo-
nia autem diuine etiam uos pie-
tatis. quod moysi promissum de libro
legis promissum patet quod non ad
punitum sed peccatum babilonis cap-
tuitatem respiciat. quia de illa
quod uos educti estis. Nam ibi
paucis superiora ostendit: eundem
moysen promissum inuenies. Quod
placebat tunc fabula. si autem diebus
sol. si et. Quod et in babilonem
ductus esset ad opus et opus
et libro temporis: dicens quod tunc autem
diebus desolationis erit sublatum.
capitulum. Quibus testimoniis probari
possit quod eius causa propter passionem
fuerit.

Quod autem euidentius
testimonium queritis. vos
propter dei mercedem hanc subisse
captiuitatem. quoniam id quod apud uos

scriptum legitis: Quia videlicet
in ipso captiuitatis exordio quidam
fuit deus princeps. p. de meliori
bus totius israelitici populi captos
in carcerem misit. suscitans ut ipse
iustus uendiderent. lex enim iquit.
deciuit. ut mortis pena mularet.
quicunque iudei uendiderunt. et uos
et secundum iudicium legis mori debetis.
Dico decreto: uero dati corpora leto-
non enim omnis una coluit. pena.
si singulis singula sunt. quia mor-
tis propter illud de ipso committitur.
Aliter vero ferret peccatum singulis
laqueo expiatur. Illud mors quod
dicitur ostendit. quod potius uide lib-
er posuit. Doctores autem uos huius
iusti pro quo illi sunt in puncta
nomine multantes. In hoc facto ge-
nerunt propter deum. dicentes quod
princeps ille iustus notans ioseph
filius iacob quem in carcerem fuerat
uendiderunt intellexit. eiusque san-
guinem ab illis exigens. propter illu-
minibus illos supplicio affectus. Et
ab iudum tot iudei ut id ad eis
exigens quod ad minus mille quingentis
annis antea facti fuisset. maxime
cum tempore quo uendiderunt est ioseph.
nulla lex esset. quas eos princeps
ille mortis reos quicquid posset.
Et si iustus ut etiam de populo
autem in medium defert. quia capti-
uitatem hanc propter hocem illum
ipsum nec ipsum esse ostendit. ecce
propter faciam. In quibus inquit. et
laudes audimus. gloriam iusti. Huius-
modi huiusmodi ubique dicitur. osten-
dunt fuisse. nec alius hominis
istiusmodi laudes inuenias. omnes fuisse
audimus. ut perueniret usque ad fi-
nes terre. Qui si iusto quia in-
bulationes quas sine causa pas-
sus erat propter dei prouidentiam. huius-
modi operans dicebat. de michi.
quoniam amicos prouidentia sunt. et
videns enim quod propter eius

aduentum pnuantibus. tribulaciones
illaturis eent. ait. pnuantibus
pnuantibus sunt. Intuitus autem q
nec mentis qnti. ipm eam ca
put eent occisum. pnuantibus
nomen ingremians subiecit. Et
pnuantibus tnspressio. pnuantibus
sunt. Quia vero pena p huius pno
plectendi eent. dicente spu. pti
eent. ait. illo subiungens. fons et
fons et la. sup. in qui ha. es. f. fuit
tota quoq. de eadem gente ait. Et
habuit eam iniquitas sua. et corruet.
et non adiuu. ut resurgat. Vbi q
uobis. certum euadendi captiuitatem
finitu funditus tempore. **capitulum.**

**Quid male intelligit articulum
de resurrectione mortuorum.**

Quod autem post captiuitatis
euasione misit uobis
miraculum aduersus fieri. s. mortuos q
nec qui eent. misit. a deo resur
tati. errorem iudicio credere. qd nulla
ptas aucte pbari. Nam si uultis
huc imi sequi testimonio. ego
occidam et ego uiu. fa. p. et e. fa.
h. deus ad ostendendam omnipotentia
suam dixit. non qd tpe mortuos
uos suscitatur. s. ipm quide mor
tuos suscitare. post se non nego. qm
oms hoies i die iudicii ab eo resur
tandos et qntes et aedo. s. qd aduersus
illos. s. fuit. misit. uos eent no edo.
Nullus enim pphaz qui fuerat an
xpm. h. pphaz de futuro ante xpm.
s. uis doctores huc errorem p
ne ut gens iudea in sua pssisteret
infidelitate. Nam q aut pphas. uincit
mortui. neq. ostendit mortuos uiu
adhibend. tnm resurcitam. Et
enim qd d. diligens attendim.
nec mortuoz. resurrectionem illi
parent signata. uenim. Alioq
sibimet. ppha videbit. eent q. uis.
cum dixit paulo sup. uis. auctes
non uiuent. qntes no resur
gant. qd. in. et ab ipa nature
differt. et sensu pphie. ostendit

ingit. nequaquam ita debz exponi.
cum alit. pmo sensu. possit. res
ligi. Vntime illud libm pphie.
duobz modis possunt accipi. Vt
ut ut de iudici optm suscitacione
h. dicit. ut ut resurrectionis to
talo captiuitatis euasione sus
cit. hic autem postior sensus
magis ad litteram pme videtur.
cum paulo sup. ppha sue co
tis captiuitatem defleuit. Etenim
q diuine pmissionis ac pietatis
placiu intulerit. dicens. mortui
uiuent. mfecti. resurgent. Nec
hanc euasione quolibz mto tpe
s. post modicu temp. euentura
infirmit. diens. Vade. pte. me.
me. cubita. t. z. q. Que d. verba.
qntes ad captiuitatem intelli
gunt. relata. Etenim in ezechiele
legit qd enim tpe plures mortuos
diuina ditute suscitasset. de futuris
etiam hinc libis uaticinatus est.
h. dicit dominus deus. Ecce ego
appiam tumulos. u. r. c. Et uer
quid doctores nitunt. asserere qd
non p sompnium. s. uigilans eos
fecerit exurge. De q. h. magis ap
pareat. Vm eent oms illos de tdu
effraym pphibent. fuisse. quos m
egressionem pphie de egypto dicunt
in regione philisteoz. obisse. Hec
autem suscitatio signu fuit. ut
aut future. ut quodamodum illi
oms p eum sunt suscitati. s. r.
reliqui omnes. qui credunt susci
tandi. **capitulum.** **Expositio sup
hoc m ppha ezechielis.**

Sicut illis ac pfectam re
surrectione. neq. reddidit.
Epe enim qui a. m. s. uentis iube
dente. neq. est. rationalis anima.
s. spe ille qui ex m. s. elementorum
fit generatione. Est enim corp. le
uissimu ac subtilissimu. qd m
hominis corde ex. m. s. ut tnm est. e
lementis effect. et ex eo loco i
oms uenas pphie. s. p. q. corp.

scire debet. doctores dñi q̄ cum
adueniente p̄m̄to desce resur-
rectionis mortui. Adam q̄ et seth
et mathusalam. abraham ysaac.
et iacob et aaron. ceteri q̄ pastu-
che et p̄ph̄e et om̄s iusti qui ante
aduentu eius obierunt parit se
cum eis resurrecturi. et om̄ia of-
ficia humani ḡnis acturi. p̄fimos
q̄ ritus rex solentes tunc demus
sunt. h̄ituri. et aaron ac filii ei
i moysē sacerdotibz uestimentis
induendi. sacrificiū ut olim oblati.
Si quisna rogo tūc maximus pon-
tifer erit. Quis ne siml. dñs tūc
om̄s. s. aaron eleazar p̄h̄nees.
ceteri q̄ qui p̄ successiones olim fūe-
runt pontifices. Si dñs tūc aucto-
ruente. ceteros sumo sacerdotum
sacerdotio fungi non posse. quid ergo
p̄derit eis resurrectio. solus enim
ad dedecus et incommodū erit eis
resurgē. melius q̄ eet illis in
morte p̄manere. q̄m̄ eripnosa
uitam ducere. Si illo i sumi sa-
cerdotem ordine gressis om̄s equales
futuros ee. iam honorem suū
huius adimis. quia nullus inter
q̄m̄ p̄tēs equales excellentem
pontificem honorem h̄re potest.
P̄terea nullis pontificibz milita-
necia sunt et templa. Ex hoc
q̄ et aliud moriens sequit. s. de-
structio legis. ne plusq̄ dñs em-
stat templum p̄hibentis. P̄terea
nūq̄ p̄tēs reges an dñs h̄ituri
estis. Vnde utiq̄ putatis iuxta
p̄ph̄iam ezechielis. Vnde inquit
pastorem om̄s h̄ebit. Nam si
p̄tēs facient greges ee. nō possēt.
Regni q̄ pacem destituerent. Si
quisnam erit rex ille. ductus
inquit in quibz aduentu capti-
uitatem euasuri sum. nūq̄ mor-
tui suscitandi nō nūc debet
h̄re moderamen nūq̄. bñ quid
om̄es q̄ dñs ee possit. si dñs

ille deus et homo eet. Si illo
ut creditis homo tūc futurus sit.
Quid tūc de abraham ysaac et
iacob et moysē ceteris q̄ p̄ph̄is erit.
P̄terea cum ista tales ac tanti viri
huius dñi fūerint. Vnde subiecti.
melius eis fūisset neq̄m̄ resurgam.
Ceteri h̄ h̄ etiam fides iura. ut
p̄ad cetera humanitatis officia
sit et ḡrandi h̄ituri sint. na-
turam. adeo ut nūterem cotidie
p̄ceptum. creditis p̄turi. Quid
utiq̄. Vix aures h̄uane possit
audire. Nam si hoc eet. p̄fecto
nec eos tūc creper. et si duplo
maior eet. aut p̄tēs etiam tūc
fieret. Adeo loci cohabitarentur
angustia. q̄ non h̄et q̄ colē. pos-
sent arua. nūc semp̄ in eis
eet p̄tēs angustia tamen et
rixa. Si autem id om̄s resurgat
et sit qui mortui fuerunt. nūq̄
redibit quisq̄ dñs ad uxorem suā
q̄m̄ h̄uit. an aliam nouā h̄ebit.
Dicitis sane q̄ quisq̄ suā h̄ebit.
et h̄ ipm̄ leticie optimato erit.
Illa ergo que post res aut p̄tēs
maritos est mortua. in resurrec-
tione q̄ ex h̄is est h̄ituri. Nam
si p̄m̄ h̄ituri respondēt. lex
moysē destruet. dicentis. q̄ post
scdm̄ redire non debet ad p̄m̄.
Si vero alit q̄ p̄m̄ respondēt.
etiam in hoc est destructio le-
gis. Eadem enim lege iubente
p̄mo dñs ducite nec eam repu-
diante. non potit cuiq̄ nubere.
corp̄m̄. Iterum suggillatio
eiusdem. De morte et resurrectione

Sed ecce cum tot fuerint
suscitati. totq̄ post eos
nati. nūquid mortales erunt.
aut mortales p̄manebunt. p̄fecto
h̄ h̄ fides iura. quia comedendi
et bibendi. atq̄ ḡrandi et natu-
ram et usum sunt h̄ituri. et
post mille annos transacti tūc

cula. in perpetue beatitudinis re-
gnum sine morte alio differendi:
Vnde si eos immortales fore dicitur
ad ipsum migrare debent. Nam
infra mille annos in tantum in-
tuitu propagabitur eorum. ut illa
tempus. minus esse geludi valeant.
ambitum. aucto igitur in unum ad in-
colendos annos illum superet
spacium. Denique cum homo come-
derit ac biberit. et gaudiis usa-
bitur. necesse est ut ex quatuor
elementis apositus sit: Quicquid
autem taliter apositum est: id cetera
corrupti necesse est. Illos igitur cum
taliter apositi fuerint. corrupti
in ac morti subiacere necesse est. Gelu-
dit. Nihilum si maxime illam
indefinitam immortalitatem fore as-
seruit: cum eos superius sine in-
missione generatos esse dixit.
etiam si ad modum lapidis sibi nunc
supponerent. nullatenus impli-
tato esse spacio geludent. si vero
moriuntur illos esse credatis. nolo
ut an illa res sit eis ad penam
ad coronam dicitur. Ad honorem
inquit erit et gloria. ut si uici-
tiam et regnum aspiciant. p-
fectam quod carnis et corporis habeant
letitiam. Nunc igitur de factis nihil
honoris deficiat. donec resurgat
audire volo quid sentiat. utrum
si in penis an in quiete permaneat.
Et dicitur quod eos quietis beatitudo
cum deo ipsius certissimum est.
Ex quo sequitur quod illa resur-
rectio ad penam eis postquam ad
coronam futura est. Cum enim
nunc et in uite minime stent
cur et in corporis ergastulis re-
trudentur. nisi ut fame ac siti et
frigore uariis et innumeris animo
cruciatibus agitentur. Quia igitur
secundum predictam sententiam. si
mortis timorem sustinebunt
et penam. Denique quid faciet

penas eorum in morte ipsorum
melius foret illi non resurgere.
quam dolorem tunc ex mortis filioz
sustine. Si forte dicatis. quod boni de
functi. et si nunc in inferis quiete
et in deliciis uiuant. de quibus ad
corporis angustias redituri sunt:
tanta eis exultatio erit. Quia
presenciam dei. et eius regno ex-
ultare. in solimnis ut olim habitare.
in templo ritu dei sacrificare. ut
et corporis pena sit eis nulla. et
quod in uite hinc requies heatur pro
ea pro minima. Vnde hinc a iustis ex-
hortatur semper. Nullus enim
mundi presentis honor ul' gloria
et in uite deliciis et quieti qua-
tione aliqua ualent. quia nec
duo momento quicquam huius mundi
delicias uel sine labore et pena
potest. Illud autem hoc uite gloria
nulla. mercedem molestia permanet
nec apes. atque grana. perperam
cum et doctores uestri testentur
omnem mundi huius honorem et
gloriam id esse ad illius uite delicias.
quod est. Vnde ad. xl. patet ipsi
culis nisi totius romae sit ex-
pers. inapabilem maius esse gaudium
enere deum. quam talem gloriam nos
dicatis. Vnde. de honore trecentis.
Videris igitur si expenditis quod uobis
indignis romae ac diffusi semita
clausi sit. ut nullatenus como
quo dicitur resurrectio mortuorum
fieri possit. *Exop. De eua-*
uatione cultus iudeorum.

Quod autem uos dixi de
mandatis legis minime
quod obsequare. nec aliter. nec
tome cum liquido. pateat in
diger probatione. Nam nec agni
victimam prout olim maxime ac
despe immolatis. nec sabbatorum
recomendatio ac commemoriis
holocausta celebratis. nec pa-
nis et vini et olei libamina

acceperint a deo: sanctos pures
digne fuisse non denego. Et p
qm vpr aduenit. qui pphiam
archana reuelauit. legis qd
lato uelamine spualem qui late
bat sensum aperuit. ex tuc legalia
debilitat instituta suari. no
scdm lram occidentem. s. scdm
spm uiuificantem. qm qe qui
legem dederit melius eam qm
illi qui auditores fuerunt. mel
liorebat. qm quia neglexunt. fa
cere. deus antiquas obseruationes
tenuit. sustine. Ipi qm ago. q
me de illor libauit errore: *epi.*

Suppositio legis sarracenorum.

Sed forte dicit aliquis. Har
tenus iudice fidem qm
manus exultat. eozq obsequiu
qm inonabile sit. ac deo tunc
ut cur ab eadem fide recessis.
ostendisti. et euidentissimis pro
batis qd tunc in qnto hacteno
errore pynaseris edidisti. Vm pa
ternam fidem relinquis. aut
xpianor fidem delegisti. et no
po sarraceno am quia semp
quisat atq nectus es. linguam
intellectus. libros legisti. lex sig
illa pbat ee larga de pntis
iute deliens. multa pntis ma
data. parit qd suis cultoribus
quidia reputat ineffabilia.
In qua etiam aparet qd deus
illos multum dilexit. qd multis
eos pceptis honorare uoluit. q
pepuit. Quid signu existit qd
quinque in die tm eos orare
precepit. Quid semp autem dicit.
ut pnam nudiciam habeant. spu
aut. manus. brachia. os. nares. au
res. oculos. capillos. decemissime
et ad ultimum pedes lauare. hoc
fecit. publica voce pconizant bnu
ostitentes deum. qui nullu sibi
similem har. ut eplem. eiusq
ppham ee machometum. aen

sem itegrum. in anno ieiunant.
et ieiunantes nocturno tempe
gmedut. diurno abstinent. Se
mel a p annos singlos ppter
solam recognitionem ad domu
dei que est in mecha uidendam
uibent. ue. et ibi adcare. eaz
in assualibz tegumentis attire.
atq lapides p media femora re
tro. pro lapidando dyabolo. uice.
Hanc domu dicit. adam cu de
pariso exulasset. dno exisse.
et omibz filis eius donec abrah
sem. locum oronis fuisse. Abra
ham dei uero filius eam robor
uit et instituit. Et mea dno
bota dicit. et sacrificia obuler.
Qm etiam filio suo ysmaeli p
mortem relinquit. Qm et oibz
filis eius p mltis annor uen
tula donec mahomet nato
est. orandi domu pmanet. Quo
nato. deus eandem sibi cunctisq
inationibz suis hereditariam ut
ipi phibent pmissit. Idus suos
pretea dei et eoz qphas pphas
uibent. et qstinate et infice
et omibz modis psequi. atq de
lere. nisi resipiscere et ad eoru
fidem oiti uoluerint. aut i do
tum futurus censum pfolunt.
Absoluta etiam est caro omis
ut pter porci carne et sanguine
ut mortuine ad uestendu re
spuit etiam quicqd i alio rei
nisi dei nomine fuit. secum. licet
qst. p. h. ut eodem tempore.
m. uxoribz legitimis hnt. et re
pudiata quali aliam semp acci
pere. ita tm. ut nunqm quatin
nnt tntat nrm. In repudio q
id obseruat ut ei usq tertio qm
repudiare et eam rursus liceat
recipere. Empticias ho atq cap
tius quasq voluerit hnt
licitum erit. et easdem vendedi
denuo q. emdi libentem pntem

habere. sic tamen ut postquam semel
iudicium fecerit. nequa alius in
iugo futurus asserere possit.
Concedit. Ipsi de propria agnatione
uxores habere. ut sanguinis ples ac-
creseat et foras in eos amica-
re vincula iugeat. De possessi-
onibus rependis iudicia talia
sunt. in eos qualia et apud
deos. ut si petitor testis ap-
bet. ac negator somnium expur-
get. Testes autem nullo nisi valde
placitis personas suscipiunt. et quibus
sine iuramento credere possint.
In quibusdam etiam aliis moysae
legis morem custodit. ut qui
hominis sanctum fuderit. eadem
pena plectatur. et quisque in ad-
ultio deprehensus fuit. cum adulteri
pariter lapidetur. Qui autem cum alia
quali lapidetur fuit fornicatus. pro
flagella sustineat. propterea manu.
propterea pedem amittat. Et qui
cuius homini mellem abstulerit.
digno proinde redimat. **Ex li.**

**De primo eius obsecratorum et
et pena contemptorum secundum
maometum.**

Hec vniuersa precepta idcirco
sunt a deo posita. ne si in-
mensa largi queli faciendo esset luc-
cia. totius gentis fieret cito ru-
ina. Quia semper ab fine iubent.
qui fomes et seminarius omnis
peccati est. Hec sunt propria
mandata legis. quae morari longum
est. in singulis. Quod misit itaque deus
sibi et maometi fidei prophetae ve-
rentibus. legis quae illius mandata
operantibus. paradisi. id est delicia-
rum perfluentibus aquis. irriguunt.
In quo pedes perpetuas habentes.
arborum umbra protegent. nec calo-
re nec frigore affligent. omniumque
fructuum. et omni ciborum uescantur
genibus. Quicquid appetitis cuiusque
suscipiet. coram se gestum inueniet.

Genitricis induent uestibus. circulo-
ribus. In delirio accubabit. et an-
geli pincernarum ministerio in eos
erunt. cum uasis aureis et ar-
genteis uinum offerentes. atque
dicentes. Comedite et bibite de
omni leccia. quia quod deus uobis
promisit. ecce impletur. Iungent
virginibus quas nec humanus
nec demonius uolauit tractare.
lacrimati et corallorum splendore for-
ma psalmicorum. Hec bona da-
bitur credentibus. Non credentibus
autem deus et maometo eius pro-
phetae erit infialis pena sine
fine. Quicunque deus precibus colli-
gatus quisque fuerit. si die mortis
sue deus et maometo eius prophetae
crediderit. Ipso interueniente sal-
uus erit. Hec et alia quae prima
cum tu a propheta nouisses scripta.
et ab omni saccentorum gente ma-
xima celebratione habita. tunc tu
christianam et non possimus pro-
fiteri eam religionem esse secta-
tus. et presenti uite melius et
future pariter felicitate fructurus.

**De scriptis vite machome-
ti. Ex li.**

Quamuis magis de omni tunc
gregetis plurimum decorum
habet et dulcedinis apud eos
qui summum bonum esse putant et
delicias. de me tamen id sperare te-
minu est. ut ad hoc persuadendum
instans in quo me nullatenus
falli posse credideris. Certum
est enim michi non in optum quis
maomet filius. quod callida si-
mulatione prophetam se fingit. et
ad hoc machinatur. quis eius quae
siliarius ostendit. Hic
et enim uidelicet maomet
utroque orbatus pectore. sub aui-
culi sui manephi amos age-
bat. prout. proloquo tunc tem-
poris cultui cum uniuersa gente

ambum in sermone quod ipse in
alazarano suo refert. deum sibi di
visse referens. Cephanus fuit.
et te in errore suscepit. teq; dilexi
pauperem et locupletem. post
aliquantulum vero spaciū amorem in
ceteris apud quemdam nobilif
simā noīe radigiam: ita in locu
dne sue am obtinuit: ut iure
quing. rebz omibz rezo q; pane
ditatu potiret. Quis opibz de pau
permo ditissimū effectus in tanta
mentis simplicitate pcepit: ut re
grum arabum sibi spaciū pol
licetur nisi suos emet antebiles:
quia de cum p rege non teneat.
cum sibi sed equales fuissent et
maiores. Viam tam exogitans.
qua id possit effice noluit se p
pham fingere. ea videlicet fa
cilia fuit eloquie: qm apud di
lisas nationes dū negotiationem
desudaret: ingenium suscepit leu
tate: et tunc tunc tempis ambum
maior pars milites erant et ag
role. hū q; fere omis ppolare. q
quosdā qui sibi famularios le
gem moysi tenebant heretice: et
alios xpianis qui nestoriani
et iacobite. iacobite namq; sūt
heretici a quodā iacobo dicti. cir
cumfusione pducantes. xpmq;
non deum s; hominem tūmo iustu
despiciū sancto conceptum ac de vir
gine natū. non carne crucifixū
neq; mortuū credentes. sicut 2
illo tempe in regione antiochie
quidā archidiaconus annos malho
met et iacobita. Vn ad geulū do
ctus est et dampnatus. qm
dampnationis pudore confusus.
de regione aufugit et ad malho
met deuēit. Quis igit opilio
malhomer usus fuit et qd co
gitabat s; p se adimplere non
potuit. ad effem pduxit. fuerunt
quoq; ex illis ambie quos dixim

heretici duo iudei. audias et elia
bala habar dei qui et ipi malho
meto se adhibuerunt. et ad apledā
eius stulticiam auxiliū pbue
runt. Et hū tres malhometi lege
quiss sibi aesiā sua pcepāne
runt. eiq; talia ex pte dei dicere
monstrauerunt. que et heretici
iudei. et heretici xpiani qui erat
in ambia dā se crediderunt. qui
nō sponte credere noluerunt. cu
tamen et gladiū timore credide
runt. **De non fuit propheta verus
res falsus. colm**
Et eius quid nec aliam
phiam nec ulla miracula
fieri sicut moysen et ioseph samu
elem et heliseum multa fecisse
miracula legimus. Et nōne inquit
phiam euāgelicā de los mū
cipauit: Rome luna p utinq;
maneam ingressa. de sinu pro
grediens remeant. phiam eu
misticum designauit: pūquid
ad hūc inno refertū manu illis
demulsa ouis affluente manū
la hausit omi pūlo pbuit. lamē
apud etiam fuit q; fici arborem
ut ad se ueniret vocaret. et ar
bor quā ad eum uenit. pūq; de
fructu eius comedit. Et et brachi
um ouis qd muenenatu in scu
rella sibi appropinquauit: cum eo lo
cutum est et dixit. Non me co
medas q; muenenatu sum. Cur
q; nulla pbabilitate demonstrat
et phiam hūc dixit. q; tantis
denotatū miraculis frequenter
audieris. At inq; ista sūt fūuo
la. nec omi uroz iudiciū fide
digna. maxime cum ipse malho
met in alazarano suo nichil tale
retulerit. s; pūquid in alcho
zano de illo scriptū nō fuerit
dico deum credi phibuit. de ordi
inquit phis multa multa me
tū sunt. Sed ne etiam de me

contingat illud solum de me de-
tum teneat. qd alchoram huius
autem pbat. qui etiam aut mira-
cula no facit ostendere uolens.
loquentem ad se dnm introducit
dicens. Ideo te face miracula non
pmitto. q ne tibi sicut alio pphie
in miraculis contradicat. timo.
Ipo ipse teste. nullu signu mon-
stratur fuisse. Porro iudicia veri
pphe sue pbitas uite. exhibito
miraculo. ueritas dictorum. Dite bo-
nitas in mahometo uolentia
em. q se pphiam dei pbitari fa-
ciebat. furto et rapacitate gaudens.
igneq libidinis a deo ficiens. ut eam
alienu thorum adultio fedare tanq
dno iubente non erubesceret sicut
legit de zarah uxore zed. dno ait.
tibi zed. uxorem tua dimitte pcepit.
Qui dimittam. ipe sibi primo copu-
lauit. Cui etiam pphiam qm nulla
sit euidencia aisse uxoris eius tur-
pitude patefecit. cum eam in ad-
ultio multorum testimonio dephensa.
non ee dephensam eo qd nollet
eam dimitte. falsi gabriel nuncio
confirmant. De eius diu potencia
f. libidinis deum laudasse legit.
eo qd in eo quadragies sup huius
modum habundaret. sibi quoq gna-
tulans eo q suauis odor speciositas
q mltorum deo dante plinu eum
oblectaret. De bellis aut que dno
iubente ac uictoriam pmittere.
se gmisisse fatebat. dentes contra
sibi in bello facies q collisa. multa
quoq cetes eorum ac fuga suorum. de-
nitatem testant. Que si angelus
dei ut dicit eum custodiret. min-
ime acciderent ei. sicut de helya et
helyseo legim. quos ab inimicis
suis semp eripuit angelus dnm.
Si etiam pphiam uerus eet. pphiam gmis-
sur. mala sibi euentura pferet.
Disputatio contra legem
ipsius. ex libro

Quod q dixisti me liberos
suarum legisse. lingua
sere. ac semp me eos fore multu.
non idcirco quere. ut assequar
legem illorum. qm sup singula ma-
data dixerim. ut. coms fun-
damentum heat. muerit. poti-
my. qd enim quique mahome-
tum in die orandi pcepit dno
utiq fecit. quia doctor suorum q
filio mediatricem me iudeorum et
xpianorum legem suam effici do-
luit. non pbitate sui. neq adiuto-
rio dei. Iudei naq sdm legem
orant in die ter. xpianam uero sep-
ties. Si iste timentu me. utrumq
posuit. f. nec t. nec septies s qn-
quies. qd autem pusi orant. illos
man et baccha cetia q corpus me-
bra laudas abluere. neq qm ad de-
nem gnoscat. pphie. Nam ad oro-
nem quid. mudiari pmet. mth-
seus non existeret. audacia. do-
de mentoz ablutione pmetebat.
ad stelle semis cultores. qui eam
orare uolentes. ad modu semino-
se aptabant. ora octos q tingen-
tes. Quia uero pudo stelle bene-
ris mahometus rep affectus
fuit. ideo h pcepit. pper mense
integru ut ais pcepit illos re-
uinare quo restringant uicia
carnis. qd est mieu. pme. qd dic-
qd m. Quod qdest. p diem ieiun-
nare et nocte ter. ut quat come-
dere. bonis q carmb et optimis
abis frui. ac mltis uti. hoc
quippe carnem non debilitant. f.
potius corroborant. qd autem
semel in anno dno eos ad domu
dei q est in mecha ppr recogni-
conem ue. ibi q orare qm dicunt
fuisse adde et abzabe no h exultate
aliqua sumit. f. quasi gmentu
aliqud frigit. Ante qm enim le-
gem pdicasset mahometus. p
dolis plena erat illa domus.

Et ego quid nunc apte monst-
 bo qualis illa domus extiterit. et
 quid ibi secretum fuerit. et tunc il-
 luc mahometus uenit. et que in lege
 muerunt iussit facere. Duo filii
 lothi. amon et moab hanc domum
 honorabant. ibique duo ydola colebant.
 Unum scilicet ex albo lapide nomine muer-
 tum. alterum ex nigro chamus appel-
 latum. et illud quid ex nigro la-
 pide in honore facium. alterum ex
 albo in honore martis edificatum.
 Hinc in anno ad hanc adoranda cul-
 tores eorum ascendebant. Ad mitte-
 quid quoniam sol. primum quid mittat a
 rietis. quoniam aries honor est natus.
 In eius discessione. putat mos erat.
 lapides iacebant. Ad facium vero
 quoniam sol. primum libere quid mittat.
 quia libra honor facium erat.
 Sicque mediis tonsis quod capitebus. thia-
 rificabant. Itaque quod cum
 amon et moab. ydola hanc adora-
 bant. quod usque hodie gentes in india
 colebant. a mahometo autem
 post longum tempus ueniens. post-
 nam consuetudinem auferre ne-
 quuit. si quasi quodam modo
 more mutato. in osutibus tegu-
 mentis cooptos domum circumue-
 gnisset. si ne uideretur prope ydo-
 lis sacrificare. simulacrum facium
 in ostiis in pite in angulo
 domus. et ne facies apparet. de-
 sum ex tunc erat positum extra.
 Alium vero. scilicet martis ydolum.
 quia erat undique scultum. abso-
 lutum. misit. et lapidem super po-
 suit. hominibus autem quid ad-
 orandum. ibi quoniam lapides
 istos ostulans. precepit. et humi-
 liatis tonsis quod capitebus. in ter-
 ra lapides retro iacere. qui et
 humiliantes dorsa demedabant.
 quod est signum legis. postquam. et
 ad effigandum demones. se dicit.
 hanc modo lapides iacere. et ego

quid in libris eorum scriptum dicit.
 quod homines quidam ex decem sociis
 mahometi. more solito lapides
 deostulans sic exorsus est. nobis
 inquit lapidibus dico. quod nec ad-
 iuuare nec nosse potestis scio.
 Et quia hanc fecit mahometus. more
 exequor illius. Jam nunc ad in-
 ceptum redeamus. **Adhuc de eos
 et de fatis eiusdem. cap. 8.**

Quia dei aduersarios mahometus
 iussit et interficere donec credere
 uellet aut censum persolvere. non
 ex dei opibus ut preceptis hanc hanc. si
 hanc cupiditate precepit. ut mini-
 ros suos destrueret. hanc autem fieri non
 debet. immo si quis aliquid uelit ad-
 tere. non per molestationem. sed diligent-
 ac dulci hanc debet facere. sicut iste
 mahometus in suo testatur alcho-
 rano. sub persona domini dicens sibi
 ipse. scilicet mahometus. Si dominus deus
 tuus uellet. totius seculi gentes
 christianas crederet. quare ergo co-
 gis eos credere. cum nullo credat
 nisi dei uoluntate. Et in alio lo-
 co. Qui crediderit. pro semet ipso
 faciat. Item in eodem. Dominus inquit
 deus tuus si uellet sub una lege
 ciuitates sine discordia poneret.
 fingit item alibi. tanquam dominus lo-
 cutus sibi. Non inquit in lege. ho-
 lenia debet esse. Qui noluit spem
 sua crediderit. Et alibi. Non
 aliteris cum altius legis gen-
 tibus nisi uerbis mollibus. Quare ergo
 perdat et captiuare ac cogere
 gentes ad credendum iussit.
 Et hanc omnia semitas dei esse apparet.
 Denique aut me tu credere iubet
 legem quam secum dissidet. Et nobis
 quid absoluta. et omnis autem ad
 uescendum. in una tamen. scilicet in per
 a carne discordiam. autem eorum.
 hanc autem fecit mahometus. ut
 in eo a lege sua nos christianam

Differemus. Quid itaqz de uxore
divisi licere. m. accipe. ac repu-
diata qmz aliam ducere. h. m. l. a
p. p. r. o. n. e. Regz enim m. l. causa
filios g. n. a. n. d. i. p. r. o. p. t. u. m. e. s. t. u. x. o. r. e.
accipe. Quid autem empticias et ap-
tinas q. s. l. p. o. s. s. u. t. h. e. e. q. u. i. d. e. s. t.
adulterium. q. m. l. o. c. i. e. n. s. e. n. i. t. q. z.
f. u. r. t. i. v. u. m. a. f. i. l. i. o. e. t. e. s. f. i. l. i. u. s. u. t.
f. a. c. i. t. a. p. a. t. r. e. c. o. r. r. u. p. t. u. t. u. t. a. f. r. e.
S. h. i. d. e. o. f. a. t. u. r. m. a. l. h. o. m. e. t. u. s. q. z.
f. e. m. i. n. a. s. v. a. l. d. e. d. i. l. i. g. e. b. a. t. a. c. q. z. m.
m. u. l. t. i. p. l. i. c. i. t. a. t. e. e. n. t. e. t. f. i. c. i. t. i. p. e. n. z.
p. f. e. s. s. u. s. e. s. t. u. i. s. l. u. x. u. e. p. l. h. o. m. i. n. u.
e. o. m. a. n. e. b. a. t. a. x. a. p. i. n. e. q. u. o. q. q. u. i. a.
e. t. a. m. b. e. s. v. a. l. d. e. l. u. x. u. r. i. o. s. i. e. r. a. n. t.
e. o. r. u. m. v. o. l. u. n. t. a. t. i. f. a. t. i. s. s. e. r. u. t. u. t. a. c. c. e. d. e. r.
Q. u. i. d. a. u. t. e. m. d. e. p. r. i. a. c. o. g. n. a. t. i. o. n. e.
u. x. o. r. e. s. i. l. l. o. s. h. e. d. i. p. i. s. m. o. s. e. n. i. t.
t. u. e. t. e. m. p. o. r. i. s. u. t. a. m. i. c. i. e. d. i. v. i. n. i. t.
u. i. g. e. t. i. n. e. i. s. D. e. i. u. d. i. c. i. o. s. a. u. t. e. m.
v. i. d. e. s. u. p. d. i. v. i. s. i. s. i. n. q. u. i. b. u. s. t. a. m. f. a.
n. e. d. i. f. f. e. n. t. i. a. t. q. z. e. t. m. a. l. h. o. m. e. t. u. s. f. e.
c. i. t. u. t. a. l. i. q. u. i. d. a. l. e. x. s. u. a. d. i. v. i. s. a.
e. s. s. e. t. a. l. e. g. e. m. o. y. A. l. i. u. n. o. i. d. e. o.
s. e. m. p. a. b. s. t. i. n. e. r. e. i. u. b. e. n. t. s. a. r. a. c. e. m. n. e.
f. o. r. t. e. s. o. c. i. e. p. h. e. b. e. t. a. t. e. p. a. t. e. f. a. c. i. e.
r. e. n. t. m. u. n. a. m. x. p. l. i. Q. u. e. a. u. t. e. m.
d. e. p. a. d. i. s. o. p. d. i. c. i. t. i. f. r. i. m. i. t. e. n. d. a. f. t.
q. z. i. o. n. e. q. u. b. a. r. i. n. o. p. o. s. s. u. n. t. A. l. i. u. n. a.
q. u. i. p. p. e. s. e. p. a. r. a. a. c. c. i. p. e. e. t. m. i. l.
e. l. e. m. e. n. t. i. o. a. f. e. m. u. t. e. m. s. e. p. a. r. i. s. n. o.
v. i. d. e. r. u. r. h. i. s. r. e. l. i. g. s. e. c. u. l. a. r. i. b. u. s. e. o.
m. o. d. o. q. u. o. p. r. i. u. s. h. o. m. i. n. e. s. a. u. t. e.
t. e. m. p. o. r. i. s. m. a. l. h. o. m. e. t. i. s. i. n. e. l. e. g. e.
s. i. n. e. s. c. r. i. p. t. u. m. t. o. t. u. s. q. z. h. o. m. i. n. u. p. l.
m. i. l. i. c. i. a. m. e. t. a. n. t. r. u. m. i. p. s. i. n. l. u. x. u.
r. i. a. m. a. p. p. e. t. e. n. t. e. s. g. u. l. e. q. z. d. e. d. i. t. i.
f. a. c. i. l. e. s. i. v. o. l. u. n. t. a. t. e. m. s. u. a. m. p. a. t. e. n. t.
u. b. e. o. f. u. a. d. e. r. i. S. i. n. a. l. i. t. f. a. c. i. e. r. e. t.
n. o. n. e. o. s. a. d. l. e. g. e. m. s. u. a. m. i. m. p. e. l. l. e.
r. e. t. A. t. d. e. o. p. o. s. t. m. o. r. t. e. m. i. l. l. i. u. s.
o. m. n. i. s. d. i. s. c. e. d. e. r. e. v. o. l. u. e. r. u. t. a. l. e. g. e.
i. p. s. i. u. s. h. e. n. a. m. q. z. d. i. v. i. t. c. o. r. p. u. s. s. i. n. e.
t. e. n. t. i. o. d. i. e. d. e. f. e. r. e. n. d. u. m. a. d. a. l. i. u. m.
u. t. a. u. t. e. m. i. l. l. u. m. m. e. n. d. a. c. e. m. c. o.
g. n. o. u. e. r. u. t. e. o. c. a. d. a. u. e. r. f. e. d. e. r. e. v. i.
d. e. r. u. n. t. i. n. h. u. m. a. t. o. c. o. r. p. o. r. e. m. a.

prima pars eorum discesserunt.
Isaiah vero quidam ex decem illis
pensis habitant filius post mor-
tem ipsius regni adeptus. Qui
blande predicavit et collite ge-
tes ad credendum amovit. eos
q. non bene simonem malometi
intelligere dixit. malometus
inquit non ait q. ante sepul-
turan ul' uidentibz hominibus
ad celum subleuaretur. Si q.
post sepulturam corporis nesci
entibus. Cunctis hominibz ab an-
gelis in celum deferretur. Unde
quia non statim eum sepelierunt.
Securo fetere incepit. ut statim
sepeliretur. Hac igitur causa
gentem in errore p. s. t. m. o. p. a. r. i. u. m.
detinuit. Quomodo igitur huius
mendaci credere me hortaris.
cum in omnibz eum fallacem in-
uenis. Omnipotentis dei dep-
tor pietatem ut me ab errore
illius eruat. et xpisti qm cepi
legem implere perficiat. Amen.

Explicat liber viceprimus quintus.
Incipit tabula viceprimi s. libri
Viceprimus sextus liber. continet
historiam tantum. xv. anoz.
quibz impavit henricus quintus.
et me hec miracula feret. s. e.
marie laudunens. et miracula
sancti iacobi apt. flores q. hugo
mo. parisiensis. s. victoris canonica.
Habet autem capitula. cxi. **De**
De impio henrici quinti. et
aura caritatis. **De**
De moribz abbis stephani ast-
ciensis. **De**
De sancto hugone abbate aug-
macensi. **De**
De gra eius apud romanos
pontifices. **De**
De miraculis eius et spu p. s. t. m. o. p. a. r. i. u. m.
De tholofano ep. p. s. t. m. o. p. a. r. i. u. m.
libro. **De**
De sancto stephano qui sibi m. a. n. i. s.

inuoluit in fide godemmo
 Vm De uisione apostolica qm p
 retulit in aplo.
 V De tñpñ eiusd abbis
 X De reuelatione glie eiusd
 obicium
 XI De reconciliatone mī impu
 rorem et pñm
 XII De tribulationibz et mirabi
 libz illius tempis
 XIII De miraculis feretris sct
 marie laudunensi.
 XIV De hīs que facta sunt tūc
 mō.
 XV De hīs q facta sunt canon.
 XVI De hīs que facta sūt in iūc
 usus angham.
 XVII De hīs que facta sūt in m
 scu maris.
 XVIII De hīs que facta sūt annu
 arie et Witome.
 XIX Quale aqua plicu suscepit
 est feretru.
 XX De miraculis ibid ostensis.
 XXI De hīs que facta sūt in ce
 tens anglic locis.
 XXII Adhuc de eodem
 XXIII De bñ dñardo clareuallensi
 et bonis eius mēis.
 XXIV De quibusdā mādētibz illis
 tempis.
 XXV De fundatōne cenobii clareuall
 et abbē bñardo.
 XXVI De quibusdā actibus eiusd
 abbis
 XXVII De anselmo laudunensi et
 pñis illis tempis.
 XXVIII De pñis et quibusdā e
 uentibz aliis.
 XXIX De mao pmonstratōis
 ordis et pñe norberto.
 XXX De quibusdā et pmonstra
 tōis in mēis gestis.
 XXXI De libello mīnatoz sancti
 iacobi a Gelasio pp pilato.
 XXXII De miraculis sancti iacobi apł.
 XXXIII Adhuc de eodem

XXXIV Item de eodem
 XXXV Item de eodem
 XXXVI De eodem
 XXXVII De eodem
 XXXVIII De eodem
 XXXIX Adhuc de eodem
 XL Item de eodem
 XLI Item de eodem
 XLII De uindicta celesti in non
 suates festu sct iacobi.
 XLIII De fundatōne cenobii bone
 uall. et eius abbē iohane
 XLIV Quale norbertus pñis pñis
 fuit est anelnept.
 XLV De miraculis victoria pa
 nor ex saracenis
 XLVI De ceteris mirabilibz illis
 pñis.
 XLVII Adhuc de eodem et morte
 henrici pñis
 XLVIII De magno hugone pñis
 et pñis eius.
 XLIX Epitaphium eius ad oratio
 nem.
 L De pñis orōis.
 LI De quibusdā pñis q nō
 pñis ad orōnem pñis
 LII De pñis recte uicinis.
 LIII Quale homo se hñe debeat
 ad pñis.
 LIV Quale hñe se debeat i pñis.
 LV De disciplina mētoz in
 genali.
 LVI De disciplina pñanda in
 hñe.
 LVII Inuētiō qñ illos qui de de
 sto glāntur.
 LVIII De disciplina in gestu.
 LIX Adhuc de eodem
 LX De disciplina in pñone.
 LXI Adhuc de eodem
 LXII De disciplina in cile.
 LXIII Adhuc de eodem.
 LXIV De cognatōne dei p cñtū.
 LXV De compone cñtū.
 LXVI De dispositione uel ordine
 carum.

lxxv De spe et qualitate eazp.
 lxxvi De sapientia dei in rerum
 creatione. De
 lxxvii De cognitione dei p. mori di
 tunc. De
 lxxviii De deus mutari no possit
 locale. nec formale. De
 lxxix De deus altari no possit.
 lxxx De deus no p. opa sapientiam
 quam diligit si conis. De
 lxxxi De deus altari p. fieri debz iura hois
 ex contemplatione De
 lxxxii De duplici amore et spualibz
 mansiombz archie De
 lxxxiii De archa intellectuali que
 fruit in corde. De
 lxxxiv De exitu actionis et cogita
 tione. De
 lxxxv De adaptatione exis totu et
 columbe. De
 lxxxvi De seminatione et p. fru arbo
 ris sapientie. De
 lxxxvii De illis qui in mos expadit
 in altum et non in latu. De
 lxxxviii De exilio circumspectionis
 q. est in. inf. De
 lxxxix De subdiuisione illoz. in. De
 lxxxx De floze et fructu arboris
 sapie. De
 lxxxxi De edificatione templi in
 corde hominis. De
 lxxxxii De reuocatione sponse ad sp
 suu. De
 lxxxxiii De illis qui in archa non
 saluantur. si p. ent. De
 lxxxxiv De p. opa restauracionis vi
 unt cogitaciones distracte p. opem
 aduersionis De
 lxxxxv De tempibz et quibzda archie
 oppositis. De
 lxxxxvi De letitie caritatis qua sit
 forte et caru. De
 lxxxxvii De gniadacone eoz. De
 lxxxxviii De gsumacione laudis eoz. De
 lxxxxix De meditatione creature
 et scripturis et moribz. De
 lxxxxx De concordia iusticie et mie i

filii dei incarnatione De
 lxxxi De mudana osolatione et se
 quenti desolatione. De
 lxxxii De tribz bonis quibz placatu
 deus. De
 lxxxiii De morali expone p. sime
 supioris De
 lxxxiv De amore ordinato et mori
 nato. De
 lxxxv De sapere et iudicio ubi
 dei. De
 lxxxvi De humilitate qualis defici
 aut p. ficit. De
 lxxxvii De exhortatio ad prelatos et
 iudices De
 C. De triplici uisione et p. dupli
 ci vanitate. De
 Ci. De casta et curiosa uisibili
 contemplatione. De
 Cu. De occupatione mentis in
 exterioribz. De
 Cm. De iactancia et danna leticia.
 Cuy. Qualiter sapientia attingit
 a fine usq. ad finem for. et d. o. s.
 Co. De quadruplici ope inuado.
 Ch. De inuincibilitate hois sedm te
 pora. De
 Chy. Quale tradit homi p. p. uia
 comibz. De
 Com. Quale homo p. occupacionem
 assimilatus est. De
 Co. De animo in d. n. forma
 p. f. De
 Co. Soliloqui hominis ad anima
 sua de rectitudine amoris. De
 Co. Quale anima possit ad d. n.
 amorem incitari. De
 Co. Qd licet deus omibz uiue
 tibz temporalia coicet. De
 Co. Qd multitudo dilectoru no
 minuit si auget felicitatem singulz
 Co. De bonis p. sponsus dilectis
 suis inter oculis De
 Co. De hinc quibz lapsa infia
 repant. De
 Co. De hinc quibz spualiter ut p.
 glari aliam inuenerunt. De

subito calore longum temporem
plurimum superavit. Post hec frater
prior etiam beato oculum defuncto.
abbati in regimine successit. licet
cum lacrimis remansit. bonus
utique spiritus. melior gratia. obtinens
temperantia. forma angeli et moribus
oppositus. naturali processu
aspirans. sermone non affectato
suavis et alius huius carismatibus
spectabilis. Illo in tempore Henricus
secundus imperator regni apertum
frenuissime gubernabat. cuius
pater augustus insignia que romae
gestavit in regni adeptioe
clunacensi delegavit. Quia propter
filius dilectionem clunacem quatuor
ius hereditarius. medullitus retinens
floridum patrem colligere
sibi arces decrevit. Itaque semper huius
gonem pubescenti citato linat
venire ad se multavit. Inuitatu
gloriosissime excepit. et ut filium
suum Henricum fratrem de sacro fove
levaret gratanter obtinuit. Tunc
etiam pascha celebravit. paschalis
agnum filius sua cum impatore.
anglica clunacensem comitum
supatus cathina. in agmina colome.
Nec multo post. usque ab augusto
latus clunacem rediit. munus
liber comitatus et gratia. Cuius etiam
gratia septem annis non fugit. qui
cum in civitate florentie validi
tudine obstructus decumberet.
adveniente sancto hugone in
miam recedere. exequente eodem
accedere circumstantibus prestatum
est. Quere ne infederabilis in
festacombus hostis urgeretur.
sedulitatem ipsius magis exora
bat. cuius presentia insidiator con
funderetur. Jamque malignos in
cursum lacine patris longe remo
uerant. cum vir apertus in sinu
psidentis animam exhalavit. Cuius
manibus digne dispositus. traditus
est sepulture. Et relictissimus

mo hyldebrando mutato nomine
et gradu. post modum glorioso
nuncupato manifestissime cla
ruit. Quod militum gratie specialis
pater hugo obtineret. Hic sane
nonnulli plurimali insignitis positis
in clunacensi capitulo. ipsum in di
iudicem prohibuit. se vidisse sancto
hugoni collatorem. Qui sedens
a dextris regularem disciplinam
favore prosequeretur. Hinc propter
blandum tyrannum cum uocitate
solebat. quoniam servus leonem. miter
et agnum accipat. haudignatum
perire subiectis. et castigare super
bos. Tempore sancti leonis prope
novi. temis trissatum est corpus
sancti romani. Ipsi sunt ante tris
latom aplice de gualie galium
perpue contra symoniacos cele
bravit. Ipsi sunt pater hugo fide
armatus. ipsum ingens illustrium
dux sequeretur agmen. ac tanta
erat pulchritudo. ut boni viri
auderent reprehendere. et si ausi
fuerint. facilius eripet. reclama
cio male vivencium. quoniam vox libera
corpi qui famulus senesbant. vox
exhortacionem synodalicam iussu
dum pro. et persuasionem cuiusdam
nominatissimi viri sancti gratiani
remensis archiepiscopi canonici et
aliorum laudabiliter erit. et proba
biliter profuturum. Egitur patres.
qui contra verum mendacem stare
conveniant. **De gratia eius. quod
romanos pontifices. in**
Hyldefimus quoque rex hys
pamianum patrem sem
plius omnibus excolens. totis artibus
ut eum videre meretur
impetravit. Idcirco quia a capti
one fratris sui sancti precibus
sancti hugonis emisit. Deinde
quia coniunctionem patris sui fratre
landi et clunacensi pro pagina
re foris disponebat. Alioquin
beato petro molediano. in fine

reporantur. **De tholosano episcopo per
eum a primo liberato. vi.**

Item in silvatico quidam
se nomine steph^o hostis an-
tiqui supplantatus insidit. man-
sisti iherensis ad corona martiri
anticipanda seipsum seipsum
in quada silva necavit. Erit
tamen magis gravis. qua eius
oppressione temptator excitatus for-
te periclitatus. huius anima ad iu-
diciu impetravit accusatorem pte-
dentem cultellum necatorem
infectum hunc. miser sue pignus
anime. exutus a cuculla. aplice
interfessione obemuit. quatinus
ante iudicium clausum clunace
sis tam diu manet cucullam
hinc in manibus. donec pabz scilicet
hugonis et feni illam induere
meret et ordinem suu recipere.
Que diuina frater quidam in vi-
sione aspiciens. dno abbati nucia-
vit. tñ non statim ut debuit. Quia
circa in ipse cognovimus qm que
viderat. nuciare distulerat. ubi
ad apaladium utile opulsum est.
Ceteris quippe ad processionem di-
rectis solus in choro remansit.
ut pote claudus. It paruit sanas
osilo eia iugilanti visibile forma
cum duobz viris. et ecce facta
ozone ante altare. Illo vocato
caplin. ingressus est. fustis. pignu-
ciam incepavit. magna appen-
tatis vehementia. papiens affes-
sibus suis adfirmat illi inferre di-
sciplinam. Post letanias correptus.
nuciavit abbati tam visione
qm sui afflictionem. Confestim
pius pater elemosinis pabz
et hostis tam diu pcepit insiste.
quousqz spe alia visione cu hitu
sacro apparuit. et corpus amelio
non iudicatur indignu. Feni

git aliqui sem hugonem eucha-
ristiam pbulisse eundam leproso
omunioni homi corporaliter sub-
trahere. tunc vero omuniantes.
Qui tu mentibz labris et ulcosp
ore corpus dñi inuolose masticas.
portantem impotencia creatone
terecie. sequente nimia nausea
ac pruna horribili. ppi miles go-
derimus qui aderat dñi sui sacra-
menta indigne aspiciens agita-
ti qd diligebat celeri collegit
obsequio. Et ecce dñi magnanimi
manu usqz supponens iunioris
sacramentis more suo pcepit. no-
mitum mansuetis egi letalibz
coleris coherens fidelit absorbit.
Qua in re magis pius stuporatus
et herens. discipuli pfectione
autonit laurenti caritatem
tolabilioris fuisse. indubitanter
asserunt. huc demqz gederimus
ad epacu sanctum cu pmoeris.
quo alcius ostendit. colacius ne-
fulsit. **De visione consolatoria
quam pater h. retulit i capto
s. maruli. vii.**

Mos est clunacensis mona-
stii ceteris solemnitatibz
natiuitatem dñi quoda singulari
affectus deuotius agere. et can-
tate melodis. cereo. accensibz
qz longe pstantius est spuali
deuotione. mitaqz lacrimarum pro-
fusione. cum angelis sollempni-
zare. hac igitur instante festiuitate
fides more solito se piaz omnia ppa-
tuerit. venabilis ille. pater hu-
go. qui ad h. senex superat. capi-
tulam ubi fratres. quoniam in
gressus. h. ad omes alba ptulit.
noueritis fratres benignu ihm
disposuisse nris sollempnis mte.
at cont hostem neqm inuidia la-
borare. ut aliquas tenebrarum
suarum nebulas tanto splendore

possit immiscere. frater enim ait:
quid se deus dñs intelligi. ac
nocte dicit matrem meam ipm fi-
lium quem pñt genuit nocte dul-
cissimo gñio gñe. ei q scōz angloz
multitudinem. annu mñeso luce
astare. Item deus puer exultabat.
et cordis leticiam gestu corporis et
plausu manū demonstrabat. et
gñus ad matrem aiebat. Cernis
mater noctem natiuitatis mee.
que nūmet gaudiis illustran-
dam. in qua et pphaz oracula et
angeloz pñoma renouabunt. et
de meo ex te ortu omnia simul ce-
lestia et tñstia leuatur. Vbi est
nūc hostis mei dampnati pñdia.
Vbi est potestas qua ante hoc sin-
gulari gaudiū mudo dñatur.
Quo ille impudens audito de la-
tibulo suo egressus a longe se pñ-
tabat. et ignominiose deturpatoz.
cum nūto planctu et ululatu
ut admittetur orabat. et pñt in
nulla pñe ecclesie admittor. Malli
quo saltem reliquaz officinaz loco
suscipiat. Itē filius virginis. Vade
inquit furcā. et ne te mea pñe
cia pñdiantum lauteris. tempta
qñ potēs. Itē ille solutus. aditum
capituli perlit et mñe conatus
non potuit. In tantū enim et se-
tumidum et mñetum capli angu-
stium inuenit. ut nullaten⁹ mñe
ualeret. Vñ inflatus supbie uetis
apostemate pñuilem aditum nō
potuit transire. Inde ad dormito-
rium sñm gressum pñt. et pñan-
tasis solitis se eos inquietare posse
asidens mñe temptauit. Et eade
grossitudine sua ab hostio repulsi
recessit. Postmo ad refectorium
nostendi sñe gñulit. ibi pñt aliqn
tulam corporis eum maiorem su-
spicatus mñe mñuram. ibi
eciam tot obices diuinoz ex lec-
tione liboz tot trabes ex denocce

auditoz tot repagula reperit.
ex caritate sibi mñcem pñuencū.
ut nullo mō ult⁹ ualens pñcedē.
rogetur retrocedere. Sic ab omibz
officiis monastii reiectus a spectu
pñssim redemptoris et pñose ma-
rie virginis. matris eum ea qua
dign⁹ est gñusione pestifer. ille re-
cessit. Cauti gñ ofied estote. et in
mensas gñis omnipotenti. ac mñi
cordissimo saluatori gñis agite. qñ
et nequissimi hostem a nobis expu-
lit. et ipse nobiscum festum celebra-
turus remansit. **De transitu**
cypri abbatis. ex gestis e⁹. sm.

Cyprianus autem diebz ante qñ
moreretur sñs hugo audo
rusticano homini in agro laboranti
apparuit scōz uisio quos pñcedebat
qñdam regalis dñia. cui⁹ desum ei-
seuntis et faciem uidebat. Illud
sñm agmen quidā semoz subseq-
batur. qui restitit et ait. cui⁹ est
o agrola agñ iste que colis. Qui
ait. Beati petri et sñm abbis clu-
macensis. Et semoz ad h. meus
est inquit ager. et abbas et famu-
lus. Tu autem festina meo abbi.
ut disponat domui sue qñ mñetur.
qñ post modicum tempus huius
uite finem pñerietur. Itē autem
ei petrum. qñm h tibi nūciasse.
Qui uero me pñcedit a dei gñente
sanctoz. denucia famulantes.

Item hugo in articulo mortis
postus recolens annūfariū gñi-
fidi archiep⁹ et vindomis abbatis.
obliuiose admonuit. tam tenacis
erant memorie et tante caritatis.
qñbi fratne salutis erat. nō in-
memor. ubi nūc quisqñ remissit
pñe. In ipa nocte qua mortuus
est. benedictiones lectionū leao-
abz imposuit. extim⁹ eius libum
fuit ad circumstantes. Indicite.
corpus eius in capitulo a sñbz
deuotum pñs aqua deinde dñe

ablutum est. Ad bloniu. modico
balsamo qd superat in beui na
sculo. tunc dicitur totu corpus magn
affluent p dicitur est. qd sup ad p
lum lepidum caput sufficeret n
bnditione celesti multiplicatum
me man obsequenciu sup habita
ret. **De reuelacione glorie
eius post obitum.** **xx.**

Batus autem dromisus au
opagita apparuit auidam
frater apud nongentia. dicens ut
festinaret abire elumina. ut tale
die possit sancto hugoni statim decer
suo. deni ego infelix. p sem mgia
tem non salutari. Datum est in
spite qd qstat corpi denegatu bdi
emim mptos mortalibz supos. et
cum monacho collegio matrem
dei maris stellam clarus cortusa
re. Quis presencia figuratos
quosdam apertes ita exstuit.
et fugauit. sicut ventus validus
antipualis fiondes deice qstuit.
Int quos martini. geina pcedu
et bndictus sol abbum spm hugonis
deducentes int qdam vineam spe
ciosam et frilissimam collocarunt.
ut ibi iocundaret. et in modico ma
staret. Vbi ipe sanctus hugo me
aspirientem taliter inuitabat.
Comede lime de candidis incens
qui nob sup habundant. et sic ma
cum sollempne gubnu. qro
nempe. parum hic pausabo. don
quida timor subsidat qd in pedi
bz puluulentis de longo circuitu
terriz qtrapi. Et euestigio rura
tis gressibz et exausto cinere mu
dano lib ad potiora trnsibo. Sic
autem successori meo poptio ut
humilitatis et innocentie thesau
ros custodiat. et neccitates omi
suas reputans tunc studeat. zelu
monastici ordinis exemplo mei
sapienter disponat. Sic enim dui
liter agens a deo qsequet auxi

lium qui non deserit spantes
ipse. Eadem quoq nocte q pat
beatus dormiuit in dno. Vidit ab
bas quidam duos lectos in dispo
ne decem adornatos angeloru
manibz ad astra sustolli. et au
dunt voces in sblime dicenciu.
Hos geminos sui correctores
et scli. stratis auro radiantibus
uite mto collocabim. uidelicet
cantuarien archiep m et elumia
censem abbatem qui mltor su
patres filioz in gla. Isti quidem
duo pene sub vno tempore decer
setut. **Actoz.** **De abbatibz elu
macensibz a pmo usq ad huc
hugonem facti sunt l m asus.**
**Ordme bno p stat. honore bea
tior odo.** Surgit ab hns sanctis
maiolus. forma vicoz. igneus
ardentem uix rohibens animu
Post fuit aculms sac odilo m
sus ab hois. micioz ingemo qm
ferz mpro. p p m hugo domo.
discens usus abens. Ordme po
sterior utilitate prior. **Spqbtus**

Eo quoq tempe. in prochia
legiensis porta empa est. porcel
lum habentem faciem homis.
Ratus est etiam pullus galli
ne qdripes. **O**nt. anselmus
cantuariensis archiep. philip
pus quoq rex francoz obiit. p
quem ludouich filius eius regn
uit annis. **xxix.** **So amas**

Hic philippus apud florua
se cenobiu tmmulatu post que
ludouicus aureliamis. a mltis se
nonensi archiep m regem q
sociatur. **Spqbtus** aultu deuo sa
ao igne accensi sue membri
instar carbonu nigrescentibus.

**De reconciliacione inter
imperatorem et ipm.** **x.**

In mense iunio cometes ap
paruit. radios dirgens
ad austrum. mltis comitentibz

hoc summo portendi futurum re-
gis henrici expeditionem iussus
italiam. Igitur rex henricus
romam venit propter secundam di-
scordiam quod erat inter regem et
sacerdotem. quod cepit a papa gregorio. vii.
qui et hildelbrandum et epagratum
a successore suis iussore et uolun-
to et pro omnibus a pascale magno
scandalo erant toti mundo. Rex u-
lta uolens auctoritate et consuetudine.
et auctoritate propter privilegium imperatorum
qui a karolo magno qui primus
de regibus francorum imperator romani-
cus. iamque per. et eo amplius
annos imperant. sub. lxx. et lxx.
aplicis et dabant licite episcopatus
et abbasias per virginem et am-
ulum hunc esse suum ius allegabat.
Contra hanc maiorem auctoritatem
conferantur papa synodali iudi-
cio nec debere dari per virginem
ut per amulum episcopatum aut
aliquam ecclesiasticam dignitatem.
ut inuestituram. a laicali manu
et quicumque ita episcopatum aut
aliam ecclesiasticam iuris inuestitu-
ram accipiebant excocebantur
propter hanc propter cum rex ro-
mam tendebat. et si qui longo
tempore. quomodo ei resistere vole-
bant. poterant eos perire. In
reconciliatione a qua facta est inter
imperatorem et papam. nam ipse
papam cum episcopis et cardinalibus
cepit die pasche henrico imperatorem coronato. post lectum
euangelium tradidit ei. papa
ante altare beatorum apostolorum
petri et pauli in oculis omnium
principum. privilegium. de inuesti-
tura episcopatum ut abbasias
tam per amulum quam per virginem.
si ut regem eius episcopis ut abba-
tibus libere per uolentiam et si-
moniam electis. et inuestitura
iurisdictione et amuli conferunt. Post in-

uestituram vero canonice con-
secrationem acceperat ab episcopo ad quem
pertinuerat. Confirmatio pacis
inter apostolicam et imperatorem de
in celebratione missae tenderat
ei corpus et sanguinem domini nostri
iesu christi. h. est. Domine impera-
tor hoc corpus domini natum ex
maria virgine passum pro nobis
cruce sicut sancta et apostolica
tenet ecclesia damus tibi in confir-
mationem eterne pacis inter me
et te. **De tribulationibus et**

mirabilibus illius temporis. xi.
Anno henrici. vii. de pace
hominum offensa multa eue-
nit. In monte astriloco ecclesia
sancte Waldevitidis et toto pere-
grino arsit. Ecclesia sancti mi-
chaelis de piole maris fulgura
ta diuinitus arsit. cum edificus
appendentibus sibi. Waldevus
episcopus laudunensis aures ipse
uobis a sacramento peritum in-
tentes citatis reuocare usque
a sedicosis ad arma gaureribus
quod dictum nephas est gladio
offensus inquit. f. s. ebdomada
paschalis. vii. let. man in letania
maiores. Tumultu ante etiam
impetu offuse multitudinis domus
episcopi succendit. vii. et ipsa in
ecclesia beate marie et ecclesia sancti
iohannis baptiste in abbacia
monialium. cum omnibus aliis ec-
clesiis et monasteriis appendentibus
concrematur. In auctores autem
seditionis a ludouico rege
francorum tam seuerum vindictum
est. ut tam futuros quam prius
a filiis esse deterrere possit. exem-
plum. **heymandus.** h. sicut
tribulacione laudunensi quod
perturbatio processit quod future huius
calamitatis seminauit et radix
fuit. et quodam modo peruenit.
Quidam enim princeps nobilis

in ecclesia sancti mauricii facit
deferri. Et portata est in damno.
supposita q̄ feretro. p̄ting obdormi-
uit. et p̄na surrexit. Ibi apud
s̄m martini sanatus iuuenis
a natiuitate surdus et mutus.
ex toto capite sudorem emittens.
et demis n̄ra aures inflatis.
sanguis ubi p̄fluit ex auri-
bus. Qui postea cum feretro iuit
laudem. Post hec venit illud
feretrum ad s̄m laurenciu de
cala in festo eiusdem m̄rtis.
monachus autem quidā ibi ha-
bitans pati non potuit. ut fere-
trum beate virginis sup altare
sancti laurencii poneretur. si fecit
illud pon sup q̄dā m̄ns altare
in p̄to ecc̄ie. tunc amitte oblo-
nes q̄suetas in eod̄ festo. Cum
vero turonenses qui feretrum sub
secuti fuerant referentes mira-
cula q̄ dixerant omnes p̄gnos
supuenientes ad feretrum iuita-
rent. monachus ille liuore percussus
fecit feretrum et om̄s reliquias
de ecc̄ia eici. Et p̄positus castelli
tentorū spaciosum q̄ sibi p̄auit
tendit deferentibz feretrum. et
matrone p̄linas deferentes co-
rtinas s̄m tentorū detentissime
ornauit. et luminibz copiosis
totā nocte splendidū redderet.
Postea autem monachus ad vespe-
tas epilepsie morbo s̄m arreptus.
coram om̄i p̄lo in t̄m cecidit.
magnūq̄ timorem videntibz in-
cussit. Campana eciam maior
deturte cadens q̄fracta est. et tur-
ris ip̄a in supiori p̄te s̄pa crepuit.
monachus q̄ sero penitens nudis
pedibz coram feretro sic p̄stans
celesti regine h̄m̄le satisfecit.
Fogans ut idem feretrum super
maior altare referretur. Et lau-
denenses noluerūt. De h̄is que
facta sunt canon. p̄m̄.

In natiuitate sancte m̄.
Veni idem feretrum car-
notum. Qui occurrit veniendū
p̄uo ep̄o cum tota p̄essione ca-
notum usq̄ ad vineas. p̄ortū
q̄ est feretrum in maiori ecc̄ia
sup altare sancte marie. Ibi mu-
lier confecta erat iam p̄. 8. annos
in domo ubi cohabitatur p̄ams ep̄i.
Hinc p̄ma noctis hora apparuit
in sompnis beata virgo maria.
p̄cipiens ei ut q̄ntocius fugeret
et ad maiorem ecc̄iam iret.
feretrum q̄ laudenense q̄eret.
p̄m̄ euigilans sana euecit.
ad ecc̄iam. Per plateas cum
gaudio uociferans et clamans
et ingeminans. D̄na sancta m̄.
Statim ep̄o om̄ia signa p̄cepit
sonari diuina. et ip̄met incepit
te deum laudam. Q̄d dum can-
taretur altera q̄rcta sanata
intuit. duo q̄ scabellula quibz
reptando se circūferre solebat
sup altare posuit. Rursus signa
pulsant. et te deum cantatur.
ep̄o incipiente. Q̄d ante q̄m si-
miretur quidā iuuenis miles
qui in castello quodā cathenis
religatus captus suabatur.
liberatus ex missato ecc̄iam ing-
ditur. matre q̄ sua cum ciuibz
occurrentibz ad altare p̄gredit.
genibz q̄ flexis coram feretro
et dicens se p̄ beatam. maria
creptum. obulit solidos xl. sic
tum iubente ep̄o. q̄ om̄s ecc̄ias
signa pulsant. Et ip̄e tercio
te deum laudam. incepit. m̄lū
ibi p̄re gaudio ploratum est.
Igitur ex oblonibz fidelium per
fr̄nciam collectis toto autump-
nali et hyemali t̄pe ecc̄a s̄e
marie laudenensis ex magna
p̄te q̄fracta est. De h̄is que facta sunt in t̄m̄e
uassus anglia. p̄. 6. a.

Sequenti .xl. cum adhuc
pars operis maxima sup
er. et prima paulatim dece
deret. electi sunt ex canonicis
laudunensibus. vii. quibus traditum
est feretrum sctae marie cum aliis
pilis sanctorum reliquiis in quas
eminebat forma et dignitate dnu
philati. in quo sic scriptum legit.
Sponsa aux dnu. cum sindone.
faciali me faciat. atq; tui genit
et virgo capilli. cum hinc reli
quias pfecti sunt in angliam.
Iste tunc magna diuiciarum
pollebat opulencia. q; pace
iusticia qm rex henricus in ea
faciebat. fz. n. post dnu. isti
sunt dies pfecti sunt a lauduno.
et eodem anno circa natiuitate
beate marie laudunum redierunt.
miracula q; mtem gignunt enar
antes. **E**pius vigellam in
pago diomandensi qdam iohes
a natiuitate suadus et mutus
sanatus est. potatq; aq; reliquias
locatq; toto corpe post dormito
nem sub feretro sictus. sanguine
de narib; et aurib; et deinde cir
ca collum inflatis ubi pflu
ente. Qui pfectus est feretrum
usq; ad mare. **C**irca pasche
venerunt abbatum. Ibi erat
quidam senex auisus iam per
annos. vii. lue octoz pnatu.
hic audiens feretrum sancte af
laudunens. allatum ee. mtioga
bat formam et pstatem feret.
qm cognouisset. ptem mro ex
pectore alta ethens suspiria. et
ubim plorans dicebat. hoc fe
trum ego pater ppris manib;
in iuuentute mea pposui iussu
dm elinandi epi laudunensis.
In quo idem epi pcpissimas
reliquias posuit. in quas fuit
caput scti thome abbatis. et cap.
sancti montani abbatis monachi

reclusi. qui natiuitatem sancti
remigii pcepit. et de lacte ali
me mris eius lumen recepit.
sicut pcepit. qsi hanc mram
faceres mecum o pmissima mat
me. ut instat sancti montani
recepto lue rursus feretrum
eius q; pposui possim videre.
h; dicens et plorans. rogabat ut
de locum reliquias oculi sui tan
geret. Quo facto de ipa aqua
bibit et tota nocte coram fere
tro pugnabat in aene mansit.
arane facto lumen recepit. **E**p.
sancti audomari qdam puella
mam hinc aridam a natiuitate
sanata est. **De hinc que fuit
in transitu maris. xvi.**

In festo sancti marci euia
geliste venerunt apud Wis
sant. et a nautis quocumq; naue
intueant. Et cum eis plures
negociatores qui ppe lanam
emendam in angliam ibant.
et cum feretro securi se tñpre
habant plurim. **ma**rib;
secum in marsupis portantes.
magist' naus dicebatur coldista
nus circa maris mediu vide
runt piratas nauigantes. et
in nauu eoz lanceas et gladi
os et clipeos coruscantes. Tur
singuli ad altitum p timore
pccu sua pfecti sunt. et pte laico
pfecti sunt. pfecti negotiato de
bita iam desidentes. marsupia
sua cum tota pecunia feretro
obtulere. flentes et cantes
beam mariam ut eos de pirata
rum manib; liberaret. et de pi
culo mortis et totam eoz pecu
niam ad restaurandam suam
ecciam retineret. piratis appi
qitib; magist' naus exhortatq;
est hancem ptem ut assumptis
dei genitris reliquiis piratis
nocendi potestatem mediat.

ayoy ille philacteriū cum capill
beate marie assumentes cū timo
re et deuotione in eminentiorem lo
cum pupis ascendit. ipso magistro
nauiū utriusq; manu eum susten
tante. ayam q; contra hostes eleua
ta ex auctoritate xpi et matris
eius fante adiutis ne ultra de
miant neq; pacem sibi nocendi
habeant. medicat. statim ut signu
crucis de eodem philactio xpi hostes
fecit. dicto fatus ventus vehemens
et otius nauiem eoz retro tulit.
malus nauiū fugit. pars mali
sup vnu ex ipis deitens ipm ex
cebat. et in mare mortui pē
pitat. post modicum nauiū cu
feretro sana et leta ad portum p
uenit. negociatores libent. sacu
los suos quos obtulerat resimpe
runt. Cumq; tota anglia circuita
magnos aēnos lane emdo suam
pecuniam expendissent. et de ipa
lana magna domū impleverunt.
sup litis maris qd domū de ead
nocte qua in crastinū tūpue debu
erunt domū illa cum tota lana cre
mata est. *De hoc qd f. caduane*

et. Antome. Non
Post hec feretrum venit an
tuariam ibi laudimenses ho
norifice suscepti a quillo archiepo.
qui dudum p. uidendo et audien
do magistro anselmo laudimū pe
tens. dieb; multis in domo epi ma
serat. ibiq; filios mundulphi an
collam regis anglorū deuenit.
ibiq; mationa quedam ditissima
iam p. dñi. dies dolore pendi fuit
cruciata. Et cum maritum suum
misisset ad laudimenses quente
si quis illoz forte aliquid medicine
nosset. homo pte illum ammonuit.
ut consulere quigi sue harem pēp
suoꝝ pte suo confessionem facere.
et de locoz. reliquoz aqua ofider
libere. Illa fero que iam pte do

lore loquela penit et memo
riam ampar. p. tm ex ipso calore
fieri aliquitulu roborata ven
ent. pte pte sua fidelit ofes
sa est. subiungens. ead nocte
sibi in visu quida speciosissima
dominam de fancia de fancia
dementem appuisse. et ut pte
sua deuenit oficeretur p. p. p.
sicq; eam sananda p. p. p.
igit statim postq; aqm reli
quiaz libent. pte edito sa
nata est. Qui muna et orna
menta multa beate marie
obtulit. nemo autem ibi sana
ri potuit. nisi de ipso epatu. et
nisi pte sua p. p. ofessus. si
tamen idonee etatis eet.

Epud Wintoniam sanatus
est quida miles p. mona regis.
qui iam p. dñi. annos secus
fuit. et alius ditissimū galeus
noie qui iam. qui iam. vi. ans
lecto decubuerat. et pter h
fluxu ventris laborabat. hic
trib; clericis qui ad eum reliquias
detulerant tres anulos aureos
obtulit. et accurrens ante fere
trum tres ciphos argentos
et militam pecuniam. et alia or
namta obtulit. Que cum i
platea non nulli viderent et
dicent. cum pauca obtulisse
fm multitudinem diuiciarum
suar. Nam ferebat plusq; m
milia libraz anglie monete
in thesauro hic respondit se
ad pns nolle ampli dare. do
nec omnes usus quas a dñi
torib; suis accepit redderet sic
deo p. p. p. unde p. p. p. p.
urbem fecit clamare p. p. p.
ut quicq; ei usus dedit
deuener. et sua acciper. pter
huc aln. vii. publice sanati s.
ceci. claudi. surdi. muti. *et*
Quat. apud xpi f. e. m.

Inscriptum est feret^m xpm

Post hec venit feretru ad
ppliam sic dictam villa
vixi ecclesiam in octauis pente
costes. ubi celebrantur eunt nego
ciatores quentes. Ibi erat decan⁹
quidam cum duodecim canonicis
qui noluerunt feretru suscipere
ne pderent oblationes negocia
toru quia ecclesia eor nondu
pfecta erat. et qm ingens plu
uia erat. m tandem decan⁹
cessit ut feretru ponetur
sup m⁹ altare in remota ece
pte. Et cum videret negocia
tores fere omes qui muncta
Wintonie facta audierant ne
ad feretrum et offerre. unu
pcepit feretru de eca eici.
Ibi g equi laudum⁹ et bestes
pluuia mdebant. et p mlti
tudine negotiatoru in tota
villa hospiciu non mueniebant.
Tuc matrona quedam illis o
paciens illis opaciens rogauit
matrem suu ut domu noua
qua edificauit et iam duabz
martis negotiatoribz loculat.
regine celi que se ecclesia eiecit
fuerat. qm odaret. et in ea tam
ipam qm clericos eius hospitari
sequente nocte pcepit pmit
terat. ut m⁹ sibi aliud of
ficiu quererent. Minuit ille
et clericos iam pene p⁹ pluuiam
deficientes in domu illam su
stipit. uestesqz illoz luto pflu
sas abluu et siccat fecit. et
feretru beate virginis opetenti
loco detentid cortinis adorna
to collocauit. et eis demceps
omnem hospitalitatem exhibuit.
Unus ex negotiatoribz tres cam
panas quas venales habebat ad
domu laqaria suspensas pulsas
socios suos eaz sonitu quocut.
et locum eminentiore ascen

dens quomodo decan⁹ feretru
de eca eiecit enarrat. et ut
nullus ad ecclesiam ead si p⁹ ad
ad hospitium feretru sancte m⁹
diuino officiu audiret quem
ant. exhortatur. Postremo eadi
vnamini edictu pponit ut si
quis ad ecclesiam uet qnz solidos
p⁹ p⁹ soluet. Eant aute tuc
sabbatu ante octauas pente
costes. **De munctis ibid.**

ostensio. xpm

Hospes ille qpe oppidu ha
bebat vna domo in qua
boues et pecora stabantur. Ibi
q manebat quida paup rupa
tus. eisdem pecoribz custodien
dis deputatus. cui filia puel
la pulula totid pedem a nati
uitate habebat. ita ut calcaneu
in anteriori pte. digiti vero pe
dis in posteriori essent. Hec
bibens de aqua reliquaria. et
pedem suu de aqua aspergens.
vigilans coram feretro mane
sanata est. In crastino draco
quid flammicom⁹ de mari ex
iens in villam illam aduola
uit. et pmo ecclesiam. deinde
quastam domos flama qua
ex suis naribz emittebat suc
cendit. feretrum sancte m⁹
vix dimidio stadio iam recessit.
Post qd cursores sup equos ad
uenerunt. rogauit qz laudu
nenses ut ardenti ville sub
uenirent. Qui humana curio
sitate tantu qdieru videre
sientes. deputatis feretro
p⁹oneis custodibz deloat sup
equos ad vicum reuertunt. vident
qz draconem mactabilem longitu
dine hntem quinqz capita.
flamasqz sulphureas p naves
emittentem. et de loco ad locu
volantem domos qz sigillatim
succendentem. ecclesia vero ita

gaemata est. ut non solum lig-
f eciam parietes et marmori lapi-
tes et epa altaria in cinem reduc-
ta est. ut nullomodo apparet
ibi fuisse ecclesiam. Deam autem
videns ecclesiam et domum suam suae
sunt vestes et suppellectilem suam se-
peliens colligens et circuli-
gans ad nauem que in primo maris
litore deserta erat deseri fecit. Et
dixit ac si ppter hoc solum venis-
set. nauem volatu petens cuncta
quae in ea erant succendit. et ipsam
nauem incredibile dictu. Domus
autem illius hospitii qui fecerat
colligat meolumis et allepa ad
omnes que in ea erant remansit.
et illa etiam pcul posita in qua
eius peccata fuerant. Regocia-
tores etiam illi qui militiam lau-
dunensibus impendunt. hemiole-
ciam. ita p dei gratiam suam su-
ut de omni suis aut nihil aut
parce pderent. Deam autem ille
qui fecerat de ecclesia eiecit sermo
tus qm. multis pedibus illud pro-
secutus est et coram eo pstitit.
Itaq. dei iudicia ptestat. mirul
geneciam postulabat. **De ecclesia q
fuit p ecclesie anglie locus. xpo.**

Apiud excessum honorifice
suscepit laudunenses ad
feretrum. iohannes archidiaconus qui
dum laudum mansit. p audien-
da lectione magistri anselmi. Ibi
vbi infirmus curari fuit. Ibi autem
erat gregory de epatu salesburiensi.
qui curari non potuit donec fe-
retum venit in epatu eius. **De
salesberia** venerunt ad abbaciam
samomaliu que de Wiltonia. ubi
ostensa est eis sepulchrum venabilis
bede pbi. iuxta qm sepulta est
mulier illa uisificatrix melior.
Ibi iacebat quidam iam longo tpe
febricitans ad sepulchrum venabilis
bede pbi. quia plures ibidem

conueniunt sanari. Ipa vero noc-
te in eius crastinum feretrum lau-
dunense illuc aduenit mulier
illa uisificatrix apparuit mfi-
mo dicens. Non potes h. nro p-
bedam sanari. qm beata dei geni-
trix ad nos descendit. Qd cum
laudunensibus in crastino retulisset
mfi. et ex aqua reliquias
locas bibisset illico sanatus est.

Inde venerunt in pueriam da-
mariepie. u ostendit eis mbi-
gene cathedra et furnu fumosi
illius regis pmi fabulas britan-
norz artium. Ibi eos pmiu hono-
ravit algaudus clericus qui fuit
postea gstanienf in northmannia
epi. qui fuit laudum auditor
magis anselmi. Ibi apud billam
q bona et quella decem a na-
tuitate illudata est. et
iuuenis a natuitate suodus
audito recepit. Quidam vero
mamo hns aridam inegari
cepit ad duo ex famulis lau-
dunensibus pro artu et ideo
sanari non potuit. **De
de eodem**

Apiud totenes sanatus est
quidam senex a natuitate
claudus. gmanu ppta ipius
cisti. quo sanato. mox frater
eius obculit. coram feretro. pl. f.
stinguor. et post eum populus
infinitus multa addidit. Erant
autem ibi tres iuuenes eius
tritorum armis g sanguinitate pro-
pinqui. Qui videntes tantam
pecuniam deseri ad feretrum. desce-
perunt laudunensibus. dicentes
eos queto gra p magicam ar-
tem facere mnta. Quoz vni
alios oratus est ut secum iret
ad feretrum. simulantes se illud
osculari. et sic de mume super
altare portis ora sua lambendo
repleverunt. Illis autem h. face

nolentibus. p[ro]fusus ille fecit q[uo]d
dixat. et de aëuo nūm[er]o p[ro]p[ri]o
potuit ore lambendo rapuit.
Rediensq[ue] ad socios. nūmos quos
impulerat ostendit. invitans
eos ire secum ad tabulam quib[us]
eum sequi nolentib[us]. m[is] illa
tabulam m[en]it et faciat exiit.
Ceti duo ad quentū p[ro]p[ri]i aedi
erūt. Ille autem astens[us] equo q[uo]
p[ro]ximam siluam m[en]it que d[icitu]r
dimidio stadio abeat. et re[st]e li
gnea collo suo circūligata. ad d[omi]n[u]m
arboris arboris se suspendit. q[uo]d
cui m[is]iderat. vacuus ad p[ro]p[ri]i
quentū rediit. q[uo]d d[icitu]r viden
tes p[ro]fusi duo iuvenes equi be
stigia p[ro]fundo et cursu p[ro]
sequendo ad siluam cellit pue
nerūt eūq[ue] suspensum et mor
tū reperit. Solutes q[ue] m[is]
sup[er]ius eū q[uo]d pendebat ad bal
teum. inuenerūt nūmos quos
rapuit adhuc recenti salina ei[us]
infectos. Quos p[ro]p[ri]i cu[m] ma
gno euilato ad feretru[m] deporta
tes sup[er] altare reposuerūt. t[em]p[or]e
p[ro]fusi p[er] amica cognati sui m[is]
p[ro]cordiam dei p[re]cib[us] implora
tes coram o[mn]ib[us] facit q[uo]d defu
tus p[ro]fuerat. retulerūt. q[uo]d
ti sunt o[mn]es tam celum dei d[omi]n[u]m
dictam et pectora sua tundendo
ubiq[ue] lacrimas effuderūt. huc
usq[ue] m[is]erata laudumensis f[est]i
que facta sunt anno d[omi]ni m. c. c.
xx. De beato bernardo cla
rensi. 2 homo eius

Annus d[omi]ni. m. c. c. vii. henricus
q[ui]ntus. d[omi]n[u]s. bernardus iuuenis
egregius scia morib[us] et g[ra]tie
clarus. ult[er]ius postmodu[m] magne
virtutis exemplar futurus castel
lione. castro burgundie oriundus.
cum g[ra]matis fratrib[us] et aliis co
mitib[us] multis cast[ro] h[ab]itu

religionis induit et minor re
ligiositatis flore g[ra]tatur.
Hic beatus bernardus
duos annos natus. xvii. cum
sociis plurim[is] decemq[ue] m[is]is
est cellam nouit[us] sub abbate
stephano. int[er] quos fuit hugo
masticonensis qui pontinnace
se cenobiū edificauit. qui postea
factus est antistodoren[sis] e[pi]s[copus].
Pater sc[ilicet] bernardi dictus est
tecellus d[omi]n[u]s ep[iscopu]s fontanoru[m].
mater eius d[icitu]r aelez ex
castro monte harti. h[ic] vniuersos
h[ab]uit. vi. mares futuros mo
nachos. et vnam femina[m] futuram
simoniacalem. quos alienis ubiq[ue]
nutrendos. volebat g[ra]tate. m[is]i
dens eis natam boni matris cu
lacte matris. Non paciebatur
eos delictos affue[re] cibos.
h[ic] cum h[ab]et in ordine t[em]p[or]i in
u[er]o bernardus. sompniavit se h[ab]ere
in d[omi]no castellum totum candidu[m]
et in dorso subrufu[m] et latantem.
Responsu[m] est q[uo]d infans ille q[uo]d
inimicos dei magnos lactus edet.
et mundam vitam duceret. et
magnu[m] paciencie exemplum
p[ro]beret. adult[us] puer t[em]p[or]is est
magro apud castellionem. cui[us]
castri ecclesia postmodu[m] g[ra]tatur.
opam a g[ra]tione p[ro]fariu[m] in ordine
regulariū canonicor[um] p[ro]motu
est. In nocte natalis d[omi]ni appa
ruit ei uelut sponsus p[re]d[omi]nans
et thalamo suo benign[us] puer ille.
P[ro]dicta vero aelez mater eius
laborans in ex[er]citiis et p[ro]filiens
cum c[on]fessis et dicens letitiam.
cum d[icitu]r p[er] passionem et cruce[m]
tuam libera eam d[omi]ne. leuata
manu signans se sp[iritu] reddidit.
ita q[uo]d deinceps manu suam de
ponere non potuit q[uo]d ad se sig
ficandam leuaret. **Q**uadam
vero nocte m[is]tratu[m] demones

De quibz mandatis illius
temporis. Pro notariis

inceptus nulle q̄gentis
suoꝝ infectis. misabili fuga
est liberatus. Tunc cenobiū
in monte thaloz situm funditus
elatum. monachos misit.
et omnia sibi diripiunt. q̄d quoꝝ
tempe. s. anno dñi. aḡ. c. viii.
in ciuitate beluacensi a canone
sedis aplice legato galii cele-
bratu est. Post p̄uonem autē
qui vita atq; doct̄ia sua cano-
nensem eccliam illustrat. quip̄
m̄ cetera opa sua illud volu-
men q̄ decreta p̄uonis dñi
utilit̄ opulauit. Gausfredus
dite m̄to ac prudencia benia-
blis canotensem eccliam re-
xit. Anno dñi. aḡ. c. xḡ. lam-
bertus bone memorie att̄ba-
tensis ep̄s obiit. A t̄p̄e sancti
vedasti usq; ad istum att̄ba-
tensis ecclia p̄rio induat̄
sule canuacensi ep̄o eunt s̄dicti.
De fundac̄one cenobiū clauentis
et abbate bernard. h̄c
nag. Aḡ. li. v̄lōm. v̄lōm.

Eodem anno clareuall
fundatur. fundatum e
cenobiu. anno dñi. a. j. e. xvi.
sub pmo abbate sancto bñar
do. Et et cenobiu pontinnacen
se amasticonensi hugone. qui
postea fuit antipodorensis ep.
Vñ duo dñi. d. anno a quisione
sua abbes facti sunt. In tunc
enim parit domo ast
en. anno dñi. a. j. e. vi. sicut
scribit guille abbas sancti chō
dia. et anno a gstitutione dom
astrensis. xv. Et qñuis signi
ficat in suis croniciis dicit il
los. xxx. spāos misse domū
astri. anno. x. a gstitutione ei.
domi anno. f. pmo abbatis so
pham. Fuit autem beatus
bernardus annor. xxi. qñ
qñsus est. et quando abbas

clatuallis factus est amonit.
xxviii. Qui pfectus catalaunum
ad suscipiendam bndictionem
suam quia lingonensis epe tuc
vacabat. susceptus est cum ma
gna reuerencia a catalaunensi
epo guillo de capell. Qui bi
dens iuuenem tam matilem
et exesi corpis. toto corpe pfectus
in thum pectin a capitulo cister
ciensi ut anno dno sub cura
sua eet. et obtinuit. In quo spa
cio sepe sagimen erudum come
dit p butiro. et oleum bibit p
aqua. a suiore negligentissimo
et nichil sciente p errorem sibi
oblata. Tunc enim sensum gu
standi pperderat. quum ad su
por dno scencia p nimia absta
nencia. ut solam aquam fridam
sibi sapere testaretur. felix aut
solum illud reputat ad culpam.
qz alii psumunt sibi solent ad gliam
et laenall. autem non longe
affluio alba antiqua fuit spe
lunca lathu. que dicebat. dicit
absinialis. ut ppter copiam ab
sintin. ut ppter amaritudinem
insidenciu in lathes fies clare
uallenses tuc tps sepius pul
mentum ex folijs fagi ofiebat.
pamis erat filis illi pphico ex
ordeo et milio et uicia. **xxv.**

De actibz ipius abbatis
Bernardus pueri sibi q
diuina claritate astatem. et ma
gna aucte sibi pceptem ut
fiducialit loqueretur quicquid
ei suggeretur in apone oris sui
quia ipse non eet qui loqueret
s ppter patris sui loqueretur in eo.
Quidam finet q p secreta cul
pa abstine pceptat a cordone in
quadam pcepta sollempnitare
erubescens q solus remanet
inimunitatis iuit cum alijs

stare. Videns sanctus qd nem
illi negare noluit. s tacite
pceptus est ut deus aliquis
melius de tanta psumptione
ordinaret. Ille qe fuit supetu
corpus dm nullo mo glutire
potuit. Post septam vero tra
xit sem in ptem ofitens eijs
sumptionem suam. Quem in
cepans factus. orando cepit
ut corpus dm sine difficulta
te glutiret. Quibz dem militi
bus ciuitibz ad toznementu
iussit dari elusia qui benedi
xat ad bibendum. Qui statim
quisi sunt. Waltherus de monte
mirabili cum infantibus oblatus
eet ei a matre sua ad benedicen.
quia in eius domo hospitatus
erat. cum intloquendum sancto
aligens manu penderet. int
tociens osculatus est manu ei.
trahens eam ad os suu. Clerici
quidam nichilans noie impetuit
p eum a dno gram lacrimatu. **xxvi.**

De anselmo laudunensi p dignis
uims temporis ordno pph.

Anno dm. m. c. viii. Ansel
mus laudunice ciuitatis
magr notatissim. luthaz sua
claro. vir mox honestate et gra
li maturitate uenabilis obit.
qui int cetere opa in psalterio
glosas marginales et intlinea
les ordinauit. Anno autem se
quenti mense ianuario tno
nonas ipius. m. f. p. in aliquibz
locis s non usq. qz tmemoz acci
dit alias clemetioz alias vali
dior a deo ut p d uerbu ptes
cum ecclis subuisse dicatur.
ayova etiam flum. iuxta abba
ciam que de sustula q pendes
in aere. fundum suum visus
est de fuisse. **H**oc quoq anno
leodui ciuitas multis plagis
atta est. ayense enim mano. b.

nonas eiusdem anni in maiori
ecclesia beppos cantent celebrant
subito tonitruus cum tremotu
omnis ad terram scissus et fulmen a
leua templi ingressu non modi-
cis crustas de muro hac illac
disiecit. Deinde turrim ingrediens
multas trabium ptes diffudit. Sub-
secutus est fctor intollabilis. a deo
ut multo aromatum oboze impo-
tuerit expelli. Item iunio mso.
vii. idus mensis circa hora
nonam nubes pluue subito
rupta a monte qui dicitur robori.
subiectam sibi ptem ciuitatis
penitus oppsam pessumedit. a deo
ut multas domos dirueret et in
mensam anoniam pderet et ma-
trem duos infantes alchiseus
in brachiis amplexu necaret. et
alios. vii. homines diuisos in locis
opmeret. pulsantibus deppis
passato qdam dum caput lauat
quo man rubent sanguine flui-
do. a lit. etiam uili circa horam
vi. turbonimis vehementius et ob-
fusus ciuitatem opuit. et nubes
ex arripito fassa ita omne tectum
ecclesie maioris deuicit ut et ym-
brilis patet. et totum pauimentum
psimderet. Illico fulmen a pte a-
quilonis ingrediens qdam elici-
tetto altare sanctorum cosine et
damiam in pulpito legentem.
et alterum ante crucifixu exante.
tunc descriptorio ecclesie primo e-
gredientem in ipso ecclesie ingres-
su extinguit. vii. idus uili ab hora
tra usq. nona. m. turbines a
m. plagis celi urbem circulaue-
runt. dentes etiam magna di. into-
muit et urbem nullo ymbre alluit.
Tercio nonas augusti primo noc-
tis gticimo. q. tiaz. c. tonitruus
audiretur et fulgura sepius mi-
carent in urbem leodui aplius
ipe turbo defecit. ita ut homines

e stantis exilientes ecclesias tusti
cetu oplerent. et tota nocte
supplicatombz intenderent. Sicut
vero autore diluculo a pte au-
entis ignis cum ingenti flama
circulauit. tantes ut omnes diui-
nos cremari extinguerint. post
h. magnus turbo erupens ab occi-
dente. ipm ignem visus est ali-
quidulum obscurasse. Iterum aute
q. victor ignis cum flama reca-
luit. et itim turbine relitente
paululu delituit. Tercio etiam
ipe ignis recaluit. et tico mch
omni turbine dictus cecidit. hoc
spectaculu a primo mane usq.
ad horam tiam uehement. truit.

**Item de prodigiis 2 quibus
euentibus abis. xpxy**

Monstrum qdam natus
natum est. cui par m. m.
ul. raro uisum est. uidelicet bi-
ceps infantulu. Qui h. vidit te-
fis est. apls. hic tam sepi duplex
qm ceteris. simplex erat. opage
corpis. Tercio idus septembris
ad mediam noctem lucentibus
stellis celo seno. vii. luna eclyp-
sin passa est. et gticito orbe
multis coloribus s. maxime san-
gineo pene hora integra suffu-
sa est. Tercio decimo. lit. ianuarii
prima hora noctis ignee aces a
septentrione in orientem in celo
apparuerunt. deinde p totum ce-
lum fusc. pluma noctis pte di-
dentibus minulo et stupori fue-
runt. paschalis papa moritur
succedit iohes romane ecclesie
cancellarius. et appopulatur
gelasius. Ne impator quia elec-
tionem non interfuerat. hispani
qdam nomine burdini ei signor
dinauit. Gelasius aute papa
indicto remis galio tngrediens
alpes in gallias venit. Gualdu-
mus sedus rex alzelmi obit. finit

godfridi ducis lotaringorū et
p̄m̄ regis theodolm̄itarū. q̄m̄
godfridus p̄nceps nobilissim̄
cum in regem cōstitutus fuisset.
nam tunc in ea ciuitate in
qua dñs p̄m̄s coronatus est.
dradema portare cōsensit. **H**mo
dñi. a. d. x. v. gelasius p̄p̄ elu
m̄ia moritur et sepelitur. Qui
de viennens̄ archieps in papa
eligitur. et calixtus vocat̄ des
gnatus elum̄ia b̄ndicitur. Qu
autem p̄reconſiliacōne regni
et sacerdotū legatio nūc a rege
ad p̄m̄ dedit. et nūc a p̄p̄ ad
regem redit. lux pacis int̄ eos
gratatur et imp̄ator cum sibi fa
uentibz exoritur. **pp̄m̄.**

**De m̄io p̄monſtracōis
ordinis et patre norberto.**

Hmo dñi. a. d. vii. ordo p̄mo
ſimacensis ordinis incepit.
cuius s̄ loci et ordinis fundator
vir dei norbertus extitit. Hic q̄
de p̄tibz lotaringie orduis gñe
dilionis atqz facundia etiam ip̄s
ſum̄is p̄m̄cipibz familiaris atqz
notissim̄ diuino ſeruit̄e ſuccen
ſus. poſt poſita ſoli pompa re
pente ad votum ſui diaconus
et p̄b̄ ſim̄ ordinis paupertatis
xp̄i tunicam induitur. et abo
p̄dicacōis ſcientiſſime inſtans.
luculans ſibi crucem nudum nu
dus xp̄us ſequit̄. Quoz dñi etia
religioſorū moribz exploratis ar
tione nūc p̄p̄itum et tūc tem
poris maudicam diſtinctionem
arripit. et p̄ aliquitulum temp̄is
nudis incedens pedibz etiam
humili rigore libum deſp̄gens
multos ab errore gñit̄. Deniqz
gelasius p̄p̄ cum in gallia be
niſſet et in p̄uincia ſancti egi
di ſinodales cauſas agit. Ad huc
vir dei norbertus. nudis ut erat
incedens pedibz acceſſit. ei qz ar

ſui p̄p̄itum pandens. licentia
et auctem ſemmandi ubi dei
accepit ab eo. Tandem a p̄p̄ calix
to bartholomeo laudineſi ep̄o
ſp̄aliter cōmendato. cum ei ecclia
beati martini a p̄dicto ep̄o offere
tur. tūc p̄p̄ urbis viciniam. tū
quia euſdem ecclie cleri p̄p̄iti a
uite euſ auctitatem h̄uerunt
eq̄ reliquit. et ab ep̄o diuſis euſ
ecclie p̄uincie locis religioni cōgru
entibz ſibi oſenſis. tūc diuinit̄
in loco p̄monſtrari reſedit. ubi qz
ſolitarū religionem vitam agere
cepit. **T**emp̄e vii. ad colligendos
ſc̄os ſolus egreſſus an̄ paſca cu
xiii. ſc̄os redit. et cum h̄is in
p̄monſtracō loco ſc̄m̄ canonice in
ſtitucōis norma. ad tenorem
regule beati anguſtini deo mili
tare cepit. papa vero calixtus
romā p̄ſciens ab om̄i cenatu
et p̄p̄ari turba gl̄oſe ſuſcipitur.
et in ſede ap̄lica cōfirmatur. Cur
dñs p̄ſeudo p̄p̄ ſut̄n poſito. dñ
p̄ſeudo romā ciues ad teſtates
dep̄edatur. tandem ut uiliſſim̄
apoſtata capitur et in monachū
tūdetur. **De quibz et p̄monſtracō
m̄io geſtis.**

In p̄monſtracōi dñe ecclia
cauſa ſintri alio de ineffabili
t̄mitate q̄ deus eſt cogitanti. in ma
tutinis demon aſtitit. et ei tria
geſtis capita apparuit. t̄mitate
ſe ee geſtans. et ob ſidel ſue ſm̄
tum t̄mitatis uifione eum dignū
ee aſſimans. Et ſintri inimici
dolum agnoſcens gulciando ei ro
cedere a ſe p̄p̄ulit. norberto apud
mugellam ubi dei p̄dicante.
et puellam demoniacā corā ſe
adductam exorcizante. demon
irridens cantica canticorū a p̄p̄o
uſqz ad finem p̄os puelle edidit.
et ad libum in romana dem̄de i
theutonica lingua int̄p̄at̄ eſt.

Si dei suo acrio. insistente. tandem
egressus est. Porro autem ad quon-
dam sanctos reliquias coloniam de-
mence. et suis iudicio ieiunio ad-
mib. mstrante. Vna de mdo. vi. mi-
lium uiginti nomen sui et loci
ubi iacebat. spali. designans. in an-
stino solemniter leuata. et cu aliis
sanctos reliquias ad locum qm
statum est ab eo trassata. Sequen-
tis die apud san geonem in zone
quottans mane facto in medio
ecclie. ubi nullm apperebat sepulch-
uestigiu effodi. pcepit et corpus
sancti geronis integri absq. rebro
honorifice et diligem collatum in-
uenit. Sicut et de ipso legebatur.
qd pars capitis et non totu caput
absissum fuit. Qd cum honore et
reuerencia a clero et ppo delevata
est. et inde pars bno dei donata est.
Iude pmonstrum rediens. et. xl. la-
clericos cum. nllis laicis secum hnd.
pfeffionem eos hae facere scdm apli-
cum institutionem et canoniam re-
gulam beati augustini docuit. et ad
voluntaria paupertatem et pemptam
obedienciam ceta q. milicie spiritualis
instrumenta cosq. diligent. instruit.
Anno pnotato in ecclia. viciatice
si in vigilia tpsit. bes. marie man-
dalene. metit quo iusto iudicio dei
mirabiles pmsu sexus et em-
tis atq. edims in ipso crepusculo
noctis atq. diei ecclia subito oflagia-
te obusti sunt. Quille. rex henricus
regis angloz. filius in mari mstr
apud barbes flumini pnti cum mil-
tis nobilibz. antistodorensem hor-
tpe regebat. eadum dno hugo
si gnam pns abbas. si hugonis
clugniacensis nepos. ibi suatu
virtutum in signibz. memorand.
Dor etiam tempe. incepit ordo
templaris milicie. anno dmi. af. e.
viii. scs geraldus butensis epe fide
sanctitate doctna et miraculis

claro in dno quiescat. xxx.
De libello magdro. scs uicos.
a. gelasio p. compilato. .
Anno dmi. af. e. xviii. obiit
bone memorie pp. calixtus
actoz. .
It est ut legitur
calixtus scs. qui libellu scripsit
de miraculis sancti iacobi. q. ppsm
legerat in dno volumen q. pilan-
do. De quo non nulla ad edifican-
torem legenciu hic inferre cu-
ram. **Calixtus ppa.** .
Cum
cem solaris et ab infancia bea-
tum iacobum aplm diligens. xiii.
annoz spacio. pambulans tms
et pumcias barbaras q. de eo sep-
ta muemebam pnceis et dilibz
sedulis diligem. scbebam. ut in
dno dolue. aphendere possem.
Omnia fortuna me. pones cea-
di. et ruptis omibz. spolis meis.
codex michi tm remansit. ergas-
lis trusus fui. et ppro toto censu
meo. michi tm mo codex remansit.
in pfundum aquaz. mltarum
rebro cecidi. ppsm. morti. et tm
me codex mfect. euasit. Domi-
nua enim cremabat. et ofsupris
rebz. meis codex. mecu euasit. iust.
Cumq. studioso cogitarem. ut co-
dex iste p. quo multas passus su
anxietates. p. et manibz. meis su-
debam pficere. deo foret accepta-
bilis. nocte ruptus. in exstasi. in
quadam regia splendida. iudi. in-
uenem pulcherrimu et splendi-
dum laureatum regaliter. qui i
cathedra sedens in sedenti. pedibz.
suis ait. p. rebe. quas in manu
heb. epoteas. Cui cum libenter
obtulissm. illo thalamu. in die
te. quidam e. p. suis. dixit. m.
Iste est filius regis sumi. Qui
sicut. p. theas de manibz. suis
tuis accepit. sic codicem aplum
placide suscipiet. postq. impleue-
ris. Rursum tnslationis apli. fmo

nem behanda die michi rumina-
ti et septuaginta eius me man-
tenenti. Vna cum beato iacobo i
extasi ipse apparuit dicens. Scri-
be q̄ cepisti. corrigere celestia p̄uoz
hospitum manes in tunc apli
mei. Nemo q̄ huc libru despici-
at. Quicquid in eo scriptum est
quatenus. a magna autē ex-
p̄ssum. Itaq; munda q̄ in hoc co-
dice continent dieb; festis eius in
refectorijs legant. Item de histo-
ria karoli a beato turpino reue-
si archiepo de scripta statuunt.

De miraculis sancti iacobi
apostoli. xxxxi. capitulum.

Conpili ad defuncti regis.
in hispanie p[ar]tib[us]. xv.
viri v[er]am quor[um] unus erat sa-
cerdos a sanctis capti sunt.
et in urbe cesaraugusta carce-
tenebroso d[omi]tor[um] g[ra]m[ma]tice
obligati. Qui cum deo in p[re]sente
admonete p[re]b[er]e b[ea]t[um] iacobu[m] in-
uocarent. in obscuro carceris sic
eos alloq[ui]o resulsit. Ecce assu-
quem vocastis. Tunc ora q[ue] p[ro] solo
et fira in genib[us] tenebant[ur] erige-
tes. ad pedes eius p[ro]strat[ur]. Qui
suffuso eius virtutis vnguento
eor[um] vincta[rum] g[ra]t[ia]m. sua q[ue] pot[er]tia
captiuor[um] manib[us] g[ra]t[ia]m diuinit[us]
de carce[re] erepti ad portis ciui-
tatis co[n]duce p[er]ueniunt. Que
facto crucis signo ap[osto]lice venien-
cie egressum ultro ministraverunt.
illos g[er]it[ur] iam fere allucescente ad
q[ui]da[m] castellum q[ui]d[am] v[er]bor[um] cura
mine tenebat[ur] p[ro]p[er]at[ur]. ubi ead[em]
se ab eis vocari p[er]cipiens. celos
invisibiliter g[ra]t[ia]m. Tunc cu[m] ma-
gno clamore aduocantes ap[osto]lis
forib[us] int[er]ius suscepti sunt. ¶

Perempibz beati theodimi
n. q. p. cellanensis ep. q. d. q. d. g. u. e
p. m. g. n. i. s. t. q. d. v. v. p. d. o. t. i. s. u. o. e. r.
e. p. i. s. c. o. a. u. s. u. s. e. s. t. g. f. i. t. e. r. i. Q. u. o. a. u. d. i. t. o.

episcopus suspensatus p̄nam ei
dare non audens. homine illū
cum sedula in qua erat p̄nam illius
scriptum ad s̄m iacobū misit. q̄
cum illuc venisset die festi eius
sedulam sup altare posuit. flet
et rogans s̄m iacobum ut m̄tis
sue dederet. illud p̄nam. Intea
ep̄s ad missam celebrandam accē-
sit. et sedulam illam videns. cu-
stodiret eam et a quo posita. ibi eēt.
V̄r ille p̄nam occurrit. et rei s̄m
em cūctis audientibz. fletus narra-
uit. lictis illas apprens et m̄l ibi
scriptum inueniens. p̄nam illud
dimissum ēē. cūctis narrauit.
intelleuit. **xxxij. Adhuc d**

Eodem die uenerunt suppeting
anno dm. m. lxxv. xv. die
de lotharingia sem iacobu
adentes pmissur. unus tamen
eos fuit qui hoc eis no pmissit.
Cum itaq; ad urbem q; porta
clusa de machinones puenissent.
Unus e sociis ibi egstantem ppter
pactum qd fecant q. xv. dies usq;
ad portus tiferenos cum grandi
labore tulerunt. cum ille. xv. die
ab expeditis. v. dieb; agi possent.
Tunc tandem suari infirmum
reliquerunt. Ille tamen solus qui
fidem non pmissit cum eo rema
sit ad pedem montis sancti mi
chaelis. Tunc dixit infirmus. ut
cum si posset sup illum monte
ferret. Quia ille libent' detulit
et die declinante ad bespam. in
firmus migravit. Qd videns i
acobus valde timuit ppter imminete
noctis caliginem et declinati pre
sentiam et gentis barbare feri
tatem. Sic q; omnimodis despicito
ad oronem se contulit. et statim
sanctus iacobus ei in spe equitis
apparens cum fletu inquit.
Eone inquit. quia non est. et
mortuus iste sepeliri non potest.

Tunc ille. tunc michi huc mor-
tuit. et tu ascende post sup equum.
Quo facto. nocte illa ante solis
ortum. vii. dietas pagentes ad
montem gaudii q est dimidia leu-
ga circa civitatem iacobi puenit.
Ibiq sancto viu et mortui de
equo deposuer. iulens inuio ut
amicos sancti iacobi ad sepelien-
dum pegrinaret. et par-
ta pegrinatione cum inueniret
socios in urbe q de legio. eos de
fracto pados cariperet. et diceret
eis ex pte sancti iacobi qd ppter
hec eoz pegrinatio no valeret.
Et hinc dictis dissipuit. Ille aute
rediens. cum h mueris pons nu-
ciass. ualde mirati sunt. et ab
epo legione ciuitatis u ille
gsecutus fuerit sup hoc pnam
suscepit. *xxxviii. xxxviii.*

A De eodem calixtus. pp
Anno dm. ay. de. quidam
theutomei scm iacobum
adierit. et in urbe tholosa agra
burgense hospicio suscepti sut.
Quos nocte mebrans ciplum
argentum in mantica eoz posuit.
et mane exeuntes quasi latines
melamittans reuocauit. De
illi dixit ut illu pmeret sup
quem pecuniam suam inueniret.
illosq discutiens in mantica pa-
tris et filii ciplu suu reperit.
et sic eoz bona rapiens ad iu-
diciu traxit. Cum q iudex bnu-
tin ex pietate iuberet appendi.
et pat p filio. et filius p patre
uelleret meri. tandem filius su-
spenditur. et pat tris et amr
ad scm iacobu pceditur. post
xxviii dies reuertens. ad eoz
filij ad hec. pendens lamenta do-
duit. Cumq eum lacrimose
gemitibz melamaret. ecce filio
suspensus eum blande gsolari
cepit dicens. soli pater dulcis

sine flere. si gaude. quia nqm
michi fuit ita bn. nam hucusq
sanctus iacobus me sustentat
et celesti dulcedine refocillat.
Qd pater audiens cucurrit
ad villam urbem. et quocunq
ppter viuentem et suu deponat
et hospitum illoz ilico susce-
deret. *Anno dm. ay. de.* fuit
quidam mortalitatem homi-
que erat in francia ditare de-
siderans. cum uxore et filijs
scm iacobum adire disposuit.
Qui cum venisset ad urbem
pampilonam. defuit ibi uxore
sua. hospes eius totam illius
pecuniam cum uimento quo plu-
beatabantur retinuit. Ille in-
sic pemptus desolatus. pios suos
luminis portans et manibz
hens. ut suu non dimisit. Qui
de urbe exiit. et dolores tanti
infortunii recitanti. Sic quida
cum asino in dia occurrat. et
auditis casibz eius. ei a smu suu
ad behendos pios gmodauit.
Itaq cum sic adiutus ad scm
iacobum puenisset. vigilanti
in ecclesia et oranti sanctus ia-
cobus apparuit et si se cognos-
set inquisiuit. Qui neganti.
Ego sum inquit iacobus apls.
qui tibi in pampiloma metu
asnu gmodam. et nunc itera-
acco modo reuerenti. et pmerito
tibi hospitum tuu qui tua in-
iuste retinuit. ruerem de do-
dom sue solio. mortuatu et ho-
spites omis ei similes bona ho-
spitum detinentes que debent
dari pro remedio defunctor.
Et hinc dictis dissipuit. Pegrin-
rediens cum asino et pueris
hospitem suu sic mortuu sic
apls pmerit inuenit. Et
cum leu ad pnam puenisset
depositis de asino plis. asnu

ille statim disparuit. ccccc.

Item de eodem. xxxviii.

Anno dñi. m. c. l. cum
nauta quidam nomine
frison nomine nauim pegnoz
p mare duceret. quidam samice
nus nomine aucto oten eum ad
pugniam venit. uolens omni
secum pegnos in tñm maabi
tari captiuos ducere. Cumq; due
rates samice noz. s. et xanorum
quedent. fortitq; debellarent.
ecce frison in duas naues.
lexica ferrea et galea clipeoq;
inducti in gpfundū maris. Et
cum dei clemencia roboratus.
beatum iacobum inuocaret.
ilico beatus aplos in gpfundo ma
ris ei apparuit. eumq; p ma
nu arripens in columem na
ui restituit. Et p tñm cunctis
audientib; ait samice no. Nisi
hanc xanor nauiclam dimi
sis. eoz potestati te et galea
tuam edam. Qui ille. O heros
melite aut p dam meam au
ferre moliris. Numquid tu es
deus maris. qui genti me in
mani resistis. Qui aplos ait. No
ego sum deus maris. s. famulus
dei maris. subueniens pidi
tib; ad me clamantib; tam in
mari qm in tñ. Statimq; dei
virtute samice noz nauis vali
da tempestate pidiari cepit.
et xanor pupis bñs iacobo du
cente ad optatu locum puenit.

Anno dñi. m. c. l. cum quida
antistes a iherosolimis iuxta ho
ram nauis sederet. et aplo psal
tio psalleret. Veniens vnda ma
ris ualida illu inpuit. cu qui
busdam aliis in mari. Qui
cum a nauis fere. lx. cubitis
sup undam fluctuantes iam
distarent. et bñm iacobu inuo
carent. p tñm affuit. et stans

sup undas sicis planities p
clitanti; ait. nolite time fili
mei. Statimq; retis eius om
pio omis quod male inuafat
in nauis aplo etiam codice ad
huc quo legebat. antistes mini
me infecto sine restituit. et aplos
ilico dissipuit. Ille autem an anti
stes in honore eius responsum.
quida cum illi suo edidit. ccc.

Item de eodem. xxxv.

Anno dñi. m. c. l. quida
pegnos a iherosolimis redi
ens sup horam nauis sedens
ecce. Qui beatus iacobu altis
voci; imploranti. quida p tñ
ipius clipeu suu ei in mani
rebat dicens. Gloriosissim iaco
bz aui auxiliu inuocas auxi
lietur tibi. Nisi ille clipeo accep
to. bñs iacobo ducente et bus dieb;
et noctib; narrantis nauis de
stigia sequit. ad optatu portu
cum aliis et bus venit. et qd
modu bñs iacobz ab hora qua
eum inuocauit. ante illu p
capitis uticem iugit manu
tenens pexat. cunctis enarra
uit. **A**nno dñi. m. c. l. bñar
dus quida in italia captus
athenis obligatus est. et in p
fundo aucta turris ab inimi
cis eiectus. Qui die noctuq;
otimue imploranti. apparuit
beatus iacobus dicens. Veni
sequere me. usq; ad galoriam.
Et disruptis athenis eius dis
paruit. Illico pegnos suspensis
ad collum bonis usq; ad tres su
mitatem su humano iuuante
bei iacobi auxilio suffultis asce
dit. et de sublimitate turris
q. xl. cubitoz erat. usq; ad plu
tie formsecg saltu vnu faciens.
in columis penitus euasit. **A**n
no dñi. m. c. l. quida ad lobos
miles numbeum qdam rusticu

sunt sancti iacobi pugnare iniuste
pugna in gena percussit. Qui dum
pugnare dicebat. Deus adiuua
me et sancte iacobe. Statimq; di
uina ultione miles ex toto offra
toq; brachio uelut evanm facit
solo affractus et a pteis absoluto
ueniam perit ab eo dicens. Rabi
sancti iacobi pigne. exora apm
in quo confidis pro salute mea.
Ad cui fecit miles sanatus est.

Anno dñi. m. c. lvi. instante
gula miles quidam uelut iter
dento plen' inflatus est. Qui cum
a nullo medico sanitatis mede
lam inueniret. qñq; in lco iaco
bo dixit. qñ si inuenire possit ali
qm curilla. qm a sancto iacobo
pigni redemptes afferri solent.
et ex ea qñm gulam tangeret. stat
remediu' hret. Qñ et factu est.

Anno dñi. m. c. lvi. qñm
negociator uolens ad mci
bus ad mndmas pñfici. ad dñm
tre illius ad qm pfectus fuerat.
erit. qui forte tñe in dilla illa
erit accessit. rogans ut cum scñ
ad mndmas illas salu' duceret.
Qñ ille factum se pñsit et fide
dedit. Et cum pñcti eñt. ille dñi
boli instructu qñmotus. negocia
tozem et res eius accipiens in
curam trussit. fortisq; qñm mñ
qui cum beati iacobi inuocaret
nocte quada' vigilantibz adhuc
custodibz ei in carce apparuit. et
impans ut surget usq; ad summa
tem turris cum pñxit. Qñ se t
tantum melinatur qñ dñi est
accumen sñt in tñm deponere.
a qua sine saltu et lesione desce
dens solitus a vinculis abñt. Tu
stos deo illum insepites iux
eum uenerit. et non inuenietes
exerati retro abñt. **A**nno
dñi. m. c. lvi. instante. in italia

militres ex duabz ciuitatibz mñ
se dissidentes ad etamen agñ
sunt. Quor' dñi pñ ab alia su
gata fuge cepit. In qua miles
quidam bñ iacobi linna pete
solitus aufugiens. iamq; dñe
sue diffidens bñm iacobum inuo
cauit dicens. O beate iacobe si
me ab imminenti pñcto libere
signaberis. me et equum meum.
mñ emm pñosius hed. pñen
cie tue representabo. Tunc apñ
mñ eum et hostes qui eum atq;
insepido cape faciebant appuit.
et hostibus illum. bñ. leugis
insequentibz clipei sui pñctos
liberauit. Qui ne uoti reus
existet. se et equu' sñt qui. pp.
sol' medietatis monete non
ualebat. apñ obtulit. **A**nno
dñi. m. c. lvi. in horis gallie.
vir quidam uxore fili filiu' no
hñt. sñm iacobu' pñt hoc adñt
et rediens filiu' hñt. Qui ia
cobi nomen imponens. cum
eet amoz. vb. cum ipso et mñ
adue sñm iacobum. et eum ei
offere pñsūt. si in medio tñne
puer egrotans expñuit.

De cui' morte pñtes Baldo
dolentes qñ amentes totu' nem
clamoribz repleuerut. mater
autem sic sanctum iacobu' mñ
pellauit. qñ si filiu' ei non
redderet se dñd cum ipso facit
sepeliri. Intea dum puer ad tu
mulum referret. qñ de sompno
excitatus reuixit. Et qualu'
eum sanctus iacobz in sinu
suo tenuit et iussit ei ut ai
pentibz ut ceptum pñret. tñc
is astantibz enapñuit. **A**nno

Anno dñi. m. c. lvi. instante.
res milites diocesis lyp
dñens ad sñm iacobu'
pñebant. quos inueniens qñd
mulierela rogauit uti sñm mñ

Duplatum fuit amore sancti iacobi
deportarent. Quod cum dñs eorum
et usq; ad .xii. dietas a galicia mu-
lieri sacculum deportass. qñ in
firmu in itinere repperit. a quo roga-
tus equu suu ei accommodauit.
Et accipiens burdonem infirmi et
et sacculum mulieris equu suu fe-
rentem infirmu sequebatur. Et
flore solis et labore itine infir-
matus remittens qñ in multis
offendit amore apli infirmu
te suam usq; ad galiciam cõmme-
tolabat. Ibi qñ decubens. a sociis
suis monitus est ut more boni
xpiani pfessus gñati se faceret.
At ille bñ audiens s̃ respondere
non valens. p̃ tñm mutus fuit.
Unde socios suos de salute corpis
et anime sue vehementer turba-
uit. Quarta autem die dupla-
tibz circa eum et mortem ei
expectantibz. grauius suspirans
dixit. Gracias deo et sancto ia-
cobo quia liberatus sum. et quen-
tibz quid dixiss. ex quo inquit
decubui volebam facere qñ mari-
ebatis. Et cum h̃ cogitarem de-
nerit ad me ostingentes ut
nichil loqui possem. qñ p̃tine-
at ad salutem. et vos qñem au-
diebam s̃ respondere non potam.
Et modo huc intus sancti iaco-
bus ferens in sinistra manu sac-
culum mulieris. et in dextera baculū
paupis. quos in itinere sic adiunxit.
Burdonem habet qñ lancea. et
sacculum p̃ parua. i. fruto. Et
statim quasi iutus veniens eleua-
to baculo fugientes demones exire
coegit. Et ecce bñ iacobi gñat me
libauit. et loquelam michi red-
didit. scitate qñ venire p̃tem. quia
diucius in hac vita p̃manere
non possum. Qui cum moram
faceret. dñs de sociis ammonuit
dicens. Dimite noli a modo dñd

tuo militare. Scias enim qñ de-
incit est dampnatus et mala
morte p̃ximo p̃iturus. Et p̃tina
p̃tina rei euentus. Sepulto socio
cum redissent illi se no emedans
p̃sompno ūba eorū dixit. Sed
paulo post in bello lancea cūda
militis t̃sossus inuit. **xxxv.**
Adhuc de eodem. xxxv.

Prope ciuitatem lugdun-
niensem quidam pellipa-
rius patre defuncto matrem sua
p̃prio labore sustentans. singulis
annis s̃m iacobu adire solebat.
Cum gñ dñi caste dixiss. tandem
quadam nocte cum quadam mu-
liere fornicatus est. mane autem
facto quia p̃us ad s̃m iacobum
ire p̃posuerat. cum duobz vicinis
dicens sc̃at apud ad sanctu ia-
cobum ire cepit. Qui sibi qñdam
mendicam in dia repientes. gñat
p̃tatis et amore apli pecuni
dalerit. ei nota largiantes. Tūc
illi iuueni. dyabolus in spe p̃uiti
iacobi nocte apparuit dicens. No
sti quis sum. Cui neganti. ego
sum inquit iacobz apls que s̃m
gulis annis visitare gñesset. Et
as quia m̃tūm gñudebam de
te. quia valde magnū bonū spe-
inbam in te. Et nup̃ ante qñ de
domo tua exires cum muliere
fornicatus es. et cum p̃at tuo
p̃tine p̃fessus es p̃fectus es. qñ
p̃tina tua deo placeret et m̃.
Non redi ita ee. Et quicunq; p̃p̃
me vult p̃tina. p̃tine debet
p̃at sua p̃fessionem dicere. Et
post p̃tina ead gñissa p̃tine.
Dñs dicit demon euauit. Tūc
amiciatus iuuenis. domu redire
et p̃at sua gñat. et sic it̃ rema-
pere disposuit. Et statim demon
ei ut p̃tine apparens cogitatione
talem redarguit. dicens qñ p̃at
istud nullo modo delere posset.

nisi sibi genitalia membra secaret.
 et multo beatior et martirem fore.
 si se auderet occidere. Quibus dicit.
 Iuuenis simplex nocte sobrio suis
 dormientibus cultellum extraxit et
 sibi genitalia amputans. eodem
 cultello se per dextram trussit.
 Cum ergo sanguis efflueret. et ille
 moriens palpitaret. expectati so-
 ni accensum igne morientem inue-
 nerunt. Et tremantes emen omni-
 du mane fugientes. quoniam cum ego
 non relinquerem. Post paululum cum
 eius fovea parueret. ecce defusus
 propter fluxum sanguinis extra ecclesiam
 portus reuixit. Et in feretro re-
 cedit. Et statim gressitantes diffu-
 giunt et ad clamorem eorum omnes alii
 conueniunt. Et sic ille loqui cepit.
 Et cuncta quae illi gererent enarra-
 uit. et cum praedicta dixisset. adiu-
 vit. Cum me inquit occidisset
 demones me cepit. Et cum me
 iussus roma duxerunt. sanctus iaco-
 bus post nos velociter aduolauit.
 Cumque per me et gratia me diuersis
 adinuicem discernerent. illo co-
 gente venimus ad quendam portum.
 ubi beata maria cum multis
 sanctis ad colloquium residebat.
 Beatus ergo iacobus ante eam
 per me gratia demones agitur. et
 cum illa demones increpasset.
 iussit ut reuiviscerem. Sicque me sanctus
 iacobus suscepit. et huiusmodi re-
 stituit. Quod cum audissent astan-
 tes eum in domo cum gaudio
 detulerunt. et statim sanato sole
 cunctos loco vulnerum remansit.
 Post tunc pergens pergit ipse cum
 asino et mendicis redeuntibus foras
 obuiavit. et non tamquam recognos-
 centibus quod gestu fuerat enar-
 rauit. Et post omnia ad patriam
 perfecta peregrinatione rediens. hoc
 quod socii prius narrauerant. re-
 ipsa confirmavit. Huiusmodi hominem

et omnia signa mortis sancto
 hugo clunachensis abbas cum multis
 aliis vidit. et per adimonem
 hoc ut reuelatum est sepius so-
 litum se vidisse asseruit.

Item de eodem. xxxix.
 Anno domini. ap. e. idam ci-
 uis baranone urbis
 cum ad sanctum iacobum peruenisset.
 hec solum ab ipso petiit ut de-
 mone a nullis hastis capere
 detur possit. Rediens ergo ad apa-
 pociam a saracenis in mari
 capitur. et per fora et nudinas
 in. xiii. urbibus paganus vendi-
 tur et emitur. et semper cathene
 quibus ligatus fuerat soluebantur.
 Tertia decima venditione circa
 curia duplicibus cathenis affligitur.
 cum sanctum iacobum clamaret.
 apparuit ei idem apostolus. dicens
 Quia cum es in ecclesia mea
 tunc a me petisti liberationem cor-
 poris tui. et non anime salutem.
 Ideo in huiusmodi lapsus es.
 Et quia deus domus misit me est
 tui. misit me ad te ut etiam
 nunc eruiam te. Et statim apostolus
 dispendit. ruptis cathenis. Vir
 ille solutus per urbes et castel-
 la saracenorum quondam partem ca-
 thene ferens. in manibus in te-
 stimonium tanti miraculi ad
 terram suam vidensque saracenis
 palam rediit. Cumque aliquis
 paganus ei obuians eum capere
 temptabat. mox missa cathena
 frigus fugiebat. multi etiam
 iussi et leones leopardi et draco-
 nes. prope deum habentes deuora-
 re volebant. sed statim visa cathe-
 na quoniam apostolus tetigerat recede-
 bant. Huiusmodi ipsum hominem cathe-
 nam in manibus ferentem. et
 liberantem iudi ego ipse.

Anno domini. ap. e. xxxix. Vir
 quidam nomine huiusmodi de iure

liato a s^{to} iacobo rediens mi-
nis deficientibus esse cepit. et
non hinc unde saltem nominati
panis emerit. Die quadam usq^{ue}
ad noua iuuenis et indicat
erubescens. tristis et anxius fuit.
Unde s^{em} iacobum imploras
sub quadam arbore solus quieuit.
Ibiq^{ue} paululum dormiens somp-
niabat. q^{uo}d s^{cs} iacobus eu^m pasce-
bat. Fulgians statim parte
subintravit ad caput rexit. de
quo. xv. dieb^{us} his in die suffi-
cient^{er} edebat. Et alio die eundem
panem integrum in saculo in-
uenit. **Item de eodem.**
Nup^{er} comes functi egredi
ponas nomine cu^m fratre
suo iur^{at} ad s^{an}ctum iacobum. Quo
puerentes magnam edilem
ut ante corp^{us} apli p^{ro}mitteret
eis vigilare. Consuetudo aute^m
erat ut post sol^{is} occasum ianue
eiusq^{ue} oratoru^m clauderet usq^{ue} ma-
ne. Qui noluit. At illi tristes
recesserunt ad hospicia sua. et
agregantes om^{ne}s p^{ro}gnos sue
societatis parauerunt sibi lu-
minaria que tenebant in ma-
nibus. Et q^{uo}d oportuit in fide bene-
runt ad ianuas clausas fere.
et p^{ro}gnos et orantes dixerunt.
alta voce. Sancte iacobe si tibi
placet mi^{hi} p^{ro}gnos apli nob^{is}
oratoru^m tuu^m. Redit uerba
fuerunt. et ecce ianue cum
tanto strepitu ap^{er}te fuit ut pu-
tarent eas in minucias frac-
tas. Iuxta fuit autem. repa-
grula et fore et cathene q^{ui}b^{us}
obsabant. **Q**uidam epc^{us} s^{an}cti
phani^{is} nomine de gra^{ti}a. relicto
ep^{iscop}atu venit ad s^{an}ctum iacobum
in paup^{er}e hitu. et ibi facta
est ei cellula de micis. in qua
die noctuq^{ue} ieiunans et digi-
tis et oronib^{us} intendebat. Cum
oraret quadam die. turba in-

stitoru^m iuxta cellulam eius ap^{er}ta
se rogare cepit. Beate iacobe
bone miles ab instantib^{us} malis
nos libera. Q^{uo}d ille audiens
ma^{xi}mepans eos dixit. O stulti
rustici. beatum iacobu^m non mi-
litem s^{ed} piscatorem appellare.
Eadem nocte beatus iacob^{us} ap-
paruit ei in veste candidissima
duas claves in manu tenes.
arma ferens fulgentissima ut
medii solis. Et t^uo docens ait.
Steph^{ane} sue dei. qui me non
militem s^{ed} piscatorem uocauit
iussisti. It^{em} talit^{er} tibi app^{er}eo. ut
scias deo militare. Et ut sciam^{us}
h^{ic} credas cum hinc clauib^{us} quas
manu teneo portis. columbere
urbis ap^{er}tis q^{ui} vii. annis a fer-
nando rege xpianoru^m obsidio-
ne opprimitur. crastino die hanc
in intromissis xpianis eorum
redam. p^{ro}pt^{er}ea. Et ita factum
est. **Q**uidam est aliqui bellum
fortissimu^m inter comite font^{is}
malarie et militem suu^m nocte
guellu^m. Qui captus est a co-
mite. et ante eum adductus.
Quem cum comes decollari
iussisset. et miles clamaret.
iacobe ap^{le} dei que herodes
iherosolimis gladio occidit. ad-
iua me et libera me a spicu-
latoris gladio. Ter ictum in
mensum nudo collo erectis ad
celum manib^{us} sustinuit. et mi-
lesus est. T^uc spiculator mu-
cionem fuit inuentum eius.
Quem iacobus sic hebetauit.
Et nec ictum eius sensit. T^uc
comes iussit eum in castro
suo recludi. Qui b^{en}edixit iacobum
inuocanti mane ap^{le} stans
apparuit dicens. Ecce assum^{us}
q^{ui} inuocasti. T^uc impleta est
dom^{us} anna suauitate odoris.
q^{uo}d om^{ne}s qui ibi erant. puta-
uerunt se ee in paradiso p^{ro}pter

cum duobz beatis aplis petro
et iacobo. Quorū petrus librum
manu tenebat. quem pcepit dñs
apiri. Qñt autem scriptus au
reis lulis gemens nomina pde
finitoz. Iussus qd apls cepit le
gere. Et cum ibi legeret nome
iobis illius. tolle ait dñs tolle.
dele eum dele. quia meū se fuit
pmissat et resiliat apmisse. Dñs
autem ppi beati iacobus
et obsecrans dicebat. Dñe meus
est ppius. Ne deleas obsecro nom
eius. Cui dñs meus inquit. no
papius. Si quis te obsecrat. Nonne
magis est meus meū et qm tuū
papius. Aplis autē iacobz ppi
stans in supplicatione. ne deleas
inquit dñe piissime. ne deleas
eum obsecro. Ego tibi p eo fide in
leo faciet qd pposuerat. et dñs
ad eum. In faciet. Aplis autem
infra dies. xv. exiit ad h. liba
iobes. solo ppius et fidei ppi suo
cum uberna lacrimarū effusione
gras egit dicens. faciam qd ppi
aple sancte. faciam qd tam missi
cordit p me pollicitus es. Non mi
to. post fletum magnū. dñm obor
nuit. dñm qd dñs cum duobz pre
dictis aplis affuit. Iussit qm
librum apiri in quo auduit. idē
iobes dñm petrus legentem. aure
mulas aureas faciem tibi dñm
culatris argento. ayoy iobes sur
gens et pfixum diem pueniens
adimplevit votum. hōc fuit
pmus abbas cenobii boneuallis.
et post ecclesie valentine antistes.
aus vita et mors multis mltis
et miraculis clariuit. Solane in
to asinellitis mppuit. qd in egyp
tum corde redierunt. qm iste iobes
quia a castro corde resiliabat. us
que est deleri de libro uite. Smit
q ostendūm nob qm deuocoe
sanctorū nob imploranda fuit

suffragia qui tam amabile spō
dent p nob et tam efficaciter meo
sunt. **Qualiter norbertus
pmonstracensis factus est
episcopus. Cronographus. plm.**
Calixto pape defuncto suc
cessit lambertus qui et ho
norius hostiensis episcopus. Ad quem
pfractens norbertus pater norberti.
et ab eo honorifice susceptus. et q
flagitabat digne psequi petens.
post se futurū episcopi diuinitus agno
uit et rediens. cum in die pasche
apud libopolim in ppi frequēcia
missam celebraret. ceca mulier
ipso post septa mistia in oculis
eius sufflante nifum suscepit.
recepit. Unde quidā diuites apue
ti se et sua deo reddiderunt. et eade
nam rōg edificantē dñm cultui
pmanū ppi ppi eam manū
pauerunt. Inde pmonstracensium re
rediens in ecclesia bti martini que
ata est in suburbio laudum ppi
de suis bonis mltis gallem abtem
pniū psequi fecit. Cuius industria
deo coopente ead ecclesia tam in tpa
libus qm in spualibz m tantū est
in breui multiplicata ut famam
bone opinione et ppagines p
plantacionis in extas ac longin
quas iam extenderit regiones
videlicet in neruiam. in flandria.
in anglia. in angliam. in Waso
nam. in gothia. in hispaniam. i
burgundiam. Defuncto autē parthe
nopoli ciuitatis archiepiscopo. norberti
eligit. et regali psequete ouile
cia ad sacerdotiū ppiate urbis pue
latur. In pmonstracensi autē ecclesia
successorem sibi hugone qui ab
inicio paupertatis sue socius fuit
ordinari fecit abbatem. Demq
norberti archiepiscopi. dñr potens in
ope et pmonē. multoz mona
stiorū fundator. et sancte religi
onis eum ppagator. innocenti

pp. catholici equissimū fautor.
petri vero signatū iustitiam
exactor. cum impatore lutho
ab expeditione italica regressus
in ciuitatem suam nō multo post
in infirmitate corripit. et in ea
p. spaciū. m. mensū laborans.
epatu sapient ac fidele ammi
strato p. annos. dñ. astantibz fū
bz data bñdictione moritur. Cui
des sepultura m. elicos maio
ris ecc. et frs sancte marie o
tencia fieret. res ad impatorem
delata est. et ex eius pcepto in
eccā sancte marie cum filijs ac
fratribz quos in xpo genuit et
xpo educauit sepultus est. Cui
extitit in xpo dormio. dñ. idus
iulij. **De miraculosa ciuitate**

planorum de saracenis

Postea anno dñ. a. e. xv
m. baldun rex illosoli
mox a saracenis puentis cepit.
Quia de re mente excedentes. dñ
diz. ipsum euocati. ad. lx. milia
agglomerant. ut xpianos a finibz
suis extirpent. et apud ascalon
impedimenta sua amendant.
xpiani vero in arto positi. nichil
spei nisi in deum habentes exem
plo nimuitas utiqz sepiu ieiū
niū indicant. plus etiam lacta
tibz infantibz. uniuerso quoqz peco
ri pabula negant. Dies pu
gne indicitur. pcedit xpiani
cum militibz et peditibz uix ad
tria milia estimati. pncipes
gñdiuntur in fronte. s. pñarcha
pro bevillo ferens crucem xpi.
abbas olim clugniacens pontif
pferens lanceā tūssiam in
latere xpi. Ep. bechleemites.
ferens in pñite lac frs marie
dignus. Saraceni vero squa
sim effusi ex omni latere in orbem
circūcingue xpianos ne quis

possit euadere. Dum ita in pñp
tu hrent. xpiani vident deo sibi
auspice splendorem scisso aere
super paganos subito cecidisse.
si non pñpam s. satis uocant.
frus huc tpi saraceni non vidi
unt. Illico enim omni uirtu ro
lore enervati. passim fugientes
cedunt. non solum a diuis sed
etiam a pluis. et a feminis. pi
etut in bello. dñ. milia submissi
sunt. in aquis. d. milia. Qñs nō
xpiani nicolumes reissi sunt
et dulce epimelion reboant. d.
mexelso. **De ceteris miraculis**

Anno dñ. a. e. xv. dñ.
Tempo solito arbitrio et ag
gestu minus sepius decidentis
minis horrida et importuna
fuit. multi enim pauperum
infantes et mulieres. mineta
te frigoris defecerunt. In mult
uiuariis pñtes absorti sub gla
cie pñerunt. Glacies enim adeo
spissa erant et valida ut uelicta
houista sup eam ducunt. et qñ
sup solum equitarent. in brach
bato anguille inuicabiles pñ
glaciem a paludibz exites qñ
dictu. mñt est. in femilibz fugie
tes latuerunt. sic etiam ibi p mñ
etate frigoris deficientes pñturi
erunt. mortalibus quoqz atalū
maxima fuit. Hyem pñcessit
mēpices aeris. nūc. mñe. nū
pluuia. nūc gelu alternatim sa
tis. noxia. usqz in medio maris.
Postea diutino frigore et plu
uia aeris instancā mñ tand
arbores floruerunt. maio mēse.
mñ tand gñ. hbari et gñmñ
renigrunt. uicore. pñb uero sñ
gulis mēnsibz assidue decidunt.
sata agroꝝ. pñe abscessit. nā
slligo et auene pñctum suum
satis sunt emittit. a. uulci quoqz

facto igne aduritur. Tyneus
hebreica lingua per dñi deus femi
as maxima et antiquo in corde
maris sita. sydonioz coloma. ne
gociato maris. emporiū totius
orbis. natiuitate pphaz celebra
ta. et carminibz poetaz melita.
olim quidā insula. sicut nabucho
donosor ut ab alexandrio ppter
expugnationem militis in breui
feto aggraz portans tra gñes
facta. ptem a nabuchodonosor
expugnata et pñm captiuata.
et ptea ab alexandrio penitus
destructa usq; ad solium et dirup
ta. Quarta pphas post. lxx.
annos restructa et in antiquū
statum restituta. nris modo te
poribz in fine mundi a ppiamis
tra mariz obessa capitur et
vpi nmpio subuigatur. **VLII**
Adhuc de eodem et de
mozte imperatoris

Hano sequenti hiemps
asprina sex ebdomadibz
otimua et ualde noxia. fames
ualida ubiq; magna multitu
dine utusq; sexus peunte. In
hasbama ignobil mlietula
monstru bis gemmū corporis
est empa. aūsis multibz et cor
poribz sibi coherens. ante qdē
effigies hominis. integ corpis
membroz q; ordine distincta.
vtrūq; facies armis filo cor
pis et membroz ppetate inte
gra. In brachbantio uilla ne
rista. Alia mltē empa est. m
maslos uno partu. In gembla
censi prochia dñm pater fa
milias dñca die mixtum so
netum pre penuria famis mo
let. in usus familie. subito nista
dei indignacone arsit farina
cum putoris ingredine. ad ex
emplum postis ne quis pñu
mat. **Henricus** impator

maltildem henrici regis anglor
filiam uxorem accepit. qñ tam
postea dimisit. Ipe aut ut fñu
a quibzda nq; apuit. Post h
ipa maltildis gaufrido comiti
andegauensi nupsit. ex qua
henricum primo ducem north
mame. Post regem anglie
pauauit. alibi uo legit q h
henricus leodni pascia dñ cele
brat. Inde aquis otendens mor
bo dracululi qui sibi erat nati
uus molestari cepit. ppter qd
et illi aliquot dies remorata
est. Demde qñ penthecoston
celebratur multietu venit.
et tandem feria. v. in pentheco
ste uitam cum regno amisit.
Corpus eius mectis intestinis
sale respsum spue relatu est.
De h autem impatore qñ di
citur q fabulosa ee didicim.
fetur namq; qd se qñ mortuu
fingit. et oculis suoz pñen
ciam fugiens pegnationem
agressus fuit. et ad ultimū
monachū clunaci factus fuit.
Reia a ut dñ quida erat bal
de similis eidem impatori et
uitibz corpis plurimu balens.
qui monachatu clunaci susci
piens. henricum impatorem
se ee firmissime asserbat.
Rex in uim baldunū. data re
dempcione a faciemis dimitti
tur. **de magro h. pñensi 2 septis**
uno. ex comitis. xlvii.

Horebat tuc tempis do
nobilis hugo pñensi
sancti dictoris canonicus. reli
gione et litz scia clary. et in
libalū artia pñia mlti pñ te
poris sede. Qui mltā q
utilitū scripsit. etiam libru de
sacrametis ualde necessariū.
Quobz voluminibz pñensu
edidit. In cuius liber volumine

scio quidam mirabile interit de
quodam pignus. de quo. s. supius
dum est. q. dyabolus in spe. s. iaco
bi apparens ad h. seduxit. ut gpa
manu se inficeret. Cumq. cum
dyabolus seam traheret. sanctus
iacobus supuens eripuit. eum
de manu illius. et multa ei osten
dens ante iudicium dei statuit.
atq. ut de nio ulte redderet
obtinuit. p. detente etiam rege
ludouico. explanauit. ierarchia
sancti dymsi multis obscuritatib.
plenam. Scripsit etiam idem
hugo et alia plima opuscula
s. dyadastalon lileos. d. super
eccliastem oms. ps. Sup lame
taones iemie. l. i. Sup ierar
chiam dymsi anglicam. l. i.
De am. are. l. i. De virtute
orandi lib. i. De institutione
nouitior. l. i. De archa. noe
l. v. De anima. l. i. De penna
dignitate bte. marie. l. i. Ex
poms sup magnificat. l. i.
Sup tota pulchra. c. l. i. De
sacramentis. l. ii. Item notulas
sup quosda. d. ps. psalms. et
alia plia opuscula. de quibus
h. pauca q. sequunt. excopti
hinc modum. **plm. v.**

**Documenti eius de ordine
Gugonis de uirtute orandi**

Quo studio et quo affectu
a nob. orandi sit. deus
ex nra infia font. et eius ma
gitudine possim. In oratione
misie me. discam. quid nob.
nate sit. pete. In oratione
me dei nri quo desidio debcam
postulare. Cogitem. q. sit bti
uita nri. qm. dia lubrica. qm.
mors metra. Cogitem. q. luge
tes. in hanc vitam mtramus.
cum dolore pnsim. cum luctu
exiri sum. Ut autem pcc
mitam. mala illa q. omnes

omnes homines opprimunt. qualia
estimamus ee secreta pila singlor.
quor. sibi quig. d. cusei pnt.
Si cogitare quisq. voluit que
ab mente etate mala fecerit.
q. sustinuit. Quociens p. amore
vite eius huius frustra desuda
uit. quociens in laboriosis cona
tib. fallaces exito inuenit. et
post. longuos discursus requie
ntia nullam adeptus sit. cogn
scit. quid de hac vita iudicare
possit. Cum aute. vite huius
rupnam q. siderat. etiam que
sit p. celestis suauitas atq.
dulcedo attendat. et p. pendat
quid inuenit. quid p. diderit.
ut ex utroq. intelligat. qntu
sibi in hoc exilio lugendu sit.
hinc enim salamon dicit. Qui
addit pccam addit et dolorem.
quia qnto magis homo ma
la sua intelligit. tanto ampli
suspirat et gemit. Postremo
sup. ut in memoria malor.
mox etiam mne dei record
mur. quia fiduciali de futo
eius mpaones requirim.
si q. admodu. in p. tito m. m
p. sis sit. cogitem. reuocem.
ad memoriam bona q. t. b. u.
Et q. in p. tibus sepe q. stitutos
clemet. eripuit. Et q. in p. tibus
sepe q. stitutos clemet.
eripuit. nec umq. p. tibus m.
quo m. m. m. p. tibus m.
tuit. Oblitos sui de se admon
it. a. i. p. tibus a se reuocauit. de n.
tes ad se benigne suscepit. pe
nitentib. indulgit. p. tibus
custodit. meditatio namq.
assidua oram. p. tibus op. uctione.
p. tibus autem deuotione p. tibus.
deuoto. no. oronem p. tibus. Ca
encia est. q. homo ad agnicio
nem sui illuatur. Compur
tio est. q. ex q. stituta malor.

suorum cor mentis dolore tangit.
Deus est pius et humilis af-
 fectus in deum. qui ex spiritu
 ne gnat. Tunc enim magni-
 tudine malorum suorum animi et dif-
 fidens de proprio viribus ad deum
 se greditur. et tanto audentius pa-
 trocinatur illius expectit. quanto
 sibi melius contra deum relictum
 esse videtur. in quo confidere possit.
Deus est et gressio in deum pro
 et humilis affectu. humilis enim e-
 xpositio infirmitatis sue. pius
 ex gratitudine diuine clemencie.
 hec in se tres principales virtutes
 habet. fidem. spem. caritatem. Neque
 enim homo per deuotionem se ad deum
 gressus. nisi et crederet se ab eo
 saluari posse et speraret eum
 misereri uelle. Postremo nisi
 eum plusquam mala sua diligeret.
 nequam illa fumens refugium
 sibi in ipso eligeret. melius quod aliud
 est oratio quam mentis deuotio. et gres-
 sio in deum per piam et humilem
 affectum. fide. spe et caritate se-
 mita. **De oratione. xix.**
Orationes sunt species orationis. s.
 supplicatio. postulatio.
 infinuatio. Supplicatio est per
 determinationem petitionis humilis
 et deuota petitio. Postulatio
 est determinate petitionis in-
 ta narratio. Infinuatio est per so-
 lam narrationem voluntatis facta
 signatio. Tria sunt genera supplicatio-
 nis. captatio. exortio. pura oratio.
 captatio est quod fit ante postula-
 tionem ad apparandum et inclinandum
 animi auditoris. Et tribus modis
 facimus. primo cum aliquid dicimus
 quod personam vel cum munus gmen-
 det. siue meritum nostrum. siue infir-
 mitatem siue aliud. Et deus modus
 est cum aliquid in laudem eius
 profectum per orationem. per quod apud eum
 nostrum eum carum et acceptabilem

et significamus. ut nostra caritate
 uicissim eius dilectionem habeamus.
Tercius est cum aliquid dicimus
 per quod apud eum auditoris et ad
 aduersum nostrum personam depunitur.
 ut odio per quod a more digna ui-
 deatur. Exortio est post factam
 postulacionem. in auditorem ne
 petico nostra apud eum in obliuio-
 nem veniat. quod dum instantia me-
 morem facimus. hoc genus quoniam apud
 homines impotitum videtur. tam
 apud deum gratum et laudabile
 est. Pura oratio est quoniam ex humilitate
 deuotiois mens ita accenditur
 ut cum se ad deum postulatum
 gressus. per amoris eius magni-
 tudine etiam petitionis sue obli-
 uiscatur. In hoc tria supplicacionum
 genera infirmum locum captatio. me-
 dum exortio. supremum et excel-
 lentissimum pura oratio obtinet. quoniam
 captatio timorem. exortio fidu-
 ciam. pura oratio perfectum amorem
 habet. ita ut pura oratio magis in
 iubilo gressus et appropinquat deo.
 quoniam et effectus obtine-
 at. Postulatio est determinare pe-
 titionem in se narratio. Et tribus
 modis fit. Obsecrando rogan-
 do. simpliciter postulando. Obsecratio
 est quoniam vehemens et natus deuo-
 tus. per se insistere cogit. In me-
 dioque causis rogamus. In minimis
 simpliciter postulamus. Excellentissimum
 est obsecrare. medium rogaré. mi-
 nimus simpliciter postulare. Infimu-
 atio est sine petitione per solam
 narrationem voluntatis facta signa-
 tio. Et quoque tribus modis fit. timo-
 re. fiducia. contemptu. Timore fit
 quoniam magna est causa quoniam agimus.
 vel persona quoniam rogamus. Sicut illud.
 Domine si fuisses hic. finis meus
 non fuisset mortuus. Rogare
 enim voluit. ut dominus sciret suum
 mortuum sustineret. si per quod magis.

audire cause et p reuerencia p
sone extenuat. insinuare possum
qm postulare elegit. Dicitur unde
voluntas intelliget. Si reuerentia
non reprehenditur. fiducia fit. qñ
ut de facilitate cause ut de le
gimolencia qñsone ofidm. et
ideo patet desiderium nrm expm
negligim. quia nos obicim pñt
se sola insinuatione span. sicut
est illud. Vinu non hñt. Comex
tu qñ causa vilis est. ut pñona
que rogat hñlis. Que omnino
ab orone diuina excludit. apud
homines autem maxime supbos
et potentes magno studio exre
tur. Insinuatio ex fiducia pñec
tis quent. ex timore incipienti
bus. ex contemptu malis. — l.

**De quibusdam psalmis qui
no. sicut. ad ordinem pñt**

Quoniam monitum solet qñ
in orombz nris illos etiā
nonnu qñ psalmos qui ut pe
titionis liba non hñt ut ad mām
petitionem non pñtinent decanta
re solent. Ecce enim inquit
dm p indulgentia pñtior. mōz
depari volum. qñ nos ad hñ pñt
si ut qñe fremuerit gentes
ut attendit pñt meus. ut aliud
huiusmodi psalmis decantant.
Et quis quis supñtis orombz
spet diligens. pñt pñt qualt etiā
ista in orombz dicta valeant
facile dñfuit. Dicam. qñ omñ
illas scripturas idēo utiliter
debere et querent posse mñt bo
ta pñam mñt ab orantibz re
citari. et in nob affm pñe de
uotionis excitant. et cor mñt
ut narrando laudem dei ad ex
amorem quocant. uel mñt
mñtiam gmemorando ante o
spectum eius nos hñtiant.
ut maliciam adūsarioz mñt
exaggando. et utilem nobis

sollicitudinem et fiduciam co
ram ipso ampliorē pñtiant.
Sive qñ laudem dei in bonitate
et potencia. siue mñtiam mñt
in infirmitate et culpa. mñt siue
maliciam adūsarioz mñt in
tirāde eoz et astucia expta
conem mentis et augmentu
bone deuotionis orantes gmemo
rem. mñt inceptum facim. qñ
qñ pñt affectum que ipa in nob
liba excitant ubiq orantes su
mus. Vnusquisqñ qñ cum in or
ne ut psalmos ut alias quas
cumq scripturas decantat. si
ligent ofideret cui affectus
uiant. et ad illum effectum
toto mñt cor suu excitet. ad
quem id qñ loquit magis pñ
nere videt. Sicq pñt liboz in
telligenciam in maiorem deu
conem affectum accendat. Ec
te fidem. adūatores qualis
se erga illos a quibz aliquid ex
petit deuotos simulant. Et
nos pñt mñt pñtiam. pñt
em dm. et ut mñt obicim
qñ pñt non simulant deu
conem. sñt deitiam caritatem of
ferim. Beatificem. amicos
dm mñt indignemur mñt
eius. laudem. in eo potenciam.
pietatem sapiam. equitatem.
Item narrem. et mñtiam mñt.
Confiteam. et culpam mñt.
Dicam. et credam. aliu non
te pñt pñt. et pñt. pñt quem
pñt libat. Item ostendam.
ei adūsarioz mñt demonum
et pñt homi maliciam. cru
delitatem. iniquitatem. tñtiam
dem qñ ei aduersant. qui nos
pñt. qñ nob nob hostes
sunt qui ei qñt. qñ obm
qñ odit. qñ diligim. qñ diligit.
malle nos pñt enim odia

inimicorum eius p[ro]peti: q[ui]n p[er]
eum h[ab]et pacem eor[um]. **li.**

De scientia recte viuendi
Item in libro de institutione
monachorum.

Scientiam recte et honeste
viuendi op[er]are sibi op[or]et.
p[ri]m[us] r[ati]one. p[ri]m[us] doctrina. p[ri]m[us]
exemplo. p[ri]m[us] meditatione s[an]c[t]i
scripturaz. p[ri]m[us] acedia. inspec
tione op[er]um ac mor[um] suoz. R[ati]one
quid h[ab]et modo. Debet siquid h[ab]ere
diligent[er] q[ue]rere quid liceat
et quid non. quid debeat et q[ui]d
non. in om[n]i actu. in om[n]i loco
in om[n]i tempe. erga om[n]e p[er]so
nam. in om[n]i actu. h[ab]et quate
sacra et diuina missa imple
ri op[or]eat. quate huana officia
que ad usum p[er]tinent corp[or]is
exhibere queat. ut semp[er] sibi sit
paratus. p[ri]mo p[ro]p[ri]o. et deo
deuot[us]. Non solum autem q[ui]d
agat. s[ed] etiam in quo loco quid
age debeat. q[ue]rere n[on] est.
Alius est mod[us] se habendi in
illo loco ubi deus adoratur.
Alius in eo ubi corpus reficit[ur].
Alius in eo qui loquom[us] depu
tatus est. Alius in eo ubi si
lenciu[m] custoditur. Alius deniq[ue]
in secreto. Alius in publico. Et
q[ui]n in nullo loco disciplina
homo desere debeat. diligencius
cum et magis sollicit[us] ibi o[mn]i
uanda est. ubi ut neglecta p[ro]
bus g[er]at scandalu[m]. uel custodi
ta bone imitationis exemplum.
In nocte secum debent ee hoies.
et aut fessa membra sompno re
ficere. aut oromib[us] ut meditaco
nib[us] s[an]c[t]i in silencio am[er]e exere.
In die vero de secreto suo in diu
coert. et ad cultum videndos
se et imitandos ostendit. Rite
cibum sumptum magis hyllares
nos ee querit. ne ap[er]a in. m[un]da

abstinencia grauius et molesti
videat. post vero mag[is] modestos
et tacitos ne p[er] grule dicat an
pula nos inflammasse putetur.
Quintum vero deo adit dieb[us]
festis q[ui]s uacac[i]o[n]is. tantum or
namenti offert dieb[us] cetis studi
um boni op[er]is. itaq[ue] carnales q[ui]
mentes ne ut in istis in bono
opere se excreant. pigritia ligat.

Qualiter homo se habere
debeat ad p[ro]p[ri]os. li. i.

Discere p[ro]p[ri]os q[ui]ntum
quidem p[er]tinet ad dilecti
onem s[ecundu]m m[un]dum. q[ui]ntum vero
ad reuerenciam s[ecundu]m etatem
et officium habenda est. melio
res diligere. sup[er]iores honorare
debent. quia p[ar]i g[ra]tuita.
sive in eo qui p[ro]p[ri]o inferiorum
gradum in homine uirtutem
despicit. sive in eo qui p[ro]p[ri]o uita
inferiorum gradum sup[er]iorum g[ra]dum
tempnit. Istis q[ui] honor. illis a
mor impendatur. sic tam ut
honor istoz sit solutarius. et
illoz amor reuerens. Reuerencia
enim sine amore mag[is] p[ro]p[ri]is
est. et amor sine reuerencia
p[ro]p[ri]is iudicari debet. Sed deniq[ue]
modis discionem p[ro]p[ri]az habe
dam ex h[is] colligim[us]. T[ri]bus s[ecundu]m
dignitatem. et trib[us] o[mn]i[u]m.
S[ecundu]m dignitatem sup[er]iorib[us] obe
dientiam timorem. obsequiu[m] et
reuerenciam debent exhibere.
Cum eq[ui]lib[us] pacem et concordiam
custodire. inuicem obsequio be
neficio et honorem p[er]uenire.
In om[n]i actione et u[er]bo sup[er]iore
locum eis tribue. Et si quando
fortassis in aliquo negotio eos
p[ro]p[ri]e cogam[us] cum om[n]i h[um]ilitate
et reuerencia q[ui] facienda sit.
non p[re]cipere s[ed] demonstrare.
Et si eos p[re]cedere otigerit cum
alacritate et deuoc[i]o[n]e quasi

ex necessitate subiecti obedire. Infi-
oribus semper beneficium et auxilium
impendere. siquidem impetare. sine
circumscripta corripere. sine superbia gu-
bernare. sine crudelitate castigare.
cum pietate foris. benignitatem
non exire. societatem atque equa-
litatem amare. maioribus per timo-
rem subditi. Equalibus per caritatem
obsequi. minoribus per humilitatem
coequari. Superbientibus pariter. obedi-
entibus modesti. malevolentibus ta-
ci. laudantibus laudare. Item secundum
satisfactionem superioribus. quid in omni
loco. et in omni opere vel sermone ex-
hibere studium reverentiam. et
quodque egrediatur aut obiciatur fuerit
virtutis exemplum imitemur
quodammodo tacere. in conspectu co-
parandi. siquidem presumamus expectare.
Negligentes vero et maxime
eos quorum vel studia reprehensio-
ne digna apparent. tali nos cau-
tela declinare oportet. ut et fuga-
mus quod facit et tamen indicare
non presumamus quod facit. Cogitemus
in eiusmodi nobis neque dari exem-
plum. neque perimiti iudicium. quia
si fortassis in eis ignorantia seu
infirmitas excusatur quod si a nobis
fieret excusationem non haberet.
Cum medicus et ceteris tanta no-
bis pacis et concordie suavitatis dilige-
cia sit. ut in nullo immo negotio
quicquam in nobis est fratrum dilec-
tio perturbetur. Eundem in iura
eis siquidem aut molestiam inferre.
Illatam vero propter amorem sine
caritatis equo animo sustinere. nichil
attentius aut arroganter ex eis
agere. si pati semper in omni opere
et periculis insistentibus cedere.
et laborantibus libenter subvenire.
Et quia inter paucos non minus
passi quedam virtutis emulatio
esse solet. operam nostram neque ingre-
diantur nolentibus neque petentibus

subtraham. quia in utroque su-
spicio esse potest. Si quidem autem
in aliquo forte negotio laboran-
tibus operam ferre cupimus. tanta li-
beralitate et mansuetudine su-
ciendum est. ut hinc se ipse ma-
nifestum sit quod non excellencia
operis sed asperum queramus laboris.

**Qualiter se habere debeat in
seipso. lxx.**

Quoniam quicquam pertinet ad
nos summo modo intendendum est.
ne quod vel in labore nostrum patientes.
vel in obedientia preceptorum
nostrorum alacres. vel in caritatis
operibus exequendis nostrum munus
amur fuerint. Specialis doctrine
studium non litigantes paupersul-
tantes requirit. sicut per moysen
dicitur. Audi israel et tace. Et sicut
iacobus admonet dicens. Sit ois
homo velocis ad audiendum et non
qui linguam suam a multis loquor
opescere non vult. non potest animi
suum diu a furore iracundie custo-
dire. Eundem quod alius superbe sapie-
tes uideri volumus. erubescimus
vel nostram ignorantiam ab aliis
argui. vel aliorum sapientiam si ad
nostram deprecationem apparere. Si
non minus quod ostendam nostram vel
nostram errorem impudentem defen-
dimus. vel alius uirtute malicia
opere impugnamus. hoc est superbia
huius mundi quod idem apostolus carnalis
vocat et dyabolica. quod asperum
est et maligna. illas solummodo
astute vias exquirens quibus pos-
sit suum errorem tegere. et alienam
uirtutem quicquam manifestam in
opinionem stultorum et insipientium
hominum repugnare. Et non talis superbia
quod desussum venit. que nescit se
semet ipsam gratia uirtute diluere.
semper patitur ut bonum quod habet non
habentibus liberaliter impendere. ut
bonum ab habentibus libenter petere.

ut malum quod sustinet eum alius
et coram alio iaciter accusare.
Et ipsa doctrina iustitiae tales au-
ditores amat. Nec erubescit ma-
gis habere omnes a quibus discere pos-
sunt quod ignorant qui iudicia omni-
libent' applicant: errores vero alie-
nos per tempore student: ut modeste
corripe. ne prudent' dissimulare.
Qui denique suum suum more disci-
plina exornat. Sicut enim nisi
prius emolliat fuit formam non
recipit. sic et homo quidem per
manu actus alienae ad forma
virtutis non flexit. nisi prius
per humilitatem ab omni elatione
et ordinationis rigore molliatur.
Neque enim per exemplum alius
aliqui in melius reformari potest
qui adhuc per elationem suam et bo-
na aliena oppugnat et sua mala
defendit. In lectione divina prius
debetis querere quod mores vestros ad
virtutem instruat: quod sensum
aduat ad subtilitatem. magis quod
velle infirmi preceptis scripturarum
quam quoniam impediri. Cum quod
uinas scripturas legitis. tollite
appendite quid ibi deum sit ad ex-
atans in nobis amore dei. quid ad
contemptum sui. quid ad cauendum
insidias inimici. quid disciplina
in ore. quod humilitatem in cogitatione.
quid obedientiam in preceptis. quod
patientiam in adversis hinc debeat.
Et hanc ipsam sapientiam quam pro
virtute libent' despiciatis. melius
post modum per virtutem invenitis.
Sepe opus quod bona intentione
inchoari creditur. tanto citius
hominem in deceptionis laqueum
precipitat: quanto de intentionis sue
principio secus. finem actus non
obstat. et imprudens quod via pla-
na ad foueam currit. quod videt quod
faciat. si quid finem suum sequi debe-
at non attendit. propter quod citius

specio homini ubique notum est.
quia sollicitus attendat quid agat.
quid agere debeat. si quod facere
est faciat. si quicquid et qualiter
faciendum est faciat. si bono opus ma-
lum aliquod non admisceat. si alius
bonum ut suum diligat. si suum ut
alius malum reprehendat. quicquid
ad bona agenda solito sit alacrior.
quicquid ad mala vincenda a solito
ostentior. Cum aliquo opere suo in
fidus inimici supplantatus sit. quod
denique per iudicium transacta deceptionis
futurum illius finem auerere
possit. **De disciplina mentis
etiam in genere. l. m.**

Disciplina est membrorum omni-
um motus ordinatus. et disposi-
tus deus in omni habitu et actione.
Disciplina est spes cupiditatis.
malorum desideriorum auerere fremus
lacrimae. elationis iugum. uincula
lumi inordinat. Que domat interin-
pantiam leuitatem ligat. et
omnes inordinatos motus mentis
atque illicitos appetitus suffocat.
Sicut enim de inordinata mentis
nascitur inordinata motus corporis.
Ita quoque dum corpus per discipli-
nam frigitur. animus ad ostentiam
solidatur. Et paulatim interius
meus ad quietem componitur cum
per discipline custodiam mali motus
eius foras fluere non sinatur.
Integritas quod uirtus est quod per in-
nam mentis custodiam ordina-
te regitur membra corporis.
Et qui statim mentis perdit. so-
ras in inordinatam motum de-
fluit. Unde per salomonem dicitur.
homo apostata. et liganda et
sunt foras per disciplinam membra
corpus. ut interius solidetur
status mentis. quoniam dum undique
curios custodia mentis mobilita-
ti coherrende componit. tandem
mens ad pacem stabilem in se habet

ipsa colligitur. omnia namque di-
gna motus disciplina cohercet.
et quantum mala desideria foris
cohercendo opprimat. tantum per
eam bonum desiderium intus qua-
lescat. paulatimque eadem vir-
tutis forma per consuetudinem in-
imprimatur. quod foris per disciplinam
in habitu corporis consumatur. **lv.**

De disciplina suavia in habitu

Quatuor sunt precipue in quibus
consumanda est disciplina. in
habitu in gestu. in locutione. in
mensura. in comestione. in habitu
quique modis. In genere et qualita-
te. In colore et formatione et co-
aptatione uestimentorum. In genere
scilicet ne sint nimis preciosa. In qualitate
ne nimis sint subtilia vel mol-
lia. In colore ne nimis nitida siue
quolibet alio modo super quam discipli-
na et oppositum religiose consu-
tione expetit fuerit. In formatio-
ne ut sint decent et religiose
opposita. id est ne nimis magna
aut dependencia aut fluxa.
ne nimis stricta siue quolibet
alio modo secundum sancti vanitatem
decorata. Coaptatio ad modum
portandi pertinet. Nam sunt
quidam stulti. qui stultis pla-
cere cupientes quoddam artifi-
cio uestimenta sua circa collum
oponunt. alii vero maiori scili-
tate ridiculo se tripliciter. alii aut
ut pompam de se faciant ex-
plicantes ea. et quantum possunt
lucius ostendunt. Alii tenere
corrugata in unum colligunt.
Alii torquentes et oplectentes
mucosunt. Alii toto conamine
asfringentes et frudentes ea.
omnia corporis sui limamenta in
nequissima quadam turpitudi-
ne aspicientibus munanda ex-
ponunt. Alii iactando et ven-
tilando pannos suos. leuita-
tem mentis sue ex ipsa habito

sui mobilitate ostendunt. Alii
incedentes sumiose summate tra-
iunt et limbis dependentibus
imo retro consequentibus caudis
insultantem uulpiam vestigia
sua obducunt. Qui ut ostendat
se de nullo illorum esse de quibus psal-
mistam dixit. Non sic impii non
sic et cetera. quocumque prebent quasi
turbo tempestatis pulilem ga-
tant. et ipsi filii tenebrarum il-
lud lumen foris oculis hominum
subtrahunt quod intus ceata ma-
gnitudine. Tendet me omnia va-
nitatis ocula mutare. in quibus
stulti et decordes mulieribus imo
meretricibus studia sua auferunt.
et tanto dedecore quanta superbi-
tione cum habitu pene seruum
mutantur. Et gratia dei omnes
qui modo in religione consu-
ti talibus student. et per hoc hominibus
placere cupiunt. omnibus hominibus
magnis viles et contemptibiles
fiunt. et eis qui habent per deum
despiciunt. Non solum coram
deo sed etiam coram hominibus
honorabiliores et cariores ex-
stunt. **inuenio contra illos**

Qui de veste gloriantur
Erant ergo nunc miseri et stulti
et honestatis ignari cum
et comant pannos suos. qui
non intelligunt quoniam iuste in hi-
is religiosam vitam professi
cultu precioso vestitus vestitus
reprehenditur. qui per apostolum
petrum. etiam feminis prohibetur.
Non inquit in veste preciosa.
Videant quia ille dives qui
in euangelio purpuram et
byssum induit. postea in tor-
mentis inferni eternaliter au-
tandus sepelietur. Quid autem
in purpura nisi color et pretium
et quid in byssum nisi mollia
et reprehenditur. Tum ergo
coram sue et in purpura deo

oculm intuentem aliu claudut.
 aliu apert. aliu maiori uisualo
 am medietate oris loquit. Eui
 pterea mille larme. mille sub
 sinationes et corrugationes na
 riu. mille balgia. et gressiones
 labioz q pulcritudinem faciei
 et decorem discipline deformat.
 Est enim facies speculm discipli
 ne. Cui tanto maior custodia
 adhibenda est quanto min? si qd
 in ea pccm fuit celeri pt. Tem
 peranda est q facies et modifi
 ca in gestu suo. ita ut nec pte
 expetatur nec molliat dissoluat.
 si semp heat et rigida dulcedine
 et dulcem rigore. Alii nauigant
 brachijs mcedentes et duplici
 quoda mastro duo eodemq tpe
 pedibz deorsum in tra ambulante.
 et lateris sursum in aere uolante.
 Et est quesp mastre hoc qd sunt
 in se fingit et homibz necessum
 et nauis renngit. et auis sola
 tum. libet in hoc pte illius
 subpinnaculo elogia subclamar.
 Humano capiti ceruicem pictor
 equa. iuge si velit. et varias
 inducere plumas.

Adhuc de eodem. Com.

Intento optet ut ad hanc
 pte pte sedam
 custodia discipline opponat. que
 vnu qz mebru ad suu officiu
 restringat. Item dnm alterum
 mebru opatur. alim aut omis
 quietum maneat. aut si forte
 eius opa illi ncia ee cognoscat.
 suo motu et ad copandim
 illi decet et ordinate moueat.
 ita ut nich ofuse. nich qpostum
 in mebris corpis agat. Est em
 q quedam res publica corpus
 humane in quo singulis mbas
 sua officia distributa sunt. Tu
 g? vnu mebru alius mbel of
 ficiu. inordinate sibi mendicat.

quod aliud qm concordiam dmi
 uersitatis ptebat. Dum q
 aliud suo motu aliu motum
 impendit. certo illi qm matum
 moderat disposcom odit. qd
 ma q est custodia discipline i
 gestu. ut vnuqz mebru in
 eo ad qd creatum est officio
 gteat. neq alius missum
 sua admixtione ofindat. Sed
 est custodia discipline in gestu
 ut vnuqz mebru ad qd fa
 ciat eo mo atq mesura faciat
 quo faciendu est. i. nec plus
 nec min? n? alit? qm optet fa
 ciat. Item in actu suo sic et di
 rigatur et moneat. ut in
 nulla vnuqz pte temperancie
 limitem aut forma honestat
 excedat. hoc est ut in paucis
 exemplificem. uidere si apce
 denat. uidere si desione oclz
 loqui sine extensione manum
 et intentione digitorz. sine
 intentione labioz sine exten
 sione et iactatione capitis. sine
 eleuatione supiliorz. Incedere
 sine modulatione gressu. si
 ventilatione brachioz. sine m
 sculatione scapuloz. Sedere
 sine diuinatione cruriz. sine
 altitatu supiectione pedum.
 sine extensione ul agitatione
 tibioz. sine alina acubitatione
 lateru. iacere sine disiectione
 mbioz. et ut tandem de hac
 pte sine loquedi faciam? gestu
 homis in om actu ee debet
 graciosus sine mollicie. quietus
 sine dissolute. grus sine tar
 ditate. alac? sine inquietudie.
 maturo sine pte. et seuerus
 sine turbulencia. molle gestu
 temperat. turbid? et turbidum
 molle dissolutum parat. pa
 te dissolutus citat? tardus.
 citatim. quia inter dicitur qm

medius limes est virtus. *De disciplina in sermone. lxx.*

In loquutione quique res sunt ob-
servande. hoc est quid dicat.
aut. qu. ubi. quom. Quid ut videlicet
nam in sermone disciplinatis oia
sa adhibeant. Oiosa autem sunt
omnia que sunt aut nociva aut
inhonesta aut inutilia. Inutilia
sunt que nec loquentibz nec audi-
entibz prosunt. In honesta que ut
illius qui loquitur. ut illius cui
loquitur. ut illius de quo loquitur
dignitati non queant. Maximaq.
suis suasionibz aures auditorum sine
ad errorem sine ad puritatem in-
ducunt. *h* tria duobz modis pos-
sunt. i. secundum qualitatem rerum. de quibz
loquendo fit. et secundum qualitatem perso-
narum per quas ut ad quas ut de
quibz loquendo fit. Qualitas perso-
narum. n. modis capit. Secundum
etate. quia aliud querit loqua-
comibz iuveni. aliud seni. Secundum
scientiam. quia aliud loquutionibz.
aliud simplicium. Secundum officium. quia
aliud loquutionibz ipsoz qui nego-
cia exteriora tractant. aliud eorum
qui secretioris vite quieti et stu-
dio et contemplationis insistant. secundum
ordinem quia querit loquutionibz
eorum qui sunt plati. aliud loqui-
tionibz eorum qui sunt subditi. Se-
nex loqui debet de discipline in
consulendi. Iuvenes de instantia
instructi. Sapientes de mysticis
separant. Simplices de exemplis
bonorum optum. hi qui exteriora tractant
negotia sollicitudine adquirendi.
hi qui quietam vitam ducunt de
disciplina vivendi. Plati de puri-
tate subditorum. Subditi de obedientia
preceptorum. Rursus de discipline loquendi
dicendum est. Cum duo irreligiosi
tracta de fratre. et. Sapientes
velle docere superbia est. et obstina-
tos corripere insipia. Quia et iunior

sus est proximo. qui meliori non
exhibet reverentiam. et innumeris
sibi est qui non emendat. si provocat
eum se incipientis vestigium.
Sed qui cum alio loquitur. primum
consideret. utrum propter se an propter
illum loquatur. Si propter sui utilitatem
loquitur. videat ut ille talis sit de cuius
colloquio utilitas ei provenire possit.
Si propter illum loquitur. caveat ne talis
sit ille qui ut sua exhortatione
non indigeat. ut ita in malo obsti-
natus. ut exhortatione alterius cor-
rigi se non permittat. facile est autem
sic loquendi agnoscimus si id quod
quale sit diligenter consideremus. quia id quod
fecto binarius magis dicitur querit.
quod ad illud in quo ipse plus labo-
rat. malum sanandum. talis quod
ei occurrat. *Ubi nota. Si ceperimus su-
perbis laudare ostentatiam dum eos
ad virtutem ortari credimus. amplius
in suo dicio confirmant. Exhortentur
ergo ad ostentatiam timidos. ad timorem
superbos. ad frugalitatem prodigos.
ad liberalitatem avaros. ad humani-
tatem iracundos. ad puritatem gulosos.
ad salutem remarios. ad florem
peli repidos. ad silentium liberos.
ad illum exhortationis minus tra-
ctos. ad alacritatem segnes. ad
mansuetudinem impatientes.
ad iusticiam negligentes. ad in-
dulgentiam audeles. ad verecun-
diam paucos. ad quietem papaves.
ad prudentiam incautos. ad
sollicitudinem obliuiosos. ad
modestiam invidiosos. Et omnino quod
quod dicitur volumus cui dicendum sit.
ex ipso prius in sermone alacritate
colligamus.*

Adhuc de eoz. lxx.
Sequitur tria distictio loquendi.
ut cum aliquid dicere vo-
lumus prius ubi illud dicitur queramus
consideremus. neque in diuino et sacro
loas fabulaciones inducere. neque
in illis loas ubi de disciplina

agendi q̄tiones aut q̄tiones
 uentilare. neq̄ in illis
 m̄ de intelligencia diuina
 scriptura tractandū est. exho-
 ra negocia admittē debent. nec
 ea que sunt p̄libz dicenda. in oc-
 cūto edere. nec ea que sunt
 paucis reuelanda in manifesto
 p̄pulari. Temp̄ est q̄n. nihil di-
 cendum est. q̄ temp̄ tacendi.
 Et q̄n aliquid dicendū est. quia
 temp̄ loquendi. Temp̄ vero q̄n
 omnia in q̄. Temp̄ tacendi.
 tempus loquendi debz p̄cedē. quia
 prius p̄silenciū t̄p̄e tacendi dē.
 quid postea p̄ ubi t̄p̄e loquendi
 p̄finit. Aliq̄ taceere debent. q̄p̄ia
 p̄ alt̄ p̄ loqui cepit. Aliq̄ p̄
 multiloquū nitandū. alii q̄b̄ h̄n q̄
 p̄ntes habent. neq̄m̄ tales sunt
 ad quos debent dīco verbum. dūm
 il. reuerencia digni p̄p̄e m̄p̄
 dī. ut. malicia. incorrigibilis
 atq̄. ideo indigna. ad monitione ex-
 p̄statur. Sapientia autem eq̄. aut
 ut ne in eo t̄p̄e q̄n loqui debet
 q̄ negligenciam p̄leat. ut ne dī
 t̄p̄e q̄n loqui debet p̄licenciam q̄
 cessam in multiloquū cadat. q̄ntas
 i. mod̄ loquendi in tribz ostendit. ut
 loquens sit. gest̄. modest̄ et humilis.
 sonus demissus et suauis. p̄ficia-
 tio verax et dulcis. modestiam debz
 h̄n gest̄ loquentis ut. nec mor-
 dinare nec impudice. nec tur-
 bulente in loquendum membra
 moueat. Neq̄. oculos nutibz aut
 aliqua indecenti q̄formatione
 vultu. placore sui p̄monis im-
 m̄uat. S̄m̄ demiss̄. ne strepitu
 et immotata clamore audito-
 res aut t̄reat aut offendat. Sed
 et cum v̄itate n̄ce est ut p̄mo
 loquens dulcedinem heat q̄ sepe
 etiam v̄itas auditori amara ef-
 ficatur. si aut sine rōne aut sine
 dilectione of̄ enim p̄feratur.

De disciplina in cibo. lxi.

In mensa est duplex cu-
 stodia discipline. in h̄itu. et
 in cibo. Disciplina in h̄itu. est
 modis tacendi. uidendi. sese q̄-
 nendi. Taciturnitas in epulas ne-
 cessaria est. q̄n linḡ q̄ om̄ t̄p̄e
 q̄na ad p̄m labitur. p̄iculosus
 enim p̄compulsum inflammat fūc.
 ad loquendum relaxatur. Cūpo-
 dia oculos. quia non deest ibi p̄-
 que ut impudens ea q̄ apud alios
 agunt. circūspicendo q̄p̄iat si
 ut. post pudice demissio lūminibz.
 ea t̄m q̄ sibi apponit sunt attēdat.
 Custodia quoq̄ t̄nendi sese ibi
 negligenda. nō est q̄m̄ uideliq̄
 neq̄ in h̄itu neq̄ in gestu inde-
 cēto aliquid aut m̄lione su ag-
 tur. Sicut quidā faciūt qui ad
 edendum assēdunt iniquita-
 tē am̄tatione et of̄usione in
 br̄o intemperanciam ad sui des-
 gnant. Caput exuerūt. brachia
 acriūt. man̄ in altum expan-
 dūt. et non sine maḡ turpitudi-
 ne q̄ totum epulum sint abs-
 turti. ingentes quosdā conatus
 et gest̄ indecoros ostendūt. In
 vno loco sedentes oculos et man̄
 t̄p̄e et q̄ longe omnia circūcur-
 rūt sicut panes et minuit bi-
 na in calices et patas effundūt.
 Distos in ḡrū circūducūt. et
 belid rex sup̄ obsessam ciuitate
 assilum facit. dubitant ubi
 p̄mā expugnationem aggrediant.
 dūm sūt in om̄ p̄te m̄p̄o-
 nem facē p̄cipit. h̄nē igni
 tribz modis debz quisp̄ in epulas
 of̄uare disciplina in semz ip̄o. dī
 deliq̄ ut. et lingua suam a loq̄-
 tate restringat. et oculos suos a
 circūspectone cohibeat. et ut
 membra omnia cum modestia et
 quiete t̄neat. **h̄n**

Ad hunc de eodem

Sequitur etiam triplex
obsequancia discipline in
cibo. qd. quomodo. Quid su-
mat. ut neq. nimis pauper
delicata expetat. nec nimis ri-
ta et insolita requirat. nec in-
mis accurrit et laude spem
ta occupat. In primo lux argu-
itur. in secundo curiositas. in tertio
superficio notat. Sic namq. q-
dam quor. fauces satis modicu-
la infirmitate egiant. q. nisi pi-
guia et delicata deglutire non
possunt. si q. eis parva ac fruga-
les cibi oblatis sunt. statim aut
indigestione stomachi aut per-
toris periculis. aut horripila-
tione. aut si qua sunt talia
ad exauscandis exauscationes pre-
ducit. Alii delicatas et luxum cibor.
magna ostentia aspernant. si ab
eis. item non immo. aut tolem
biliori pecculancia q. modum cibor.
usus dno respuit. Rona quedam
et insolita cibor. gna exquirunt.
ita ut sepe p. ventrem
homo p. omis curat. p. gnos tunc
famulor. discurrat. et dix. tunc
ut de ignotis ac desertis montib.
pruladices euellendo. ut pau-
culos de mus gurgitib. p. fin-
da fructu. p. pisciculos tunc he-
do. sine intempestiva de arentib.
rubetis arbuta colligendo. dno
appetit. pecculancia opesce-
re queat. Et michi non satis pan-
tere potest. qd. dicit. istos eva-
get. nisi forte quia p. q. dam
ai insolencia mltos ob id in suo
obsequio occupari gaudent. siue
p. p. tumorem elationis ceteris
omib. q. tum cibo diffiles sunt.
tm. mto diffiles videri voluit.
Alii superstitiosum nimis in pre-
pandis abis studium adhibent.
infinita decorationu et firvum.
et ordinu gna excogitantes.

modo mollia. modo dura. mo-
do frigida. mo. calida. modo docta.
modo aspa. mo. pipe. modo allio.
modo gymmo. modo sale odita.
scdm. q. suetudine. p. gnancu mu-
lierum desiderantes. hui. p. fecto
non solum arguendi. si etiam de-
ridendi sunt. qui q. cupones ad
omem deperitiam eliciendi. gustu
gra palatum extendunt. Sequit
custodia discipline in eo q. tum
quis sume debeat. Cui. mesura
h. michi ee videt. ut neq. gna
honestate neq. sup. necessitatem
sit. Non omis bene. item sapit.
alius sic. aliis vero sic. Qui mi-
ni sufficit. iste p. uis. ad turpi-
tudinem eductis p. ueniat. in
superfluitate ostendit. offendit.
Cui. mltum opus est. in eo sepe
honestas comedendi ledit. et p.
q. ad superfluitatem ueniat. Et
ille cui. parum satis est. magis
superfluitate auceat. illi vero cui
multum opus est. magis ad hone-
statem attendat. **P**ostremo est
obsequancia in cibo. quo mo. quis
sume debeat. h. est. q. mlt. et
qm. tempore. Quidam me. como-
dendi dno putellas exhorare
voluit. p. dno fructu. frustra ad-
pem siue sanguinem sup. rotatam
distillancia in salib. moliunt
aut. sup. mlt. donec itm. cui
satis mltiorib. ea q. remanent
in p. finit locum reponit. Alii
bibentes digitos mediocren. po-
culis in mlt. Alii dno ma-
nus ad destincta sua detergen-
tes. rursus ad cibaria traden-
da redeunt. Alii modis articulis
coctario vice oleum sua piscant.
ita ut in eodem uice et man.
abluconem et dent. refectione
plene videat. Alii semicrossas
crustas et p. morsas collindas
aburne itm. infigit. et reliqas

desiderium suorum effectus facit in po-
tentialibus. Temporaliam ma-
nifestat. intelligitur in eo. si ho-
minem et non cum omnia festi-
natione comedat. **Exm^m**

De compositione dei p^r actus

Item de tribus diebus

Cum sint inuisibilia dei.
poteria. sapientia benigni-
tas. potentiam manifestat. actus
invisitas. Sapientiam decor.
benignitatem utilitatem. Invisitas
actuum ostendit in multitudinem et
magnitudinem. multitudinem in similibus.
in diversis. in motis. magnitudo est
in mole et spacio. moles est in mas-
sa et pondere. spacio est in lato et
longo. profundum est in alto. Decor ac-
tuum est in situ et motu in spe.
et similitudine. situs est in oportione et
ordine.ordo est in proprietate et tempore
et loco. rationalis. localis est ante et
retro deorsum et sinistram.
superum et deorsum. et circum. Na-
turalis est in cremento et decremento.
Moralis est in sensibilibus et appetitibus.
Rationalis est in factis et consiliis. Species
est forma inuisibilis quod dicitur. sicut
sunt colores et figure cor-
porum. Qualitas est perfectio interior.
Perfectio sensibilibus percipitur. ut melos
auditu. dulcor gustu. fragrantia
olfactu. lenitas tactu. utilitas di-
tamen ostendit in bono et apto et amo-
do et ratio. Creatum est quod placet.
aptum quod quoniam. quomodo quod
placet. necessarium sine quo quid
et non potest. quidam iste sensibilis
quod quidam liber est scriptus. dicitur
dei. h^o est virtute divina creatus.
Et singule creature si figure.

De compositione actuum. Exm^m

Compositio duo habet debet. ap-
titudine et firmitatem. h^o
est ut opponenda. apte et quod
coeant et composita. firmiter coha-
beant. Si simplicitatis huius ma-

estiam intueris. Quoniam quoniam
mirabili ratione et sapientia oportet om-
nium perfectio sit et quoniam apta.
quoniam gratia. quoniam decora. quoniam cunctis
partibus suis absoluta. in qua non
solum concordia suavitatis similia. si
ea etiam quod aequante potentia ad
illa atque repugnancia ad ea quod dicitur.
dicente sapientia in materia quod non
amaram et fedionem quoniam.
Quid repugnancia et potest ad
et igne. Que tam in natura re-
cta dei ostendit prudentia.
ut non solum ad invicem de po-
tentialibus vinculum non dissolvitur. be-
rum et nascentibus cunctis ut sub-
sistere possunt. vitale nutrimentum
subministrant. Quid de humane
corporis apage loquar. ubi omni-
um membrorum iuncturae tantam adin-
ventionem suavitatis suscipiam. con-
cordiam. ut nullum omnino mu-
tuum possit membrum cuius officium
alteri non videatur prestare adin-
ventionem. Sic omnis natura se dili-
git. et mirum quodam modo plenum
dissolvitur. et in unum redactum quod
una una in omnibus armoniam
facit. Aptum est quod et quoniam
omnium rerum oportio. si quomodo
est firma. Quis non videatur quod
non miretur. Ecce celi qui ambi-
tu suo includit omnia quod soli-
di sunt. et quod ex ere fusiles de
super circuitu oppositi. Terram ver-
o in medio pondere suo librata.
semper mobilis persistat. ut ceterum
in medio fluctuantia hinc soli-
ditas celorum illinc terre stabilitas
in unum collocant et asseruant.
ne circa legitimos terminos non
diffusa concordiam dissipationis dirigit.
Ecce quomodo per viscerum telluris
intermiscuitur truncos aquarum.
et feris per alueos suos ad diversa
loca deducti. inter fruentem
ne dissolvatur agglutinant. et

foris ne fatigant arentem ligant.
Ecce quomodo in humani corporis
fabrica iucunde ossa omnia
nervos ligant. et medullis ita
per fistulas tibiæ diffusis cana-
lia. etiam venarum vitalem san-
guinem per omne corpus deducunt.
Deinceps tenuitatem carni-
um cutis tegunt. molliunt. ut et
rigor ossa intus corpus su-
stineat. et pellis munimen foris
defendendo custodiat. **De dispo-
sitione ossium. cap. 6.**

Post operacionem sequitur ut di-
spostionem rerum illis sit
ostendat. In celo lunaria et stellas
collocavit. ut subiecta omnia illu-
minarent. In aere ventis et nubibus
fecit viam. ut agitationibus suis
disperderet pluviam deorsum frangeret.
In gremio telluris moles aquarum
recipere iussit. ut per gurgites suos
hinc illinc per quo muros ferret. in
bensis discurrent. Quasi regio-
nes ditavit ubertate frugum. quasi
vinearum alias oleorum. alias pecorum.
alias potentibus herbis. alias gemis
preciosis. alias animalibus et bestis mo-
stuosissimis. alias coloribus variis. alias
dulcissimum aurum fructibus. alii metal-
lorum. alii innumerationem gemarum dedit.
ut nulla per se regio sit que
non aliquid novum et speciale ab
aliis acciperet. Quod quod etiam
ea que humanis utilis natura sunt in
gremio hominum frequentia pruden-
cia datoris ostendit. ea vero que non
in ipso necessitatem si cupiditas
expetit. propter spem. in abditis tunc
similibus abscondit. ut quod amor virtu-
tis ab inmodico non astringat ap-
petitu. saltem laboris tedio ducit
quiescat. Quod de dispo-
sitione temporis. ecce post noctem venit dies. ut
torpentes motio laboris excreat.
post diem sequitur nox. ut fessum
ad refocillandum quies exapiat.

Item quodmodum iucundissimas
diem et noctem avaricia reno-
uant. ita mens anni tempora ordi-
ne sibi succedentia totius mundi
spem mutant. primo per tempore
veris. quam innovatione mundi
nascitur. deinde per feruorem estatis
que iuventutem roborat. post
que superueniente autumno ad
maturitatem ostendit. postremo
succedente hyeme ad defectum
igitur. Idcirco autem semper deficit
ut semper post defectum renouari
possit. quia nisi prius a statu suo
deficerent. veluti ipsi illis locum
occupantibus non valeret exurgere
nova. Omnis sensus de foris intra
venit. solus visus deintus foras
exit. et enim per oculos intra pre-
teritis agilitate peragitur. Bene ergo
qui speculator quidam emmiratione
locum cunctis obtinuit. ut quod re-
teris sensibus superuenire possint
ante periculum prouidere possit.
Post huc auditus et loco et mo-
bilitate sedes est. deinde olfactus.
Sensus autem qui nil sentire
potest. nisi id quod tangit. minus
velut tardior ceteris sensibus inno-
rescit. Tactus spalem sedem no-
let. Qui ideo vniuersat est. quia
cunctis vocatur sensibus. Unde et
in digito pollex qui tactum si-
gnificat. coordinatis in vnum
digitis solus omnibus respondet.
quia sine tactu nullus sensus
esse potest. Videte etiam quomodo
in humano corpore ossa intus
collocata sunt. quomodo robur eorum
corpus sustineat. Deinde caro
ossa uestit. ut duricia eorum
mollita tactum exapiat. De-
ultimo pellis carnem induit.
ut sua quodam modo tenacitate
ab incommodis foris accidentibus
corpus muniat. Sic cortex
munit arbores. sic perne. testem

Volucres, sic sequantur pisces. Vnde
quod in metu locali sapia odito
eis appareat. Cogitatur nunc vnde
defluentibus aquis semper indefi-
ciens semper vera instans. Vnde
motus ventorum educat, quos infa-
tigabilem astra cursum mo-
derat. quos solem per hydra de-
scendere signa sapit, et filia.

De re et qualitate eam. lxxv.

Sed est forma visibilis que
tenet duo. figuram et co-
lores. fige autem res multis mo-
do appent mirabiles. Aliquod
ex magnitudine. Aliquod ex pu-
tate. Aliquod quia ante. Aliquod
quia pulchre. Sed in magni-
tudine figuram attendit quod res quod
sui generis motum in quantitate
excedit. Sic miramur gigante
inter homines. cetum inter pisces. giraffe
inter volucres. elephantem inter
quadrupedes. draconem inter spen-
tes. Vnde quid magis miris. den-
tes apri ut tunc. Alas gryphus
ut simis. caput equi ut locuste.
aurum elephantis ut culis. aquila
ut faciem. leone ut pulicem. ti-
gidem ut testudine. Ibi miris
magnitudine. Ibi putate. corpus parva
magna sapia oditu. magna sa-
pia cui nulla surrepit neglia.
illis dedit oculos. quos dixit ophion
dere potest oculus. et in tam ex-
iguus corporibus sic ostia limame-
ta nunc sue gratia plenissime disti-
buit. ut motu videras decem in mi-
nimo. corpus omne que nata forma
ut in magno. Rursus alia id
circo miramur. quia monstruosa
quodam modo sunt. ut ridicula. quod
quidem plasmato quicquam ab huius
rone aliena. tanto leuius humanum
animi admiratione appellere potest.
Quare cocodrillus maducans v-
feriorem molam non mouet.
Et quo salamandra vigne

illese permanet. Quis dedit
hericis spinas et docuit enim.
ut se distruffis pomis turbine
involuat. quibus homines inco-
dens statit quasi plaustrum. for-
mica hincis superieure pstra
fimo horrea sua replet. amica
quoque de visibilibus suis laqueos nec-
tit. ut perdam capiat. Ipsi sunt
testes sapie dei. Est adhuc aliud
verum et euidens diuine sapie
argumentum. quod omne genus similes
sibi peruat. et in tam multis simi-
litudinis vna propagata quod omne ori-
ginis forma non immutat. Ibi
quoque mirabile est. quod in vno cor-
poris tot constituit membra. tot me-
broz forme. tot loca. tot officia.
et cum sint ita diuisa in se simi-
gula. Inuicem tamen cooperantur
omnia. Post figuram sequitur
color. Quod luce pulchritudo. Quod
cum colorem in se non habeat.
omne tamen colores vetu. ap-
quodam modo illucando colorat.
Sol sicut aurum rutilat. luna
pallor si electrum. Stellarum
quedam flammis aspectu videtur.
quod luce murea micant. quodam
vero alienatum nunc roserum nunc
viridem. nunc candidum fulgor
demonstrant. Quod de genere
naturae. sicut tellus redimita
floribus. quod iocundum spectaculum
prebet. quomodo visum delectat.
quomodo affectum prouocat. Vnde
in rubentes rosas. candida li-
lia. purpureas violas. In quibus
omnibus non solum pulchritudo sed
origo quoque mirabilis est. quomodo
s. dei sapia. de eis pulchre talem
producit spem. **Q**uestio spem. de
gloritate rerum differere debemus.
tam diuisas deus qualitates
rebus indidit. ut ibi omnis hominis
sensus sua oblectamenta inueni-
at. Quot enim oblectamenta

inueniatur. Quot enim oblecta-
menta oculoꝝ in diuinitate co-
loꝝ monstruimus: tot oblecta-
menta aurium inuarietate so-
noꝝ inuenimus. Intꝛ que pꝛima
sunt dulcia symoni gꝛacia. qꝛz
homines adinuicem suas volu-
tates gꝛumunt. pꝛeterea nar-
rant: pꝛesencia indicant: futu-
ruiat: oculta reuelant: a deo
ut si hinc careat: uita huana.
bestis opabilis videat. Quid autꝛ
qꝛsensu auu. quid huane vo-
cis deo melos iocundum. quid
dulces modos sonoz omꝛ gꝛme-
morem: Sic est de omꝛ factu
ac cetis sensibz. *De sapientia
dei in reum creacione loqm.*

Deus hominem pꝛter se
fecit: non qꝛ ipse hoie
indigeret. sꝛ ut homi quia me-
lius dare nil potuit: se ipm
fruendum daret. Aliam vero
creaturam sic fecit: ut et sub-
iecta homi eet pꝛdicionem:
desuaret ad utilitate. Homo
gꝛ quasi in quoda medio collo-
catꝛ. hꝛ sup se deum: sub se
mundum: et corpe quide deoz
mundo gꝛugetur. spu aute sur-
sum ad deum subleuat. Reces-
se gꝛ fuit: ut visibilu gꝛdicio
ita ordinaret. quatinꝛ homo
in eis foris agnosceret: quale eet
inuisibile bonu qꝛ mꝛtus qꝛe-
re diceret. hoc est: ut subus
se videret. Quid sup se appe-
teret. Non igꝛ decebat: ut rez
visibilu copia aliqua in pte
defectum sentiret: que ob id
maxie instituta est: ut me-
stimabilem et noꝝ bonozum
affluenciam miraret. hoc
est: eam aut deus illa cat
creare noluit: que huans
uꝛbz nꝛcia non ee pꝛiudicet.
Si enim sola nꝛcia tubilet.

bonitas quidem eet. sꝛ diues
non eet. forte homo tu face
desiderat: magna facere non
potest: quia tanto mꝛ pꝛua-
let in singulis: qꝛto plura
sunt. pꝛ que mꝛtendone sue
conatus diuidit. Rursus cu
ad magnitudine mꝛtitur: a
multitudine recedat: quia
mꝛtis pꝛare non sufficit: vi-
res quas ad vnu vel effectū
spalit effundit. Similimodo
minor diligencia decori opis
impendit: quociens ad mul-
titudine solam siue ad ma-
gnitudine pꝛficiendam amꝛ
occupat. Sed in ope dei. nec
multitudo magnitudine nec
magnitudo multitudine fru-
git: neqꝛ simul ut multitu-
do ut magnitudo pulcritu-
dinem offiat: neqꝛ pulcritudo
utilitatem tollit. Et sic fa-
sunt omia: qꝛ facta sunt sin-
gula. ut cum vniuersi aspectis:
singula mꝛeris. Immensitas
creaturarum magnis ad een-
ciam: decor no magis pꝛmet
ad forma. Eencia vero absqꝛ
forma confidata: informitas
e. Quod autem in forme est
in hoc quide qꝛ est deo simile
est: si in li qꝛ forma caret a deo
diffidet. Ad ergo formatum e
magis deo simile est: qꝛ in qꝛ
forma non he. Unde gꝛtat: qꝛ
plus euidente simulacru est
decor creaturaz que pꝛmet
ad forma: qꝛ in mensitas di-
tutaz. que ad solam spectat
eenciam. Item decor creatura-
rum pꝛt formam naturale
pꝛmet ad lutum. utilitas vꝛo
ad actum. quia creature in
hoc viles sunt: qꝛ subiecte
homi sunt. et obsequiu red-
dunt. Qꝛ autem ad lutum

permett. magis proprium est.
et magis certum: quoniam id quod
pertinet ad actum. quia habitum
natura indidit: actum vero
institudo adiungit. Simulacrum
et decoris immensitate piter
et utilitatem in cognitione p-
cedit: quia in manifestatione
est evidens. In li igitur p-
vestigium contemplationis ponere
debent. **De cognitione dei**

per motus creaturarum. hinc

Dicitur creatura. m. q.
plectur. situm. motum.
speciem qualitatem. Et in hinc.
m. q. motum excellentiorem
locum hinc dubium non est: quia
viciniora vite sunt mobilia.
quoniam ea quod moveri non possunt.
motus autem: p-
ceptus est. Sed motus naturalis locale
motum superat: quia in natu-
rali motu. non solum imago
vite exprimitur. Et ipse quodam
modo vita meliorat. Rursus a-
nimalis motus tanto naturali
precellit: quanto insensibili id quod
sentit. Postremo: rationalis au-
tis supponitur. Jamia g-
contemplationis hominis appetitur: quoniam
ipse se sua ratione ducente. ad se-
ipsum cognoscendum ingreditur.
Si g- intellectus esse non potest
nisi intelligens: restat ut que
non semper intellexisse cogno-
scimus: non semper fuisse. ac p-
hoc aliquando cepisse credamus. Si
g- impossibile enim in actu habuit.
sipe est ut non deplacante materia
sed de nichilo fieri sit. Sed autem
nichil est: esse sibi ipse dare non
potest. Et ideo quicquid. in
actu habuit. dubium non est quin
ab alio esse accepit. Sed autem
a semetipso non est. esse aliis da-
re non potest. Igitur quicquid
ille est qui rebus esse contulit:

ab alio esse non accepit. Sed
inde quoque liquido approbatur.
quia si quid est. autem
esse credimus. nullum in rebus
finem invenimus. Postea g-
nos naturam instruit: quod crea-
torem hinc esse cui suum
et proprium est quod subsistit. quia
si ab alio esse accepisset: prima
rerum origo demum dici non
posset. Item quod a semetipso est
non esse non potest. Quicquid enim
a semetipso est. hinc idem est
esse et id quod est. Et igitur quod
nulla res: a semetipso dividi
aut separari potest. Cui igitur
idem est esse et id quod est. notio
semper est. quia a semetipso se-
parari non potest. Hanc cognitionem
in rationabili motu invenimus.
Hinc autem cognitionem: ceteri
quoque motus attestant. In a-
nimali namque motu. sunt sen-
sus et appetitus. Omnis autem
naturalis appetitus in rebus
expletum invenit. Con-
stat g- quia providencia pre-
cessit: cuius ratio hinc est
est: ne quod nunc indigentibus re-
rum naturam p-
cipuum desit. Quoniam
enim appetitus instituitur: ipse
appetitibus alimentum p-
parat. Item motus naturalis p-
bat. Sicut enim impossibile est
ut p- se aliquid de nichilo fi-
at. Sic omnino impossibile est
ut p- se aliquid augmentum
suaspiat. Hoc est quod sibi ipse
dare non potest. in actu sibi
ipse dare non potest. in ac-
tuum. Quicquid enim crescen-
ti in augmentum venerit.
p- esse probatur. quod p- se prius
solum sine augmento fuit.
Si g- nil crescere potest. nisi
addatur ei quod prius non habuit
patet quod nulla res crescit.

per se in amentum sunt. Qui
 gl'ascentibz dat amentum: ipse
 existentibz dat mentum. Item motus
 localis pbat. Quasda namqz
 creaturas ppetuo motu agita-
 ri cernimus: quasda vero solum
 tempore motu videmus. et alias
 sic. et licet ita dissimiles res mo-
 ueantur: nusquam tamen ordo rep-
 ofunditur. Unde non est dubium
 quin inter sit dispositio p'sidentis.
 qui. immo certa lege amicta
 moderatur. Unus namqz. Nam
 si diuisa inter ocella p'sidentia
 essent: ipsi se foris rerum cursu
 ab invicem aliquando diuiderent.
 Nunc autem omnia dum sic
 concordant ad unum finem currunt:
 pfecto indicante quia unus sors
 et origo unde procedit. si quia
 unum diuisis modis accipitur.
 fas non est ut optimem crea-
 torem reze aut collectione
 diuisos aut p'pone partium aut
 similitudine plurium unum
 esse cum illud etiam qd in nob
 totale est. horum omnium semper
 ipso nichil possit inuenire.
 Vero autem unum est qd eencia
 sit unum est: aut totum est unum
 esse et simplex esse qd est. Et ad
 huc quedam res inueniuntur
 que vere unum sunt et tamen
 summe unum non sunt. Sicut aie.
 que unum sunt eenciale. si unum
 non sunt inuariabiles. Ad aut
 vere et summe unum est: eencia
 sit. et inuariabilis unum est.

De deo mutari non possit
 locale n' formalit'. lxxv.
Cibus modis sit omnis
 mutabilitas: loco for-
 ma et tempe. localem autem
 facile mutationem facile ab
 eo remouemus: si enim ubiqz esse
 ostendimus. Ad enim ubiqz esse:
 de loco ad locum transire non

potest. Deum autem ubiqz esse
 multa sunt iudicia. Primum
 ipsa aia nostra qm et ad simpli-
 cem eenciam esse non dubitamus:
 et sensus p' omne qd diuisificat
 corpus: diffusam esse pbat. Que
 enim animi aia corporis pars
 leditur unus est animus uel
 spiritus ad que sensus omnis dolo-
 ris retorquetur. Ad omnino non
 fieret: si unus et idem ubiqz
 diffusus non esset. Si q' rationat
 spiritus hominis cum sit simplex
 p' omne qd regit corpus diffu-
 ditur: dignum non est ut ille
 creator spiritus qui omnia regit
 et possidet. Uno aliquo coartat
 et non omnia potius implere
 credatur. Nam et ipsi rerum
 motus. qui tam cito et tam ioha-
 biliter ubiqz modamine currunt:
 vitam inuiscens mouentem
 esse ostendit. Nec tamen ullo
 modo credendum est: qd sicut spiritus
 hominis cum corpore qd sensificat:
 ita quoqz creator ille spiritus cum
 corpore huius sensus mundi p'sona
 liter iudicat: quia aliter implet
 mundum deus. et aliter anima
 corpus. Anima implet corpus
 et continetur: quia circumscrip-
 tibilis est. Deus implet mundum.
 si mundo non includitur: quia
 ubiqz p'sens. nusquam p'phendi
 potest. Poterea cum diuine vir-
 tutis effectus nusquam deesse animi:
 aut eandem dei virtutem. omibz
 mee rebus dubitemus. Si autem
 virtus ubiqz est: cum alia non
 sit dei virtus qm deus. ostendit qz
 nusquam deus deest. Nec enim ut
 homo ad opandam aliena vir-
 tute deus indiget. Ad si quis
 forte querat quomodo diuina eencia
 que simplex est ubiqz esse
 possit. sciat q' aliter spiritus simplex
 esse dicitur. aliter corpus. Corp

enim ppter puritate simplex dicitur.
 Cum autem ppter simplex dicitur non
 paruitas s. unitas significatur.
 Creator igitur et simplex est et ubi
 est quia deus est. Quia igitur
 in omni loco est mutari localiter
 non potest. Et neq. formaliter. Quia
 quid enim scdm formam mutatur
 ut scdm alterationem mutatur.
 Et horum omnium diuina natura
 nichil recipit. Non potest igitur
 crescere qui semetipso amplius
 nil potest recipere. Neq. minui
 potest. Quicquid enim semetipso
 minus fieri potest uere diuina non
 est. Quia id qd in separatione se
 diuidit. In unitate idem non
 fuit. Deus igitur aut totum diuini
 est et qd est. Nullo modo semet
 ipso minor fieri potest. Neq. per
 fectio potest augeri neq. diu
 tas minui. *De deo altan*
non possit. lxxij. d. lxxij.

Alterius corporis fit in tñpo
 ne pñt. et diuinitate
 unitatem. Alterius spiritus p cog
 itationem et affectum. Scdm affect
 tum mutantur spe. ut nunc tu
 stes nunc hilares. Scdm cogito
 nem. ut nunc plus nunc minus
 sapientes. Quo uero sunt pa
 pue affectum operantis mutare
 solent. i. siue quia aliquid peni
 tendum fecit. in pñto siue q
 aliquid inordinatum pponat de
 futuro. Et quia deus de pñto non
 peniteat. satis euident ostendit
 immutabilis esse cursus rerum
 omnium. qui sic lege ppetua p
 me institutus modum non
 deserit. Ad uero nil in ordinatu
 pponat. rationabilis pbat. euen
 tue. qui in toto nature corpore
 missim sibi concedit. Semp igitur
 immutabilis est uoluntas dei.
 qui nec mutat gallum de p
 ñto. nec pponit de futuro.

Et quoq. cognitione immu
 bilis et credendus est. Tunc em
 modis mutabilitati subiacet.
 humana cognitio. p augmentu
 diminutionem per diuinitatem
 diuinitatem. Per augmentum ut
 quid dicitur qd nescimus. p dimi
 nutionem. ut qd qd scimus obli
 uiscimus. Diuinitas autem quada
 pñta est. In eñcia. in forma.
 in loco. in tempe. In eñcia di
 uinitatem parit. humana co
 gnitio quid nunc hoc nunc illud
 cogitamus. quia simul omnia nō
 sensu comprehendere non possumus.
 In forma ut quid id ipm nūc
 tale nūc uero tale attendimus.
 quia utrumq. simul nō ualent.
 In loco ut qd nūc hic nūc
 illuc cogitationem duemus. q
 simul ubiq. cogitatione et nō
 ualent. In tempe. quid nūc
 pñta. nūc pñcia nūc pñcia
 consideramus. quid nūc hūm
 cognitione mutamus. nūc mē
 missam adu. resumimus. Quomodo
 diuinitatem recipere possit sa
 pia. que omnia simul et semel sub
 dno visionis uisio comprehendit. Et
 mul quia omnem eñciam omni
 forma. omnia loca. omnia tempe.
 Semel. quia visionem nec mē
 missam recipit. nec hūm ad
 mittit. s. qd semel est semp ē.
 et qd totum est semp est. Omnia
 uidet. et de omnib. omnia uidet.
 semp et ubiq. uidet. Quicquid
 si totum corpus tuum oēs ē.
 nec aliud tibi ē et aliud dē
 ēet quoq. se res. uerit. pñt
 tibi non ē non posset. et sub
 dno visionis actu immobilis pma
 nens comprehendere. quicquid q
 uisum in respectu hūm. immo
 non nisi ante te cerues. quicquid
 autemq. positum hūm. Res
 nūc ē et nūc stare. et quicquid

se sua mobilitate iteret: statim
non nisi pns eet. Nunc autem
quia ex pte uides: fegit mu-
tabilit' uides. Et cum res uiden-
t' aut uideri desinit: aut se
cum uisionem mutabilit' uoluit.
Ad si totus oculi eet: sic mu-
tabilit' no' uideres. Quicquid
ex pte est: mutabile est: et
quicquid ex pte non est: immuta-
bile est. Deus autem cui idem
est ee: uile: et intellige: cum
p' eandem ex pte no' sit: nec
p' sapientiam ex pte ee potest. p'
sicut: immutabil' est eius con-
suetudo et eius sapia. **Exon**
De deo no' ip' opa sapiam
suam diligit sed econtra.

Domnes sepe solent dili-
gere faciem suam ppter
opus: non opus ppter faciem. sic
est fac' agricolandi texendi p'm
gend' et cetera huiusmodi. ubi q'
sua p'cia iudicat' mutabilis: n'
sequal' in ope fructus utilita-
tis. Absit autem ut credamus
qd' deus sapiam suam ppter opa
que p' illam fecit diligit: qm'
potius omnia opa sua no' nisi
ppter illam amat. Propterea
enim dixit: **hic est filius me'**
dilectus in quo michi. g. non
in tra aut in celo non in sole
et luna etc. quia et ista si suo
mo' placita sunt: tam nisi in
ipso p' ipm placere no' possunt.
Tanto enim amplius amore
meo digna sunt: quanto diuini
ad eius similitudinem accedunt.
Beatitudo quid' mis' rectius
qm' in summo bono collocatur.
Deus igitur solus et p'prie et
p'ncipalit' beatus est. Beatus
autem quomodo ee potest: cui
id' ipm non placet qd' est. Si
g' pater et filius et amor p'prie
et filii vni sunt: et vnus deus

sunt: cum in solo deo vera beatitudo
sit: necesse est ut et quisq' amet
seipm et adinuicem quisq' aliu.
Neq' enim beatitudo deriuat' de alio pos-
set: imo potius summa infelici-
tas foret: si p' adiam uoluntatem
se diuiderent: et p' eandem na-
turam ab inuicem separari no' pos-
sent. Sicut g' natura vni su-
p' et filius et amor patris
et filii: ita quoq' uoluntate et a-
more vni non ee non possunt.
Vno amore se diligunt quia vni
sunt: nec aliud est qd' quisq' amat
in alio. qm' qd' quisq' amat in
seipso: quia non aliud est qm' qd'
est: qm' qd' alit' est. Qd' pater
diligit in filio. hoc idem filius
diligit in seipso. et qd' amor patris
diligit in filio hoc idem filius
diligit in seipso etc. **hic est qd'**
filius. m. d. in quo michi. g. h'
est qd' michi de me placet in
ipso est: ex ipm non est: quia
qd' ego sum ipse est. Quia enim
aliud qm' ipse non sum: extra
ipm michi placere no' pos-
sum. Quicquid michi placet
in ipso et p' ipm michi placet.
Ipe est enim sapia: p' quam
feci omnia. In ipso etnalit' dis-
posui quicquid temporalit' feci: et
tanto amplius vult qd' opus
in eum diligo quanto p'fectius
illud p' me disponi deordinare vi-
deo. Nolite putare qd' ipse tm
sit mediator in reconciliacione
homin: q' p' ipm etiam amenda-
bilis et placita sit aspectui
meo qd'ico omi creaturarum.
In ipso ex animo cuncta opera
mea que facio: et no' amare
neq'. qd' intueor simile illi que
amo. Solus ille me offendit:
qui ab eius similitudine rece-
dit. Si g' vultis michi placere:
estote ei similes. Ip'm audite.

et si forte ab eius similitudine
male agendo discessistis: ipm
imitando redite. In ipso datur
preceptum ut p^{er} p^{er}statis: consi-
lium ut redeatis. **Capitulum.**
Quid p^{ro}ficere debeat vita ho-
minis ex contemplatione
Quid autem nobis p^{ro}dest
si in deo cognoscimus ma-
iestatis celsitudinem. et nullam
inde nobis colligimus utilitatem.
Appareat q^{uod} ibi sumus: ap-
pareat quid ibi videmus. Si ibi
videmus potentiam: apporet
lucem diuinum timoris. Si sa-
piam: apporet lucem verita-
tis. Si benignitatem: apporet
lucem dilectionis. Potentia
torpentes ad timorem excitet:
sapientia ignorantie tenebras
cecos illucet. benignitas
frigidis calore caritatis infla-
met. Tres q^{uod} dies sunt inuisi-
bilis lucis: quibus melius spiri-
talis vite cursus distinguitur.
Primus timor: Secunda veritas.
Tertius caritas. Primus dies
solem suum. h^{ab}et potentiam. Se-
cundus sapiam. Tertius benigni-
tatem. Potentia ad patrem.
sapia ad filium. benignitas
peruenit ad spiritum sanctum. boni dies
isti: qui nunquam transiunt. De illis
prophetia ait. In diebus meis muno-
cabo. Istis diebus homines imple-
ri possunt: ubi futuri superue-
nientibus presentes non transiunt.
ubi numerus cum augetur cla-
ritas multiplicatur. Omnium
homines sub peccato aservati p^{er}
legem inceptati sunt: et cepe-
runt deum timere iudicem.
quia commoverunt iniquitate.
Ipsum q^{uod} timere: hoc iam eius
cognoscere. Jam dies erit p^{er}
nec dum clarus. quia peccati ad
huc te tenebris caligabat.

venit q^{uod} dies veritatis. dies
salutaris: qui peccatum destrue-
ret claritate prioris diei
illuminaret: et timore non tol-
leret. p^{er} melius g^{er}mutaret.
Si nec tunc plena erat cla-
ritas: donec adiungeretur ven-
turi claritas. nam ipsa ven-
tas dicit. Cum autem videt
ille spiritus ueritatis. Tres dies
sunt. dies timoris que malum
festat. malum. dies veritatis
qui aufert malum. dies carita-
tis qui restituit bonum. Nun-
c autem q^{uod} de die in diem salutem
eius. De hinc dicit osee. Dui-
ficabit nos post duos dies.
et. Sicut q^{uod} ipse ut vitam
in se et p^{er} se salutem operetur.
tres dies h^{ab}et solutus. ita et
nobis ut vitam in nobis p^{er}
ipsum salutem operemur. Tres
dies dedit. Ideo enim sexto
die mortuus est. septimo die
in sepulchro iacuit. octavo
die resurrexit: ut simili mo-
do potentia in die suo p^{er} timore
nos a carnalibus desideriis foris
occludat. Deinde sapia in die
suo in eis in absconditis orem
placemur sepeliat: postremo
benignitas in die suo p^{er} desiste-
rium diuinum amoris diuinitatem
exurgere faciat. quia sextus dies
ad laborem: septimus ad requiem.
octavus p^{er}uenit ad resurrectionem.
De duplici amore
et spiritualibus mansionibus
arche. Item in libro de
archa noe. p^{ro}mo. capitulum.

Erat enim et verum bo-
num hominis plena
et perfecta cognitio sui obito-
ris. p^{er}fectus a facie dei factus
est. vagnus. p^{ro}modum amans
cupiscenciam. p^{er}fugus. p^{er}
peccatam offenciam. Cuius

Doce etiam illud apte subiū-
gitur. Quis inuenit occidet
me auxilio. quia metem de
uino deprimam quocumque temp-
tatio impeccet. Subiūgit sta-
bile p^{ro}stitit. et dñm amando
dñm p^{ro}mauit. postm^o desidia
frena diffluere cepit. p^{ro} m^o tot
diuissim est. quot ea sunt que
gaupisat. sic q^{uod} sit ut mens q^{uod}
verum bonu amare cepit ne
scit. nūq^{uam} valeat ee stabilis
quia desideru sui finem in hñs
que amplectitur non inueni-
ens. dum semp se desiderio ex-
tendit. sequit^{ur} q^{uod} q^{uod}sequi non
valet. nūq^{uam} requiescit. hñs
mundi amor in principio dul-
cis ee videtur. s^{ed} finem het
amarum. amor vero del ab
amaritudine incipit s^{ed} dñi
eius dulcedine plena sunt.
omne namq^{ue} homo. i. carna-
lis p^{ro}mu bonu dñm p^{ro}metit
s^{ed} p^{ro}ponus in postremo. Si deu
amare cupim^{us}. p^{ro}mu eum
cognoscere fatagam^{ur}. Tanta
est enim sp^{iritus} pulcritudine
eius. ut quid potuit eum vi-
dere. non possit. non diligere.
Tres mansiones in archa. signi-
ficat tres ordines fidelium qui sunt
in sancta ecclesia. Quor^{um} p^{ro}mu
videtur mundo. licite in. Sec^{un}da
fugit et obliuiscit mundum.
et hñ sunt p^{ro}mu deo. Ad
in sup^{er}iorib^{us} archa con^{stit}uitur.
in inf^{er}iorib^{us} dilatat^{ur}. hoc si-
gnificat q^{uod} in s^{an}ct^a ecclesia maior
est numer^{us} carnalem vitam
ducen^{tes} q^{uam} sp^{iritual}em. ita ut
semp^{er} q^{uanto} p^{ro}fectiores. tanto
sunt pauciores. In sup^{er}mo ad
dñm cubiti mensuram archa
con^{stit}uitur. q^{uod} xp^{istu}s ap^{er}it ee-
desie sue qui est sanct^{us} sp^{iritus}.
p^{ro} naturam q^{uod}similem m^{en}te hoico

est. Sec^{un}da illam sententiam.
qua intrinsecus altitudinem
arche distinxim^{us} in quinq^{ue} man-
siones. hec sunt q^{uinq}ue status.
tres p^{ro}sentis vite. et duo future.
p^{ro}mu illor^{um} homⁱⁿu qui dicunt^{ur}
carnales. p^{ro}mu illor^{um} qui am-
males. t^{er}cio sp^{iritual}em. Quart^{us}
animar^{um} exultat^{ur} a corp^{ore}. Q^{ui}
in anima et corp^{ore} resurgunt.
qui sup^{er}mo est. et subito sup^{er}mo
attingit. quia tunc omⁿis deside-
or^{um} m^{en}te finem ad dñm resp^{icit}.
**De archa. dñi. q^{uod} p^{ro}stitit i
corde. Id m^{en}te. q^{uod} p^{ro}stitit.**

In hoc quoda modo rona
lis anima similitudine
he creatoris sui. quia sicut
mente diuina omⁿia rem^{ota} au-
se et^{er}nalit^{er} sine mutabilitate.
et distinctione temp^{or}ali p^{ro}stitit.
ita etiam in mente m^{en}te. p^{ro}sti-
ta p^{ro}sentia et futura. p^{ro} cogni-
tionem p^{ro}stitit p^{ro}stitit. s^{ed} q^{uod} per
studium meditationis assidue
cor m^{en}te in^{ter}itare cepim^{us}. tam
quodam modo temp^{or}ales ee
desp^{er}unt et quasi mortui mundo
facti. intus cum deo viuim^{us}.
loqueam^{ur} q^{uod} rectas viles et ca-
sas cogitationes. quia de tali
matia fabricabim^{us} archam m^{en}tem.
Ita sunt ligna que in aqua
missa natant. in igne postea
ardent. quia tales cogitationes
fluxus carnalium delectationu
deorsum non p^{ro}mu. s^{ed} flamma
caritatis incendit. postea bi-
tuminabis archam tuam. it^{er}
et extra. p^{ro}statem^{us} enim in se
aeto o^{mn}is tue suauit^{er} p^{ro}uocare
p^{ro}sis. nisi p^{ro}us malos. et extra
p^{ro} mansuetudine tolerare. et
intus p^{ro}uens p^{ro} caritate non
esse. Vitamen aliunde nature
est. et nascitur de terra fulmi
nata. et caritas p^{ro}uitur i anima.

timore suum iudicii. archa di-
luuii. arctis nri secretum est
in quo late debent ab preceptu
huius mundi. Et quia nre odio-
nis infirmitas. diu nos in si-
lencio nre intencione contemplacōis
pausare non patitur. ostium si-
gnificat exitum p opaconem.
fenestra exitum qui fit p cogi-
tacionem. Ostium deorsum est
fenestra sursum: quia actōes
ad corpus ptenent. cogitacōes
ad animam. hinc est qd p fe-
nestram aues exierunt. p hostium
homines et bestie. Qd autem p
auem anima significetur. et
p hostem corpus: habens et libe-
riob ubi dicitur. homo ad labo-
rem nascitur: et auis ad vola-
tum. Qm sic nati sumus in hac
vita. ut si volumus diem per
contemplacionem subleuare. neces-
se sit corpus p edicta laboris
artēre. Qd vero hostium in la-
tere portum dicitur: hoc significat.
qd nunquam a secreto cordis nostri
p opaconem exire debent ex pro-
posito intencione: si ex acciden-
ti occasione necessitatis. **xxxv.**

De exitu actōis et cogitacionis

Actōes alie sūt carnales
que ad spm corporis p-
tinent: alie spuales que ptenet
ad instructōem mentis. ad
vtriusq boni et mali exēit. Et
tuor modis eximur p contempla-
cōem. Primus modus est qd qd de-
rimus omnem creaturam quid
sit ex se. et inuenimus omnia vani-
tatem: quia omnis creatura p-
de nichilo adesse venit: ita et
cotidiana immutacōe iudicat.
quia qntum in se est ad nichilum
tendit. Sed qnto qd de-
mus quid sit ex dono creatoris
et qntum in ea diuine rōnis
similitudinem: quia ipa que p-

sua qdione mutabilitate sub-
iacent. diu hoc ex beneficio
creatoris accipit. ut nunquam
pessus et designant: quoda-
mo opus tempale et op-
ficio imitatur stabilitatem.
Tertius qd qd de-
utatur deus ministro creaturam.
ad iudicia sua implenda: sicut
p sua mra beneficia largiendo.
sue pro mo merito etrogando
supplicia. In hoc qd contempla-
cōis: audimus omnem creatu-
ram tribz uocibz nobis loque-
tem. Prima vox dicit accipe.
Seda dicit redde. Tercia dicit
fuge. Accipe beneficium. Redde de-
bitum. Fuge supplicium. Prima
vox est famulantis: seda ad-
monetis. Tercia comminantis. Vox
famulantis est. Celum dicit.
armis tibi lucem in die ut
vigiles: tenebras in nocte ut
pauses. Ego ad oblectacōem
tuam gratas tempum uas-
titudines pario: teporem veris
et estatis. florem autumnus
plenitudinem. et algorem hye-
mis. Ego alienantibz in acri-
tis. diem et noctem spacia
simili rōne dissimiliter exten-
do: ut et dardas tollat fasti-
dium et tibi pariat oblectam-
tum. Rex dicit dicit: Vitalem
tibi pbeo flatum: et omne gen-
tium ad tuum muto obsequium.
Aqua dicit potum tibi pbeo
sordes purgo. Acrencia rigo: et
dulcor gna piscum. ad tuum qm
ministro. Terra dicit. Ego te
porto. Ego te nutrio: pane et
forto. uino letificio. Qm gnis
fructibz oblecto: diuisis aialibz
mensas tuas repleo. Vox quo-
uentis est. Quid dicit. Vides
homo quomo amauit te qu-
fecit me ppter te. Seruus t-

et factus sum propter te ut et tu
fueras illi qui fecit et me et te.
me propter te: te propter se. Si sentis
beneficium: redde debitum. Accipis
benignitates: redde caritatem.
hoc tribuit: et hoc exigit deus.
Vox gemitus est. Ignis dicitur
me oburens. Aqua dicitur in me
subiugens. Terra dicitur me
absorbens. Infans dicitur a me de
gludens. Quia omnis creatura
aut est sicut: ex condicione sua
hominum famulat. Sic etiam pro
pter malorum multorum confusa
committitur: ut in singulis cre
aturis peti timeant: quod se metu
isse cognoscant. Quare ad modum
est: quod in eis cogitantur non natu
ralis infirmitatis subsidium: sed
libidinis oblectamentum. hoc octo
eua lignum videtur: et comeditur.

**De adaptata exitus corui
et columbe. Ex libro.**

Qui hoc modo progrediente
exivit: similes sunt corui.
qui reclusus non est: quia dum for
is quod male delectatur inuenit:
ad archam quasi amplius redire
noluit. Reliqua vero tria contempla
torum genera. In exitu columbe signi
ficat. Que dicitur: exiit. et ha
cua non rediit: quod foris inuenit
quod inter non habet. Idcirco tamen foris
amavit: quod inter detulit. Item
olive uiuentis boni mentis
affectum demonstrat: quia sepe
sancti buri quanto magis foris opera
diuina aspiciunt: tanto magis in
in amore conditoris inuidentur.
In primo ergo materia vanitatis in
specta. in nobis generat contemptum
mundi. In secundo: simulacrum romae.
laudem dei. In tertio: instrumentum
dispensationis. timore et amore
dei. In quarto cupiditas inuenit
libidinis. Hinc ergo exitum auca
mus: ne credamus temere. Re

mo de opera sua operari. Quia
inter virgo. inter casta. inter colu
ba sunt seducta non habet cor.
egressa foras. colorem pariter
cum nomine mutauit. Que ni
opprimatur. patet: quod non ideo
exiit ut corrumpatur. sed tamen
quia tunc exiit. pudicie sue
dampna et multa sustinuit. Quia
autem subiugitur. conglutina
uit eam sibi: hoc est cadaver
inuenit et amplius ad archam
redire noluit. Tres mansiones
in intellectu archa. significant
tria genera cogitationum. Rectum
utile naturam. Et me has omnes
proprie una est necessitatem. ci
uitas que nos deo coniungit. Et id
in sompno archa ad deum colligi
gitur: ut iam deum cogitemus.
Deum expectemus. Deum desidemus.
Deum illum ipsum. In prima ergo man
sione est cognitio. in secunda opus.
in tertia virtus. in supremo prout
virtutis. Dicitur illud vnde. Hoc genus
hoc in psalmo ubi dicitur. Bonitatem
et disciplinam et fidem. si quis sciat
et disciplinam et bonitatem doce
me dicitur illud vnde. De semine
et profectu arboris sapientie
Ex libro. Ex libro.

Per timorem seminat sapientia:
quia timor domini. prout. super
per gratiam regitur: per dolorem
moritur. per fidem radicatur.
per deuotionem generatur. Deuo
tio est feruor bone voluntatis: que
meus cohibere non valens. cer
tis manifestat iudicium. Hec di
uiditur in tria: in zelum. et in pas
sionem. et in benivolentiam. zelus
est dum pro amore iusticie defen
sorem. ultro se offert: animi. aliup
nam ditatis pati non sustinet.
Compassio est: quod misit aliorum
dolorem. Benivolentia est: quod
prompta voluntate beneficium to

gr[ati]am annuunt. **S**exto loco. sapia
per op[er]ationem oritur. p[ro]p[ri]e se
ip[s]am vero q[ue]renda est. sapia.
nichil enim melius est. Et id
indignu[m] est. sapia. qui aliud p[er]
ip[s]am q[uam] ip[s]am obtinere intendit.
qui non ut possideat. s[ed] ut bona
lem p[er]ficiat. sapiam q[ue]rit. p[ro]
p[ri]a s[ed] xpo est. sapia. qui sapiam
pro huana laude querit. s[ed] n[on]
ce g[ra]tuitur p[ro]ditiore iude qui
xpm vendidit. Agitur p[er] timore[m]
exim[us] de t[er]ra m[un]di p[er] g[ra]tiam de
cognatione m[un]di. p[er] dolore[m] de do
mo p[er]is m[un]di. p[er] fidem et deu
otionem d[omi]ni sequimur. ac deinde
sexto q[ui]d t[er]ra nobis p[ro]missa p[er]
op[er]ationem demonstratur. p[er]
timorem relinquim[us] sensum tie
rum. p[er] g[ra]tiam et dolore[m] mu
tam[us] affectu[m]. p[er] fidem et deu
otionem o[st]endit[ur] animu[m]. p[er]
op[er]ationem inuenim[us] desideriu[m].
Excessis autem de t[er]ra m[un]di. alia
t[er]ra a d[omi]no ostenditur. q[ui]do nob
p[er]fecte huic m[un]do mortuis. q[ui]
dam iam de futuro gaudio.
q[ui] de longe odorare creditur.
Afflatus enim sp[iritu] sancto i[n] soli
to gaudio g[ra]m[us] hilarestit. et
minuitur quale ad gustand[um]
ce possit. q[ui] tam[en] m[un]di eciam
p[er] odorem reficit. **S**eptimo loco.
p[er] desideriu[m] crescit. sicut op[er]a
tio incendio op[er]atur. ita deside
riu[m] simile est. fumo qui de
incendio nascitur. p[ro]st[itu]m
autem per ignem op[er]ationis
rubigo p[er]i amente fuerit
o[st]enta. et ille interius ful
gor in corde micare cepit. q[ui]
st[atu]m annu[m] in quidam o[st]empla
tione speculam subleuatur. Ibi
quoda[m]o serpo altior effecto
quidam ut ita d[omi]ni luciam
regionem et t[er]ram nouam e
minus p[er]spiciat. annuunt sub

se in d[omi]no quo p[er]stratus iacuit.
minuitur sup[er] se in summo quo
elevator tendit. Gaudet se
iam t[em]p[or]e euasisse q[uod] doluit. do
let se t[em]p[or]e adhuc ab ee ab eo
q[uod] diligit. Conatur igitur.
festinat ascendit. crescit q[ui]
desideriu[m]. Et q[uod]admodu[m] virgu
la summi q[ui]to magis sursum
tollitur. tanto amplius exte
nuatur. ita celestib[us] appropin
et omnem t[er]rene g[ra]piscen
cie nebulam euaporans. totu[m]
sp[iritualis] efficitur. tandemq[ue]
se huans subducit aspectib[us].
dum ad t[er]rena ista et visibilia
g[ra]piscenda amplius exire re
cusans. m[un]di in abscondito facit
d[omi]ni g[ra]tuitur. **O**ctauo loco p[er]
caritate[m] volozatur. Caritas
similis est vino. quia quos in
ebriauit reddit hilares. au
daces. fortes. obliuiscos. quoda
mo insensibiles. **N**ono loco.
p[er] spem iuret. Est enim spes q[ui]
memoria q[ui]dam inuisibilis gau
dioz. que in corde hominis reon
dita calefacit. illud inuiscus.
et non sinit aresce frigore in
fidelitatis in h[er]eme. p[re]sentis d[omi]ni.
Decimo loco. p[er] curio[rum] p[er]specto
nem frondestit et expandit
ramos. Incontemplatiuis in
altum surgit. in actiuus in
latum se expandit. **U**bi d[omi]ni.
De illis qui ramos expandunt
in altum. et non in latum.
Sunt vero nonnulli qui p[er]
quietem diuinit[us] sibi g[ra]tiam
p[ro]mo. multum in o[st]em
platione exercebunt. s[ed] dum
vident alios simpliciores fides
tremis actioib[us] occupari. eos
in op[er]atione sua despicunt. Et
dum ip[s]i stiles sunt a bono o[st]e.
bona tamen opa in aliis. no[n]
p[er]timefaut iudicare. Recessu

enim est in oculis eorum vilescit
facta aliena: qui de suis m^ultis
sententia immodata. Nec fieri poss^u
ut vitam alienam iudicare p^o
sumet: nisi prius in se tunc
sent. Que tamen supbia p^{ri}mo
se palliat sub spe boni zeli: et
p^{ro}feret sub decepte menti non
esse p^{ro}fectum amatozem iusticie:
qui consensum p^{ro}bet culpe aliene.
Cum autem delicto alieno om
no ofensur: qui negligit dum
potest delinquentem arguere.
Hoc est male p^{ro}vida mens cu
re decepta. totam se curio s^uo
dedit: et paulatim crescente mor
bo dum p^{ri}mo errata alior^u imo
dentia p^{ro}sequi assuescit. Postmo
ad hoc deducitur: ut quicquid
viderit ut apte calupniari ut
simile interpretari conetur. Dasi
forte aliquos pro omnium utilitate
aliquidulum sollicitari viderit:
hos cupidos vocat. Quos p^{ro}vidos
et p^{ro}vident^u p^{ro}spiciunt: auaros
nominat. Quos autem qui se ef
fabiles et hylares omnib^u p^{ro}sent:
uicio adulationis infuere dicunt.
Illos vero qui sepius officium
vultu p^{ro}sent: inuidia tabescere
credunt. et quos alacres et deu
tos in ministrando p^{ro}spiciunt: leues
et inquietos esse assent. Quot
debiles aut^u g^{ro}ues inueniunt. q^u
p^{ro}gnos et merces accusant. Ab
sueuios. morbo p^{ro}positis labora
re: et eos qui plus necessitati
indulgent. luxum desuere existi
mant. Hinc quidem errorem mul
tiplex ofusio sequitur: auala siq^u
dem et pestilens curiositas. que
secretum alienum in p^{ro}b^ue scrutari
contendit: sepe q^uuis m^ulti in
ueniat q^uo iuste reprehendere pos
sit. p^{ro}sa tamen suspicari non
desistit. Si vero aliquid dignum
reprehensione inuenit: statim

tumidam mentem non ad quas
sionem. s^{ed} ad contemptum trahit.
Contemptus autem nam trahit
exultat: quia ex p^{ro} supbie inflatus
animo intolletabile esse credit. q^u
quid ab eo sustinet: que despicit.
Deinde in indignationem cre
scit: indignatio motumelia ofu
pant. Inuidia vero a animo tedu
gignit: et suffocato gaudio in d^u
in semetip^{sa} ofiencia tabescit. fit
sibi ip^{si} g^{ro}us animi: et q^u plumbid
inobil. p^{ro}manens sursum erigi
non valet. Et qui prius p^{ro}me
contemplationis celos penetraue
ofueuerat: nunc g^{ro}u p^{ro}ssus pon
dere sub se audit. p^{ro}phaziesat te
nebras suas quas minus patitur:
et possibile esse auferre vellet se
metip^{su}m. Igitur relicta ofia foras
funditur: tremis se hincet acto
rib^u. ut ut occupati obliuisci pos
sit malor^u suor^u et quia leu^uee
iudicat omne malum eo ip^{so} q^u
m^ulti toleant: iam m^ulti etiam to
lores sue occupationis foras amat.
Et quia dentem dulcedine lon
go tedio palatum cordis gustare
dedidit: carnalis g^{ro}upiscencie
acetum siciens anima cum desi
derio bibit. Igitur iste qui per
sapiam exueuerat de altitudine
sua sup^{er}but: et ita bonu^m est ei
ut padatur: et assuescat in la
tum expandere ramos suos.
Bonum est ei ut m^ulti studio
contemplationis ad temp^u foras
exire compellatur: et extiora se
dispensanda suscipiat. ut vident
extinto q^uo difficile sit p^{ro}ssu
extiorib^u insuare: et t^u p^{ro} deside
riu^m m^ulti non desere. Et cu
se ad curia suscepti regiminis
impotem impare esse agnouit:
tunc stat: q^uo de hinc sensisse debu
ent: quos p^{ro} in eodem loco po
sitos inoficiante despiciebat.

Disat: de quibus et circumspectus
et non torpescat: ocio. ut ante
pictam animam sumet: nec solu
quid euemiat: si quid euemiat: pro
fit attendat. **De exco. d. p. d. d.**
ad e. m. quatuor. lxxxv.

Modi quibus circumspecto ex
cetitur: sunt. iiii. Timor
cum necessitas affectu. Timor
est anxietas peritandi. Cum
est sollicitudo euadendi in con
modi aut comodi adipiscendi.
Necessitas est debium dandi:
aut indigena accipendi.
Affectus est desiderium pfructendi.
Timor pmitit: cum trahit: ne
cessitas ligat: affectus bul
necit. Ignis enim dei p timore
pmitit: dantur mundi: cuius
supfluas amittendo deorsum
trahit. Infirmitas me gdioms.
Dius necessitatis ligat: Indidia
dyaboli: illucis desideris nos
inflammato uulnat. Et in hinc
omni dei finis obiectur ad pntia.
et tunc quoq; ei mala subiecta
fuitur cum cum affligendo p
bant: no sublitur. quia ofliat
vicioz eboria sunt virtutum.
Et sicut sepe cadendo dicit ho
dicit homo qualis gressum fige
et caute ambulare debeat: et
mofliatu belli qui frequenter
plagatus est: auia dementem
itum exapit: sic qui a dyabolo
sepe decipit: subtilius post modum
uicias eius dephendit et ma
chinaciones sublitur. Et hoc e
qd multos videmus post magna
seclera ad virtutu summa conse
dere: et tanta virtute omnes
dyaboli conatus cont se exatos
atterere. ut in quo se prius uicis
se gaudebat: iam non spoliasse.
secont se potius eos armasse
uideatur. Ex tribz id est timore
necessitate affectu: nascitur

quidam id est cura: qd enim ti
ment incidere: sollicitate studet
euicare. Et qd dolum adesse
sollicitate studet: a nobis remo
uere. Et qd desiderium adipisci
sollicitate studet obtemere. Et sic
post affectone passionis sequit
cum sollicitudine. Et post se
quit conatus in exco. d. p. d. d.
nis. et p hoc cretat: autela
circumspectionis. Et quia ex hinc
me corrupcione magis solli
ti sumus p eo adipiscendo qd p
ilse cupimus. ut eo euicando. qd
supflue formidant: fit ut au
telam circumspectionis qd in bonis
studis opare negleximus. per
mala studia faciale adquiritur.
Sepe qui anime morte no me
tuit: mox carne ptimefit.
Pro hinc euicandis laborant
homines: que suis dei no solum
fugienda no sunt: nro eia
non nulli cum fructus eoz
agnoscat appetenda. Similr
sepe homines p carnalibus
desideris ad implendis pluri
mos labores gues et amaros
libent toleant: quos p an
te etne vite ut admodum ff
ne recusant. et dum p expi
menta nra mltia distat. qd ex
ipa occupaco sua prudencia
res fuit. Et tales. aliquando in
facpe diuina ab errore suo q
dli. in bonis agendis tanto au
cores fuit: qnto in malis ppe
timidis prius studiosiores ex
titerunt. Unde manifeste osten
ditur: eia hoc eis pfuisse
qd ad tempore derelicti videbat.
Apud qd prius dictum est. m.
ce que excoant: circumspectione:
timorem videlicet cura. neces
sitate affectum. **De subd. hoc**
Ques sunt illor m. lxxv
timores mudam vi.

ul' animales: timor militaris.
timor pene. timor mortis.
Quorū singuli: curas suas
gñat. Necessitas autem du-
plex est: alia in debito dandi.
alia in indigencia accipendi.
Iste enim dicitur: necesse est dū
dare cessari. Iste necesse est
dare estas dēti. Itaque tunc
evactor est: et cessat et dēti.
Dūq; dūtiū est: et estas
pecunia. Si p'prie consistere
volum' nūc nocet cessat colle-
do pecuniam qm' dēti accipio
do estas. cessat semel auferendo
pecuniam sollicitudine tollit.
Dēti autem sine inmissiōe
evigendo estas. nūq; nos si
sollicitudine et p'mittit. Ce-
sar ausar auferendo pecuniam
magis nos alleviat. Dēti
accipiendo estas et corpus
nūc parit et animi gñat.
Cessat auferendo pecuniam p'
paupertate humiliat. Dēti acci-
piendo estas p' habundantiam.
ad vicia nos inflammat. Et ut
dicitur: concludam' ego p' omnia
inhabilitate. Video enim qui ser-
vit dēti. qm' illum qui fuit
cessat. Necessitas que in debi-
to dandi est: multis modis ac-
cipitur. Debent enim plures
subiectis prudentiam. subiec-
ti platis obedientiam. equales o-
qualibz auctoritate fructū: sapi-
entes incipientibz doctrinam.
divites paupibz alimōiam.
Et sicut de timoris dicitur
est: sic etiam singule necessi-
tates gñant: curas suas. Ne-
fecto est desiderium pfluendi.
bona desideria sūt spiritualia:
mala sūt carnalia. Spiritale
desideriū q' dūtiū dulce sua-
viter inebriat: carnale q'
dūtiū acridum et intorpidum

in furorem dēti aut neant.
De illo dicitur: calix dñi inebriat
qm' p' d' de hoc autē. sol dicitur
comi. n. e. **De flore et fructu
arboris sapientie. lxxvii.**

Dicitur hec arbor sapie per
disciplinam floret. In flore
tria sunt: spes. species. odor. Et
omnia p' similitudine in bono
opere inveniuntur. ubi future re-
tribucōis p'mi expectatur.
p' exemplū fulget: p' odorem
demulcet. p' virtutē fructifi-
cat. fructus boni opis est. Dūtiū
oculū recte intencōis. qd
inde quisquis vacuus a vir-
tute. bono opus in oculis boni
fide exhibet. Velut arbor est
q' sine fructu floret. Per pa-
cientiam maturet. Inchoa-
ta virtus non p'fert: nisi ad fi-
nem p'ducatur. Per mortem
carpitur ut ad quatuor regis
et in cūssum. Ibi abus dei er-
ror: quia ei q' placebit in nobis.
et ipse abus nūc erit: quia nos
delectabim' in ipso. ut illud q' hec
compleat in nobis. Sicut arbor
cum apparuerit glia tua. Con-
cludam' q' sumū p'fectōis q'
dūtiū et dēti. Per contempla-
tōem abut. de q' p'p'et. dicitur: admi-
plebis me leticia cum vultu
tuo. Delectationes in dēti tua
usq; in finem. Ecce arbor sapie-
ntie. q' quidam gradus usq;
ad finem in aemētum p'uenit.
**De edificatiōe templi in corde
hōis. ex mō libro. lxxviii.**

Templum in quo edificari op-
teat domū dñi est cor hōis.
materia cogitationes nūde. Ne-
mo se excuset. Non est necesse
materia trāire et ignotas exqui-
rare mora regiones. ad opān-
dos lapides preciosos et mar-
mora electa: nec cedres excolere.

masas de libano y alta maria
nauius aduere aut
nihilos artificum nulla cong
gare. qui et alios regum
antiquos possent nichil hez
ate. postulat. in te et de te
fabulabis domini dei. Accipiat
autem duos est: dei fidelis et
homo. Deus enim qui dignat
eum hanc hanc: non dedignat
sibi cum homine hanc hanc
re. Quia non debet homo sua
impia aut infirmitate. qd
ians despare: s. enim potest qui
secum opari dignos attendere.
Deus enim est durus et sternus:
et non potest aliquis aut cum vir
tute deficere. aut cum sapien
tia ignorare. maxie cum idem
ipse sit qui et nobis opantibus
bonu cooperat: et non opantibus
ut delinunt et possunt opari bonu
laqueat. In omni edificatione tua si
porque qd demanda. ordo. dispo.
et definita dimensio: de pnci
pui hanc et finem determinationes
Sugest igitur nunc ut inquiram
m. qualem ee oportet ordinem
et dispo. nem cognationum. nunc
ut ex eis qd struat domus dei. Nam
quia res mundane qd inordinate
appetunt infinite sunt: cogita
tiones quoq. qd ex pnci. et
memoria intransigunt. exiguas
finitas ee non possunt. Nam tu
p pnci. momenta alie ex aliis
exponentes multiplicat pnt.
ne ipi nos apprehendere valeant
quo ordine ut quomo ad eos ve
niant. aut a corde recedat. pro
inde si ordinatas et stabiles et
quietas cogitationes hanc volu
nt: ab hac inmoderata distinc
tione corda nra colligere fuge
amus. Hoc autem fieri potest:
si certas quasda et determinatas
res nobis pntibant in quibz

appetue et intentione cordis in
disiuncti et meditando exerceat pos
sit. Tria enim sunt: id est q. infi
mita distrahunt in eodem sp. pnt
moderate nagari. Quos dnu
hanc non possunt. dnu hanc no
debent. Et idcirco hoc solum hanc
sugest. ut quia adhuc de re
corda stabiles ee non possunt.
intra saltem ab inmoderata di
stinctione corda nra colligant.
ut dum semp nitam minus
stabiles fieri. semp magis ac
magis incipiant uera stabili
tatem imitari. Et ut qd loqm.
p exemplum manifestius fiat:
tunc ponam mundum in summo
deum: in medio qd col
lorem? hanc animu. Tunc
q. idem deorsu in mundo isto ma
gna qndam et horribilem om
nium confusione. et infinita
humanarum mentium distractio
nem sursum autem apud deum
ppetuam et inextinguibilem stabi
litate. Post hec inaginem
q. humanu animu de hoc mundo
sursum ad deum ascendente:
et ascendendo magis ac magis
dnu se colligente. Et tunc pnt
acriter dicere possunt formam
arche nre que primo lata fuit:
et sursum in angustis surrexit:
quousq. ad mensuram dnu au
biti in carumme suo pueniet.

**De reuocatione sponse ad
sponsum. Ex xxviii.**

Primo homo postquam factus
est autem ad suasionem sp
entis apuit: autem nunc ad dnu
dei clausit. Quia ergo auditu
ntus pnt. quo deum loqut
audiat. reuocans nos ad se.
foris clamat. Et cum loquit.
Semp q. occultam volens se
sublembit: ut mente hanc
et per hoc qd loquit de se amo

ueat. et p hoc qd se occulando
fugit ad se trahit. uirtutem
desiderium enim ut augeat quia
loquendo amore sui in nobis ex
citatur et fugiendo ut se sequitur
inflamat. Tale est est enim
cor hominis: ut si qd diligit ad
ipsum non valeat. amplius des
derio manifestat. Sic in carnis
amici sponsum dedit. stat
post parit. pspicit p fenestras
et cancellos: ut qd lateat et
non lateat. agitat manu sua
p foramen: tangit sponsam.
et sponso despo. uocet eum. vocat
eam: et dicit veni. Illa ut audit
sponsum adde. surgit. movet se
finit. apert. brachia. ad amplex
tendum parat. loque liquefit
anima eius: freuet. pcedit et.
exultat. gaudet. impudiat. Et
ille cum te deceptus. declinat.
et subito qd de medio elapsus
amplexibus fugit. Quid est hoc.
Dum no queritur querit. Du
non docatur dedit. Qui aute
queritur declinat. et dum do
catur fugit. Si non diligit qre
dedit: aut si diligit qre fugit.
Diligit aute et ideo dedit. p
quia hic non diligit. ideo fugit.
Hic non diligit. ideo in hoc mundo.
in hoc exilio. p docat nos ad tra
siam. ad patriam suam: quia
non decet talis amor patriam
istam. Inimicum qre locum.
Ideo commendat nobis terram
suam. Ideo laudat patriam sua.
Ideo dicit. flores appar. Dum
hominis natura. ita a deo ordi
nata et instituta fuerat: ut
anima que corpori paret. per
sensus quidam munda corporis
foris impleat. p mte p rationem
semp ad creatorem suum inten
deret et nichil foris aperet qd
ex eius dilectione no pcedet.

et caritas imparet: et ro dis
poneret: et sensus impleat
aut pfaceret. Et postquam mudo
puatione sue electus est
a facie dei: factus est. et deus p
ignorantiam mentis. instabilis
p concupiam carnis. Quibus ab il
lo in omnem postitatem cussit.
Vniuersa mala exorta sunt. pro
inde post illam pnam verum
gubem que fec fuerunt ut sta
tibus subeant: necesse erat aliud
facere que iacentes erigunt. Et
tanto pnis digniora sunt: qn
to magis nara et qnto digni
ta pcedit: tanto pterior tempe
aurit. Illa enim sex diebus facta
sunt: ista sex etatibus sunt. Sex
diebus facta est. qdico. resp: et sex
etatibus pfacitur homi reparatio.
**De illis qui in archa non
saluantur. si perierint. lxxv.**
Considerare possumus res
inmaneras homi. In dilu
uio sine archa sunt infideles.
quos carnis desideria nuolunt:
qui p hanc uitam et pcedia
aliam ee. nesciunt. In diluuiio ar
cham habent. p in ea non ma
nent: huius qui vitam immutabi
lem ee. deuitata credere dicit
ut p temporalium rerum dilectio
in animu suu. subiciunt. Nam ibi
quisq pdm interiorum hominem
lutare ee: ubi cogitatione qn
satur. Itaq huius qui delectatione
cordis sui in vanitate huius mundi
qstunt: qmuis archam fidei
hant: mte tamen naufragi
sunt. Et taceam ceteros mundi
amatores: quos mo luctos cer
nimus qui vnam vocem volut
et cum ceteris fidelibus etiam m
tunt. et de sacramentis vpsu
ppicipant: in quoz cordibus sepi
est memoria saturni et ionis.
et huius. socritis et platonis.

et aristotilis. qm xpi et scorum
eius: Augas potatu diligunt.
aut qd penus est in idem: et o
tempnuit. Ego eis pmo. qua
eis in fine sociandi sunt: Quos
nuc in cogitationibz suis p affec
tum cordis sibi qungit. Quid
illis pdest hie fidem. et no ma
ne in fide: Quid illis pdest na
uem integram hie. et in fluctibz
naufragiu non dicam pari sed
ponte facere: Quid pdest verita
tem cognoscere et falsitatem dilige
re: Non snt tales: qui uere snt. Quid
qualis vnus eoz fuerit: et tales
omnes intellige. lex dei eius in cor
de ip. Sola g nauis fidelis mare
tristit: sola ad archa diluuii eua
dit: qm du caro occuparet ad. e.
omne homo in hoc diluuii est. Et
boni in eo sumpti: ut huius qui a na
ui mari portant a nauibz: mali
no sicut naufragi qui inuolunt
in fluctibz: intelligam qd in nob ee
qd fugim: in nob ee. ad qd fugere
debem: gauriscentiam et fidem.
Non cupiscentia pmet ad opa g
dicione. fides pmet ad opa restau
rationis. q et illa in ordinata a
mando p gauriscentiam diffundit.
et ista pie credendo p fidem soli
dam: et idcirco monita tpeus
nob suadent: mundum fugere. Non
utiq: ut extra celum et terram ex
eam: s ut in gauriscentia mundi
non maneam: et cogitata enim
mundi spe: nascitur in corde affe
tus gauriscentie. Unde si
gauriscentiam mundi declinare
solum: prius necesse est: hinc
ciam mundi hinc a cogitatione
munda excludam: Nam sicut ois
piscatur ex spe: sic animi cogita
tione. et turpi quodam amemio in
pudica mens desiderio suo fuit:
dum quodammodo in q cogitationem
rem gauriscentiam amplexat: fit

etiam non nup: ut qd frequet
cogitamus oiose: aliquando gau
piscantur illucite. reusq: facti
iudicatur. qui p osensum in
cogitatione delectat. Ceteru
quum ad ipas res pmet. q
omne creatura dei bona est:
nulla res est que cogitari no
possit sine peccato. Sursum q. si
prios affectus attendimus: nulla
res est in qua peccare no pos
sum cogitando. Nam et de
malo bn. et de bono male:
de mundo munde. et de mudo
munde possum cogitare.
legimus scos viros no solum
cogitasse s et loquos ee et
scripsisse de rebz mundis. qd
utiq: non fecissent: si cogita
tiones rez mundarum anima
inquinarent. Nichil inest qd
sit illud qd cogitant: s quid
affectus ex ipa cogitatione gene
retur. quia cogitatio mente
non polluit: ubi delectatio
ostiam non corrumpit. Expedi
tamen ut obliuiscamur mudi.
ne forte dum frequet de eo co
gitamus. ad eius gauriscentiam
infectamur. **De p opa restaurandi
mundi cogitationes distantes
per opem conuersionis. lxxxvi.**
Satis ut rez apte iam
demonstratum est. Bnd
h infinita qui patim cogitatio
ni munda delectatio oriatur:
a mudo videlicet et a gauriscentia
eius. h est ab opibz gauriscentie:
sursum q quid sit illud p qd
colligi possint in vno cogita
tione munda. hoc est p opa re
stitutionis. Et quia ordo ee
non potest ubi finis no est:
superest ut reliquis opibz gauriscentie
quum ordinem cogitationum
munda ubi ubi finite sunt: h
est in opibz restitutionis.

Locum enim superius inuestigare
possumus: quis nam videtur co-
gitacionem magis ordo esse debe-
ret. Item ex eis spualis domus
signe in nobis edificari possit.
Et quia ex rebus uenit: oportet
ut ex ordine rebus sumatur ordo
cogitacionis. Denique per hanc
tunc maxime de opibus restau-
racionis de quibus si de eodem fuisse
fluente diluuius egressi sumus.
et tunc in opa restauracionis
si in archam ingressi sumus. Igitur
opa restauracionis sunt: omnia
que ab imo mundi usque ad fine
seculi facta sunt: ut facienda per
restauracionem hominum. In quibus
et res gestas et personas ipsas
per quas et propter quas et apud
quas gesta sunt loca similiter
tempora ubi et quando gesta sunt:
ostendere oportet in opibus restau-
racionis. tunc modis ordo con-
sideratur. secundum locum: secundum tempus.
secundum dignitatem. Secundum locum:
ut quid propter quid longe gestum
sit. Secundum dignitatem: quid humile.
quid excellentius sit. Secundum tem-
pus: quid prius quid postea ge-
stum sit. Historia longitudine
arche metitur: quia in se rebus
gestarum ordo temporis inuenit.
Allegoria latitudine: quia in
quatuor apacione sacramentorum con-
stat collectio populi fidelium. Pro-
pologia altitudinem arche me-
tuitur: quia in quatuor dignitatibus
causarum dignitas meritorum ratio-
liter. prima mansio est fides:
secunda spes. tertia caritas. vel secundum
anagogiam. prima mansio est co-
gitacio recta. Secunda meditacio
pudica: tertia contemplacio clara.
vel secundum opacionem. prima mansio
est scientia. secunda disciplina. tertia
bonitas. vel secundum status differe-
ntias: prima mansio est naturalis.

Secunda lex scripta: tertia deo pre-
dicta. **De temporibus et quibusdam
arche expositio.** Item in
libro primo. **Expositio.**
Ad adam usque ad diluuium.
prima etas seculi. quinquaginta
sex. Secunda etas a diluuius usque ad
abraham: quinquaginta annos duodecim
nonaginta duos. Tercia ab ab-
raham usque ad dauid: huius annos
nongentos quinquaginta duos. Et
ta ad dauid usque ad christum: quinquaginta
annos quatuordecim. Quarta a christum
usque ad aduentum christi.
huius annos quingentos octoginta
octo. Quinta etas mundi agitur:
nulla annorum serie scitur. per
etas decrepita. per morte totius
seculi consumenda. **S**unt alie ad
huc differentie: quibus altitudo
arche designatur. prima mansio
auguratur: secunda continet. tertia di-
gnes. vel ita. prima mansio in-
pena. secunda ambulancia. tertia
solacia. Item per singulos angulos
ostendentibus a frigore orientis
et a spiritibus. prima mansio est ti-
mor. secunda est dolor. tertia est
amor. Ascendentibus a calore occi-
dentis. et a spiritibus. prima
mansio est passio. secunda est iustitia.
tertia est opus. Ascendentibus a
frigore occidentis. et a ignorantia.
prima mansio est cognicio.
secunda est meditacio. tertia est
templacio. Ascendentibus a calore
orientis id est a spiritu feruore: prima
mansio est temperancia. Secunda
est prudentia. tertia est forti-
tudo. **De virtute caritatis.** Item in tractatu
de laudibus caritatis. **Expositio.**
Quod sancto a primario
mundi extinet qui non con-
tinetur nobis aut alio aut seculo.

commendat: caritas abel martire
fecit. Abraham de sua sua abduxit
quia et ille p. caritate mortem
tulit: et iste natale solum libit
deputat. utq. p. caritatem sua celu
conuincit. Considerem? quor. iam
martires p. tormenta ad regnum
celoz. pertransierunt. Qualem ergo
in eis dnm amoris arripisse credim?
quos ppt. deum nec sibi percipisse
videm? Conueniam? nunc cor huius
et videm? si acquiescat nobis ora
que mundi sunt relinquit: non
arripit. non g. delectatur bla
tis: non amittit letis. Dne
impfem me. in o. t. qm longe
ab hac nondum pfectione p.
pfectionis in thronone me video.
Et certe parum erat hoc amicus
dei: ut p. amore et noz. iusta p.
nerent. ita calarent. Et abiecit
huc omibz alacrit. ad uocum
currentes. nec minus fieri po
terunt. nec tormentis. Implebat
eos caritas: et ideo. nec retraherent
cupiditas. nec detraherent aduersione.
Currebant q. mundum post se
relinquunt. Deum ante se habent.
si inposita sunt tormenta: ut
interrogarentur ut quo desiderio
hunc periretur. ut qua gstan
cia illis deservissent. Interroga
ta est. Deum. p. caritas.
g. fusa iniquitas. Procedunt ad
penas incepti: et qm in me
tem ino amor iustitiam at. tati
taro foris dulcia sua despiciunt.
Quanto quomo illis sapiebas.
qm dulcis eis fuisti. quos tanta
ppt. te sustinece coegisti. Quibz
illos ad te vinculis traxisti. q.
mundo et p. blandimenta ret
hente. et p. tormenta repellente.
p. d. tamen non non potuisti.
Curarent? quia tu eos g. disti:
et t. disti. quia tu eos iunxi.
puenerunt quia tu eos suscepisti.

Qm in extinguiibilis in p. cor
dne cor. arripisti. quia nec p.
bzis. nec p. p. nec p. p. ob
ui potuisti. Ista q. quedam
flumina mundauerunt. sancta
flumina et aque mlt. carita
tem extinguit. non potuerunt.
Caritas quomo laudabo te.
si scirem te. apparet te. Si
scirem qm d. p. p. p. p. p.
derem p. te. apparet te si forte p.
cedis angustias meas. nec nunc
me potero p. p. p. p. p. p.
Dabo tamen q. h. et totu q.
h. et totu dom. mee p. te omni
tabo: et cum totum d. d. totu
q. nichil reputabo. Dne delect
tationes carnis mee. omes loci
ditates cordis mei p. te libent
impendam: ut te solum posside
deleam. Tu sola mihi carior.
Tu sola dulcor. tu sola suauior.
Tu sola iocundior. ample delectus.
habundant. facias. tua saluas.
felicias. g. f. Dne eam
annuntiabo de te. Dic michi o
cor humani: quid magis eligis.
semper gaudere cum hoc seculo
ut ee semper cum deo. Qd. plus
diligis. hoc potius eligis. Nu
di g. ut corrigas dilectionem:
non differas electionem. Vide
quo totum tibi est dilectio. Ipa
est electio: ipa cursus: ipa p.
uenio. et mansio et habitudo.
Dilige g. deum: elige. cure.
apphende. posside. frue. Jam
ipus elem. quadiu curram ut
pueniam: da socios. ne abare.
Deate sur. Die d. et iusti am
bulant. in eis. Iusticia g. est
dia: et iusti sunt qui in dia
cursant. nulla dia iusticia re
tior. nulla societas iustoz
melior. nulla requies deo t. p.
quillior: p. caritatem cor
dilatatur: corde dilatato. Dia in

stiae curritur. **Adhuc de co-
muni ditione eiusdem. Sermon.**

C bona caritas quid amplius
dicam de te: Duce me te di-
a in via dei: quid si te ipsam via
dei duxim. Adhuc inquit aplo.
excellenciam viam. u. de: Tu
es caput: via: recta. O me
die recte ate exeat: et me re-
currit. Nam precepta dei die st
eius: que omnia a te pendent
et in te consistunt: que plenitudo
iusticie: perfectio legis. consummatio
virtutis: agnatio veritatis. Via
est: o caritas. Qual via: super
excellens: supericiens. dirigens et
producing. Quis via: via hominis
ad deum: et via dei ad homines.
Tu deum ad hominem deducis: tu
hominem ad deum dirigis. nec nisi
per te ad alterum trahere possumus.
Tu mediator es. aduersus oculos.
distans socians: et distans quo
dammodo coequis. Deum humilians.
nos sublimans. illum adma-
liens. nos ad summa erigens. Sic
tamen ut nec abiecta si pia sit
eius defecio: nec superbia si glo-
ria sit tua exaltatio. Magnam
per deum habes caritas: tu sola deum
trahere potuisti de celo ad terras.
Quod quoniam forte est vinculum tuum.
quo et deus ligari potuit: et
homo ligatus. vincula iniquitatis
disrupit. Respondeo si quid magis in
laude tua dicere possim: quoniam ut
deum de celo traheres. et hominem
de terra ad celum eleuares. ma-
gna est virtus tua ut per te usque
ad hoc humiliaretur deus: usque
ad hoc exaltaretur homo. Con-
sidero deum ex femina natum.
Infantem pannis obpositum: da-
gentem manibus. suggentem
uberibus. Respicio postea opulen-
tissimum. ligatum flagellis. resum-
ptum coronatum: spiritus illius:

lanceatum. clavis fixum. felle
et aceto potatum: illuc indigens.
hic dum passum. Et tamen cur-
rit ita dignaretur. ut ita pa-
teretur. Si enim querimus aliam
per solam caritatem anim non
muenimus. O caritas quantum
potes: Si enim inualuisti erga
deum quanto magis erga hominem.
Et fortassis facilius vincas deum
quam hominem: quia quo magis
bonum eo magis deo est debitum
a te superari. hoc optime tu no-
ueris: que ut facilius vincas.
plus illum superabis. Adhuc
nos rebelles humis: quando illum
tibi obedientem. de cede parue
maiestatis usque ad infima nostre
mortalitatis suscipienda descendit
cognisti. Reduxisti illum vincu-
lis tuis alligatum. sagittis tuis
vulneratum. ut amplius pueret
hominem tibi resistere: cum te vide-
ret: etiam in deum triumphasse.
Vulnerasti inpassibilem: et ligasti
insuperabilem. cognisti inmutabilem.
eternum fecisti mortale. Iner oia
fecisti. ut corda nostra emollesceret:
et insensibiles affectus copularet.
ut se a corpore suo resollerent.
et facilius ea sagitta tue pene-
trarent. nec in cassum hoc fe-
cisti. multi enim sic a te superati
sunt: multi iam tibi manus
dederunt. multi iam in suis per
cordibus. sagittas tuas infixas
portant: et alius adhuc eas
infixas descendunt. Delectabiliter
enim et suauiter vulnerati sunt:
et plagas tuas se percipisse non
dolent nec erubescunt. O car-
tas quanta est victoria tua. dum
penitus vulnerasti: et pallium
omnis postmodum superasti. **De
communi ditione eiusdem.**
C caritas laudari. **De.**
te quantum potui. Respondeo

enim si forte maius sit te dei
dicere: an deum te superasse. Quid
si maius est: etiam hoc libere
et fiducialiter de te dicam. Deus
caritas est. Quod parum est deum
in se manentem habere. Tantum
caritatem possidere. hoc solum
quod sola caritas habet: ut deus
dicatur et sit. Non enim deus
humilitas est: aut patientia. quia
cum omnis deus dominus dei sit.
nulla potest solum caritatem habere.
ut non solum dominus dei sit
et deus dici possit. Reliqua ergo
humana dona. largitur deus etiam
hominibus quos replet sola autem caritatem
quod se ipsum hinc in quos
diligat. in primis faciat. Caritas
ergo est fons proprius de quo non
annunciat alienus. quia qui
cumque illam habet: non iam
alienus est a deo. si ipse in deo
et deus in eo manet. Sic familiaris
est deo caritas. ut ipse
mansorem habere nolit ubi
ei caritas non fuit. Siquis
inquit diligit me. et in
man in qua caritas habitat.
superbia non inflat. invidia
non deuastat. ira non dissipat.
tristitia mala non deperit.
et auaricia non excoctat.
gula non inflamat. luxuria
non inquinat. Semper munda
est. casta est. quiescit. semper
laeta. pacifica. benigna et semper
modesta. in aduersis secura. et
in prosperis temperata. mundum
contemnit. et deum diligit.
omni bona amando sua faciens.
et sua omnibus libenter impatiens.
In quo caritas dei est: semper
cor sursum habet. et desiderium
in superna eleuatum. Et si quando
ambulat. si quando sedet. si quando
agit. si quando quiescit: quicquid
eget. cor a deo non recedit.

Tacens deum cogitat. et loquens
propter deum et quod ad dei amorem
pertinet loqui desiderat. alios
ad caritatem exhortando semper
inflamat. Caritas omnibus quod
mendat: quoniam dulcis amor dei.
quoniam amare et quoniam impius sit.
amor huiusmodi solum non solum bonum
sed et opus quodque deus facit. De
deus huiusmodi mundi gloriam: et solum
caritatem arguit. amicitiam
cecitatem hominum qui hunc diligunt.
quoniam iam dudum dimissa hunc
caduca omnia non contempnunt.
Omnibus estimat dulce esse quod sibi
sapit: et omnibus placeat quod diligit.
omnibus manifestum quod cognoscit.
Ipsius iudicis caritas seipsum
Ipsius o bona caritas quid dignum
dicam laudibus tuis. Certe propter
tanta propter preciosa. mel de te habere
mea paruitas presumet.
ubi magis de te dici satis potuissit.
Illabere igitur nobis o dulcis
et suauis caritas: dilata
cor nostrum et expande desiderium
amplifica cordis nostri habitum
ut cupere possit hospitem et misericordem
forem deum. De meditatione in
caribus et scripturis et moribus.

De quibus meditatione. per.

Meditatio est: frequens con-
tactus: modum et amorem
et rationem diuersarum rerum inuesti-
gans. modum quid sit: causam
que. rationem quod. Tria sunt quae
meditationem in creaturis. in
scripturis. in moribus. Primum
surgit ex administratione. secundum ex
lectione: tertium ex altissimo.
In primo administrationis questionem
gerit. et questio inuestigationis.
Inuestigatio inuestigationis. Primum
modum est diffinitio: et questio
causae. inuestigatio rationis. In
lectione autem: sic quodammodo.
Primo lectio ad cognoscendum

virtutem matiam infirmitat: et
meditatio coaptat: oro subleuat:
opatio e pome: otentplatio in ipa
epomit: exultat: bona autem
quedam sunt necessitatis: qda
voluntatis. Necessitatis sunt: que
sunt in precepto et doto. De ce
tens si quis superogatur: red
ditur: si meti no impidat: Item
meditatio in lectione: est eplias
ofideratione. Sedm hystoriam e:
quid eoz que facta sunt rationem
ut qm ul adnuam: suis tem
poribz et locis et mo ggnus p
fectam. Sedm allegoriam me
dianco opatur: in dispohe ptece
denau futuror significacionem
attendens mianone et puiden
coaptat: sicut optulit ad in
telligenciam et fidei formam
fabricandam. In tropologia opat:
que fructum dicta afferunt: ex
quirens quid faciendum infnuet:
ut quid vitandum: quid ad cri
dionem: quid ad exhortatione:
quid ad ofolacionem: quid ad tro
tem scripture lectio pponat: et
quid ad intelligenciam virtu
tis illuet: quid mutat affecto
nem: quid forma viuendi ad
iter virtutis doceat: medita
co in moribz est: et sedm affectu
et cogitaciones et opa. In affectibz
ofiderand est: ut sint ut recti
sincer: hoc est ad id ad qd debet
ee: et quomo affectus est in eo
et qd recto: et quomo debz sine
rui. In cogitacionibz consideran
dum: ut sint mude et ordina
te. unde sunt: quid neque de
malis affectionibz generant:
neq malas gñant affectiones.
Ordinate: quid rationabil: hoc
est tempe suo adueniunt. Tempe
etiam non sic etiam bona co
gitare sine mao non est: ut
in lectione de oratione et in

orone debet ofiderand est pa
mu: ut bona intencione fiat.
Itaq intencione debz optet
ee recta p discretionem: et
simplicem benignitatem. Sedm
in opibz ofiderand est: ut
ex recta intencione meliorata
cum pfectante feruore ad fine
pducantur: ut ne pfectantie
torpeat: nec amor torpeat.

Adhuc de meditatione in moribus. Pon

Item meditatio in moribz:
duplica ofideratione distin
gitur foris ad famam: intus ad q
famam foris quid expediat: et
quid doceat: doceat ad exem
plum: exp. ad mentum. Nobis
ad intus: pprimis ad exempla.
Intus ad ofiam: ut si munda:
que et de peccato iuste accusa
tur: nec de peccato iniuste delec
tatur: Item in moribz: ut
omnes motus cordis dephen
dat unde veniant: et quo te
dant: motus q cordis aliqui
ocultam manifestam habet
originem: aliquando occultam. Que
manifeste bona est: a deo est:
que autem manifeste mala
sive a dyabolo est sive a carne.
Omne aspiraciones q multisibi
lit adueniunt: ab istis pcedit.
Que autem dubia sunt i ori
gine: pbanent a fine: et que
mala sunt: differunt. qm que a
carne sunt: frequius surgunt.
ppt necessitatem: que vero a
dyabolo sepius pter rationem.
Item meditatio moro: finem
et directionem considerat: si
nis est q tenditur: directio
quo facilius puenitur. Qui
directe pgit: citius puenit.
Sunt enim quedam bonar:
in quibz etiam multu molu.
parum est pmo lu. Nila com

pendioso labore fructu magni
adducit. Et hoc qd distindenda
sunt: eligenda magis q magis
psunt: aucti hanc distrecone
non lites. plinu laboratut.
et parum pferunt: et qm ocul
tum foris habuerit tantu ad
spem opis: et no intus ad fruc
tum virtutis. Gaudebant enim
magna se facere. magis qm
vilia exere: et dilexerit pot
illa in quibz videri non posset
qm emedari. Item meditatio
in moribz pnu qfiderat que
debita snt snt ex pcepto snt
ex voto: et ea pnu agenda
inducit. que sic facta habet
intum: ut no facta genent.
reatum. Post hec si quid vo
luntarie sup addit: sic facied
est: ut debitum no impediat.
Item meditatio morz duo ma
la in bona actione pcpue au
uenda considerat. hoc est af
flictione et occupacionem. P
afflictione dulcedo mentis
amaritatur: p occupacionem
inquietudinis dissipatur. Afflic
tio est qm p hns quo non valz
p impacionem. utitur: occu
pacio qm in hns q valet agen
dis p intempacionem agitat.
De ig male amaritatur anim.
suam impossibilitate pacient
sustineat: ne autem male oc
cupetur: possibilitate suam
extra mensuram non exten
dat. Item meditatio morz pro
bat: nec ea que no snt in
pacient appetere: nec ea q
snt in sapient fastidire. Qui
enim semp qd non facit appe
tit: et qd facit fastidit: nec
pntibz fruatur: nec futuris
faciatur. Inchoata enim ante
qsumacionem deserit: et in
choanda ante temp appre

hendit. ptea bonu est bono
suo ee gntu: et psona bo
na supuenientibz auge. non
p futuris abice. leuitatis em
est bonoz gmutaco. mltam
q dilisa ouitut dia. qui po
nouis deca abiciut: et qui
ab inferioribz ad supiora con
scendit: qui enim mutacoem
qrit. fastidiosus est: sicut qui
pfectum appetit. studiosus.
*De corda mra et mra d filij
da. mutacione. pcam*
Misericordia et veritas ob
sibi. et veritas erat a
celo cum iudice deo: et mis
cordia in tui cum homine iudi
cando. ubi enim mra eet. si a
miso non eet. Accepto igitur
tempe. assumpta veritate dese
dit deus. ut non poneret
cum homine. Qd vidisset mra:
non ignara diuinu qsum. pre
xit in obuiam illi: deu agnos
mitigare. et placatu adduc.
Ibi q mra et veritas ob. sibi.
Veritas affirmavit: neqm ho
mines nuto debere amari dyp
nari: mra respondit. eos ut
boni fierent spontanea eam
pietate debere doceri. Veritas
dixit quia deus malis omno
pceis non deberet: aia dnt.
Si nemini pceisset deus: m
bonos hret. Veritas dixit se
nolle nec posse tot scelera
hominu tolerare. aia respondit.
grum dm ad indulgendum
sup habundare. Videns deus ta
diuisas sententias ad affectu
sunt pcedere non posse. ait.
Scriptum mram et veritate
diligite deus. Veritas autem
dixit: ut totum imputetur:
mra vero ut totum gdonetur.
que siml fieri non possit.
Proptea pcam hominis et

ex pte ppe veritatem punitat.
et ppe miam ex pte dimittat.
Veritas autem intrans cor hois.
clamare cepit de tra homine
accusans: mta vero non desiste
bat in celo orare dnm. p hore
postulans. homo confessionem
ad salutem ore ppro faciebat.
et mta. pabus suis dnm ad iu
stificationem hominem apelle
bat. veritas de tra p confessione
homo oriebatur. et iusticia
de celo pspiciens. p miam dei
de tra mitebatur. Quia q
ma cum deo p homine erat. et
iusticia et veritas a deo cum
homine erat. iam mta deum et
hominem erat. pax p iusticia.
Tunc aut iusticia ad pacem.
Nunquid satis est optimo mala
dimittit nisi etiam studeat bona
offerre. laxavit peca p mial
genam. nunc offerunt virtu
tum dona p miam. Respondit
pax et ait. Quid dabit boni
imitatem et c. **C**onfessio e
nimis est in detestatione mali.
confessio laudis in exultatione
boni. Confessionem e panti ti
mor. con. laudis. amor. **Deum.**

**De munda condicione
et pueni deplacoe.**

Ut nob diuitibz. et. anie
tionali. si deie saperet.
nichil saperet ppet deum bo
num. Que autem pmiu malu
eius fm est. ut illo sublato e
gestatem illius pparatur. pmi
sotm accessit. ut in alio bono
soletur. ut illud non requirit.
Perdido qd eo qd mto erit bono.
egressa est ad ea q foris erunt
bona aliena. et q actum fecit
cum delectationibz scli. Et re
gressa induxit eas ad se. ut
formicaretur cum eis mto i

abscondito cordis sui. et requi
eseret sup eas. et non respiceret
absentiam boni sui. qm secum
habet societatem alienam delecto
ni hui mundi ingdienciu
ad ipam p sensus carnis ipius.
ut cum ipa egdiatur ad illas.
Cum autem claudi cepit por
te iste sensui carnali. non
parebit. demceps via tnsendi
ad muicem. Et tuc sepabitur
societas damitatis. et erit mudo
foris exclus ne ingdiatur. et
anima mto clausa ne egdiat.
Et demet anima ad portas
oculor. et clausa muemet.
ut non egdiatur p disim. Dem
diffunder se p aditus sensui
reliquo. et no erit mto
illius. qm repagula mortis
ppetue inflexibili rigore et in
mobili. scli. valuas sensui
et additus omni antiqui sine
fine occludent. Que anima m
ba in hoc tristi disidio solam
se muemet. et querens se re
quirere mapiet. ppetum illum
qui mto est. et excludi non
potest. et non potit hie socie
tatem illius in desolatione sua.
quia non requisivit illum in
solacoe sua. Tunc illa mfe
lix desolatione ardet a se. et dap
natione sub se. et apiet se pfi
dum in obulam ruent. et cum
illam excepit. continuo clau
detur sursum et appietur deo
pmi. ut sine fine ardat ad
finem non resurgat. ptea
dixit dms. Orate. ne fuga u
hi fi. ut. sa. Quid enim est h
emps nisi torpor mortis. Et qd
sabbatum. nisi post mortem te
pus ppetue vacationis. htemp
siquidem tollit ambulandi po
tenciam. sabbatum negat li

centiam. Sic et in biuentis
mortis torpeor: astrictus ho.
a correctione p^oeditur: post mor
tem vero: p^onia non recipitur:
hinc p^ouatur ne bona op^o ex
at: ibi ligatur. ne dampnatio
eiadat: hinc correctio p^ois. ibi
emendatio impossibilis. p^oap
tea bonu est fugere uiam de
mentem: prius q^o sentire
maipias imminuentem. ne ut
dolus m^o effiax sit sine
ope: ut dolor mutilis. sine correc
tione. Cogitet q^o anima in soci
etate alienor: n^o postea. q^o
non potit semp p^oman^o cum
illis: et erigat m^oerum forum il
lum qui ann omnia subacta fuit.
solus fidem dilectat: suat dilecto
ribz suis. **De t^o bono quibz
placatur deus. p^oeb.**

Iudicabo tibi o homo c. d. q^o
et deus qui t^ontas est: no
m^osi t^ono sacrificio digne placari
potest. Offer q^o iudiciu filio iu
dici: m^oam sp^ou sancto caritati
sollicitudinem p^oalutari. Sic in
ut non discedere m^oneru. d^om
tate t^omitatis diuinas. p^o singli
sua et siml d^om singla exhibeat.
p^omu enim u^odicu faciendum
de t^opo: deinde int te et p^opi
mu tuu. p^oostmo de p^oximo
tuo. In eo iudicio quo iudicas te
met ipm. et debes districtus. In
eo q^o int te et p^opm tuu: iust.
in eo quo p^opmu p^oius. te ipm
iudici: hoc m^o. Considera dili
gent. quid facis et quid non:
quid facere debes et quid no.
p^oostea hoc adinuicem ofenan
do p^opende siudem est q^o facis.
et q^o debes. Q^o si ita m^ouem^o:
gaude. sin autem t^ome. int te.
p^opmu. hoc modo. Vide quid
facis p^oximo: et quid faciat t^o.
Si tibi facit bonum. et tu illi

malu reddis: malus es. Si
tibi malum facit: et tu illi bo
nu reddis bonus es. De p^oximo
tuo: hoc modo vide q^o facit.
Si certum bonu est: paruu
magnu. magnu mai^o exstima.
Si dubiu bonu est: verum pu
ta. Si certum malum est:
magnu paruu. paruu m
nus iudica. Si dubiu malu
est bonu puta. Oportet q^o
te p^omu face iudiciu: ut q^o
recte discernis. ope compleas.
Deinde dilige m^oam: ut bonu
q^o agis. no ex timore. s^o ex a
more facias. p^oostremo soli
atam m^ocedere: ne ut bonu
q^o no dum habes no merea
ris accipe. ut bonu q^o habes
amittas. In h^ois talibz t^omitati
in te opanti cooparis. p^oer
illuante sapiam: et amila
cente rectum discernis. p^oer
inflamante caritate: et cu
ardente miseriis. p^o p^ouidam
vero. p^oatitatem: et cum tue
te temet: ipm custodis. p^oer
t^omitatem itaqz coopando t^omi
tati. t^omitatis p^oimago efficit.
Deusqz sacrificium te ipm deo
offeris. cum ad eius similitudi
nem reformaris. **p^oeb. De morali exordie p^osteme
superioris**

Silribm est anima sup^oie
p^ostema. ut ro. p^o quam
comphendit celestia. Inferie
sensualitas: p^o affectat t^otem.
Superior p^ostema: aque ductum
h^o. magno ful. stillo est x^op^o.
qui p^oanos suos aliat: quia
electos p^o tribulacionem emi
dat: ut eos sup. m^ore dealba
tos. sibi vestimentu faciat.
Cumbus fullone est ista cum
dallio lacrimarum: p^osteme s^omi
dus in quo ad oculum d^om p^oro

icari sumus. Et dum calorem
 urimur et mundamur: quia
 psum et bulacoms et caritate
 accendit. et culpam abluat.
 Iste est fultio qui illa destituta
 fecerit. que candida erant
 sicut nix. qualia non potest
 fultio fa. sup. f. Iste agrum he.
 ubi flores inueniuntur optimi.
 ad colorandos pannos. Iger
 est sancta scriptura: ubi pa
 scunt animalia dei. In hoc
 currimus: quid legimus flores
 colligimus: quid precepta distamus.
 pannos coloramus: quid precepta
 implenda virtutibus animas
 nris decoramus. Paacencia est
 irosa: et castitas in lilio. car
 tas in arce: et humilitas in vio
 la. puritas in saphiro. Bene
 an p. agri ful. tist. aque duc
 tus pis. ff. qui est: natus con
 templacoms. p. studiu enim
 diuine lectonis: aperitur via cor
 di nro usq. ad ottemplandu
 lumen diuinitatis. ut illuc
 q. de fonte vite aque spualiu
 donoz descendamus p. radiu
 ottemplacoms: ad irrigandu
 et implendum finu mentis
 nre. piscina inferior: hec e
 sensualitas he. quig. aque duc
 ductus. quig. sensus corporis:
 quos oblectamenta huius mundi
 infuunt. ad replendum appe
 titum nre carnalitatis. Ipsi
 quig. portico sunt: In quibz
 multitudo languentiu iacet.
 Et angelus dñi scdm tempus
 in piscinam descendit: et mo
 uet aqua: quia dum diui
 na aspiratio pccorem nro
 tangit. ilico flore iudici o
 turbatur carnalis aspiencia.
 et quicunq. post mocionem aq.
 in piscina descendit. sanus
 fit: quia diuina gra. puenit

pccor si vere se ad pnam hu
 miliat. et osiam impuram
 ouemens autem acta mala
 districte diuidit: de quolibz
 delicto veniam consequitur.
 Congregatio inquit aquas
 pis. nri. Non est diu. aquas
 nri. pis. bibere s. agitare: q.
 licet nobis bonis tistionis uti
 ad necessitatem: si non dilige
 ad supfluitatem. Si nlm ai
 mas dicim: domos rer. corpa.
 domos q. rer. mumentur e.
 Considerata multitudie homi
 timere de defectu rer. opu
 tate supfluitate corpie: et no ofi
 dere in munificencia largito
 ris. Unde et post subuirt. ags
 pistine dehis col. et agnus
 extior est corpus quo anima
 claudetur: mior est ita. na
 turalis virtus anime qua di
 chis irasatur: et oia temp
 tamenta mumentur. Preter
 muru et muru. ad collige
 das aquas lacum facere: e
 necessitatis loco cupiditate
 admittit. **De amore ordi**
nato. et inordinato pccor.

Unus fons dilectionis
 nro piliens: duos ri
 uos infudit: arduu quippe
 est cor hominis: Unde fons amo
 ris erupit: Et cum p. appe
 titu ad extiora decurrit. cu
 piscinas dicitur: cum vero de
 sideriu suu ad miora diu
 git. caritas et omi maloz
 radix est cupiditas: et omi
 bonoz caritas. amore dilec
 tatio cordis alicui ad aliq.
 ppe aliquid: desideriu appe
 tendo. m. p. fruendo gaudiu.
 p. desideriu carens. requie
 scens p. gaudiu. hic bonu
 et hic malu est tibi tuu:
 cor humanu. q. nec aliunde

bonum nec aliud malum est: nisi
quod ut bene ut male amas quod
bonum est: Nam omne quod est: bonum
est: Nec qui amat: nec quod amat
malum est: sed quod male amat.
Ordinate ergo caritate: et malum
inde nullum est: Quia impotens
deus qui nullo indiget: non a
lem spiritum creavit: sola caritate.
nulla necessitate: ut cum sue
beatitudinis participem faceret: pro
ro ut ad id aptus esset: fecit
eo dilectionem: spirituale pala
tium per hanc sanctificans ut gu
stum dulcedinis intueret: ut ei semper
inhibendo spiritum quo beatificanda
erat bonum et ex ipso suggereret: et
de ipso per desiderium biberet: et ex
ipso per gaudium possideret: Sug
ge o aperta: sugge. Sugge et
bibe: dulcoris tui in emarrabi
lem suavitatem. Immergere et re
plere: quia deficere fatis nescit:
si tu non inspicias fastidire.
Adhuc ergo et inherere: sime et
fruere. Si semper gustus fuerit.
Semperna quoque beatitudo erit.
Igitur per amorem sociata est a
more suo creatura rationalis: sola
quod est dilectionis vinculum quod ligat
utroque in idipsum: et tanto felicius
quanto forius propter quod ut et indivi
sa societas et concordia et concordia
perfecta utrobique haberetur: et ge
minatus est: non inordinate dei
et proximi: ut per caritatem dei omnes
ad invicem divini fierent: ut quod
de illo uno cui omnes inhererant
quisque in semetipso non caperet.
plenius atque perfectius. Per carita
tem proximum in alio possideret: et
bonum omnium fieret totum sin
gulariter. Ordinate ergo caritatem.
Si desiderium est: amor ergo cari
tatem bene currit: si gaudium.
bene requiescat. Tria quidem sunt.
que amari bene aut male pos

sunt: Deus supra nos: proximus
iuxta. mundus subtus nos. Quod
ordinate ergo caritate. Si currit
bene currit: si requiescat bene
requiescat. Desiderium currit:
gaudium requiescat. Propter quod
gaudium uniforme est: quia semper
in uno est: desiderium autem.
moto mirabilitatem suscitatur:
et idcirco non se gerit in uno.
Sed varias varias species representat.
Tria deus. duo proximus. Unum mu
ndus habet in cursu desiderii nostri.
Et in desiderio ordinanda caritas.
Amor namque per desiderium: et de
deo et in deo cum deo et in deo
ordinate currit: potest. De
deo currit: quando de deo accipit.
Unde cum diligit: cum deo: quia
eius voluntati in nullo resistit.
In deum: quando in ipso requie
scit appetit. Duo sunt proximi.
Potest enim desiderium de proximo
currit: ut de eius salute et
perfectu gaudeat. Quia proximo:
ut cum in via dei et continent
itibus et sociis perfectionis habere
gaudiat. Et in proximo non
potest: ut in homine specie et
fiduciam suam constituat. Unum
est mundus: de ipso currit non
cum ipso aut in ipso. De mundo
enim desiderium currit: quando
inspecto foris dei opere. per am
mirationem: et laudem ardenti
mentis ad ipsum se gertis. Quod est or
dinata caritas: et per ipsam de
quod agitur: est inordinata cu
piditas. **Deum.**

De sapore et nutrimento

Verbi dei

Quam dulcia sunt. et. Ver
ba dei ubique alia sunt: in
ventris et mentis. Immo reum
ventris. et alia mentis. Alia
corporis ibi sunt in se. Sapor
delectat: nutrimentum sustentat.

massa onerit. Sapor ad palatu
ptinet: nutrimentum ad natu
ram: massa ad miseriam. Gustus
peripit saporem: et stomachus
nutrimentum et massam. alim
ad refectonem. alim ad fua
men: Nutrimentum ut illud i
corpus tranciat: massam ut
ut illam eiiciat: Sapor quoda
modo spualis est: et ideo solu
modo delectat: non gnat. Inde
est qd fames in faucibz faciat
nisi potest: quia ibi nec appe
tes mensuram h^{ab}. nec delec
tato finem. In stomacho aute
sacietatem recipit: et delecta
to finem. Nam quia ille nut
rimentum qd sustentat: non pa
pit sine massa que grauatur:
ne ad qd pdest: ultra modum
appetere incipiat. ipa qm si
mul peripit illum onando re
frenat. Ergo frater cum man
ducas. noli interrogare fauces
tuas si satis est: qd si iudicium
illaz segnis. p^{ro}usq^{ue} illas de
lectacone repleas. stomachum
tuu onere suffocabis. Dente
pocus de mensura edendi q
sule: et p^{ro}usq^{ue} illum dolere
incipias. fauces ab auaritate
opescit. hoc tamen de cibo cor
porali intellige. Nam de refec
tione spualis cibi: fauces poa
qm bene gfulende. h^{ab} quippe
spualis sp^{irit}us abis id^e album
dei simulit saporem suu: qui
fauces spuales delectat: nut
rimentum qd sbam spualem pa
sit et vegetat: massam q^{ui}
firmitatem premit et gnat:
fauces spuales dicim^{us}: palatu
cordis. Sapor dei est: verbi gu
stus m^{en}te dulcedinis. Anima
autem ipa: sba est spualis:
massa veto: pondus laboris:
Quia q^{ui} ille sapor m^{en}te dul

cedine sine fastidio sumitur.
quasi de quodam spualis cibi gu
stu fauces cordis delectaconem
peripit: s^{ed} saturari non possit.
Quia veto ex^{tra} virtutis q^{ui}
anima pasatur non sumitur
sine pondere laboris quo caro
gruatur: quasi quida sensuali
tatis m^{en}te stomachus dum cibi
boni opis edendo peripit: ne
virtutem quia reficiatur ultra
modum appetat: ipe cum quo
pmitur labor opis castigat.
Non q^{ui} ait dulcia ventri meo:
si fauces. ac si dicet: p^{ro} verbi
quidem tui dno veni carna
litatis pmitur: s^{ed} palatu cor
dis m^{en}te sapore dulcedinis delec
tatur. quia et si foris infirm
tatem grauatur labor opis: m^{en}te
tamen desideriu pasit dulcedo
et gustus suauitatis. hinc est qd
dilectus ille iohannes: de se p^{ro}hi
bet dicens. Nacepi librum etc.
Et et tu frater duora libri
dice. Verbum dei aude comede
et noli p^{ro}tea dulcedinem sapo
ris eius deferre si aliquid aman
tudinis sentis in ventre. **De humilitate qualis p^{ro}ficat**
et fiat vel proficiat

Quobz motis dyabolus in
nobis humilitate in
pugnat: p^{ro}uiriari videlicet
et p^{ro}reuerentiam. Nos do si cul
pas nras et misias attente
inspicere volum^{us}. tunc fortassis
nec indigni iudicabim^{us} si nob
inferatur iniuria. nec digni
si reuerentia exhibeatur. agens
et enim homis ciuis in laude
sua decipitur. q^{ui} qd libentius
accipit. difficilius repellit. q^{ui}
dum bona sua non nunq^{ui} foris
laudari audit: et se tm^{en} modo te
stimonio veritatis consensum p^{ro}
bere existimat: Non ipa eam

Veritas si adulatio potius delectatur.
 Ut autem prorsus ab elationis vi-
 cio innocens esse videatur: ma-
 iori adhuc audiat se paliat: et
 postquam id de se deum est, deum esse
 ostendit: ne ullo modo sibi tribus
 existimet: statim se ad gratiam ac-
 tionem existimet: licet. Et autem
 non ad humilitate ei: sed ad elato-
 nis augmentum proficit: qui tanto
 iam fiducialis apud se extollitur.
 quanto manifestus homini suum non
 ad se sed a deo esse ostenditur. Phari-
 saea prorsus superbia dicens.
 Deus gratias ago tibi. Et videt
 quomodo in se populi paucis paula-
 tim se diffundit. Dum mens in
 sui administratione occupata diffi-
 gitur: Paulatim iam et eum
 a quo habet obliuisci incipit: et si
 sibi iam sufficiat: quod est: mala
 sua amplius ad memoriam redu-
 cere non dignatur. Tunc hosti
 postquam in eo cor tumidum videt
 obprobria foris et iniurias ad-
 mouet: quia scit: quod omnia decepta
 mens tanto iam eas impacie
 et susceptum sit: quanto in se
 nichil quod laude dignum est agno-
 scit. Tria denique sunt: per que
 humilitas adhuc illam contu-
 meliam se deffendit. Primum
 ut ostenderet culpam nostram quod
 meruimus ut talia patiamur.
 Deinde quia quociens ad nostram
 lesionem exortatur proximus: hic
 quod non ille: sed in illo iusto iudi-
 cio est: suo ad nostram glorificationem
 suam iubendo suam permittendo
 operatur deus. Postremo quod
 malum agentem non nascen-
 dum si opascendum sit: sicut
 corporaliter infirmanti. quia
 omnis qui male agit: non quasi
 ex virtute agens sed quasi a vir-
 tute deficiens. et velut quidam
 frenosus egritudines laborans.

per colando est. Tria quod quida-
 tis suadet: nobis iusticiam. per
 reuerentiam: scilicet nostram: Cont-
 reuerentiam autem et laudato-
 nem: per eandem malorum suorum
 memoriam. hoc modo se de-
 fendere debet humilitas: si atten-
 dat: neque cogit: statim deum
 sit quod deprecatur: aut dignum
 quod sibi exhibetur: sed statim ne-
 decepta. mens per manentem gloriam
 laudem qua foris pulsatur: non
 suscipiat: ex ipso suo vicio ei op-
 ponere auctur: unde potius e-
 rubescat: dicens cum psal-
 m. Reuerentur statim et. Quisquid
 enim laudatus de virtute con-
 sultus gloriam addit: ex corpore
 ostentare adulatorem ordinatur:
 quia occasione occasione gloria
 comis eius non quereret: nisi
 eam recte potius quam abire
 maluisset. Et ideo sit non magis
 ut talem iusto iudicio deus si-
 tatem displicere non permittat:
 et testimonium ostendit iam illi respo-
 deat: non ad id quod querere se su-
 vit: sed quod inuenire desiderabat.
**Exhortatio ad prelatos
 et iudices. cccc. c.**

Considerate fratres dispensa-
 tionem dei. Solus pater
 iustificare potest: tamen ut hu-
 manam gloriam de sua pietate
 certam faceret: pietatem relaxari
 relaxandi pater hoc concessit: ut
 homo ad hominem quod ad gloriam
 suam familiari et fiducialius
 ueniret: quem et uidere poss-
 demam postulatur: et accep-
 turus audire. Deus enim oran-
 tem videre potest: sed homo dum
 indulgentem videre non potest.
 Ideo voluit deus. ut homo
 homini loqueretur: et de sua salute
 cum illo tractaret: sed ne forte
 ab homine salus dubia esset.

Deus homo factus est: qui nec
falleretur iudicando. nec fallere
iudicando. Sic omne iudicium da-
tum est: filio divina potestate
in p[ro]p[ri]etate homini infu-
sa: ut homo p[ro]p[ri]etate dimitteret.
Iuxta tamen divini iudicium.
cum ipse homo deus esset.
Ipe autem homo v[er]us. sicut p[ro]
p[ri]etate fuerit suis nature me.
Ita p[ro]p[ri]etate nos esse voluit: hono-
ris sui. Videte q[uod] iudicium. V[er]u-
tate iudicium suum in finem
distulit. ut vos prius iudicatis
ad correctionem: ne t[em]p[or]e post ad
iudicium ceperit iudicet ad p[ro]
nationem: vos enim non quasi
iudices criminis ad p[ro]p[ri]etate
positi estis: s[ed] quasi iudices ad
sanandum morboz. Videte q[uod] lan-
guinem in manib[us] v[ost]ris: quem
nobis inficior ille samaritanus
commisit. Ceterum n[on] dum v[er]us
crucifigebat: et tamen petro
furorem suum exhibere n[on] potuit.
s[ed] p[ro]p[ri]etate s[ed] p[ro]p[ri]etate: nec multitudinem
emens nec p[ro]p[ri]etate. Ite videte
quid facitis. v[er]us in oculis vestris
crucifigitur: et vos adhuc gla-
dium in dagma h[ab]etis cum in
militia maior bobisum sit q[uam]
cum illis. Quid nos in passio-
ne v[er]i fecissetis. qui modo ad
p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate estis: Ipe
quippe dixit. Quid v[er]i ex nimis
et. Ite in v[er]o v[er]o accidit.
et in v[er]o tribulatur. Quid
q[uod] facitis. quid p[ro]p[ri]etate. quid tim-
di estis: forte quia non statis
sicut fines: idcirco nam pla-
que non possitis potestis. ut
cesset quassatio: forte quia dis-
buisit ad ollas phanomis. et
sagmam diligitis. p[ro]p[ri]etate e-
nobis surge ad bellum. forte q[uod]
lanam diligitis et lac non oues:
idcirco pascatis nosmetipsos no-

oues. et fugitis veniente lupo:
quia de ouib[us] non curatis. Salte-
si lac ouiu comeditis: carnes co-
medere nolite: Si fructum pro-
custodia ouiu queritis: pas-
uas suate. Boni pastor etiam
carnem suam ouib[us] suis edenda
dedit. ut eas reficeret. et nos
non solum iherosolimam p[ro]p[ri]etate
custodia queritis. s[ed] ipas etiam
oues lupi facit ad inani refecto-
nem necatis. **De p[ro]p[ri]etate. Et p[ro]p[ri]etate
et quaduplici p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
super occidit omne. l. / ci.**

Cres sunt anime bonales di-
visiones: cogitatio. medita-
tio. contemplatio. Cogitatio est. cu-
mens notione. res t[em]p[or]e ta-
gitur: cum ipa res sua p[ro]p[ri]etate
nacone animo subito p[ro]p[ri]etate.
ut p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate. ut a
memoria exurgens. a p[ro]p[ri]etate
est: assidua ac sagax reueren-
tia cogitationis. aliquid ut i[st]i
tum explicare intens: ut p[ro]p[ri]etate
tans penetrare oculum. Con-
templatio est. p[ro]p[ri]etate et liber
anmi otuitur in res p[ro]p[ri]etate
usq[ue] diffusus. Et ita quodam
modo id q[uod] meditatio querit. con-
platio possidet. Contemplatio
autem duo sunt. g[ra]tia. v[er]u[m] q[uod]
p[ro]p[ri]etate est et incipientia. in a-
tutate p[ro]p[ri]etate. aliud q[uod] v[er]u[m]
m[er]it et p[ro]p[ri]etate est in contempla-
cone creatoris. In p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
mome q[uod] meditatio incessit: i-
cessit. et p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
placome ascendit: manui ad
sup[er]mum se t[em]p[or]e. **Item in n[on].**
omelia. Caritas alia est. in rebus
conditis: alia in opib[us] humanis.
alia in corpib[us]: alia in mentib[us].
Prima est mutabilitatis: scilicet
curiositatis. tria mortalitatis.
quarta iniquitatis. Caritas mu-
tabilitatis duob[us] modis in rebus

consideratur: siue quia manes sunt: siue quia transitorie sunt. In illo dicitur quia non permanent: et eo quod habent. Vanitas cupiditatis in multis ostenditur: in concupiscentia carnis: et in superbia vite. In omnibus enim Vanitas est. Propterea tam Vanitas est in hiis que bona videntur: quam in hiis que mala putantur: formidantur. Quid enim facit concupiscentia actoris: fallaces reos: fucos et lubricos captans aspectus obliquo sui funditur: ac totam se curiositati de deus currit omnia: si qua forte nona: si qua insolita: si qua mira occurrunt. Ad omnes rerum motus aliam semper parat remedium: parat instabilis: periculans: impaciens: et lubrica sepe Vanitas. Spe exultat: sepe inani timore trepidans. nullam inter medium hinc: si semper si suspecta ad explorares rerum pendens motus. Certe omnis ditatus talis est homini: qualis homo ipse est sibi: ut ab hiis que foris sunt: nec bona mens ledi possit: nec mala uiuari. Igitur hec omnia nec ad malum bono: nec ad bonum malo esse possunt: nisi quantum ipse animus: ut ista aspiciendo perficit: ut desit: pulse amando: aut metuendo uideat. Quid prodest carnem mortuam delicias: luxum et voluptatum affluentiam contra corruptionem tanto infu deffendere cum nemo sit qui possit eam a corruptione custodire: Nam si superbia vite: siue de diuitiis siue de dignitate: si gratiam uelit: quid datur esse potest. Hoc profecto diuitie: hoc dignitates suis possessoribus solum ostendunt: ut quo in eis plus alius accipere videntur: videri plus alius amari inueniantur: quos certe existimant acquiriturum illi ostendunt: plus semper ut labore auerant: vel cura affligant. Vanitas mor

talitatis in duobus ostenditur: in pena salutaris que accit: et in pena que dissoluit. **De casta et aurosa visibilium contemplatione. q. idon m. cm. ch.**

Item visibilium rerum aspectum: castis mentibus novum putetur. Opus enim dei: quasi librum illius est: per quod non loquitur. Sicut si auris infirmum est ad percipiendum verbum hominis: sic oculus infirmus est ad percipiendum verbum creatoris. Propterea agitur in humano corpore et oculi sunt positi sunt: et aures a latere constitute: quod per hoc nobis significat: quod in mente sedens diuini debet ad primum principalem ad deum. Quare cordi humano totum mundus non sufficit: Quia non saturatur oculis visu: nec auris impletur auditu. Ergo scia sunt circumdant. Diffectus intendit. Tunc de se scia quantum potest: et non capere non potest. Deinde deo totum haurit: et adhuc saturari non potest. Quare hoc? Quia scia caritas supereminet. Nec diu sufficit cor humanum: donec ad illum perveniat: et illum inueniat: a quo semper est: ut esset: et ad quem semper est: ut in illo bene esset. Eius res visibiles: si bene tamen modo quidam sunt: per quas multis modis virtudo se manifestans ad nos usque emanat. Et ideo cum ita sensum atque affert naturaliter pervenit: non quidem desiderium repleat: sed ad inquirendam ordinis speciem et eius pulchritudinem: ascendendum invitant. **Idem m. v.**

Quam animus veritatem desinit: tunc primum repulsus amoris erroris sui pena patitur: ut primum quod in se est: per se amare voluit: veritatem nam pro veritate quere incipiat: et non tam

De octipacoe mensis et ebdomade
Hanc octipacoe Iam dixi
 nem. p. p. d. f. h. / cm.

Quia enim mentis hominis in illo vno bono stare nolit. in quo potuit feliciter requiescere. et in disunctione vel occupatione finire suavis plenitudinem posside. Pietas foras exire semetipsum in multipliciter rerum insubilium pergitur et veritatem quam inter cuncta a fonte habuit. non potest. quod per simulacra quasdam insubilia. a resistentibus. periculis saltem fugge conatur. Et dum amplius per exteriora pergitur. magis ab interioribus auersa recatur. Unde bene cum legitur dixisse ad dominum. Ecce eius mors et erit dignus et periculosus per modum tantam concupiscentiam. et perfruitus per peccatam operam. Igitur hanc occupationem quare dedisti. bene distenduntur in ea. ut se tendant. et distendantur. laborant et desinant. et voluntentur. et sanctentur. Si enim in occupatione sua non distenduntur neque laborarent. nullas fieret minus ipsa occupatio et noverent illam desistere. neque redire amplius concupiscunt ubi veritas est. proinde dedit deus illis occupationem pessimam. ut distendantur in ea. Igitur pietati huius generis. quia laborare nos facit in malo modo in aliusione. inter. quod sepius perit peritiam vitam nostram ut voluimus. ad ipsum deum et per ipsum etiam animam amine inter. in enim nobis tunc magis quam tunc. hoc autem non intelleximus nos. et putavimus. bene esse nobis cum male erat. et ideo affert ipse amaritudinem et absinthium. et felix in poculum dedit. super male dulcem et blandientem ad mortem aliusionem nostram et occupationem pessimam. Occupatio enim est disunctio

et illigatio mentium: que adit
et discipuli et alligant animas.
ne cogitare pualcat ea q falli
tis sunt. Et distenduntur in ea
quod est distendunt. Et sic
intumescent: inter manes fiat.
Nam q distenditur: foris quid
magis appetit: p inde exthescit
in incrementum accepisse ceru
tur inde detrahitur: inter solidita
tem amisse. opbantur. Dum em
ultra se ptinge nititur in id
q non est: in semetipso deficit
magis et manifeste ab eo q
est. De iactantia et vana

Letitia. p m. xvi. c. m. p. m.
Et suem prudentiam: atq
doctam. Superius se sapi
entem contemplatum fuisse et di
disse testatur est: unde patet
q superiora ad rerum natura
referenda sunt. h vero q sub
git ad mores homi: pfecto qd
ordine usus est: quia pns vita
pria corrigenda erat: p aru
pfectionem mox: ac deinde ceteris
que extra priam natura fu
erit studium adhibendum. ut p
m miores cordis oculi munda
rentur a viciis: et post appen
tentur in contemplatione verita
tis. Et elatio que foris magis
apparere nolit: pnt exio
ra quesivit ut prius certius sciam
p viam iactantiae aperit. De
inde etiam miores sua scrutari
ad ostentationem foras pcedit.
Unde recte cum dixit puden
ciam se quesisse: pnter adu
xit et doctam. quia mens glie
et ostentationis cupida. no qm
prudentiam accipere ad
in suendum p ad docendum
huc voluit: et ideo sciam p
denae. huc scia doctae mutile
sibi et inuicem foris repu
tauit. q autem etiam errores

et stulticiam scire se voluisse
facere: ne qm ad hoc mala
cognoscere voluit: ut cognita di
taret. p ut se de malis cogni
cone extolleret: alios de ope
dampnaret. Et vero est:
cum p ignorantiam malum
gmititur. Stulticia autem
cum malum cognitum non
dicatur. pntur et bona parit
et mala scire voluit: et cum
scia utroq doctam simul
cupiuit: ut totum qd mens
p sciam pphenderet: p doctam
et ostentationem diam festare
diceret. Etiam inquit reputa
ui. er. qd usum quodammodo con
cepta leticia foras trahitur:
et qd de gaudio mentis latuit.
nuptis velud modestie clausso
quada leuitate et incontinentia
lubrice mentis ppalatur. Spule
gaudii ne qm animu ad usum
dissoluit: p ea tm leticia que a
carnis blandimento capitur
etiam p motum carnis facile
appetitur. Nam quia pimum
ad animu ingrediendo modica
tum gaudium clausum con
nenae cupit: eadem post mo
dum via qua lapsus est: cum
introsum ex ostere cepit. sine
modestia facile eripit: lubrica
enim mens. semen p usum qd
pimum sine modestia concipit:
q pturicus postmodum sine
pudencia effundit. pimum
q decipitur. qdo blandientis
mudi illecebras nito ad gaudium
suscipit: postea erit qm ocep
tum into gaudium ad lacum
mudi p usum effundit. co.

Quid. sapia actigit a fine op
ad fine. Idem m. xv. c. m. p. m.
Transiit ad contemplationem
sa. er. p. et. p. Quid est
ar. p. scire qd rectum est.

Ad est pulchritudo: Non sequi. Ad
est sapientia: Cognoscere et ama-
re bonum. Si fortiter pergitur sa-
pientia a fine usque ad finem. p
non est defectus opificis. Diffe-
rens pulchritudo ordinis. Quare
si non eque pulchra sunt omnia
nisi ut magis pulchra sint simul
diversa. Nam si non esset differens
pulchritudo omnia non esset inopabile
pulchra diversa quia si esset una
pulchritudo in omnibus quilibet ex-
cellens illa foret et ceteris omnibus
eminentior non esset omnis pul-
chritudo in diversis. dicitur sapientia
a fine usque ad finem. fortiter per-
gitur quia sic opera sua usque ad fi-
nem verum persequitur. ut eam
defectum inferiorum ad diversorum
pulchritudinem moderetur. Et
inde diversitas magis pulchra
fit quo in diversitate quedam
aliis comparatione et respectu
defectum praevincitur. Nam hoc
ipsum quod in quibusdam eius operis
pulchris non pulchrum non vide-
tur: turpe tamen non est ubi
est: si minus in parte pulchritudi-
nis habet. quia hoc in toto pulchrum
est: ad quod est. Ergo ex eo in
toto parat maxima est: quod
in partibus differens et inopabile
variata distincta quod omnia varia
pulchritudo est. Quare enim
omnia disponit: quod vitam multas
tamque diversis rebus generibus sin-
gula quoque ad finem suum pro-
mouens. nihil diversitatis
ordinem pacemque turbare per-
mittit: si sic diversum quod finem
est tabuit ut dissimiles aucto-
ritas ad unum finem educat: et ut
diversum opaco unum est magis altius
non impediatur. aialium quidem
propterea sedem non habet si natura
pergitur a suo in alieno moratur
quia non esset ubi eo posset

malicia: si non eam in suo pate-
tur quo eam non fecit sapientia:
Non enim sapientia maliciam fe-
cit: si in eo quod fecit maliciam
eo promissum ut collata malicie
sapientia vinceret et operata
pulchrior appareret. Confertur
enim se et cometur sapientia
malicie in operibus suis: et vincat
eam utriusque ut attingat a fine
usque ad finem. Ideo enim malicia
ad defectum currens. sapientiam
non eludit: quia non potest ma-
licia ipsa quod corrumpat invicem.
nisi in his que sapientia creavit.
Sapientia vero apta mali-
ciam ad quicquid surgens in-
ferendur: quia non potest malicia
corrupte. quod sapientia potuit dare.
Currit et sapientia ut attingat
a fine usque ad finem: tran-
spiciens maliciam et incorruptis
bonis quo malicia non acci-
dit: et quicquid maliciam in his
que corrupta sunt. quo malicia
non potest. Quare suavitatem enim
omnia etiam non suavia dispo-
nit: ut omnia que contra eius
voluntatem se erigunt. neque po-
tente exstinguat ut nichil sit:
neque violenter appellat ut nichil
possint: si esse fines et posse an-
nuens: currens contra suam
voluntatem manifeste perimitur.
et occulte adducit ad imple-
dam suam voluntatem. Testatur
nunc maxime ille et superent
sapientie exarsus a fine usque ad
finem qui nullus habet finem.
Eiusdem sublimis contemplatio
nis. et deorsum profundum sap-
ientie. Ad istos duos fines.
diversorum auctum incipiens a
medio sapientia: hinc inde siue per
mouendo siue deferendo dispo-
nens conducit: Eiusdem asce-
dentis vitam finens iusticiam.

Secundum descendentes. Viam relin-
quens iniquitatem. Quo cum
ventum fuerit: sistunt. Omnia
in fine suo: et fines ipsi nunquam
habent finem. Et tunc quod ipse
sapientia primum a fine usque ad finem:
for: ut amplius nunquam. Et tunc
butone. iustitiam deficiat. ut pena
iniquorum desistat. Disponens
omnia suavit. hinc ad gradum.
illius et supplicium eternum. Et quod
quo suavit in inferis erit. Et
ipse suavit permanet: que dispo-
nit: licet illis suaves non sint
quos disponit: nec illud suave
sit in quo disponit. ipse dispositio
suavis est: etiam si illa suavia
non sint: que disponit. **cbj.**

De triplici opere in mundo.

Quatuor sunt opera: quibus
omnia temporalia explicantur.
Primum est opus dei. Secundum nature.
Tercium artificis cum natura. Qu-
tum solius artificis sine natura.
Opus dei est: cunctam rem de
nihililo creare. materiam rerum
infermam disponere: motum aut
rem sub certo ordine tempore.
Propterea tria sunt ad opus dei per-
tinent. i. cuncta rerum. et forma
et ordo. Et autem tria sunt: pro-
prietate. iste ipse attestat de operibus
dei stabilia sunt: nec temporis ac-
cipiunt mutabilitatem. quia cuncta
cuncta desunt et vero fore secundum
primam ordinem sui institutionem
in suis gradibus. perpetua immutabi-
litatem custodit et motus vero primus
ordinis legem nunquam transgreditur.
Neque enim vel cuncta vero motus
et. vel forme vero aliter esse: vel
ordo vero dispositio ab initio muta-
ri potuerunt. Opus itaque dei est:
creare. formare. disponere. Omnia.
Opus nature est. semina rerum
de occulto semine per incrementa pro-
ducere. Eadem quoque rursus materia

cum concitatur perfectum. ad oculum
suum inde procedunt: reus
autem. Opus artificis cum natura
est: ea que oriuntur de sua scientia
et industria consummare. Opus so-
lius artificis est: in subiecta re-
materia operari. ut discipulum opone-
do: ut quicquam separando. Tres itaque
operes sunt in hoc mundo. De
natura. artifex imitans naturam.
Et hi tres: valde dispari poten-
cia id quod ad effectum producit effi-
ciunt. Nam deus in opere suo. nec
nature opere indiget: nec opus
eis imitantis naturam. Operatur
enim deus aliter sine naturalibus
in natura. aliter super naturam: et
sine natura: primum facit ipsam
naturam. Cum natura facit:
ea que de natura secundum naturam
producit. Super naturam: quando in
natura propter causam nature soli-
tum et posse primum maiori addi-
ta potentia quid ad effectum
producit. Omne ergo quod naturam
facit: deus facit: si non omne quod
deus facit: natura etiam facit.
qui sine natura naturam facit.
Tercio loco sequitur: opera arti-
ficis imitantis naturam. Et
ipse quidem aliquando cum natura
sine deo: aliquando cum deo sunt
et cum natura: aliquando sine deo
parit et sine natura. Cum deo
operatur in opera iusticie: sine deo
quando opera iniquitatis operatur.
Cum natura: quando semina rerum
ac semina per incrementa quibus natura
incrementum subicit: foris indu-
striam et studium apponit. Sine
natura: quando per se in subiecta
materia factum explicat: ut
aliquando quicquam ad effectum promoue-
at. In quo natura patitur in
non operatur: quia materiam quod
de prebet non effectum operanti
obicit. Talia sunt: omnia opera

hominum que sunt super terram: ex
quibus multa mortalium vite neces-
sitas cogitur. multa suadet cupi-
ditas: multa veniens operatur.

**De mutabilitate ipsius
sine tempore. c. viii.**

Si inobediencia mandati
pertransisset homo: non subderet
momentis tempus. fixus per
contemplationem in soliditate eternorum.
Postquam autem cor suum declinauit
ut illud per concupiscentiam rebus
mutabilibus subderet: quasi de celo
lapsus cepit deorsum cum his
quibus mereret defluxere. et per
voluntaria mutabilitatis sue duc-
tus: temporis momenta sentire.
Sic ergo tempora venerunt in corde
humano: quia multa desideria me-
reant in illud. et mutabilitas
illius inani cepit: et venerunt alia
et alia discesserunt. et facta est
fluctuatio et inconstancia magna.
Iam enim cum mundo visibili mu-
dus invisibilis voluebat. et re-
pente in eo tempora et momenta
discurrere. et ecce anni et anni.
Dies et noctes semences et mes-
ses: natura ad eternitatem facta.
et que temporaliter transiit. prout asso-
ciata. Necessesse est autem ut ho-
mo qui a carnalibus ad spiritualia con-
flectitur: prout animo ab his quibus
per affectum inheserat auellatur.
Tunc siquidem libere se spiritualibus
per amorem aglumat: cum de terrenis
affectibus melius superest. quod eius me-
tem in desideria aliena aliat.
Itaque tempus sendendi est: ut prout
homo mentem a desiderio terreno
auellat. Postea tempus ostendi:
animo per amorem spiritalem eternis
et permanentibus bonis adherere
incipiat. Sic quippe consumitur
humana et diuina in unum:
ut que duo fuerant per naturam.
fiant unum per gratiam. Compuato

siquidem ipsa acies est et dilectio
filium: et facit diuinam aciem et pro-
bat deum. ut filium deum contem-
plat. Qui vero deum amat: facit se con-
in deo diligit: prout: sic contem-
platur deum nec dilige nouit seipsum.
Tempus igitur est dilectionis: et
tempus ordinis. ut qui per deo studium
inimicos diligit: cum causa dei ledit.
non presumat etiam amicos ama-
re. Est adhuc alia dilectio: et ordinis
aliud. ut quisque carum suam et
in his diligit que infirmitati su-
stentande necessaria sunt: et carat
in his que desideria praua expo-
scunt. Sequitur vero post muta-
bilitatem rerum quod confusio
animorum quod prout corda sunt de-
lumina et cunctis tempus. ut
non stent in veritate: sed defluat
cum eis que vadunt ut transiunt.
Intellectus autem hominis excoctus
rerum specie. surgit et secundum emu-
lationem veritatis ad meliora co-
natur facienda. et licet principium
in operibus dei prout contemplationis:
non peruenit usque ad finem operum
dei. ut capiat totum quod abscondi-
tum est. Si enim ad finem perue-
nire potuisset: inuenisset deum.
In quo sunt ibi finem huius omnia.
**Quid sit traditio et mundus
hominum et spirituum. c. ix.**
Postea stultam facit deus
sapientiam mundi: quia posuit
in medium in disputatione eorum
permanens ipse occultus: donec
deficerent disputantes. et quentes
tania. Post hec reuelauit se deus.
et exiit ut inueniretur: cum
nec iam non possit homo quod
ipse sensu suo et sapientia dei do-
gnouit: qui in opere dei faciendo
defecerat. Sunt adhuc alie quod
disputationes in desiderio hominum
multiplices nimis et dures. et
ex ipse surgunt multarum studia

Sanctum. Omne enim homo pre
qđ diligit ipse: et tribuitur corda
omni infinitas passionis et lau
dant: preter suam singula. Et in his
omnibus non inuenit homo opus
qđ operatus est deus: ab initio usq;
ad finem. Intra namq; opus
dei est: usus rerum temporalium: finis
vero fructus eternorum. Deinde iudicium
est: mundi amatoribus: mundi: qđ quibus
et eternorum bonorum dulcedo tollitur eis
carnales dante sunt: delectationes.
et mundi gaudia expōit: in desi
deriorum suorum malorum dissipacione.
Inueniunt adhuc et alias dissipa
ciones in iudicio hominum: gressus et mul
tiplices. Vnde etiam homines dicit
dei violenter: et iudices sibi se ostendunt.
et disputant: de mundo et de opibus
dei: et de pudentia eius: et a iudi
cis quibus: mundum omnium disposuit.
Reprehendunt deum qđ novicia facit:
et nemo tamen reprehendit eum se
ditur: inimicus eius cum sint ipsi
omnibus inimici dei et aduersarii verita
tis: a iudice operatur deus circa hominem:
ab initio eius usq; ad finem illius.
Et non inuenit quo fine fiant h
omnia: donec ipse finem accipiat.
Tunc autem intelliget et tunc in
ueniet: que operatus est deus in eo:
ab initio suo usq; ad finem suum.
ut in iudicio: ut in iudicio. Intra aut
lucet omnia. Et sepe deus malos
tolerat: et differt: penam illorum
manifestam: hī tamen omnis ma
licia penam occultam: et iudicat
deus. Et videtur differre iudicium
ut facta hominum non attendere omnino
ab his qui non vident: nisi ea que
foris sunt. Simile alibi pbat deus
iustos aduersariis: et tribulationibus
efficit: et videtur iusticia non hīc
primum apud ipsum: et tūc nunquam
aret: retributione sua: oculis aut
manifesta. Et alibi differtur ut
interrogentur de pseruenda sua

scientie hominum. hec est qđ afflic
tio hominum: dissipatio eorum aduersus
deum: qđ in eo qđ iudicio dei hīc
subi noli: non solum eos qđ
pena aduersitatis et tribulationis
molestia afficit: similito magis in
fure et impaciencia murmur
ationis affligit. **Quia hō p pāpā
afflictus est humento. cū.**
Quo in homine facta sunt. dū
venerit. aliud celeste. dū
similitudo humenti aliud dei. Et
quidam sunt in homine corpus et anima:
duo in dū. Et datum est: corpi
bñficiū societatis: ut pāpāret
de mortalitate anime ad incorrup
tionem. Et hoc totum ad glām
anime factum est: quia placata
erat deo iniusticia et veritate con
sistens: ut non auferretur deus
eius: si pāpāret obedientia illi.
Postea autem se in ab alienacione
amoris: et obliuiscit qđ melius
erat suum: et merita est foras
pulsantudinem alienam: et in
tendit in suam pāpā suā se obli
taret ibi: et cepit pāpāri ad ille
celas corporales: et subtrahit qđ
ab oculis eius dilectio spūalia
et iustus est deus. Et noluit
hōiem reuocare: nisi ad id qđ
dū erat: ut semp non hīc sup
pāpāmes fucatis: mātis falli
tes. Et abstinxit glām dū
eius: ut iust in corrupcionem:
et addit deus humentum eius: ut
ostenderet homin quia nō est
in eo glā eius: ubi se bestios
mīle de videret. Et occidit ip
et dilapsim est qđ erat: tūc
corruptibile: et fluxit cepit: ut
rediret vnde veniat. pāpāri
est: ut pāpāretur homo si mem
nissit boni sui: et si nōssit redire
illud: dū cogitatur spūm dū
relinqde et exire ab eo cui pāpā
miserent. Propēa aut glā

Deus filios hominum. et ostenderet
eos similes esse bestis: dicitur dñs
est inuitus ho. et in. Sic et pñs
hominum cum iumentis una origo
erat: in corpore qđ supñm est de
dñs: et una viuendi conditio cum
iumentis. ut similitudo corpus sic
num aletetur de fñs. Si unus
fñs cum iumentis hominum non
erat: quia factus erat homo.
ut non moreretur. nec in terra red
teretur de qua factus est: ita
tunc qđ incorruptionem corpis.
humilis origo tegebat. et dis
simulatum erat. pñmortalitatem
ne demeretur in explorato
ne qđ homo similis eet bestis.
Rog. ostendere hominum noluit de
dñs eet ignobilitas eius. ut
eum in ipius adione totum
exponeret: si bestiaut enim pul
critudine immortalitatis et po
suiť seorsum extra genť suu
in sortem altam: cum vero per
cisset homo deo: priuauit enim
gloria sua et accessit ad originem
suam: ut pñs qđ ibat agnosceret
unde veniat. Et si quis dicere vo
luit qđ hñs homo amplius iume
to: meo qđ spñs filioz adam ba
dit: suum ut occidente in mor
tem corpore supñs nūicare ma
neat. et spñs iumentoz de se
dat: deorsum. i. parit cum morte
corporis defluat in corruptione.
Quis nouit hoc: Non tamen
quia verum non est: sñ quia
occultum est. Ideo quis nouit
hoc: Verum est qđ creditur. et
qđ credulitas non dubia scia
firma est. Et tamen nemo
hominum hoc scit. qđ scit scit: ea
que videntur: quia ideo abso
ditum est: ut creditur. ut fides
nitum heat: et infidelitas lo
cum. Et fñs mlti infideles:
et dicit: Quis nouit hec: et

putant certa pñmortalis non
ee relinquenda: et maxime qñcia
amplecti. et ea que videntur nape.
ut teneant: que certa sñt. Et
ludificantur in incerto: qđ tñ
seut et elabatur. dñm teneri
putantur. et succedunt que
certa sñnt: que putabantur
in incerto. De annuo in nup
fortuna peruerso. ex mñal

Philosophus annu in dñm pñe
arctomus impaciens. nec
pñs eximat. nec adūsio castiga
tur: Cum enim dulcia dñe hñs
respiciat: herent animo in illis.
et dicit. satis est hoc. cum vero
adūsio attendit. hebetantur et
coram diffidentia: et optant
magis non ee qñ male ee. qđ
non nouerit viam aliam qñ
effugiant malum ee: nisi tñse
at ad non ee. Propterea dñs
malis que sub sole sñnt: annuo
vix illoz sub infertur. cum dñ.
et laudat magis mortem et dñ.
Ista quippe vox illoz est qui ve
rum bonu non nouerunt: nec
aliud putant hominum ad bonu
ut ad malum ee nisi qđ pñs
est totum. Iaculo in bonis supra
modum exultant: in malis di
spant. et ubi spes illoz est: illic
dispario constat. Hoc etiam ad
osensionem omnium accedat: qđ
homo ipse aligat ad videndum
se. Et enim videret homo quid:
et qđe factus sit: recognosceret
vix bonu suu et iam non magis
felices diceret qui nichil sñnt:
qñ eos qui sñnt aliquid. Desi
derio namqđ tanti boni aspiatus
annu. licet malis temporalibus
afflictus vitam pñtem fastidit:
spe tamē osolationis ventura.
omnis ee magis qñ non ee di
ligeret. Quare stulte dñs me
liorem pugillum cum reliquis

qm̄ plenam utramq; manum
cum labore. forsitan q̄dams qm̄
pugillum habes: si non attendis
quid nec ipm̄ pugillu habes
quid tūc facturū sis: et qm̄ re
quiem tūc sis haturus. Ideo nunc
comedis pugillu. in requie: et
placet tibi actiositas tua. neq;
cum nūc m̄m̄ aliū pugillu
querere cum labore: quē come
dis cum iste defecit. Ideo comedis
carnes tuas nūc: quia tpe da
pularū hoc importunū. et sua
macatione post modum exsoluet.
q̄ requies in q̄sulta expendunt.

**Coloquium hominis ad aia sua
de utilitate amoris. Idem
de aia anime. cap. homo.**

Quam secreto anime mee.
Sic enim nec in timore est
cūlta querere: nec illi p̄do. d̄
respondere. Epe m̄du queso aia
mea quid est q̄ sup̄ om̄a diligit.
Ego scio q̄ d̄m̄ tua dilectio est:
et scio q̄ sine dilectione ee nō po
tes. Peritus sum q̄ q̄ aut horū
que videntur aliquid amari: aut si
iam post posuisti d̄m̄lū. h̄ aliud
h̄es q̄ p̄c̄ h̄is om̄ib; diligit. **ad.**

Non aut amare non possum
q̄d nūq̄m vidi: p̄c̄ de h̄is om̄ib; q̄
videntur. nō adhuc amare potui.
Et tamen multis iam exp̄m̄dis
d̄m̄la fallacem ee et fugacem
amorem huius sc̄i q̄ semp̄ ul̄ au
perit id q̄ magis elegentem q̄d:
ul̄ cum aliud q̄ magis placeat.
sup̄ponit cogor amutare. Sic ad
h̄us desideris in certa fluctuo. tū
nec sine amore ee possum: nec
perim amorem inuenio. **homo**

Claudeo q̄d saltem in amore te
p̄oralū non fugens: si doleo q̄m
amore etnoy non d̄m̄ requiescit.
Infelicioz ee. si de exilio patriam
faceres. nūc vero quia in exilio
eris. ad d̄m̄ reuocanda es. Et

tempalia ista et v̄sibilia d̄m̄
co amari debere existimas. q̄
illis q̄dam sui q̄m̄s decorem tē
conspicaris: aut te q̄m̄ potius
non diligis que spe tua om̄m̄
v̄sibilia decorem d̄m̄as. **aia**

Oculus amara videt. seipm̄
non videt: et eo lumine quo reli
qua d̄m̄ v̄sibilia: quā iniqua q̄
sunt est lumen faciem nō v̄s
mus. Ego q̄ q̄ faciem meam
qualis sit contemplari nequeo:
facilius in ea que foris adm̄
da videntur affectum dilectio
mee extendo: p̄st̄m̄ quia amor
nūq̄ solutus ee patitur: et
in hoc tpe iam quodā modo a
mor ee desinit si in alēn p̄vili
tatis q̄sortem dilectionis non de
fundit. **homo** **N**on est solita
rui: cum quod est deus. Nec d̄
circo vis dilectionis extinguit
si a reb; alienis ac v̄sib; tpe
ritus eius cohibeatur. Ille mag
m̄m̄iam sibi facit qui m̄lione
suū ul̄ certe ea que amore suo
digna non sunt. in societatem di
lectionis adm̄t. Non d̄m̄ h̄a
anima amorem sollicitū moli
tū h̄e p̄st̄m̄. quere d̄m̄ce
electum. Timor ignis est: et i
gnis quidem fomentū querit ut
ardeat. si anne ne id m̄ciat q̄
simul potius aū fetorem m̄m̄
sunt. Ea vis amoris est: ut
talē te ee necesse sit. quales
illud q̄ amas. Et cui q̄ affe
ctum gūgeris: in tpe simi
tudinem tpe quodā modo d̄m̄
tionis societate t̄m̄formis.

**Quia aia possit ad v̄m̄
amorem m̄cari. cap.**

Quam q̄ anima pulchri
tatem attende: et intel
liges qualem debeat pulchritu
nem dilige. Q̄d si forte iterna
illa tua v̄sio per negligentia

obscurata est. et temetipsum ut
debet. et exspectat contemplari. no
fuffias. au saltem quid de te exi
stimate valeas debeat ex iudicio
alieno non pendis. Sponsum
habes. si faciem eius non vidisti.
Ille te vidit. multa misit. annu
dit. Si spes illius dices. no
amplius de tua pulcritudine
ambigeres. Scires enim qd tam
pulcher. tam dñus. in tuo aspec
tu captus non eet. si enim singu
lis decet. et ultim. celos admiranda
non traheret. Quid g' ages. Si
adhuc scire non potes qualis
ille sit qui te diligit. consitem
saltem animam qm dedit. nobile
donu eius. qui nec magnitudo de
cuit. ut parua daret. nec pro
paruo sapiens magna dedisset.
magnam g' est qd tibi dedit. si
maius est qd in te diligit. Quid
tibi dedit. sponsus tuus. Respice
mundum istum. Omnis natura
ad hunc finem cursum suu dux
git. ut obsequio tuo et dilectioni
desinat. tuq; oblectamentis pa
titer et necessitatib; scdm afflic
tam indeficienter accuerit. Quis
illud nature precepit. ut sic uno
de consensu tibi suat. Beneficium
accipis. et actorem eius non a
gnoscas. Donu in manifesto est.
lacrator oculis. Quiaq; ergo
ille est. multum tibi contulit. qui
hoc totum et tantum tibi dedit.
anulum diligens. qui tantum
dare potuit. et qui tantu dare
voluit. multum dilexit. Vide g' quid
agis. cum in hoc mundo amari et
amare cupis. Totus tibi mundus
subiectus est. et tu non duo totu
mundum sed quid dix aliqui mu
di porta vinctam in societatem
tui amoris admittis non aspicias.
Ecce si hec diligit. ut subiecte
diligente. Et arcam sponsi ut munda

amici. ut beneficia dñi. Sic tamen
ut semp. memento quid illis
debeas. nec ista. p' illo nec ista
cum illo. si ista ppter illu. et ppter
ista illu et sup ista illu diligas.
Laue o anima ne qd absit non
sponsa si metus ducis. Si mu
nem dantis plusq; amantis
affectum diligis. a maiorem cari
tati eius iniuriam facis. si et to
na illius accipis. et tamen inaffi
tudinem dilectionis rependes. Di
ligentia. Diligite ppter illum.
Dilige dona illu ppter illum. Dili
ge illum ut finis illo. Dilige
te qd diligas ab illo. Dilige in
domo illius qd data sunt ab illo.
Illum tibi et te illi dilige. donas
illius ab illo tibi ppter te. h' accipi
ti et ista dilectio est. **Deus omni; benedict; temporalia
quidet. non tn omnia scit
diligere. cum. anima.**

Cogit totu; tuis illum sup
omnia diligere. a quo me bi
deo omnia impignus dilectionis ac
cepisse. Ecce g' ego. dñice electu
et unica dilectum diligo. si hac
huius dilectionis mee iuriam
patior qd solum diligens sola no
amor. Nam hanc dilectionis ar
cam qm michi obitas. non dicam
cum bestialib; si cum ipis bestis
commem accipit. Quid enim in
lux solis amplius offert qm repti
lib; et similib; tñ. Omnia similiter
vivunt. p'unt. idem p'unt. id
p'unt omnia. **Quomo** **Q**uia su
m quib; id qd te mouet. nunc
mas. Discerne que dona a spo
uso tuo accepisti. Illa enim
communi. alia spualia. alia p
gularia tibi data sunt. Conlu
nt. que omni; ppter te totum
fuerunt. Spualia que multis nec
tamen omni; ppter te totum sunt
concessa. Singularia que tibi soli

Ergo omnes vni vni diligat:
ut omnes ab vno vni diligantur.
quia nec alius pter vnu
vni ab omibz diligendus est:
nec alius pter vnu vni omes
dilige potest. Omnes autem
in vno se quasi vnu diligant.
De vni dilectione vni fiant.
Iste amor vnicus est: non tamen
pauca: solus nec tamen solita
vni. picipat nec diuisus.
omnium et singularis amatoz
singulz et singulor totus: et
picipatione deascens nec vni
deficiens. nec tampe deascens:
antiquus et nouus affectu de
siderabilis: experientia dulcis.
fructu eternus: iocunditate plen.
reficiens et faciens: nec ungi
fastidii generans. **De bonis**
que vni dilectio sua co
muniter contulit. c. v.

Amma mea in hoc quoq
puerit: et optimamator
vni: ne nichil eet in quo sin
glant de ipso gloriari possio.
In omibz hns dilexit te: que ut
omni team omibz al sp
lit quibusdam al singulaz
tibi soli tribuit. Cum omibz
vni dilexit te: quibz te p
cipacioni dom sui sociavit. Pre
hns omibz dilexit te: Quibus
te singlari gre dono ppulit.
In om creatura dilecta es: cum
omibz bonis dilecta es. Nolo
ut parum existimes ul in tan
tis ul cum talibz ee dilecta
ui: ubi et bonos omes heas socios:
malos vero et q idia sue im
lisa subiectos. pmiu cogita
q aliqu non fueris. Et ut ee
maiores. hoc eius dono accepis.
Quia vni si nichil amplius de
disset: pro ipso tamen a nobis
laudandus et diligendus eet.
Nunc autem amplius dedit

ut excellam et hns que non sue
penciam: et hns que inordi
nata et composita sunt: q for
mam. et que inanimata p dita.
magno debito obligata es: anima
mea. multum accepisti: et nich
a te hns. et pro hns omibz no
habes q retribuas: nisi tm ut
diligas. Nam q p dilectionem
datum est: nec meli nec deo
aus qm p dilectionem rependi
potest. Nec ideo plus dilexit te:
qm plus diligendu inuenit in
te. Et quia gratuito plus dile
xit te: talem fecit te. ut iam nunc
merito plus diligat te. Post ee
post pulchritudinem: post illie datum
est sentire. datum est et discernere.
Sensibz foris decorauit: inter sapia
illustrauit: sensus datus quasi ex
tiorum ornatum: sapiam qm in
orem habitum. Sensus quasi q
dam gemas fulgentes appendens
extus: sapia quasi naturali
pulchritudine. cum nichil turpe
faciem vultus tui decorans int.
Talem omnino ee debebat: que
ad celestis regis thalamum indu
cenda fuerit: anulum gloriari
potens: et nullum custodire
debuens. ne tale donum pderet:
ne tantum decorum corumperet.
ne eo amisso ul in minuto am
plius misa fieres. qm eo non ac
cepto ul non pfecto misa fuis
ses. ne te cum dampno amisse
pulchritudinis: simul torqueret.
confusio fedtatis. Et vide quid
fecisti. dereliquisti sponsum tuum:
et am alienis pficiuisti amo
rem tuum: sedasti pulchritudine
tuam: dissipasti ornamentum
tuum. Oblita es sponsi tui: et p
tantis hns condignas grates
non egisti. ut autem te rele
uaret illuc vnde cecidimus:
ipe descendere dignatus est huc

ubi iacebat. Et ut iuste tibi
redderetur qd pderas: tpe digna
tus est pie pati qd tolerabas.
Descendit: qd suscepit sustinuit:
uicem restaurauit: descendit ad
mortalem: suscepit mortalitatem
sustinuit passionem: uicem mor-
tem: restaurauit hominem. Co-
gnita qntu diligit: fct. qui tan-
ta dignatus est facere ppter
te. Plm cum non ees: dilexit
te ut conderet. Postea cum se-
da ees: dilexit te: ut pulcrum
faceret. Et ostendit tibi qntu
te diligeret: non nisi moriendo
a morte te deliberare uoluit.
Nunc autem tam sincere carita-
te te diligit: ac si semp cum eo
pstitisset: nec exprobrat tibi rea-
tum nec inquit bnficium. Et si
denique cum eo pferretur fidelit-
ipm qd ut deet amare: actuum
illi amorem incommutatu ofuare
uoluit: maiora se prioribz datu-
rum promittit. **De hinc quibz
lappos a miferia uerba m-**

cap. 1. Amma

Am quodammodo incipio a
quare culpam meam: ad
qm diluenda dum ille caritate
ambit: mortuus est pro me
innocens: nichil in me qd ama-
ret inueniens. Quod g tunc dile-
xisti in me: et tantum dilexisti
ut amares: moreris pro me.
Quid tale in me inuenisti: p quo
tanta et tam diu sustine uolui-
sti. Rmpali michi uilis es: non
debeo: que tantu placui deo ut
mori eligeret pro me: ne ppter
me. **Homo** Et quid si cogitare
cepis quot et quales in opacoe
tua abiecti sunt: qui hunc que
tibi data est: quam ofequi non
potuerunt. Elegit g te et pce-
legit: sponsus tuus. Elegit te
in omibz: et assumpsit te ex omibz.

et amat te pie omibz. **Amma**
Mulcum fauor collatum est: qd
et queso te: si ut asseris ego iam
assumpta sum: quid ad huc de-
cor: qm ad amplexu sponsi: nec-
dum venire possum. **De**
sas qm fedas prius fuisti: qm
polluta: difassa et difapata: et
quomo tam cito in illud castita-
tis thalamu introduci expetis.
nisi salte prius cura aliqua et
studio exalta reueris: nec te
uidebit: tuc pcece tuetur: qm
cum michi turpe: michi pudore di-
gno habebis. Quqm audisti quid
rex assueuit fecit: qndo dasti re-
ginam ppter insolentiam illius
repudiasti. Vide qm mltre electe
sunt: ut una eligeretur: illa
salte que oculis regis formosior
et odoratis uideret: nrm fcti re-
giam uultu elegit: ad cultu:
rex ipe unam elegerit ad thala-
mum. Posuit te sponsus tuus.
intimo ubi mulieres ornant:
Laue g ne ad excedam tem-
pam negligens sis: qd electa tu
dnu dicitur: ppter ordines
fidelit. Et iam hoc ad dilecto-
nem pme scias qd hec bnde a-
mare te possis: qd qd ex te mlti
heo nisi ab illo accepis. Permi-
est sponz baptisim: in quo sordes
pccatoru amittit: abluo: et
cristina et oleum: in cuius uncto
pau sancto limis. Postea deli-
bata et unctioe leticie pusa
ad mensam dnm: et papis
ibi alimentu corporis et san-
guinis xpi quo mltis noxam
illa pccatoru ieiunioz inasie
repellis. Deinde vestimenta
bonoz opum induis. Sed uli-
mu sequitur aromata datu-
tum: quaz odor suauis spumans
omem illu antiquaz sordiu
fetorem fugat. Datur etiam

tibi spectat sancta scriptura. ut ibi
videas faciem tuam: neq[ue] min[us] neq[ue]
aliter q[uam] de a[n]i[m]a. h[ab]eat compositio
ornatus tui. Vide q[uam] pia dispensa-
tione tibi obiq[ue] occurrit. Non hui[us]
f[aci] et datum est tibi: q[uod] didisti et
restituisti tibi. Aliquid tibi g[e]n[er]a-
b[un]t op[er]a: nulla data est. Si ma-
gna op[er]a facis: im[er]ita dicitur sub-
limaris. Si non facis magna
op[er]a: fortassis salub[er] humilia-
ris. melius novit ille quid tibi
expedit: q[uam] tu. Et ob hoc. si vis
de illo b[e]n[e]f[ic]io sentire totum: q[uod] ab illo
tibi sit b[e]n[e]f[ic]ium fieri intellige. forte
gratiam virtutis non habes: sed
dum vicia impulsu concutis.
melius in humilitate solidaris.
Eua[n]g[el]i[st]a redolere deo humilitas in-
forma: q[uam] virtus elata. Nichil
q[uam] asp[er]um illo p[ro]videntia audeas:
s[ed] semp[er] cum timore et reueren-
tia ora eum ut p[ro]p[ri]um t[em]p[us]
novit tibi subueniat: si qua ad
huc mala in te p[er]manserint. ne
dilatet: si qua meliora sunt. bona
benigne p[er]ficiat. et ea te qua[m]p[er]
uoluerit via ad se p[er]ducit.

**De his quib[us] p[ro]p[ri]o et singulare
a[n]i[m]a manent. ex b[e]n[e]d[ic]t[i]o[n]e**

Oculis meis. quid retribu-
tibi p[ro] om[n]ib[us] que retribuisti michi.
Dis ut diligam te: et quo modo
tu dedisti michi. Dne sensum ut
te cognoscam: et p[ro]p[ri]e actus multos
de tuis secretis intelligam. alios
coactos meos in tenebris ig-
nancie dereliquisti: et michi p[ro]
illis lumen sapientie infundisti.
Tu dedisti michi sensum ap[er]to:
intellectu facile memoriam in te
narem: linguam destam. sermo-
nem gratum: doctrinam fide-
bilem. efficaciam in ope. gratiam
in conversatione p[ro]p[ri]am et fide[m].

effectum inceptis. Solamen in
adversis: cautelum in p[er]p[et]uis. et quo
cumq[ue] vertebam me: ubiq[ue] gl[ori]a
tua et mea p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a me. Et sepe
cum malis q[uam]p[er]sump[er] videbar. su-
bito libasti me: q[uando] errabam
reduxisti me. q[uando] ignorabam
reduxisti me. docuisti me. q[uando]
peccabam corripuisti me. q[uando]
irascabar consolatus es me. q[uando] de-
sp[er]abam confortasti me. q[uando] cecidi
erexit me: q[uando] p[er]iit tenuisti
me. Q[uando] duxisti me: E[n]i-
dem suscepisti me. Hec omnia m[hi]
fecisti Dne Deus meus: et multa
alia. de quib[us] m[hi] dulce erit semp[er]
cogitare: semp[er] loqui. semp[er] q[uod]
agere: ut te laudem et amem.
Ecce habes anima mea. arrip[er]e
tuam: et in a[n]i[m]a tua cognosce
sponsum tuum. Serva te illi itac-
tam: serva impolluta. **a[n]i[m]a**

Ecce fateor. n[on] amo[rum] iste sin-
gularis dicitur: qui cum in mul-
tos diffunditur. ita tamen b[e]n[e]d[ic]t[i]o[n]e
singulos amplectatur. Vere pul-
crum et mirificum bonu[m]. q[uod] co-
mune est om[n]i et totum singulo.
a[n]i[m]a p[ro]videns. singulos implet.
ubiq[ue] p[re]sens: om[n]i curam agens.
et tamen singulis quasi om[n]ib[us]
p[ro]videns. Sic certe michi videt[ur].
cum eius miserationes circa
me attendo: q[uod] si fas est dicere
quodammodo michi aliud agat Deus.
nisi ut mee salutis p[ro]videat. et
ita totum ad custodiam meam
occupatum video q[uod] omnium
oblitus sit: et michi soli d[omi]nare
velit. Semp[er] p[re]sentem exhibet.
semp[er] paratum se offert: quocumq[ue]
dixeris non me desit. ubiq[ue]
f[aci]o n[on] recedit: quicquid egero
parat[ur] assistit. **Q[uod] si Deus adq[ue]
diligat totum. sed d[omi]n[us]. m[ult]o magis
et p[ro]p[ri]e m[ult]o magis. ex b[e]n[e]d[ic]t[i]o[n]e.**

Hoc si considerans timore
parit uigenti et pudore
confundor: quod illa cui tam dehe-
menter placere cupio ubique in-
presentem. et omnia ocula vidente
intueor. Quod quoniam in me
de quibus coram oculis eius erubescit
besto: et quod quibus iam magis illi
dupliciter timeo. quoniam per hunc in
me laudanda sunt. si qua sunt
posse placere gaudio. Quod macule
virescentes. offende et turpes. quid tam
dum habetis. Abite. discedite: et ne
presumptis amplius oculos dilecti
mei offende: Nolite fallere vosmet
ipsos. non semper mecum ipso ad-
iuuante manebitis: quoniam adhuc
huc me pigrauit: extenuari non
potuistis. Porro ab hominibus
turpitudinem meam. iamque de-
inceps et si possem non videri:
nollem tamen a vobis infici. Quanto
magis nunc. quia palam ipse sum:
Et quod plus certe attristatur eius
offensio: quoniam mea etiam turpitudine.
Recedite ergo. Inuani michi adhaerens
amplius: quod et mecum manentes
mee non estis. alienas a sorte mea
uos iudico. Habeo aliud exemplar.
in reformari cupio. et ad illud
iugiter respicio. ac quoniam quoniam
magis semper ac magis exinde si-
militudinem traho. Pro quo etiam
hoc didici quod vos confirmare de-
beo: et quare hoc faciam iam a-
gnosco. **Homo** Quis dilecto-
nem singularem parit et omni-
nem de non posse: si inde appro-
bata est magis amplius mira-
bilis. quod demonstra et quoniam in
glaris. Sed eximio modo dubita-
re cepisti: an in hac deformitate
tua quoniam licet divina patis. ab illo
posses diligi. Et si te tunc dilige
dignatus est. quid tota turpis et
michi adhuc decoris hunc fuisse:
quanto magis nunc diliget te. quoniam

decorari et prorsum turpitudi-
ne deponere cepisti. Et quoniam
quod adhuc me videat que
sibi non placet. Diligit tamen
hoc ipsum quod tu quoque in temetipso
iam odisse cepisti que illi displice-
rent. Non enim tam statim quoniam
propositum respicit: nec quod sic
si quis velis et attendit. si tamen
in quoniam potes sentias. ut quod
et non cepisti et merearis. **Pon.**
De Epistola comitis ponsi. anima.

Quid est illud dulce quod in
deus recordatione aliquando
me tangere solet. et tam vehementer
atque suauiter afficere ut iam to-
ta quodammodo amem et ipso ab-
alienari et nescio quo abstracti
incipiam: Exultat enim quod
oblatione venit omnis precor
malorum memoriarum alluatur.
desideria iocundant. Jamque ali-
bi nescio ubi me esse video: et
quasi quibusdam amplexibus a-
moris meos teneo. et nescio quid
illud sit. et tamen illud semper
retineo et nunquam perdere toto
misu laboro. Lucrat quodammodo
debilius animus ne recedat: quod
semper amplecti desiderat. et quod
illo omni desiderio finem auerit
summe et ineffabiliter exultat
michi amplius querens. semper sic
esse nolens. Nunquid ille est dilec-
tus meus: Quis dic michi
ut sciam si ille est: ut si deus
ad me venit: obsecram eum ne
recedat: si semper permaneat. **ho**
Vere ille est dilectus tuus
qui visitat me te: si veniat in
sibilis. Venit oculis ut tangit
te: non ut videat a te. Venit
non ut totum infundat se
ut gustandis prebeat se: non
ut impleat desiderium. si ut
habet affectionem. Principias quod
dam pergit: siue dilectionis.

non plenitudinem exhibet qd
fecte societatis. Et hoc est qd
maxime ad animam desponsaco
nis tue pertinet: qd ille qui
futuro se tibi videndum. et spe
tuo possidendum dabit. nunc
aliqui ut indulcis sit agno
scas se et ad gustandum prebet.
Simul eadem ut intem de abso
aa eius qd soleris: qm eius visita
cone ne deficias incessanter re
ficiens. **Aut.** **H**ec de scriptis
magis hugonis. ad qm exerp
ta sufficiant. Nam ex libris
eius de sacramentis. et ex co
mentariis se tenet hanc. et
etis eius opusculis: prima
actis eius opibz. nris locis con
gruis inserimus. Plurime qd ad
ordinem historie redeamus

Ultimus octavus libru
continet historie
xvi. annos p tempo
duor imperatorum
scilicet lotharii secundi comiti tui
inter hec flores hugonis de soli
eto corbiensis monachi. flores
etiam quorundam richardi pistor
sancti victoris canonici. et bise
nem tunc dicit. habet autem
capitula **xviii.**

De impio lotharii secundi.
De restitucione pueri nris.
De muliere quadam **xiii.**
De pueri quodam et alia muliere
De ceteris eventibus **xv.**
De tempore **xvi.**
De innocencio et autopari
petro leone. et quibusdam aliis
De pfectu novitatis. **xvii.**
De relatione eiusdem tempore **xviii.**
De pto hugone tyrannapoli.

et homo eius inens. **xv.**

De quodam ad igne sacro relicto
per beatam mariam naupoliensem

De innocencio p beatam. **x.**
viginti in eod. hore. asumpto

Qualiter idem homo **xvi.**
reclusus de solium sustulit

expugnauit. **xvii.**

De sacris monibus p dicti
hugonis et obitu eiusdem. **xviii.**

De quibusdam eventibus et
pstate equitane. **xix.**

De legatione badi bernardi
non episcopo caruotensi. **xx.**

De fine tempore lotharii
impio comiti tui. **xxi.**

De quibusdam eventibus et
pstate eiusdem. **xxii.**

De petro abieland. **xxiii.**
et heresibus eius. **xxiv.**

De obitu hugonis. pstate
et libro de claustris anime. **xxv.**

De m. occasibus **xxvi.**
pstate que claustralis sit
tende sunt. **xxvii.**

De securitate claustris pstate
et pstate sit abundans et me
dori sufficiens. **xxviii.**

Quod eadem eadem dicitur sit
tolerabilis **xxix.**

Quod eadem sit infirmitas **xxx.**

Quod eadem sit delicatus
et modus sit foras. **xxxi.**

Quod eadem sit pstate. **xxxii.**
et pstate sit seuerus. **xxxiii.**

Quod eadem sit optima **xxxiv.**
et fulpis claustris **xxxv.**

Quod eadem sit claustris **xxxvi.**
et ordinacione claustris. **xxxvii.**

Quod eadem sit possibilibus
monasterij. **xxxviii.**

Quod eadem sit claustris. **xxxix.**
et habitu et labore fratrum
et de pstate. **xl.**

Quod eadem sit claustris. **xli.**
et pstate de pstate nris.

Quod eadem sit claustris. **xlii.**
et pstate de eodem. **xliiii.**

Quod eadem sit claustris. **xliiii.**
et pstate de eodem. **xlv.**

[illegible][illegible]

velare. Redit ad eam beate vir-
gine: facta q; candela qm offer-
ret. iuit dormitu. Sed nocte
maturus euigilans. sensit laxa-
tum fluitare pammicu. aduen-
tum restringe pusu. p; resurgente
reduce mittitur et parum pfiat:
coacta est. aculea cenam implora-
re auxilium. Qui dum morant
sompno. ut frigore taudu. illa pos-
sit lucem accendi. et sibi auxi-
liu ferri densit q; mem aruam
sub digitis. et pammulo pssam
molesto. et nesciet. quia caro
est nasi et labi reformata. Dux
sepius reducit pammu. sepius
q; puxit attinuat aruam
nouit. plasmata clamauit ter:
magna voce. Deus et sancta
maria adiuua. Ad qm vocem
exultati et turbati qui aderat
maturus. inferit lucem. et vi-
dent. nasum et labiu mouit
formam.

**De puero quos
et alia muliere. my.**

Quidam puer antioch. in
pater. auster. autens pe-
dit a matre sua aduoc. est.
Remedio q; doloris mita. pau-
cos dies accepto ad domu reuer-
tus est. Erat autem de bellis.
Et dum nutu diuino. puer idem
non memora tanti huius. des-
dero uisente dom. bea virginis
flagraret. et sup hoc cotidie
molesto matrem. puergeret.
et illa pempt non acquiescet.
retrat inquit in me infirmitas.
ut nocte heam illuc referri.

Quod et factu est. Relatus igitur
a matre illuc. ad ingressum. pro-
cessionis matris ecce exussit
aquas. in gremio accombit. ut
pit clamoribus etiam. Narrant
q; omib; captum se fuisse ante
dum. et dei genitricem p pto
supplicatorem uidisse. ut digna

retur deus huc morbum a pto
auferre. et hanc somniam que
acciderat auferre. et h; respon-
sum a filio suo benigne accepit.
se. erat tu es marie stella. fiat
omne voluntas tua. Dum q; et
virgo item qretur sup domo sua.
q; vilis et abiecta pectus erat.
auduit a filio suo q; de trismare
et de trismu penumiam faceret
afferri. de qua dom. eius edificat
retur. et in omi oculis intuen-
tium claritate magna et gloria
illustraret eam. Populo etia
sueffionensi. mala euenire ex-
p; de. p; dixit. quia sue geni-
tricis eam non reficeret. Et
quod multos ex orbe. ignis
mucast. Que et qualia refert.
necesse. Idem puer paulo p;
se. mortuū. refert. est. et sic e-
uenit. Non enim monsem sup
uauit. aurum autem de hoc pto
erat. q; ab. miao. mudi omne
historiam reuocens. totam nar-
rationem suam auctum rithmice
digeretur. Tertium angli. et
actus dñi sic ordine reuoluit.
tang; omnia in libro leget. et die
tata ab aliis pnuariet. De
ioseph quoq; suo bea virginis
m; eterna ait. Qui tenet scap-
tium florentis iuge auctos erat
glor. puelle. h; narrantur clau-
sis oculis. tang; lucem rithmice
eupus. laicis et illitatis dñi
dignabant facere verbum. et
q; ignorantiam eoz pter. et
mortui corpus tanta gloria
psidit. ut candore et clanta-
te vultu. anglicum. nq; q;
et diuini signaret. **Q**uod
villam q; dicit. hala in trito
rio sueffionensi. q; possessio est
matris ecce bea marthil
gnasi et pthasi. mlier ob p;
difficultatem laborans. armis

tumo: quia summi pontificem
nocentium. sibi in inferno mlti illos
exhonorauerunt. Clareuallis duo
cenobia vna die produxit. s. lon-
gipontem. et uenallie. et post
paucos. menses etiam Ruicellae.

**De s^{co} hugone gratiano
politano et lome eute-**

Hugone. sm. **De** no sequenti. s. anno dm
1191. s. vixit: obiit die sabb
hugo gratianopolitanus epus. au^{re} re-
ligiosam ad modum vitam. s. s. p. p.
hugo prior carthusie. **De** hugonis m^o. ut adest. p. p. p.
hugo de solita erat: quia dum
pignans suis eum ferret. uisibilis.
uisum sibi p. p. p. s. elega-
tem areasse paulum q. s. p. p.
dei aspectibus. s. in quibus et dms
erat. petrus desebant in celis. huc
fuit est ead. amittente. ut discen-
dis applicaretur lms. p. p. p. em
nec frustra singulare apud deum
gratia futurus et niti. Congessit
enim in illum dia. q. p. p. p.
virtutis ornamenta. q. per sin-
glos diffusa. p. p. p. illustres
sufficiens facit possent. atq. asp-
cios. Si enim laudat castitas.
quis illa mundior: Si p. p. p. di-
tas: quis in loquendo caucior: Si
dei caritas: quis feruencior: Si
p. p. p. quis benignior: Si humi-
tas: quis deieciior: Si elemosina:
quis largior: Si oratio: quis deu-
tior: Si lacrimarum fluxus: quis in
quo effusior: Si contemplatio: in
quo sublimior: Si collantia: quis
in tribulatione fortior: Si iustitia:
quis distantiior: Si prudentia:
quis circumspectior: Si temperantia:
quis moderatior: Excepit hinc
que deo et plebi p. eum bona
puerit: hinc carthusie calisten-
sis abbatia exuberat hinc regis
cui amonico. et apud m. p. p.

et apud s. gregorium. domus po-
amittente cepit. ipso q. p. p.
foliata p. p. p. hinc ut legit
in solitudine carthusie. deum
sue dignationis p. p. p. hinc
tactum p. p. p. p. p. p. p.
septem. Sibi p. p. p. p. p. p.
ducatu. Et ecce s. p. p. p. p.
odore tracti ad ipm. deum. d. p.
viri: qui omis vno desiderio
censi. locum hennice vice q. p.
quererant: nec dum q. p. p.
terant: hinc p. p. p. fuit magis
banno: die religione s. p. p. p.
sufficiens. d. p. p. p. p. p. p.
laici. Quos s. p. p. hugo gratian-
suscepit: et s. p. p. p. p. p.
ipso nati p. p. p. p. p. p.
committente. carthusie solitudine
mittente: atq. exarant. Et
cepit ordo carthusiensis p. p.
tate menant: ac theorie studio
singulare. **De quodam ab-**
batie sacra p. p. p. p. p. p.
liberato p. p. p. p. p. p.
Hugonis tempore. p. p. p.
p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.
factam q. p. p. p. p. p. p.
nati repl. scriptum in hinc m. p.
die quid. p. p. p. hinc: qui dum
ei cubuli ferret offm. dies
bte. magdalene obueit: q. p.
ad uiuens nomine petrus in
dicione sacrali. cum audiss
ope forensi m. p. p. p. p. p.
agri cultu. impanti. reliencia
betite solempnitatis obiecit.
Et dictu. p. p. p. p. p. p. p.
Itaq. boues aratro subiugent
cum ipius opis atq. anali. ex
aratro p. p. p. p. p. p. p.
ingib. maledictis allapidant: in
utile sibi exauditur ad totu.
Nam boues et stenilia. motis
subitaneos comitru. elemencie.
sublime abstinent: et ipse qui

hoc fieri exegit. impetando autem
in antiori supplicio. et diutiori
supplicio addidit. Quod enim ce-
lestis flama que bruta lignea
destruunt. eius pedes eximio
subripuit. quoniam in deum ad red-
dendum excessum. tibiam quoque
vadens curis pro summa ac-
cipuit. Carnes quoque uorans
neruorum duricia tabidis fluo-
ribus latefcente ossa reterat. eadem
que cotidiana usque ad gemellum
hac et illac dissipat. cumque
pro misa sua hanc edine. quatuor
et quidam suis deo penatibus ad
quendam ecclesiam beate marie mag-
dalene. nonnullam deuitatam offeren-
se fecit. ut autem temerata festiuitas
ad punitiois extiteret. remedi
causa rursus existeret. itaque pater
ignis qui pater iam corpore superio-
res attingit. immo illius extinguitur
est. quod ad pedes istius paupercule
ignem lacrimis extinguere meruit.

**De miraculo per beatum virgilem
in eodem homine consum-**

Literis vni experientia que
tatis iamque maiora per-
simens. cum adhuc eximo pro-
prie pectus esset mutilis. operit quidam
dei genitricis ecclesiam. celebris ubique
dia miraculo insignis. quod habebat
et hypoliti. multis memorias ad
hunc annum se deuehi. impetisset.
cepit ibi crebris obsecrationibus
impellere mundi reginam. ut per
alios balneariorum impendebat.
Sibi pro suo impotenti non negaret.
ayiles autem quidam sepe metu-
ens eum. basilicam reptando sub-
ire. elosme causa in domum propria
declinare persuasit. ubi cum aliquod
diu residisset. pedisse que nescio
quid actus noctu. a camera
et domum exteriori deuenit. et
per crebris planctibus in gemi-

scientem subaudiuit. Quorum ge-
mituum. et ea facit. Virgo maria
cum beato hypolito. in visione spiritui
eius apparuit. quod iacenti vide-
batur impabat. Restitue inquit
eum antiquo vigor. a iatit deo
impanti obsecrans humiliter aus-
tubiam. pedemque quod deorsum.
olim ipsa diuinitus. admittat fute
resurrectionis. impato opacta re-
colligens. corpi eius quasi succu-
lum arbor subiungit. In qua a seorsum
cantis torquebat ardoribus. ut non
sine clamoribus subsistendo. crebris
quoque rictibus et meteo motibus.
quod patetur indicaret. Inuenerunt
ancille. et illato adiacentis cubile
faro. dum hac illac dissipant.
duos huius pedes et duo crura pe-
titi reperiunt. Ex quo intuitu tam-
eas illis super muasit. ut non
se eas esse quod tenant. si mutari
alio estimarent. Conturbant
enim et deinde membra quod tetigant.
senescebat. Tandem difficillime ex-
citus cum apuisset oculos. beatam
cum marie uirgine ad se estima-
bat aspantes. Quibus visibiliter absen-
tatis progreto a se. quis sibi
restituisse amissa. rem retulit.
milesque in admirationem adduxit.

**Qualiter idem homo. re-
clusus dyabolum visibilibus
expugnauit. xj.**

Quod autem hic homo. oriundus
ex grecanopolitano territorio.
Qui cum per tanta gratia sibi impe-
sa. quod deo crederet dicem cogitare.
ad hunc tunc animu repulit. ut
soli deo daturus. sub reclusionis vi-
let se cederet. Itaque dum diuine
speculacionis sic vacaret. inuenit
dyabolus eius innumitatem quod
machinatur ingereret. Quada-
cum nocte dum cubitum sese de-
poneret. inopinate ad puluim in
commisio spem. immo deinde effugit

mulieris sibi apparere: que media
corpi impudente intendens ad
sedes usus. pmissis lenocinis mol
liebat allice. Porro blandicinis min
agens. hostem treore martabat
et cum meo poss. manibz nec
tis pollice di. martabat volabat.
Ombi q' noctibz se femina illa
plebat. et in tantu eum fatiga
bat. ut mane q' se demeritibz di
stundi. q'ia. red. d' valebat. q'ia
q' id q' ppetuabat. edico. q'ia
m'is q' ab eo semit' demeret
in scuplin. accidit illucastio sup
uenire amunantem epm. Q'ia
nocte quida equites cum cecis
suis. p'cedencia basilice au ille
appendice habet cellula. in desu
bulo ipius vigilabant. Et ecce i
edacula sacrum audientes ad
fenestra venerunt. int' p'p'iaut.
et in medio officii peti. et m'is
attendunt. Quozalle p'sencia no.
borarios. iamia lassabat. exlana
bat. stolam ab eam. sacerdotalem
oc' quider. qua sibi inptm deca.
diabolice illius pelias collu. im
plicauit. ita ut eam paucimeto
p'fueret. ac penitus suffocaret. si
causum. milites q'io referunt.
Idest epe. Victoriam super q' p
petu. super ebeut. deus. chomus
prioris d'igat. Qui reao relecto
et fime dimisso. genu q' inuexo.
am. ingentissima extitit. et
seus ignis. acremetum ab oppido
abduxit. Postq' non eam peti
effocuit in cellula. tanto foror
ipm qui sacis illam armis per
enat. astantes obpedit. ut nom
in ambigiu foret. aduier tur
pissime audia extitisse. q' d'ia
induisi. hunc opioi h' eam p'e
stat argumetu. q' in fenestra la
reniaz. p' q' illo amere ofuehat.
pam. s'p'p' ac putidi repa. ff.
Quo enim hoc ce putauit. n

quos impurissime illud i' ob
uolucione sua cadu habuerat.
**De pace moribz p'da hugonis
et obitu eius. Sigo. pn.**
Hugonis autem hugo quos
m'is virtutibz adornatus.
et ecce dei militum p'ficus. p'
in m' p'fectionem sua. cogitans.
episcopalem sacra. omnia q'
uere. et quieti anime d'icere. de
siderauit. quo desiderio ab. m'is
sue p'mocione usq' ad mortem
non aruit. Un' et sup h' legna
nem ad p'm honore. misit. n
cum postulata no. impenasser.
epem q' p' m'is et senectute
granat. eum p'm adit. roga
et obtestans dari senectut. sue
licentiam quosendi. p' obtinere
non potuit. Defuncto autem
honorio et succedente innocen.
cum peti. Leone cognato p'ful
tus p'sidit. qui certe ac. ip'e q'
pater eius. sancto hugoni m'
tis olim denaciones et obsequia
p'stulit. adus innocenciam
capud ereuiss. it' in bar. sancto
hugo. nec amicia p'ro. nec
potencia tritus. p' zelo dei d'icere.
quos morbis et etate ofumpis
p'vire amia. ut eudem cum
alio epe excomaret. s'p'mati
cum. Innocencio aute eius. pet
destinante p'serucos et p'alla
ingressu. occurrer ei sancto hugo
cum lacrimis. rogans et obsecrans
qd ab antecessore suo peti. si
nec p' quid obtinuit. Q'ia
enim q' sola aulte et exemplo.
plus poss. p'desse. plebi subiecte
debilis et egro. q' quibz aliud
h' robustus et sanus. Ab h' q'io
cepit. magis in dies deficere.
et molestis acresentibz moris
p'mp'e. Advenit ei d'ni. reliq'
osi de castisra ac de calensisi.
et coautiaz domibz ad p'ulenti.

indignat deus: qui persuadente
gundo engolmense episcopo et insul-
tante d. cor eius sua diffensio:
fuit eius falsitatis defensor et
auctor. Sic gundo misit ad pe-
trum leonis. ut ei legationem con-
cederet: et ipse ei fidelitate iura-
ta obediret. insuper et principem
fuit et quoscunque possit ad eius im-
pium inclinaret. Quibus hodie
quidam. locum se invenisse in
quo dilataret malicia sua: cito
amittit et libenter et misit ad eu-
gilone thysaulam cardinalem
episcopum: qui solus de romanis ad
petrum portuensi ei adhaesit. Agit
gundo resumptis armibus: quam
non fecerit publice procedebat
minime. Ibi huiusmodi duobus violenter
expellitur a sede sua quilibet episcopus
pictaviensis. vir honestus et catho-
licus: et pro eo alius quid nobis
hodie gne. si ageretur fide manifestus
est. Cuius in leoninensi ecclesia in-
trusus. amulsum quidam deate
semper qui. non multo post. adens resu-
puit. de equo in via plana. uno
in lapide ultore: qui ad hunc ibi re-
lictus erat. infixo capiti eius et
quassato expiravit. Audiens
hunc huiusmodi graue. venabilis anno-
tensis episcopus. sibi a papa innocencio ad-
tante legatio fuerit mandata du-
xit se cum sancto bernardo.

*De legatione d. bernardi cum
episcopo carnotensi. xiii*

Uenerunt quidam naves. Ibi sana-
ta est mulier per diuini
sancti. qui iam per sex annos ab iusto
demone fuerat oppressa. Deam autem
ecclesie pictaviensis: altare in quo
sanctus bernardus missam cantabat
ostendit ausus est. Post breve
tempus percussus a deo. cum iam animam
evalaret: vidit domum suam ple-
nam demonibus. Et se a demonio
ingulvari clamitans: a crucifixis

postulabat auxilium. quod ad demo-
nem exheredare immergeret quatuor
suo: et in hunc librum expulsum.
Archiepiscopus vero qui petri iura-
sonis pictaviensis ecclesie denuci-
abat synodum: coram ipso quod
ad quentum perfidie mutabatur:
a deo correptus est: Et et in
alios. multos qui in seipsum
illo feruenciores exortantur:
manus dei manifesta quatuor
ulone. Tandem principe re-
galato. et episcopi qui expulsi
fuerant. in suis sedibus re-
latio. per archiepiscopum solus perueniens
in malis. sine offensione et dia-
tico. repente in lectulo suo
mortuus inuentus est: et
enormiter tumidus. qui ante
potibus suis in basilica quadam
sepultus est: sed a grauius ar-
notensi episcopo inde extrinsum est.
et alias prietas. Repotes ipse
eius ab ecclesia ecclesia eliminari
sunt: et omnes periculis et pla-
tato a radice amulsa. per ipsam
regna tanti iudicii curare
rens quimonias exulauit.
Rex palie rogers solus de pi-
cipibus innocencio non obediens.
misit ad petrum leonis. ut
petri sibi pisani a suo lato
delegaret. ostendens in eloquia
petri pisani. Et abas studium
petri pisani pape innocencio
regalauit. Post triduum
petri leonis ipse mox
cadit eius in latibus sepe-
litur. et usque hodie fouea illa
a catholicis ignoratur.

*De fine tempore lotharii et ipso
comiti terti. xxxviii*

Chronographus. xlii

Anno domini. m. c. lxxviii.
fiatitas tanta fuit in
francia. quicquam nemo qui
tunc videt se vidisse. ut ab

antecessoribus suis audisse testaretur
ita ut fontes et putei quidam se
pluvium fluerent. Comes picta
venisio Will. ad sanctum iacobum in
gallicia domus causa pfectatur.
et in vi. sept. pasce in eadem bea
iacobi moritur. et ante alcare
sepelitur. Qui moritur proceres
suos quos secum habuit testat
ut filia sua maior alienordis.
ludouico humori fiteor regi. et
aquitane ducatu inor. tradet.
et et fin est. **hehmad.** **Q**uo
quoque anno. abbas alayanti
qui cum omni mentu suo. amice
rege anglor. henrico in foresta
de lions venat. et in hemitorio
quod dicebat mortui mare. mo
nasterium suum edificauit. ipam
domum suam salz mortui mar.
ordini cisteriensis gaudet. et Male
tanti abbas iusticiarii eam in
filiam suscepit. monachosque
suos illuc transfudit. nec multo.
videm alexander abbas aut
dimisit. au adam quidam pice
iusticiarii successit. **cro noip.**
Anno quoque pnotato. luitica
impator suum expeditionem in
italiam fecit. post subacta
no infidelitatem romane eccle
apuliam. rediens in periam
suam morit. et gradus qui an
ipm impm affectat. henric
impatoris de soro nepos. ad
regnum puehit. Cedit anno
dm. m. c. v. v. m. mudi vero
v. c. et impator annis. xv.

**De quibusdam euentibus
illius temporis. vbi. m. c. v.**
His epist. quid pseudo m
pator in pabz alemannie
puehit. qui p aliquot annos
apud solodorum in reclusionem vi
uens egressus. inde impatore
henricum se ce mentiendo dix.
Et cum milites seducendos s

aleriffi. in fin ut pro eam gra
ues pugne et omicidia fierent.
alio annu recipientibz. alio se
ducere palam pfectibz. tandem
delectata eius felicitate. cum
et in monachu attonsus est.
Anno dm. m. c. v. v. m. hantachu
pnot. dei in laro qui dicit. admo
tem dei pnot. pnot. et pnot.
gallicana eam. p pnot. religi
one ac supra illustros. milone
maenensem epm. hantachis die
tute pnot. et aliusum attre
batensem. liberalitate atq. ofi
lio et facidia claru. godofredum
lignionensem. hugone amfido
rensem. iossen suessione nsem.
giffidum carnotensem. abberai
bituricensis archiep. scia. luit.
atq. ofili. prudencia clarissimu.
Int. hos etiam alios milites tuc
claros pnot. duc. bernardus abbas
clauallensis. die operatissimu
religionis emmetissime clare
bat. qui milites muelor. pnot.
tor. et ubi dei fueratissimu. pnot.
tor. atq. plimor. monastior. fu
dator. duc. luan. magna deo
exibet. et deo ut magis scolaz
annu magno elioz comitatu.
etiam de longinquis regionibz
ad eius optabile magisterium
affluentes. centenariu. ut etiam
amplior nouicio. m. domu
plonis. m. pnot. et duo die.
vl. monachi fierent. Eode anno
iohannes de tempabz. morit. qui
annu. at. l. u. u. a tempore
litol. magni cui armu. fuit.
Anno dm. m. c. v. c. v. m. mudi
se marie de fresmot. fundatu
est. **hehmad.** **Q**uod henric
ymar ludouici regis. apud da
mam bulla monach. effudit est.
qui non multo post ad epum
belluacensem assumptus est. in
glia fame et gladio atteritur.

principibus illius tunc me se discor
dantibus. Et tunc per innocentium.
quod saluus fundavit monasterium
sancti anastasi. ostendit ibi cen
dialibus mansionibus. et perit a
clavellalle quentia et abtem. am
tur illuc cum quentia Bernardus.
per sine ecclesie olim dices dominus.

**De petro abaelardo et here
filiis eius.** **De petro abaelardo et here**

Et tunc fuit petrus abaelar
dus magister in sententia. celesti
um in opione. scilicet. si de fide per
dogmatizans. Bernardus sapientia in
cendio et in prorem incendio
silencio. odempnauit. innocentem
per. Capitula in libris eius. re
prehensibilia. annotauit Bernardus.
in epistola. quod scripsit in
nocentium quoniam. librum in huiusmodi
no curiose suavit. quibus aque fuit
tunc dulciores fuit. et perit abso
ditus suauior. Ego tunc. in eis
multa. reprehensibilia tuem. Bernardus
petrus alius discipulus filius. gaufredus
antiiodorensis. qui multo tunc
notarius fuit. Bernardus. Bernardus
ceterum. de eodem petro dunt. Ego
michi alius magister michi fuisse
recedor. quoniam cum pedibus et in
testibus. michi ample de agno
pascuali. aut tunc vorans. aut
discipulus exhibens. et se perit et
fuit. non modica eius. perit fuit
dabit. Siquidem perit redemptio
nis euacuans. michi alius nobis
in sacrificio. passio passionis dunt
amendabat. nisi virtutis exem
plum et amoris. innocentium. Quod
enim scriptura peribent. de parte
dunt amoris innocentium. Quod
enim scriptura peribent. perit
illo sanguine. humani generis ne
demptio. in eo solo ostendit dicitur.
per exempla nobis exhibitu est.
usque ad mortem. per illate et iusti
cia certandi. et adhibitu est de

lud quoddam innocentium amo
ris. cum ex impenso amore oc
casio data est redimendi. Quod
vero et hoc duo in mortibus pro
phaz per virtute et iusticia
occidit. nobis exhibita. non sunt.
Et quidam magna. Et et dunt.
si non sola. Bernardus dunt. qui
michi sunt et vobis magister
dedit postea meliorem. per
per prius redarguit. inno
centiam. insolentia ostendit.
Ille enim tunc perit. Bernardus
auide perit. dunt. et dunt.
nobis solite. nobis gnerandus.
caput agni cum pedibus. cum
testibus. sic imitandi dunt.
dunt. patientem. et sic red
amandi. amantem. ut perit
lem huiusmodi sacrificium. Bernardus
agni caput redemptio. in
co. perficeret et adoraret huiusmodi.
Bernardus. magister nobis spalia in sua
passione vpus exhibuit. exem
plum virtutis. innocentium. Quod
is. redemptio. sacrificium. Quod
trium euacuati Bernardus. michi
perit certi. potuit. Sine et
enim per virtute certauit. usque
ad mortem. nobis pacis. plens
exemplum. et sine causa exhibuit
et gnerandus. huiusmodi. inmens
dilectio est. si non recipit
ab olim iam addita caput
copiose. redemptio. est.
Gaufredus contra petrum alius
magister suum. fortiter et auso
lice scribit. Bernardus.

De obitu hugonis parisiensis

et libro de clausis omni

Chronographus

Hugonis parisiensis sancti victoris
monachus. religionis et sap
sancia clarus. et in septem
liberalium artium pericia. nulli su

tempore sed obiter. qui me multa
multipliciter scripsit. etiam lib
de sacramentis bade. nam. duob;
solummodo opusculum edidit.
ad. **H**ugonis libros
in superior libro. inquam. corp q
flores excerpti. **E**xtra aut
etiam liber hugonis de claustr
amne. noie quid hugonis
de folioto. inculat. qui et tpe
sa petri corbientis fuisse dicit
monach. Et quo tpe ignoras
paucos eius libri. flosculos q
pauca est ad edificacione le
gentium. breuit hic inferui.
De ho pmo de claustr. au
Extra. in hodie domos no
impares eand. magnitudine
construit. pictos delectant
hic calamos. pauci autem su
vestib. incedit. et dacio pnt
clamat. ad hospit. **Q**uam de
lectatio. **I**uianos gestat. paucos
picta. purpura et auro vestitos.
et xpranis negant. veteres
pauca. **H**ectori. alpeus datur
auro splendens. pauci vero ad
lamia clamitant. non pergit
pauca. **E**t ut. **V**erum fatear
spoliant. paucos sepe. ut vesti
ant. lapidis et ligna. **M**onachi
claustr sibi faciunt. quib. homo
nihil ordinate tenetur. **S**ic a
git. **D**ifficilis. non ad temp. si affi
due. ne ad hunc. **T**raditur. **C**ast
ne et tpe. **A**mpiat. **I**psi. **V**ita. **M**o
res. **I**nstruit. **A**udientia. **L**oqui
de eo. **E**am. **D**ebili. **M**entib. **P**ro
bet. **A**ffirm. **A**udire. **E**nim. **H**om
diligent. **E**t. **S**elle. **F**i. **M**agna. **P**au
bonitatis. **E**st. **A**l. **D**ia. **P**. **Q**uost
de. **E**ba. **S**us. **C**laustr. **M**inat.
Al. **M**olus. **U**t. **C**os. **F**icat. **P**alio
blandit. **U**t. **D**apnat. **P**. **A**liquo
pauca. **U**t. **P**at. **P**. **A**liquo
misdiat. **U**t. **R**apnat. **P**olificam
doct. **D**e. **A**pletonib. **L**ost. **I**nfirm

tates diuinas si teneatur religio
gham pducit. **E**t. **S**ic. **H**. **N**on. **U**t
metri. **D**elit. **S**. **U**t. **O**car. **P**ossit.
Vider. **E**x. **S**ub. **M**atone. **C**ibor. **L**upie
Dires. **P**osse. **M**inu. **E**t. **D**eo. **N**on
Cad. **M**inat. **E**gredine. **T**im.
Ocul. **P**are. **E**t. **S**olencia. **D**efam.
Et. **D**eo. **L**abre. **M**colleranciam.
Et. **P**ensa. **S**igilay. **S**pac. **P**rendit.
Abstinencia. **E**t. **I**euun. **D**anigmat.
Et. **P**. **I**sta. **N**atura. **C**umo. **D**efficere
Affruit. **E**t. **I**n. **D**ia. **S**up. **S**uffluat.
Tacet. **P**. **Q**. **N**atura. **S**uff. **XV**
De. **M**o. **O**ctomb. **P**auca. **Q**ue
Claustr. **L**ib. **S**ug. **E**nde. **S**unt
Sunt. **A**ut. **Q**uatuor. **D**u. **S**en
Tes. **I**euun. **M**arie. **I**euun.
Tib. **H**ic. **S**eculo. **H**ic. **D**efficere.
Confert. **E**nim. **P**alencia. **D**electa
Conem. **O**mat. **A**ffirm. **L**ocus. **O**por
Tunitatem. **D**iuic. **E**ffirm. **D**udi
Ant. **E**. **H**ic. **C**ancat. **U**l. **Q**u. **L**o
Culos. **P**ozant. **Q**u. **M**at. **E**t
Sor. **P**. **N**atura. **S**im. **F**ig. **T**ant.
Qu. **S**eculari. **D**omos. **E**t. **C**uras
Plu. **S**it. **D**euic. **S**olar. **C**st. **S**ec.
Bu. **C**ham. **T**alam. **A**mon
Fil. **D**aud. **R**og. **D**euic. **E**
Psonas. **I**stas. **H**osp. **S**uff.
Ta. **M**un. **S**cula. **D**are. **E**t. **A**cc. **P**.
Pauca. **P**auca. **Q**u. **G**reg. **H**ic
In. **Q**u. **L**og. **L**at. **I**n. **Q**u. **A**l.
Al. **P**auca. **D**iuic. **C**ulus
Iam. **E**t. **C**ord. **Q**u. **P**auca
Not. **E**t. **C**ulus. **I**n. **P**auca
Vero. **Q**u. **P**auca. **P**auca
Diuic. **H**ic. **M**at. **P**auca
Nolent. **P**. **M**at. **E**t. **H**ortat.
In. **S**up. **D**ia. **O**l. **P**auca
Tela. **S**unt. **A**l. **S**ol. **H**ic
Tib. **G**ul. **A**rm. **U**t. **C**ulus. **E**
Hic. **E**t. **G**ul. **I**n. **U**t. **D**u
Su. **O**cul. **S**u. **I**n. **I**oseph. **H**ic
In. **P**auca. **T**ela. **Q**u. **B**u. **M**at
Long. **P**auca. **H**ic. **V**ero. **P**auca
Culus. **O**pp. **V**ib. **H**ic.
Blandientis. **E**t. **A**l. **S**ec. **S**ec.

Hinc opponit cordis iudicia de
 non nata enim colloquia: non rea
 pit iudici cordis iudicia vitas.
 Placuit quo quingit affligit commi
 molle aduile carat: hinc restant
 per iudiciam cordis corpis: de
 spuit enim aduile tactu: cupit
 fimbria: ne speret qtagit: hinc q
 modis docet nos ioseph: ne per
 pulchritudinem mulierum ad delecta
 tionem traham. Vestiu vero
 ornatum et affectu qui inde
 subministrat: dicit hinc amor
 exstat: nemo enim qui vere hinc
 ppi hinc qtempit: alieno de
 lectat ornatu. Et et loci opportuna
 tem ne temptationem sit qgrua
 claustru assiduitas excludit: qui
 enim discurrunt p alienas domos:
 qui societate seculari gaudet:
 qui fori spectacula seq: qui non
 ad nitiditatem qminit: s ad pro
 priam voluntate sut pati: qui
 causas iuris sui non hnt sed
 fingit: tales sicut sut faciles
 ad discurrendum: ita forsitan p
 sut: ad ea q loci oportunitas
 subministrat.

De seruitute claustru et periculis seculi. xv.

Seruitus est ist claustru assi
 duitas: s cum fallaciter
 non curat: q non sollicitant
 accessus homi: ibi int fied alit
 ad alim diligens h custodia:
 Ibi platoru subiectis disiecta
 quidet sollemia: ibi planu con
 fabulacombz auferit locum: ex
 tinguat vit. Ibi disciplina ados
 motu corpis puit exat iudice:
 et sic omis oportunitas qest ad
 malu: p claustru assiduitatem
 excludit: p paupertate vero solu
 tania peccat effus exurpat:
 qtingit qm ut qui nimis teneri
 nequeat: nec blandimentis adq
 qant: pmissis acius flectant

muntibz. Prudencia mudi qm
 est q pmetit: ut puitat: s di
 uicias et honores. Delem aqi
 ditatis est: alim supbie. qro
 mittit s mch dat: et si alu
 recipiat homines q pmetit:
 no dat illud s emittit. Rap
 toribz pmetit agrole subit
 oues vidue agros pupilli:
 steneratoz: diem su dom am
 plitudme possessionis. anila
 bz pmetit. Inter enses luc
 nter teloz qndme. Sub spe
 caris: sub mortis: pidoi Reo
 aatoribz: ultra mare pmetit:
 lucra. Ibi naufragi timor: ibi
 vento qmendantur opes et aie:
 in utroq puitm. in utroq diffi
 cilis acquiendi modus. clau
 stralibz vero: bagardi licentia
 qm rigor claustru abstulente
 repmetit. stabulosos vero con
 fessiones oioz: placent: ausus
 plausus: fori spectacula: ciboz
 affluencia. Restis molliam:
 et ut auda qplea libitatem
 faciendi qd placeat. Deinde lo
 co: de supbia qm fidiat: ut ra
 pias est agendum. h est q pla
 res possidet et retinet: nouit
 quos vexat ac reuocat: iustos
 vero temptat et illudit. In
 seculis apparz: in nouit qd
 notatur. in religiosis qm latz
 Elephantis nati talis ee
 diat: ut ossa illius iucturis
 caveant: et ideo flectere mba
 sua nequeat. s flectet: aem
 supbie inflexibilia sut. Cum
 enim supbz loquit: si imponat
 silentiu ei non acquiescit. Si
 aliquid opatur et qd dicit: no
 cessat. Et flecti nequit actus
 supbie. Et qui sic stat: male
 stat. Id pua voluntate quasi
 ad arbore latus inclinat sup
 bz: ut quiete recipiat. Et am

p' d'ipocem p'prie voluntatis agim'.
 Et quieto suscipim' animo. Si aut
 alio ordinetur: p' labore reputabit.
 Sugillat: q' arbor p'prie voluntatis:
 ne cadat: et occidat bestia supbia:
 Et cauend' nobis est: ne cadens
 opprimat alij. Sic q': nouit q'li
 se infidiat supbia. De vita claustralis et paup'

ut abundans et mediocris
sufficiens. xxi

Audiant seculares quos de
 locatio t'p'alij retinet.
 q' religionis abhorret. q' suauis sit
 seu religionis toleratio. Habundans enim est
 pauper: me-
 diocris sufficiens: tollerabilis diui-
 ti: infirmis larga: delicatis pa-
 tiens: fortioribz moderata: p'mibz
 misericors: p'prie secula bonis optima.
 hec sunt noue b'nficia religionis.
 Quidam rebus t'p'alibz egent: si in-
 uiti: et hec doceri solet: egestas.
 Egent enim rebus et egent bona
 voluntate: quia nichil ee q'. Quidam
 de seculo veniunt: ut in eadem possint
 honorari: qui in sua domo non
 contemptibiles ee possunt. Quasi facit
 eadem in qua pauperas amatur
 m'ituerunt: intolerabile illius
 loci asuetudinem. minima placu-
 sentitate p'cedunt. Illi q' de seculis
 opprimunt sibi: q' in nolunt pati
 dicunt q' non possunt. callide ma-
 chinantur: ut ad diuorem valeant
 transire eadem. Quasi humile rogat.
 a diuoto p'fessionis absoluit: misce-
 tes blandis assua. arman' enim
 scandalu si male discessit: et
 iurant in alia eadem se quiete
 mentis posse ee: in sua vero n'q'.
 sedent abba suo: fronte liberu. Dicu-
 sant fratres: quosda arminosos.
 quosdam p'p'ria in flos vocant.
 Quos vero iustos ee negare no
 possunt: multantes bono minimum
 iustos ee negare non possunt: in

uidentes bono nimium iustos ap-
 pellant. Quid sunt erubescunt: pro
 pio nomine nolunt appellari.
 amat enim noua dignitatum.
 Si vocentur abbas. si priores. si
 p'p'rii. arid: oculo. hilares fac-
 es: et sit nudat animu quid optet.
 hi pauperes: no p'mittit: v'p' de
 g'mit: si infirmis: Sicut alij qui ex
 paupertate veniunt: quibz si deu-
 notia. ex humilitate putant esse
 supflua. Quid dicit d'm: sacrilegiu
 ee credit. Sicut dicit abba: ar-
 bitram' d'm. p'mit' equales ee:
 ex debito auctis p'mittit. Illi
 bonas erubescunt vestes h'p'e: et m'i-
 geret: humilitate discant: utilitas
 licetum ee dubitaret. Tales se q'
 v'p'ianor pauperem iusto recto: q'
 pauperes pauperem. huiles huiles.
 bonis dant ad nardatem t'p'alij:
 et p'mittitur ad eandem celestia.
 mediocris religio suffices debet: q'
 noua prebet: d'm finis: et dat finis.
 mediocris est via media: q' ducit
 ad diuitate sumu regis. Et de p'p'is
 sero et a finis suis: egestas et
 diuitas. In vna angustiant: p'p'e
 stato: in alia vero eunt p'p'p'
 biam. In p'p'ia em veste supbia:
 in p'p'itate vero aliene. ut con-
 cupia timet. mediocris vero e'
 quasi mensura: quia totius boni
 tatis spatium datur. De eadem etiam diuiti

ut tolerabilis. xxi

Tolerabilis est diuiti religio.
 Jugum enim meum. inquit sua-
 ue est. Tauror diuites. humiliat
 bonu q' malitiae: supbia carnis q'
 quasi ex adipe p'cedit domat. Et
 dicit aliquis. Vita xpi: est op'bia
 pati. nichil possidere: affligere
 corpus. mori p'p'io. Si aut
 h' bonu leue: Audi autem cui. Qu-
 pio. inquit paulo dissolui: et di-
 min res. h' abhorrent: cotidie se

culares: et h. cordie pacatur. Ti-
ment obprobria pati pro xpo. pro
mundo no. pacatur obprobria sempi-
terna. mori p. primo p. mefuit: et
pro temporali lucro cordie moriunt.
Donec leue est mori p. primo: et
et ann. xpo. Spes mune: labore
homo immuit: Vere hon. leue bita
xpi: q. nec. mlti. portat. nec diu-
religio non acquirit cum cupidita-
te: non possidet cum amore: non
doli si amittit. Iugum aute dya-
boli grauat et opprimit: mlti enim
patitur diuitum supbia. Rom-
mus diuitu infas: no. uult et
aliqui. nem. Probitas acquirit
ibi. sibi lacrim: non simplicitas.
Quibda. dat. ibi. ab. in potu:
et eg. multi. vero. celum. fugiunt
a mensa: et in leti. uoluntate. qda.
fam. sua. qdant. mensa. vero. re-
ligionis. est. ordinata: sufficiens
no. supflua: nullum. amittit.
locum. ann. labore. quia. omnia.
disponit. humilitas. ieiunant. mi-
lites. ut. aliena. impiant: scola-
res. ut. subtiliores. fiant: et. no-
lunt. ieiunare. ut. audiant. Ve-
nite. ad. me. qui. laboratis. et. r. d.
Dicit. xpc. reficiam: et. dicit. ho.
deficiam. Qui. creda: Credo. quia
qui. potuit. hominem. facere. labor
diuitum. grandis. leuior. est. labor
claustr. et. in. timet. leuior. enim
est. pondus. timore: q. laque. Tu-
mus. est. claustrum. qm. castrum:
tucior. est. abbas. obediens. q. regis
iussio. h. int. gladios. mittit: illa
pictm. bitat. laborant. mlti: sed
non. p. de. eis. labor. claustr. tolli-
bilis. est: quia. mediocritas. laboris
tempat. Nec. aufert. diuiti. nisi
supflua. religio. q. nec. aufert.
q. nec. est. minus. . **xxm.**

De larga sit infirmitas.

Infirmitas est infirmitas. Quidam
enim sunt qui infirmitatem
ex semine: alii vero ex membrorum

lesione. alii ex infirmitate ad
q. alii ex gemitu languore. Sicut
aut alii quorum senectus est. gra-
uilia. uigilia. plena. p. libris.
stabilis. faciant. et. h. o. d. d. d.
ceciat. h. man. tremeluda
cess. ab. ope. h. offm. sui. pos
ignorat. h. tot. corpe. et. animo
mcedat. p. uisus. in. cor. et. ling.
non. senescit. h. in. fuit. qui. glori-
se. fuisse. diuites. bella. p. uisus.
sclauit. non. p. d. p. pace. reat.
Ad. causas. d. d. d. d. d. quia
p. ita. nouerit. Tales. accusant
suspecta. si. dolles: et. laudarent
iemel. Sicut. et. alii. qui. cu. h.
non. vident. oclis: celum. meta
q. d. d. d. Qui. h. offendant
pedib. h. toto. corpe. mutes: no.
offendit. in. lingua. nec. mu-
tant. animo. Tacent. noua.
q. m. fuit. narrant. h. o. d. m. d.
rem. labor. supponit: cum. no.
possint. extior. iustant. o. d.
reogitant. om. annos. suos.
in. amarit. anime. sue. et. d. d.
renouat. ut. aquile. iuuent.
cor. Illos. vero. qui. m. d. d.
lesione. sue. molestia. corporis.
sue. languore. pacatur: quid.
egre. ferentes. q. d. d. d. d.
si. statim. no. qualeat. m. fuit.
dolorem. capitis. no. pacatur
benigne: et. quomo. p. xpo. m.
pitis. absfisione. patient. fla-
gellum. timet: h. quomo. tota
ta. sustinent. Sicut. alii. qui. no.
fuit. ann. Et. d. d. ut. fuit.
caro. spm. qui. no. q. d. d. d.
m. fuit. xpm. clamantes. tm. sana
me. d. d. et. fa. r. d. Soli. portat
infirmitate. sua. q. no. inque-
tat. aliq. quetionis. Qua-
tuor. sunt. vnde. q. d. d. d. m. fuit.
m. fuit. de. infirmitate. de. me-
dicina. de. cibo. de. ordine. De
infirmitate. d. d. d. d. quia
pondus. infirmitatis. portat

muti. Alii vero: eo qd labori sunt mte
negant. De medicina vero: qd no
subducit eis ut dicitur fuma ari
tate. Alii qd dispendiu parat carat
p salute corp. De cibo aut: qd non
sufficient ut quomo aut qndo
volunt. nupiet eis. Alii vero qd
delicata coedant: nichil opantes.
q aliquis eis suat: et ipi nulli.
De ordine autem qd dicitur: impu
tantes qd dicitur ordinis. infirmita
tis sue cum. eo se qd bñ egerint
male pduc. quia a qd dicitur fuma
separi delicates tractantur. Si aut
a leculo sunt. in choro pfallentia
vires audientur. p ruminant.
Illos qui clausul redit benigne
ferunt. felices se putant. p dicitur
de ordine. imple se fatent. Sed
nisi fallor. implent totum. Infir
mitatis clausul coartant. Disa
plinant anxia. vultus. vultus. spi
ritus doloz. ieiunant. Vigilant. labo
rat. qd album sompni. et quiete
infirmitas negat. Et in si pcur
lectul suauior. si cogant sine
aliquis dormire. quasi aliquid
imminale fecerint. mlti modis timent
vitam finire. Quomo est infir
mitas laeta religio. Si si dentia
alio nra. infirmitas pla et de
liatiora qd dicitur. plura: ut mlti
tis aliquid placeat. delatiora.
ut cum gustat resiciatur ex
aliquo. **De compaciens sit
delatioris. xpm.**
Delatioris est compaciens.
Quatuor sunt delatioris
species: scilicet voluntate. usu. qd
et natura. voluntate delatioris sunt.
qui cum grossioribus cibis uti pos
sent. nolunt. Si diuisa et exquisita
facula querentes. Respondent
ventri et petenti obediunt. Respon
deo huius et ego. qd si damaliter
non dicitur si pane opaco. anchi
soli qd fenua pla pantiur.

et multis statibus vnu datur.
multis vnu: eo qd pla. dicitur vero.
qui cum in seculo erit. puerit
dicitur: in eadem vero qd dicitur. usura
soli ab iuuente noluit. Infirmita
te corpis timent: et aie sua
mortem qd dicitur. Impossibilitatis sue
usum: vite pcedentis fore cause
testant. Si ut dicitur. malus usus
abolendus est. Ene pueri si fili
nobilius. Qui sunt filii in seculo
nobiliores dignitate qd dicitur. gñe
Ita in quentia sunt nobiliores p
pessu boni opis. Iactant se non
de delatios. huius sunt verbo.
Desatu. et ope. Per dicitur pnti suoz
dignitate glant. si occultat aut
supbie. ne pes corp labor mlti.
Natura vero. qd dicitur. pplevio talis
est: ut pondus laboris. ieiunium. et
vigiliar. ferre non valeat. Qui
etiam cibos exquisitos fastidiunt.
qui sibi sunt honori. qui caloz sol
diffolui cito lassant. et frigore
statim torpescunt. Tales etiam
Quosdam de pto natura plasina
uit. Quilibet huius: qd dicitur. est re
ligio. Est autem vera et falsa. com
passio. utiq: in tribus modis si
soli. si ore. corde et ope. Ore fit fal
sa. qd aliquis flebilis: in libis
dampni alius qd dicitur. Corde vero.
qd diuiti alius qd dicitur. extitit.
sue etiam egestate occurrat. et
pietate motu affert inclinat.
nisiens autem no succurrit egei.
h qd passio stent est: qd dicitur. si no
pepit. De conceptu enim vere qd
passionis nasa soli elemosina:
si tangi beneficii mulier. pnti
in gulat auaricia. ne pdeat in
lucom. Illa fore fit tñ adula
toria est. Sequitur alia que mlti
tribuit. si ideo ut laudetur aut
plus recipiat. Ene etiam qui
opacitatur sibi: ne mltiant
aie. Alii vero finit suo. qd quia

non hnt. Unde qpassiois opa q
passiois opa qplacit. platis qz
et puidere et impendere nacia
qualis sit et quid possit fr ille
diligent mntat. qpaat et ma
gro: ne qui pue debz deficiat in
bia. Un queda usus moleuit. ut
aliqui de subz abbi suo. pponat. cui
obediatur. in agenda sub eum. ne
rigor. placitis frangant. hmanu
fragilitate. Et h est. qpassio pui
dencie. Tria sut. p que pbat. Rem
qpassio. s. oculis. hntia. paupens.
et mors. Genfau enim si impen
ditur occulte. hmane laudis fauo
rem extinguit. An aute pui
missetur aliquis. tyralis remou
spe. remouetur. Cum q pproximo
mortem pati. non remittit. amorem
mundi no. pponit. **¶**

De modis sit fortibus

Fortibus est. modocata re
ligio. Tenentur est. in omibz
modis. Et enim excedit. modis. ex
cedit et dices. apodus eq lance. Et
beat onem fortioris. suie debiliu.
ne fuent fortiores. aut debiles
sub hons opprimant. Tros sunt
spes fortis. Etia fortes sunt.
qui lz diligentis. affat. et autat.
lz fortitudo. corpis non suppetat
ipio. tunc quada. conabili scia.
qua creatoris sui benignitatem.
et suam. negligetiam. recogno
scit. inclinac. ad rigore. et cor
pus cogit. fuitre suo creatori.
et sic dicit. Un amare. quia
sunt. Un opari. corpe fortes st.
quos. natum solidauit. ad tolle
randos labores. quoz quida q
pfit. opari possit. si noluit. alii
possit. et coluit. p qz pati possit.
Qui corpe fortes. debiles autem
animo. pati sibi. seipos amatores.
Sectant. oculis. vacant. fablis.
stures sit. quia cor. mactan. st
turbat. q cor. sedant. mntant.
autem coram deo et hominibus.

quia qd nouerit reddere possit
si noluit. Deapine. fies suos. i
ignorantes q. possit. Ammo sp
quida fortes. alii vero fortiores.
Alii fortissimi. fortis tobias. fa
rior iob. fortissim. abraham. Quobz
modis. pbat. fortitudo. ai. aui
ditate. s. et carnalitate. Thobias
conuist. iob amittit. abraham. m
misse. lz pecunia. iste stam. de
domu. tram. et cognatodm. Et
in spe. alii. puiant. alius. vero
sponte. pui. egenti. qpaciant.
Etia psequitur. tolendo. tercia
subenti. obediendo. Sic. no. cedat
cupiditati. que. in. tribz. qstis.
i. in amore. possidendi. in dolore
amittendi. in coactione. defendi.
Et similes. expellit. res. ma.
quisqz. fuit. Nec. cedat. carnali
tati. Non. plus. amauit. thobias
fuit. q. debuit. iob. de. morte. fi
lioz. non. doluit. plusqz. mte. fuit.
Abraham. vero. no. tm. pmaclam
expulit. s. etiam. isaac. ab. dno
landu. deo. obediit. fortissim.
abraham. s. bcs. laurence. forte.
fortissim. Abraham. sua. dimittit.
laurence. sua. dissipit. et. dedit.
Abraham. filiu. suu. deo. obediit.
laurence. serpm. p. filio. dei. hic
igne. pat. colligat. filiu. Ille. ad
igne. posuit. opm. p. dicit. et
fletur. holocaustum. dno. bene
totum. mntem. mnt. igne. m
ritatis. extus. flama. thula
coms. lz. quia. sit. obediens. filiu
recipit. molimine. Ille. qz. p. p. p.
in. tormentis. ad. filio. recipitur.
ad. salutem. Ene. qz. in. tribz. lms.
ostit. fortitudo. totius. religio
nis. Qui. sit. enim. et. dicit. et. p.
test. bene. operari. si. modu. in
hoc. semp. teneat. pfectus. est.

De misicors sit peniten

Penitentibus est. misicors
religio. Tribus. modis. penit

[illegible]

spelunca ventris cui possit occide
non occidit. p[er]sump[ti]o passus
est q[uod] d[omi]n[u]s dicitur a[ut] p[er] se discipulo
discipulo d[omi]n[u]m peccanti orando
opacit. aut q[uod] in m[en]te se et illum
solum corripit. aut q[uod] peccati
in se benigne dimittit. ma[n]u[m] ma[n]u[m]
q[uod] p[ro]p[ri]e sit seueru[m]. xxvi

Disciplinā est secula religio. Et
dat honestate seclitudo: le
uitate castigat: timet ab incoe
tis: ipsa est decor seculi. Iuueni
liga. platorū po ornat: virtutu
spem colorat. Sicut enim rubor
mixtus candori: sic seclitudo mix
ta rectitudi. si dulcedine adiat.
Vultum religionis decorat. Dul
cedo plati trahit ad penitencia
peccantem disciplinā: seclitudo cor
rigit. Rectitudo dat legem de
lingenti. Sic nec seclitudo leuita
tem patitur: nec dulcedo dis
soluocem: nec rectitudo linea
iusticie transgredi permittit. Iux
ta plati eam da pūsor iustum ho
mīnem ad iustum. Due spes sunt
pūssitatis: apte s. et alte. Sane quid
adeo pūssit. ut q. q. male opantur
apte defendant: q. autem alii b. fa
ciunt deestant et impugnat. Incon
gruibile sunt: et solum q. voluit fieri
boni credidit. Obstant aut. negli
gent. implent. hūiles fies pūcant.
trubant silentiū. Talia figuram
gestat philistinus ille: qui egssit de
castris philistinū. pūcantibus filios
ist. Qui magnitudo et armorū di
lūctas: morali statum pūssit. qui
magni sunt apud semetipos. et
morū qualitates designat. Variis
caput casside tegunt. dum pūssit
ad omis intencionem laudant. Cum
ster vero lat. obumbrant clipeo:
dum sinistra pie actionis evasat
pccm. Oculos hnt oceanicūmbz
que est q. cōfina po corporis: q.
usq. ad finem in obstinatione pūssit.

bona medietate qua tota regit
corpus: quid totum defendunt
autem. hoc spes armorum exere
fate plumbum: quia quicquid agit
pulsus non huius sessione pfect
ner tunc veritatis. si clamor spiritus
facillime eloquie defendit: et p
exempla repleto confirmat. Unde
sequitur. Et armis eius antea de
bat eum. Et est quibus replet. exem
pla tunc antea dunt: et ex hinc p
ment defensio armorum. Et est apud
pulsus. Unde sequitur. Etans cla
mabar adusio fal. is. Sunt alii
quero pulsus est oculis: qui con
silio suo. finies amonet ad unum.
exant. ita. qui consilio suo asur
ta fuerit absalon contra dauid. i. fi
lios spuales contra eorum pces. Dicitur
seria del. et religio: ut apte pulsus
resistat in faciem et oculorum asilia
mutent. Sic dauid philistei fronte
lapide gemit. sic dauid asilium
achisofel destruxit. filius philisti
est cognico perisistans. Percussit
philistei in fronte: in pulsus ma
pientis agnita reuerentia sapiente.
Quasi autem interpretat silentium:
achisofel vero ruina suo. Destruxit
ergo ihu. asilium achisofel: quia p
silentium eorum qui sunt quasi ruina
firm. adusio asilium. hoc duo ad se
duate. nam si firmo. et rigor firmis
priet. Nam enim firmo acrobiam
fuit: rigor firmis corripit. eme
dauid. *probo. m. m. m.*

De bonis et optimis

Bonum et optima religio. Bo
nos facit vero distributio.
meliores. multi tenentur: optimos
vero religionis colitatio. arida
bonis et pessimi: religio autem
et malis est optima. facit enim
quod de bono malum: de bono me
liorem. de meliori optimum. Quos
sunt in religione notanda. suavis

est enim et iustus. queta et secura.
Nec in se suavis est. ut non sit
discreta: nec sic iustus. ut pariat.
mista. nec sit sine queta. ut
boni non cogitet oculos. nec sic
securum ut diu non timeat. si ut
pro amore huius ab ope bono non
desistat. Dissimulat mulier casto:
i. pulchra est in promissione. sapientia
in sui circumspectione: nobilis p. li
bera est a per. fuitute. diues se
ditate. Amat luxuriosus speciosus.
si non amat casta. Sunt enim
quidam qui delicata ac voluptuo
sam fore credat religionem: ex
p. laboris. Vacante ocio: et id
hucum religionis indiferte in
puit. Cum autem ordine et con
suetudines eiusdem adusantes
carni novent: in modum phidias
uxorem suam reddidit abrahæ
pellentes eam. ut libi remaneret
in egypto. Abiit enim huius
religionis: et in desiderio sue
carnis pferant. *De falso*
claustris et ordinacoe
claustr. p. p. m. m.
Sed multos et in maioribus
ecclie. qui licet multa possi
deant: in alio in paupertatem
amat. Possident ea quod non pos
sidentes: utuntur quod non tenent:
exempla paupertatis diligunt.
et ea que de paupertate scripta
sunt studiose legunt. Legentes
serpentes aspiciunt: et sub oculo di
uina: dolentes veniunt. Huius
paupes sp. no luti. Nos autem
ad oculos paupes sumus. locum mu
tatum: no am. vestem novent.
Sunt etiam in maioribus ecclie
aliqui sublimis oculis. inflati su
p. b. sp. qui paupes fratres cu
superbis ex latere respiciunt.
Perident eos: detrahunt illis.
Vacantes ocio. ponentes sim

balium. quasi canes dente laudo.
ossa pauperum sunt corroderes. o
dientes suum. idcirco tunc in
diti. matulam eulali. lacrimas
arsum. nuditate apti. ollam olei
fci. **Ex no. libro.** De ordina
cone claustru matialis. assidua
nobis quor accurrunt. Qui sunt q
teneat ordinem. aut quid teneat.
ubi maneat. et unde uiuat. ut ples
fuit. et boni ppositi. ut colitandi
suppetat edificia. et iudiciu hant
nata. Et in in nio disactio. in
pposito duos. in edificis. medica
tas. in rebus possissis frugalitas.
Tenenda est disactio. in nio fci.
ut tot simit colitarent. qui ordi
nate dule possint. ne ut exultate
pauertate unguant uiuat. ut
pro multitudine colitanciu. nati
cor. uiliata qiant. Qui enim in
tos agnecant. nate est ut coru
dictu. multa querit. Et dnm qe
plum. crescit exhor aua. Exponit
p dulsas remones eate bnficia.
pignatur et fies. soli me stanes
hiant. uolentes pati fraudem.
fuidiao atende pati. Qui bno
pculas duo. ut tres. ut eam
fuer. aut quip simit. hiant. clau
stali non coartant lege. Locum
et qm et au et qd uolunt. et reli
gione opus. pauertatis neglia
corruptur. Propositi in tenenda
est. in fci. ne ut dissoluti uiua
mus in deliens. aut arduitate
pporti desistant accepto. Aut enim
ambrosio. Sime. in nobis qui hnt
timore dmi. si non sim stam. sta
nentes ditiore. pcepta. q no
possit huana idico sustine. Edi
ficia fci eate colitanciem stam
debent qficiu. ne silencio clau
stri sine dormitoru quies. tumult
uantis ppi strepitu aturbet.
ne dnm lingua taceret cedat

cor. ut dnm corpus. quiete rea
pit. animi sit inquieti. **De edificis et possionibus
monasterij. xxx.**
Edificia fci non supflua
sunt. si hntia. non doli p
tuosa si honesta. Verus est lapis
instructura. si quid plet in lapide
relatiua. Tunc fuit h in qstue
cone templi. erat enim forma si
gnificacoms et exempli. Legatur
genesis. in libro. no in pariete. De
fuitur eua in pariete. pauper
autem in pariete. nudu accu
bat. Datur ade tuncu pellicea.
fci vero multitudine coartat. remali
molestia. liceat h fci licium fore
debeat. illis qui in debili. aut in
mens moratur. ad quos afflue
ppli fignia. ut simplicitas coru
detineat. Delectate pte. qui
no delectatur subtilitate sapie.
nobis autem qui solitudine delect
tamus. utilior est equus. aut bo
in agro. in piete. hic hnt
oclos muidendo. ibi laborat. non
tati subueniendo. Dignos. tuncas. et
tos pcor. fies. prata. lacus nu
trientis ppi. aptos. fci. hnt
accedit. her enim ditiu. nati. p
lent. Non uillas. non eaz. redi
tus. non gna fci. non theloni
numos. non tuncu. mactat.
labioziosos. ut ita dicitur. repat
obolos. Que enim iusticia est. ut
si deperderent oue uidua. si fci iure
fci. mactat. redet. cogat. aut si pui
aliquis hntis suis pgnas tiff
ferit. mactat. tiffre no liceat. n
p tiffre. fci. reddat. pte. obtemer
iudicis diti. nec more. pti. pti
militib. diti. si opssio subue
manet. et pauperum fci. mactat
obsequis. Quatuor sunt. et rebus
possissis obpuanda. si ne licita
muisse acquitanti. aut iuste acqssis

illicite psumam. ne nuda quis lici-
ta possidam: aut illicite licita
defendant. multa enim possidere
pprius est cupiditati: et sic qui
quod nimis diligit male desse
di solet. **De cibo claustrum vray.**

Cibi in cibo consideranda sunt.
id est quid et quoniam et quod. come-
dam. siemo nri pporti abhorreat.
abstinentiam: que de omnibus cibis
grubis. solum carnis excluditur
usum. cetera vero coedi. ac benigne
subministrant. In his tria sunt
obseruanda. id est modus mensura
et mensura. In mensura deesse equitas.
non quantitatis sed sufficientie. Unde
beatus augustinus. Non equitas. inquit omnibus
et cetera. Finit enim res equalis di-
uidit: cum ille qui diuidit. putat
cuius opus est singulis partitur.
In his multa mltitudo decipitur.
cum delectationi alio usum laqueo
sibi accessum vident. Non est
quintus hec equa religio. quod per se
capit. diuites honorat. Et sic ubi
quidam possunt sunt diuites
laboriosi. fiant pauperes delicati.
In mensuram quod voluptatis.
non naturis. Quatuor dicitur de
mensura. Quatuor mensura est. p-
aritas. Voluptatis superfluitas. di-
spensationis benignitas. necessitas
sufficientis equalitas. Solent ma-
iores. in suis duabus quibus. Una
qua vendentes sua distribuunt quod
minor est. altera vero qua ementes
aliena recipiunt. si maior. Sic pro
plati auaricie et voluptatis me-
suram decemtes. minime pietatis insu-
lo subiectis insunt. Ipsi autem
pleno superfluitatis videntur modio.
Paritatem predicant subiectis.
sed ipsi voluptate sequuntur. De his
autem sterulorum. circa nos con-
sideranda est. eo. ne si multis
offensis vni. alieni sit in finem.
aut si in hostitatem sterulorum gredas.

vicium superfluitatis incurrit.

**De hiru et labore fin
et de platis. xxxv.**

Quatuor autem sunt in
hiru religionis notanda
notabilia. In vilitate vana glori-
a et similitudo: in pietate super-
bia ad delectationem. in paupertate
indolentia seu despectus. in
superfluitate vero amor sui. non
amor celi. amor palatii non
parisi. Augustinus. Statim inquit.
De veste propria erubescit. Et beatus
Iohannes. Sicut inquit et ieiunium
arma sunt pnie et remedia pe-
ccatorum. quia manus duntaxat. luc-
tuosus. ambiciosis deum deprecatur.
et exortatur. **L**abores autem manu-
tinentur. quod manducabis. et cetera. quod
autem erit illi. qui in labore homi-
non sunt. Ipsi non flagellabuntur.
id est cruciabitur. Quis autem
de his dicam qui vagi et otiosi
si vacantes fabulis. et nuda-
tes agmine verborum. fratribus
laborem manuum suarum horis
instantibus. subsannantes derisus.
pauca labor laborum ipsorum operet
eos. **I**n tribus maxime plati
ipsum imitari debet. quia in loco
vult. i. dignitate. pietate et offi-
fuit enim ipse sacerdos. rex et
iustitiam. dignitati debet. acui-
cia. pietati vero obedientia. plati
exhibenda est a subiectis. qua
vero subiectis. impendenda est
a platis. Qui ad videri plati
in dignitate humiles. in pietate
mites. in administratione cure si-
militer fientes. sicut ipsi
humiles mites. multa officia
benigne suscipientes. Sicut enim
quidam. qui platorum occurrentes
accusant. ingressus et emissus
eorum dampnat. Causas imo-
rat. et si cognouit turbant.
consilio se ingerit. cur quod.

a quo sem sit querit. Sic ma-
ria que in silencio debet et. mar-
tha de mulieribus et q. verba deo daret
audire osuerat. Aliter sit. h. est. f. l. a. maria. q. q. r. i. u. r. q. n. o.
efficiatur. q. ex h. o. r. a. n. o. a. d. i. e. t.
q. s. c. l. a. u. s. t. r. i. b. n. o. a. d. m. i. s. t. r. a. t. Tales
enim. p. l. a. t. o. r. u. m. d. i. g. n. i. t. a. t. e. n. o. r. e. l. i. e. t.
nec p. a. t. e. m. t. i. m. e. t. s. i. c. l. a. u. s. t. r. i.
s. t. a. t. u. t. a. t. u. r. b. a. n. t. **De p. n. a. b. u. s. o.**
m. b. i. c. l. a. u. s. t. r. i. et p. r. i. m. o. d. e. p. r. e.
l. a. t. o. n. e. g. l. i. g. e. n. t. e. x. p. o. n. i. t.
Duodecim autem sunt abusiones
claustrum: quibus tota religio
in summa corrumpitur. sicut plures
negligens: discipulo inobedientia
iuuenis otiosus: senex obstinatus.
monachus curialis: monachus
causidicus. huius periosus: abbas
exquisitor. prior in claustrum:
his in cap. dissolutio. meliora: ma-
lencia circa altare. immorem
et in singulis. et de singulis. et de
singulis pauca differant. Sunt
quidam qui sciunt et possunt et volunt
prodesse. quidam qui sciunt et possunt
si nolunt. quidam qui nec sciunt
nec possunt si nolunt. quidam qui
nec sciunt nec possunt nec nolunt.
Sciunt et posse et velle amittunt
est ut supbia. sciunt et posse et
nolle humilitatis ut in heretice
sciunt nec posse et velle cupidita-
tis et stulticie: nec sciunt nec
posse nec velle discretio et
prudencia. Qui enim sciunt et
possunt et volunt prodesse. si velint
prodesse amittunt est: alioquin sup-
bie. Qui vero sciunt et possunt si
nolunt. humilitatis est qd. remittit.
in heretice vero cum sciunt si oio
despiciunt. Qui autem nec sciunt nec
possunt et volunt. cupiditatis
et videtur qd. volunt. stulticie si
velint qd. nec sciunt nec possunt.
Illi si quidem qui nec sciunt nec
possunt non volunt. prudentia agunt.
Summa est enim discretio: nolle

q. non potes. quidam q. nescis.
quatuor ex his q. p. d. u. m. i. l. i. s. s. u. l.
ticia et in heretice. cupiditas et
supbia. negligentiam q. n. a. t. u. r.
liqua vero q. n. o. r. i. p. u. d. e. n. c. i. a.
et discretio. humilitas et caritas:
ipam negligentia et si multa
fuerint eliminant. Ad prudentia
liqua p. r. i. m. o. s. c. i. l. i. u. m. a. d. d. i. s. c. r. e. t. i. o. n. e. m.
iudicium. ad humilitate custodia:
ad caritate diligentia. Consi-
lium prudentie sepat a bonis ma-
la. iudicium discretiois eligit que
sunt meliora. humilitatis custo-
dia virtutem euitat dampnum. Di-
ligentia q. n. a. t. u. r. i. n. h. u. i. s. n. e. g. l. i. g. e. n. t. i. a.
locum non habet. Illos vero qui p.
uidencie oculos. stulticie caligine
cooptos hnt. qui ab exercitio boni
operis in heretice corpe. qui per
cupiditatem blaspemiosam distrahuntur.
et p. supbiam humilibus non con-
descendunt. Illos dico negligentiam pos-
sunt. et cor dissipant. et oculos. qd.
stulticiam. mittunt. negligentia. p. in heretice
nam mittunt negligentia. in a. n. i. m. a. m. i. n. i.
ditatis desiderio pascentur. p. su-
pbiam regnent. **Ad hunc de eodem. x. p. m.**

Audiat negligens pastor.
quid sibi et diligenti pa-
stori dicatur. Boni pastor. inqt.
a. s. p. p. o. s. i. n. h. e. r. e. m. a. n. t. v. e. r. o. f. u. g. i. t.
d. i. a. m. p. r. o. o. s. p. q. u. i. p. i. c. t. o. s. i. m. i. n. i. m. a. s. c. e. n. d. e. n. s. l. o. c. u. s. s. o. l. u. o.
m. e. n. t. i. n. u. d. a. p. i. c. u. l. a. e. x. t. i. o. r. a.
negotia curans nacia q. n. t. q. u. i.
n. i. t. a. d. u. l. a. n. c. i. u. a. c. d. e. t. r. a. h. e. n. c. i. u.
linguas m. e. d. i. m. e. c. d. i. t. q. u. i. p.
i. n. f. i. r. m. i. s. l. a. b. o. r. a. t. e. t. l. a. b. o. r. a. n. t. e. s.
p. i. s. c. i. s. o. f. o. l. a. t. u. r. p. u. s. s. i. l. l. a. m. e. s.
e. t. e. n. i. m. s. u. p. b. i. e. i. n. c. o. n. t. e. n. d. i. t. q. u. i. o. u. e. s. a. g. n. o. s. c. i. t.
d. u. m. s. u. b. d. i. t. o. r. u. m. m. o. r. e. s. e. t. a. c. t. u. s.
d. i. l. i. g. e. n. t. e. m. a. t. t. e. n. d. i. t. q. u. i. p. c. o. n. f. e. s. s. i. o. n. e. m. c. o. r. d. a. p. a. t. i. s. s. p. e. c. t. o.
n. e. m. o. p. a. p. e. r. e. x. p. e. r. i. m. e. n. t. u. m. q. d. p. o. s. s. u. n. t. p. e. r. e. f. f. e. c. t. u. s. q. u. i. d. v. e. l. i. t.

initio manifestat. Quos pastore
scitur. et vitam si diligens. ad ma-
tem si negligens. prestat. Quoniam
peccat. Vita et doctrina. Sic fiet
vita ovile. et vni pastor. Pastor
vni dicitur esse in se. et vni cum grege.
Vni in se. ut quod docet. libid. imple-
at in ope. ut per obedientiam non mute-
tur a mansuetudine. non eleuetur
propter. non frangat aduersione. si
idem permaneat paria. perseverante.
Tem autem unitate cum grege. qui
non dividitur a subiectis. per pas-
sionem humanam. ut per delicatorem
abum. dum fit vni per compassionem
cum infirmis. per diffinitionem cum
delictis. ut cum apostolo dicitur possit.
quibus omnia. s. s. u. o. l. f. pastor.
Vero negligens sunt. Sunt enim
quidam prelati qui omnia imponunt
impossibilia. et ea quod motus
nolunt. fugiunt quod precipiunt. Fugunt
cum se subtrahunt. fugiunt cum
per alienas domos. vagantes discur-
runt. Fugunt. qui quia sunt querunt.
Fugunt. qui hunc sunt cum
negligentiam viderint. se sub pre-
tore abscondunt. Fugunt. qui remoti
a conventu sub ocio vivunt. quia a con-
fratru alio. recedunt. qui quia agunt
et reprehendi nolunt. Qui male
vivunt. et subiectos huius vite cogunt.
eximies reuocant si fortes occidunt.
Reuocant ab eis. et dicit eis. Reli-
mosi videri student. quia religiosos
sub se hinc. Gloriantur de eo paria.
non de sua. Et operari nolunt. implet.
operantur ipsi per alios operari licet. et
non putant. Subiectos cogunt.
et quia a nomine cogi volunt. **xxxv**

De disciplina inobedientie.

Inobedie morbus ex superbie
tumore procedit. sicut fames
ex bulne. et morbo. per homo la-
guit. qui bestia tunc propositus fuit.
Inobedie de culpa suppositus.
etiam nimis multis et culicibus

per propositus fuit. **S**icut enim tunc mo-
do mederi solent. emplastrum. s. digne
to. et flo. i. exemplo boni operis.
libro amonitionis. disciplina corrip-
tione. Assumit sibi inobedientiam
quoniam nomine obedientie. ut solo nomine
gloriatur. Imponit enim nomen
obedientie. precepto facto. et sac-
lene est. propterea. si labor est imple-
locus vero aliqui placeat. aliqui
displicet. placeat quibusdam. non quia
humidet sub. si quibusdam. placeat quia
famulis humidet. et fabul. et si
fuit. ut docet obedientiam cum non sit.
Vrunc multa desiderant. ut ex
obediam esse quant. a multis autem
modis obedientia quoniam solent. s. penit
exactione. seu firm seductoria ex-
ortatione. ut etiam boni operis
simulatoria ostensione. Ita mu-
tis promissione. Sic adhuc cum
petro symon magis moratur. in
ecce. moratur et sapientia ad ana-
nia. Voluit enim symon quoniam isti
obediam. Symonias et sapientia
absconderunt propter se. isti vero
negociis meritis acquirere vo-
luerunt. huius est obedientia cum symonia.
Est et alia species inobedientie. que
tunc obedientia vocatur. de qua dicitur.
quod obedisti. uo. uo. t. t. t. **xxxvi**
et quod locat. in me dicit. in quod dicit
ait. ait. in dicit. **xxxvii** **xxxviii** **xxxix**
carnis. s. voluptas. **xxxvi** **xxxvii** **xxxviii** **xxxix**
Amicitia. **xxxvi** **xxxvii** **xxxviii** **xxxix**
Vox dei bonitas. **xxxvi** **xxxvii** **xxxviii** **xxxix**
aratore ad subiectos. de plano
dicens. Que dicitur. fa. et. **xxxvi** **xxxvii** **xxxviii** **xxxix**
etiam male operantur. obedire
iussit. ut sic inpredians et eg-
dians cum dauid sub saule.
eundem honores licet reprobis ad su-
mmele. Nec bonis tunc obedientias
in malum. nec pulis ad dicit
in bonum. **De inuene ocio.**

Occupant stulticia. **xxxvii**
labor. sciam quoniam. labor

hominis inferioris labor p̄re. la-
bor exterioris: opacū opacōdis:
Ecce labor: m̄tua diuiditur. In
p̄licia labor discipline: in uir-
tute exercit. in sermo doctrine: ut
qui nescit in p̄licia dispat. qui
didicit in uirtute ad usum du-
cat: que ad usum dūcti in sermo do-
ceat. Est et alius labor inferior. s.
cogitacōis et meditacōis: ut
ad requie p̄ueiat ḡtemplacōis.
ut si quid p̄obliuione sub nube
dubitacōis latet obscurū. fiat
cogitacōe liquidum. meditacōe
liquidū. ḡtemplacōe liquidis-
simū. Cum enim aliquid de cele-
stibz offert memoria menti. p̄d
quasi cōfusus in cogitacōe r̄nt.
Postea vero meditacōe dist̄nt.
ad cōtinuū vero ḡtemplacōe dūo
fitur. Accendit̄ ḡ cōsideracōe cō-
gruacō. Inflamatur discrecōne
meditacō. illuīatur cognicōne
ḡtemplacō: est enim cogitacō i
mente q̄i fūm̄ in igne. medi-
tacō q̄i flāma ad fūm̄. ḡtem-
placō ignis cum flāma sine fu-
mo. Cum autē mēs ad cōsiderā-
da celestia laborat. tūc cogita-
cō acupacōne temporalū impe-
ditur. meditacō turbat̄ oīo:
ḡtemplo curiositate reuocatur.
et fit q̄nq; ut mens ociosa volup-
tate torpescat. Cum ḡ homo i
tenore iacet in lectulo voluptatis.
dum sompno torpescat in heretio.
et sompniis delidit̄ curiositatis.
quocir et hortat̄ ext̄iorē ut i
c̄lmet autē iūmoribz: loquat̄
vana. mollibz induatur: mane
comedat. gallus cene tenet
locom. Cum talis dormitū: surge-
tes aduigilans obuiet fies.
vigilantibz illis dormiant. re-
dentibz surgat. Et meli⁹ forsi-
tan eet si meli⁹ dicent: q̄ si
substantis sillabis añ dormibz

p'satando p'mos deamurarent.
 laborer q' homo melior et exaltat.
 ne dicatur eis. **Q' si p'atis. v.**
d. o. Audiant tñ p'latum oca.
 nemo inquit n. o. Non epi nō
 p'bu p'p'm. nō abbes nō p'ores
 quatum ad h' laborē dūsi veni.
 ut: et dūsis tempibz. ayane p'lu.
 m'die iuuenes. Vesp'e senes.
 ayne mauer. m'die pauch.
 Vesp'e genian. Sola tñ iuuet.
 portat pond9 diei et est9. por
 tat. matiale matiale pond9.
 laboris. et estum solis. morale
 pond9 carnee fragilitatis et
 estum libidinis. labore q' ma
 nuū: adulatur pond9 tempta
 conū. Iuuenis autē in oca: q'
 iuuent9 sine iugo. Qui dnm
 nō tenet obediencie vinclo. in
 eglitate sine societatis: q' hos
 laqueus d'scurit p'p'fidenā.
 p'p'ic volutatis. **p'mo**

De sententia obstinato reprobi.

Liter abusiones secuti. sola
maior est senis obstinatio
qui morti proximam mortis adue
sum non abhorret. qui quasi ad
osculum mundi huius postea foris
spectat: nec tamen vite proutis eff
sum nec ingressum future con
siderat. Nam ut nos mortis: et
credere non vult eis. Castus mo
tem nuntiatur latetem: infirmi
tas appentem. senectus presente.
Si forsitan fundus duplex quo
ligatur senex: difficile rupit.
Primum enim a prava in mente
senis. cogitationem servitum
fecit voluptas: in sermone dai
tas. in ope perversitas: quod aliud
agitur: nisi quod in consuetudinem
quod in fine hec tunc torquetur:
Est autem laqueus in fine: dulce
de temporalis in consuetudine. Qu
odaquomodo funis: impedimenta
sunt carnis. Pulcedine igitur

decepiuntur: consuetudine ligantur:
 Absalon enim mherens gloriā: di-
 ritiam designat cuius obstinatio.
 Amibz mherens suppetit: quia sup-
 fluitatis amore detinet: amibz autē
 e mherat pntit: quia luxuria
 dolus e suppetit: pntit: si pena
 pnt remanet. Tribz lanceis a. aua-
 ritia. supbia. luxuria. cor elus p-
 forat: unde et usq aduē lapis
 magni sup eum pntit: q pntit
 sue suppetit mherat: qm
 pntit: qui p obstinacōem usq m
 finem cor impenitēs gessit. Eū
 etiam tres spēs obstinatorū pntia
 s. cor qui ex correptione pntit:
 Scti cor qui ex qmōcone detiores
 sunt. itia cor qui emendacōem q-
 mittit: si nō faciūt. Manasses m
 arcē pntit. cathenis pntit
 apntia deum cognouit: q pntit
 liber cognoscere noluit. Tales sūt
 quidā claustrales. qui qm dū su-
 uis sūt: pntit sūt. Qm dū
 m claustrū qm m arcē. tenet apntia
 carrens obediēcie filij et timoris:
 fit qm ut deū q pntit dēspiciat. cor-
 recti diligunt. q qui fecerūt de li-
 bertate pntit: faciūt de nat-
 urali dntit. **Ad huc de eod. 38.**

Nabal vero designat quosdā
 doctores: qui ex cornucone
 subditōz sūt detiores. Qm pntit
 dū ab eum negant: quia pntit
 dūe dolentibz. dūm deū nō pntit.
 Tonsoribz vero suis quum pntit:
 quia vacantes oas. dūm dū q
 fabulacōes amat. dūm dū nabal
 dūe. et dūe. hodie merentur
 e. pntit siquidem. pntit: dolent
 am dūe. mūm religiosoz mlti
 pntit. Timet am dūe dūe.
 i. bonos subditos dūe m regem.
 et saul dūe: ne et q pntit ho-
 noribz. et ne loco eoz restituantur
 aliquis melior. Et uidet ab hūm
 nabal. Qm siquidem subditū per

uersos magis de neglia qmō-
 nent: s. ex qmōcone detiores sūt
 qm solent. Et emortuū fit cor
 nabal: et factus est q lapis. q
 morte pntia indurāt m pntis.
 Nabal vero qui pntit deū mherat
 dūm dū pntit. nec tū dūm dū.
 illos dūe. qui dūe melioris
 emendacōem pntit. nec al-
 pam dūm dū. nec m spū co-
 lubino qmōcone. s. m dūe cor-
 uina dūe qmōcone: quoz
 timm dūe pntis efficitur
 nec emollit. s. ex qmōcone
 pntit. magis ac magis dū-
 intur. Qm dūm dūe aquas
 m sanguine condit: cū de rep-
 cū aliquis carnalē sentit.
 Terra minas pntit: cū m
 aliquo garrienti dūm dū
 na locutis. Synomma siquidem
 et qmōcone: sūt pntit mltis
 metis mperus et carm m-
 res. mōre pntit: mōre dūe
 cogitacōm. qm rōnabili itel-
 lectu carent. Sic enim homo
 pntit. i. s. pntit. Scti pntit
 tra est am timet uesce. et
 cor pntit dūe: q fit dūm m
 fiora. mentis timet odio. et
 ebullit an. pntit vero qm
 dūm m fūatibz: miquitatem
 mntit designat m opibz.
 pntit locutis: mntit
 est dūe. q dūe dūm dūe
 hit: dūe pntit. dūm ad carna-
 les se extendit affectus. pntit
 ga tenebrar: caritate dūe
 aiaz. q pntit dūe dūe
 dūm pntit que mens cogitat.
 ope pntit. Romissima est
 mōre pntit. Qm dūm
 dūe et mntit cor pntit.
 q pntit eoz mōre
 pntit. hūm q pntit af-
 fligitur obstinacōe sctis: qui
 carnalibz delectat. loquantur

gaudet; importunus et gravis e
omnibus. more pecorum pro ad divina
miseria timens. ad misericordiam mai
festus. ad omnia mobilis. licet ven
tatis amens. et idcirco seipsum pal
pans. **De monacho curia
li et cupidus. xxxix.**

Cum autem dicitur monachus
curialis. et ex adiuncto de
signatur aliquid levitatis. Quid
clausura et ordo curie. dicitur est.
Ibi sedet. in miserie animi. di. id.
haudis non sedet. an. aa. na. re.
Ibi virtutibus repleta est. munda.
Ibi lauas me. mo. ma. r. Ibi qui
pimmes violenti auferunt. hic
a pauperibus sponte offere. Ibi lau
datur pater. in dei. a. s. h. autem
benedicatur iusto. Contingit enim
quod solus. ut monachus qui curia
as frequentant. causas audiat.
iudicia perquirat. dicitur decem
galloz. non secta miserie. lauda
ri appetit. quia per multis loquitur.
si monachus multum loquens mul
tis displicet. Contingit apud
illorum licita quod dissolvit. den
catis iudicat. testantur sepius
quod ignorat. Si vero res ad efflu
quentem non valeat. monachus cu
pidus iter patitur. ut quilibet fieri
non potuit. come fiat. pro ph
cipe quod secularis pro faga. gallic
calorem libentem patitur. qui
per magis spirituali. multo leviori
forsitan iure patet. Quat car
tut. auctibus. fultis. relinquit. ponit
diem cause. pro induat. quod pate
sit iurare quod est. et si velis itum
uuer quod non est. Quid ergo dicit.
plene magis amas monachum
curiosus esse. de simul disturbantibus
cum hodie. quod in vinculis et carce
tenti cum iohanne. **De superbia
gestum in monacho. xl.**

Ait apostolus. Non in veste
prospice. nisi molliat

mulierem. prospice vestem. negat.
putas. ne monacho prospice ha
bitum cedat. plus amat sponsam
sponse castitate quam speciosam vestem.
plus simplicitate quam tortum carne.
Sic immortalis sponsus. plus amat
intorem habitum quam exiore. arol
les mollia querit. elati prospice.
delicati speciosa. Solior enim su
pfluitas. animi nariat vanitate.
Sic dissitas me. indumentum. palacu.
et monastium. Qui enim mollior in
duntur. in dno. re. st. Si quid dicit
debeat de quibusdam in ordinis amo
mas. et mēs et facies erubescunt.
lectuli et animi eorum cultus fulcunt
plumbeis. limbes et lodiculis accu
rate. pane. Quos si forte videres.
lectulum sponsam que sponsum de
sideraret forsitan estares. Non
intum differt. huius tentatis
et felaris. si si forte regulare vide
as. archidiaconi ut epum te di
disse ostendas. Si forsitan dices.
Delicatis delicata sunt. Dicit enim
Ged aug. Si eis qui venerunt ex
morbis delicatioribus. ostendunt
ut deum. Delicatis quod sufficiat
ne deficiat. non quo superbiat.
Audi et tu augustum. Non gtu
gat. magis detestanda. plerumque
arencas si non iudi. quosdam. qui
elicientes cunctas nolunt sociari
eis. ad quos foris accedere non au
debat. si gressi de paupere eam ar
auctat dicere. ut. ibidem. recepe
tur. Et qui semper tales aut diles
pimos huius ostendunt. nunc semper
nouos aut prospice huius ostendunt.
Et qui an ostensione lectuli. pro
mussu habent. nunc si forte volu
tas eis fuit eundi alibi. omnia
menta lectuli foris portant.
Timeo autem ne in huius lectuli di
deant sompna vanitatis. ne
in eis pacat animi illusionem
carnis. et anima spoliata du

enim mure potestur: loqueretur
linam omnino negari videtur.
Et ostium ponitur: quod tunc et loco
clauditur et aperitur. Est tempus
et locus: tacendi et loquendi. Dicitur
itaque ostium in clausura hora osti-
tuta domini: in campo afflictionum.
ecce oratio clauditur: item in clausura
fabulacionum: in campo exaltacionum.
in ecclesia hanc modulacionem. Haec
ostium clauditur sepe filii non ut
quisque: tepidis et pusillis. Dicitur
in eisdem quibus apostolus: nocentem
corporis: ut ad doctrina ordinis.
seu ad edificacionem mense. Nocest
Et ostium appellari: licentia loquendi.
Et sepe muretur: qui ostium mure
fugit: stercoratio et cinis mure.
Et claudendi est in. ne huius ostium
pareat. Sento Bemeti a regione
digni: ne domus quatuor angulis con-
cussa subleuat: et filii iob expro-
bentur. Septima regio est: Bemeton
seu pusillorum finis a deo derelicta
multitudo. a quibus Sento Bemeton.
Et quibus temptatio nuntius: qui tunc
quillitate ostium subleuat. Domus
vero mentis que quatuor an-
gulis. i. prudentia. temperantia.
fortitudo. iustitia. ostiatur: qui Sento
temperantiae seu turbinis ubi
quassata turbatur. Septem filii
septem sunt virtutes animae: qui
moriuntur quia a suis deus ferunt.
Obiit enim sapientia per stultitiam:
intellectus per ebrietatem: gaudium
per tristitiam: fortitudo per
timorem: scientia per ignorantiam: pietas
per duriciam: timor per superbiam.
Et ab hac turba puer euadit:
qui deo iob nuntius: tunc dispo-
tio mentis. quoniam animo agit: ut
qui puer cepit penitendo ostiatur.
Sunt sunt timores clausurae
ad quos non pertinet bella per
apum solum. si puerie temp-
tacionis. Delectate et bene hinc

[illegible]

tus non pro suo: et tu dignam re-
mune: selagellam no erubuit cora
aplo: et tu indignam spoliari cora
magro. Accusat et tacet: accusa-
ns et tu lingua. Et in hys pfectis
in spu peccatis. In hys in loco remis-
sione: inducis licem aduocis. Hic
est locus pre ceteris dyabolo odiosus:
hic amittit quos alias acquisiuit.
Hic est enim locus spu sco oscuratus:
officina spe sancti: in qua filii dei
gregantur: ut ei regerentur: noli
ce fuit: quasi facta me filios
dei. Gatha est: qui magro aduoc.
et subz aduocat. De eo aut vnde
veniat: qui nup est stabit. si sep
instabilitate languis amat. hoc con-
solent qd si fies facit: officinas
pennum domos. vicinas ecclesie. si
gaudio fuit. In vinctu huius et
extus molesti fuit. Gato in q qd
mors et cordi delinquit: in cap p
offensionem relaxatur. *olm.*

Nunc de eodem. *olm.*
Nunc quere ee in cap. sicut sa-
thian in celo: ut sicut aduoc
in paradiso. In enim dicitur: alit ex-
cusat. In nescio sathan expulsum
a capto celi. adam a capto paradisi:
iuda a capto. In pmo culpa supbie:
In sio modestie: in sio auaricie. Lucif-
no attendens dignitate aetatis: lucif-
casus scdm quiescunt elaco inq.
Sic quid claustrum dnm qdno no
dilitate pmmet: dnm lity pda
pallet. dnm ppa virtute ad labo-
randum pualet: dnm bonis modu-
laco placet. dnm in qualz accu-
ceris fies pcellit: elaco inq sedem
perit. Et qui ex dono carni munus
huliores de debet: q debiores et
illucatos supbi tunc. Quid ex
dura pntie supbiur: et licz eis
alm obediunt: ipi in obediue plius
nolunt. Vnde ante pcessit delectio
in dignitate: vnde malu tangit:
cum nec pcessit nec tunc esset.

Ille est hoc opus et subdilo-
no. Scio en q si domus sathan
ad caplm offensionis: impetio quod
indulgentiam remissionis. Et ne
desperet homo cum audierit an-
glm tante dignitatis despassse:
horem tante pntie peccasse. In
scipm tante familiaritatis apo-
stasse: ostendi nob deus exempla
quorundam qui peccauit nec despa-
uerit: si enim dei facti sunt. In
ignoras petri negationem: thome
dubitacionem: domne et post culpa
dilexit maria: Ricard postea
humilitate: Non supbie obstruatur:
qui declinat cor: si in illu ma so-
lent et qui ex omnia simplicitate
platoz: ut ex pntie subdilo-
m cap lites nlti platur: q vbi deest
seclitatis discipline: oritur aue: lo-
quatur de gonoribz negotior: in sio
mo offensionis. Aduoc oues et
boues in capto: ut ubi huius debz
fno de animalibz. hat q de solz.
Comouetur int huius illa simpli-
coles fies turbant discreti. huius
nandi locum: pnti tpe loquidi.
Oquantur marcha: Respondeo ma-
ria: q non est qui respondeat
pea. Vbi enim nima simplicitatis
platoz: no suat pacem claus-
lu. ut no marpar culpas in
stia: ubi nec marcha opesit.
nec mare silentiu custoditur:
pnti tpe recte videntur: ut in
cap turbate fies t deat. nisi qui
sit et q debeat et q debeat. In huius
tribz pntie: designant pntie forma
pfecte religionis. In marcha in-
stanciu. in maria claustrum.
In capto platoz. In capto itaq. In q
discreti pnti tpe pnti: no
nisi iussus loq: nisi ut clamer
aliqui. ut de ordine pnti: ut culpa
sua huius confiteatur. In huius pnti
pnti tpe. pnti est medicus: et
pfecta medicina: pnti magis

mentis deuotio: ad cantu. Deas
fmonis exortatio. Pante q' coctus
exthare. manu bone opationis: ut
cordes pponno p exemplum mo-
rificante carnis. Imple organu
cordis flatu. i. spu scti inspirante
incedas deo dulces sonu que
denocoms. Ploli cantare allic-
tetur in celo. seu ad p'hoie i p'edi-
p: s'm templo ad xpo. Cantus dñi
auribns: p'm hominis volucribus
fibi caritas. In cantu dñi sunt
tres feli' voces: et in cantu p'm
hominis tres diffone et distectio.
In cantu est enim dyaboli. p'm
vox est elacomo. p'm p'm p'm
ms. tertia deppacomo. Similit
et in cantu p'm hominis. p'm
vox est delectatio: p'm q'sens. t'ia
exultatio. Ex hñs sex vocib: con-
stat dyaboli cantu amplexu. t'ia:
ab alioz voce cantatu recipit. Incho-
aut enim in celo anaphona elac-
oms dicens. Pona sedem mea
ad aq' p'm. Illius q' inchoauit: q'm
debut. Si enim nō excederet regu-
lam subiectoms: cantu ad alios
anglis cantuū appetue felicitat-
is: descendens vero de celo: incho-
aut anaphona suggestionis i
p'edi. deppacoms i inferno. t'ia
fert itaq' musica t'pi: a musica
dyaboli. Ita enim incipit a voce s'bi
limior: t'ia aut ab imitiori. dicit
inquit a me t'ia. In musica s'bi
d: sex sue voces it' p' asone: r' acor-
des. p'ma xordie uox e' huius-
tatis cordis. t'ia morificatio
carnis. t'ia q'passio: q'ta q'solatio.
q'ta ozo: sexta deuotio. Nota q'
xordiam mor: int' descensu et
ascensu virtutū. In hñs sex vo-
abz cantat cantu nouu: can-
tiam caritatis. In hñs auditur
subili' virtutis: q'sonū melos
deuouoionis: dulcedo contem-
plationis. **De uenerencia.**

cura altare. xlvij.

Curam de duodecim abusionibus
clausit dicitur. accedo: quine
solam in actos in hac pte negli-
gentem reprob. Qui habuit ma-
nus: loca facie. albis vestibus indutus.
accedit ad altare: in p[ro]p[ri]o ope. ore
pollutus. immundus. corde: xpi cor-
meis no p[ro]mesto manib[us] stare.
Accedo elato ad humilem: uacuis
admitte. audelis ad misericordem.
Et tamen patit humilis elati mir-
tis uacui: audelem misericors. Acc-
do p[ro]p[ri]o ad dnm. no amore s[ed] timore.
no deuote s[ed] i[st]i. Accedo ad dnm
cui p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o. Ad p[ro]p[ri]o accedo
cui occidi filiu. p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o. or-
di exemplo. nec in p[ro]mesto dnm.
nec rehor. p[ro]p[ri]o. ances. in turba
fui. turbans aliquos. ab aliquo
turbatus. qui accedo ad pacificu[m]
ad ostiu[m] p[ro]p[ri]o: qui p[ro]p[ri]o reuoluit
accede debuissim ad ostiu[m] turbati
fui. Bonu[m] est cum simone salua-
toze p[ro]p[ri]o portare in manib[us]: et
fructu salutis h[ab]ere in opib[us]. Qui em
portat p[ro]p[ri]o in manib[us]: i. purita-
tem in opib[us]: cum orat exaudiat.
ut in pace dimittat. Cum offere-
bant in templo p[ro]p[ri]o: offerri solebat
in hac purificatioe agni turtures.
aut colube. Ego autem quid offam:
Cum nullu[m] istoz h[ab]ere quea[m]. Offe-
ram ne p[ro]p[ri]o: de h[ab]is quos causa-
du[m] p[ro]p[ri]o. Officia ne merita be-
nignu[m]: que reuens et ca. importu-
michi. Voluntas occurrat. Officium
fructum: qui. mutua q[ue]r[er]e[m]tionem.
Officia fecisse p[ro]p[ri]o inuidie.
Pagno ignorantie: merita volup-
tatis. p[ro]p[ri]o castitatis. fructum
silacomo. p[ro]p[ri]o simplicitatis.
Quid est enim fructu[m] in d[omi]no. nisi
simulatio in g[ra]t[ia] d[omi]ni. Adhuc mecu[m]
h[ab]eo silicas. porro: quia in ore
meo resonat seculares fabule.
abus sp[irit]uum immundoz. Seculana

natio. pulcos gregio. Et sicut
p[ro]p[ri]o filio: sequit[ur] immunda munda.
hecu qm sepe occurrat in multa
temptaculo: et ca. tunc curio
ad deprec[ur] et urticas coarctans.
Porto pluma fructum i[n] h[ab]itu
religiosis: ut no placea morib[us]
s[ed] vestib[us]. Et enim fructu[m] volati-
simulo: s[ed] in pedib[us] tenet[ur] tango.
Volito h[ab]itu tango afflu. p[ro]p[ri]o
inquit fructum: silas est. p[ro]p[ri]o.
et tenet[ur] ad d[omi]no i[n] desinitis. o.
re. Et h[ab]it[ur] enim ategoz deller[ur]:
m[un]do aut[em] seuis cupiditate.

Adhuc de eodem. xlvij.

Curam d[omi]ni afflu ad altare
potens manib[us]. q[ui] aut[em]
afflu: ante similes. et in portis.
Cui[us] cruce: f[ra]t[er]tan latrons: s[ed]
vina illi cui don est. hodie me-
cum eris in paradiso. Tres sunt
siquide cruce. Prima latronis de-
spantis. Secunda vero orantis. t[er]cia
xpi. p[ro]p[ri]o. In h[ab]itu cruce: s[ed] no p[ro]
fuit sibi ad salute. Sedus vero
muit: s[ed] in ad salute p[ro]fuit. Ter-
cius no. mult: portauit eam
in s[ed] nob[is] p[ro]fuit. h[ab]it[ur] in quoz ma-
nib[us] labor est assiduus. ordo i[n] h[ab]itu
p[ro]p[ri]o: puritas i[n] mente. porta-
tes aliena p[ro]p[ri]o q[ui] sua. h[ab]it[ur] sicut
qui portat qui portat cruce
no p[ro]p[ri]o: s[ed] p[ro] p[ro]p[ri]o alienis.
Prima q[ui] aris d[omi]ni: Secunda cui[us] h[ab]itu.
t[er]cia vero xpi. Prima malicie. Secunda
iusticie penitencie: t[er]cia iusticie.
In d[omi]no q[ui] p[ro]p[ri]o s[ed] d[omi]ni ensiones.
In cruce etiam d[omi]ni est altitudo
qua extollit super q[ui] colit: p[ro]
fundu[m] de p[ro]p[ri]o. De qua p[ro]p[ri]o et
in p[ro]p[ri]o beint. a. latitudo in
carnalib[us]. qui latam et spaciouam
viam sentit: longitudo d[omi]ni p[ro]p[ri]o.
In cruce vero iustia p[ro]p[ri]o est h[ab]itu
litans: longitudo assiduitas labo-
ris. altitudo g[ra]t[ia] p[ro]p[ri]o: latitudo
oroine que non t[em]p[or]e op[er]atur.

affidui in plateis: in eam mari.
Tardi ad inuestiganda culpa
patris: pari ad inquirenda deli-
cia: pateris sepebis. Delosores ad
aggregandos ames. qm ad gregan-
dos quocunq; paupes: lidona
porrigit pane ann qm paupi-
piter puit et ad inestinat omf-
lum nullu. famulos aut famulas
hre scum voluit: si dicos hre non
possit. quia noluit. huius sit quoru
thalamus ornatus est etia sic: ne
si parior altari. repli calice piosos:
equis curior missili. arpa missila
pularior: canisla delicatior alba.
Hre quomo ostendit est aut fulgore.
peroz: mutam est color optimi de
coris et sitatis. in feditate vinoz.
lapides suam dissipati sunt in capite
omni plateaz. qz diem pburum mda-
ti ozonem: mro es in memphis de
semp debiant: puitam replam
feno passim dicant. Hre ia gene
nulla est sitatis vite acto. qm fac-
tores xpi no admittet: nulla
mudi negocia. in quibz mmpm
obans se no occupet: nlla rerum
mptibus. qua monachis ordo se
no amplexet: pene nulla illecebre
vite blandices. qua se castitas sa-
monialui no gma det. Quam
qz lapides dissipati sunt in plateis: ac
relinquuntur quipata mudi iterni
sciant. Hre non solum in plateis
si m capite omni plateaz dissipat.
quibz et iacent p mptu opibz et ho-
noari voluit se imagine sitatis.
igitur plati subditos diligenter
custodiant: subiti platis le magne
obediant. deuoti sunt senes. labo-
riosi iuuenes. Sic honestas in
hutu: mediocritas in diatu: in clausu
affidui: ad auriam mari. ut no sint
aurales s clausurales: sint mreni
psalms non mrisio. In clausu no
sit minor s leano. In cap no lites
s qfessio: sit m clausu seueni simplicitas.

cum alius reuerencie honestas.
 Ex his obsequiis mandatis pen-
 der summa iocundis religionis. **De claustris autem rebus latet.**
De claustris tertio.
Hunc claustrum ottemplo dicitur.
 in autem summi dum se recipit
 animi sola celestia meditant. Sepat
 a claustris a turba cogitationum. Dul-
 ces carnis refugit afflicto. Bagos sen-
 sui motus restringit. in dno delecta-
 tionem legit. in libro dicit. p. silencio
 pacem tenet. in libro dicitur. fuit
 cordia moris. Quibus claustrum am-
 bitus. Virtutibus columpnis decora-
 sustentatur. patientie vasis
 ad regulam iusticie quadratur.
 Virtutum coadiacentibus officii-
 bus munus. in libro boni operis
 claustrum claustrum septa foris
 ambulantur. que claustrum silentii
 hostio uage mentis gressus el-
 libent. ab hoc claustrum egressa
 est dicitur. **¶** Quatuor virtu-
 tibus animus cadatur. est cla-
 ustrum que sunt contemptus sui
 et contemptus mundi amor pro-
 prius et amor dei. Ex his dicitur
 virtutibus ad occidente alit ad
 septemprionem. tertium ad orie-
 tem. quatuor ad meridiem. **¶** Non
 est igitur quo dicitur animus et
 si quatuor virtutibus minimum
 institutus. **¶** Non enim ad car-
 nis voluntatem. non ad mundi sa-
 nitatem. non ad odium proprium. non
 ad contemptum dei. **¶** Hinc
 quatuor claustris lateribus. quatuor
 ordines columpnarum disponuntur
 ex contemptu tunc sui. **¶** Et
 de pcedit. f. humiliter cordis. af-
 flictio carnis. fimo humilis. ab-
 iectio bestis. cibis tenuis. pondus
 laboris. amor subiectionis. contem-
 ptus honoris. laudem fugere al-
 terius consilium non preferre. **¶**
 dicitur obedire. de se deficere. he co

lumpne fecantur. quando sita
 discretio virtutes a diuina se-
 perant. scilicet quando aliquid
 mens cogitat manus operatur.
 Sic salomon in templo delatant
 prominentes fecisse legitur. pro-
 minent celatue dum mentis
 cogitationes optime apparet
 exemplo et operatone. f. quomodo
 poluntur. quando tribulatio
 aduersione feruntur. Quod pol-
 equale efficitur non elatui le-
 ne non appum. **¶** Equale me-
 tis lineam fuit religionis. p-
 enim quidam qui ante afflictio-
 nem macebantur. nunc ad car-
 nis voluntatem restitunt. sepe
 vigilanti alio dormientibus. f. p-
 prius dormient alio vigilanti.
¶ Quomodo humilia ne sublimia ne
 blanda ne aspera loquuntur. nunc
 fuit nunc de parentibus gloria-
 tur. nunc melius nisi ordinis sta-
 tuta pceptum. nunc melius nisi
 fabula audire. nunc albas. nunc
 nigras nunc medio colore colo-
 ratas delatantur habere capis.
¶ Nunc melius placet lictus. nunc me-
 diocri ne superfluo. **¶** Nunc dicitur
 illis oleum pastum. aqua potum
 ne vero exquisitis feculis. nunc
 diuisis potibus utuntur. sicut la-
 borant. nunc labor displicet amare
 subesse. ut possint pcesse. **¶** Hec
 est in equalitas columpnarum.
 h. est asperitas earum. **¶** Paulus d-
 cet lenitatem. cu dicit. Si fieri
 potest quod ex nobis est. ne equalite-
 vero. ubi ait. Ego humiliter et hu-
 dsi. patientie virtus edificij spi-
 ritat sustinet omnis. Tres in sp-
 tibus lictum spes tuemuntur.
 enea argentea. et aurea fortis
 in opere. claritas in fimo fil-
 gor in mente. qui in his tribus
 pcedunt. fuit quasi dicitur au-
 rea structuram firmat portat.

Sunt et alie tres vasum spes
 et fragiliores. igne enim lignea
 sunt lapidea gelu franguntur.
 Puta et meli portati. et ad alio
 sustentantur. et est patientia
 fida. *De receptaculo hospitium*

Iter edificii spiritualis of-
 ficinas hospitium per do-
 minus ostendit. que pogrini
 et pater. agens hospitalitatis of-
 ficio fingitur. cu delinquentium
 peccata culpis benigne opitetur.
 Et si domus ministros suos. qui
 hospitibus funant. pulsanti em
 pogrino caritas aperit. intuan-
 tem hospitalitatis recipit. receptis
 affabilitas detinet. Esurientes
 collatio pascat. fessu humilitas
 nit et venerenti filio pat fami-
 lias exsoluit. sic et spiritualium
 patrum pietas qui quasi pno
 affectu presidet subiectis. Delin-
 quentem discipulum cum p penitentia
 redierit. longe benivolentem dicit
 piciendo. ostendit indulgendo am-
 pletitur familiarem sibi facien-
 do ostendit vitulum carnis morti-
 ficacionem pducendo. chorum ordi-
 nat. symphonias tangit morum
 concordia et unitatem edocendo
 autat igitur pietas desparata
 hnt caritas nutritum. naturum mi-
 sericordia pacificat. predicacionem
 firmit. moru concordia facit a-
 mitum p pmo. humilitas deo. et
 dum si sunt. timor ne forte ille
 qui forte erat superueniat. et dic-
 at. pat tot annis p et re. Neula
 ille dicitur. extra domum esse gra-
 tionis qui nescit beneficium co-
 solacionis qui tantu novit mae-
 pite non obsecrare. Si tamen
 tempanda est misericordia regis
 ne impunita remaneat cul-
 pa delinquentis. et quando spi-
 ritales pno quosdam delinque-
 tes recipiunt. quos fortes despa-

ciunt. domi passionis mirare de-
 beantur. et sic extra moriuntur.
 Et qui fribus opati debuerit car-
 deliores platis sunt. Quem p di-
 tam xpus ad causas violentie
 manu non rediit. si humis p-
 is impositum ceptavit. sic et an-
 geli sup dno peccatore penitentiam
 agente gaudent. Quid igitur
 concordant angelus et amor. dum
 conditur pater. et frat fratris
 designatur. opati. cum pat spiri-
 talis misericordia ignoscit filio de-
 linquentis. Qui iacet non eri-
 gitur. nisi qui iacente erigitur
 elinetur. Tales quados erigunt
 et amorem. quados p timorem.
 Amor erigit. timor. et sustentat.
 timor cogit erigit. et cruciat. nec
 tamen nimis paret amor. ut
 nimium teneat timor. et sic amore
 timor quittetur. ut nec timor de-
 um pariat. nec timor negligentia
 am pariat. hnt p bnt job dicit.

Cum scdm quasi rev. re. li. de ca-
Sicut animi pno et labore
 hnt multitudine ut *manud-*
 erata corrigat. statutis horis ad
 capitulum gfluit. sic mentis raco co-
 gitaciones diuersas ad secretum cor-
 dis quados quorat. ut incorrigi-
 bles eliat. corripiat iniquitatis.
 negligentes emendet. infirmat
 simplices. mitiget iracundas.
 voluptuosas restringat. pugnans
 exaltet. consolet. pusillanimes
 doceat. indifrectos. In hoc spiri-
 tali capitulo abbatis loam possi-
 det raco. gscientia culpas atri-
 sat. supbia reatum deffendit. in-
 nocentia confitetur. humilitas se
 ipam inducat. arrogantia ad ali-
 os inducere non desinit. more p
 uersos futurum micia preceptis
 adducit. more et simplicium
 tutes obediunt. De ipas tui qui
 virtutes tunc accusant. Accusat.

turbat cerebrum unctura oculorum
cordis grauat merces. Et igitur sa-
mus dicitur. uopia dicitur. fabulosa
fuit. **De dormitorio**
Dicitur mentis tranquillitas
in fine dormitorum nuncupari.
In qua ponitur lectus gerens. sub
pluvium. fenu carnis. capitur. per
me pacis. quatuor solent in meta-
re pacis sumptui. hostis. finis. dicitur
et dicitur. Cum ergo drabolus ei-
ritur mundus subicitur. caro affligit
propter diligunt. Quid ad agitur.
nisi quod pax ex omni parte stabili-
tur. saltem inuentum pace habet. qui
non turbatur memoria pistorum di-
lectorum. nec inquietatur desiderio
futurorum non frangitur. aduersus. non
eleuantur prosperis. De falsa pace dicitur.
pax pax. et non est. Dum in me-
pax pax. uicem querunt. Dum dis-
cordes ad concordiam renouantur
estimant quod pax in nos habemus.
Dum in testamentis omnium foris ex-
imus. et intus quasi lupi in pax.
gregem simplici foris lacerando
suppergimus pax simul amus si
non habemus. Consuetudine si quis
pax deum cognoscitur. quod lingua.
ut dicitur ex illa similitudine loquitur.
Dicit enim quatuor lingua et sit
tus pax pax. si autem requiritur ad
respondere quod non sit pax. Cum
autem habemus cor et lingua pax
dant. pacem. fiant ubi lingua
ua dissoluta distinet pax sol-
uit. filii dei prudentes sibi sorte
hereditatis designant quosdam de
seculo prudentes et ad habitandum
domum quoniam. Inueniunt autem
ibi epistolam quatuor. et situm. religi-
onis et cum eo scriptum quod si opus
et oflante ofabulacoma. ad fieri
et conflante metalli pax areis
fuit foliis ponitur in igne. Sic
enim potest. dum simul in aliquo
loco quoniam omni fuerit. pax

in metallum. et matias. Pannos. et
enim folles emittit. et attolunt. cum
finitos audiret fies et dicitur. an-
dicitur ubi tumultus follium. et dissen-
cio in pacem comouent. emouet
quia cito tui. bannit. seniores. et
flama dum succeditur. wa. volam
stentille. et dicitur. dicitur. sic et
aaron fecisset. dicitur. conflante
a filio israel perit manes. Inu-
res sunt inuiores. ex his igitur.
procedit. dicitur. perulante. qui
si procedit auferit nobis rectitudi-
ne dicitur. Non enim igitur. uer-
dit. si ludendo dicitur. Cum igitur
aliqui de seculo ad domum religionis
veniunt. et sit inueniunt. domum
mache se reperisse credunt. an-
interpretatur. quis est hic. dum ad
inueniunt epistolam. et abitur. gis-
mo. et conflante. dicitur. dicitur.
dicitur. quando et recedit
et adiuuantes hugonem quoniam
quis est hic. dicitur. dicitur. si quis
istorum societate periores fuit. multi
ab eis distedentes ad meliora
transcendunt. Job in puluere. et
son in gremio mulieris. perit
in profundo taceas. paulitudo
in gremio uicisse refferuntur.
Dicitur in puluere. qui gaudet len-
tate. p puluere. enim designat
lenitas. p gremium. ut. dicitur.
p profundo. et. ignouit. dicitur.
p quatuor. paralitici. contu-
co fuerit. dissoluti. exente. igitur.
et puluere. surge de gremio mul-
eris. solue. bannila. collu. tu. tollit
dicitur. tu et am. De dormi-
De dormitorio trans. tario. et ad
quille mentis trans. tario. et ad
dicitur. ad oratorum. pax. dicitur.
mo. Cum igitur. dicitur. affligit
tes coram. fuit. iudicis. maiesta-
te. in finem. in finem. captam.
dicitur. dicitur. postulens. dicitur.
am. ut. respiciat. in finem. dicitur.

in iherusalem. Carnales ut amant imp-
 cias defunt sup pectus dō in cena re-
 cubuit. pendente in cruce cū ma-
 ria matre eius presens affuit. Q-
 uerit igitur dñm p̄ce per effem in
 dicie. per exhibicione presencie. p-
 assiduitatem frequentie. mundicia
 si quidem videt dñm. p̄cia tang-
 frequentia cognoscat. Confidant
 in hīs. qm voluptates enaserunt
 carnis. qm in pectore ecclesie reges-
 cunt qui dñce passioni condie
 deuoti assistunt. Confidat et in
 hīs. s; ante alios munda societas
 qm per omnia placeat mudo. et
 tamen mundum fugientes funt
 deo. In hac siquidem etate flau-
 scunt carnes. raro intesat abin-
 na. Saulo gēmis facies respa
 decoratur. Sultudo corpi bñes s-
 ministrat. muenilis etas longio-
 ris uite spaciū reproximit. tunc
 enim viget iacio. tunc est visus
 altior. auditus promptior. in-
 cessus rectior. vultus iocundior.
 Qui igitur in hac etate se deos-
 nant. p̄mum iohis expectant.
 Tales offent hostiam viuente
 deo imaculatam. non aue. non
 ouis. non p̄ce. non cauda care-
 tem audiat s; sem p̄cia commissio
 quibus ex defectu senerit. au-
 res obturantur. Turbant oculi
 et ut cauda breuit p̄ferunt.
 n̄ in se per se deficiunt. Hi non
 offerunt agnū imaculatū. s;
 ut ita dicam porcum cunctarium
 Sicut enim porcus mundicijs
 sic senex iacuit i vicijs. Et sicut
 porcus aliquis pascitur sic et se-
 nex fabulis et rumoribus delecta-
 tur. Sunt autē quandoz et con-
 ūtū et montū. et p̄ hoc fac-
 ficiū cauda caret. officio in s; uite
 spacio. nisi forte dicas. q; hūent
 caudam in capite. v. p̄cipuum
 usque in fine. Almant hī senes

heredes quos delinquit quandoz
 carnali in sapientē euerunt. rimo
 enim caruit. Diligunt. quos ad
 huc pecun spiritali. comiti no-
 lunt. Amant in sapientē quoniam
 hō quos p̄se acquiescent p̄se
 relinquit. Sunt itē illos am-
 quoz dampna et tribulaciones
 non equanimiter portant. **Et**
Amant iohannes lactulo q-
 dulcat et fortiter teplois
 quia sicut clauis clauo expel-
 litur. ita dulcedine dulcedine
 spiritali carnalem expulit ama-
 nit sapientē. quia nemo pruden-
 tior diligit. q; qm consilio sapi-
 entie et veritatis scriptū qm
 tit fortis amant. quia pendente
 in cruce dñi. dilecti cum dilectis
 quoz non dubitant. habet
 itaz mundicia dulcedinis aff-
 cionem. presenciam sapientie di-
 stracione. frequentia patientie
 q; passionem. Caue igitur. ne
 asencias carum blandienti nec
 das mundo deripienti. ne cre-
 das dyabolo p̄sequenti. s; opo-
 ne vitam xpi falsis promissi-
 onib; quia tempus xpi credidi-
 sti. p̄no iūtem xpi p̄sentia
 omib; quia crucem xpi non
 erubisti. Desertare itaz in p̄-
 eritudine mundicie. i rectitudine
 iusticie. in fortitudine patientie
Hic est lectulus q; templari-
 um. hic requiesces. hic dormi-
 es. tria sunt autem que huius
 quetis pacem turbant. primo
 vid mundicia. v. carnis spurcia
 sumptua. v. mundana gaudia.
 lecti duricia. v. impaciencia. In
 duro siquidem lectulo iaces. in
 tribulaciones asperitatem pa-
 ent non caleas sustine. Ad ab-
 luendos huius p̄mios lectuli
 maria magdalene prebuit a-
 quam eandem extorsit mari

mantha manibus ut saturarent
 accendit Johannes ignem. Con-
 uenit igitur terra ad faci-
 endum mundiciam. Videlicet aqua.
 i. manus. et ignis. i. melior. la-
 bor. et amor. Aqua si quidem ab
 suis fontibus. manus exprimitur.
 ignis desinit. *De claustris et de
 dispositione ecclesiarum*
In celesti iherosolym clau-
 strum perfecte beatitudinis
 ponitur quod quatuor generalibus
 officiis dicitur muniri. ut orem
 ut quiescat ut reficiatur. ut que-
 scere possit. pax etiam per simi-
 litudinem quasi quatuor esse
 dicitur. quia qui bene uita sen-
 tientes mundi huius euascent
 ad illud confugient ut saluentur.
 Cellam vero habundantie su-
 auitatis diuine. sequitur refec-
 torum societatis eterne. si in pa-
 ce sit. licet habundantes diuicias
 licet finis ad libitum posse-
 sis. melius tam perdet nisi que-
 scas in dormitorio transmuta-
 mentis. Nota quod huius officium
 non distorquetur uentorum tur-
 bine. non admittuntur betusta-
 te. si incolimus et integre per-
 manet sine fine. ut sit pax su-
 per uacatione. habundancia sine
 diminutione. societas sine fa-
 tidio. quies sine tedio. *Quia*
 ad illud claustrum perfecte bea-
 tudinis peruenire desiderat
 nunc est ut adhuc in domo per-
 buacionis manens. ordine perfecti
 claustrum diligenter addiscat. do-
 mus si quidem perfectionis est di-
 tarregularis. In hac domo disci-
 mus. quid in futura facere de-
 beamus. hic planum. ut ibi re-
 cipiamus. In hac domo habemus
 christi magistrum nouorum. Clau-
 strum perfecte beatitudinis

quadro ponitur uter omni parte
 firmitas equalitatis in ea tend-
 atur. ne eleuetur. propterea. ne fini-
 gatur. aduersus ne deprecetur. dole-
 at. ne de futuris aliquid fini-
 strum posse contingere pertine-
 scat. In claustrum angelus residet
 ut in eodem eterne felicitatis or-
 dinem consequatur. diuine sapi-
 entie lectionem student. nec re-
 liquet eos aliqua uirtutis corporis
 nec aliquod impedimentum.
 laboris. Burdunus patelli quod
 in medio ceteris claustrum oc-
 culos superiorum cunius uocant. et
 eos semper sua nouitate con-
 fortat. *Michi. in. ibi detestum*
 ut transitorium est si semper
 nouitate sue diuinitatis. absque
 dubio permanet. In medio pa-
 telli ponitur signum uite. uel di-
 ta sit in amantate. Est enim
 uite signum sapientia patris dei.
 fluctus eius salutem conseruat.
 et uitam suam a quibusdam quod.
 Vnde silentium in celesti claustrum
 ad horam ut continuu teneat.
 dicit enim iohannes. in apocalypsi.
 factum est silentium in celo. quasi
 media hora. celum est amara
 nisi. que ad eterna sublimia per-
 subleuacionem contemplacionis sur-
 gentes ab inferioribus cogitationibus
 turbulens. praeuincit et intra se deo
 quoddam silentium facit. si quod
 quies mentis in hac uita non
 potest esse perfecta. nequaquam
 hora integra factum in celo plena-
 um dicitur. si quasi media. plena
 seminat. Cum igitur homo ad
 aliud beatum silentium future be-
 atitudinis perueniret. quid petis
 silentium non haberet. tunc enim si-
 lebit iniquitas habundantia carnis.
 Nec quidquam ibi deficiat. Vbi omnes
 quiescent omnia aduentum in se habet.
 Tunc enim deus in omnia omnia.

Quod deesse potest. quando abbas
more de sapientia omnibus omnia
prædicit. ibi multus in suo ordine
difficet quoniam in libro dicitur
sapientie in quo scriptus est *ord. luy.*
nature omnisque leges. *De vicio pa.*

Alter idem tunc rursus et scriptus est
floruit magis vicius *an.*

sancti Victoris parisiensis cano-
nicus. *Q*ui in libris et tractatibus
multa esse sancte verba descrip-
sit. Inter quos eminent de sancta
de trinitate libro. In quibus
verbo meo emittos. qui ante ipm
de hac materia tractatus multipliciter
ediderunt. plurimi tamen indutis
ne sunt. et dulcedine quadam ac
semitate finem excessit. scrip-
sit nihilominus idem ricardus
de contemplatione. pulcherrimum librum
de patriarchis intulit. alius de
de mysticis. simplici naburgodone
for. De amore quos qui idem na-
buri. Gidit Gidit et alius de qua-
tuor ventis in mari purgantibus.
alius de exterminatione mali. et p-
mitione boni. Alius item de offi-
no esse aliud de p-rius habuisse.
scripsit et tractatus grandem
de illo ubi ipse. Omne caput
laugundum. et alius de illo. In die
illa nutriet homo vitam boni.
Etiam vero contra audiam et
et alios in exponere sacre scrip-
ture induantes super illo verbo.
Ecce ego concipiet et pariet
filium. alius inter ad nuncios de
illo ubi psalmi. Afferte domine
filii dei. Scripsit etiam librum
qui dicitur. exproposito. In quo
brevis continetur. Divisio et ma-
tia omni scientiarum ac series hi-
storie precedentium temporum. Et
quædam morales expones sacre
scripturæ. Et pariter quædam que
ex libro de patriarchis excerpti
ad utilitatem legentium hoc in

loco hinc est. in hinc mundum in hinc
perire voluit. *an.* *expos. de lib.*

Beniamin adolescentis rursus et
tullius inuentis rursus. *an.* *expos. de lib.*

exposita. Quis sit beniamin ipse
multa mouerit. alii p-rius. *an.* *expos. de lib.*
alii p-rius. *an.* *expos. de lib.*
na. audiat sapienter. *an.* *expos. de lib.*
experienciam habent. *an.* *expos. de lib.*
experiencie magisterio semel nescit
perit fident. loquor. *an.* *expos. de lib.*
me plures illa facere non potest.

Qui spiritus rationali data est ge-
nera quædam visa patre hinc. *an.* *expos. de lib.*
no qua distemam. affert. qua
diligam. Non ad veritatem aff-
ectio ad veritatem. *an.* *expos. de lib.*
sp-rius rationalis. *an.* *expos. de lib.*
autem. *an.* *expos. de lib.*
celestis heredes. *an.* *expos. de lib.*
mutui. *an.* *expos. de lib.*
desideria sancta. *an.* *expos. de lib.*
no divina affectione inflamma-
ta ad normam iusticie se exponit.
Rachel vero vero divina reueli-
atione illustrata in celestis sapientie
contemplationem se attollens.
Rachel hinc principis. al' omni
interpretatur. Nam qui de dno in
bonitate sentit. illi qui est. pla-
nid omni oculis fides coram. *an.* *expos. de lib.*
t omni veritate est. si in simplici-
tate querit. *an.* *expos. de lib.*
lie abhorrent. quia laboriosa quæ-
ri amplectens Rachel multum suspi-
rant quia iocunda. *an.* *expos. de lib.*
tum amare potes et non curare
iusticiam. *an.* *expos. de lib.*
iam iustitiam esse. *an.* *expos. de lib.*
amplius iusticiam dilectis. tan-
to iustior eris. *an.* *expos. de lib.*
ancillam suam. *an.* *expos. de lib.*
Rachel hinc. *an.* *expos. de lib.*
tatem que illam emendat. *an.* *expos. de lib.*
di. et hinc illi qui emendat. *an.* *expos. de lib.*
quia hinc illi qui est et per dicit. *an.* *expos. de lib.*
maledictionem. *an.* *expos. de lib.*

Vero vero imaginacionem. quia
nunquam ad visibilia & cognita
assimilaretur. nisi ei ymaginatio re-
rum visibilium formam representa-
ret. si quoniam ymaginatio que
visa vel audita ad memoria reuo-
cat. eadem iterum et iterum replica-
re. non cessat. et sepe cum nulla
ei cordis voluntas assensum pre-
beat. ipsa tamen more decepti se-
mo vel tueretur. aut si narraciones
explicat. nullis iudicantibus. merito fa-
la. et tueretur dicitur. que tueretur
tonum morem mittatur. respici-
interpretatur. os huius. Unde enim
quod fuit. est gaudium voluptatis
Et quito plus bibit. tanto am-
plus fuit. Nam ad faciendum
sensualitatis appetitum. totus mundus
non sufficit. Unde ergo de am-
baze obsequio. et de utriusque vino
Est enim balagarrula. respici-
temulenta. Vale namque loquaciter
ut ipsa domina sua cathel. quere-
potest. et respiciet situm duc sue. co-
pia tanta omnino extinguit non
potest itaque fili. iacob. ex qua sunt or-
dinata affectus. Septenarius
liber ples. vii. sunt virtutes. Et
quidem nichil aliud est virtus quam
animi affectus ordinatus ut mo-
deratus. Ordinatus quidem ad id
ad quod debet. moderatus vero. ita
quantus esse debet. principales ergo
fieri. vii. sunt. qui ad beatitudinem
affectione. alternatim surgunt. Pro-
pter et timor gaudium et dolor. odium
amor et pudor. In omni enim ordi-
nati sunt. tunc tantum inter filios
iacob deputandi sunt. *De vii. filiis iacob*
Igitur prima virtus. et affectus
ples est timor. quis. nascitur
ex consideratione proprii peccati et po-
tentie iudicantis. hic est ruben.
et filius visionis. Quodammodo enim
tremus est. qui peccare non timet.
quia futura mala non pudent.

Non emulavit prauitatem suam. ne
exponebat potestatem suam. si
primo filio crescente sedis nascitur.
quia magnum timore necesse est ut
dolor sequatur. Quinto enim quis
vehementius metuit. penam et
meritum. tanto acerbius plangit.
culpam quam fecit. Et quia cor
contritum. et huius. d. n. d. huius filius
simon. et audito dicitur. Oratio
enim citius exauditur. que ex cor-
de confecto et huius. proferatur. humilia-
si per timorem. quanto per dolorem. si bene
qui lugent. q. r. g. Et autem con-
solatio penitentem potest esse. nisi
vna spes domine. Hic est tertius
filius. qui leui. i. aditus vel aditus
corat. Quia dicitur illi prioribus
supradictum. Quanto. n. quis frequen-
tius ac vehementius de suo reatu
multo dolore afficitur. tanto certius
ac securius de indulgentia efficitur.
Sed multi inquit dolores. et
tunc incipit quedam familiaritas
inter deum et animam fieri. eo quod
se sentiat ab illo sepius visitari et
dicat. Nunc copulabitur michi vir-
mens. Cum anime sponsum deum
fuerit nobis deus. copulamus
cum ei. per deum amorem in hunc
Immo de tunc sibi nos alle. quod
quando nos quibusdam modis qui-
bus ad amorem suum attendit. et
archus astringit. ita sicut post
crecentem timore necessario sub-
ortus est dolor. sic utique post spem
natum et cotidie proficientem na-
scitur amor. hic est quartus filius. f-
udas. et confitens. Illa enim est
vera confessio que ex casta dilectione
surgit. semper inquit laus est. m. o.
m. Semper quidem laudat. si semper
amas. Nam non amas si non
appares. Quid est autem appare
nisi laudare. Et ipsa laudatio. q. f-
sio est. Si confessio laudis est.
Confessione quod tunc indagatio

fingimus. **S**ed ubi dicitur. **A**um et domus
 videmus autem domum unquam
 videmus. autem tamen domum ima-
 ginari possumus si volumus. hec u-
 tique bestia facere non potest solus
 nati creatur. possibile est huiusmodi
 imaginatione sepe utimur. cum q-
 sunt future vite bona ut mala.
 diligenter rimamur. **A**um huius
 sola mala. nunc huius sola bona. s-
 per mixta simul et bona et mala.
 Item huius sicut nec sola. sic nec
 summa invenimus. ibi etiam summa
 et mixta bona ut mala esse
 non dubitamus. **C**onscius igitur
 ex multis bonis ut malis que
 hac vita sensus corporeus experi-
 tur quale ut quantum esse possit
 illud future vite summa bonum si-
 ne malum colligitur. et ex hoc
 imaginatione. quedam futuroz
 imago figuratur. talis videtur p-
 magnaco rationalis esse facit
 quoniam ad balam. et ad Rachel
 pertinet videtur. **A**d balam parti-
 net. **A**d Rachel magnaco est. et
 Rachel inquantum rationalis. ta-
 lis ut p- ples et imaginationis
 est. per naturam et rationis
 p- adoptionem. **E**x balam namq-
 nascitur. s- p- Rachel modum.
Remmemoratur. **Q**uod et
 matrem et plem imaginationem
 appellamus. s- hoc nolo esse me ma-
 trem et filium. quod est inter
 instrumentum et actum. et sepe
 instrumentum. et eius actionem
 duo nomine appellamus nam id
 quod videmus. et illud quo vide-
 mus. utrumq- videmus. **H**uius **de duo**
Rationalis imago **63** **finis**
 Ratio alia est. p- rationem
 disposita. alia intelligentie p-
 mixta. illa stimulat quando s-
 visibilis verum cognitam s-
 visibile. aliud aliquod mente dis-

ponimus ut tamen ex eo invisibile a-
 liquod cogitamus. ista videtur. qu-
 do p- visibilis verum s-
 bilis cognitionem ascendere nitimur.
In illa est imaginationis non sine ratio-
 ne in ista intelligentia non absq-
 imaginatione. **I**ta sunt duo filii bal-
 am. quoz p- progenitis dicitur. **A**d
 neptalium. nominatur. **A**d dicitur itaq-
 spali. pertinet consideratio timor
 futuroz. **A**d neptalium. speculatio
 futuroz bonoz. **S**um melius non
 nisi corporalia. s- et tantum rimatur
 que longe sunt a sensu corporeo re-
 mota. **N**eptalium per res visi-
 bilis formam. surgit ad res invisibi-
 les et intelligentias. **I**nfernaliter
 menta longe a sensu corporeo remo-
 ta. non dubitamus. quia ubi ut qua-
 lia sunt videre non possumus. s- tam
 hoc quoscunq- volumus p- manifestum
 dicitur p- oculis cordis habemus. **N**e-
 mo fidelis cum infundit flammam ieste
 ne tenebras exteriores in scripturis
 legit. **I**ta figuratur. dicitur credit. s- ita
 dicitur. et corporali alicubi esse non
 diffidit. **R**ecte ergo hoc q-
 ad dicitur specialiter pertinet iam diximus
 ubi sola imaginationis opus habemus.
 quoniam cum in tali negotio non sine
 rationis dispendio tractamus. **S**ed
 tua lacte et melle manente cele-
 stis ierusalem ex lapidibus p-
 portis ex margaritis. plateas ex
 auro legemur. quoniam sane sensus
 hoc iuxta litteram accipere debet.
Unde statim ad spiritalem melli-
 gentiam recurrit et quid ibi misti-
 tum continent. exponit. **A**um
 tamen. et que de tormentis maloz
 scripte sunt miserie accipienda. et
 multa de future vite bonis. quoniam
 corporalia describunt. **S**impli-
 ter. **I**lla autem q-
 dicitur facilius ostendit que in sola
 imaginatione consistit. **N**am illa

que cum intelligentia permiscetur
quanto subtilior. tanto difficilior
venit. Unde est qd dñi prior. nep-
talin vero posterior nascitur. *hug. de*

De autem est valde no *officiu dñi.*

Notabile qd dñi fin pñitum rep-
pñitacionem veram reputat
rep futuaz pñitacionem
fictam. neptalin vero sepe per de
scripte rei pñitacionem ficta
fingit ad intelligentia veram.

Non em licet de futuris bonis
q spalem intelligentiam aliquid
falsum fingere. quoniam absq
culpa sit tormenta maloz nlo
aliter que sunt pñitacionez
ceteris. Quis em ea omnino
put sunt. in hac vita qtempla-
ri sufficiat. S; quicq ea p arbi-
trio mentis non qualia sunt.
s; qualia fingere nonit figura
de definit. Unde fortassis hic ta-
lis filius dñi. i. iudiciu vocat.
quia in tali reputacione non exi-
entia deumetur. set sue discre-
onis sequitur arbitrium. Est ta-
men huius nominis alia ratio. si
et enim dñi quoscunq se senti-
unt turpibus cogitationibus
pulsari solent in ipso etiam tep-
tacionis aditu futura tormenta
ante mentis oculos ponere. per
consideracionem pene ulciscuntur.
et dampnant blandimenta culpe.
Quia ergo per officiu dñi. illicitas
cogitaciones deprehendimus
tignum dampnam. Recte dñi.
i. iudiciu vocamus. S; quid hoc
de turpibus tantum cognocionib;
loquimur quando quidem vanas
et inutiles perfecti dñi non leui
abominantur. p illud. Re. qui
cogitans inutile. Et illud. spūs
sanctus dñi. ef. f. re. Quid ipso
fieri delus que sentim. no sine
quodam illicito affectu. quando

spūs sanctus. suffert. se ab his
que sunt. sine intellectu. agulo-
rum est seipos reprehendere de
peruerso opere. ut pñia volun-
tate. pauci sunt qui seipos di-
iudicent de inordinata cogita-
cone. s; quia perfecti dñi hoc
faciunt. Iacob precepit dñis
dñi iudicabit. p. f. sic ate. s; si
enim dñi ipm suum distinde
custodiat. si iudiciu suu dilige-
ter exerceat. fiet ut in celis stu-
bus raro inueniatur. quod aue
dampnam debeat. agens et em
que stat in ipa suggestione p-
stidit illecebrosam cogitacione
non facile rapitur in pñiam de-
lectacionem. sicut et culpa que
colibetur ante prauu consen-
sum. nunq transiit in actum.

Semper inueniet dñi in finit-
bu quod examinare debeat. et
quod iuste reprehendat. quoniam
dñis posse fieri. ut aliquid
aliqua vāp sine culpa valeat.
inueniri. Alio namq culpa est
voluntate. huius autem ordina-
cio sepe est in inuitate. S; nunq
enim malum appo. nunq in
lo consencio. nunq pñitacione
ipse voluerit. malum autem per
cogitacionem actum. qd etiam
inimico. S; ad dñi pertinet ex-
urgens malū statim in iudici-
um adducē. diligenter distinde. et
pñitum dampnare. et deap-
torem cogitacionem. ex alia q

Sed sicut ad offi. neptalin.
tamen dñi spontat per rep-
sentacionem pene repñit exi-
gentia uera. sic ad neptalin p-
tinet p consideracionem pñi-
rum inflamare desideria bona
p duobus modis facere consu-
nit. datur namq aliquando

translacione aliquando opacacione.
 Compacacione. quid ex p[ro]p[ri]etate
 bonorum multitudine ut magnitu-
 dine collit illa future vite gau-
 dia quot ut quanta esse possint.
 Verbi gratia suspecta sepe solis cla-
 ritate considerat. quanta futura
 erit lux illa specialis. si tanta
 tam mirabilis est lux ista corp[or]alis.
 quanta namque potestas erit illa
 que erit nobis communis q[uod] ange-
 lis. si tanta est ista q[uam] habemus.
 commune cum bestis. Quale erit
 lux futura beatorum. si talis est
 que ista lux miseriorum. Item multi-
 tudinem bonorum visibilium quod
 ex multitudine bonorum invisibilium.
 Quot sunt colores. quot odores
 quot sapores. Si tot sunt deliciae
 corporum quot sunt erunt de-
 liciae spirituum. Translacione
 quanto vero visibilium quilibet
 descriptionem transisset ad vero
 visibilium significacionem verbi
 gratia. Audit in scripturis nomi-
 ri lucem manifestabilem. Querit
 ergo que sit lux ista incorporea.
 et ducit quia est ipsa sapientia
 Sicut enim lux illa. exterior illuminat
 oculos corporum. ita illa oculos
 cordium. Aquet q[uod] q[uam] recte sim
 istamq[ue] interpretacionem nepta-
 lism dicitur. quia opacacio ut
 condicio interpretatur. Solet namq[ue]
 cognita quilibet rerum visibili-
 um. natura. Considerare ad sp[iritu]-
 alem intelligencia[m]. Quinque
 speculacio. que per neptalim
 designatur. habet aliquis singu-
 lare. Valdeq[ue] notabile. Est
 enim et p[ro]p[ri]etate in meditacione
 et affabilior in sermone. Unde et
 iacob dicitur. Neptalim tunc
 emissus. Ceterum q[uod] emittendi
 facilitatem. emissus q[uod] emitti
 di audiret. et recte non

aut volanti. si cetero currenti appa-
 retur. Nam dum per rerum visibi-
 lium formam. rerum invisibilium natu-
 ram querit. quosdam saltem ducit
 non autem ad plenam volatum qua-
 lesperit osuevit. quia in eo quod se
 ad summa erigit. vero corporearum
 sensum trahens. Umbra[m]. ma om-
 nino non deserit. Subtus audire.
 elegia pulchritudinis qualia nep-
 talim formare osuevit. ut qualia
 enim formae quereat. Sculetu-
 me inquit. os. o. s. fultit me flo-
 ribus. sti. m. ma. quia. a. lan. fa-
 mus distillans. Et. Et nouit nep-
 talim carnalia cum spiritualibus
 permiscere. et per corporalia incorporea
 describere. ut utraq[ue] hominis natura
 in eius ditione ducatur. Unde se mira-
 bilitate reficit. qui ex corporea in cor-
 pora natura constat. Illud autem
 in eius ditione ducit est mirabile
 dignitas admodum quod tunc se
 semp[er] delectabilis blanditur. quod
 do iuxta hunc sensum. nichil sonare
 videtur. Quale est illud. Capiti-
 tum sicut gregeo. t. casus tunc
 sicut turris. l. caput tunc sicut car.
 Si forte in hunc ditionis. hoc est q[uod] ta-
 libent[er] p[ro]p[ri]etatem q[uod] opacanda q[uod]
 dam. ut ita dicam. hanc fatuitate
 ad spiritalem intelligencia[m] con-
 fugere cortamur. Et de filio
 dicitur. reficit hoc de filio zephre.
Si per zephre. **De duo**
 sensualitatem. **De filio zephre**
 debemus accipere. q[uod] ditionis p[ro]p[ri]-
 etate. ipsa cognere nisi ut dicitur
 et in rebus p[ro]p[ri]etatis temperantur.
 Quere in aueris p[ro]p[ri]etatis q[uod]
 Ipsi sunt grad. et aser. argor ab-
 stinencie. et vigor p[ro]p[ri]etatis. grad
 nascitur. por. aser autem p[ro]p[ri]etatis
 quia p[ro]p[ri]etatis est ut temperantes sing
 ad bona p[ro]p[ri]etatis. Postea sciam ut
 fortes simus. ad tollenda ma-

la aliena. Hec est gema virtutum
proles. quoniam gelsa quidem
parit in dolore. Scriptamen ad ma-
gnam beatitudinem dñe sue hinc est
q̄ nato gad. ba. exclamat. dicens.
feliciter. Et iterū aser nascente
q̄ beatitudine mea. aera inquit
no sua. Unde enim sensualitas ex-
ternis per carnem atteritur. Inde
cordis affectio ad puritatis integ-
ritatem reperitur. Quanta enim
putas pop cordis est nulla hinc
oblectamenta concupiscere. nulla
auro. diversa formidaretur. Ad
illius gaudium inuadit. qui etiam
de illata contumelia. ut qualibet
passiva exultat. Duo. u. sunt ex
quibus constat gaudium beatitudinis.
habere. scilicet quod uol et habere
quod uel. Felicem dñm qui in-
quantur quod uol. et uati cui sup-
portant que cupit. Ista sunt gad
et aser. quos prior calcat. min-
danam gloriam. alter p̄ deum li-
berat patitur mundi pressuram q̄
us autem semper est ut ancilla
rachel redigatur sub uiri potesta-
te. q̄m ancilla licet. Et enim ma-
gnitudo euagatio que fit per
intiles cogitationes q̄us non re-
sistitur. absq; dubio sensu-
alis appetitus immoderatus minime
temperatur. Qui igitur. uult cor-
poraliu voluptatu desideria tem-
perare prius assuescat carnales
delicias. nūq̄m ut uano cogita-
re. p̄fecto q̄nto talia uariis co-
gitationibus. tanto uariis. tanto te-
pidius ea desiderabis. Patet
nichilominus q̄ de gad. et aser. nū-
q̄ ad optimos filios facerent.
nisi sororis sue rachel ad opti-
mam sololem assidue teneret.
Quis enim nūq̄ affectum cor-
dis possit persuadere mundi hinc
aspera q̄tempne. et eius auersa

non formidare. nisi suggerentibus
dñi et neptalim future dñe tor-
menta. ut p̄mia etia frequen-
tius pene indefuente cogere
aspicere. Runt autem p̄ assi-
duam consideratione futurorum
malece facile ei p̄suadetur q̄temp-
tur. p̄sentid bonorum. et iterū
p̄ uigam contemplationem et-
ne felicitatis inflamatur ad li-
bertariam p̄ssure temporalis
Utere autē et offio uult et
dñi p̄ seipm. ho magis
mies autem p̄ deum. est. Kube
ne utis morari. nūc foris
inueniri. Exi ergo tempore
messis tritice. quando ex magno
obediencie exeret sem̄ spiritus
iusticie. Et quando putas ad
perfectam obedienciam comma-
leperet. nisi eum gad. et aser.
i. amor abstinentie et pacien-
cie ad contemptu voluptatis
ut ad tolerandam tribulacionem
animasset. Duo enim sunt que
solent perfectionem obediencie
pedire. i. ne cogamur. ut ama-
ta desere. ut aspera tollere
Et si semel animus amore absti-
nencie ut pacencie perfecte
caluerit. p̄tinus Kube ad o-
bedienciam absq; ulla contra-
dictione se subdit. Qui enim tā
adusa q̄p̄ q̄m p̄p̄is non del-
ectari apud semetipm statuit.
que difficultas eius obediencia
in ulterius minuire poterit.
Et enim dura et aspera q̄p̄
pro dei amore. etiam per seip-
sum appeto. Cur non magis
h̄ ex adiuta inobediencia ad
maioris meriti gloriam. tolero.
Kerte autem post natiū gad
et aser. Kube exire dicitur.
quia timor dñi ex voluptatibus
abstinentia et paciencia ad o-

omnem obedientiam corroboratur.
 Et quibus qualisq; bonis opibus
 deo tempore circumquaque spargi-
 tur qui nulla molestia nulla
 molestia a studio obedientie pre-
 ditur. Hec sunt mandragore
 quas Ruben ducit. quas ab
 ipso matris eius. Huiusmodi qu-
 do oblata laus affectum tangit.
 Tempore vero Rachel. non ma-
 dragoras. sed mandragoras pre-
 petit. nam valde est difficile. ut
 annuus quis retineat. ex oblata
 laude non infatetur. Absente
 adhuc suo in hac parte co-
 cedat. si in eius aduentu eius de-
 siderio uberius accensa nil sibi ex
 eis ultius reservari nolit. Sic
 mens hominis dum spirituali dul-
 cedine tangitur. Undeque per
 de humana laude gaupnerat. Alie-
 ter obliuiscitur. In hunc modum
 mandragore de possessione huius
 statim rediguntur sub potesta-
 te iuste. Proinde enim Rachel
 per hanc. mandragoris melius uti
 nam quidam affectio cordis u-
 suopat ad laudem sui. rectius
 sane iusto retorquet ad gloriam
 dei. Mandragore nec post na-
 tos tot huius. nec post geminos
 liberos dale. sed post natiuitate
 filiorum Rachel. statim leguntur
 iuente ad filios namque huius de
 nuptates. ad filios huius cogita-
 tiones. ad filios Rachel par-
 tinent actiones. Et quibus de
 laus sit de recta voluntate.
 eam tamen non laudamus. nisi
 appareat in opere. *Deus.*
Hoc autem de filiis ancil-
 lorum istarum lacrimis et offe-
 filio ancillarum retinendum. quod *color*
 ex eorum diligentia et sciende me-
 ritas in eis custoditur. inlin-

que protegitur. Imogenitus namque
 dale cum componit interueniens
 imogenitus deo Rachel nuntiat ad
 eptumfens. Idem repemditur.
 mala intus exurgunt per grad
 repelluntur mala externe infur-
 gentia ad dan pertinet disciplina
 cogitationum. ad grad autem spe-
 tat disciplina sensuum. debet itaque
 dan emulare ad discretionis in-
 dicium. grad dimittit fortiter per
 abstinentie exortationem. Vnus est
 sedare autem discordiam. alius
 est repellere hostilem pugnam.
 Huiusmodi uigilat contra eumque p-
 ditionem. Ille contra hostem in-
 fionem. disciplina corporis. sine
 disciplina cordis inutilis est. di-
 sciplina vero cogitationum. sine di-
 sciplina sensuum obscurari non
 potest. Unde satis constat. quia
 sine auctoritate grad qui contra ep-
 temora uigilat dan incompone-
 da eumque pace inter manet la-
 borat. prius itaque grad attingit. qu-
 do sensuum dissolutionem per di-
 sciplinam restringit. Tunc for-
 ti prelio dimicat. quando de se-
 ria carnalia. per carnis morti-
 ficationem trucidat. assistunt
 autem et eis fratres sui non se-
 gnes ad auxilia ferenda. nepta-
 lym intus eum. aser exterius eum
 grad. grad itaque et aser uigilant
 contra hostes. Dan et neptalim
 solliciti sunt circa fines dan fieri
 minus. neptalim fouet promif-
 sus. Adiuuat et aser. omnis frater
 suus. Latius. Unde protegit ille al-
 terum defendit. Grad certat et
 dextro. aser in sinistro. quanto
 potius aser iste habundat di-
 uinis spiritualibus consolacionibus.
 eum diuitias quibus aduersitas
 non tam minime quam augere so-

sunt. et sola tua stante. ita
cetera uolunt. quid ergo p
terea n' fixum cordis stabili
tatem debemus accipere. Sed
autem fluctuationem cordis
refringere et ad unum uerum g
audium desiderium cogitationum
affectionumque motus coll
gere. qui se alpit illo uere so
brietatis poculo meduandum
fore. In habitata inquit tua
et pacis id. eius. Sed est
illa tua. quam iste ysachar
vidit et concupuit. aulid
sibi subito inluerat. qui se a
simul reputabat. aulid con
cupuit. tuam. quam uidit
p qua ad omnem laborem for
tis perducatur. pene autem
non plene. hac morientium e
ram deseruerat. pene non
plene. illam uiuentium eam
appenderat. qui in p'mos
habitabat. Quia uilissimus
quia paucissimus huius uite bo
nis contentus erat. huius tie
miseri eoma tenebat. quia
p frequentes mentis exces
sus p'p'ius uita bona p'p'ia
stabat. illius leuiter tie miera
tangebat. satagebat istas pe
nitius desecere nec poterat. a
biebat nullam totius uitae
nec valebat. Fecit ergo quod
potuit. inter terminos habita
uit. transiit autem h'e. e.
et. de. nul. pa. In illa. quid
labor non est. s' ad illam sine
labore perueniri no p't. Duo
sunt tua et requies. Duo gra
duo. Contra inquam men
tis tranquillitas. Cont' co
cupiscentiam cordis stabili
tas. Nulla molestia p'tine

est bene requiesce. Nullis qui
in p'te fluctibus agitari est. p
culdubio iam in tua morari.
in tua tali. requies talis. De m
miso que usq' hodie uiuo sup
tuam. Sagus p'p'ius contra
p'stenciam p'p'ius declinando
infram. Semp' deest quod
concupiscam. n' e' memo quod
fugam. Est p'p'ius dubio. Ita
talis non stabilitas cordis. s' du
miera et inuolubilitas mentis.
S' sp'us tuus bonus domine. de
du. me. inter. rec. qualem p'p'ius
vidit et concupuit. eo quod esset
ibi requies bona et ipa tua op
tima. Est enim fructus tie illi
sublimis. mirabilis singularis.
Quia si quidem tie fructi
bus meus hominis. sepius san
ata et aliquatenus impugnata
miranda subito contra omnia
pericula fortitudinem accipit. ad
omnium uiciorum odium conua
lescit. **Exo. De citu zabilon et
eius officio.**
Hic est quod post ysachar
zabilon nascitur. qui ha
bitulum fortitudinis m'p'eta
tur. Quid enim per zabilon
intelligimus. nisi odium uiciorum
odum hominum. odum ordinatum.
huc in nobis afferunt p'p'ia
ordinare cupiebat. Cum dicit.
Inastimini. et nolite per. Quid
est enim in p'p'ius n'p'ei. n'
homines utili. non ad ocul
tu amando eorum uicis m'p'ia
gnari. Quod h'ere se filium.
idem p'p'ia significabat. cum di
xit. perfectio odio. o. il. Et
alibi. Omne iniquum. o. h. hic
est ille egrediens de i' miles. q
bella domini p'p'iani no cessat

et quem dicitur vocabulo scrip-
tura sicca zelum domini uel
zelum rectitudinis appellat. Ec-
ce ergo post ysachar qui mer-
ces interpretatur. zabalon. i. spica-
culum fortitudinis nascitur. q.
post degustatam eterne rei
benedictionis dulcedinem animus
contra temptationum argum-
ta mirabili roboratur. sua
q. subito pericula puerpentes
domini iurias fortiter ulciscitur.
Hinc est quod moyses illic
mitissimus post. xl. dies ieiunii
spiritualis delicias reffert
sacietate mirifica in tantis sub-
ito zelum contra fabricatores ut
cultores idoli exarsit. ut sta-
tim adu. enatis sibi. qui domi-
ni exant per mediu. castroru.
de porta ad portam percutiend.
transiret. et suauitatem tria-
mpha in morte ptemeret. Hic
est zabalon qui iustendo iram
dei placare consuevit. qui pre-
sentendo dum hominum uicia per-
cunt. eis quasi non parcendo me-
lius parit. absq. dubio mihi
sic placet deo. mihi sic placet
deum. Quomodo zelus animar.
Oqm. multi multas ceteras u-
tutu. ples ex deo quid mente co-
ceperunt et de se gesserunt qm.
huius filius habere non potuerunt.
Qui multos hodie uidemus spu.
pauces sibi gaudentes. carita-
te feruentes. aulid abstinen-
tes ad modum patientes. ad zelu-
tamen animar. minus tepides.
multu. q. torpentes. Alii uero ob
custodiam humilitatis delinque-
tes inuicem non presumunt.
alii ne caritatem facinoram p-
turpare uidentur penantes ar-
guere metunt. sic et alii aliis

et aliis adhuc modis quo zelus
q. dno noluit. Virtutis hoc esse
fugit. sed virtutem esse ar-
dunt. Contra multi quod a-
gunt in spu. furoris agere.
se arbitrant zelo rectitudinis.
et que carit. expe. odio
homine exerce. se putant ut
similant odio uicior. Et scrip-
tos quos inuocant. dno in
veritate diligant quos qua-
si in fugiente zabalon tam ac-
te castigant. forte adhuc que
sunt ille spirituales delicias per-
experienciam scire minime.
potuerunt. ad quas eos quocun-
quid. ut flagellant. suis im-
tare flagellis ut etiam in re-
pationibus uideri uoluit. In-
dam et ysachar suscipit zaba-
lon. huius peperisse legimus q.
mens que caritatis et m-
suauitatis adhuc expe. est
rectitudinis normam in suo
zelo suare non potest. Car-
tas em docet quomodo tractare
oporteat. quos zabalon casti-
gat. spiritualium uocia docet.
que sit illa suauitas ad quid
imitantur. ut etiam compul-
suntur quibz exterior uer-
ditas m. dicitur. Pro qua se-
pe zabalon. uigente dno
arguitur. Judas itaq. dno
debet modum. ysachar autem
causam correctoris. ut mod-
vante iuda fiat in spu. len-
tatis. et ysachar fuggerit
fiat causa utilitatis. *Ex. 1. 11*
de officio zabalon. v. veri zelatoris.
Debet autem zabalon no-
solum delinquentes cor-
ripi. s. eos etiam tempore
tribulationis contra psequen-
tes defensare. Alioquin q.

luc deus non est. si paratior
est ad ferendum quoniam ad prote-
gendum. Sicut ergo quomodo deus i-
stos quosque superius protegit
et ab omni parte erigit. et ta-
men nisi fortis et firmus mu-
nita sit. habitaculum fortitudinis
non erit. Sic perfectus zelus
et infirmiores contra aerias
pestes doctrina et oratione p-
tere. et contra mundana per-
icula vndique munire. et in usum
non solum infatigabilis. sed etiam
insuperabilis perseverare. sem-
per esse paratior ad mala fe-
renda. quam ad inferenda. Et a-
plius ita. dolet cum cognitur
eos pro culpa percutere. Rursum
cognitur pro eorum defensione pu-
mari. Absent ergo se ostendit
bus periculis obicit. alioquin
frustra in litore maris habitat.
in statione na. gratia marina i-
mundum p-ssure discrimina tre-
pidat. nisi tempestatibus diu-
fatigatur. et tandem litoribus
orientos. blande excipiat. et le-
nigie foueat. Sic deus venas
interpretatur. per quoniam recte de-
ceptionis fraudulencia nulli.
Satagit ergo zabolon. iste non
solum in bellis quosque erigit
contra furorem persequendum.
sed quosque etiam simplices er-
pere de laqueo beniamin lin-
gua scilicet adulandi lingua
detrahentium seminauerunt in-
focis dis. concitantium ripas.
Deiungit. quod usque ad fidem
quosque preuenit. in fidem
videt dolosum machinationem
sine malignorum spiritum. sine
fidei hominum. fuit ergo for-
titudinis sue habitaculum de-
grone maris inconfusus p-
mis. ut hinc dicitur. gratia sem-

ciam persequendum. illis contra
fraudulencia in fidem. eo-
quet qui potest. qualis sit hic
filius quanta sit eius virtus
eius officio. quosque non solum
sensum gratia vicia munit. sed
etiam alios aperi laqueis er-
pere contendit. Ignoro an pos-
sit hoc quod utrum maiorem a-
liquam deus homini conferre.
quam ut eius minister perit si ho-
mines in melius mutantur. ut
de filiis dyaboli filii dei effici-
antur. Siquis deus. quanta
dignitas. talem gratiam a deo ac-
cipere. non docuit celestem spo-
sum sponse sue dote aliam do-
nare. quam ut per adoptionis gratiam
possit multos deos filios generare.
et de filiis iure regni celestis quod
deus. ascribere. aperio ergo za-
bulon nato. exclamat. hinc di-
taunt me deus. d. b. lxxv. de

Sed nam post hanc virtutem
solos saltem dabitur cui
sine peccato vivere ut saltem
post viciis odium possit sine
vicio esse. immo eos sepe per
quos deus aliorum errata cor-
rigere disponit. ex maxime pi-
etatis dispensatione gravium
cadere permittit. Nec ut propria
culpa distant quoniam misericordem
in aliorum correctione esse de-
ant. sed quantum putas erule
semit cum se in id unde alios
corripuit ut forte in aliquod g-
nus lapsos conspiciunt. Hinc
est quod post zabolon nascitur
dyna quia sepe nimium zeli
infrueniente culpa sequitur.
Berecundia. sed ordinata. solum
patem erubescere. Est ordina-
tam berecundiam habere. Sed
zabolon non duntaxat erubescere me

mit. Frustra dynam se posse
gignere credit. Siste penus patz
odisse et tunc patm illud inci-
pico veniat erubescere. Ille pu-
dor uerus esse cognoscitur. q
Graoz odium precedit et co-
mutatur. Alioquin si in ipso de-
phendens et dephensus pudor
re q fundens. non te credo e-
rubescere culpam. s. infamia
habent utiqz homines etiam
pueris beregiam. s. utma bo-
nam. utinam ordinata. Nam
utqz si bonam haberent. qd
si forsitan non essent. Nam
et enim si pfecte erubesceret.
Non tam facile committerent.
Qualis putas pudor est er-
ubescere paupertatem. et erube-
scere humilitatem. Illud no pu-
det eos erubescere. ad quod do-
cendum non pducunt celestem
magistrum de celo descendere
Dixite ame inquit. quia mit-
tis si. et hu. r. At illi ed ma-
gis abhominantes qm scitan-
tes humilitatem multo amp-
lius erubescunt habere sordi-
diam vestem qm multi hodie
sunt quos magis pnderet in
oratione ferisse bazilismu q
regulam pristinam qm ptuliss-
mendaciu contra regulam p.
Et qm dicitis loquimr. qm se-
pe etiam sua crimina iactant.
quandoquidem etiam illi qui spi-
ritales videntur hnt pudore.
Aut facile superant. sepe in pra-
cationis officio attingit eos sup-
bie. Unde constat eos contra su-
pbiam subtilit f differre. Et
si forte in loquendo breuem si-
llam pducunt. magis eos
fortassis pderet de vicio orois
q de vicio elationis. Non est
dendum hanc esse illam vere

giam. qm nulli de bonis
p dynam. Et de eternalibz
omnino cum spualibus tanto
mitm sit mitm fino. Sico
generis coram multitudine
nudo corpe transire. niquit
posse non erubescere. Com-
ta ergo si tantum confunderis.
quando immunda cogitatio
in mente sordidaris. Cur te
iactes amplius dynam gem-
isse. et ordinatam beregiam.
habere si minus erubescis in-
denti cordis qua corpis. si
magis uereris multu homi-
qm conspectu angeloz. Si-
tine magis est erubescendum
quod deus fecit bene qm qd
tu male fecisti. Diligent
consideranti. q sit vix ut
qm sit paucor humanam
Cereodiam plene giasse.
et solam illam que ordinata
e possidere. non erit vix qd
amari debeat. Cur talem
ta sero plem hia pariat. *Expi*

Cur p q abulon orta sit.

Dyna inducit. *Expi*
istud interpretatur. hoc
itaq est illud iudiciu quo
quissq a ppria gscientia q
uenient diuinitat. adempna-
tur et digna q fusionis pena
multatur. In quo minus
q est ille qui iudicat. et ille
qui iudicatur. adon ipe qui
adempnat. Istud enim deo
sententiam significat. et quid
aliud q adiecto qm animu
audientis taminationem
exultat. De iudicio mirabile
in quo quanto quisq se ipm
ardentius diligit tanto in
se ipsum acius sentit. Ex
quo sibi pati dehemencius
cupit tanto minus ipe sibi

sibi parat. quia quo amplius
suam confusionem formidat.
eo acerbius sua quoque confu-
sio uexat. Et filii inter alias
virtutes digne annuuntur.
Cur per feminam. et non per
per burlem pernam exprimitur. si
quis nesciat beregria quilibet
honestas cordis robur. quantum
emolliat. et qui sepe foras ope-
ratur. dum animus hominis
ultra modum confundi deui-
tat. Estataz diuina. non bu-
si femina. non filius si filia.
habet enim ut ex predictis a-
ppetitibus impetus nascitur
et in gentes gerit animos. si
sunt femine qui bur timentes
animos blandius aliam et
uatis dulcius blandiri. Val-
de ergo oportuit videtur. si
post sabulon diuina nascitur.
ut ex porris lenitate. facit
ferocitas temperat. multum
enim per omnem modum zela-
tis animi impetum temperat. q
in seipo tunc quis uide ere-
lestat. Et quia diuina mihi
rile. ut magnificum molitur.
tribus in populo israel facere no-
meretur. Et quibus paranda
ut pote femina ad opera for-
titudinis. timentur. tamen pri-
da et turriscripta. ad aucto-
riam honestatis. Et quibus
nesciat placere per fortitudinem
nominis per forme pulchritudinem
unde nauis est. per beregria
homines fore semper ceteris cari-
nis amplectimur. nisi quod
in eis diuina beregria modestia
modestie et gratiam miramur
dum quodammodo pulchritudine.

Nuncius. lxxviii. De corruptione
viri tunc sicem ille te et
stis fit. qui ei tam arde-

ti amore misit. ut mallet omnes
males suos absque mora curam
adere quam illam non habere. Quia
multa usque hodie sunt. qui per de-
facere noluerunt sepe pro amore
dine officere non differunt. et pu-
dendo supflua que pro eis em-
putare debuerat. orta confusio
in occasione peccando bereg-
die deuenit amputare non ta-
dant. et maluit in amputando
vite sue supflua curamtionis
molestiam subire. quam imprudenter
videri et sine beregria esse. Et
tunc quippe interpretatur. que
ut labor. videtur. quia quidam
agitur. pro leticia vera. totum
exerceatur. pro leticia vera. ipsa
tunc laborat. pro leticia quam in-
dit. sicem pro laudis veritate
te. quam contempnit. Forte tunc
non laboriosus. si labor applatur.
quia per sumum laborem ad veram
requiem non perducitur. Sicem
egredienti diuine occurrunt. Quia
sancti corrupti. Integritate quo-
quam minus fortassis quare po-
tuit. egressa amittit. Nam quo
nam beregria beuiscas ab omnibus
fere commendatur. laudatur. ama-
tur. diuinam egredientem. et in ti-
ma sua deferentem. et que eam
humiliter consueuerat infirmita-
tis memoriam cito obliuiscere.
subito hominum laudes excipiunt
et eam diuina favoribus de muliere
corrumunt. Beriptam tunc
corruptionis sue dampna mole-
ria quadam belon potius quam no-
luntate patit. cum blandienti
sue delitationis quantum potest
reluctatur. si quid eam sua in-
tima deserere et ad exteriora e-
uagari opulit. si quod sepe di-
infirma una minus crudescit
an forte alii easdem infirmita-

tes in se fencerant. mirum incipimus
et videmus nobis quoddam solaci
genus inuenisse. si deplendamus
nos in nra saltem delatione ut
solaci habere. Inde fit ut incipi
amus aliorum studia curiosius q
aere nre multum nre gestum
torius q corpus. habitum fre
quent curis nre corp omnia
ex aliorum relatu habent addi
scere. Si igitur. diuina in aliis
animarum statu ex signis exte
rioribus deplendere nitimur. q
aliud quam sua deferens ad vi
dendas mulieres foras erudit
forisq; vagatur. Et diu serui
tata sepe quibat. qm multas
pulchritudinis sue magnitudie
longe antecedit. quid miri si
appetitus eum hanc glie uelle
mentis pulsat. Cum impu
tium dum resistendo repellere
non sufficit. quid aliud qm
dum fidelem uita suabit
Ex bello fratru eius q
Quod diuine fidei fidelem
merito displicuit. merito
q eos placere non potuit. cum
cristo que non q non tam pro
deo q p dyna. non tam pro
institucione diuina qm pro leg
dia humana facta sunt. malum
tamen in eis fuit. nre feneri
tatis modum excedere. Quid
facinus erat. Quos. qm non
tam q deo. q p dyna curati
sunt. ad verum dei cultu paula
tim perducere. q inopinata et
repentina morte percutere. Q
sunt istius modi curati. nisi
mores non bona intentione cor
recti. Ne tamen in talibus delin
guum honesta destrueret. si
tentionem mutare. Errant
ergo utiq; errant. qui obuiant

opera bona quamvis forte meliora
ta sunt intentione mala. Erran
tium ergo suorum delictos hinc q
aliud faciunt q sup curati
eum symeon et lem uerentes
molentur occidunt. Gladius sy
meonis exprobratio. gladius le
ui est exprobratio. solet enim syme
on corrupte menti exprobra
re vehementer malum quod fecit
lem. vero solet violentus epigere
bonum quod fieri oportuit. his
stimulis quorundam mens behe
menter actusa sepe inconsola
biliter plangit. ea etiam que
nullo modo potest evitare. ea
etiam sepe meliorare possunt et
nulla tenus balat qsimare. Q
est enim eos a rebus gladius
sive amatores inficit q ex
bratione mentis uelut q
tione impossibilis. consq; no
solum vires corporis. verum et
vigorem mentis attenuare
ut p humana saltem begetia
non possit se mouere ex suis
excessibus mensurare tem
pore. Si eis uere p iacob de
symeon et lem fratres. res
Quales bellatores qm dum
fortiter egisse uideri uolunt.
patis sue socios. tam crudeli
q molenter occidunt. Id
ysachar igitur. intelligimus
gaudium ostia. p zabolon ostia
malicie. q dricam venusta
tem inuenire. Et sunt qm no
iustitiam tunc aliorum hie. Quia
si cum quorundam superioribus inue
tamus. Syme et diuenimus. Q
mo itaq; ordinatur timor. d
inde dolor. post hos. spes (et
amor. Post hos quorundam ordi
natum. leticia et iua. Nonissi
me autem omnium begetia.

Itaqz nichil aliud est. iacob huius
liberos ex hys genuisse qd am
mū affectionis sue notus or
dinando dignam virtutem so
lorem de seipso parasse. *Exord.*
De orat ioseph d qd de seipso gratia

Affectus autem dominus
isti tunc veraciter credunt
bonū. quādo sunt non solum
ordinati. s; etiam moderati. Se
pe namqz cum disvectionis mo
deramen. excedunt. virtutis no
men amittunt. Quobus aut
modis filius equitatis mensu
ram supgreditur. aut quia cir
cum aliud nimis exten
ditur. aut quia adnumerat
etiam inutilia passim dilata
tur. Certe ergo circa omnes
debet custodi ut non solum
sint ordinati. s; etiam moder
ati. timor enim nimis sepe cadit
indiscretionem. dolor nimis in a
maritudinem spes inmoderata in
presumptionem. amor supfluit
in adulacionem. leticia supnat
indiscretionem. ira in iracundiam
in furorem. nā virtutes inbia
deveniunt. s; p disvectionem no
moderant. Hic est ille ioseph
qui sero quid nascitur. s; a
patre plus ceteris amatum. in
ito qd illa virtus singularis.
diligitur sine qua. nulla qd
ritur. nulla confuatur. Et
suo sero talem filium acci
pere meremur. quia ad dis
cretionis perfectionem. non
sine magno usu non nisi p
magna experientia erudit.
Quis nos oportet in singulis
virtutibus exerceri. Et quid
in unaquaqz possimus de om
nibus plenam scientiam perci
pere. et de singulis sufficere

iudicare. multa quidem de disvectione
legendo. multa distans audiendo
multa experitis nobis rationis in
dicio deceptamen. magis de hac ad
plenum erudimur sine experientie
magisterio. post omne sequi opor
tet. qui de omnibus iudicare debet.
Sic dum longo usu virtutum
disciplina addiscitur. quandoqz
mens dum exercitata ad plenā
more disvectionem perducitur.
Et quasi nato ioseph vive leta
tur. Ante huius natiuitate eius
fratres. dum adhuc omnia sine
disvectione agunt. quanto ultra
vires sua multa presumunt. tanto
sepe deterius atqz deformius vi
unt. Unde est sicut iam diximus
q post eos dñs nascitur. quia
frequent deformem lapsum p
dñs confusio comitatur. p
autem ratio cum amittit nulla
nec ipsa quidem hā. sed nichil
sola potuerit talem filium gignere.
s; quidem non est sensualitatis.
non imaginationis. non deniqz
ipius affectionis. s; solus est ra
tione disternere sicut et intelligere.
Hic est ille ioseph. Qui solus
inter fratres tunc calari de
fuitur. quia sola illa actio ad q
sumacionis talium debet qd h
terminum perducitur. que p dis
tione prudentia moderatur.
Hic est ille ioseph. sompniā
tor qd interpretatur. sompniātor.
quia vera disvectione in ipso tem
ptacionis articulo mī ipa sug
gestionū fantasmatā imine
cū apaloz mīdiaz detegit.
Et de futuris periculis cantos
reddidit. accusat fratres suos a
pus patrem. amittit pessimo.
Dum quod deus singulariter de
statu v potius intelligitur.

Hoc per Joseph detegitur. qui
in fidem manu per discretionem
deprehenditur. et arguitur. ad
officiu itaqz ioseph spectat cu
ra et custodia omnium fratru
suor. disciplina singulor. ad ip
sum disposicio regendor. geren
dor. prudentia futuror. *Exord.*

*De ortu beniamin in q^o gra
contemplacionis*

Sicut autem per ioseph gra
tiam discretions. sic per ben
iamin intelligimus gratia conte
placionis. Et de eadem matre
nascitur. Quia et dei cogni
tio et sui ex ratione percipitur.
longe post ioseph. beniamin ex
igitur. quia animus qui in
sui cognatione sui exercitatu
pleneqz eruditus non est ad
cognitionem. non sustollitur.
neutraqz cordis occultum erig
ad videndum deum. qui uodum
idoneus est ad videndum seipsum.
Principiu et principale speculum
ad videndum deum animus ra
tionalis absqz dubio inuenit. seip
sum ad dei similitudinem factu.
Hoc itaqz speculum non de
finit. verus ioseph tenere. ter
gere et in desinentem respicere.
Tenere. ne deorsum corruat
terre per amorem. inleat terge.
ne manuum cognatione. pul
uere predestat. inspicere. ne adi
ma studia sue intencionis oc
culum reflectat. Exterio aut
speculo et diu diligenter inspec
to incipit ei quedam diuinum
luminis claritas interhucere.
et inmensus quidam in soli
te visionis radius oculis eius
apparet. hoc lumen oculos ei
eius irradiauerat. qui ductu
signatum est s. m. l. u. t. d. t.
l. m. cor. m. Ex hac igitur visi

one videndi deum flammam de
siderii. usqz et fiduciam su
mit. Beniamin itaqz na
scentem rachel mortuam qua
mens ad contemplacionem
raptam quantus sit humane
rationis defectus experitur. Si
enim aliqua argumentacio
adiri potuisset. lumen illud
diuinum. itaqz inaccessibile no
fuisse. Deniqz apud gloriam
ad illud se non quidem ipse.
s. absqz dubio raptum fuisse.
Scio inquit homine raptu
quomodo usqz ad t. c. alia
enim est dignitas spiritus hu
mani. alia angelici et longe.
Alia est spiritus diuini excellen
tia. ad primum itaqz celum p
tinet cognatio sui. ad t. m. ad
contemplatio dei. Possimus en
flam que in hac vita haberi
potest. dei cognatione tribus
gradibus distinguere. Et per
tres celos diuidere. Aliter si
quidem deus videtur. per fide.
aliter per uisionem. atqz aliter
per contemplacionem. Prima
visio est infra rationem. etia
supra uisionem. ad primum itaqz
et in celum homines sane as
cendere possunt. s. ad illud qd
est. supra uisionem nisi per
mentis excessum supra sup
pos rapti nunquam perueniunt.
Qua autem per beniamin illud
genus quod supra uisionem.
est intelligere debemus. ex malis
eius morte contere possunt.
*De morte contemplacionis et ei
ascentis*

Magna est altitudo scien
tie semetipsum perfecte
cognouisse. adus maxime
et alius plena cognitio ra
tionalis. spiritus omnium munda

narium scienciarum cacumina
mons iste transcendit omne
philosophum ab alto despicit. Quid
tale aristoteles. quid plato quod
tanta philosophorum turba tale invenire
potuit. Vere si seipsum plene
cognoscerent. nunquam idola colu-
issent. hic decesserunt scrutan-
tes scrutatio. Parum valde in
hunc montem ascendere. Simi-
to varus in eius vertice stare
et ibi moram facere. vari-
um autem ibi habitare et mon-
te requiescere. quis inquit
ascendet in montem domi-
ni. a. q. f. i. s. sancto eius. as-
ta in ipsa ascensione decesserunt
per laborem ascendendi. quul-
ti ab eius vertice oculis de-
ciderunt per laborem standi.
Sed forte iam ascendisti. iam
ibi stare didicisti. nec hoc su-
fficiat tibi. Disce ibi habitare
et mansionem facere. et qua-
liter mentis evagatione abs-
tus illuc semper redire absque
dubio per multum tempus. quod
vertetur tibi in oblectamen-
tum in tantum. ut absque ulla la-
boris difficultate possis ibi
assiduus esse. quoniam pena
potius tibi fit alibi. quam ibi mo-
ram aliquam agere. quia ibi
cupiditas. In hoc monte si-
ne labore morari posse. per-
atetante. qui tanta et tam
solidam suavitatem affectus ex-
stimat. Bonum est nos hic esse
ascendere et stare est virtus
insistere et requiescere felici-
tatis. Dne quis ascendet.
Dne quis stabit in monte
sancto tuo. Dne quis habi-
bit. Dne quis requiescet in
loco sancto tuo. Emitte lucem

tuam ipsam me. de. et a. libenter
sequor veritatem non habeo su-
spectum talem ducem. Roruit
ducem. nescit se ducere. Sed quod
est veritas. Ego sum inquit via
veritas et d. xpm ergo sequere
si non vis errare. In hunc mo-
tem cacumine iherosolus transfigu-
ratur. in ipso moyses cum hebra
videtur. et sine indice usque co-
gnoscitur in ipso uox patris ad
filium auditur. Vis videre xpm
transfiguratum. Vis absque expo-
sitorum intelligere legem prophetarum
Vis audire patris secreti archa-
rum. Ascende in monte istum
disce cognoscere teipsum. Sed
autem sine tribus discipulis
in hunc montem ascendere
nolunt. nec plusquam tres secum
ducere proprius quesivit. forte d
hoc docemus quod sine triplici stu-
dio ad huius cognitionis cel-
situdinem non perducimur.
scilicet operis meditationis oratio-
nis. Multa enim experimur
operando multa inuenimus
investigando. multa extorquimus
orando. Quis tribus omnibus
sibi adiunctis veritas in nobis
perficitur et in alta se extollit. et
eo usque se per condiana incremen-
ta exaltat donec predicti mon-
tis verticem tangit. Quam
multos hodie videmus studiosos
in lectione. Desideriosos in opere.
tepidos in oratione. Presume-
tes tamen montis huius cacu-
mina posse apprehendere. si quidto
queso apprehendent. qui xpm
ducem non habent. neque enim
ducit eos proprius qui ascendere
non vult nisi cum discipulis
tribus. Iungant ergo studio
lectionis studium operis et orationis.

Absq[ue] dubio sine ingenti exercitio sine frequenti studio. sine ardenti desiderio ad perfectam scientie altitudinem mens non subleuatur. apula mentis huius iam se credit apprehendisse summam. cum constet eos eius in te agnoscere extrema.

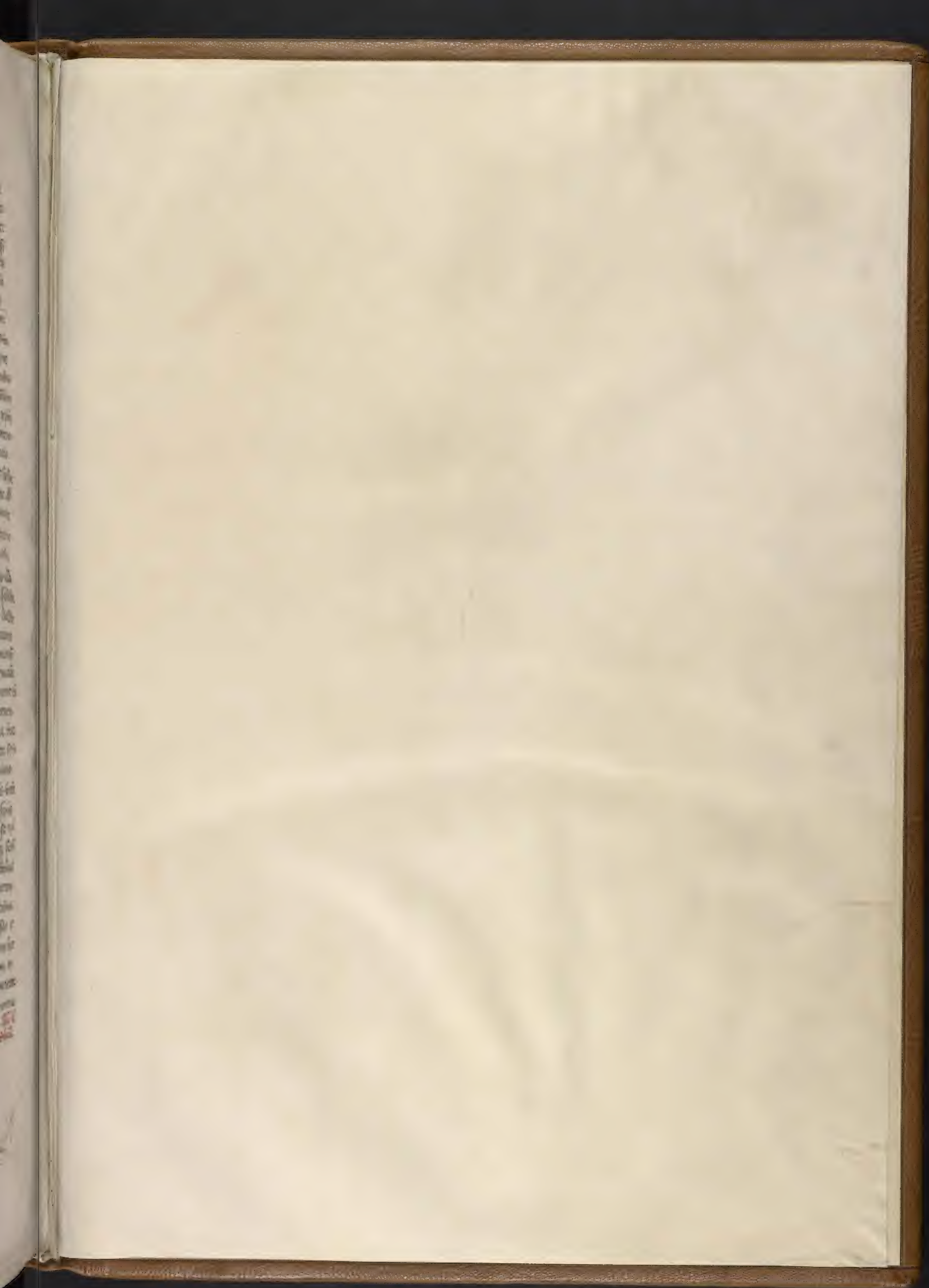
Ex. quatuor q[uestio]ne sine possit anse

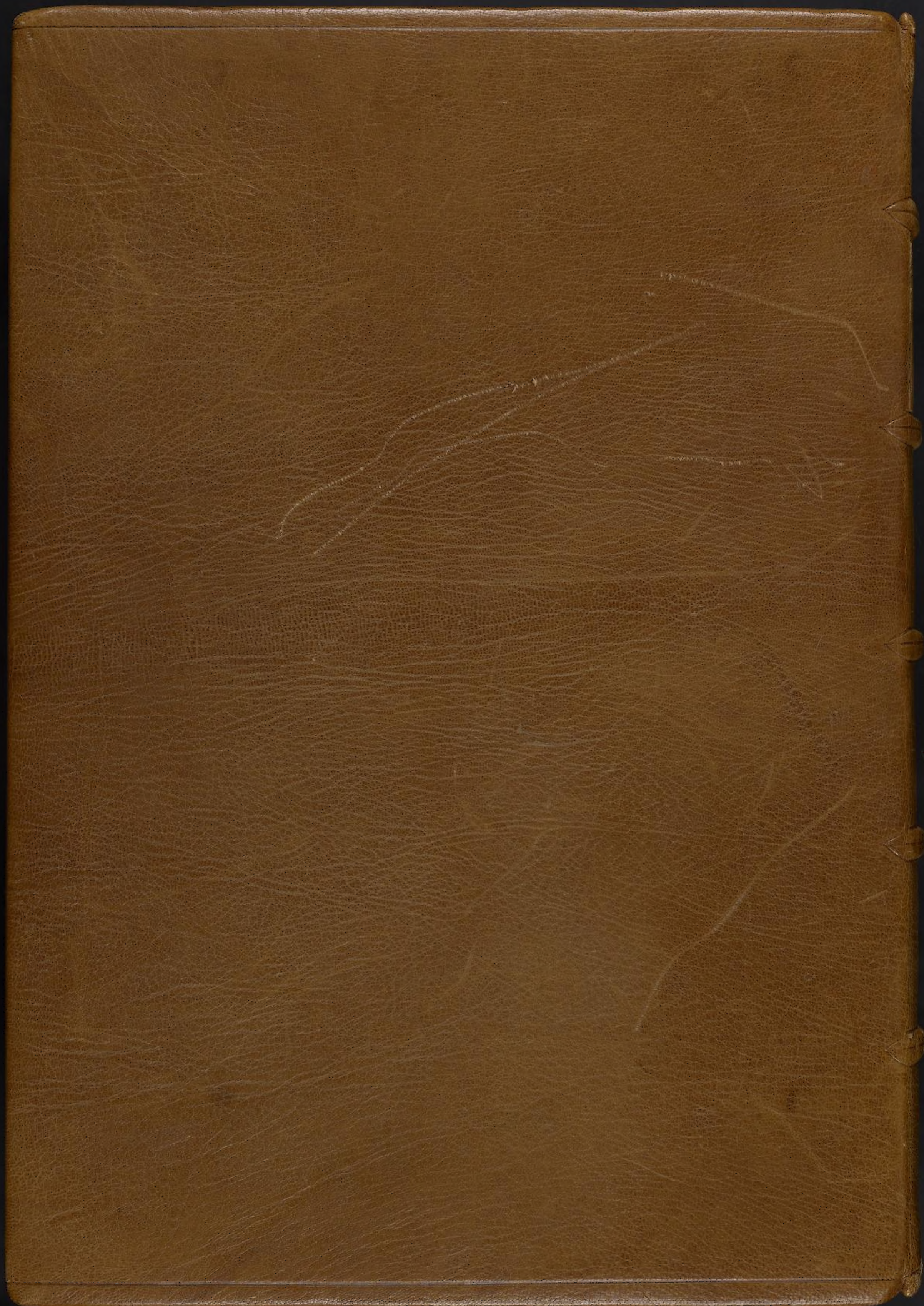
Sit tibi certum signum. *ascende*

Quia montis huius vertice *vit.* minime apprehendisti. si xpm clarificatum nondum videre meruisti. *ascende* ut te dixit tuus xpus collocavit. in summo apparet tibi in habitu alio et te coram in duntaxat lumine sicut vestimento. Annuaerte ergo quia aliam ualle et aliam vestem xpus est in monte. In ualle sane est uestem integram. s[ed] in montem tantum gloriatur. Restat simplex veritas scissuratum scissuras. et idcirco sine ualle sine in monte non induntur xpus nisi bestes integras. *ascende* distinguas me doctrinam et doctrinam. et tuemur vestem differentiam. Doctet Renna in valle. celestia in monte. Quamvis ergo adhuc in valle moraris. q[uod] ad alta ascendens non te docet xpus nisi de rebus terrenis et infis. *ascende* si iam te existans ascendisse ad cor altum et xpm videre transfiguratum. Quidquid in te uideas. quidquid ab illo audies non est facile credas. nisi omniunt ei moyses et helias. Et unus quia in ore duorum ut trinitas. omne testimonium. suspecta est michi omnis veritas q[uod] non confirmat scripturarum autoritas nec xpm in sua clarificatione recipio. si non assistant. ei moyses et helias.

Et in valle et in montis ascensione xpm sepe recipio sine te. *ascende* nunc autem in montis uertice ut in sua clarificatione. si xpus docet me de rebus eternis ut de intimis meis facile recipio ut pote in his que q[uod] probare possum proprio experimento. Semper n[on] ad alta mensuratur quando de celestibus que suo ventilatur. nisi de profundis rebus agitur. in tante sublimitatis vertice non recipio xpm sine teste nec rata esse poterit quilibet verissimilis reuelatio. sine atestatione moysi et helie sine scripturarum autoritate. Adhibeat igitur sibi xpus duodecimomni in transfiguratione sua. si uult ut non sit michi suspecta claritas sue. lux illa tam magna et tam in solida. Dulcissimum spectaculum. Valde q[uod] iocundum. et reuelatione. Veritatis huius p[er]dit manifestatio. et ad confirmationem reuelationis illius. ostendit operata q[uod] figurata locutio. Alioquin ab altitudine dei timebo. ueniens ne forte se decat a demum meridiano. Unde omni tot hereses. Unde tot errores. nisi quia sp[iritus] erroris transfiguratur se in angelum lucis. certe utq[ue] scit figurat xpus et diabolus s[ed] xpus lucis sue veritatem confirmat in duobus testibus. Apparent itaq[ue] moyses et helias cum domino in hoc monte. apparent autem in maiestate. non in obscuritate. lutee. s[ed] in claritate spiritus intelligentie. *Ex. q[uod] ad ad contrarium. Coris duntaxat cadit auditor.*

Ecce quam magna

SPECULUM
HISTORIAE
FRAGMENT
XV CENT.